

Acest document are doar scop informativ și nu produce efecte juridice. Instituțiile Uniunii nu își asumă răspunderea pentru conținutul său. Versiunile autentice ale actelor relevante, inclusiv preambulul acestora, sunt cele publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene și disponibile pe site-ul EUR-Lex. Aceste texte oficiale pot fi consultate accesând linkurile integrate în prezentul document.

► **B** ACORD DE INSTITUIRE A ORGANIZAȚIEI MONDIALE A COMERȚULUI

(JO L 336, 23.12.1994, p. 3)

Astfel cum a fost modificat prin:

		Jurnalul Oficial		
		NR.	Pagina	Data
► <u>M1</u>	Protocol de modificare a Acordului de la Marrakesh privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului	L 284	3	30.10.2015
► <u>M2</u>	Protocol de modificare a Acordului de la Marrakesh privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului Acord privind subvențiile pentru pescuit	L 148	3	8.6.2023

▼B**ACORD DE INSTITUIRE A ORGANIZAȚIEI MONDIALE A
COMERȚULUI**

PĂRȚILE LA PREZENTUL ACORD,

RECUNOSCÂND că raporturile lor în domeniul comercial și economic trebuie să fie orientate spre ridicarea nivelului de trai, asigurând folosirea integrală a forței de muncă și un nivel ridicat și în continuă creștere a venitului real și a cererii efective și spre creșterea producției și a comerțului cu mărfuri și servicii, permițând, în același timp, utilizarea optimă a resurselor mondiale în conformitate cu obiectivul de dezvoltare durabilă, urmărind protejarea și conservarea mediului și, totodată, consolidarea modalităților de realizare a acestui obiectiv într-o manieră care să fie compatibilă cu necesitățile și preocupările respective la diferite niveluri de dezvoltare economică,

RECUNOSCÂND, pe de altă parte, că este necesar să se depună eforturi pozitive pentru ca țările în curs de dezvoltare și, în special, cele mai puțin dezvoltate dintre acestea să își asigure o parte din creșterea comerțului internațional, care să corespundă necesităților dezvoltării lor economice,

DORNICE să contribuie la realizarea acestor obiective prin încheierea de acorduri vizând, pe bază de reciprocitate și avantaje reciproce, reducerea substanțială a taxelor vamale și a altor obstacole în calea schimburilor comerciale, precum și eliminarea discriminărilor în relațiile comerciale internaționale,

DECISE, în consecință, să pună în aplicare un sistem comercial multilateral integrat, mai viabil și mai durabil, care să înglobeze Acordul General pentru Tarife și Comerț, rezultatele eforturilor de liberalizare a comerțului întreprinse în trecut, precum și toate rezultatele negocierilor comerciale multilaterale din Runda Uruguay,

DECISE să respecte principiile fundamentale și să promoveze obiectivele care susțin acest sistem comercial multilateral,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAȘĂ:

*Articolul I***Instituirea organizației**

Organizația Mondială a Comerțului (denumită în continuare *OMC*) se instituie în baza prezentului acord.

*Articolul II***Domeniul de aplicare al OMC**

(1) OMC oferă cadrul instituțional comun pentru desfășurarea relațiilor comerciale dintre membrii săi în ceea ce privește aspectele legate de acordurile și instrumentele juridice conexe cuprinse în anexele la prezentul acord.

(2) Acordurile și instrumentele juridice conexe cuprinse în anexele 1, 2 și 3 (denumite în continuare „acorduri comerciale multilaterale”) fac parte integrantă din prezentul acord și sunt obligatorii pentru toți membrii.

(3) Acordurile și instrumentele juridice conexe cuprinse în anexa 4 (denumite în continuare „acorduri comerciale plurilaterale”) fac parte, de asemenea, din prezentul acord, pentru membrii care le-au acceptat și sunt obligatorii pentru aceștia. Acordurile comerciale plurilaterale nu creează nici obligații și nici drepturi pentru membrii care nu le-au acceptat.

▼B

(4) Acordul General pentru Tarife și Comerț 1994, astfel cum este cuprins în anexa 1A (în continuare denumit „GATT 1994”) este distinct din punct de vedere juridic de Acordul General pentru Tarife și Comerț, din 30 octombrie 1947, anexat la Actul Final adoptat la încheierea celei de-a doua sesiuni a Comisiei de pregătire a Conferinței Organizației Națiunilor Unite pentru comerț și ocuparea forței de muncă, astfel cum acesta a fost rectificat, completat sau modificat ulterior (denumit în continuare „GATT 1947”).

*Articolul III***Funcțiile OMC**

(1) OMC facilitează punerea în aplicare, administrarea și funcționarea prezentului acord și a acordurilor comerciale multilaterale, promovează realizarea obiectivelor acestora și oferă, totodată, cadrul pentru aplicarea, administrarea și funcționarea acordurilor comerciale plurilaterale.

(2) OMC constituie un for pentru negocieri între membrii săi cu privire la relațiile lor comerciale multilaterale referitoare la probleme vizate în acordurile cuprinse în anexele la prezentul acord. OMC poate, de asemenea, să servească drept for pentru alte negocieri între membrii săi cu privire la relațiile lor comerciale multilaterale, precum și drept cadru pentru punerea în aplicare a rezultatelor acestor negocieri, în conformitate cu deciziile care pot fi adoptate de către Conferința ministerială.

(3) OMC administrează Înțelegerea privind regulile și procedurile de soluționare a litigiilor (denumită în continuare „Înțelegerea privind soluționarea litigiilor”), cuprinsă în anexa 2 la prezentul acord.

(4) OMC administrează Mecanismul de examinare a politicilor comerciale (denumit în continuare *TPRM*), prevăzut în anexa 3 la prezentul acord.

(5) În scopul asigurării unei mai mari coerențe în elaborarea politicilor economice la nivel mondial, OMC cooperează, dacă este cazul, cu Fondul Monetar Internațional și cu Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare și cu instituțiile sale afiliate.

*Articolul IV***Structura OMC**

(1) Se constituie o Conferință ministerială, formată din reprezentanții tuturor membrilor, care se va reuni cel puțin o dată la doi ani. Conferința ministerială exercită funcțiile OMC și ia măsurile necesare în acest scop. Conferința ministerială este abilitată să ia decizii cu privire la toate aspectele aferente acordurilor comerciale multilaterale, la solicitarea unui membru, în conformitate cu cerințele specifice privind luarea deciziilor din prezentul acord și din acordul comercial multilateral relevant.

▼B

(2) Se constituie un Consiliu General, format din reprezentanții tuturor membrilor, care se reunește după caz. În intervalul dintre reuniunile Conferinței ministeriale, funcțiile acestora sunt exercitate de către Consiliul General. Consiliul General exercită și funcțiile care îi sunt conferite prin prezentul acord. El își stabilește propriile reguli de procedură și aprobă regulamentele de ordine interioară ale comitetelor prevăzute la alineatul (7).

(3) Consiliul General se reunește, dacă este cazul, pentru a îndeplini obligațiile Organului de soluționare a litigiilor, prevăzut în Înțelegerea privind soluționarea litigiilor. Organul de soluționare a litigiilor poate să aibă propriul său președinte și stabilește regulamentul de ordine interioară pe care îl consideră necesar pentru a se achita de aceste responsabilități.

(4) Consiliul General se reunește, dacă este cazul, pentru a îndeplini obligațiile Organului de examinare a politicilor comerciale prevăzut în TPRM. Organul de examinare a politicilor comerciale poate să aibă propriul său președinte și stabilește regulamentul de ordine interioară pe care îl consideră necesar pentru a se achita de aceste responsabilități.

(5) Se constituie un Consiliu pentru comerțul cu mărfuri, un Consiliu pentru comerțul cu servicii și un Consiliu privind aspectele legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală (în continuare denumit „Consiliul pentru TRIPS”), care acționează sub îndrumarea generală a Consiliului General. Consiliul pentru comerțul cu mărfuri supraveghează funcționarea acordurilor comerciale multilaterale cuprinse în anexa 1A. Consiliul pentru comerțul cu servicii supraveghează funcționarea Acordului General privind Comerțul cu Servicii (în continuare denumit „GATS”). Consiliul pentru TRIPS supraveghează funcționarea Acordului privind aspectele legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală (în continuare denumit „Acordul TRIPS”). Aceste Consilii exercită funcțiile care le sunt atribuite prin acordurile respective, precum și de către Consiliul General. Ele își stabilesc propriile regulamente de ordine interioară, sub rezerva aprobării lor de către Consiliul General. Reprezentanții tuturor membrilor pot participa la aceste Consilii. Aceste Consilii se reunesc dacă este necesar pentru a-și îndeplini funcțiile.

(6) Consiliul pentru comerțul cu mărfuri, Consiliul pentru comerțul cu servicii și Consiliul pentru TRIPS își constituie organisme subsidiare dacă este cazul. Aceste organisme subsidiare își stabilesc propriile regulamente de ordine interioară, sub rezerva aprobării lor de către Consiliul respectiv.

(7) Conferința ministerială constituie un Comitet pentru comerț și dezvoltare, un Comitet pentru restricții aplicate pentru motive de balanță de plăți și un Comitet pentru buget, finanțe și administrație, care exercită funcțiile care le sunt atribuite prin prezentul acord, precum și prin acordurile comerciale multilaterale, ca și orice alte funcții suplimentare care le sunt atribuite de către Consiliul General, și pot constitui comitete suplimentare cărora le conferă funcțiile care sunt considerate adecvate. În cadrul funcțiilor sale, Comitetul pentru comerț și dezvoltare trebuie să examineze periodic dispozițiile speciale ale acordurilor comerciale multilaterale în favoarea țărilor membre cel mai puțin dezvoltate și raportează Consiliului General pentru ca acesta să ia măsurile adecvate. Reprezentanții tuturor membrilor pot participa la aceste Comitete.

▼B

(8) Organele prevăzute în acordurile comerciale plurilaterale exercită funcțiile care le sunt atribuite în sensul acestor acorduri și acționează în cadrul instituțional al OMC. Ele informează regulat Consiliul General asupra activității lor.

*Articolul V***Relații cu alte organizații**

(1) Consiliul General încheie aranjamentele adecvate pentru a asigura o cooperare eficientă cu celelalte organizații interguvernamentale care îndeplinesc funcții conexe cu cele ale OMC.

(2) Consiliul General poate să încheie aranjamente corespunzătoare în vederea consultării și cooperării cu organizațiile neguvernamentale care se ocupă de aspecte conexe celor pe care le gestionează OMC.

*Articolul VI***Secretariatul**

(1) Se constituie Secretariatul OMC (în continuare denumit *Secretariatul*) condus de un Director General.

(2) Conferința ministerială desemnează Directorul General și adoptă reguli referitoare la atribuțiile, îndatoririle, condițiile de lucru și durata mandatului Directorului General.

(3) Directorul General numește membrii personalului Secretariatului și stabilește atribuțiile și condițiile de angajare, în conformitate cu regulile adoptate de către Conferința ministerială.

(4) Funcțiile Directorului General și ale personalului Secretariatului au un caracter exclusiv internațional. În îndeplinirea atribuțiilor, Directorul General și personalul Secretariatului nu solicită și nici nu acceptă instrucțiuni din partea nici unui guvern sau unei autorități exterioare OMC. Ei se abțin de la orice act incompatibil cu situația lor de funcționari internaționali. Membrii OMC respectă caracterul internațional al funcțiilor Directorului General și ale personalului Secretariatului și nu încearcă să-i influențeze pe aceștia în îndeplinirea sarcinilor lor.

*Articolul VII***Buget și contribuții**

(1) Directorul General prezintă Comitetului pentru buget, finanțe și administrație proiectul de buget și raportul financiar anual al OMC. Comitetul pentru buget, finanțe și administrație analizează proiectul de buget și raportul financiar anual prezentat de către Directorul General și face recomandări cu privire la acestea Consiliului General. Proiectul de buget anual este supus aprobării Consiliului General.

(2) Comitetul pentru buget, finanțe și administrație propune Consiliului General un regulament financiar care să includă dispoziții referitoare la:

(a) baremul contribuțiilor prin care se repartizează cheltuielile OMC între membrii săi și

▼ B

- (b) măsurile care trebuie adoptate în ceea ce privește membrii care au arierate cu privire la contribuțiile lor.

Regulamentul financiar se bazează, în măsura în care este posibil, pe regulile și practicile GATT 1947.

- (3) Consiliul General adoptă regulamentul financiar și proiectul de buget anual cu o majoritate de două treimi, cuprinzând mai mult de jumătate dintre membrii OMC.

- (4) Fiecare membru varsă la OMC, în cel mai scurt timp, contribuția corespunzătoare părții sale din cheltuielile OMC, în conformitate cu regulamentul financiar adoptat de către Consiliul General.

*Articolul VIII***Statutul OMC**

- (1) OMC are personalitate juridică și fiecare dintre membrii săi îi conferă capacitatea juridică necesară pentru exercitarea funcțiilor sale.

- (2) Fiecare membru conferă OMC privilegiile și imunitățile necesare pentru exercitarea funcțiilor sale.

- (3) Funcționarilor OMC și reprezentanților membrilor li se acordă, de către fiecare dintre membri, privilegiile și imunitățile care le sunt necesare pentru exercitarea, în totală independență, a funcțiilor lor în raport cu OMC.

- (4) Privilegiile și imunitățile pe care un membru le acordă OMC-ului, funcționarilor săi și reprezentanților membrilor săi sunt similare privilegiilor și imunităților prevăzute în Convenția privind privilegiile și imunitățile instituțiilor specializate, aprobată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 21 noiembrie 1947.

- (5) OMC poate încheia un acord privind sediul.

*Articolul IX***Adoptarea deciziilor**

- (1) OMC continuă practica de adoptare a deciziilor prin consens, în conformitate cu GATT 1947 ⁽¹⁾. Dacă nu se prevede altfel, în cazul în care nu va fi posibil să se ajungă la o decizie prin consens, decizia cu privire la problema respectivă va fi adoptată prin vot. La reuniunile Conferinței ministeriale și ale Consiliului General, fiecare membru OMC dispune de un vot. În cazurile în care Comunitățile Europene își exercită dreptul de vot, acestea dispun de un număr de voturi egal cu cel al numărului statelor lor membre ⁽²⁾ care sunt membri OMC. Deciziile Conferinței ministeriale și ale Consiliului General sunt adoptate cu majoritatea voturilor exprimate, cu condiția ca prezentul acord sau acordul comercial multilateral respectiv să nu dispună în alt mod ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Se consideră că organul în cauză adoptă o decizie prin consens asupra unei chestiuni care i-a fost prezentată dacă nici un membru prezent la ședința la care este luată decizia nu obiectează în mod formal la decizia propusă.

⁽²⁾ Numărul voturilor Comunităților Europene și ale statelor lor membre nu va depăși în nici un caz numărul statelor membre ale Comunităților Europene.

⁽³⁾ Deciziile Consiliului General, în cazul în care acesta se reunește ca organ de soluționare a litigiilor, nu vor fi adoptate decât în conformitate cu dispozițiile articolului 2 alineatul (4) din Înțelegerea privind soluționarea litigiilor.

▼B

(2) Conferința ministerială și Consiliul General au competența exclusivă de a adopta norme de interpretare ale prezentului acord și ale acordurilor comerciale multilaterale. În cazul interpretării unui acord comercial multilateral cuprins în anexa 1, aceștia își exercită competența în baza unei recomandări a Consiliului care supervizează funcționarea acordului respectiv. Decizia de adoptare a unei norme de interpretare se ia cu o majoritate de trei pătrimi din numărul membrilor. Prezentul alineat nu va fi utilizat într-o manieră care să aducă atingere dispozițiilor referitoare la modificările articolului X.

(3) În situații excepționale, Conferința ministerială poate decide să acorde unui membru o derogare de la una dintre obligațiile care îi sunt impuse prin prezentul acord sau prin unul dintre acordurile comerciale multilaterale, cu condiția ca o astfel de decizie să fie luată de către trei pătrimi ⁽¹⁾ din numărul membrilor, dacă nu se prevede altfel în acest alineat.

(a) O cerere de derogare referitoare la prezentul acord este prezentată Conferinței ministeriale pentru examinare, potrivit practicii de luare a deciziilor prin consens. Conferința ministerială stabilește un termen pentru examinarea cererii, care nu trebuie să depășească 90 de zile. În cazul în care nu se întrunește consensul în cadrul acestui termen, orice decizie de acordare a unei derogări se ia de către trei pătrimi din numărul membrilor.

(b) O cerere de derogare referitoare la acordurile comerciale multilaterale cuprinse în anexele 1A, 1B sau 1C și în anexele acestora este prezentată mai întâi Consiliului pentru comerțul cu mărfuri, Consiliului pentru comerțul cu servicii sau Consiliului pentru TRIPS, după caz, pentru a fi analizată într-un termen care nu poate depăși 90 de zile. La sfârșitul acestui termen, consiliul sesizat prezintă un raport Conferinței ministeriale.

(4) O decizie luată de către Conferința ministerială în vederea acordării unei derogări trebuie să indice circumstanțele excepționale care justifică decizia, modalitățile și condițiile care reglementează aplicarea derogării și data la care aceasta va înceta. Orice derogare acordată pentru o perioadă mai mare de un an este reexaminată de către Conferința ministerială cel mai târziu la un an după ce a fost acordată și, în continuare, în fiecare an până când aceasta încetează. La fiecare examinare, Conferința ministerială determină dacă circumstanțele excepționale care au justificat derogarea se mențin și dacă modalitățile și condițiile care însoțesc derogarea au fost respectate. Pe baza examinării anuale, Conferința ministerială poate prelungi, modifica sau abroga derogarea.

(5) Deciziile în baza unui acord comercial plurilateral, inclusiv orice decizii referitoare la interpretări și derogări, sunt reglementate prin dispozițiile acordului respectiv.

⁽¹⁾ O decizie de acordare a unei derogări referitoare la orice obligație supusă unei perioade de tranziție sau unei perioade de punere treptată în aplicare pe care membrul solicitant nu a aplicat-o până la sfârșitul perioadei respective este adoptată numai prin consens.

Articolul X

Amendamente

(1) Orice membru al OMC poate iniția o propunere de modificare a dispozițiilor prezentului acord sau a acordurilor comerciale multilaterale cuprinse în anexa 1, prezentând respectiva propunere Conferinței ministeriale. Consiliile enumerate la alineatul (5) din articolul IV pot, de asemenea, să prezinte Conferinței ministeriale propuneri de modificare a dispozițiilor acordurilor comerciale multilaterale respective cuprinse în anexa 1, cărora le supervizează funcționarea. Cu excepția cazului în care Conferința ministerială decide asupra unei perioade mai lungi, într-o perioadă de 90 de zile după ce propunerea a fost prezentată oficial Conferinței ministeriale, orice decizie a Conferinței ministeriale de a prezenta membrilor, spre acceptare, amendamentul propus, este luată prin consens. În cazul în care dispozițiile alineatelor (2), (5) sau (6) nu sunt aplicabile, această decizie precizează dacă se aplică dispozițiile alineatului (3) sau (4). În caz de consens, Conferința ministerială prezintă imediat membrilor, spre acceptare, amendamentul propus. În cazul în care nu se ajunge la consens într-o reuniune a Conferinței ministeriale în termenul stabilit, Conferința ministerială decide, cu o majoritate de două treimi din numărul membrilor, să prezinte sau să nu prezinte acestora, spre acceptare, amendamentul propus. Sub rezerva dispozițiilor din alineatele (2), (5) și (6), dispozițiile alineatului (3) sunt aplicabile amendamentului propus, cu excepția cazului în care Conferința ministerială decide, cu o majoritate de trei pătrimi din numărul membrilor, ca dispozițiile alineatului (4) să fie aplicate.

(2) Amendamentele la dispozițiile prezentului articol și la dispozițiile articolelor enumerate mai jos produc efecte numai după ce au fost acceptate de către toți membrii:

- articolul IX din prezentul acord;
- articolele I și II din GATT 1994;
- articolul II:1 din GATS;
- articolul 4 din Acordul TRIPS.

(3) Amendamentele la dispozițiile prezentului acord sau la acordurile comerciale multilaterale cuprinse în anexele 1A și 1C, altele decât cele enumerate la alineatele (2) și (6), de natură să modifice drepturile și obligațiile membrilor, produc efecte pentru membrii care le-au acceptat, de îndată ce acestea au fost acceptate de către două treimi din numărul membrilor și, ulterior, față de orice alt membru, imediat ce acesta le-a acceptat. Conferința ministerială poate decide, cu o majoritate de trei pătrimi din numărul membrilor, că un amendament care a produs efecte în sensul prezentului alineat este de o asemenea natură, încât orice membru care nu-l acceptă într-un termen stabilit de către Conferința ministerială în fiecare caz în parte poate să se retragă din OMC sau să continue să fie membru cu consimțământul Conferinței ministeriale.

(4) Amendamentele la dispozițiile prezentului acord sau la acordurile comerciale multilaterale cuprinse în anexele 1A și 1C, altele decât cele care sunt enumerate la alineatele (2) și (6), de o natură care nu modifică drepturile și obligațiile membrilor, își vor produce efectele pentru toți membrii de îndată ce acestea au fost acceptate de către două treimi din numărul membrilor.

(5) Sub rezerva dispozițiilor alineatului (2) de mai sus, amendamentele la părțile I, II și III din GATS și la anexele respective își vor produce efectele față de membrii care le-au acceptat de îndată ce acestea

▼B

au fost acceptate de către două treimi din numărul membrilor și, ulterior, pentru fiecare membru, de îndată ce acesta le-a acceptat. Conferința ministerială poate decide, cu o majoritate de trei pătrimi din numărul membrilor, că un amendament care a produs efecte în baza dispoziției precedente este de o asemenea natură, încât orice membru care nu îl acceptă într-un termen fixat de Conferința ministerială în fiecare caz în parte poate să se retragă din OMC sau să continue să fie membru al acesteia cu consimțământul Conferinței ministeriale. Amendamentele la părțile a IV-a, a V-a și a VI-a din GATS și la anexele respective își produc efectele față de toți membrii de îndată ce acestea sunt acceptate de către două treimi din numărul membrilor.

(6) Fără a aduce atingere celorlalte dispoziții ale prezentului articol, amendamentele la Acordul TRIPS, care răspund cerințelor articolului 71 alineatul (2) din acordul respectiv, pot fi adoptate de Conferința ministerială fără altă procedură de acceptare formală.

(7) Orice membru care acceptă un amendament la prezentul acord sau la un acord comercial multilateral cuprins în Anexa 1 trebuie să depună un instrument de acceptare la Directorul General al OMC în termenul fixat de Conferința ministerială pentru acceptare.

(8) Orice membru al OMC poate iniția o propunere de modificare a dispozițiilor acordurilor comerciale multilaterale cuprinse în anexele 2 și 3, prezentând respectiva propunere Conferinței ministeriale. Decizia de aprobare a amendamentelor la acordul comercial multilateral cuprins în anexa 2 se ia numai prin consens, iar amendamentele respective intră în vigoare pentru toți membrii de îndată ce au fost aprobate de către Conferința ministerială. Deciziile de aprobare a amendamentelor la acordul comercial multilateral cuprins în anexa 3 intră în vigoare pentru toți membrii de îndată ce Conferința ministerială le aprobă.

(9) Conferința ministerială, la cererea membrilor părți la un acord comercial, poate decide exclusiv prin consens să adauge acel acord la anexa 4. Conferința ministerială, la cererea membrilor părți la un acord comercial plurilateral, poate să decidă să excludă acordul respectiv din anexa 4.

(10) Amendamentele la un acord comercial plurilateral sunt reglementate prin dispozițiile respectivului acord.

*Articolul XI***Membrii originari**

(1) Părțile contractante la GATT 1947 la data intrării în vigoare a prezentului acord și Comunitățile Europene, care acceptă prezentul acord și acordurile comerciale multilaterale și pentru care listele de concesiuni și angajamente sunt anexate la GATT 1994, precum și pentru care listele de angajamente specifice sunt anexate la GATS, devin membri originari ai OMC.

(2) Țările cel mai puțin dezvoltate recunoscute ca atare de către Organizația Națiunilor Unite nu trebuie să-și asume angajamente și să facă concesiuni decât într-o măsură compatibilă cu necesitățile de dezvoltare, financiare și comerciale ale fiecăreia dintre ele sau cu capacitățile lor administrative și instituționale.

▼B*Articolul XII***Aderare**

- (1) Orice stat sau teritoriu vamal distinct având deplină autonomie în desfășurarea relațiilor sale comerciale externe și pentru alte aspecte cuprinse în prezentul acord și în acordurile comerciale multilaterale poate adera la prezentul acord în condiții ce se vor conveni între acesta și OMC. Această aderare este valabilă pentru prezentul acord și pentru acordurile comerciale multilaterale care-i sunt anexate.
- (2) Deciziile referitoare la aderare sunt adoptate de Conferința ministerială. Conferința ministerială aprobă acordul privind modalitățile de aderare cu o majoritate de două treimi din numărul membrilor OMC.
- (3) Aderarea la un acord comercial plurilateral va fi reglementată de către dispozițiile acordului respectiv.

*Articolul XIII***Neaplicarea acordurilor comerciale multilaterale între membri**

- (1) Prezentul acord și acordurile comerciale multilaterale cuprinse în anexele 1 și 2 nu se pot aplica între un membru și oricare alt membru, în cazul în care unul dintre cei doi, la momentul la care devine membru, nu consimte la această aplicare.
- (2) Alineatul (1) nu poate fi invocat între membrii originari ai OMC care au fost părți contractante la GATT 1947 decât în cazul în care articolul XXXV din acordul respectiv a fost invocat anterior și era în vigoare între aceste părți contractante la momentul intrării în vigoare, pentru ele, a prezentului acord.
- (3) Alineatul (1) se aplică între un membru și un alt membru care a aderat în baza articolului XII numai în cazul în care membrul care nu consimte la aplicare a notificat acest lucru Conferinței ministeriale înainte ca aceasta să fi aprobat acordul privind modalitățile de aderare.
- (4) La cererea oricărui membru, Conferința ministerială poate examina funcționarea prezentului articol în cazuri particulare și poate face recomandările necesare.
- (5) Neaplicarea unui acord comercial plurilateral între părțile la acordul respectiv este reglementată de dispozițiile aceluși acord.

*Articolul XIV***Acceptare, intrare în vigoare și depozitare**

- (1) Prezentul acord este deschis spre acceptare, prin semnătură sau în alt mod, de către părțile contractante la GATT 1947 și Comunitățile Europene, care sunt eligibile să devină membre originare ale OMC în conformitate cu articolul XI din prezentul acord. Această acceptare este valabilă pentru prezentul acord și pentru acordurile comerciale multilaterale care-i sunt anexate. Prezentul acord și acordurile comerciale multilaterale care îi sunt anexate intră în vigoare la data fixată de miniștri în conformitate cu alineatul (3) din Actul Final, cuprinzând rezultatele negocierilor comerciale multilaterale ale Rundei Uruguay,

▼B

și rămân deschise spre acceptare pentru o perioadă de 2 ani de la această dată, cu excepția cazului în care miniștrii nu decid altfel. O acceptare care are loc după intrarea în vigoare a prezentului acord intră în vigoare în a treizecea zi care urmează datei acestei acceptări.

(2) Un membru care acceptă prezentul acord după intrarea sa în vigoare pune în aplicare concesiile și obligațiile prevăzute în acordurile comerciale multilaterale, care trebuie puse în aplicare într-o perioadă începând cu intrarea în vigoare a prezentului acord, ca și cum membrul respectiv ar fi acceptat prezentul acord la data intrării sale în vigoare.

(3) Până la intrarea în vigoare a prezentului acord, textul acestuia și al acordurilor comerciale multilaterale se depun la Directorul General al părților contractante la GATT 1947. Directorul General remite, în cel mai scurt timp, fiecărui guvern și Comunităților Europene care au acceptat prezentul acord câte o copie certificată conformă a prezentului acord și a acordurilor comerciale multilaterale, precum și câte o notificare a fiecărei acceptări. Prezentul acord și acordurile comerciale multilaterale, precum și orice amendamente care le-au fost aduse se depun, la intrarea în vigoare a prezentului acord, la Directorul General al OMC.

(4) Acceptarea și intrarea în vigoare a unui acord comercial plurilateral sunt reglementate prin dispozițiile aceluși acord. Acordurile de acest tip se depun la Directorul General al părților contractante la GATT 1947. La intrarea în vigoare a prezentului acord, aceste acorduri se depun la Directorul General al OMC.

*Articolul XV***Retragere**

(1) Orice membru se poate retrage din prezentul acord. Această retragere se aplică atât în ceea ce privește prezentul acord, cât și acordurile comerciale multilaterale, și își va produce efectele la expirarea unui termen de șase luni de la data la care Directorul General al OMC primește notificarea scrisă în acest sens.

(2) Retragerea dintr-un acord comercial plurilateral este reglementată prin dispozițiile aceluși acord.

*Articolul XVI***Dispoziții diverse**

(1) Cu excepția dispozițiilor contrare din prezentul acord sau din acordurile comerciale multilaterale, OMC se ghidează după deciziile, procedurile și practicile obișnuite ale părților contractante la GATT 1947 și organelor constituite în cadrul GATT 1947.

(2) În măsura în care este realizabil, Secretariatul GATT 1947 devine Secretariatul OMC și, până când Conferința ministerială numește Directorul General în conformitate cu articolul VI alineatul (2) din prezentul acord, Directorul General al părților contractante la GATT 1947 exercită funcțiile Directorului General al OMC.

▼B

(3) În caz de conflict între o dispoziție a prezentului acord și o dispoziție a unuia dintre acordurile comerciale multilaterale, dispoziția prezentului acord prevalează în limita conflictului.

(4) Fiecare membru asigură conformitatea actelor cu putere de lege, normelor și procedurilor administrative cu obligațiile sale, astfel cum acestea sunt enunțate în acordurile cuprinse în anexe.

(5) Nu se pot formula rezerve în ceea ce privește o dispoziție a prezentului acord. Nu se pot formula rezerve în ceea ce privește dispozițiile acordurilor comerciale multilaterale decât în măsura prevăzută în respectivele acorduri. Rezervele referitoare la o dispoziție a unui acord comercial plurilateral sunt reglementate prin dispozițiile aceluiași acord.

(6) Prezentul acord se înregistrează în conformitate cu dispozițiile articolului 102 din Carta Organizației Națiunilor Unite.

Încheiat la Marrakesh, la cincisprezece aprilie una mie nouă sute nouăzeci și patru, într-un singur exemplar, în limbile engleză, franceză și spaniolă, cele trei texte fiind considerate autentice.

NOTE EXPLICATIVE:

Termenii „țară”, „țări”, astfel cum sunt utilizate în prezentul acord și în acordurile comerciale multilaterale, trebuie interpretate ca incluzând orice teritoriu vamal distinct membru al OMC.

Cu privire la teritoriul vamal distinct membru al OMC, în cazurile în care calificativul „național” însoțește o expresie utilizată în prezentul acord și în acordurile comerciale multilaterale, această expresie se interpretează, în lipsa unei dispoziții contrare, ca raportându-se la teritoriul vamal respectiv.

▼B

LISTĂ ANEXE

ANEXA 1

- ANEXA 1A: Acorduri multilaterale privind comerțul cu bunuri
- Acordul General pentru Tarife și Comerț 1994
 - Acord privind agricultura
 - Acord privind aplicarea măsurilor sanitare și fitosanitare
 - Acord privind produsele textile și confecțiile
 - Acord privind barierele tehnice în calea comerțului
 - Acord privind măsurile de investiții legate de comerț
 - Acord privind aplicarea articolului VI al Acordului General pentru Tarife și Comerț 1994
 - Acord privind aplicarea articolului VII al Acordului General pentru Tarife și Comerț 1994
 - Acord privind controlul înainte de expediere
 - Acord privind regulile de origine
 - Acord referitor la procedurile privind licențele de import
 - Acord privind subvențiile și măsurile compensatorii
 - Acordul privind subvențiile pentru pescuit
 - Acord privind măsurile de salvagardare
- ANEXA 1B: Acord General privind Comerțul cu Servicii
- ANEXA 1C: Acord privind aspectele legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală
- ANEXA 2: Înțelegere privind regulile și procedurile de soluționare a litigiilor
- ANEXA 3: Mecanismul de examinare a politicilor comerciale
- ANEXA 4: Acord privind achizițiile publice
- Acord privind carnea de bovine
 - Proiect de schimb de scrisori între Uruguay și Comunitatea Europeană

▼B*ANEXA 1**ANEXA 1A***ACORDURI MULTILATERALE PRIVIND COMERȚUL CU BUNURI**

Notă interpretativă generală la anexa 1A:

În caz de conflict între o dispoziție a Acordului general pentru tarife și comerț 1994 și o dispoziție a unui alt acord cuprins în anexa 1A la Acordul de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului (denumit în cadrul acordurilor din anexa 1A „Acordul OMC”), prevalează dispozițiile acestui din urmă acord, în limitele conflictului.

ACORDUL GENERAL PENTRU TARIFE ȘI COMERȚ 1994

(1) Acordul General pentru Tarife și Comerț 1994 („GATT 1994”) cuprinde:

(a) dispozițiile Acordului General pentru Tarife și Comerț din 30 octombrie 1947, anexat la Actul Final adoptat la încheierea celei de a doua sesiuni a Comisiei de pregătire a Conferinței Organizației Națiunilor Unite pentru comerț și ocuparea forței de muncă (cu excepția Protocolului de aplicare provizorie), astfel cum a fost rectificat, amendat sau modificat prin instrumentele juridice care au intrat în vigoare înainte de data intrării în vigoare a Acordului OMC;

(b) dispozițiile instrumentelor juridice menționate mai jos, care au intrat în vigoare în baza GATT 1947 înainte de intrarea în vigoare a Acordului OMC:

(i) protocoale și certificări privind concesiile tarifare;

(ii) protocoale de aderare (cu excepția dispozițiilor (a) privind aplicarea provizorie și denunțarea aplicării provizorii și (b) care prevăd că partea a II-a a GATT 1947 va fi aplicată cu titlu provizoriu în măsura în care este compatibilă cu legislația în vigoare la data încheierii protocolului);

(iii) decizii privind derogări acordate în baza articolului XXV din GATT 1947, încă în vigoare la data intrării în vigoare a Acordului OMC ⁽¹⁾;

(iv) alte decizii ale părților contractante la GATT 1947.

(c) înțelegerile menționate mai jos:

(i) Înțelegerea privind interpretarea articolului II alineatul (1) litera (b) din Acordul General pentru Tarife și Comerț 1994;

(ii) Înțelegerea privind interpretarea articolului XVII din Acordul General pentru Tarife și Comerț 1994;

(iii) Înțelegerea privind dispozițiile Acordului General pentru Tarife și Comerț 1994 cu privire la balanța de plăți;

(iv) Înțelegerea privind interpretarea articolului XXIV din Acordul General pentru Tarife și Comerț 1994;

⁽¹⁾ Derogările la care face referire această dispoziție sunt enumerate în nota de subsol 7 la paginile 11 și 12 în partea a II-a a documentului MTN/FA din 15 decembrie 1993 și în documentul MTN/FA/Corr. 6 din 21 martie 1994. Conferința Ministerială stabilește la prima sa sesiune o listă revizuită a derogărilor acoperite prin această prevedere, incluzând orice derogări acordate în baza GATT 1947 după data de 15 decembrie 1993 și înainte de data intrării în vigoare a Acordului OMC și eliminând derogările care vor fi expirat până la acea dată.

▼B

- (v) Înțelegerea privind derogările de la obligațiile decurgând din Acordul General pentru Tarife și Comerț 1994;
 - (vi) Înțelegerea privind interpretarea articolului XXVIII din Acordul General pentru Tarife și Comerț 1994; și
- (d) Protocolul de la Marrakech anexat la GATT 1994.
- (2) Note explicative
- (a) În dispozițiile GATT 1994, termenul „parte contractantă” se înțelege ca reprezentând un „membru” al organizației. Expresiile „parte contractantă mai puțin dezvoltată” și „parte contractantă dezvoltată” se înțeleg ca reprezentând o „țară membră în curs de dezvoltare” și o „țară membră dezvoltată”. Termenul „Secretar executiv” se înțelege ca reprezentând „Directorul General al OMC”.
- (b) La articolele XV alineatul (1), XV alineatul (2), XV alineatul (8) și XXXVIII, precum și în notele referitoare la articolele XII și XVIII și în dispozițiile referitoare la acordurile speciale de schimb din articolul XV alineatul (2), XV alineatul (3), XV alineatul (6), XV alineatul (7) și XV alineatul (9) din GATT 1994, referirile la părți contractante care acționează colectiv vor fi considerate ca reprezentând referiri la OMC. Celelalte funcții pe care dispozițiile GATT 1994 le conferă părților contractante care acționează în nume colectiv sunt atribuite de către Conferința ministerială.
- (c) (i) Textul GATT 1994 este redactat oficial în limbile engleză, franceză și spaniolă.
- (ii) Textul GATT 1994 redactat în limba franceză face obiectul rectificărilor terminologice menționate în anexa A la documentul MTN.TNC/41.
- (iii) Textul GATT 1994 redactat în limba spaniolă este textul din volumul IV din cadrul Instrumentelor de bază și documente diverse, care face obiectul rectificărilor terminologice menționate în anexa B la documentul MTN.TNC/41.
- (3) (a) Dispozițiile din partea II a GATT 1994 nu se aplică în cazul măsurilor luate de către un membru în virtutea unei legislații imperative specifice, promulgate de acel membru înainte ca acesta să devină parte contractantă la GATT 1947, care interzice utilizarea, vânzarea sau închirierea de nave construite în străinătate sau puse în stare de funcționare în străinătate pentru utilizări comerciale între puncte situate în apele naționale sau în apele unei zone economice exclusive. Această excepție se aplică în cazul: (a) menținerii în vigoare sau modificării rapide a unei dispoziții neconforme din această legislație; și (b) modificării aduse unei dispoziții neconforme din această legislație în măsura în care această modificare nu diminuează conformitatea dispoziției cu partea a II-a a GATT 1947. Această excepție este limitată la măsurile luate în sensul legislației descrise mai sus, notificată și specificată înainte de intrarea în vigoare a Acordului OMC. În cazul în care această legislație este modificată ulterior în vederea diminuării conformității sale cu partea a II-a a GATT 1994, ea nu se mai încadrează în prezentul aliniat.
- (b) Conferința ministerială reexaminează această excepție în termen de cel mult cinci ani de la intrarea în vigoare a Acordului de instituire a OMC și, după aceea, la fiecare doi ani atât timp cât excepția este în vigoare, pentru a analiza dacă există încă condițiile care au făcut necesară excepția.
- (c) Membrii ale căror măsuri fac obiectul acestei excepții prezintă în fiecare an o notificare detaliată de ordin statistic conținând o medie pe cinci ani a livrărilor efectuate și prevăzute a se efectua pentru respectivele nave, precum și informații suplimentare asupra utilizării, vânzării, închirierii sau reparării navelor respective, care fac obiectul acestei excepții.
- (d) Membrii care consideră că această excepție se aplică de o manieră care să justifice o limitare reciprocă și proporțională a utilizării, vânzării, închirierii sau reparării de nave construite pe teritoriul țărilor lor, și care se prevaluează de excepție, sunt liberi să introducă o asemenea limitare sub rezerva adresării unei notificări prelabile Conferinței ministeriale.

▼ B

- (e) Această excepție nu aduce atingere diferitelor soluții referitoare la aspecte specifice ale legislației acoperite de această excepție, negociate în acorduri sectoriale sau în alte foruri.

**ÎNȚELEGERE PRIVIND INTERPRETAREA ARTICOLULUI II
ALINEATUL (1) LITERA (B) DIN ACORDUL GENERAL PENTRU
TARIFE ȘI COMERȚ 1994**

MEMBRII CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

(1) Pentru a asigura transparența drepturilor și obligațiilor juridice care decurg din articolul II alineatul (1) litera (b), natura și nivelul „altor taxe sau impuneri” percepute la pozițiile tarifare consolidate, la care se face referire în această dispoziție, sunt înscrise în listele de concesiuni anexate la GATT 1994, la poziția tarifară la care se aplică acestea. Se înțelege că această înscriere nu modifică caracterul legal al acestor „alte taxe sau impuneri”.

(2) Data de la care „alte taxe sau impuneri” sunt consolidate, în conformitate cu articolul II, este 15 aprilie 1994. Aceste „alte taxe sau impuneri” sunt deci înscrise în liste la nivelurile aplicabile la data respectivă. La fiecare renegociere ulterioară a unei concesiuni, sau în cursul negocierii unei noi concesiuni, data aplicabilă pentru poziția tarifară respectivă devine data includerii noii concesiuni în lista corespunzătoare. Totuși, data actului prin care o concesiune asupra unei poziții tarifare date a fost pentru prima dată inclusă în GATT 1947 sau GATT 1994 continuă de asemenea să fie înscrisă în coloana 6 din liste pe foi detașabile.

(3) „Alte taxe sau impuneri” sunt înscrise pentru toate consolidările tarifare.

(4) În cazurile în care o poziție tarifară a făcut deja obiectul unei concesiuni, nivelul „altor taxe sau impuneri” înscris în lista corespunzătoare nu trebuie să fie superior nivelului în vigoare la momentul la care concesiunea a fost inclusă pentru prima oară în acea listă. Orice stat membru poate contesta existența „altor taxe sau impuneri” pe motiv că aceste „alte taxe sau impuneri” nu existau la momentul consolidării inițiale a poziției respective, precum și concordanța nivelului înscris la „alte taxe sau impuneri” cu nivelul anterior consolidat, într-o perioadă de trei ani de la data intrării în vigoare a Acordului de instituire a OMC sau de trei ani de la data depunerii la Directorul General al OMC a instrumentului care încorporează lista respectivă în GATT 1994, în cazul în care această dată este posterioară.

(5) Înscrierea „altor taxe sau impuneri” în liste nu aduce atingere compatibilității lor cu drepturile și obligațiile rezultând din GATT 1994, altele decât acelea vizate la alineatul (4). Toți membrii își mențin dreptul de a contesta în orice moment compatibilitatea „altor taxe sau impuneri” cu aceste obligații.

(6) În cadrul prezentei înțelegeri, se aplică dispozițiile articolelor XXII și XXIII din GATT 1994, astfel cum sunt ele formulate și puse în aplicare prin Înțelegerea privind soluționarea litigiilor.

(7) „Alte taxe sau impuneri” care nu figurează, până la data intrării în vigoare a Acordului privind crearea OMC, într-o listă la momentul depunerii instrumentului care încorporează lista respectivă în GATT 1994 la Directorul General al părților contractante ale GATT 1947, sau, ulterior, la Directorul General al OMC, nu sunt adăugate ulterior, iar „alte taxe sau impuneri” înscrise la un nivel inferior celui care era în vigoare la data aplicabilă nu sunt reinstituite la acest nivel, cu excepția cazului în care aceste adăugiri sau modificări sunt efectuate în decurs de șase luni de la depunerea instrumentului.

▼B

(8) Decizia menționată la alineatul (2) privind data aplicabilă pentru fiecare concesie în sensul articolului II alineatul (1) litera (b) din GATT 1994 înlocuiește decizia privind data aplicabilă, adoptată la 26 martie 1980 (BISD, 27S/24).

ÎNȚELEGERE PRIVIND INTERPRETAREA ARTICOLULUI XVII DIN ACORDUL GENERAL PENTRU TARIFE ȘI COMERȚ 1994

MEMBRII,

constatând că articolul XVII prevede obligațiile membrilor cu privire la activitățile întreprinderilor comerciale de stat vizate la articolul XVII alineatul (1), care trebuie să se conformeze principiilor generale de nediscriminare prevăzute de GATT 1994 pentru măsurile legislative sau administrative privind importurile sau exporturile efectuate de comercianți privați;

constatând, de asemenea, că membrii sunt supuși obligațiilor care rezultă din GATT 1994 cu privire la măsurile legislative sau administrative care se aplică întreprinderilor comerciale de stat;

recunoscând că prezenta înțelegere nu aduce atingere disciplinelor de fond enunțate în articolul XVII,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

(1) În scopul asigurării transparenței activităților întreprinderilor comerciale de stat, membrii notifică la Consiliul pentru comerțul cu mărfuri întreprinderile care corespund definiției de lucru de mai jos, pentru ca acestea să fie examinate de către grupul de lucru care va fi constituit în conformitate cu alineatul (5):

„Întreprinderi guvernamentale și neguvernamentale, inclusiv unități de comercializare, cărora le-au fost acordate drepturi sau privilegii exclusive sau speciale, inclusiv puteri legale sau constituționale, în exercitarea cărora ele influențează, prin achizițiile sau prin vânzările lor, nivelul sau direcția importurilor sau exporturilor”.

Cerința de notificare nu se aplică importurilor de produse destinate pentru consum imediat sau final de către autoritățile publice sau de către o întreprindere precum cele menționate mai sus, și nu pentru a fi revândute sau a servi la producerea de mărfuri în vederea vânzării.

(2) Fiecare stat membru examinează modul de a trimite notificări privind întreprinderile comerciale de stat la Consiliul pentru comerțul cu mărfuri, luând în considerare dispozițiile prezentei înțelegeri. Procedând la această examinare, fiecare membru trebuie să țină cont de necesitatea de a asigura cea mai mare transparență posibilă în notificările sale, astfel încât acestea să permită o evaluare clară a modalității în care operează întreprinderile care fac obiectul notificărilor, precum și a efectului operațiunilor lor asupra comerțului internațional.

(3) Notificările sunt prezentate potrivit chestionarului privind comerțul de stat adoptat la 24 mai 1960 (BISD, 9S/184-185) înțelegându-se că membrii indică în cadrul lor întreprinderile menționate la alineatul (1), indiferent dacă au fost sau nu efectuate în practică importuri sau exporturi.

(4) Orice membru care are motive să considere că un alt membru nu a îndeplinit în mod adecvat obligația sa de notificare poate pune această problemă statului membru în cauză. În cazul în care problema nu este soluționată în mod satisfăcător, el poate prezenta o contranotificare la Consiliul pentru comerțul cu mărfuri, pentru ca problema să fie examinată de către grupul de lucru constituit în conformitate cu alineatul (5), dar trebuie ca, simultan, să informeze și statul membru respectiv asupra acestui lucru.

▼B

(5) În numele Consiliului pentru comerțul cu mărfuri, se constituie un grup de lucru, însărcinat să examineze notificările și contranotificările. În lumina acestei examinări și fără a se aduce atingere articolului XVII alineatul (4) litera (c), Consiliul pentru comerțul cu mărfuri poate formula recomandări cu privire la acuratețea notificărilor și la necesitatea unor informații suplimentare. Grupul de lucru examinează, de asemenea, având în vedere notificările primite, acuratețea chestionarului susmenționat referitor la comerțul de stat și aria întreprinderilor comerciale de stat care fac obiectul notificărilor în conformitate cu alineatul (1). Acesta elaborează, de asemenea, o listă exemplificativă ilustrând tipurile de relații între guverne și întreprinderi, precum și tipurile de activități pe care acestea din urmă le realizează și care pot prezenta interes pentru aplicarea articolului XVII. Secretariatul elaborează pentru grupul de lucru o notă de informare generală cu privire la operațiunile întreprinderilor comerciale de stat care au legătură cu comerțul internațional. Toți membrii care își exprimă dorința pot participa la grupul de lucru. Acesta se întrunește în decurs de un an de la data intrării în vigoare a Acordului de instituire a OMC și, după aceea, cel puțin o dată pe an. Acesta prezintă un raport anual Consiliului pentru comerțul cu mărfuri ⁽¹⁾.

**ÎNȚELEGERE PRIVIND PREVEDERILE ACORDULUI GENERAL
PENTRU TARIFE ȘI COMERȚ CU PRIVIRE LA BALANȚA DE
PLĂȚI**

MEMBRII,

Luând în considerare dispozițiile articolelor XII și XVIII:B din GATT 1994 și cele din Declarația privind măsurile comerciale cu privire la balanța de plăți adoptată la 28 noiembrie 1979 (BISD, 26S/205-209, denumită în prezenta înțelegere „Declarația din 1979”), precum și în scopul de a clarifica astfel de dispoziții ⁽²⁾,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

Aplicarea de măsuri

(1) Membrii confirmă angajamentul lor de a anunța public, cât mai curând posibil, calendarele pentru eliminarea măsurilor de restricționare a importurilor adoptate în vederea balanței de plăți. S-a convenit ca aceste calendare să poată fi modificate, dacă este cazul, pentru a se ține cont de evoluția situației balanței de plăți. În cazul în care un calendar nu este anunțat public de către un membru, acesta prezintă motivele pentru care acest lucru nu a fost făcut.

(2) Membrii confirmă angajamentul lor de a acorda prioritate măsurilor care împiedică cel mai puțin comerțul. Aceste măsuri (denumite în prezenta înțelegere „măsuri bazate pe prețuri”) includ suprataxe la import, dispoziții în materie de depozite la import sau alte măsuri comerciale echivalente care au influență asupra prețurilor produselor importate. Se înțelege că, independent de dispozițiile articolului II, măsurile bazate pe prețuri care sunt luate în vederea balanței de plăți pot fi aplicate de către un membru, în plus față de obligațiile înscrise în lista acestui membru. Mai mult, membrul respectiv indică în mod clar și separat suma corespunzând diferenței între măsura bazată pe prețuri și taxa consolidată, în conformitate cu procedurile de notificare menționate în prezenta înțelegere.

⁽¹⁾ Activitățile acestui grup de lucru vor fi coordonate cu cele ale grupului de lucru prevăzut în secțiunea III a Deciziei ministeriale privind procedurile de notificare, adoptată la 15 aprilie 1994.

⁽²⁾ Nici o prevedere a prezentei înțelegeri nu are drept scop să modifice drepturile și obligațiile membrilor în conformitate cu articolul XII sau XVIII:B ale GATT 1994. Prevederile articolelor XXII și XXIII ale GATT 1994, astfel cum sunt elaborate și puse în aplicare prin Înțelegerea privind soluționarea litigiilor, pot fi invocate pentru orice chestiuni ridicate de aplicarea de măsuri de restricționare a importurilor luate în vederea balanței de plăți.

▼B

(3) Membrii depun eforturi pentru a evita impunerea de noi restricții cantitative în vederea balanței de plăți, cu excepția cazului în care, din cauza unei situații critice a balanței de plăți, măsurile bazate pe prețuri nu pot stopa degradarea importantă a situației plăților externe. În cazurile în care un membru aplică restricții cantitative, acesta prezintă o justificare cu privire la motivele pentru care măsurile bazate pe prețuri nu sunt un instrument adecvat pentru a face față situației balanței de plăți. Membrii care mențin restricții cantitative arată, în consultări succesive, progresele realizate în reducerea semnificativă a incidenței și a efectului restrictiv al acestor măsuri. Se înțelege de la sine că asupra aceluiași produs nu se aplică decât un singur tip de măsură de restricționare a importurilor luată în vederea balanței de plăți.

(4) Membrii confirmă că măsurile de restricționare a importurilor luate în vederea balanței de plăți pot fi aplicate numai pentru a reglementa nivelul general al importurilor și nu trebuie să depășească ceea ce era necesar pentru a remedia situația balanței de plăți. În vederea reducerii la minimum a efectelor de protecție accesorii, membrii aplică restricțiile în mod transparent. Autoritățile membrului importator furnizează o justificare corespunzătoare cu privire la criteriile utilizate pentru a determina care produse sunt supuse restricției. Astfel cum se prevede la articolul XII alineatul (3) și articolul XVIII alineatul (10), membrii pot, în cazul anumitor produse de bază, să excludă sau să limiteze impunerea unor suprataxe generale sau a altor măsuri aplicate în vederea balanței de plăți. Termenul „produse de bază” se referă la produse care răspund unor necesități fundamentale de consum sau care contribuie la eforturile depuse de către membrul respectiv în vederea îmbunătățirii situației balanței sale de plăți, cum ar fi echipamentele sau factorii necesari producției. În administrarea restricțiilor cantitative, membrii nu utilizează regimurile de licențe discreționare decât atunci când acest lucru este inevitabil și le elimină progresiv. Se prezintă o justificare corespunzătoare cu privire la criteriile utilizate pentru a stabili cantitățile sau valorile importurilor autorizate.

Proceduri folosite în consultările pentru balanța de plăți

(5) Comitetul pentru restricții aplicate pentru motive de balanță de plăți (denumit în prezenta înțelegere „Comitetul”) inițiază consultări pentru examinarea tuturor măsurilor de restricționare a importurilor pentru motive de balanță de plăți. Toți membrii care își exprimă dorința pot fi membri ai Comitetului. Acesta urmează procedurile aplicabile pentru consultările asupra restricțiilor la import destinate să protejeze echilibrul balanței de plăți, care au fost aprobate la 28 aprilie 1970 (BISD, 18S/48-53, denumite în prezenta înțelegere „procedurile de consultări aprofundate”), sub rezerva dispozițiilor care urmează.

(6) Membrul care aplică noi restricții sau mărește nivelul general de restricții existente printr-o intensificare substanțială a măsurilor începe consultări cu Comitetul în termen de patru luni de la data aplicării acestor măsuri. Membrii care adoptă astfel de măsuri pot solicita consultări în conformitate cu articolul XII alineatul (4) litera (a) sau cu articolul XVIII alineatul (12) litera (a), după caz. În cazul în care aceștia nu prezintă o astfel de cerere, președintele Comitetului îi invită la consultări. La consultare pot fi examinate, între alte aspecte, introducerea de noi tipuri de măsuri restrictive pentru motive de balanță de plăți, sau majorarea nivelului restricțiilor ori extinderea ariei produselor vizate.

(7) Toate restricțiile aplicate pe motive de balanță de plăți fac obiectul unei examinări periodice în Comitet, în conformitate cu dispozițiile articolului XII alineatul (4) litera (b) sau ale articolului XVIII alineatul (12) litera (b), existând posibilitatea de a se modifica periodicitatea consultărilor de comun acord cu membrul chemat la consultare, sau în conformitate cu oricare procedură de examinare specifică care ar putea fi recomandată de către Consiliul General.

▼B

(8) Pot avea loc consultări pe baza procedurilor simplificate aprobate la 19 decembrie 1972 (BISD, 20S/47-49, denumite în prezenta înțelegere „proceduri simplificate de consultare”) în cazul țărilor membre cel mai puțin dezvoltate sau în cazul țărilor membre în curs de dezvoltare care depun eforturi de liberalizare potrivit calendarului care a fost prezentat Comitetului în cursul consultărilor precedente. Procedurile simplificate de consultări pot fi, de asemenea, utilizate în cazul în care examinarea politicii comerciale a unei țări în curs de dezvoltare este prevăzută pentru același an calendaristic cu cel al consultărilor. În astfel de cazuri, decizia de a utiliza sau nu procedurile aprofundate de consultări este luată pe baza factorilor enumerați la alineatul (8) din Declarația din 1979. Cu excepția cazului țărilor membre cel mai puțin dezvoltate potrivit procedurilor simplificate de consultare nu se pot ține mai mult de două consultări consecutive.

Notificare și documentare

(9) Membrii notifică Consiliului General introducerea de măsuri de restricționare a importurilor luate în vederea balanței de plăți sau orice modificare adusă aplicării acestora, precum și orice modificare adusă calendarelor anunțate în conformitate cu alineatul (1) pentru eliminarea acestor măsuri. Modificările importante sunt notificate la Consiliul General înainte de anunțarea lor sau cel târziu în termen de 30 de zile de la aceasta. Fiecare membru prezintă anual la Secretariatul OMC o notificare recapitulativă cuprinzând toate modificările aduse actelor cu putere de lege, normelor administrative, declarațiilor de politică generală sau anunțurilor făcute publicului, în vederea examinării de către membri. Notificările cuprind, în măsura posibilului, informații complete, la nivel de linie tarifară, privind tipul de măsuri aplicate, criteriile utilizate pentru administrarea lor, aria produselor vizate și fluxurile de schimburi afectate.

(10) La cererea oricărui membru, notificările pot fi examinate de către Comitet. Examinările urmează să aibă ca scop unic clarificarea problemelor specifice ridicate de o notificare sau determinarea necesității unei consultări în conformitate cu articolul XII alineatul (4) litera (a) sau cu articolul XVIII alineatul (12) litera (a). Membrii care au motive să creadă că o măsură de restricționare a importurilor aplicată de către un alt membru a fost luată în vederea balanței de plăți pot aduce problema în atenția Comitetului. Președintele Comitetului solicită informații asupra acestei măsuri și le comunică tuturor membrilor. Fără a aduce atingere dreptului oricărui membru al Comitetului de a solicita precizări adecvate în cursul consultărilor, pot fi prezentate în avans întrebări membrului chemat la consultare.

(11) Membrul chemat la consultare elaborează un document de bază pentru consultări care, în plus față de orice altă informație considerată pertinentă, trebuie să cuprindă: (a) o prezentare a situației și perspectivelor balanței de plăți, inclusiv o expunere a factorilor interni și externi care influențează asupra situației balanței de plăți, precum și a măsurilor interne întreprinse pentru restabilirea echilibrului pe o bază sănătoasă și durabilă; (b) o descriere completă a restricțiilor aplicate pentru motive de balanță de plăți, baza juridică a acestor restricții și măsurile luate pentru a reduce efectele de protecție accesorii; (c) măsurile luate de la ultima consultare pentru liberalizarea restricțiilor la import, în lumina concluziilor Comitetului; (d) un plan pentru eliminarea și reducerea progresivă a restricțiilor rămase. Acesta poate face referință, după caz, la informații care figurează în alte notificări sau rapoarte prezentate la OMC. În cadrul procedurilor de consultare simplificate, membrul chemat la consultare prezintă un raport scris conținând informațiile esențiale asupra elementelor cuprinse în documentul de bază.

(12) În vederea facilitării consultărilor în cadrul Comitetului, Secretariatul elaborează un document de bază factual referitor la diferitele aspecte ale planului de consultări. În cazul țărilor membre în curs de dezvoltare, documentul Secretariatului cuprinde informații generale și analitice pertinente privind incidența mediului comercial extern asupra situației și perspectivelor balanței de plăți a membrului chemat la consultare. La cererea unei țări în curs de dezvoltare membre, serviciile de asistență tehnică ale Secretariatului acordă sprijin în elaborarea documentației pentru consultări.

▼B**Concluziile consultărilor asupra balanței de plăți**

(13) Comitetul prezintă Consiliului General rapoarte asupra consultărilor sale. Atunci când au fost utilizate procedurile de consultări aprofundate, raportul trebuie să indice concluziile Comitetului asupra diferitelor elemente din planul de consultări, precum și faptele și rațiunile pe care acestea sunt fondate. Comitetul trebuie să se străduiască să includă în concluziile sale propuneri de recomandări pentru promovarea punerii în practică a articolelor XII și XVIII:B, a Declarației din 1979 și a prezentei înțelegeri. În acele cazuri în care s-a prezentat un calendar pentru eliminarea măsurilor de restricționare luate în vederea balanței de plăți, Consiliul General poate recomanda ca aderarea la acest calendar să fie considerată ca o îndeplinire a obligațiilor membrului în baza GATT 1994. Ori de câte ori Consiliul General formulează recomandări specifice, drepturile și obligațiile membrilor sunt evaluate în lumina acestor recomandări. În absența unor propuneri specifice de recomandări de către Consiliul General, concluziile Comitetului trebuie să reflecte diferitele poziții exprimate în Comitet. În cazul în care s-au folosit procedurile simplificate de consultare, raportul conține un rezumat al principalelor elemente examinate în Comitet și o decizie privind utilizarea procedurilor aprofundate de consultare.

(Listele asupra cărora s-a convenit de către participanți vor fi anexate Protocolului de la Marrakesh, anexat la exemplarul de tratat pe suport de hârtie al Acordului OMC.)

ÎNȚELEGERE PRIVIND INTERPRETAREA ARTICOLULUI XXIV DIN ACORDUL GENERAL PENTRU TARIFE ȘI COMERȚ 1994MEMBRII,

având în vedere dispozițiile articolului XXIV din GATT 1994,

recunoscând că uniunile vamale și zonele de liber schimb au crescut ca număr și importanță de la instituirea GATT 1947 și reprezintă astăzi o proporție semnificativă din comerțul mondial;

recunoscând contribuția pe care o integrare mai strânsă a economiilor țărilor care sunt părți la astfel de acorduri o poate aduce la expansiunea comerțului mondial;

recunoscând, de asemenea, că această contribuție este mai importantă dacă eliminarea taxelor vamale și a altor norme comerciale restrictive între teritoriile constitutive se referă la întregul comerț și scade dacă un sector major al comerțului este exclus;

reafirmând că scopul unor asemenea acorduri este să faciliteze comerțul între teritoriile constitutive, nu să ridice obstacole în calea comerțului altor membri cu aceste teritorii, precum și că părțile care încheie astfel de acorduri sau care le extind aria de aplicare trebuie să evite cât mai mult posibil crearea unor efecte nefavorabile pentru comerțul altor membri;

convinși, de asemenea, de necesitatea de a crește eficiența rolului pe care Consiliul pentru comerțul cu mărfuri îl are în examinarea acordurilor notificate în conformitate cu articolul XXIV, prin clarificarea criteriilor și procedurilor de evaluare a acordurilor noi sau lărgite și prin îmbunătățirea transparenței tuturor acordurilor încheiate în conformitate cu articolul XXIV;

recunoscând necesitatea unei comuniuni de vederi cu privire la obligațiile membrilor în baza articolului XXIV alineatul (12),

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

(1) Pentru a fi în conformitate cu articolul XXIV, uniunile vamale, zonele de liber schimb și acordurile provizorii încheiate în vederea constituirii unei uniuni vamale sau a unei zone de liber schimb trebuie să fie în conformitate cu, printre altele, dispozițiile alineatelor (5), (6), (7) și (8) ale acestui articol.

▼B**Articolul XXIV alineatul (5)**

(2) Evaluarea în baza articolului XXIV alineatul (5) litera (a) a incidenței generale a taxelor vamale și a altor norme comerciale aplicabile înainte și după constituirea unei uniuni vamale se face, în ceea ce privește taxele vamale și impunerile, pe baza unei evaluări globale a mediei ponderate a tarifelor și a taxelor vamale percepute. Se utilizează pentru această evaluare statisticile de import făcute într-o perioadă reprezentativă anterioară care sunt comunicate de către uniunea vamală, pe linie tarifară, valoric și în volum, defalcate pe țări de origine membre ale OMC. Secretariatul calculează media ponderată a tarifelor și a taxelor vamale percepute după metodologia utilizată în evaluarea ofertelor tarifare făcute în cursul negocierilor comerciale multilaterale din Runda Uruguay. În acest scop, taxele vamale și impunerile ce sunt luate în considerare sunt nivelurile de taxe aplicate. Este recunoscut faptul că în scopul unei evaluări generale a incidenței altor norme comerciale pentru care cuantificarea și sintetizarea sunt dificile, poate fi necesară examinarea fiecărei măsuri, norme, produs vizat și flux comercial.

(3) „Termenul rezonabil” menționat la articolul XXIV alineatul (5) litera (c) nu trebuie să depășească zece ani decât în cazuri excepționale. În cazurile în care membrii părți la un acord provizoriu apreciază că zece ani ar fi insuficienți, ei explică în detaliu Consiliului pentru comerțul cu mărfuri de ce este necesar un termen mai lung.

Articolul XXIV alineatul (6)

(4) Articolul XXIV alineatul (6) stabilește procedura care trebuie să fie urmată în cazul în care un membru care constituie o uniune vamală își propune să mărească nivelul unei taxe consolidate. În acest sens, membrii reafirmă că procedura prevăzută la articolul XXVIII, precizată în orientările adoptate la 10 noiembrie 1980 (BISD 27S/26-28) și în înțelegerea privind interpretarea articolului XXVIII din GATT 1994, trebuie inițiată înainte de a fi modificate sau retrase concesiile tarifare ca urmare a constituirii unei uniuni vamale sau a încheierii unui acord provizoriu în vederea constituirii unei uniuni vamale.

(5) Aceste negocieri sunt inițiate cu bună credință pentru a ajunge la o ajustare compensatorie reciproc satisfăcătoare. În cursul acestor negocieri, în conformitate cu articolul XXIV alineatul (6), se ține seama în mod corespunzător de reducerile de taxe vamale pe aceeași linie tarifară făcute de către alte entități constitutive ale uniunii vamale cu ocazia constituirii acesteia. În cazul în care aceste reduceri nu sunt suficiente pentru a realiza compensația necesară, uniunea vamală oferă compensații, care pot lua forma reducerilor de taxe vamale pe alte linii tarifare. O astfel de ofertă va fi luată în considerare de către membrii având drepturi de negociator pentru consolidarea modificată sau retrasă. În cazul în care compensația rămâne inacceptabilă, negocierile trebuie să continue. În cazul în care, în ciuda acestor eforturi, nu se ajunge la un acord în negocierile privind compensarea prevăzută la articolul XXVIII, astfel cum se precizează în înțelegerea privind interpretarea articolului XXVIII din GATT 1994, într-un termen rezonabil calculat de la începerea negocierilor, uniunea vamală este totuși liberă să modifice sau să retragă concesiile; membrii afectați sunt atunci liberi să retragă concesiile substanțiale echivalente în conformitate cu articolul XXVIII.

(6) GATT 1994 nu impune membrilor care beneficiază de o reducere de taxe vamale ca urmare a constituirii unei uniuni vamale sau a unui acord provizoriu încheiat în vederea constituirii unei uniuni vamale obligația să furnizeze compensații entităților lor constitutive.

Examinarea uniunilor vamale și a zonelor de liber schimb

(7) Toate notificările făcute în conformitate cu articolul XXIV alineatul (7) litera (a) sunt examinate de către un grup de lucru în lumina dispozițiilor pertinente ale GATT 1994 și ale alineatului (1) din prezenta înțelegere. Grupul de lucru trebuie să prezinte un raport Consiliului pentru comerțul cu mărfuri cu privire la constatările sale în materie. Consiliul pentru comerțul cu mărfuri poate să adreseze membrilor recomandările pe care le consideră adecvate.

▼ B

(8) În ceea ce privește acordurile provizorii, grupul de lucru poate formula în raportul său recomandările adecvate cu privire la calendarul propus și la măsurile necesare pentru realizarea definitivă a uniunii vamale sau a zonei de liber schimb. În cazul în care este necesar se poate prevedea o nouă examinare a acordului.

(9) Membrii care sunt părți la un acord provizoriu notifică modificările substanțiale ale planului și programului cuprins în acest acord la Consiliul pentru comerțul cu mărfuri care, în cazul în care i se va cere, examinează aceste modificări.

(10) În cazul în care, contrar celor ce sunt prevăzute la articolul XXIV alineatul (5) litera (c), un acord provizoriu notificat în conformitate cu articolul XXIV alineatul (7) litera (a) nu conține un plan și un program, grupul de lucru recomandă în raportul său un astfel de plan și un astfel de program. Părțile nu mențin, sau, după caz, se abțin ca un astfel de acord să intre în vigoare, în cazul în care nu sunt gata să îl modifice în sensul recomandărilor. Se prevede o examinare ulterioară a punerii în aplicare a respectivelor recomandări.

(11) Uniunile vamale și entitățile constitutive ale zonelor de liber schimb prezintă, periodic, rapoarte la Consiliul pentru comerțul cu mărfuri, astfel cum au prevăzut părțile contractante ale GATT 1947 în instrucțiunea dată Consiliului GATT 1947 cu privire la rapoartele privind acordurile regionale (BISD, 18S/38), referitoare la funcționarea acordului în cauză. Orice modificare și/sau orice aspecte noi notabile într-un acord trebuie notificate imediat ce apar.

Soluționarea litigiilor

(12) Dispozițiile articolelor XXII și XXIII din GATT 1994, astfel cum ele sunt precizate și puse în aplicare prin Înțelegerea privind soluționarea litigiilor, pot fi invocate pentru orice probleme decurgând din aplicarea dispozițiilor articolului XXIV referitoare la uniunile vamale, zonele de liber schimb sau acordurile provizorii încheiate în vederea constituirii unei uniuni vamale sau a unei zone de liber schimb.

Articolul XXIV alineatul (12)

(13) În conformitate cu GATT 1994, toți membrii sunt pe deplin responsabili pentru respectarea tuturor dispozițiilor GATT 1994 și iau toate măsurile rezonabile care le stau în putere pentru ca, pe teritoriul lor, guvernele și administrațiile regionale și locale să respecte aceste dispoziții.

(14) Dispozițiile articolelor XXII și XXIII din GATT 1994, astfel cum sunt ele elaborate și puse în aplicare prin Înțelegerea privind soluționarea litigiilor, pot fi invocate în ceea ce privește măsurile luate de către guvernele sau autoritățile regionale și locale pe teritoriul unui membru care aduc atingere respectării GATT 1994. În cazul în care Organul de soluționare a litigiilor a stabilit că o dispoziție a GATT 1994 nu a fost respectată, membrul răspunzător ia toate măsurile rezonabile care îi stau în putere pentru ca respectiva dispoziție să fie respectată. Dispozițiile privind compensația și suspendarea concesiilor sau altor obligații se aplică în cazul în care nu a fost posibil de a face respectată o dispoziție.

(15) Toți membrii se angajează să examineze cu înțelegere orice observații din partea vreunui alt membru cu privire la măsurile care afectează funcționarea GATT 1994 luate pe teritoriul acestora și să acorde posibilități adecvate de consultare cu privire la problemele ridicate.

▼ B**ÎNȚELEGERE PRIVIND DEROGĂRILE DE LA OBLIGAȚIILE ÎNSCRISE ÎN ACORDUL GENERAL PENTRU TARIFE ȘI COMERȚ 1994**

MEMBRII CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

(1) Cererea de derogare sau de prelungire a unei derogări existente descrie măsurile pe care membrul își propune să le adopte, obiectivele specifice pe care le urmărește și motivele care îl împiedică să realizeze obiectivele respective prin măsuri compatibile cu obligațiile care îi revin în temeiul GATT 1994.

(2) Orice derogare în curs de aplicare la data intrării în vigoare a acordului de instituire a OMC ia sfârșit, în cazul în care nu este prelungită în conformitate cu procedurile enunțate mai sus și cu cele de la articolul IX din Acordul privind OMC, la data expirării sale sau la doi ani după data intrării în vigoare a Acordului de instituire a OMC, dacă acest termen este mai scurt.

(3) Orice membru care consideră că un avantaj pe care îl are din GATT 1994 este anulat sau compromis prin:

(a) nerespectarea modalităților sau condițiilor derogării de către membrul căruia i-a fost acordată derogarea, sau

(b) aplicarea unei măsuri compatibile cu modalitățile și condițiile derogării

poate invoca dispozițiile articolului XXIII al GATT 1994, astfel cum sunt formulate și puse în aplicare în Înțelegerea privind soluționarea litigiilor.

ÎNȚELEGERE PRIVIND INTERPRETAREA ARTICOLULUI XXVIII DIN ACORDUL GENERAL PENTRU TARIFE ȘI COMERȚ 1994

MEMBRII CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

(1) În ceea ce privește modificarea sau retragerea unei concesi, statul membru pentru care raportul dintre exporturile vizate prin concesi (respectiv exporturile produsului pe piața statului membru care modifică sau retrage concesi) și exporturile sale totale este cel mai ridicat este considerat ca având un interes ca principal furnizor dacă nu are deja un drept de negociator inițial sau un interes ca principal furnizor în baza articolului XXVIII alineatul (1). Se convine totuși că acest alineat trebuie să fie reexaminat de către Consiliul pentru comerțul cu mărfuri la cinci ani de la data intrării în vigoare a Acordului privind OMC, pentru a se decide dacă acest criteriu a funcționat în mod satisfăcător, astfel încât să permită o redistribuire a drepturilor de negociere în favoarea membrilor exportatori mici și mijlocii. În caz contrar, trebuie studiate îmbunătățirile posibile, inclusiv, în funcție de existența unor date adecvate, adoptarea unui criteriu bazat pe raportul dintre exporturile vizate prin concesi și exporturile spre toate piețele produsului în cauză.

(2) În cazul în care un membru consideră că are un interes ca principal furnizor în sensul alineatului (1) de mai sus, el trebuie să comunice în scris cererea sa, susținută cu probe, membrului care își propune să modifice sau să retragă o concesi, și să informeze simultan Secretariatul despre aceasta. În aceste cazuri se va aplica alineatul (4) din „Procedurile privind negocierile în conformitate cu articolul XXVIII” adoptate la 10 noiembrie 1980 (BISD, 27S/26-28).

(3) Pentru a stabili care dintre membri au un interes ca principal furnizor, în conformitate cu alineatul (1) de mai sus sau cu articolul XXVIII alineatul (1), sau au un interes major, se ia în considerare numai comerțul efectuat sub regimul clauzei națiunii celei mai favorizate cu produsul vizat. Cu toate acestea, comerțul cu produsul respectiv efectuat în cadrul unor preferințe necontractuale va fi, de asemenea, luat în considerare, dacă acest comerț a încetat să beneficieze de tratamentul preferențial, derulându-se sub regimul clauzei națiunii celei mai favorizate în momentul negocierii în vederea modificării sau retragerii concesi, sau va înceta să beneficieze de acest tratament la terminarea acestei negocieri.

▼B

(4) În cazul în care o concesiune tarifară este modificată sau retrasă pentru un nou produs (adică un produs pentru care nu sunt disponibile statistici de comerț pe trei ani), membrul care deține drepturi de negociator inițial pentru linia tarifară din care face parte sau făcea parte produsul respectiv este considerat ca având un drept de negociator inițial în privința concesiunii respective. Pentru a se determina interesul de principal furnizor sau interesul substanțial, precum și pentru a se calcula compensația, se ține cont, între altele, de capacitatea de producție și de investiție a membrului exportator în ceea ce privește produsul vizat, precum și de estimările privind creșterea exporturilor și de previziunile cererii pentru produs în cazul membrului importator. În sensul prezentului alineat, expresia „nou produs” se înțelege ca reprezentând un produs corespunzând unei poziții tarifare create prin extragere dintr-o linie tarifară existentă.

(5) În cazul în care un membru consideră că are un interes de furnizor principal sau un interes major în sensul alineatului (4) de mai sus, el trebuie să comunice în scris cererea sa, susținută de probe, membrului care își propune să modifice sau să retragă o concesiune, precum și să informeze simultan despre aceasta Secretariatul. În aceste cazuri se aplică alineatul (4) din „Procedurile privind negocierea în conformitate cu articolul XXVIII” menționate mai sus.

(6) În cazul în care o concesiune tarifară nelimitată este înlocuită printr-un contingent tarifăr, nivelul compensației acordate trebuie să fie superior nivelului comerțului efectiv afectat prin modificarea concesiunii. Baza de calcul pentru compensație trebuie să fie excedentul perspectivelor viitoare ale comerțului față de nivelul contingentului. Se înțelege că acest calcul al perspectivelor comerțului viitor se bazează pe cele mai mari niveluri ale:

- (a) mediei anuale a schimburilor în cursul celei mai recente perioade reprezentative de trei ani, majorată cu rata medie de creștere anuală a importurilor în timpul aceleiași perioade sau cu 10 la sută, alegându-se cifra mai mare; sau
- (b) schimburilor în cursul celui mai recent an, majorate cu 10 la sută.

În nici un caz nivelul compensației datorate de către un membru nu trebuie să-l depășească pe cel care ar decurge dintr-o retragere completă a concesiunii.

(7) Oricărui membru având un interes de furnizor principal, în conformitate cu alineatul (1) de mai sus sau cu articolul XXVIII alineatul (1), privind o concesiune care este modificată sau retrasă, îi este acordat un drept de negociator inițial în privința concesiunii compensatorii, cu excepția cazului în care o altă formă de compensare este convenită de către membrii respectivi.

▼ **M1***ANEXĂ LA ACORDUL PRIVIND FACILITAREA COMERȚULUI***NOTIFICAREA ANGAJAMENTELOR DIN CATEGORIA A ÎN CADRUL ACORDULUI PRIVIND FACILITAREA COMERȚULUI**

ALBANIA

În temeiul Deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele acestora din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

Cu referire la cele de mai sus, guvernul Albaniei are onoarea de a informa comitetul de pregătire că desemnează în categoria A următoarele dispoziții ale acordului, care vor fi puse în aplicare la intrarea în vigoare a acordului:

Articolul 1 punctul 1	Publicarea
Articolul 1 punctul 2	Informații disponibile pe internet
Articolul 1 punctul 4	Notificarea
Articolul 2 punctul 1	Posibilitatea de a prezenta observații și informarea înainte de intrarea în vigoare
Articolul 2 punctul 2	Consultări
Articolul 4 punctul 1	Dreptul la recurs sau reexaminare
Articolul 5 punctul 2	Reținere
Articolul 6 punctul 1	Norme generale privind alte taxe impuse pentru sau în legătură cu importul și exportul
Articolul 6 punctul 2	Norme specifice privind alte taxe pentru operațiuni vamale impuse pentru sau în legătură cu importul și exportul
Articolul 6 punctul 3	Norme privind sancțiunile
Articolul 7 punctul 3	Separarea acordării liberului de vamă de stabilirea finală a taxelor vamale, a impozitelor și a altor taxe
Articolul 7 punctul 4	Gestionarea riscurilor
Articolul 7 punctul 6	Stabilirea și publicarea termenelor medii de acordare a liberului de vamă
Articolul 7 punctul 8	Transporturi accelerate
Articolul 7 punctul 9	Mărfuri perisabile
Articolul 8	Cooperarea organismelor prezente la frontieră
Articolul 9	Circulația mărfurilor destinate importului sub control vamal
Articolul 10 punctul 1	Formalități și cerințe privind documentația
Articolul 10 punctul 2	Acceptarea copiilor
Articolul 10 punctul 3	Utilizarea standardelor internaționale

▼ M1

Articolul 10 punctul 5	Inspekția înainte de expediere
Articolul 10 punctul 6	Utilizarea comisionarilor în vamă
Articolul 10 punctul 7	Proceduri comune la frontieră și cerințe uniforme privind documentația
Articolul 10 punctul 8	Mărfuri respinse
Articolul 10 punctul 9	Admiterea temporară a mărfurilor și perfecționarea activă și pasivă
Articolul 11 punctul 3	Taxe, reglementări și formalități de tranzit
Articolul 11 punctul 4	Măsuri consolidate de combatere a discriminării în ceea ce privește tranzitul
Articolul 11 punctul 11 subpunctele 1 - 5	Garanții referitoare la tranzit
Articolul punctele 11, 12 - 13	11, Cooperare și coordonare privind tranzitul
Articolul 12:	Cooperarea vamală

BOTSWANA

În temeiul Deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

Cu referire la cele de mai sus, guvernul Republicii Botswana are onoarea de a informa comitetul de pregătire că Republica Botswana desemnează ca angajamente din categoria A următoarele dispoziții din secțiunea I a acordului, care vor fi puse în aplicare la intrarea în vigoare a acordului:

Articolul 2 punctul 1	Posibilitatea de a prezenta observații și informarea înainte de intrarea în vigoare
Articolul 2 punctul 2	Consultări
Articolul 5 punctul 1	Notificări pentru controale sau inspecții îmbunătățite
Articolul 5 punctul 2	Reținere
Articolul 7 punctul 1	Prelucrarea înainte de sosire
Articolul 7 punctul 2	Plățile electronice
Articolul 7 punctul 3	Separarea acordării liberului de vamă de stabilirea finală a taxelor vamale, a impozitelor și a altor taxe
Articolul 7 punctul 4	Gestionarea riscurilor
Articolul 7 punctul 5	Auditul postvămuire
Articolul 7 punctul 6	Stabilirea și publicarea termenelor medii de acordare a liberului de vamă
Articolul 7 punctul 8	Transporturi accelerate
Articolul 7 punctul 9	Mărfuri perisabile
Articolul 9	Circulația mărfurilor destinate importului sub control vamal
Articolul 10 punctul 3	Utilizarea standardelor internaționale
Articolul 10 punctul 5	Inspekția înainte de expediere
Articolul 10 punctul 6	Utilizarea comisionarilor în vamă

▼ **M1**

Articolul 10 punctul 7	Proceduri comune la frontieră și cerințe uniforme privind documentația
Articolul 10 punctul 8	Mărfuri respinse
Articolul 10 punctul 9	Admiterea temporară a mărfurilor și perfecționarea activă și pasivă

BRAZILIA

În temeiul deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

Cu referire la cele de mai sus, misiunea Braziliei are onoarea de a informa comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului că desemnează toate dispozițiile din secțiunea I a acordului ca angajamente din categoria A, cu excepția următoarelor dispoziții:

- articolul 3 punctul 6 litera (b);
- articolul 3 punctul 9 litera (a) subpunctul (ii);
- articolul 7 punctul 1
- articolul 7 punctul 7 subpunctul 3; și
- articolul 11 punctul 9

BRUNEI DARUSSALAM

În temeiul deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911] și în conformitate cu articolul 15 din secțiunea II a Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”), Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele din categoria A în temeiul acordului.

Cu referire la cele de mai sus, guvernul Brunei Darussalam are onoarea de a informa comitetul de pregătire că Brunei Darussalam desemnează în categoria A toate dispozițiile de la articolele 1 - 12 din acord, cu excepția următoarelor dispoziții:

Articolul 1 punctul 2	Informații disponibile pe internet: subpunctul 2.1 literele (a) și (b)
Articolul 4	Procedurile de recurs sau de reexaminare
Articolul 7 punctul 6	Stabilirea și publicarea termenelor medii de acordare a liberului de vamă: subpunctul 6.2
Articolul 7 punctul 7	Măsuri de facilitare a comerțului pentru operatorii autorizați
Articolul 10 punctul 4	Ghișeul unic

CHILE

În temeiul Deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36] și în conformitate cu articolul 15 din secțiunea II a Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”), Chile informează că toate dispozițiile din secțiunea I a acordului au fost desemnate ca angajamente din categoria A pentru punere în aplicare la intrarea în vigoare a acordului, cu excepția articolului 7 punctul 7 privind operatorii autorizați.

▼ M1

CHINA

În temeiul deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

Cu referire la cele de mai sus, guvernul Republicii Populare Chineze are onoarea de a informa comitetul de pregătire că Republica Populară Chineză desemnează prin prezenta toate dispozițiile din secțiunea I a acordului ca angajamente din categoria A, cu excepția următoarelor dispoziții:

- articolul 7 punctul 6 Stabilirea și publicarea termenelor medii de acordare a liberului de vamă;
- articolul 10 punctul 4 Ghișeul unic;
- articolul 10 punctul 9 Admiterea temporară a mărfurilor și perfecționarea activă și pasivă și
- articolul 12 Cooperarea vamală

COLUMBIA

În temeiul deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36] și în conformitate cu articolul 15 din secțiunea II a Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”), Columbia informează prin prezenta că toate dispozițiile din secțiunea I a acordului au fost desemnate ca angajamente din categoria A pentru punere în aplicare la intrarea în vigoare a acordului, cu excepția următoarelor dispoziții.

- articolul 5 punctul 3 Proceduri de încercare
- articolul 7 punctul 9 Mărfuri perisabile

CONGO

În temeiul deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36] și în conformitate cu articolul 15 din secțiunea II a Acordului privind facilitarea comerțului, guvernul Republicii Congo are onoarea de a comunica angajamentele sale din categoria A, în conformitate cu dispozițiile specificate mai jos:

- Articolul 3 punctul 1 Decizii anticipate
- Articolul 4 punctul 1 Dreptul la recurs sau reexaminare
- Articolul 5 punctul 1 Notificări pentru controale sau inspecții îmbunătățite
- Articolul 5 punctul 2 Reținere
- Articolul 5 punctul 3 Proceduri de încercare
- Articolul 7 punctul 9 Mărfuri perisabile
- Articolul 10 punctul 6 Utilizarea comisionarilor în vamă
- Articolul 10 punctul 7 Proceduri comune la frontieră și cerințe uniforme privind documentația
- Articolul 10 punctul 9 Admiterea temporară a mărfurilor și perfecționarea activă și pasivă

▼ M1

COSTA RICA

În temeiul punctelor 2 și 3 din Decizia ministerială din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36] și în conformitate cu articolul 15 din secțiunea II a Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”), Costa Rica informează prin prezenta că toate dispozițiile din secțiunea I a acordului au fost desemnate ca angajamente din categoria A, cu excepția următoarelor dispoziții:

- articolul 10 punctul 1 subpunctul 1.1 Formalități și cerințe privind documentația
- articolul 10 punctul 2 subpunctul 2.2 Acceptarea copiilor

CÔTE D'IVOIRE

În temeiul Deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911] și în conformitate cu articolul 15 din secțiunea II a Acordului privind facilitarea comerțului, Republica Cote d'Ivoire comunică prin prezenta angajamentele sale din categoria A, în conformitate cu dispozițiile specificate mai jos:

- Articolul 4 punctul 1 Dreptul la recurs sau reexaminare
- Articolul 5 punctul 1 Notificări pentru controale sau inspecții îmbunătățite
- Articolul 5 punctul 2 Reținere
- Articolul 5 punctul 3 Proceduri de încercare
- Articolul 7 punctul 4 Gestionarea riscurilor
- Articolul 7 punctul 5 Auditul postvămuire
- Articolul 7 punctul 8 Transporturi accelerate
- Articolul 7 punctul 9 Mărfuri perisabile
- Articolul 9 Circulația mărfurilor destinate importului sub control vamal
- Articolul 10 punctul 3 Utilizarea standardelor internaționale
- Articolul 10 punctul 5 Inspecția înainte de expediere
- Articolul 10 punctul 7 Proceduri comune la frontieră și cerințe uniforme privind documentația
- Articolul 10 punctul 8 Mărfuri respinse
- Articolul 10 punctul 9 Admiterea temporară a mărfurilor/ Perfecționarea activă și pasivă
- Articolul 11 Libertatea de tranzit

REPUBLICA DOMINICANĂ

În temeiul deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

Cu referire la cele de mai sus, guvernul Republicii Dominicane are onoarea de a informa comitetul de pregătire cu privire la dispozițiile desemnate în categoria A, care corespund secțiunii I din acord.

- Articolul 1 punctul 2 Informații disponibile pe internet
- Articolul 1 punctul 3 Puncte de informare
- Articolul 2 punctul 1 Posibilitatea de a prezenta observații și informarea înainte de intrarea în vigoare

▼ **M1**

Articolul 2 punctul 2	Consultări
Articolul 3	Decizii anticipate
Articolul 4 punctul 1	Dreptul la recurs sau reexaminare
Articolul 5 punctul 2	Reținere
Articolul 6 punctul 1	Norme generale privind alte taxe impuse pentru sau în legătură cu importul și exportul
Articolul 6 punctul 3	Norme privind sancțiunile
Articolul 7 punctul 1	Prelucrarea înainte de sosire
Articolul 7 punctul 2	Plățile electronice
Articolul 7 punctul 3	Separarea acordării liberului de vamă de stabilirea finală a taxelor vamale, a impozitelor și a altor taxe
Articolul 7 punctul 5	Auditul postvămuire
Articolul 7 punctul 7	Măsuri de facilitare a comerțului pentru operatorii autorizați
Articolul 9	Circulația mărfurilor destinate importului sub control vamal
Articolul 10 punctul 1	Formalități și cerințe privind documentația
Articolul 10 punctul 3	Utilizarea standardelor internaționale
Articolul 10 punctul 5	Inspekția înainte de expediere
Articolul 10 punctul 6	Utilizarea comisionarilor în vamă
Articolul 10 punctul 7	Proceduri comune la frontieră și cerințe uniforme privind documentația
Articolul 10 punctul 8	Mărfuri respinse
Articolul 10 punctul 9	Admiterea temporară a mărfurilor/ Perfecționarea activă și pasivă
Articolul 11	Libertatea de tranzit
Articolul 12	Cooperarea vamală
Articolul 13 punctul 2	Comitetul național pentru facilitarea comerțului

ECUADOR

În temeiul Deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36] și în conformitate cu articolul 15 din secțiunea II a Acordului privind facilitarea comerțului, Republica Ecuador comunică prin prezenta angajamentele sale din categoria A, în conformitate cu dispozițiile specificate mai jos:

Articolul nr./ punctele (*)	Descriere
2.1	Posibilitatea de a prezenta observații și informarea înainte de intrarea în vigoare
4	Procedurile de recurs sau de reexaminare
7.1	Prelucrarea înainte de sosire
7.6	Stabilirea și publicarea termenelor medii de acordare a liberului de vamă

▼ M1

9	Circulația mărfurilor destinate importului sub control vamal
10.3	Utilizarea standardelor internaționale
10.5	Inspekția înainte de expediere
10.6	Utilizarea comisionarilor în vamă
10.7	Proceduri comune la frontieră și cerințe uniforme privind documentația
10.8	Mărfuri respinse
10.9	Admiterea temporară a mărfurilor/ Perfecționarea activă și pasivă
11.1	Libertatea de tranzit
11.2	Libertatea de tranzit
11.3	Libertatea de tranzit
11.4	Libertatea de tranzit
11.5	Libertatea de tranzit
11.6	Libertatea de tranzit
11.16	Libertatea de tranzit
11.17	Libertatea de tranzit

(*) În cazul în care se face trimitere la anumite puncte, angajamentul asumat de Republica Ecuador este limitat la conținutul respectivelor puncte specifice și nu vizează conținutul întregului articol.

EGIPT

În temeiul Deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36] și în conformitate cu articolul 15 din secțiunea II a Acordului privind facilitarea comerțului, Egiptul comunică prin prezenta angajamentele sale din categoria A, în conformitate cu dispozițiile specificate mai jos:

Numărul articolului	Descriere
Articolul 4 punctele 1,3,4,5	Procedurile de recurs sau de reexaminare
Articolul 5 punctul 2	Reținere
Articolul 6 punctul 2	Norme specifice privind alte taxe pentru operațiuni vamale impuse pentru sau în legătură cu importul și exportul
Articolul 6 punctul 3 subpunctele 6.3.2, 6.3.4, 6.3.5, 6.3.6	Norme privind sancțiunile
Articolul 7 punctul 3 subpunctele 7.3.1, 7.3.2, 7.3.3, 7.3.4, 7.3.5	Separarea acordării liberului de vamă de stabilirea finală a taxelor vamale, a impozitelor și a altor taxe

▼ **M1**

Numărul articolului	Descriere
Articolul 9	Circulația mărfurilor destinate importului sub control vamal
Articolul 10 punctul 5 subpunctul 5.1	Inspecția înainte de expediere
Articolul 10 punctul 6	Utilizarea comisionarilor în vamă
Articolul 10 punctul 7	Proceduri comune la frontieră și cerințe uniforme privind documentația
Articolul 10 punctul 8	Mărfuri respinse
Articolul 10 punctul 9	Admiterea temporară a mărfurilor și perfecționarea activă și pasivă
Articolul 11 punctele 2,3,11,12,13,14,15,16	Libertatea de tranzit

EL SALVADOR

În temeiul deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36] și în conformitate cu articolul 15 din secțiunea II a Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”), El Salvador comunică prin prezenta angajamentele sale din categoria A, în conformitate cu dispozițiile specificate mai jos:

Articolul 1	Publicarea și disponibilitatea informațiilor
Articolul 2	Posibilitatea de a prezenta observații, informarea înainte de intrarea în vigoare și consultările
Articolul 3	Decizii anticipate
Articolul 4	Procedurile de recurs sau de reexaminare: punctele 1, 2, 3, 4 și 5
Articolul 5	Alte măsuri de consolidare a imparțialității, a nediscriminării și a transparenței
Articolul 6	Norme privind alte taxe impuse pentru sau în legătură cu importul și exportul, precum și sancțiunile: punctele 1 și 3
Articolul 7	Acordarea liberului de vamă și vămuirea mărfurilor: punctele 1, 2, 3, 4, 5, 6, punctul 7 subpunctele 7.3 – 7.6, punctele 8 și 9
Articolul 8	Cooperarea organismelor prezente la frontieră: punctul 1
Articolul 9	Circulația mărfurilor destinate importului sub control vamal
Articolul 10	Formalități legate de import, export și tranzit: punctul 1, punctul 2 subpunctele 2.2 și 2.3, punctul 3, punctul 5 subpunctul 5.1, punctele 6 - 9
Articolul 11	Libertatea de tranzit punctele 1 - 6, 8 - 11, 14 - 17
Articolul 12	Cooperarea vamală punctele 1, 3, 4, punctul 5 subpunctele 5.1 și 5.2, punctul 12

▼ M1

GABON

În temeiul Deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911] și în conformitate cu articolul 15 din secțiunea II a Acordului privind facilitarea comerțului, Republica Gaboneză comunică prin prezenta angajamentele sale din categoria A, în conformitate cu dispozițiile specificate mai jos:

Articolul 5 punctul 2	Rețineri
Articolul 7 punctul 1	Prelucrarea înainte de sosire
Articolul 7 punctul 8	Transporturi accelerate
Articolul 7 punctul 9	Mărfuri perisabile
Articolul 9	Circulația mărfurilor destinate importului sub control vamal
Articolul 10 punctul 5	Inspekția înainte de expediere
Articolul 10 punctul 8	Mărfuri respinse
Articolul 10 punctul 9	Admiterea temporară a mărfurilor și perfecționarea activă și pasivă

GUATEMALA

În temeiul Deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

Cu referire la cele de mai sus, guvernul Guatemalei dorește să comunice comitetului de pregătire că toate dispozițiile din secțiunea I a acordului au fost desemnate ca angajamente din categoria A, în conformitate cu documentul OMC WT/PCTF/W/27 din 7 iulie 2014, cu excepția următoarelor dispoziții:

Articolul 1 punctul 1 subpunctul 1.1 literele (d) și (f)
Articolul 1 punctul 2 subpunctul 2.1 literele (a) și (b)
Articolul 1 punctul 3 subpunctul 3.1
Articolul 1 punctul 3 subpunctul 3.2
Articolul 1 punctul 4 literele (b) și (c)
Articolul 2 punctul 1 subpunctul 1.1
Articolul 3 punctul 9 litera (b) subpunctul (iii)
Articolul 5
Articolul 6 punctul 1 subpunctul 1.4
Articolul 7 punctul 1 subpunctul 1.2
Articolul 7 punctul 4 subpunctul 4.3
Articolul 7 punctul 6 subpunctul 6.1
Articolul 7 punctul 6 subpunctul 6.2
Articolul 7 punctul 7 subpunctul 7.3 literele (a), (d) - (f) și (g)
Articolul 7 punctul 8 subpunctul 8.2 literele (c) și (d)
Articolul 7 punctul 9 subpunctul 9.3
Articolul 8 punctul 1
Articolul 8 punctul 2 subpunctul 8.2 literele (d) și (e)

▼ M1

Articolul 10 punctul 1 subpunctul 1.1
 Articolul 10 punctul 2 subpunctul 2.3
 Articolul 10 punctul 4 subpunctul 4.1
 Articolul 10 punctul 4 subpunctul 4.2
 Articolul 11 punctul 17
 Articolul 12 punctul 2 subpunctul 2.1
 Articolul 12 punctul 3
 Articolul 12 punctul 4
 Articolul 12 punctul 5
 Articolul 12 punctul 6
 Articolul 12 punctul 7
 Articolul 12 punctul 8
 Articolul 12 punctul 9
 Articolul 12 punctul 10
 Articolul 12 punctul 11

HONDURAS

În temeiul Deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36] și în conformitate cu articolul 15 din secțiunea II a Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”), Honduras comunică prin prezenta angajamentele sale din categoria A, în conformitate cu dispozițiile specificate mai jos:

Articolul 1 punctul 1	Publicarea
Articolul 1 punctul 2	Informații disponibile pe internet
Articolul 1 punctul 3	Puncte de informare
Articolul 1 punctul 4	Notificarea
Articolul 3	Decizii anticipate
Articolul 4	Procedurile de recurs sau de reexaminare
Articolul 1 punctul 6	Norme generale privind alte taxe impuse pentru sau în legătură cu importul și exportul [cu excepția articolului 6 punctul 1 subpunctul 1.3 și a articolului 6 punctul 1 subpunctul 1.4]
Articolul 6 punctul 2	Norme specifice privind alte taxe impuse pentru sau în legătură cu importul și exportul
Articolul 6 punctul 3	Norme privind sancțiunile
Articolul 7 punctul 1	Prelucrarea înainte de sosire
Articolul 7 punctul 2	Plățile electronice
Articolul 7 punctul 4	Gestionarea riscurilor
Articolul 7 punctul 5	Auditul postvămuire
Articolul 7 punctul 8	Transporturi accelerate [cu excepția articolului 7 punctul 8 subpunctul 8.2 litera (d)]
Articolul 7 punctul 9	Mărfuri perisabile [cu excepția articolului 7 punctul 9 subpunctul 9.3]
Articolul 8	Cooperarea organismelor prezente la frontieră [cu excepția articolului 8 punctul 2 literele (c) - (e)]
Articolul 9	Circulația mărfurilor destinate importului sub control vamal

▼ **M1**

Articolul 10 punctul 1	Formalități și cerințe privind documentația
Articolul 10 punctul 3	Utilizarea standardelor internaționale
Articolul 10 punctul 5	Inspekția înainte de expediere
Articolul 10 punctul 6	Utilizarea comisionarilor în vamă
Articolul 10 punctul 7	Proceduri comune la frontieră și cerințe uniforme privind documentația
Articolul 10 punctul 8	Mărfuri respinse
Articolul 10 punctul 9	Admiterea temporară a mărfurilor/ Perfecționarea activă și pasivă
Articolul 11	Libertatea de tranzit
Articolul 12 punctul 12	Acorduri bilaterale și regionale

HONG KONG (CHINA)

În temeiul Deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele acestora din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

Cu referire la cele de mai sus, guvernul din Hong Kong (China) are onoarea de a informa comitetul de pregătire că Hong Kong (China) desemnează în categoria A toate dispozițiile de la articolele 1 - 12 din acord (anexat la decizia ministerială de mai sus), care vor fi puse în aplicare la intrarea în vigoare a acordului.

INDONEZIA

În temeiul Deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele acestora din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

Cu referire la cele de mai sus, guvernul Republicii Indonezia are onoarea de a informa comitetul de pregătire că Indonezia desemnează în categoria A următoarele dispoziții ale acordului, care vor fi puse în aplicare la intrarea în vigoare a acordului:

Articolul 6 punctul 3	Norme privind sancțiunile
Articolul 7 punctul 1	Prelucrarea înainte de sosire
Articolul 10 punctul 6	Utilizarea comisionarilor în vamă

ISRAEL

În temeiul deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului primește, printre altele, de la membri notificări privind angajamentele din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului.

Cu referire la cele de mai sus, Statul Israel are onoarea de a informa comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului că desemnează prin prezenta în categoria A toate dispozițiile din secțiunea I a acordului.

▼ M1

IORDANIA

În temeiul deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

Cu referire la cele de mai sus, guvernul Iordaniei are onoarea de a informa comitetul de pregătire că desemnează în categoria A toate dispozițiile din secțiunea I a acordului (anexat la decizia ministerială susmenționată), care vor fi puse în aplicare la intrarea în vigoare a acordului, cu excepția următoarelor dispoziții:

Articolul 1 punctul 1	Publicarea
Articolul 1 punctul 2	Informații disponibile pe internet
Articolul 1 punctul 3	Puncte de informare
Articolul 3 punctul 1	Decizii anticipate
Articolul 6 punctul 1	Norme generale privind alte taxe impuse pentru sau în legătură cu importul și exportul
Articolul 7 punctul 1	Prelucrarea înainte de sosire
Articolul 10 punctul 1	Formalități și cerințe privind documentația
Articolul 10 punctul 2	Acceptarea copiilor
Articolul 10 punctul 4	Ghișeul unic
Articolul 11 punctele 5 - 10	Proceduri și controale ale tranzitului

COREEA

Avem onoarea de a face trimitere la Decizia ministerială din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], în temeiul căreia Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

De asemenea, avem onoarea de a informa comitetul de pregătire că guvernul Republicii Coreea a decis să desemneze în categoria A toate dispozițiile de la articolele 1 - 12 din acord.

KUWEIT

În temeiul Deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele acestora din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

Cu referire la cele de mai sus, Statul Kuweit are onoarea de a informa comitetul de pregătire că desemnează în categoria A dispozițiile din anexa I, cu excepția următoarelor dispoziții:

▼ M1

Articolul 3 punctul 1	Decizii anticipate
Articolul 6 punctul 2	Norme specifice privind alte taxe pentru operațiuni vamale impuse pentru sau în legătură cu importul și exportul
Articolul 7 punctul 4	Gestionarea riscurilor
Articolul 7 punctul 5	Auditul postvămuire
Articolul 7 punctul 7	Măsuri de facilitare a comerțului pentru operatorii autorizați
Articolul 7 punctul 9	Mărfuri perisabile
Articolul 8	Cooperarea organismelor prezente la frontieră
Articolul 10 punctul 4	Ghișeul unic
Articolul 11 punctele 11 – 15	Garanții referitoare la tranzit
Articolul 12	Cooperarea vamală

REPUBLICA KÂRGÂZSTAN

În temeiul Deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele acestora din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

Cu referire la cele de mai sus, în numele Ministerului Economiei din Republica Kârgâzstan, avem plăcerea de a informa comitetul de pregătire că Republica Kârgâzstan desemnează în categoria A următoarele dispoziții din secțiunea I a acordului (anexat la decizia ministerială susmenționată), care vor fi puse în aplicare la intrarea în vigoare a acordului:

Articolul 4	Toate dispozițiile (Procedurile de recurs sau de reexaminare)
Articolul 5	Punctul 2 (Reținere)
Articolul 9	(Circulația mărfurilor destinate importului sub control vamal)
Articolul 10	Punctul 5 (Inspekția înainte de expediere)
Articolul 11	Punctele 1 – 4 (Taxe, reglementări și formalități de tranzit și nediscriminarea)

MACAO (CHINA)

În temeiul deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

Cu referire la cele de mai sus, guvernul Macao (China) are onoarea de a informa comitetul de pregătire că Macao (China) desemnează prin prezenta în categoria A toate dispozițiile de la articolele 1 – 12 din acord, care vor fi puse în aplicare la intrarea în vigoare a acordului, cu excepția următoarelor dispoziții:

▼ M1

Articolul 7:	Punctul 4 – Gestionarea riscurilor
Articolul 7:	Punctul 5 – Auditul postvămuire
Articolul 9:	Circulația mărfurilor destinate importului sub control vamal
Articolul 10:	Punctul 4 – Ghișeul unic

MALAYSIA

În temeiul deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

Cu referire la cele de mai sus, guvernul Malaysiei are onoarea de a informa comitetul de pregătire că Malaysia desemnează în categoria A toate dispozițiile de la articolele 1 - 12 din acord (anexate la decizia ministerială susmenționată), cu excepția următoarelor dispoziții:

Articolul 7 punctul 8	(Transporturi accelerate) și
Articolul 11 punctul 9	(Depunerea anticipată și prelucrarea documentației de tranzit și a datelor înainte de sosirea mărfurilor).

MAURITIUS

În temeiul Deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele acestora din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

În ceea ce privește cele de mai sus, guvernul Republicii Mauritius are onoarea de a informa comitetul de pregătire că Republica Mauritius desemnează în categoria A următoarele dispoziții din acord (anexate la decizia ministerială susmenționată), care vor fi puse în aplicare la intrarea în vigoare a acordului:

Articolul 1 punctul 1	Publicarea
Articolul 1 punctul 2	Informații disponibile pe internet
Articolul 1 punctul 4	Notificarea
Articolul 2 punctul 1	Posibilitatea de a prezenta observații și informarea înainte de intrarea în vigoare
Articolul 2 punctul 2	Consultări
Articolul 3	Decizii anticipate
Articolul 4	Procedurile de recurs sau de reexaminare
Articolul 5 punctul 1	Notificări pentru controale sau inspecții îmbunătățite
Articolul 5 punctul 2	Reținere
Articolul 6 punctul 1	Norme generale privind alte taxe impuse pentru sau în legătură cu importul și exportul
Articolul 6 punctul 2	Norme specifice privind alte taxe pentru operațiuni vamale impuse pentru sau în legătură cu importul și exportul

▼ **M1**

Articolul 6 punctul 3	Norme privind sancțiunile
Articolul 7 punctul 1	Prelucrarea înainte de sosire
Articolul 7 punctul 2	Plățile electronice
Articolul 7 punctul 3	Separarea acordării liberului de vamă de stabilirea finală a taxelor vamale, a impozitelor și a altor taxe
Articolul 7 punctul 5	Auditul postvămuire
Articolul 7 punctul 9	Mărfuri perisabile
Articolul 9	Circulația mărfurilor destinate importului sub control vamal
Articolul 10 punctul 1	Formalități și cerințe privind documentația
Articolul 10 punctul 2	Acceptarea copiilor
Articolul 10 punctul 5	Inspekția înainte de expediere
Articolul 10 punctul 6	Utilizarea comisionarilor în vamă
Articolul 10 punctul 7	Proceduri comune la frontieră și cerințe uniforme privind documentația
Articolul 10 punctul 8	Mărfuri respinse
Articolul 10 punctul 9 subpunctul 9.1	Admiterea temporară a mărfurilor
Articolul 11	Libertatea de tranzit
Articolul 23 punctul 2	Comitetul național pentru facilitarea comerțului

MEXIC

În temeiul deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

Cu referire la cele de mai sus, guvernul Mexicului are onoarea de a informa comitetul de pregătire că desemnează în categoria A toate dispozițiile din secțiunea I a acordului (anexat la decizia ministerială susmenționată), pentru punere deplină în aplicare la intrarea în vigoare a acordului.

MOLDOVA

În temeiul deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

Cu referire la cele de mai sus, guvernul Republicii Moldova are onoarea de a informa comitetul de pregătire că Republica Moldova desemnează ca angajamente din categoria A următoarele dispoziții din secțiunea I a acordului (anexat la decizia ministerială susmenționată), care vor fi puse în aplicare la intrarea în vigoare a acordului:

Articolul 1	Punctele 1 și 4 (Publicarea, Notificarea)
Articolul 3	(DECIZII ANTICIPATE)
Articolul 4	(PROCEDURILE DE RECURS SAU DE REEXAMINARE)

▼ M1

Articolul 5	Punctul 2 (Reținere)
Articolul 6	Punctul 2 (Norme specifice privind alte taxe pentru operațiuni vamale impuse pentru sau în legătură cu importul și exportul)
Articolul 7	Punctele 2, 4 și 5 (Plățile electronice, Gestionarea riscurilor, Auditul postvămuire)
Articolul 8	(COOPERAREA ORGANISMELOR PREZENTE LA FRONTIERĂ)
Articolul 9	(CIRCULAȚIA MĂRFURILOR DESTINATE IMPORTULUI SUB CONTROL VAMAL)
Articolul 10	Punctul 3 și punctele 5 – 9 (Utilizarea standardelor internaționale, Inspecția înainte de expediere, Utilizarea comisionarilor în vamă, Proceduri comune la frontieră și cerințe uniforme privind documentația, Mărfuri respinse, Admiterea temporară a mărfurilor și perfecționarea activă și pasivă)
Articolul 12	Toate dispozițiile

MONGOLIA

În temeiul deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

Cu referire la cele de mai sus, guvernul Mongoliei are onoarea de a informa comitetul de pregătire că Mongolia desemnează ca angajamente din categoria A următoarele dispoziții din secțiunea I a acordului (anexat la decizia ministerială susmenționată), care vor fi puse în aplicare la intrarea în vigoare a acordului:

Articolul 1 punctul 4	Notificarea
Articolul 2 punctul 2	Consultări
Articolul 4	Procedurile de recurs sau de reexaminare
Articolul 5 punctul 2	Reținere
Articolul 6 punctul 1	Norme generale privind alte taxe impuse pentru sau în legătură cu importul și exportul
Articolul 6 punctul 2	Norme specifice privind alte taxe impuse pentru sau în legătură cu importul și exportul
Articolul 10 punctul 1	Formalități și cerințe privind documentația
Articolul 10 punctul 2	Acceptarea copiilor
Articolul 10 punctul 7	Proceduri comune la frontieră și cerințe uniforme privind documentația
Articolul 10 punctul 8	Mărfuri respinse
Articolul 11	Libertatea de tranzit

MUNTENEGRU

În temeiul Deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

▼ M1

Cu referire la cele de mai sus, guvernul din Muntenegru are onoarea de a informa comitetul de pregătire că Muntenegru desemnează în categoria A următoarele dispoziții din secțiunea I a acordului, care vor fi puse în aplicare la intrarea în vigoare a acordului:

Articolul 1 punctul 1	Publicarea
Articolul 2 punctul 1	Posibilitatea de a prezenta observații și informarea înainte de intrarea în vigoare
Articolul 2 punctul 2	Consultări
Articolul 3 punctul 1	Decizii anticipate
Articolul 4	Procedurile de recurs sau de reexaminare
Articolul 5 punctul 2	Reținere
Articolul 5 punctul 3	Proceduri de încercare
Articolul 6 punctul 2	Norme specifice privind alte taxe impuse pentru sau în legătură cu importul și exportul
Articolul 6 punctul 3	Norme privind sancțiunile
Articolul 7 punctul 2	Plățile electronice
Articolul 7 punctul 3	Separarea acordării liberului de vamă de stabilirea finală a taxelor vamale, a impozitelor și a altor taxe
Articolul 7 punctul 7	Măsuri de facilitare a comerțului pentru operatorii autorizați
Articolul 8	Cooperarea organismelor prezente la frontieră
Articolul 9	Circulația mărfurilor destinate importului sub control vamal
Articolul 10 punctul 1	Formalități și cerințe privind documentația
Articolul 10 punctul 2	Acceptarea copiilor
Articolul 10 punctul 3	Utilizarea standardelor internaționale
Articolul 10 punctul 5	Inspekția înainte de expediere
Articolul 10 punctul 6	Utilizarea comisionarilor în vamă
Articolul 10 punctul 7	Proceduri comune la frontieră și cerințe uniforme privind documentația
Articolul 10 punctul 8	Mărfuri respinse
Articolul 10 punctul 9	Admiterea temporară a mărfurilor și perfecționarea activă și pasivă
Articolul 11 punctele 1 – 3	Taxe, reglementări și formalități de tranzit
Articolul 11 punctul 4	Măsuri consolidate de combatere a discriminării în ceea ce privește tranzitul
Articolul 11 punctele 11 – 15	Garanții referitoare la tranzit
Articolul 11 punctele 16 – 17	Cooperare și coordonare privind tranzitul
Articolul 12	Cooperarea vamală

▼ **M1**

REGATUL MAROC

În temeiul deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului.

Cu referire la cele de mai sus, Regatul Maroc are onoarea de a informa comitetul de pregătire că desemnează în categoria A următoarele dispoziții:

Articolul 1 punctul 1	Publicarea
Articolul 1 punctul 2	Informații disponibile pe internet
Articolul 1 punctul 3	Puncte de informare
Articolul 1 punctul 4	Notificarea
Articolul 2 punctul 1	Posibilitatea de a prezenta observații și informarea înainte de intrarea în vigoare
Articolul 2 punctul 2	Consultări
Articolul 3	Decizii anticipate
Articolul 4	Procedurile de recurs sau de reexaminare
Articolul 5 punctul 2	Reținere
Articolul 5 punctul 3	Proceduri de încercare
Articolul 6 punctul 1	Norme generale privind alte taxe impuse pentru sau în legătură cu importul și exportul
Articolul 6 punctul 2	Norme specifice privind alte taxe pentru operațiuni vamale impuse pentru sau în legătură cu importul și exportul
Articolul 6 punctul 3	Norme privind sancțiunile
Articolul 7 punctul 2	Plățile electronice
Articolul 7 punctul 3	Separarea acordării liberului de vamă de stabilirea finală a taxelor vamale, a impozitelor și a altor taxe
Articolul 7 punctul 5	Auditul postvămuire
Articolul 7 punctul 6	Stabilirea și publicarea termenelor medii de acordare a liberului de vamă
Articolul 7 punctul 7	Măsuri de facilitare a comerțului pentru operatorii autorizați
Articolul 7 punctul 8	Transporturi accelerate
Articolul 8	Cooperarea organismelor prezente la frontieră
Articolul 9	Circulația mărfurilor destinate importului sub control vamal
Articolul 10 punctul 1	Formalități și cerințe privind documentația
Articolul 10 punctul 2	Acceptarea copiilor
Articolul 10 punctul 3	Utilizarea standardelor internaționale
Articolul 10 punctul 6	Utilizarea comisionarilor în vamă
Articolul 10 punctul 7	Proceduri comune la frontieră și cerințe uniforme privind documentația
Articolul 10 punctul 8	Mărfuri respinse
Articolul 10 punctul 9	Admiterea temporară a mărfurilor/ Perfecționarea activă și pasivă

▼ M1

Articolul 11	Libertatea de tranzit
Articolul 12	Cooperarea vamală
Articolul 13 punctul 2	Comitetul național pentru facilitarea comerțului

NICARAGUA

În temeiul deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

Cu referire la cele de mai sus, guvernul din Nicaragua are onoarea de a informa comitetul de pregătire cu privire la dispozițiile desemnate în categoria A, care corespund secțiunii I din acord.

Articolul 1 punctul 2	Informații disponibile pe internet
Articolul 1 punctul 4	Notificarea
Articolul 2 punctul 1	Posibilitatea de a prezenta observații și informarea înainte de intrarea în vigoare
Articolul 2 punctul 2	Consultări
Articolul 3	Decizii anticipate
Articolul 4 punctul 1	Dreptul la recurs sau reexaminare
Articolul 5 punctul 2	Reținere
Articolul 6 punctul 1	Norme generale privind alte taxe impuse pentru sau în legătură cu importul și exportul
Articolul 6 punctul 3	Norme privind sancțiunile
Articolul 7 punctul 1	Prelucrarea înainte de sosire
Articolul 7 punctul 3	Separarea acordării liberului de vamă de stabilirea finală a taxelor vamale, a impozitelor și a altor taxe
Articolul 7 punctul 4	Gestionarea riscurilor
Articolul 7 punctul 5	Auditul postvămuire
Articolul 7 punctul 8	Transporturi accelerate
Articolul 7 punctul 9	Mărfuri perisabile
Articolul 9	Circulația mărfurilor destinate importului sub control vamal
Articolul 10 punctul 1	Formalități și cerințe privind documentația
Articolul 10 punctul 3	Utilizarea standardelor internaționale
Articolul 10 punctul 5	Inspekția înainte de expediere
Articolul 10 punctul 6	Utilizarea comisionarilor în vamă
Articolul 10 punctul 7	Proceduri comune la frontieră și cerințe uniforme privind documentația
Articolul 10 punctul 8	Mărfuri respinse
Articolul 10 punctul 9	Admiterea temporară a mărfurilor/ Perfecționarea activă și pasivă
Articolul 11	Libertatea de tranzit
Articolul 12 punctul 1	Măsuri de promovare a conformității și cooperării

▼ **MI**

Articolul 12 punctul 2	Schimbul de informații
Articolul 12 punctul 3	Verificare
Articolul 12 punctul 4	Solicitare
Articolul 12 punctul 5	Protecție și confidențialitate
Articolul 12 punctul 6	Furnizarea de informații
Articolul 12 punctul 7	Amânarea sau refuzul unei solicitări
Articolul 12 punctul 8	Reciprocitate
Articolul 12 punctul 9	Sarcina administrativă
Articolul 12 punctul 10	Limitări
Articolul 12 punctul 11	Utilizarea sau divulgarea neautorizată
Articolul 12 punctul 12	Acorduri bilaterale și regionale
Articolul 13 punctul 2	Comitetul național pentru facilitarea comerțului

NIGERIA

În temeiul Deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

Cu referire la cele de mai sus, guvernul Republicii Federale Nigeria are onoarea de a informa comitetul de pregătire că Nigeria desemnează în categoria A următoarele dispoziții din secțiunea I a acordului, care vor fi puse în aplicare la intrarea în vigoare a acordului:

Articolul 6 punctul 3:	Norme privind sancțiunile;
Articolul 7 punctul 1:	Prelucrarea înainte de sosire;
Articolul 7 punctul 3:	Separarea acordării liberului de vamă de stabilirea finală a taxelor vamale, a impozitelor și a altor taxe;
Articolul 9:	Circulația mărfurilor destinate importului sub control vamal;
Articolul 10 punctul 7:	Proceduri comune la frontieră și cerințe uniforme privind documentația;
Articolul 10 punctul 9:	Admiterea temporară a mărfurilor și perfecționarea activă și pasivă;
Articolul 11 punctul 3:	Limitări voluntare;
Articolul 11 punctul 4:	Nediscriminarea;
Articolul 11 punctul 6:	Cerințe privind documentația;
Articolul 11 punctul 8:	Neaplicarea BTC;
Articolul 11 punctul 9:	Depunerea și prelucrarea anticipată a documentației de tranzit;
Articolul 11 punctul 10:	Încheierea promptă a operațiunii de tranzit; și
Articolul 11 punctul 11:	Garanții referitoare la tranzit

OMAN

În temeiul Deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele acestora din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

▼ **M1**

Cu referire la cele de mai sus, guvernul Sultanatului Oman are onoarea de a informa comitetul de pregătire că Oman desemnează în categoria A următoarele dispoziții din acord, care vor fi puse în aplicare la intrarea în vigoare a acordului:

Articolul 1:	Publicarea:
Punctul 1	Informații disponibile pe internet
Punctul 4	Notificarea
Articolul 2:	Posibilitatea de a prezenta observații, informarea înainte de intrarea în vigoare și consultările:
Punctul 2	Consultări
Articolul 4:	Procedurile de recurs sau de reexaminare:
Punctul 1	Dreptul la recurs sau reexaminare
Articolul 5:	Alte măsuri de consolidare a imparțialității, a nediscriminării și a transparenței
Punctul 1	Notificări pentru controale sau inspecții îmbunătățite
Punctul 2	Reținere
Punctul 3	Proceduri de încercare
Articolul 6:	Norme privind alte taxe impuse pentru sau în legătură cu importul și exportul:
Punctul 1	Norme generale privind alte taxe impuse pentru sau în legătură cu importul și exportul
Punctul 2	Norme specifice privind alte taxe impuse pentru sau în legătură cu importul și exportul
Articolul 7:	Acordarea liberului de vamă și vămuirea mărfurilor:
Punctul 3	Separarea acordării liberului de vamă de stabilirea finală a taxelor vamale, a impozitelor și a altor taxe
Articolul 9:	Circulația mărfurilor destinate importului sub control vamal
Articolul 10:	Formalități legate de import, export și tranzit:
Punctul 3	Utilizarea standardelor internaționale
Punctul 5	Inspecția înainte de expediere
Punctul 6	Utilizarea comisionarilor în vamă
Punctul 7	Proceduri comune la frontieră și cerințe uniforme privind documentația
Punctul 8	Mărfuri respinse
Punctul 9	Admiterea temporară a mărfurilor și perfecționarea activă și pasivă
Articolul 11:	Libertatea de tranzit:
Punctul 1 subpunctul 3	Taxe, reglementări și formalități de tranzit
Punctul 4	Măsuri consolidate de combatere a discriminării în ceea ce privește tranzitul
Punctul 11 subpunctul 1	Garanții referitoare la tranzit
Articolul 13:	Dispoziții instituționale:
Punctul 2	Comitetul național pentru facilitarea comerțului

▼ **M1**

PANAMA

În conformitate cu punctele 2 și 3 din Decizia ministerială din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911] și în conformitate cu articolul 15 din secțiunea II a Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”), Panama informează prin prezenta că următoarele dispoziții din secțiunea I a acordului au fost desemnate ca angajamente din categoria A pentru punere în aplicare la intrarea în vigoare a acordului:

Articolul 1 punctul 3	Puncte de informare
Articolul 4	Procedurile de recurs sau de reexaminare
Articolul 5 punctul 1	Notificări pentru controale sau inspecții îmbunătățite
Articolul 5 punctul 2	Reținere
Articolul 6 punctul 1	Norme generale privind alte taxe impuse pentru sau în legătură cu importul și exportul
Articolul 6 punctul 2	Norme specifice privind alte taxe pentru operațiuni vamale impuse pentru sau în legătură cu importul și exportul
Articolul 6 punctul 3	Norme privind sancțiunile
Articolul 7 punctul 1	Prelucrarea înainte de sosire
Articolul 7 punctul 3	Separarea acordării liberului de vamă de stabilirea finală a taxelor vamale, a impozitelor și a altor taxe
Articolul 7 punctul 4	Gestionarea riscurilor
Articolul 7 punctul 5	Auditul postvămuire
Articolul 7 punctul 6	Stabilirea și publicarea termenelor medii de acordare a liberului de vamă
Articolul 7 punctul 7	Măsuri de facilitare a comerțului pentru operatorii autorizați
Articolul 7 punctul 8	Transporturi accelerate
Articolul 7 punctul 9	Mărfuri perisabile
Articolul 9	Circulația mărfurilor destinate importului sub control vamal
Articolul 10 punctul 1	Formalități și cerințe privind documentația
Articolul 10 punctul 2	Acceptarea copiilor
Articolul 10 punctul 3	Utilizarea standardelor internaționale
Articolul 10 punctul 5	Inspekția înainte de expediere
Articolul 10 punctul 6	Utilizarea comisionarilor în vamă
Articolul 10 punctul 8	Mărfuri respinse
Articolul 10 punctul 9	Admiterea temporară a mărfurilor/ Perfecționarea activă și pasivă
Articolul 11	Libertatea de tranzit
Articolul 12 punctul 1	Măsuri de promovare a conformității și cooperării
Articolul 12 punctul 2	Schimbul de informații
Articolul 12 punctul 3:	Verificare
Articolul 12 punctul 4	Solicitare
Articolul 12 punctul 5	Protecție și confidențialitate

▼ **M1**

Articolul 12 punctul 6	Furnizarea de informații
Articolul 12 punctul 7	Amânarea sau refuzul unei solicitări
Articolul 12 punctul 8	Reciprocitate
Articolul 12 punctul 9	Sarcina administrativă
Articolul 12 punctul 10	Limitări
Articolul 12 punctul 11	Utilizarea sau divulgarea neautorizată
Articolul 12 punctul 12	Acorduri bilaterale și regionale

PARAGUAY

În temeiul deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36] și în conformitate cu articolul 15 din secțiunea II a Acordului privind facilitarea comerțului, Republica Paraguay comunică prin prezenta angajamentele sale din categoria A, în conformitate cu dispozițiile specificate mai jos:

Articolul nr./ punctele (*)	Descriere
3	Decizii anticipate
4	Procedurile de recurs sau de reexaminare
5.2	Reținere
7.2	Plățile electronice
7.4	Gestionarea riscurilor
9	Circulația mărfurilor destinate importului sub control vamal
10.2	Acceptarea copiilor
10.3	Utilizarea standardelor internaționale
10.4	Ghișeul unic
10.5	Inspekția înainte de expediere
10.6	Utilizarea comisionarilor în vamă
10.8	Mărfuri respinse
10.9	Admiterea temporară a mărfurilor/ Perfecționarea activă și pasivă
11	Libertatea de tranzit
12	Cooperarea vamală

(*) În cazul în care se face trimitere la anumite puncte, angajamentul asumat de Republica Paraguay este limitat la conținutul respectivelor puncte specifice și nu vizează conținutul întregului articol.

PERU

În temeiul deciziei Ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36] și în conformitate cu articolul 15 din secțiunea II a Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”), Peru informează prin prezenta că toate dispozițiile din secțiunea I a acordului au fost desemnate ca angajamente de categoria A pentru punere în aplicare la intrarea în vigoare a acordului, cu excepția următoarelor dispoziții:

▼ M1

- Articolul 3 Decizii anticipate
- Articolul 5 Notificări pentru controale sau inspecții îmbunătățite
punctul 1
- Articolul 5 Proceduri de încercare
punctul 3
- Articolul 6 Norme privind sancțiunile
punctul 3
- Articolul 8 Cooperarea organismelor prezente la frontieră
- Articolul 10 Ghișeul unic
punctul 4
- Articolul 12 Cooperarea vamală

FILIPINE

În temeiul deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

Cu referire la cele de mai sus, guvernul din Filipine are onoarea de a informa comitetul de pregătire că desemnează în categoria A următoarele dispoziții din secțiunea I a acordului (anexat la decizia ministerială susmenționată):

- Articolul 1 punctul 1 Publicarea
- Articolul 1 punctul 2 Informații disponibile pe internet
- Articolul 1 punctul 3 Puncte de informare
- Articolul 1 punctul 4 Notificarea
- Articolul 2 punctul 1 Posibilitatea de a prezenta observații și informarea înainte de intrarea în vigoare
- Articolul 3 Decizii anticipate
- Articolul 4 Procedurile de recurs sau de reexaminare
- Articolul 5 punctul 2 Reținere
- Articolul 5 punctul 3 Proceduri de încercare
- Articolul 6 punctul 1 Norme generale privind alte taxe impuse pentru sau în legătură cu importul și exportul
- Articolul 6 punctul 2 Norme specifice privind alte taxe pentru operațiuni vamale impuse pentru sau în legătură cu importul și exportul
- Articolul 6 punctul 3 Norme privind sancțiunile
- Articolul 7 punctul 1 Prelucrarea înainte de sosire
- Articolul 7 punctul 3 Separarea acordării liberului de vamă de stabilirea finală a taxelor vamale, a impozitelor și a altor taxe
- Articolul 7 punctul 4 Gestionarea riscurilor
- Articolul 7 punctul 6 Stabilirea și publicarea termenelor medii de acordare a liberului de vamă
- Articolul 7 punctul 7 Măsuri de facilitare a comerțului pentru operatorii autorizați

▼ **MI**

Articolul 7 punctul 8	Transporturi accelerate
Articolul 7 punctul 9	Mărfuri perisabile
Articolul 9	Circulația mărfurilor destinate importului sub control vamal
Articolul 10 punctul 2	Acceptarea còpiilor
Articolul 10 punctul 3	Utilizarea standardelor internaționale
Articolul 10 punctul 5	Inspekția înainte de expediere
Articolul 10 punctul 6	Utilizarea comisionarilor în vamă
Articolul 10 punctul 7	Proceduri comune la frontieră și cerințe uniforme privind documentația
Articolul 10 punctul 9	Admiterea temporară a mărfurilor și perfecționarea activă și pasivă
Articolul 11	Libertatea de tranzit
Articolul 12	Cooperarea vamală

QATAR

În temeiul deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

Cu referire la cele de mai sus, guvernul Statului Qatar are onoarea de a informa comitetul de pregătire că Statul Qatar desemnează prin prezenta toate dispozițiile din secțiunea I a acordului ca angajamente din categoria A, cu excepția următoarelor dispoziții:

— Articolul 7 punctul 7 Măsuri de facilitare a comerțului pentru operatorii autorizați

REGATUL ARABIEI SAUDITE

În temeiul deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

Cu referire la cele de mai sus, guvernul Regatului Arabiei Saudite are onoarea de a informa comitetul de pregătire că desemnează în categoria A toate dispozițiile din secțiunea I a acordului (anexat la decizia ministerială susmenționată), pentru punere deplină în aplicare la intrarea în vigoare a acordului, cu excepția următoarelor dispoziții:

— Articolul 2 punctul 1 Posibilitatea de a prezenta observații și informarea înainte de intrarea în vigoare

— Articolul 10 punctul 4 Ghișeul unic

SENEGAL

În temeiul Deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36] referitoare la Acordul privind facilitarea comerțului, Senegal comunică prin prezenta angajamentele sale din categoria A, în conformitate cu dispozițiile specificate mai jos:

▼ M1

	ARTICOL/PUNCT	DESCRIERE
1	2.1	Posibilitatea de a prezenta observații și informarea înainte de intrarea în vigoare
2	2.2	Consultări
3	4	Procedurile de recurs sau de reexaminare
4	5.2	Reținere
5	5.3	Proceduri de încercare
6	7.1	Prelucrarea înainte de sosire
7	7.2	Plățile electronice
8	7.3	Separarea acordării liberului de vamă de stabilirea finală a taxelor vamale, a impozitelor și a altor taxe
9	7.4	Gestionarea riscurilor
10	7.6	Stabilirea și publicarea termenelor medii de acordare a liberului de vamă
11	9	Circulația mărfurilor destinate importului sub control vamal
12	10.2	Acceptarea copiilor
13	10.3	Utilizarea standardelor internaționale
14	10.4	Ghișeul unic
15	10.6	Utilizarea comisionarilor în vamă
16	10.7	Proceduri comune la frontieră și cerințe uniforme privind documentația
17	10.8	Mărfuri respinse
18	10.9	Admiterea temporară a mărfurilor/ Perfecționarea activă și pasivă
19	12	Cooperarea vamală

SINGAPORE

În temeiul Deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele acestora din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

Cu referire la cele de mai sus, guvernul Republicii Singapore are onoarea de a informa comitetul de pregătire că Republica Singapore desemnează în categoria A toate dispozițiile de la articolele 1 - 12 din acord (anexate la decizia ministerială susmenționată), care vor fi puse în aplicare la intrarea în vigoare a acordului.

▼ **M1****SRI LANKA**

În temeiul Deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

Cu referire la cele de mai sus, guvernul Republicii Democratice Socialiste Sri Lanka are onoarea de a informa comitetul de pregătire că Sri Lanka desemnează în categoria A următoarele dispoziții din acord (anexate la decizia ministerială susmenționată), care vor fi puse în aplicare la intrarea în vigoare a acordului:

Dispoziții	Titlu
Articolul 4 punctul 1	Dreptul la recurs sau reexaminare
Articolul 5 punctul 2	Reținere
Articolul 6 punctul 3	Norme privind sancțiunile
Articolul 7 punctul 2	Plățile electronice
Articolul 7 punctul 8	Transporturi accelerate
Articolul 9	Circulația mărfurilor destinate importului sub control vamal
Articolul 10 punctul 6	Utilizarea comisionarilor în vamă
Articolul 10 punctul 7	Proceduri comune la frontieră și cerințe uniforme privind documentația
Articolul 10 punctul 8	Mărfuri respinse
Articolul 10 punctul 9	Admiterea temporară a mărfurilor și perfecționarea activă și pasivă
Articolul 11	Libertatea de tranzit

TERITORIUL VAMAL DISTINCT TAIWAN, PENGHU, KINMEN ȘI MATSU

În temeiul Deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele acestora din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

Cu referire la cele de mai sus, Teritoriul vamal distinct Taiwan, Penghu, Kinmen și Matsu are onoarea de a informa comitetul de pregătire că desemnează în categoria A toate dispozițiile de la articolele 1 - 12 din acord (anexate la decizia ministerială susmenționată), pentru punere deplină în aplicare la intrarea în vigoare a acordului.

TADJIKISTAN

În temeiul Deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General este autorizat, printre altele, să primească notificări de la membri privind angajamentele din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului.

▼ **M1**

Cu referire la cele de mai sus, guvernul din Tadjikistan are onoarea de a informa comitetul de pregătire că desemnează în categoria A următoarele dispoziții din secțiunea I a acordului (anexat la decizia ministerială susmenționată), pentru punere deplină în aplicare la intrarea în vigoare a acordului:

Articolul 1	
Punctul 1	Publicarea
Punctul 2	Informații disponibile pe internet
Articolul 4	Toate dispozițiile
Articolul 5	
Punctul 2	Reținere
Punctul 3	Proceduri de încercare
Articolul 6	Toate dispozițiile
Articolul 7	
Punctul 1	Prelucrarea înainte de sosire
Punctul 3	Separarea acordării liberului de vamă de stabilirea finală a taxelor vamale, a impozitelor și a altor taxe
Punctul 4	Gestionarea riscurilor
Punctul 5	Auditul postvămuire
Punctul 6	Stabilirea și publicarea termenelor medii de acordare a liberului de vamă
Punctul 8	Transporturi accelerate
Punctul 9	Mărfuri perisabile
Articolul 8	Punctul 1
Articolul 9	Toate dispozițiile
Articolul 10	
Punctul 1	Formalități și cerințe privind documentația
Punctul 2	Acceptarea copiilor
Punctul 3	Utilizarea standardelor internaționale
Punctul 5	Inspekția înainte de expediere
Punctul 6	Utilizarea comisionarilor în vamă
Punctul 7	Proceduri comune la frontieră și cerințe uniforme privind documentația
Punctul 8	Mărfuri respinse
Punctul 9	Admiterea temporară a mărfurilor/ Perfecționarea activă și pasivă
Articolul 11	Toate dispozițiile

▼ M1

THAILANDA

În temeiul Deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele acestora din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

Cu referire la cele de mai sus, guvernul Regatului Thailandei are onoarea de a informa comitetul de pregătire că Thailanda desemnează prin prezenta în categoria A toate dispozițiile din secțiunea I a acordului, care vor fi puse în aplicare la intrarea în vigoare a acordului, cu excepția următoarelor dispoziții:

Articolul 3	Decizii anticipate: punctele 5 și 6
Articolul 4	Procedurile de recurs sau de reexaminare: punctul 4
Articolul 5	Alte măsuri: punctul 1 Notificări și punctul 3 Proceduri de încercare
Articolul 6	Norme privind alte taxe: punctul 3 subpunctul 4 și punctul 3 subpunctul 7 (Norme privind sancțiunile)
Articolul 7	Acordarea liberului de vamă și vămuirea mărfurilor: punctul 1 subpunctul 1.1 Prelucrarea înainte de sosire
Articolul 10	Formalități: punctul 8 Mărfuri respinse și punctul 9 Admiterea temporară
Articolul 11	Libertatea de tranzit punctele 1, 8 și 9
Articolul 12	Cooperarea vamală punctul 2 Schimbul de informații, punctul 5 subpunctul 1 literele (c) - (f) și punctul 6 subpunctul 1 Furnizare de informații

TUNISIA

În temeiul Deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911] și în conformitate cu articolul 15 din secțiunea II a Acordului privind facilitarea comerțului, guvernul Republicii Tunisia comunică prin prezenta că următoarele dispoziții din acord fac parte din categoria A:

Articol sau punct (*)	Descriere
1.1	Publicarea
1.2	Informații disponibile pe internet
1.3	Puncte de informare
1.4	Notificarea
2.1	Posibilitatea de a prezenta observații și informarea înainte de intrarea în vigoare
4	Procedurile de recurs sau de reexaminare
5.2	Reținere
6.3	Norme privind sancțiunile
7.1	Prelucrarea înainte de sosire
7.3	Separarea acordării liberului de vamă de stabilirea finală a taxelor vamale, a impozitelor și a altor taxe

▼ M1

9	Circulația mărfurilor destinate importului sub control vamal
10.2	Acceptarea còpiilor
10.5	Inspekția înainte de expediere
10.6	Utilizarea comisionarilor în vamă
10.7	Proceduri comune la frontieră și cerințe uniforme privind documentația
10.8	Mărfuri respinse
10.9	Admiterea temporară a mărfurilor/ Perfecționarea activă și pasivă
articolul 11 cu excepția punctului 5	Libertate de tranzit, cu excepția punerii la dispoziție a unei infrastructuri separate fizic pentru traficul în tranzit.
12	Cooperarea vamală
23.2	Comitetul național pentru facilitarea comerțului

(*) În cazul în care se face trimitere la un anumit punct dintr-un articol, angajamentul Tunisiei este limitat la conținutul respectivului punct și nu vizează celelalte dispoziții ale articolului.

TURCIA

În temeiul deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

Cu referire la cele de mai sus, guvernul Turciei are onoarea de a informa comitetul de pregătire că desemnează în categoria A toate dispozițiile din secțiunea I a acordului (anexat la decizia ministerială susmenționată) pentru punere deplină în aplicare la intrarea în vigoare a acordului, cu excepția următoarelor dispoziții:

Articolul 7 punctul 9 Mărfuri perisabile

UCRAINA

În temeiul deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

Cu referire la cele de mai sus, guvernul Ucrainei are onoarea de a informa comitetul de pregătire că Ucraina desemnează în categoria A următoarele dispoziții din secțiunea I a acordului, care vor fi puse în aplicare la intrarea în vigoare a acordului:

Articolul 1 punctul 1 Publicarea
 Articolul 1 punctul 2 Informații disponibile pe internet
 Articolul 7 punctul 1 Prelucrarea înainte de sosire

▼ M1

Articolul 7 punctul 4	Gestionarea riscurilor (cu excepția articolului 7 punctul 4 subpunctul 4.1, articolului 7 punctul 4 subpunctul 4.2, articolului 7 punctul 4 subpunctul 4.3)
Articolul 7 punctul 7	Măsuri de facilitare a comerțului pentru operatorii autorizați
Articolul 7 punctul 8	Transporturi accelerate
Articolul 7 punctul 9	Mărfuri perisabile (cu excepția articolului 7 punctul 9 subpunctul 1 și a articolului 7 punctul 9 subpunctul 2)
Articolul 8	Cooperarea organismelor prezente la frontieră
Articolul 9	Circulația mărfurilor destinate importului sub control vamal
Articolul 10 punctul 8	Mărfuri respinse (cu excepția articolului 10 punctul 8 subpunctul 8.2)
Articolul 10 punctul 9	Admiterea temporară a mărfurilor/ Perfecționarea activă și pasivă
Articolul 11	Libertatea de tranzit (cu excepția articolului 11 punctul 3, articolului 11 punctul 4, articolului 11 punctul 5, articolului 11 punctul 6, articolului 11 punctul 7, articolului 11 punctul 8, articolului 11 punctul 10)

URUGUAY

În temeiul Deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36] și în conformitate cu articolul 15 din secțiunea II a Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”), Republica Orientală a Uruguayului desemnează toate dispozițiile din secțiunea I a acordului ca angajamente din categoria A, la intrarea în vigoare a acordului, cu excepția articolului 7 punctul 3, „Separarea acordării liberului de vamă de stabilirea finală a taxelor vamale, a impozitelor și a altor taxe”, care este desemnat ca angajament din categoria B.

VIETNAM

În temeiul deciziei ministeriale din 7 decembrie 2013 [WT/MIN(13)/36, WT/L/911], Comitetul de pregătire privind facilitarea comerțului instituit în cadrul Consiliului General (denumit în continuare „comitetul de pregătire”) primește, printre altele, notificări de la membri privind angajamentele din categoria A în temeiul Acordului privind facilitarea comerțului (denumit în continuare „acordul”).

Cu referire la cele de mai sus, guvernul Republicii Socialiste Vietnam are onoarea de a informa comitetul de pregătire că desemnează în categoria A următoarele dispoziții din secțiunea I a acordului, care vor fi puse în aplicare la intrarea în vigoare a acordului:

Articolul 1 punctul 3	Puncte de informare
Articolul 1 punctul 4	Notificarea
Articolul 2 punctul 1	Posibilitatea de a prezenta observații și informarea înainte de intrarea în vigoare
Articolul 2 punctul 2	Consultări
Articolul 4 punctul 1	Dreptul la recurs sau reexaminare
Articolul 6 punctul 1	Norme generale privind alte taxe impuse pentru sau în legătură cu importul și exportul
Articolul 6 punctul 2	Norme specifice privind alte taxe impuse pentru sau în legătură cu importul și exportul
Articolul 7 punctul 8	Transporturi accelerate

▼ M1

Articolul 9	Circulația mărfurilor destinate importului sub control vamal
Articolul 10 punctul 1	Formalități și cerințe privind documentația
Articolul 10 punctul 2	Acceptarea copiilor
Articolul 10 punctul 6	Utilizarea comisionarilor în vamă
Articolul 10 punctul 7	Proceduri comune la frontieră și cerințe uniforme privind documentația
Articolul 11 punctele 1 – 3	Taxe, reglementări și formalități de tranzit
Articolul 11 punctul 4	Măsuri consolidate de combatere a discriminării în ceea ce privește tranzitul

PROTOCOLUL DE LA MARRAKECH

anexat la

Acordul General pentru Tarife și Comerț 1994

MEMBRII,

După ce au încheiat negocierile din cadrul GATT 1947, în sensul Declarației ministeriale privind Runda Uruguay,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

- (1) Lista unui membru anexată la prezentul protocol devine lista acestui membru anexată la GATT 1994 în ziua în care Acordul OMC intră în vigoare pentru acest membru. Orice listă prezentată în conformitate cu Decizia ministerială privind măsurile în favoarea țărilor celor mai puțin dezvoltate este considerată ca fiind anexată la prezentul protocol.
- (2) Reducerile tarifare consimțite de către fiecare membru trebuie să fie puse în aplicare în cinci tranșe egale, în afară de cazul în care lista acestui membru prevede altfel. Prima reducere de acest fel trebuie să devină operațională la data intrării în vigoare a Acordului OMC, fiecare reducere succesivă ulterioară devine operațională la data de 1 ianuarie a fiecărui an următor, iar ultima reducere devine operațională cel mai târziu la patru ani de la data intrării în vigoare a Acordului OMC, cu excepția cazului în care lista membrului respectiv nu prevede altceva. Cu excepția cazului în care lista nu prevede altceva, un membru care acceptă Acordul OMC, după intrarea sa în vigoare, trebuie să opereze, la data intrării în vigoare a respectivului acord în ceea ce îl privește, toate reducerile de tarife care au avut deja loc, precum și reducerile pe care ar fi fost obligat să le opereze la data de 1 ianuarie a anului următor, în conformitate cu teza precedentă, și să opereze toate reducerile rămase, potrivit calendarului specificat în teza precedentă. În fiecare tranșă, nivelul redus va fi rotunjit la prima zecimală. Pentru produsele agricole, astfel cum sunt definite la articolul 2 al Acordului privind agricultura, eșalonarea reducerilor trebuie să fie pusă în aplicare astfel cum se specifică în secțiunile relevante ale listelor.
- (3) Punerea în aplicare a concesiilor și angajamentelor cuprinse în listele anexate la prezentul protocol este supusă, la cerere, unei examinări multilaterale de către membri. Aceasta nu trebuie să aducă atingere drepturilor și obligațiilor membrilor, care rezultă din acordurile din anexa 1A la Acordul OMC.
- (4) După ce lista unui membru, anexată la prezentul protocol, devine listă anexată la GATT 1994 în conformitate cu dispozițiile alineatului (1), membrul respectiv are în orice moment posibilitatea să suspende sau să retragă, în totalitate sau în parte, concesiile înscrise în această listă referitoare la orice produs pentru care furnizorul principal este un alt participant la Runda Uruguay, a cărui listă nu a devenit încă listă anexată la GATT 1994. Cu toate acestea, o astfel de măsură nu poate fi luată decât după ce a fost depusă, la Consiliul pentru comerțul cu mărfuri, o notificare scrisă a acestei suspendări sau retrageri de concesiie și după ce se s-a procedat, dacă se solicită astfel, la consultări cu orice membru a cărui listă a devenit listă anexată la GATT 1994 și care are un interes substanțial pentru produsul în cauză. Orice concesiie astfel suspendată sau retrasă se va aplica de la data la care lista membrului care are un interes de furnizor principal devine listă anexată la GATT 1994.
- (5) (a) Fără a aduce atingere prevederilor articolului 4 alineatul (2) din Acordul privind agricultura, în cazul în care se face referire în alineatul (1) literele b) și c) ale articolului II din GATT 1994 la data respectivului acord, data aplicabilă în ceea ce privește fiecare produs care face obiectul unei concesiii înscrise într-o listă de concesiie anexată la prezentul protocol va fi data prezentului protocol.

▼B

- (b) În cazul în care se face referire în alineatul (6) litera a) al articolului II din GATT 1994 la data respectivului acord, data aplicabilă în ceea ce privește o listă de concesiuni anexată la prezentul protocol va fi data prezentului protocol.
- (6) În caz de modificare sau retragere de concesiuni referitoare la măsuri netarifare care figurează în partea a III-a a listelor, se aplică dispozițiile articolului XXVIII al GATT 1994 și „Procedurile privind negocierile în baza articolului XXVIII” adoptate la 10 noiembrie 1980 (BISD, 27S/26-28). Aceasta se face fără a aduce atingere drepturilor și obligațiilor membrilor, astfel cum acestea rezultă din GATT 1994.
- (7) De fiecare dată când o listă anexată la prezentul protocol conduce la un tratament mai puțin favorabil pentru un produs decât cel care era prevăzut pentru acel produs în listele anexate la GATT 1947 înainte de intrarea în vigoare a Acordului OMC, se consideră că membrul la care se referă această listă a luat măsurile corespunzătoare, care altfel ar fi fost necesare în conformitate cu dispozițiile relevante ale articolului XXVIII al GATT 1947 sau 1994. Dispozițiile prezentului alineat se aplică numai pentru Africa de Sud, Egipt, Peru și Uruguay.
- (8) Pentru listele anexate la prezentul document, textul autentic - în engleză, franceză sau spaniolă, este cel specificat în fiecare listă.
- (9) Data prezentului protocol este 15 aprilie 1994.

(Listele asupra cărora s-a convenit de către participanți vor fi anexate Protocolului de la Marrakesh, anexat la exemplarul de tratat pe suport de hârtie al Acordului OMC.)

▼B**ACORD PRIVIND AGRICULTURA**

MEMBRII,

hotărând să stabilească o bază pentru a întreprinde un proces de reformă a comerțului cu produse agricole în conformitate cu obiectivele negocierilor enunțate în Declarația de la Punta del Este,

reamintind că obiectivul pe termen lung pe care l-au convenit cu ocazia analizei la jumătatea parcursului a negocierilor Rundei Uruguay „este de a stabili un sistem de comerț cu produse agricole care să fie echitabil și axat pe piață și că un proces de reformă ar trebui întreprins prin negocierea de angajamente de susținere și protecție, precum și prin elaborarea de reguli și discipline ale GATT consolidate și mai eficiente în practică”,

reamintind în continuare că „obiectivul pe termen lung susmenționat este de a se ajunge la reduceri progresive substanțiale ale sprijinului și protecției în agricultură, într-o perioadă convenită, care să permită corectarea și prevenirea restricțiilor și denaturărilor piețelor agricole mondiale”,

hotărâți să ajungă la angajamente obligatorii și specifice în fiecare dintre domeniile următoare: acces pe piețe, sprijin intern, concurență la export și să ajungă la un acord asupra chestiunilor sanitare și fitosanitare,

fiind de acord că, în aplicarea angajamentelor lor privind accesul pe piețe, țările membre dezvoltate vor ține cont pe deplin de nevoile și situația specifică a țărilor membre în curs de dezvoltare, oferind oportunități mai bune și termeni de acces mai avantajoși pentru produsele agricole de interes deosebit pentru acești membri, inclusiv liberalizarea completă a comerțului cu produse agricole tropicale, astfel cum a fost convenită cu ocazia analizei la jumătatea parcursului, și pentru produsele care prezintă o importanță deosebită pentru diversificarea producției de înlocuire a culturilor ilicite de plante narcotice,

constatând că angajamentele în baza programului de reformă ar trebui să fie asumate într-o manieră echitabilă de toți membrii, având în vedere și alte considerente decât cele de ordin comercial, inclusiv siguranța alimentară și necesitatea protecției mediului înconjurător, având în vedere faptul că s-a convenit ca un tratament special și diferențiat pentru țările în curs de dezvoltare să fie un element care face parte integrantă din negocieri și ținând cont de posibilele efecte negative ale aplicării programului de reformă asupra țărilor cel mai puțin dezvoltate și țărilor în curs de dezvoltare importatoare nete de produse alimentare,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

PARTEA I

Articolul I

Definițiile termenilor

În prezentul acord, cu excepția cazului în care din context rezultă un sens diferit:

- (a) expresia „măsură agregată de sprijin” și abrevierea „MAS” înseamnă nivelul de sprijin anual, exprimat în termeni monetari, acordat pentru un produs agricol în favoarea producătorilor produsului agricol inițial sau sprijinul, altul decât cel specific produsului, acordat în favoarea producătorilor agricoli în general, diferit de sprijinul acordat în baza programelor care îndeplinesc condițiile cerute pentru a fi exceptate de la reducere în conformitate cu anexa 2 la prezentul acord, care:
 - (i) în ceea ce privește sprijinul acordat în timpul perioadei de bază, este specificat în tabelele corespunzătoare de date explicative încorporate prin referințe în partea a IV-a din lista unui membru și

▼ B

- (ii) în ceea ce privește sprijinul acordat în timpul oricărui an al perioadei de aplicare și după aceea, este calculat în conformitate cu dispozițiile anexei 3 la prezentul acord și ținându-se cont de datele constitutive și de metodologia utilizate în tabelele de date explicative încorporate prin referințe în partea a IV-a din lista membrului;
- (b) un „produs agricol inițial” în ceea ce privește angajamentele privind sprijinul intern este definit ca produsul aflat cât mai aproape posibil de momentul primei vânzări, specificat în lista unui membru și în datele explicative aferente;
- (c) „cheltuielile bugetare” sau „cheltuielile” cuprind veniturile la care se renunță;
- (d) expresia „măsură echivalentă de sprijin” înseamnă nivelul anual de sprijin, exprimat în termeni monetari, acordat producătorilor unui produs agricol inițial prin aplicarea uneia sau mai multor măsuri, al cărui calcul în conformitate cu metoda MAS nu este realizabil, altul decât sprijinul acordat în baza unor programe care îndeplinesc condițiile cerute pentru a fi exceptate de la reducere în conformitate cu anexa 2 la prezentul acord, și care:
- (i) în ceea ce privește sprijinul acordat în timpul perioadei de bază, este specificat în tabelele corespunzătoare de date explicative încorporate prin referințe în partea a IV-a a listei unui membru și
 - (ii) în ceea ce privește sprijinul acordat în timpul oricărui an al perioadei de aplicare și după aceea, este calculat în conformitate cu dispozițiile anexei 4 la prezentul acord și ținându-se cont de datele constitutive și de metodologia utilizate în tabelele de date explicative încorporate prin referințe în partea a IV-a a listei membrului;
- (e) expresia „subvenții la export” înseamnă subvențiile legate de rezultatele la export, inclusiv subvențiile la export enumerate în articolul 9 din prezentul acord;
- (f) expresia „perioadă de aplicare” înseamnă perioada de șase ani începând cu anul 1995, cu excepția cazului în care, în sensul articolului 13, înseamnă perioada de nouă ani începând cu 1995;
- (g) „concesiile privind accesul pe piețe” cuprind toate angajamentele privind accesul pe piețe contractate în conformitate cu prezentul acord;
- (h) expresiile „măsură agregată de sprijin total” și „MAS total” înseamnă suma întregului sprijin intern acordat în favoarea producătorilor agricoli, calculată prin însumarea tuturor măsurilor agregate de sprijin pentru produsele agricole inițiale, a tuturor măsurilor agregate de sprijin, altele decât cele specifice produsului, și a tuturor măsurilor echivalente de sprijin pentru produsele agricole, și care:
- (i) în ceea ce privește sprijinul acordat în timpul perioadei de bază (respectiv „MAS total de bază”) și sprijinul maxim permis a fi acordat în timpul oricărui an din perioada de aplicare sau după aceea (respectiv „Nivelurile de angajament consolidate anuale și finale”), este specificată în partea a IV-a a listei unui membru; și

▼B

- (ii) în ceea ce privește nivelul de sprijin efectiv acordat în timpul oricărui an al perioadei de aplicare și după aceea (respectiv „MAS total curent”), este calculată în conformitate cu dispozițiile prezentului acord, inclusiv ale articolului 6, și cu datele constitutive și metodologia utilizate în tabelele de date explicative încorporate prin trimitere în partea a IV-a a listei membrului;
- (i) „anul” menționat la litera (f) de mai sus și care este în legătură cu angajamentele specifice ale unui membru înseamnă anul calendaristic, anul exercițiului financiar sau anul de comercializare specificat în anexa referitoare la acest membru și

*Articolul 2***Produse vizate**

Prezentul acord se aplică produselor enumerate în anexa 1 la prezentul acord, denumite în continuare produse agricole.

PARTEA A II-A

*Articolul 3***Încorporarea concesiilor și angajamentelor**

- (1) Angajamentele privind sprijinul intern și subvențiile la export cuprinse în partea a IV-a a listei fiecărui membru constituie angajamente de limitare a subvenționării și fac parte integrantă din GATT 1994.
- (2) Sub rezerva dispozițiilor articolului 6, un membru nu acordă sprijin în favoarea producătorilor naționali peste nivelurile de angajament specificate în secțiunea I a părții a IV-a din lista sa.
- (3) Sub rezerva dispozițiilor alineatului (2) litera (b) și alineatului (4) ale articolului 9, un membru nu acordă subvențiile la export enumerate la alineatul (1) al articolului 9 pentru produsele agricole sau grupele de produse specificate în secțiunea a II-a a părții a IV-a din lista sa, peste nivelurile angajamentului privind cheltuielile bugetare și cantitățile specificate în aceasta, și nu acordă astfel de subvenții pentru nici un produs agricol care nu este specificat în această secțiune a listei sale.

PARTEA A III-A

*Articolul 4***Accesul pe piață**

- (1) Concesiile privind accesul pe piață conținute în listele membrilor se referă la consolidări și reduceri de tarife și la alte angajamente privind accesul pe piață, specificate în aceste liste.
- (2) Membrii nu trebuie să mențină măsuri de tipul celor care au trebuit să fie transformate în taxe vamale propriu-zise⁽¹⁾, nici nu recurg și nici nu revin la astfel de măsuri, cu excepția celor prevăzute în articolul 5 și în anexa 5.

⁽¹⁾ Aceste măsuri cuprind restricțiile cantitative la import, prelevările variabile la import, prețurile minime de import, regimurile de import discreționare, măsurile netarifare menținute prin intermediul întreprinderilor comerciale de stat, autolimitările la export și măsurile similare la frontieră, altele decât taxele vamale propriu-zise, indiferent dacă aceste măsuri sunt sau nu menținute cu titlu de derogări de la dispozițiile GATT 1947 de care beneficiază anumite țări, dar nu și măsurile menținute în baza dispozițiilor referitoare la balanța de plăți sau în baza altor dispoziții generale care nu se referă în mod special la agricultura ale GATT 1994 sau ale altor acorduri comerciale multilaterale cuprinse în anexa 1A la Acordul OMC.

Articolul 5

Clauze speciale de salvagardare

(1) Fără să aducă atingere dispozițiilor alineatului (1) litera (b) al articolului II al GATT 1994, orice membru poate recurge la dispozițiile alineatelor (4) și (5) de mai jos în legătură cu importul unui produs agricol, pentru care măsurile vizate la alineatul (2) al articolului 4 din prezentul acord au fost transformate într-o taxă vamală propriu-zisă, care este desemnată în lista membrului prin simbolul „CSS” ca făcând obiectul unei concesii pentru care dispozițiile prezentului articol pot fi invocate dacă:

(a) volumul importurilor aceluși produs care intră pe teritoriul vamal al membrului care acordă concesiile în decursul oricărui an depășește un nivel de declanșare care se raportează la posibilitățile existente de acces pe piață, în conformitate cu alineatul (4); sau, dar nu în același timp:

(b) prețul la care importurile din acel produs pot intra pe teritoriul vamal al membrului care acordă concesiile, determinat pe baza prețului de import CIF al livrării respective exprimat în moneda națională, coboară sub prețul de declanșare egal cu prețul de referință mediu pentru perioada 1986-1988 ⁽¹⁾ al produsului respectiv.

(2) Importurile care fac obiectul angajamentelor privind accesul curent și minim stabilite în cadrul unei concesii menționate la alineatul (1) de mai sus sunt luate în considerare pentru a se determina dacă volumul importurilor necesare pentru invocarea prevederilor alineatului (1) litera (a) și ale alineatului (4) este atins, însă importurile făcând obiectul unor angajamente de acest gen nu trebuie afectate de nici o taxă suplimentară impusă în baza fie a alineatului (1) litera (a) și a alineatului (4), fie a alineatului (1) litera (b) și a alineatului (5) de mai jos.

(3) Orice expediere a produsului în chestiune care este în curs de transport pe baza unui contract încheiat înainte ca taxa suplimentară să fie impusă în baza alineatului (1) litera (a) și a alineatului (4) este exceptată de la această taxă suplimentară, înțelegându-se că ea poate fi luată în considerare în cadrul volumului de importuri pentru produsul respectiv în anul următor în vederea aplicării dispozițiilor alineatului (1) litera (a) în acel an.

(4) Orice taxă suplimentară impusă în baza alineatului (1) litera (a) nu trebuie menținută decât până la sfârșitul anului în cursul căruia ea a fost impusă și nu poate fi percepută decât la un nivel care să nu depășească o treime din nivelul taxei vamale propriu-zise aplicabile pe parcursul anului în care măsura a fost luată. Nivelul de declanșare va fi fixat în conformitate cu baremul care urmează, pe baza posibilităților de acces pe piețe definite drept importuri ca procent din consumul intern corespunzător ⁽²⁾ pe perioada celor trei ani precedenți pentru care există date disponibile:

(a) în cazurile în care aceste posibilități de acces pe piață pentru un produs sunt mai mici sau egale cu 10 la sută, nivelul de declanșare de bază va fi de 125 la sută;

(b) în cazurile în care aceste posibilități de acces pe piață pentru un produs sunt mai mari de 10 la sută, dar mai mici sau egale cu 30 la sută, nivelul de declanșare de bază va fi de 110 la sută;

(c) în cazurile în care aceste posibilități de acces pe piață pentru un produs sunt mai mari de 30 la sută, nivelul de declanșare de bază va fi de 105 la sută.

⁽¹⁾ Prețul de referință utilizat pentru invocarea dispozițiilor acestui paragraf va fi, ca regulă generală, valoarea unitară CIF medie a produsului respectiv sau, dacă nu, va fi un preț corespunzător având în vedere calitatea produsului și gradul său de prelucrare. După ce a fost utilizat pentru prima dată, el va fi făcut public și disponibil în măsura necesară pentru a permite celorlalți membri să evalueze taxa suplimentară care poate fi percepută.

⁽²⁾ În cazurile în care consumul intern nu este luat în considerare, se aplică nivelul de declanșare de bază prevăzut la alineatul (4) litera (a).

▼ B

În toate cazurile, taxa suplimentară poate fi impusă în orice an în care volumul în cifre absolute al importurilor produsului respectiv care intră pe teritoriul vamal al membrului care acordă concesiya depășește suma lui (x), nivelul de declanșare de bază indicat mai sus, înmulțit cu cantitatea medie a importurilor pe parcursul a trei ani precedenți pentru care există date disponibile și (y) variația volumului în cifre absolute al consumului intern pentru produsul respectiv pe parcursul anului cel mai recent pentru care există date disponibile raportat la anul precedent, cu condiția ca nivelul de declanșare să nu fie mai mic de 105 la sută din cantitatea medie a importurilor vizată la (x).

(5) Taxa suplimentară impusă în baza alineatului (1) litera (b) se stabilește în conformitate cu baremul următor:

(a) în cazul în care diferența dintre prețul de import CIF al expediției, exprimat în moneda națională (numit în continuare „prețul de import”) și prețul de declanșare definit în paragraful respectiv este mai mică sau egală cu 10 la sută din prețul de declanșare, nu este impusă nici o taxă suplimentară;

(b) în cazul în care diferența dintre prețul de import și prețul de declanșare (numită în continuare „diferența”) este mai mare de 10 la sută dar mai mică sau egală cu 40 la sută din prețul de declanșare, taxa suplimentară va fi egală cu 30 la sută din suma cu care diferența depășește nivelul de 10 la sută;

(c) în cazul în care diferența este mai mare de 40 la sută dar mai mică sau egală cu 60 la sută din prețul de declanșare, taxa suplimentară va fi de 50 la sută din suma cu care diferența depășește nivelul de 40 la sută, la care se va adăuga taxa suplimentară admisă în conformitate cu litera (b);

(d) în cazul în care diferența este mai mare de 60 la sută, dar mai mică sau egală cu 75 la sută, taxa suplimentară va fi egală cu 70 la sută din suma cu care diferența depășește nivelul de 60 la sută din prețul de declanșare, la care se adăugă taxele suplimentare admise în conformitate cu literele (b) și (c);

(e) în cazul în care diferența este mai mare de 75 la sută din prețul de declanșare, taxa suplimentară este egală cu 90 la sută din suma cu care diferența depășește nivelul de 75 la sută, la care se adăugă taxele suplimentare admise în conformitate cu literele (b), (c) și (d).

(6) Pentru produsele perisabile și sezoniere, condițiile enunțate mai sus sunt aplicate astfel încât să se țină cont de caracteristicile specifice ale acestor produse. În mod special, se vor putea folosi perioade mai scurte prin raportare la perioadele corespunzătoare ale perioadei de bază, în conformitate cu alineatul (1) litera (a) și alineatul (4), precum și prețuri de referință diferite pentru perioade diferite, în conformitate cu alineatul (1) litera (b).

(7) Funcționarea clauzei speciale de salvagardare este asigurată în mod transparent. Orice membru care ia măsuri în conformitate cu alineatul (1) litera (a) de mai sus informează despre aceasta Comitetul pentru agricultură, adresându-i o notificare scrisă cuprinzând date pertinente cu cât mai mult timp posibil înainte și, în orice caz, într-un termen de 10 zile de la aplicarea acestor măsuri. În cazurile în care variațiile volumului consumului trebuie să fie alocate unor linii tarifare separate care fac obiectul măsurilor în conformitate cu alineatul (4), datele pertinente trebuie să cuprindă informațiile și metodele utilizate pentru alocarea acestor variații. Un membru care ia măsuri în conformitate cu alineatul (4) trebuie să acorde oricărui membru interesat posibilitatea de a se consulta cu el cu privire la condițiile de aplicare a măsurilor respective. Orice membru care ia măsuri în conformitate cu alineatul (1) litera (b) de mai sus informează despre aceasta Comitetul pentru agricultură, adresându-i o notificare scrisă cuprinzând date pertinente în termen de 10 zile începând de la aplicarea primei astfel de măsuri, sau, pentru produsele perisabile și sezoniere, a primei măsuri luate în oricare perioadă. Membrii se angajează, în măsura în care aceasta va fi posibil, să nu recurgă la dispozițiile alineatului (1) litera (b) atunci când volumul importurilor produselor respective este în scădere. În oricare dintre cele două situații, membrul care ia astfel de măsuri trebuie să acorde oricărui membru interesat posibilitatea de a se consulta cu el cu privire la condițiile de aplicare a măsurilor respective.

▼B

(8) În cazurile în care sunt luate măsuri în conformitate cu alineatele (1)-(7) de mai sus, membrii se angajează să nu recurgă, în ceea ce privește aceste măsuri, la dispozițiile alineatului (1) litera (a) și alineatului (3) ale articolului XIX al GATT 1994 și nici la alineatul (2) al articolului 8 din Acordul privind măsurile de salvagardare.

(9) Dispozițiile prezentului articol rămân în vigoare pe durata procesului de reformă prevăzut la articolul 20.

PARTEA A IV-A

*Articolul 6***Angajamente în materie de sprijin intern**

(1) Angajamentele de reducere a sprijinului intern ale fiecărui membru cuprinse în partea a IV-a din lista sa se aplică tuturor măsurilor sale de sprijin intern în favoarea producătorilor agricoli, cu excepția măsurilor interne care nu sunt supuse reducerii ținând cont de criteriile enunțate în prezentul articol și în anexa 2 la prezentul acord. Aceste angajamente sunt exprimate cu ajutorul unei măsuri agregate de sprijin total și prin „Niveluri de angajament consolidate anuale și finale”.

(2) Potrivit celor convenite cu ocazia analizei la jumătatea parcursului, și anume că măsurile autorităților publice de sprijin direct sau indirect, luate cu scopul de a încuraja dezvoltarea agricolă și rurală, fac parte integrantă din programele de dezvoltare ale țărilor în curs de dezvoltare, subvențiile pentru investiții care sunt disponibile în general pentru agricultură în țările membre în curs de dezvoltare și subvențiile pentru intrările de produse agricole care sunt disponibile în general pentru producătorii cu venituri mici sau resurse limitate din țările membre în curs de dezvoltare trebuie scutite de angajamentele de reducere a sprijinului intern sub incidența cărora ar cădea altfel, de asemenea, trebuie scutit sprijinul intern pentru producătorii din țările membre în curs de dezvoltare menit să încurajeze înlocuirea culturilor ilicite de plante narcotice. Sprijinul intern care corespunde criteriilor enunțate în prezentul alineat nu trebuie să fie inclus de către un membru în calculul MAS total curent.

(3) Se consideră că un membru își respectă angajamentele de reducere a sprijinului intern în orice an în care sprijinul său intern în favoarea producătorilor agricoli exprimat prin MAS total curent nu depășește nivelul angajamentului consolidat anual sau final corespunzător, specificat în partea a IV-a a listei sale.

(4) (a) Un membru nu trebuie să fie obligat să includă în calculul MAS total curent și nu trebuie să fie obligat să reducă:

(i) sprijinul intern specific produsului, care ar trebui în mod normal să fie inclus de către un membru în calculul MAS curent în cazul în care acest sprijin nu va depăși 5 la sută din valoarea totală a producției unui produs agricol inițial al acestui membru în anul respectiv;

(ii) sprijinul intern altul decât cel specific produsului, care ar trebui în mod normal să fie inclus de către un membru în calculul MAS curent în cazul în care acest sprijin nu va depăși 5 la sută din valoarea producției agricole totale a membrului respectiv;

(b) Pentru țările membre în curs de dezvoltare, procentajul *de minimis* de luat în calcul în baza prezentului alineat este de 10 la sută.

▼ B

- (5) (a) Plățile directe în baza programelor de limitare a producției nu sunt supuse angajamentului de reducere a sprijinului intern dacă:
- (i) aceste plăți sunt calculate în funcție de o suprafață și randamente fixe; sau
 - (ii) aceste plăți se fac pentru 85 la sută sau mai puțin din nivelul de bază al producției; sau
 - (iii) plățile pentru șeptel se fac pentru un număr fix de capete.
- (b) Exceptarea de la angajamentul de reducere a plăților directe care se conformează criteriilor de mai sus se reflectă în excluderea valorii acestor plăți directe din calculul MAS total curent de către un membru.

*Articolul 7***Disciplină generală privind sprijinul intern**

- (1) Fiecare membru veghează ca toate măsurile de sprijin intern în favoarea producătorilor agricoli care nu sunt supuse angajamentelor de reducere datorită faptului că se conformează criteriilor enunțate în anexa 2 la prezentul acord să fie menținute în conformitate cu anexa respectivă.
- (2) (a) Orice măsură de sprijin intern în favoarea producătorilor agricoli, inclusiv orice modificare a unei asemenea măsuri, precum și orice măsură introdusă ulterior cu privire la care nu se poate demonstra faptul că răspunde criteriilor enunțate în anexa 2 la prezentul acord sau că poate fi exceptată de la reducere în baza oricărei alte prevederi a prezentului acord sunt incluse de către un membru în calculul MAS total curent.
- (b) În cazurile în care nu există angajamente privind MAS total în partea a IV-a din lista unui membru, acesta nu acordă producătorilor agricoli un sprijin care să depășească nivelul *de minimis* relevant indicat la alineatul (4) al articolului 6.

PARTEA A V-A

*Articolul 8***Angajamente privind concurența la export**

Fiecare membru se angajează să nu acorde subvenții la export decât în conformitate cu prezentul acord și cu angajamentele specificate în lista acestui membru.

*Articolul 9***Angajamente privind subvențiile la export**

- (1) Subvențiile la export care urmează fac obiectul unor angajamente de reducere în baza prezentului acord:
- (a) acordarea, de către guverne sau organismele acestora, de subvenții directe, inclusiv plăți în natură, unei întreprinderi, ramuri industriale, producătorilor unui produs agricol, unei cooperative sau altei asociații a acestor producători sau unui organism de comercializare, în funcție de rezultatele la export;
 - (b) vânzarea sau furnizarea la export de către autoritățile publice sau organele acestora de stocuri de produse agricole constituite în scopuri necomerciale, la un preț inferior prețului comparabil cerut pentru produsul similar cumpărat de pe piața internă;

▼B

- (c) plățile pentru exportul unui produs agricol finanțate în baza unei măsuri guvernamentale, indiferent dacă ele reprezintă sau nu o cheltuială pentru bugetul public, inclusiv plățile finanțate prin încasările provenind dintr-o taxă impusă asupra produsului agricol respectiv sau asupra unui produs agricol din care derivă produsul exportat;
 - (d) acordarea de subvenții pentru reducerea costurilor de comercializare a exporturilor de produse agricole (altele decât serviciile de promovare a exporturilor și serviciile de consultanță disponibile pentru toată lumea), inclusiv costurile manipulării, modernizărilor și alte costuri de prelucrare, precum și costurile de transport internațional și de navlu;
 - (e) cheltuielile de transport intern și de navlu pentru livrările la export, stabilite sau impuse de către autoritățile publice în condiții mai favorabile decât cele pentru livrările în trafic intern;
 - (f) subvențiile la produsele agricole subordonate incorporării lor în produsele exportate.
- (2) (a) Cu excepția prevederilor de la litera (b), nivelurile de angajament privind subvențiile la export pentru fiecare an al perioadei de aplicare, în conformitate cu lista unui membru, reprezintă, în ceea ce privește subvențiile la export enumerate în alineatul (1) al prezentului articol:
- (i) în cazul angajamentelor de reducere a cheltuielilor bugetare, nivelul maxim al cheltuielilor cu aceste subvenții care pot fi alocate sau contractate în anul respectiv pentru produsul agricol sau grupa respectivă de produse;
 - (ii) în cazul angajamentelor de reducere a cantităților exportate, cantitatea maximă a unui produs agricol sau a unui grup de produse pentru care subvențiile la export respective pot fi acordate în anul respectiv.
- (b) Din cel de-al doilea până în cel de-al cincilea an al perioadei de aplicare, un membru poate acorda subvențiile la export enumerate la alineatul (1) de mai sus într-un an, peste nivelurile anuale de angajament corespunzătoare pentru produsele sau grupele de produse specificate în partea a IV-a a listei sale, cu condiția ca:
- (i) valorile cumulate ale cheltuielilor bugetare cu titlu de subvenții, de la începutul perioadei de aplicare până în anul respectiv, să nu depășească valorile cumulate care ar fi rezultat din respectarea deplină a nivelurilor de angajament anuale pertinente privind cheltuielile specificate în lista membrului respectiv cu mai mult de 3 la sută din nivelul acestor cheltuieli bugetare în timpul perioadei de bază;
 - (ii) acele cantități cumulate exportate beneficiind de aceste subvenții, de la începutul perioadei de aplicare până în anul respectiv, să nu depășească cantitățile cumulate care ar fi rezultat din respectarea deplină a nivelurilor de angajament anuale pertinente privind cantitățile specificate în lista membrului respectiv cu mai mult de 1,75 la sută din cantitățile perioadei de bază;
 - (iii) valorile cumulate totale ale cheltuielilor bugetare pentru aceste subvenții de export și cantitățile care beneficiază de aceste subvenții de export pe parcursul întregii perioade de aplicare să nu fie superioare totalurilor care ar fi rezultat din respectarea deplină a nivelurilor de angajament anuale pertinente specificate în lista membrului respectiv;

▼ B

(iv) cheltuielile bugetare ale membrului cu titlu de subvenții la export și cantitățile care beneficiază de aceste subvenții să nu fie, la terminarea perioadei de punere în aplicare, mai mari de 64 la sută și, respectiv, de 79 la sută din nivelurile din perioada de bază 1986-1990. Pentru țările membre în curs de dezvoltare, aceste procentaje vor fi de 76 și, respectiv, 86 la sută.

(3) Angajamentele referitoare la limitări privind lărgirea domeniului de aplicare a subvenționării la export sunt cele specificate în listele membrilor.

(4) În perioada de punere în aplicare, țările membre în curs de dezvoltare nu trebuie să-și asume angajamente în ceea ce privește subvențiile la export enumerate la literele (d) și (e) ale alineatului (1) de mai sus, cu condiția ca acestea să nu fie aplicate într-un mod care să echivaleze cu eludarea angajamentelor de reducere.

*Articolul 10***Prevenirea eludării angajamentelor privind subvențiile la export**

(1) Subvențiile la export care nu sunt enumerate la alineatul (1) al articolului 9 nu vor fi aplicate într-un mod care să determine sau să riște să determine o eludare a angajamentelor privind subvențiile la export; nici nu se va recurge la tranzacții necomerciale pentru a eluda aceste angajamente.

(2) Membrii se angajează să participe la elaborarea unor discipline convenite la nivel internațional pentru a reglementa acordarea de credite de export, de garanții la creditele de export sau de programe de asigurare și, după ce convin asupra acestor discipline, să nu ofere credite de export, garanții la credite de export sau programe de asigurare decât în conformitate cu disciplina respectivă.

(3) Orice membru care pretinde că orice cantitate exportată peste nivelul unui angajament de reducere nu este subvenționată va trebui să demonstreze că nici o subvenție de export, care figurează sau nu în lista de la articolul 9, nu a fost acordată pentru cantitatea exportată respectivă.

(4) Membrii care acordă ajutoare alimentare internaționale vor proceda astfel încât:

- (a) acordarea de ajutor alimentar internațional să nu fie legată direct sau indirect de exporturile comerciale de produse agricole către țările beneficiare;
- (b) tranzacțiile internaționale legate de ajutorul alimentar, inclusiv ajutorul alimentar bilateral care este exprimat în termeni monetari, să se efectueze potrivit „Principiilor FAO privind valorificarea excedentelor și obligațiile consultative”, inclusiv, după caz, sistemului de cerințe de comercializare uzuale și
- (c) acest ajutor să fie furnizat, pe cât posibil, integral sub formă de donații sau în condiții nu mai puțin favorabile decât cele prevăzute de articolul IV al Convenției din 1986 privind ajutorul alimentar.

*Articolul 11***Produse încorporate**

În nici un caz subvenția unitară plătită pentru un produs agricol primar încorporat nu poate să depășească subvenția unitară de export plătită pentru exporturile produsului primar ca atare.

PARTEA A VI-A

Articolul 12

Discipline referitoare la interdicțiile și restricțiile la export

- (1) În cazurile în care un membru instituie o nouă interdicție sau restricție la exportul de produse alimentare în conformitate cu alineatul (2) litera (a) al articolului XI al GATT 1994, el respectă următoarele dispoziții:
- (a) membrul care instituie o interdicție sau restricție la export ia în considerare efectele acestei interdicții sau restricții asupra securității alimentare a membrului importator;
 - (b) înainte de a institui o interdicție sau restricție la export, membrul informează Comitetul pentru agricultură, cu atât timp înainte cât va fi posibil, adresându-i o înștiințare scrisă cuprinzând informații cum sunt natura și durata acestei măsuri și se va consulta, la cerere, cu oricare alt membru care are un interes substanțial, în calitate de importator, cu privire la orice problemă legată de măsura respectivă. Membrul care instituie o astfel de interdicție sau restricție la export furnizează membrului respectiv informațiile necesare, la cererea acestuia.
- (2) Dispozițiile prezentului articol nu se aplică unei țări membre în curs de dezvoltare, în afară de cazul în care măsura este luată de o țară membră în curs de dezvoltare care este exportatoare netă a produsului alimentar specific respectiv.

PARTEA A VII-A

Articolul 13

Moderație

În perioada de aplicare, fără să aducă atingere dispozițiilor GATT 1994 și ale Acordului privind subvențiile și măsurile compensatorii (numit în prezentul articol „Acordul privind subvențiile”):

- (a) măsurile de sprijin intern care sunt pe deplin în conformitate cu dispozițiile anexei 2 la prezentul acord sunt:
 - (i) subvenții care nu conduc la măsuri din punctul de vedere al aplicării taxelor compensatorii ⁽¹⁾;
 - (ii) exceptate de la măsurile luate în baza articolului XVI din GATT 1994 și a părții a III-a a Acordului privind subvențiile și
 - (iii) exceptate de la măsurile bazate pe anularea sau reducerea, în cazul în care nu există o încălcare, a avantajelor concesiilor tarifare care rezultă pentru un alt membru din articolul II din GATT 1994, în temeiul alineatului (1) litera (b) al articolului XXIII din GATT 1994;
- (b) măsurile de sprijin intern care sunt pe deplin în conformitate cu dispozițiile articolului 6 din prezentul acord, inclusiv plățile directe care sunt în conformitate cu prevederile alineatului (5) al respectivului articol, astfel cum se reflectă în lista fiecărui membru, precum și sprijinul intern în limitele nivelurilor *de minimis* și în conformitate cu alineatul (2) al articolului 6 sunt:
 - (i) exceptate de la impunerea de taxe compensatorii, cu excepția cazului în care se determină existența unui prejudiciu sau a unui risc de producere a unui prejudiciu în conformitate cu articolul VI din GATT 1994 și cu partea a V-a a Acordului privind subvențiile, și se va face dovadă de convenită moderație în privința deschiderii oricărei investigații privind taxele compensatorii;

⁽¹⁾ „Taxele compensatorii” menționate în prezentul articol sunt cele care fac obiectul articolului VI din GATT 1994 și părții a V-a a Acordului privind subvențiile și măsurile compensatorii.

▼B

- (ii) exceptate de la măsurile luate în baza alineatului (1) al articolului XVI din GATT 1994 sau a articolelor 5 și 6 din Acordul privind subvențiile, cu condiția ca aceste măsuri să nu acorde un sprijin unui anumit produs, peste cel care a fost decis pe durata anului de comercializare 1992 și
 - (iii) exceptate de la măsurile bazate pe anularea sau reducerea, în cazul în care nu există o încălcare, a avantajelor concesiilor tarifare care rezultă pentru un alt membru din articolul II al GATT 1994, în temeiul alineatului (1) litera (b) al articolului XXIII din GATT 1994, cu condiția ca aceste măsuri să nu acorde un sprijin unui anumit produs, peste cel care a fost decis pe durata anului de comercializare 1992;
- (c) subvențiile la export care sunt pe deplin în conformitate cu dispozițiile părții a V-a a prezentului acord, astfel cum sunt ele reflectate în lista fiecărui membru sunt:
- (i) supuse unor taxe compensatorii numai după ce se determină existența unui prejudiciu sau a unui risc de producere a unui prejudiciu bazat pe volum, pe efectul asupra prețurilor sau pe efecte ulterioare în conformitate cu articolul VI al GATT 1994 și cu partea a V-a a Acordului privind subvențiile și se dă dovadă de cuvenită moderație în ceea ce privește deschiderea oricărei investigații privind taxele compensatorii și
 - (ii) exceptate de la măsurile luate în baza articolului XVI al GATT 1994 sau a articolelor 3, 5 și 6 ale Acordului privind subvențiile.

PARTEA A VIII-A

*Articolul 14***Măsuri sanitare și fitosanitare**

Membrii convin să pună în aplicare Acordul privind aplicarea măsurilor sanitare și fitosanitare.

PARTEA A IX-A

*Articolul 15***Tratament special și diferențiat**

(1) Dat fiind că se recunoaște faptul că un tratament diferențiat și mai favorabil pentru țările membre în curs de dezvoltare face parte integrantă din negociere, un tratament special și diferențiat privind angajamentele este acordat în conformitate cu dispozițiile pertinente ale prezentului acord și cu listele privind concesiile și angajamentele.

(2) Țările membre în curs de dezvoltare au posibilitatea să pună în aplicare angajamentele de reducere într-o perioadă care poate ajunge până la zece ani. Țările membre cele mai puțin dezvoltate nu sunt obligate să își asume angajamente de reducere.

PARTEA A X-A

*Articolul 16***Țările cele mai puțin dezvoltate și țările în curs de dezvoltare importatoare nete de produse alimentare**

(1) Țările membre dezvoltate iau măsurile prevăzute în cadrul deciziei referitoare la măsurile privind posibilele efecte negative ale programului de reformă asupra țărilor celor mai puțin dezvoltate și țărilor în curs de dezvoltare importatoare nete de produse alimentare.

(2) Comitetul pentru agricultură supraveghează, în mod corespunzător, modul în care această decizie va fi respectată după adoptare.

PARTEA A XI-A

*Articolul 17***Comitetul pentru agricultură**

Prin prezentul acord se instituie un Comitet pentru agricultură.

*Articolul 18***Examinarea aplicării angajamentelor**

- (1) Procesul de aplicare a angajamentelor negociate în cadrul programului de reformă rezultat din Runda Uruguay este examinat de către Comitetul pentru agricultură.
- (2) Acest proces de examinare se bazează pe notificările pe care membrii le vor face cu privire la aspectele și în intervalele de timp care vor fi stabilite, precum și pe documentația pe care Secretariatul o va elabora când este solicitat, pentru a facilita acest proces.
- (3) Pe lângă notificările care trebuie prezentate în baza alineatului (2), sunt notificate în cel mai scurt termen orice nouă măsură de sprijin intern și orice modificare a unei măsuri existente, pentru care se cere exceptarea de la angajamentul de reducere. Această notificare conține detalii asupra noii măsuri sau a măsurii modificate, precum și asupra conformității sale cu criteriile convenite, stabilite fie în articolul 6, fie în anexa 2.
- (4) În procesul de analiză, membrii acordă atenția cuvenită influenței ratelor excesive de inflație asupra capacității oricărui membru de a-și respecta angajamentele cu privire la sprijinul intern.
- (5) Membrii convin să se consulte anual, în cadrul Comitetului pentru agricultură, în privința participării lor la creșterea normală a comerțului mondial cu produse agricole în cadrul angajamentelor privind subvențiile la export în baza prezentului acord.
- (6) Procesul de analiză oferă membrilor posibilitatea să ridice orice problemă care interesează aplicarea angajamentelor care se înscriu în cadrul programului de reformă, potrivit prezentului acord.
- (7) Orice membru poate să aducă în atenția Comitetului pentru agricultură orice măsură despre care consideră că ar fi trebuit să fie notificată de către un alt membru.

*Articolul 19***Consultări și soluționarea litigiilor**

Prevederile articolelor XXII și XXIII din GATT 1994, astfel cum sunt acestea elaborate și aplicate prin Înțelegerea privind soluționarea litigiilor, se aplică consultărilor și soluționării litigiilor care rezultă din prezentul acord.

PARTEA A XII-A

*Articolul 20***Continuarea procesului de reformă**

Recunoscând că obiectivul pe termen lung al reducerilor progresive și substanțiale ale sprijinului și ale protecției care determină o reformă fundamentală este un proces continuu, membrii convin că vor fi angajate negocieri în vederea continuării procesului cu un an înainte de sfârșitul perioadei de aplicare, ținându-se cont de:

- (a) experiența dobândită până la acea dată în aplicarea angajamentelor de reducere;
- (b) efectele angajamentelor de reducere asupra comerțului mondial cu produse agricole;

▼B

- (c) considerente - altele decât cele de ordin comercial - referitoare la tratamentul special și diferențiat acordat țărilor membre în curs de dezvoltare și obiectivul stabilirii unui sistem comercial echitabil și axat pe piață pentru produsele agricole, precum și celelalte obiective și preocupări menționate în preambulul la prezentul acord; și
- (d) orice alte angajamente necesare pentru atingerea obiectivului pe termen lung sus-menționat.

PARTEA A XIII-A

Articolul 21

Dispoziții finale

- (1) Prevederile GATT 1994 și ale altor acorduri comerciale multilaterale cuprinse în anexa 1A la Acordul OMC se aplică sub rezerva prevederilor prezentului acord.
- (2) Anexele la prezentul acord fac parte integrantă din acest acord.

▼B*ANEXA 1***PRODUSE VIZATE**

1. Prezentul acord se referă la următoarele produse:

- (i) Capitolele 1-24 din SA, mai puțin peștele și produsele pe bază de pește, plus (*)
- (ii)
Codul SA	2905 43	(manitol)
Codul SA	2905 44	(sorbitol)
Poziția SA	3301	(uleiuri esențiale)
Pozițiile SA	3501-3505	(materii albuminoide, produse pe bază de amidon modificate, produse de lipit)
Codul SA	3809 10	(agenți de finisare)
Codul SA	3823 60	(sorbitol, n.d.a.)
Pozițiile SA	4101-4103	(piei)
Poziția SA	4301	(blănuri neprelucrate)
Pozițiile SA	5001-5003	(mătase neprelucrată și deșeuri de mătase)
Pozițiile SA	5101-5103	(lână și păr de origine animală)
Pozițiile SA	5201-5203	(bumbac neprelucrat, deșeuri de bumbac și bumbac cardat sau pieptănat)
Poziția SA	5301	(in neprelucrat)
Poziția SA	5302	(câneșă neprelucrată)

2. Dispozițiile de mai sus nu limitează lista produselor vizate prin Acordul privind aplicarea măsurilor sanitare și fitosanitare.

(*) Descrierile produselor între paranteze rotunde nu sunt în mod necesar exhaustive.

ANEXA 2

SPRIJIN INTERN: BAZA DE EXCEPTARE DE LA ANGAJAMENTELE DE REDUCERE

1. Măsurile de sprijin intern pentru care se solicită exceptarea de la angajamentele de reducere vor răspunde unei cerințe fundamentale, respectiv să nu aibă efecte de denaturare a comerțului sau efecte asupra producției sau, în cel mai rău caz, aceste efecte să fie minime. În consecință, toate măsurile pentru care se solicită a fi exceptate trebuie să fie în conformitate cu următoarele criterii de bază:
 - (a) sprijinul respectiv să fie furnizat prin intermediul unui program guvernamental finanțat din fonduri publice (inclusiv venituri publice la care s-a renunțat) care nu implică transferuri din partea consumatorilor; și
 - (b) sprijinul respectiv nu va avea ca efect să furnizeze o menținere artificială a prețurilor la producători,

precum și cu criteriile și condițiile specifice menționate mai jos, specifice politicilor respective.

Programe de servicii publice2. *Servicii cu caracter general*

Politicile din această categorie implică cheltuieli (sau veniturile la care s-a renunțat) în legătură cu programele care furnizează servicii sau avantaje agriculturii sau comunității rurale. Ele nu implică plăți directe către producători sau prelucrători. Aceste programe, care le includ pe cele din lista de mai jos, fără a se limita la ele, respectă criteriile generale enunțate la alineatul (1) de mai sus și, după caz, condițiile specifice de politică menționate mai jos:

- (a) cercetare, inclusiv cercetarea cu caracter general, cercetarea legată de programe de protecție a mediului înconjurător și programele de cercetare privind produse specifice;
- (b) lupta contra dăunătorilor și bolilor, inclusiv măsurile generale și specifice pe produs de luptă contra dăunătorilor și bolilor, cum ar fi sistemele de avertizare rapidă, carantină și eradicare;
- (c) servicii de pregătire profesională, inclusiv mijloacele de pregătire generală și specializată;
- (d) servicii de popularizare și consultanță, inclusiv furnizarea de mijloace destinate să faciliteze transferul informațiilor și rezultatelor cercetării către producători și consumatori;
- (e) servicii de inspecție, inclusiv serviciile cu caracter general și inspecția unor anumite produse, pentru asigurarea sănătății, securității, controlului calității și standardizării;
- (f) servicii de comercializare și promoționale, inclusiv informații asupra piețelor, consultanță și promoție referitoare la produse specifice, dar care să nu cuprindă cheltuielile în scopuri nespecificate care ar putea fi utilizate de către vânzătorii pentru scăderea prețului de vânzare sau ar putea conferi cumpărătorilor un avantaj economic direct;

▼ B

(g) servicii de infrastructură, incluzând: rețele electrice, drumuri și alte mijloace de transport, piețe și instalații portuare, sisteme de alimentare cu apă, baraje și sisteme de scurgere a apei și lucrările de infrastructură asociate unor programe de protecție a mediului înconjurător. În toate cazurile, cheltuielile vor fi dirijate exclusiv către punerea în funcțiune sau construirea de lucrări de investiții și vor exclude furnizarea subvenționată de instalații terminale la nivelul exploatărilor agricole, altele decât pentru extinderea rețelelor de servicii publice general disponibile. Nu vor include subvenții pentru intrările necesare în procesul de producție sau pentru costuri de exploatare, nici taxe preferențiale de utilizare.

3. *Deținerea de stocuri publice în scopul securității alimentare* ⁽¹⁾

Cheltuielile (sau veniturile la care s-a renunțat) legate de constituirea și deținerea stocurilor de produse care fac parte integrantă dintr-un program de securitate alimentară definit în legislația națională. Ele pot include ajutorul public acordat pentru stocarea privată de produse ca parte a unui astfel de program.

Volumul și constituirea acestor stocuri corespund unor obiective predeterminate legate numai de securitatea alimentară. Procesul de constituire și de deblocare a stocurilor trebuie să fie transparent din punct de vedere financiar. Achizițiile de produse alimentare de către administrația publică se efectuează la prețuri curente de piață, iar prețurile de vânzare a produselor provenind din stocuri de securitate nu sunt mai mici decât prețul curent de pe piața internă plătit pentru produsul și calitatea respectivă.

4. *Ajutor alimentar intern* ⁽²⁾

Cheltuielile (sau veniturile la care se renunță) legate de furnizarea de ajutor alimentar intern segmentelor de populație aflate în dificultate.

Dreptul de a beneficia de ajutor alimentar este stabilit în funcție de criterii clar definite legate de obiective privind nutriția. Un astfel de ajutor constă în furnizarea directă de produse alimentare persoanelor respective sau în furnizarea de mijloace care să le permită să cumpere produse alimentare fie la prețurile pieței, fie la prețuri subvenționate. Achizițiile de produse alimentare de către administrația publică se efectuează la prețurile curente de piață, iar finanțarea și administrarea ajutorului vor fi transparente.

5. *Plăți directe către producători*

Sprrijinul furnizat sub formă de plăți directe către producători (sau venituri la care se renunță, inclusiv plățile în natură) pentru care se solicită exceptarea de la angajamentele de reducere va fi în conformitate cu criteriile de bază enunțate la punctul 1 de mai sus, plus criteriile specifice care se aplică diferitelor tipuri de plăți directe, menționate la punctele 6-13 de mai jos. În cazurile în care se solicită exceptarea unui tip existent de plată directă sau a unui nou, altul decât cele menționate la punctele 6-13, această plată trebuie să fie în conformitate nu numai cu criteriile generale menționate la punctul 1, dar și cu cele menționate la literele (b)-(e) ale punctului 6.

⁽¹⁾ În sensul alineatului (3) al prezentei anexe, programele guvernamentale de deținere de stocuri în scopul securității alimentare în țările în curs de dezvoltare, a căror funcționare este transparentă și realizată în conformitate cu criteriile sau orientările obiective publicate oficial sunt considerate ca fiind în conformitate cu dispozițiile prezentului alineat, inclusiv programele în virtutea cărora stocurile de produse alimentare în scopul securității alimentare sunt achiziționate și deblocate la prețuri stabilite de producător, cu condiția ca diferența dintre prețul de achiziție și prețul de referință extern să fie luată în considerare în MAS.

⁽²⁾ În sensul alineatelor (3) și (4) ale prezentei anexe, furnizarea de produse alimentare la prețuri subvenționate, cu scopul de a satisface necesitățile alimentare ale populațiilor urbane și rurale sărace din țările în curs de dezvoltare, în mod regulat și la prețuri rezonabile, este considerată ca fiind în conformitate cu dispozițiile acestui alineat.

▼ B

6. *Sprrijinul decuplat pe venit*
- (a) Dreptul de a beneficia de plăți cu acest titlu este stabilit potrivit unor criterii clar definite, cum ar fi venitul, calitatea de producător sau de proprietar funciar, utilizarea factorilor sau nivelul producției în cursul unei perioade de bază definite și fixe.
 - (b) Pentru oricare an luat în calcul, suma acestor plăți nu este nici condiționată și nici stabilită pe baza tipului sau volumului producției (inclusiv unitățile de șeptel) realizate de producător în cursul oricărui an următor perioadei de bază.
 - (c) Pentru oricare an luat în calcul, suma acestor plăți nu este nici condiționată și nici stabilită pe baza prețurilor, interne sau internaționale, aplicabile unei producții realizate în cursul oricărui an următor perioadei de bază.
 - (d) Pentru un an luat în calcul, suma acestor plăți nu este nici condiționată și nici stabilită pe bază factorilor de producție folosiți în cursul oricărui an următor perioadei de bază.
 - (e) Nu este obligatoriu să se realizeze producție pentru a beneficia de aceste plăți.
7. *Participare financiară a statului la programe de garantare a veniturilor și la programe care stabilesc un dispozitiv de siguranță pentru venituri*
- (a) Dreptul de a beneficia de aceste plăți este subordonat unei pierderi de venit, luând în calcul exclusiv veniturile provenind din agricultură, care depășește 30 la sută din venitul mediu brut sau echivalentul acestuia în termeni de venit net (exclusiv plățile efectuate în cadrul aceluiași program sau al unor programe similare) în cei trei ani precedenți sau în cadrul unei medii pe trei ani bazate pe o perioadă anterioară de cinci ani, cu excluderea celei mai înalte și celei mai scăzute dintre valori. Orice producător care îndeplinește această condiție are dreptul să beneficieze de aceste plăți.
 - (b) Valoarea acestor plăți compensează mai puțin de 70 la sută din pierderea de venit a producătorului în cursul anului în care el dobândește dreptul de a beneficia de acest ajutor.
 - (c) Valoarea oricărei plăți de acest gen trebuie să se bazeze exclusiv pe venit; ea nu depinde de tipul și volumul producției (inclusiv unitățile de șeptel) realizate de producător, nici de prețurile, interne sau internaționale, aplicabile acestei producții și nici de factorii de producție utilizați.
 - (d) În cazurile în care un producător beneficiază în același an de plăți în baza prezentului punct, precum și în baza punctului 8 (ajutor în caz de catastrofe naturale), totalul acestor plăți va fi mai mic de 100 la sută din pierderea totală suferită.
8. *Plăți (efectuate fie direct, fie printr-o participare financiară a statului la programe de asigurare a recoltei) cu titlu de ajutor în caz de catastrofe naturale*
- (a) Dreptul de a beneficia de astfel de plăți nu există decât după ce autoritățile publice recunosc oficial că s-a produs sau se produce o catastrofă naturală sau o calamitate similară (inclusiv epidemii, infestări cu dăunători, accidente nucleare și război pe teritoriul membrului respectiv); el este condiționat de o pierdere a producției care să depășească 30 la sută din producția medie a celor trei ani precedenți sau din media trianuală bazată pe cei cinci ani precedenți cu excluderea valorii celei mai înalte și a celei mai scăzute.

▼B

- (b) Plățile în caz de catastrofă nu sunt efectuate decât în cazul pierderilor de venit, de șeptel (inclusiv plăți pentru tratamentul veterinar al animalelor), de terenuri sau de alți factori de producție, determinate de catastrofa naturală respectivă.
 - (c) Plățile nu compensează mai mult decât costul total de înlocuire a pierderilor și nu vor condiționa sau specifica tipul sau cantitatea producției viitoare.
 - (d) Plățile efectuate în timpul unei catastrofe nu depășesc nivelul necesar pentru a împiedica sau atenua noi pierderi, în conformitate cu definiția de la criteriul (b) de mai sus.
 - (e) În cazurile în care un producător beneficiază în același an de plăți în baza prezentului punct și în baza punctului 7 (programe de garantare a veniturilor și programe de constituire a unui dispozitiv de siguranță a veniturilor), totalul acestor vărsăminte va fi mai mic de 100 la sută din pierderea totală suferită de producător.
9. *Asistență pentru ajustare structurală, furnizată prin programe de încurajare a producătorilor pentru încetarea activităților*
- (a) Dreptul de a beneficia de astfel de plăți este stabilit pe baza unor criterii clar definite în programe vizând facilitarea încetării activității de către persoanele angajate în producția agricolă comercializabilă sau trecerea lor la activități neagricole.
 - (b) Plățile sunt condiționate de renunțarea totală și permanentă la producția agricolă comercializabilă.
10. *Asistență pentru ajustare structurală, furnizată prin programe de retragere a resurselor de producție*
- (a) Dreptul de a beneficia de aceste plăți este stabilit pe baza unor criterii clar definite în programe vizând retragerea terenurilor sau a altor resurse, inclusiv a șeptelului, din producția agricolă comercializabilă.
 - (b) Plățile sunt condiționate de retragerea pământului din producția agricolă comercializabilă timp de trei ani cel puțin și, în cazul animalelor, de sacrificarea sau de lichidarea lor permanentă și definitivă.
 - (c) Plățile nu impun sau specifică nici un fel de utilizări alternative ale acestor terenuri sau resurse, care implică producția de produse agricole comercializabile.
 - (d) Plățile nu depind de tipul sau de cantitatea producției, nici de prețurile interne sau internaționale aplicabile producției realizate utilizând terenurile sau celelalte resurse care rămân în activitate productivă.
11. *Asistență pentru ajustare structurală, furnizată prin sprijinirea investițiilor*
- (a) Dreptul de a beneficia de aceste plăți este stabilit pe bază de criterii clar definite în programe guvernamentale vizând sprijinirea restructurării financiare sau materiale a activităților unui producător pentru a răspunde unor dezavantaje structurale demonstrate în mod obiectiv. Dreptul de a beneficia de acest gen de programe poate de asemenea să se bazeze pe un program public clar definit pentru reprivatizarea terenurilor agricole.
 - (b) Pentru oricare an luat în calcul, valoarea acestor plăți nu depinde și nici nu este stabilită pe baza tipului sau a volumului producției (inclusiv unitățile de șeptel) realizate de producător în cursul oricărui an următor perioadei de bază cu excepția cazului prevăzut la criteriul (e) de mai jos.

▼ B

- (c) Pentru oricare an luat în calcul, suma acestor plăți nu depinde și nici nu este stabilită pe baza prețurilor interne sau internaționale aplicabile unei producții realizate în cursul anului următor perioadei de bază.
 - (d) Plățile nu sunt efectuate decât pentru perioada necesară realizării investiției pentru care au fost acordate.
 - (e) Plățile nu sunt condiționate de nici un fel de obligație sau indicație privind produsele agricole care trebuie produse de către beneficiari, cu excepția cerinței ca aceștia să nu producă un anumit produs.
 - (f) Plățile se limitează la suma necesară pentru compensarea dezavantajului structural.
12. *Plăți în baza programelor de protecție a mediului înconjurător*
- (a) Dreptul de a beneficia de aceste plăți este stabilit în cadrul unui program guvernamental clar definit de protecție sau de conservare a mediului înconjurător și depinde de respectarea condițiilor specifice prevăzute în acest program guvernamental, inclusiv a condițiilor referitoare la metodele de producție sau la intrări.
 - (b) Valoarea plăților se limitează la costurile suplimentare sau la pierderile de venit decurgând din respectarea programului guvernamental.
13. *Plăți în baza programelor de asistență regională*
- (a) Dreptul de a beneficia de aceste plăți se limitează la producătorii din regiunile defavorizate. Fiecare regiune de acest tip trebuie să fie o zonă geografică precis determinată, având o identitate economică și administrativă definită, considerată ca defavorizată pe baza unor criterii neutre și obiective clar prevăzute prin legi sau reglementări și care să indice că dificultățile regiunii sunt imputabile unor circumstanțe care nu sunt doar de natură trecătoare.
 - (b) Pentru oricare an luat în calcul, valoarea acestor plăți nu depinde și nici nu este stabilită pe baza tipului sau volumului producției (inclusiv unitățile de șeptel) realizate de către producător în cursul anului următor perioadei de bază, cu excepția cazului în care trebuie să se reducă această producție.
 - (c) Pentru oricare an luat în calcul, valoarea acestor plăți nu depinde și nici nu este stabilită pe baza prețurilor interne sau internaționale, aplicabile unei producții realizate în cursul anului următor perioadei de bază.
 - (d) Plățile sunt disponibile numai pentru producătorii din regiunile care îndeplinesc condițiile cerute, însă vor fi general disponibile pentru toți producătorii din aceste regiuni.
 - (e) În cazul în care sunt legate de factorii de producție, plățile vor fi efectuate într-o rată descrescătoare situată deasupra pragului fixat pentru factorul respectiv.
 - (f) Plățile se limitează la costurile suplimentare sau la pierderile de venit care decurg din realizarea unei producții agricole în regiunea respectivă.

ANEXA 3

SPRIJIN INTERN: CALCULUL MĂSURILOR AGREGATE DE SPRIJIN

1. Sub rezerva dispozițiilor articolului 6, un set de măsuri agregate de sprijin (MAS) este calculat în mod individual pentru fiecare produs agricol inițial care beneficiază de un sprijin al prețurilor de piață, de plăți directe neexceptate sau de orice altă subvenție care nu este exceptată de la angajamentul de reducere („alte politici neexceptate”). Sprijinul care nu vizează produse determinate va fi totalizat într-o MAS diferită de cea specifică produsului, în termeni de valoare monetară totală.
2. Subvențiile menționate la punctul 1 cuprind atât cheltuielile bugetare, cât și veniturile la care s-a renunțat de către autoritățile publice sau agenții acestora.
3. Se va include sprijinul la nivel național și infranațional.
4. Prelevările sau redevențele agricole specifice plătite de producători sunt deduse din MAS.
5. MAS calculată așa cum se indică mai jos pentru perioada de bază constituie nivelul de bază pentru aplicarea angajamentului de reducere a sprijinului intern.
6. Pentru fiecare produs agricol inițial se stabilește o MAS specifică, exprimată în termeni de valoare monetară totală.
7. MAS este calculată cât mai aproape posibil de punctul primei vânzări a produsului agricol inițial în cauză. Măsurile care se adresează prelucrătorilor agricoli sunt incluse în măsura în care ele aduc avantaje producătorilor de produse agricole inițiale.
8. Sprijinul prețurilor de piață: sprijinul prețurilor de piață este calculat pe baza decalajului dintre un preț de referință extern fix și prețul stabilit de producător aplicat, înmulțit cu cantitatea produsă care are dreptul de a beneficia de prețul stabilit de producător aplicat. Plățile efectuate de la buget pentru menținerea acestui decalaj, astfel cum sunt costurile de cumpărare sau de stocare, nu sunt incluse în MAS.
9. Prețul de referință extern fix este stabilit luând ca referință perioada 1986-1988 și este, în general, valoarea medie unitară FOB a produsului agricol inițial respectiv într-o țară exportatoare netă și valoarea medie unitară CIF a produsului agricol inițial respectiv într-o țară importatoare netă, în perioada de bază. Prețul de referință fix poate fi ajustat după caz pentru a ține cont de diferențele de calitate.
10. Plăți directe neexceptate: plățile directe neexceptate care depind de un decalaj între prețuri sunt calculate fie pe baza decalajului dintre prețul de referință fix și prețul stabilit de producător aplicat, înmulțit cu cantitatea produsă care are dreptul de a beneficia de prețul stabilit de producător, fie pe baza cheltuielilor bugetare.
11. Prețul de referință fix este stabilit luând ca referință perioada 1986-1988 și este, în general, prețul real utilizat pentru stabilirea nivelului plăților.
12. Vărsămintele directe neexceptate care sunt bazate pe alți factori decât prețul sunt calculate pe baza cheltuielilor bugetare.
13. Alte măsuri neexceptate, inclusiv subvențiile pentru intrări și alte politici precum măsurile de reducere a costului de comercializare: valoarea acestor măsuri va fi măsurată pe baza cheltuielilor din bugetul statului sau, în cazurile în care utilizarea cheltuielilor bugetare nu reflectă întreaga dimensiune a subvenției respective, baza de calcul a subvenției va fi decalajul între prețul produsului sau serviciului subvenționat și un preț de piață reprezentativ pentru un produs sau serviciu similar, înmulțit cu cantitatea produsului sau serviciului respectiv.

ANEXA 4

SPRIJIN INTERN: CALCULUL MĂSURILOR ECHIVALENTE DE SPRIJIN

1. Sub rezerva dispozițiilor articolului 6, măsurile echivalente de sprijin sunt calculate pentru toate produsele agricole inițiale în cazurile în care există un sprijin al prețurilor de piață, în conformitate cu anexa 3, dar pentru care calculul acestei componente a MAS nu este realizabil. Pentru aceste produse, nivelul de bază care se utilizează pentru aplicarea angajamentelor de reducere a sprijinului intern include o componentă de susținere a prețurilor de piață exprimată sub formă de măsuri echivalente de sprijin în baza punctului 2 de mai jos, precum și orice plată directă neexceptată și alt sprijin neexceptat, care vor fi evaluate în conformitate cu punctul 3 de mai jos. Se include sprijinul la nivelurile național și infranațional.
2. Măsurile echivalente de sprijin prevăzute la punctul 1 sunt calculate în mod individual pentru toate produsele agricole inițiale, cât mai aproape posibil de punctul primei vânzări care beneficiază de un sprijin al prețurilor de piață și pentru care calculul componentei MAS de sprijin al prețurilor de piață nu este realizabil. Pentru aceste produse agricole inițiale, măsurile echivalente de sprijin al prețurilor de piață sunt determinate folosind prețul stabilit de producător aplicat și cantitatea produsă care are dreptul de a beneficia de aceste prețuri sau, în cazul în care nu va fi realizabil, pe baza cheltuielilor bugetare utilizate pentru menținerea prețului de producție.
3. În situațiile în care produse agricole inițiale aflate sub incidența punctului 1 fac obiectul unor plăți directe neexceptate sau al oricărei subvenții specifice produsului, neexceptată de la angajamentul de reducere, măsurile echivalente de sprijin referitoare la aceste măsuri sunt calculate la fel ca în cazul componentelor corespunzătoare ale MAS (a se vedea punctele 10-13 din anexa 3).
4. Măsurile echivalente de sprijin se calculează pe baza valorii subvenției, cât mai aproape posibil de punctul primei vânzări a produsului agricol inițial respectiv. Măsurile care se adresează prelucrătorilor agricoli sunt incluse în măsura în care ele aduc avantaje producătorilor de produse agricole inițiale. Prelevările sau redevențele agricole specifice plătite de producători se deduc, în mod corespunzător, din măsurile echivalente de sprijin.

ANEXA 5

TRATAMENT SPECIAL AVÂND ÎN VEDERE ALINEATUL (2) AL
ARTICOLULUI 4

Secțiunea A

1. Dispozițiile alineatului (2) al articolului 4 nu se aplică, de la intrarea în vigoare a Acordului OMC, nici unui produs agricol primar și nici produselor prelucrate și/sau preparate din acesta („produse desemnate”) pentru care sunt îndeplinite condițiile care urmează (tratament denumit în continuare „tratament special”):
 - (a) importurile de produse desemnate au reprezentat mai puțin de 3 la sută din consumul intern corespunzător în perioada de bază 1986-1988 („perioada de bază”);
 - (b) nici o subvenție de export nu a fost acordată de la începutul perioadei de bază pentru produsele desemnate;
 - (c) sunt aplicate măsuri efective de limitare a producției produsului agricol inițial;
 - (d) aceste produse sunt desemnate prin simbolul „ST — Anexa 5” în secțiunea I-B din partea I a listei unui membru anexată la Protocolul de la Marrakech, ca făcând obiectul unui tratament special care reflectă factorii care nu sunt de ordin comercial, precum securitatea alimentară și protecția mediului înconjurător; și
 - (e) posibilitățile de acces minim pentru produsele desemnate reprezintă, astfel cum se specifică în secțiunea I-B din partea I din lista membrului respectiv, 4 la sută din consumul intern de produse desemnate pe durata perioadei de bază calculate de la începutul primului an de aplicare și, ulterior, sunt majorate cu 0,8 la sută din consumul intern corespunzător perioadei de bază, în fiecare an din perioada de aplicare rămasă.
2. La începutul oricărui an al perioadei de aplicare, un membru poate înceta să aplice tratamentul special pentru produsele desemnate, în conformitate cu prevederile punctului 6. În acest caz, membrul respectiv menține posibilitățile de acces minime deja în vigoare în acel moment și majorează posibilitățile de acces minime cu 0,4 la sută din consumul intern corespunzător perioadei de bază în fiecare an din perioada de aplicare rămasă. Ulterior, nivelul posibilităților de acces minime care rezultă din această formulă, în ultimul an al perioadei de aplicare, se păstrează în lista membrului respectiv.
3. Orice negociere privind menținerea tratamentului special prevăzut la punctul 1 după încheierea perioadei de aplicare este finalizată în chiar limita perioadei de aplicare, în cadrul negocierilor prevăzute la articolul 20 din prezentul acord, ținându-se cont de factorii de altă natură decât comercială.
4. În cazul în care în urma negocierii menționate la punctul 3, se convine că un membru poate continua să aplice tratamentul special, acel membru acordă concesiile suplimentare și acceptabile care au fost stabilite în cadrul acestei negocieri.
5. În cazul în care tratamentul special nu este menținut la sfârșitul perioadei de aplicare, membrul respectiv aplică dispozițiile punctului 6. În acest caz, după sfârșitul perioadei de aplicare, posibilitățile de acces minime pentru produsele desemnate sunt menținute la nivelul de 8 la sută din consumul intern corespunzător din perioada de bază în lista membrului respectiv.

▼B

6. Măsurile la frontieră, altele decât taxele vamale propriu-zise aplicabile pentru produsele desemnate, sunt supuse prevederilor alineatului (2) al articolului 4, de la începutul anului în care tratamentul special va înceta să se aplice. Produsele respective sunt supuse taxelor vamale obișnuite, care vor fi consolidate în lista membrului respectiv și aplicate de la începutul anului în care tratamentul special va înceta și ulterior, la nivelurile care ar fi fost aplicate în cazul în care s-ar fi aplicat o reducere de cel puțin 15 la sută în timpul perioadei de aplicare în tranșe anuale egale. Aceste taxe sunt stabilite pe baza echivalentelor tarifare care vor fi calculate în conformitate cu orientările prevăzute în apendicele la prezenta anexă.

Secțiunea B

7. Dispozițiile alineatului (2) al articolului 4 nu se aplică de la data intrării în vigoare a Acordului OMC, în cazul unui produs agricol primar care este alimentul de bază predominant al regimului alimentar tradițional al unei țări membre în curs de dezvoltare și pentru care sunt îndeplinite condițiile de mai jos, în plus față de cele specificate la punctul 1 litera (a) și la punctul 1 litera (d), în măsura în care ele se aplică produselor respective:
 - (a) posibilitățile de acces minime pentru produsele în cauză, în conformitate cu secțiunea I-B a părții I din lista țării membre în curs de dezvoltare respective, corespund valorii de 1 la sută din consumul intern pentru produsele în cauză pe durata perioadei de bază, de la începutul primului an al perioadei de aplicare și sunt majorate în tranșe anuale egale, pentru a atinge 2 la sută din consumul intern corespunzător în cursul perioadei de bază la începutul celui de-al cincilea an al perioadei de aplicare. De la începutul celui de-al șaselea an al perioadei de aplicare, posibilitățile de acces minime pentru produsele în cauză corespund valorii de 2 la sută din consumul intern corespunzător în timpul perioadei de bază și sunt majorate în tranșe anuale egale pentru a atinge 4 la sută din consumul intern corespunzător în perioada de bază până la începutul celui de-al zecelea an. După aceea, nivelul posibilităților de acces minime care rezultă din această formulă în cel de-al zecelea an este menținut în lista respectivei țări membre în curs de dezvoltare;
 - (b) posibilități corespunzătoare de acces pe piață au fost prevăzute pentru alte produse în baza prezentului acord.
8. Orice negociere privind menținerea tratamentului special prevăzut la punctul 7 după sfârșitul celui de-al zecelea an care urmează începutului perioadei de aplicare este angajată și finalizată chiar în cel de-al zecelea an, care urmează începutului perioadei de aplicare.
9. În cazul în care în urma negocierii menționate la punctul 8 se convine că un membru poate să continue să aplice tratamentul special, acel membru acordă concesiile suplimentare și acceptabile care vor fi fost stabilite în cadrul acestei negocieri.
10. În cazul în care tratamentul special prevăzut la punctul 7 nu va fi menținut după cel de-al zecelea an care urmează începutului perioadei de aplicare, produsele respective vor fi supuse taxelor vamale propriu-zise, stabilite pe baza unui echivalent tarifar care va fi calculat în conformitate cu orientările cuprinse în apendicele la prezenta anexă și care vor fi consolidate în lista membrului respectiv. În celelalte privințe, se vor aplica dispozițiile punctului 6, astfel cum au fost modificate prin tratamentul special și diferențiat relevant acordat țărilor membre în curs de dezvoltare în virtutea prezentului acord.

Apendice la anexa 5

Orientări pentru calcularea echivalenților tarifari în scopurile specifice prevăzute la punctele 6 și 10 din prezenta anexă

1. Calculul echivalenților tarifari, exprimați în taxe fie *ad valorem*, fie specifice, se face în mod transparent, pe baza diferenței efective dintre prețurile interne și prețurile externe. Datele utilizate vor fi cele ale anilor 1986-1988. Echivalenții tarifari:
 - (a) sunt în principal stabiliți la nivelul pozițiilor SA de patru cifre;
 - (b) sunt stabiliți la nivelul pozițiilor SA de șase cifre sau la un nivel mai detaliat, ori de câte ori este cazul;
 - (c) sunt în general stabiliți, pentru produsele prelucrate și/sau preparate prin înmulțirea echivalentului/echivalenților tarifar/tarifari specific/specifici care corespunde/corespund produsului/produselor agricol/agricole primar/primare cu proporția/proporțiile în valoare sau, după caz, în mărimi fizice pe care produsul/produsele agricol/agricole primar/primare o/le deține/dețin în produsele prelucrate și/sau preparate și ținându-se cont, unde este necesar, de orice element suplimentar care în acel moment oferă protecție ramurii de producție industrială.
2. Prețurile externe sunt, în general, valorile unitare medii CIF efective pentru țara importatoare. În cazurile în care valorile unitare medii CIF nu sunt disponibile sau adecvate, prețurile externe:
 - (a) sunt valorile unitare medii CIF adecvate ale unei țări apropiate; sau
 - (b) sunt estimate pornindu-se de la valorile unitare medii FOB ale unui/unor exportator/exportatori mare/mari ales/aleși în mod adecvat, majorate cu suma estimativă a costurilor de asigurare, de transport și a altor costuri pertinente ale țării importatoare.
3. Prețurile externe sunt în general convertite în moneda națională pe baza cursului de schimb anual mediu al pieței pentru aceeași perioadă ca aceea la care se referă datele despre prețuri.
4. Prețul intern este, în general, un preț cu ridicata reprezentativ care prevalează pe piața internă sau o estimare a acestui preț în cazurile în care nu sunt disponibile date adecvate.
5. Echivalenții tarifari inițiali pot fi ajustați, în cazul în care este necesar, folosind un coeficient adecvat, pentru a se ține cont de diferențele de calitate sau de sortiment.
6. În cazurile în care un echivalent tarifar care rezultă din prezentele orientări este negativ sau inferior nivelului consolidat în vigoare, echivalentul tarifar inițial poate fi stabilit la nivelul consolidat curent sau pe baza ofertelor naționale pentru produsul respectiv.
7. În cazurile în care nivelul unui echivalent tarifar rezultat din orientările susmenționate este ajustat, membrul respectiv acordă, la cerere, toate posibilitățile de consultare în vederea negocierii unor soluții adecvate.

▼B**ACORD PRIVIND APLICAREA MĂSURILOR SANITARE ȘI FITOSANITARE**

MEMBRII,

reafirmând că nici un membru nu trebuie împiedicat să adopte sau să aplice măsurile necesare pentru protecția sănătății sau a vieții oamenilor, a animalelor sau pentru conservarea plantelor, sub rezerva ca aceste măsuri să nu fie aplicate într-un mod care să reprezinte fie un mijloc de discriminare arbitrară sau nejustificată între membri pentru care există aceleași condiții, fie o restricție deghizată asupra comerțului internațional;

dorind să îmbunătățească sănătatea oamenilor și a animalelor și situația fitosanitară în cazul tuturor membrilor;

constatând că măsurile sanitare și fitosanitare sunt adeseori aplicate pe bază de acorduri sau protocoale bilaterale;

dorind să asigure crearea unui cadru multilateral de reguli și a unei discipline care să orienteze elaborarea, adoptarea și aplicarea de măsuri sanitare și fitosanitare în vederea reducerii la minimum a efectelor lor negative asupra comerțului;

recunoscând contribuția importantă pe care normele, orientările și recomandările internaționale o pot avea în acest sens;

dorind să mărească gradul de utilizare a măsurilor sanitare și fitosanitare armonizate între membri pe baza normelor, a orientărilor și a recomandărilor internaționale elaborate de organizații internaționale competente, între care Comisia Codex Alimentarius, Biroul Internațional pentru Epizootii și organizațiile internaționale și regionale competente care acționează în cadrul Convenției internaționale pentru protecția plantelor, fără a cere membrilor să-și modifice nivelul corespunzător de protecție a sănătății sau a vieții oamenilor, a animalelor sau de conservare a plantelor;

recunoscând că țările membre în curs de dezvoltare se pot confrunta cu dificultăți speciale în ceea ce privește respectarea măsurilor sanitare și fitosanitare ale membrilor importatori și, ca urmare, în ceea ce privește accesul pe piețe, precum și în formularea și aplicarea de măsuri sanitare și fitosanitare pe propriul lor teritoriu și dorind să sprijine eforturile acestor membri în această privință;

dorind, în consecință, să elaboreze reguli pentru aplicarea prevederilor GATT 1994 referitoare la utilizarea măsurilor sanitare sau fitosanitare, în special a prevederilor articolului XX (b) ⁽¹⁾,

CONVIN URMĂTOARELE:

*Articolul 1***Prevederi generale**

- (1) Prezentul acord se aplică tuturor măsurilor sanitare și fitosanitare care pot afecta, direct sau indirect, comerțul internațional. Astfel de măsuri sunt elaborate și aplicate în conformitate cu prevederile prezentului acord.
- (2) În sensul prezentului acord se aplică definițiile prezentate în anexa A.
- (3) Anexele fac parte integrantă din prezentul acord.
- (4) Nici o prevedere din prezentul acord nu afectează drepturile deținute de membri pe baza Acordului privind barierele tehnice în calea comerțului, referitoare la măsurile care nu intră în domeniul de aplicare al prezentului acord.

⁽¹⁾ În prezentul acord, referirea la articolul XX (b) cuprinde și preambulul la acest articol.

Articolul 2

Drepturi și obligații fundamentale

- (1) Membrii au dreptul să adopte măsurile sanitare și fitosanitare necesare pentru a proteja sănătatea și viața oamenilor, a animalelor sau pentru conservarea plantelor, cu condiția ca aceste măsuri să nu fie incompatibile cu prevederile prezentului acord.
- (2) Membrii acționează astfel încât măsurile sanitare sau fitosanitare să fie aplicate numai în măsura necesară pentru a proteja sănătatea și viața oamenilor, a animalelor sau pentru conservarea plantelor, să fie bazate pe principii științifice și să fie menținute numai pe baza unor dovezi științifice suficiente, cu excepția situațiilor prevăzute la articolul 5 alineatul (7).
- (3) Membrii acționează astfel încât măsurile lor sanitare sau fitosanitare să nu creeze discriminări arbitrar sau nejustificate între membri în cazul în care există condiții identice sau similare, inclusiv între propriul lor teritoriu și cel al altor membri. Măsurile sanitare și fitosanitare nu trebuie aplicate într-un mod care să constituie o restricție deghizată asupra comerțului internațional.
- (4) Se consideră că măsurile sanitare sau fitosanitare în conformitate cu prevederile relevante ale prezentului acord sunt prezumate a fi în concordanță cu obligațiile care revin membrilor în virtutea prevederilor GATT 1994 referitoare la utilizarea măsurilor sanitare sau fitosanitare, în special a prevederilor articolului XX (b).

Articolul 3

Armonizare

- (1) În scopul armonizării măsurilor sanitare și fitosanitare pe o bază cât mai largă posibil, membrii își bazează măsurile sanitare sau fitosanitare pe norme, orientări sau recomandări internaționale, în cazul în care acestea există, cu excepția cazului în care prezentul acord prevede altfel, în special la alineatul (3).
- (2) Se consideră că măsurile sanitare sau fitosanitare în conformitate cu normele, orientările sau recomandările internaționale sunt necesare pentru a proteja viața și sănătatea oamenilor, a animalelor sau conservarea plantelor și se presupune că sunt compatibile cu prevederile corespunzătoare ale prezentului acord și ale GATT 1994.
- (3) Membrii pot introduce sau menține măsuri sanitare sau fitosanitare care au ca rezultat un nivel de protecție sanitară sau fitosanitară mai ridicat decât cel care s-ar realiza prin aplicarea măsurilor bazate pe normele, orientările sau recomandările internaționale corespunzătoare, dacă există o justificare științifică sau ca rezultat al nivelului de protecție sanitară sau fitosanitară pe care un membru îl consideră potrivit în concordanță cu prevederile corespunzătoare ale articolului 5 alineatele (1)-(8) ⁽¹⁾. Fără a aduce atingere celor de mai sus, orice măsură care are drept rezultat un nivel de protecție sanitară sau fitosanitară diferit de cel care ar fi obținut prin aplicarea măsurilor bazate pe norme, orientări sau recomandări internaționale nu trebuie să fie incompatibilă cu o altă prevedere a prezentului acord.
- (4) Membrii participă pe deplin, în limitele resurselor lor, la activitățile organizațiilor internaționale competente și organismelor lor subsidiare, în special ale Comisiei Codex Alimentarius și ale Biroului Internațional pentru Epizootii, cât și la cele ale organizațiilor internaționale și regionale care activează în cadrul Convenției internaționale pentru protecția plantelor, pentru a promova, în cadrul acestor organizații, elaborarea și revizuirea periodică a normelor, a orientărilor și a recomandărilor referitoare la toate aspectele măsurilor sanitare și fitosanitare.

⁽¹⁾ În sensul articolului 3 alineatul (3), există o justificare științifică în cazul în care, pe baza examinării și a evaluării informațiilor științifice disponibile în conformitate cu prevederile corespunzătoare ale prezentului acord, un membru stabilește că normele, orientările sau recomandările internaționale în materie nu sunt suficiente pentru atingerea nivelului de protecție sanitară sau fitosanitară pe care îl consideră corespunzător.

▼B

(5) Comitetul pentru măsuri sanitare și fitosanitare, prevăzut la articolul 12 alineatele (1) și (4), (denumit în textul prezentului acord „Comitetul”), elaborează o procedură de monitorizare a procesului de armonizare internațională și coordonează eforturile în acest domeniu cu cele ale organizațiilor internaționale competente.

*Articolul 4***Echivalența**

(1) Membrii acceptă măsurile sanitare sau fitosanitare ale altor membri ca echivalente, chiar dacă ele diferă de propriile lor măsuri sau de cele utilizate de alți membri care comercializează același produs, dacă membrul exportator demonstrează, în mod obiectiv, membrului importator că, prin măsurile sale, se obține nivelul de protecție sanitară sau fitosanitară adecvat pentru membrul importator. În acest scop, membrului importator i se permite, la cerere, un acces rezonabil în vederea inspecției, testării și altor proceduri corespunzătoare.

(2) La cerere, membrii inițiază consultări cu scopul de a realiza acorduri bilaterale și multilaterale privind recunoașterea echivalenței măsurilor sanitare sau fitosanitare specificate.

*Articolul 5***Evaluarea riscului și stabilirea nivelului adecvat de protecție sanitară sau fitosanitară**

(1) Membrii acționează astfel încât măsurile lor sanitare sau fitosanitare să fie stabilite pe baza evaluării, în funcție de situație, a riscurilor pentru viața sau sănătatea oamenilor, animalelor sau pentru conservarea plantelor, ținând cont de tehnicile de evaluare a riscului, elaborate de organizațiile internaționale competente.

(2) La evaluarea riscului, membrii țin cont de dovezile științifice disponibile, procesele și metodele de producție pertinente; metodele de inspecție, eșantionare și testare pertinente; prevalența unor boli sau dăunători specifici; existența unor zone lipsite de dăunatori sau boli; condițiile ecologice și de mediu relevante; și regimurile de carantină sau alte tratamente.

(3) În evaluarea riscurilor pentru viața sau sănătatea animalelor sau conservarea plantelor și în stabilirea măsurilor care urmează a fi aplicate pentru realizarea unui nivel corespunzător de protecție sanitară sau fitosanitară împotriva unui asemenea risc, membrii iau în considerare următorii factori economici relevanți: prejudiciul potențial exprimat în pierderi de producție sau de vânzări în cazul pătrunderii, al instalării sau al răspândirii dăunătorului sau bolii; costurile controlului sau ale eradicării pe teritoriul membrului importator; și raportul cost-beneficii al altor metode de limitare a riscurilor.

(4) Membrii ar trebui ca, la stabilirea nivelului adecvat de protecție sanitară sau fitosanitară, să urmărească obiectivul reducerii la minimum a efectelor negative asupra comerțului.

(5) În cadrul obiectivului de realizare a coerenței în aplicarea conceptului de nivel adecvat al protecției sanitare sau fitosanitare împotriva riscurilor pentru viața sau sănătatea oamenilor, a animalelor sau pentru conservarea plantelor, fiecare membru evită să facă diferențieri arbitrare sau nejustificate între nivelurile pe care le consideră adecvate în situații diferite, în cazul în care asemenea diferențieri au drept rezultat o discriminare sau o restricție deghizată asupra comerțului internațional. Membrii cooperează în cadrul Comitetului, în concordanță cu articolul 12 alineatele (1), (2) și (3), pentru a elabora orientări vizând o mai bună aplicare în practică a acestei prevederi. La elaborarea orientărilor, Comitetul ține cont de toți factorii pertinenti, inclusiv caracterul excepțional al riscurilor pentru sănătatea umană la care oamenii se expun de bună voie.

▼B

(6) Fără a aduce atingere prevederilor articolului 3 alineatul (2), în cazul în care se instituie sau se mențin măsuri sanitare sau fitosanitare vizând atingerea unui nivel adecvat de protecție sanitară sau fitosanitară, membrii acționează astfel încât aceste măsuri să nu aibă un efect mai restrictiv asupra comerțului decât este nevoie pentru a realiza nivelul corespunzător de protecție sanitară sau fitosanitară, ținând cont de fezabilitatea tehnică și economică ⁽¹⁾.

(7) În cazurile în care dovezile științifice relevante sunt insuficiente, un membru poate adopta, temporar, măsuri sanitare sau fitosanitare pe baza informațiilor disponibile relevante, inclusiv cele ale organizațiilor internaționale competente, precum și cele care decurg din măsuri sanitare sau fitosanitare aplicate de către alți membri. În astfel de situații, membrii caută să obțină informațiile suplimentare necesare pentru o evaluare mai obiectivă a riscului și să analizeze măsura sanitară sau fitosanitară în mod corespunzător, într-o perioadă de timp rezonabilă.

(8) În cazul în care un membru are motive să creadă că o măsură sanitară sau fitosanitară specifică introdusă sau menținută de către un alt membru are un efect de constrângere sau poate avea un astfel de efect asupra exporturilor sale și că măsura nu este bazată pe norme, orientări sau recomandări internaționale pertinente sau că astfel de norme, orientări sau recomandări nu există, el poate solicita o explicație privind motivele aplicării acelei măsuri sanitare sau fitosanitare, iar această explicație este furnizată de către membrul care menține măsura.

*Articolul 6***Adaptarea la condiții regionale, inclusiv zone lipsite de dăunători sau boli și zone cu o prevalență redusă a dăunătorilor sau a bolilor**

(1) Membrii acționează astfel încât măsurile lor sanitare sau fitosanitare să fie adaptate la caracteristicile sanitare sau fitosanitare ale zonei – care reprezintă fie totalitatea unei țări, o parte a unei țări, fie totalitatea sau părți ale mai multor țări – din care provine produsul și căreia îi este destinat. La evaluarea caracteristicilor sanitare sau fitosanitare ale unei regiuni, membrii iau în considerare, *inter alia*, nivelul de prevalență a dăunătorilor sau bolilor specifice, existența programelor de eradicare sau de combatere și a criteriilor sau a orientărilor adecvate care pot fi elaborate de către organizații internaționale competente.

(2) Membrii recunosc, în special, conceptele de zone lipsite de dăunători sau boli sau zone cu o prevalență redusă a dăunătorilor sau a bolilor. Determinarea acestor zone se bazează pe factori precum geografia, ecosistemele, supravegherea epidemiologică și eficacitatea controalelor sanitare sau fitosanitare.

(3) Membrii exportatori care declară că zone de pe teritoriul lor sunt zone lipsite de dăunători sau boli sau zone cu o prevalență redusă a dăunătorilor sau bolilor furnizează dovezile necesare pentru a demonstra în mod obiectiv membrului importator că asemenea zone sunt și, probabil, vor rămâne zone lipsite de dăunători sau boli sau zone cu o prevalență redusă a dăunătorilor sau a bolilor. În acest scop, se acordă membrului importator, la cerere, un acces rezonabil în vederea efectuării inspecției, testării și a altor proceduri relevante.

⁽¹⁾ În sensul articolului 5 alineatul (6), o măsură nu are efecte mai restrictive asupra comerțului decât este necesar, cu excepția cazului în care există o altă măsură care poate fi aplicată în mod rezonabil – ținând cont de fezabilitatea tehnică și economică – care permite atingerea nivelului corespunzător de protecție sanitară sau fitosanitară și care are efecte cu mult mai puțin restrictive asupra comerțului.

Articolul 7

Transparența

Membrii notifică modificările aduse măsurilor lor sanitare sau fitosanitare și oferă informații asupra măsurilor lor sanitare sau fitosanitare în conformitate cu prevederile din anexa B.

Articolul 8

Proceduri de control, inspecție și omologare

Membrii respectă prevederile anexei C în aplicarea procedurilor de control, inspecție și omologare, inclusiv sistemele naționale de omologare a utilizării de aditivi sau de stabilire a toleranțelor la adaosurile din alimente, băuturi sau furaje și acționează astfel încât procedurile lor să nu fie incompatibile cu prevederile prezentului acord.

Articolul 9

Asistență tehnică

(1) Membrii sunt de acord să faciliteze acordarea de asistență tehnică altor membri, în special țărilor membre în curs de dezvoltare, fie în mod bilateral, fie prin intermediul organizațiilor internaționale corespunzătoare. Această asistență este acordată, printre altele, în domeniile tehnologiilor de prelucrare, cercetării și infrastructurii, inclusiv privind înființarea organelor naționale de reglementare, și poate fi acordată sub formă de consiliere, credite, donații și ajutoare, inclusiv în scopul obținerii de expertiză tehnică, echipament și pregătire a personalului, pentru a permite acestor țări să se adapteze și să se conformeze măsurilor sanitare sau fitosanitare necesare pentru realizarea unui nivel adecvat de protecție sanitară sau fitosanitară pe piețele lor de export.

(2) În cazul în care sunt necesare investiții substanțiale pentru ca o țară în curs de dezvoltare care este membru exportator să îndeplinească cerințele sanitare sau fitosanitare ale unui membru importator, acesta din urmă analizează acordarea unei astfel de asistențe tehnice care să permită țării membre în curs de dezvoltare să-și păstreze și să-și extindă posibilitățile sale de acces pe piață pentru produsul în cauză.

Articolul 10

Tratament special și diferențiat

(1) În pregătirea și aplicarea măsurilor sanitare sau fitosanitare, membrii țin seama de necesitățile speciale ale țărilor membre în curs de dezvoltare și, în special, ale țărilor membre cel mai puțin dezvoltate.

(2) În cazul în care nivelul adecvat de protecție sanitară sau fitosanitară dă posibilitatea introducerii treptate a unor noi măsuri sanitare sau fitosanitare, ar trebui acordate termene mai lungi pentru a permite respectarea lor în privința produselor de interes pentru țările membre în curs de dezvoltare, astfel încât acestea să-și păstreze posibilitățile de export.

(3) Pentru a se asigura că țările membre în curs de dezvoltare au posibilitatea de a se conforma prevederilor prezentului acord, Comitetul este abilitat să acorde acestor țări, la cerere, excepții specifice și limitate în timp, totale sau parțiale, de la obligațiile rezultând din prezentul acord, cu luarea în considerare a necesităților lor financiare, comerciale și de dezvoltare.

(4) Membrii ar trebui să încurajeze și să faciliteze participarea activă a țărilor membre în curs de dezvoltare la activitățile organizațiilor internaționale competente.

Articolul 11

Consultări și soluționarea litigiilor

(1) Prevederile articolelor XXII și XXIII ale GATT 1994, astfel cum au fost elaborate și aplicate prin Înțelegerea privind soluționarea litigiilor, se aplică și în cazul consultărilor și al soluționării litigiilor în baza prezentului acord, cu excepția situațiilor în care prezentul acord prevede altfel în mod expres.

(2) În caz de litigiu asupra unor chestiuni guvernate de prezentul acord și care implică aspecte științifice sau tehnice, grupul special ar trebui să ceară avizul unor experți aleși de către acesta, în consultare cu părțile aflate în litigiu. În acest scop, grupul special poate, în cazul în care consideră necesar, să instituie un grup tehnic consultativ de experți sau să consulte organizații internaționale competente, la cererea oricăreia dintre părțile aflate în litigiu sau din propria sa inițiativă.

(3) Nici o prevedere a prezentului acord nu aduce atingere drepturilor membrilor în baza altor acorduri internaționale, inclusiv dreptul de a recurge la bunurile oficiale sau la mecanismele de soluționare a litigiilor ale altor organizații internaționale sau instituite în baza oricărui acord internațional.

Articolul 12

Administrare

(1) Un Comitet pentru măsuri sanitare și fitosanitare se instituie, în baza prezentului acord, cu rolul de for pentru consultări periodice. Acesta îndeplinește funcțiile necesare pentru aplicarea prevederilor prezentului acord și realizarea într-o măsură tot mai mare a obiectivelor sale, în special în ceea ce privește armonizarea. Comitetul își adoptă deciziile prin consens.

(2) Comitetul încurajează și facilitează consultări sau negocieri ad-hoc între membri în legătură cu aspecte sanitare sau fitosanitare specifice. Comitetul încurajează utilizarea normelor, a orientărilor și a recomandărilor internaționale de către toți membrii și, în această privință, inițiază consultări și studii tehnice în scopul îmbunătățirii coordonării și al integrării între sistemele și abordările adoptate la nivel internațional și național pentru omologarea utilizării aditivilor alimentari sau pentru stabilirea limitelor de toleranță la substanțele contaminante din alimente, băuturi sau furaje.

(3) Comitetul menține legături strânse cu organizațiile internaționale competente din domeniul protecției sanitare și fitosanitare, în special cu Comisia Codex Alimentarius, Biroul Internațional pentru Epizootii și Secretariatul Convenției internaționale pentru protecția plantelor, în scopul obținerii celor mai bune opinii științifice și tehnice disponibile pentru administrarea prezentului acord și pentru a se evita orice duplicare inutilă a eforturilor.

(4) Comitetul elaborează o procedură de monitorizare a procesului de armonizare internațională și de utilizare a normelor, a orientărilor sau a recomandărilor internaționale. În acest scop, Comitetul ar trebui să stabilească, în colaborare cu organizațiile internaționale competente, o listă a normelor, a orientărilor sau a recomandărilor internaționale privind măsurile sanitare sau fitosanitare care au, în opinia Comitetului, un impact major asupra comerțului. Lista ar trebui să cuprindă acele norme, orientări sau recomandări internaționale pe care fiecare membru le aplică drept condiții de import sau condiții pe baza cărora produsele importate care se conformează acestor standarde pot beneficia de acces pe piețele lor. În cazurile în care un membru nu aplică o normă, o orientare sau o recomandare internațională drept condiție de import, acel membru trebuie să indice motivul neaplicării și, în special, să menționeze dacă el consideră că standardul nu este suficient de sever pentru a asigura nivelul adecvat de protecție sanitară sau fitosanitară. Dacă un membru își revizuieste poziția, după ce a indicat că aplică o normă, orientare sau o recomandare internațională drept condiție de import, el trebuie să ofere o explicație privind modificarea și să informeze Secretariatul, precum și organizațiile internaționale competente, exceptând cazul în care o asemenea notificare sau explicație este prezentată în conformitate cu procedurile enunțate în anexa B.

▼B

- (5) Pentru a evita duplicarea inutilă a eforturilor, Comitetul poate hotărî, după caz, să folosească informațiile rezultate din proceduri, în special cele de notificare, aplicate de organizațiile internaționale competente.
- (6) La inițiativa unuia dintre membri, Comitetul poate invita, folosind canale adecvate, organizațiile internaționale competente sau organismele lor subsidiare, să examineze aspecte specifice referitoare la o anumită normă, orientare generală sau recomandare, inclusiv fundamentarea explicațiilor de neutilizare, furnizate în conformitate cu alineatul (4).
- (7) Comitetul analizează funcționarea și aplicarea prezentului acord la trei ani după data intrării în vigoare a Acordului OMC și ulterior, după necesități. Când va fi cazul, Comitetul poate prezenta Consiliului pentru comerțul cu mărfuri propuneri pentru amendarea textului prezentului acord, ținând seama, printre altele, de experiența acumulată în cursul aplicării sale.

*Articolul 13***Aplicare**

Membrii sunt pe deplin răspunzători, în conformitate cu prezentul acord, de respectarea tuturor obligațiilor prevăzute în cadrul acestuia. Membrii elaborează și aplică măsuri și mecanisme pozitive în sprijinul respectării prevederilor prezentului acord de către alte instituții decât cele ale organelor guvernamentale centrale. Membrii iau măsurile rezonabile aflate la dispoziția lor, pentru a se asigura că entitățile neguvernamentale de pe teritoriile lor, precum și organele regionale în care entitățile competente de pe teritoriul lor sunt membre respectă prevederile relevante ale prezentului acord. În plus, membrii nu iau măsuri care au drept efect direct sau indirect de a obliga sau încuraja aceste entități regionale sau neguvernamentale sau instituțiile publice locale să acționeze într-un mod incompatibil cu prevederile prezentului acord. Membrii se bazează pe serviciile entităților neguvernamentale pentru aplicarea măsurilor sanitare sau fitosanitare, numai în cazul în care aceste entități respectă prevederile prezentului acord.

*Articolul 14***Dispoziții finale**

Țările membre cel mai puțin dezvoltate pot amâna aplicarea prevederilor prezentului acord, cu o perioadă de cinci ani de la data intrării în vigoare a Acordului OMC, în ceea ce privește măsurile lor sanitare sau fitosanitare care afectează importul sau produsele importate. Alte țări membre în curs de dezvoltare pot amâna aplicarea prevederilor prezentului acord, altele decât cele menționate la alineatul (8) al articolului 5 și la articolul 7, cu o perioadă de doi ani de la data intrării în vigoare a Acordului OMC, în ceea ce privește măsurile sanitare sau fitosanitare existente pe teritoriul lor, care afectează importul sau produsele importate, în cazul în care o astfel de aplicare este împiedicată de lipsa de competență tehnică, infrastructură tehnică sau a resurselor.

ANEXA A

DEFINIȚII ⁽¹⁾

1. *Măsură sanitară sau fitosanitară* – orice măsură aplicată pentru:

- (a) protecția, pe teritoriul unui membru, a vieții sau a sănătății animalelor sau pentru conservarea plantelor împotriva riscurilor care decurg din pătrunderea, instalarea sau răspândirea dăunătorilor, bolilor, organismelor patogene sau a organismelor care provoacă boli;
- (b) protecția, pe teritoriul unui membru, a vieții sau a sănătății oamenilor sau a animalelor împotriva riscurilor legate de aditivi, substanțe contaminante, toxine sau organisme patogene prezente în alimente, băuturi sau furaje;
- (c) protecția, pe teritoriul unui membru, a vieții sau a sănătății oamenilor împotriva riscurilor provocate de boli transmisibile de către animale, plante sau produse obținute din acestea sau care decurg din pătrunderea, instalarea sau răspândirea dăunătorilor; sau
- (d) prevenirea sau limitarea, pe teritoriul unui membru, a altor pagube provocate de pătrunderea, instalarea sau răspândirea dăunătorilor.

Măsurile sanitare sau fitosanitare cuprind toate actele cu putere de lege și normele administrative, cerințele și procedurile pertinente, incluzând, *inter alia*, criteriile privind produsul final; procesele și metodele de producție; procedurile de testare, inspecție, certificare și omologare; regimurile de carantină, inclusiv cerințele pertinente legate de transportul animalelor sau al plantelor sau de materialele necesare pentru supraviețuirea acestora pe durata transportului; prevederile privind metodele statistice, procedurile de eșantionare și metodele de evaluare a riscului pertinente; și cerințele de ambalare și etichetare legate direct de siguranța alimentară.

2. *Armonizarea* – stabilirea, recunoașterea și aplicarea de măsuri sanitare și fitosanitare comune de către diferiți membri.

3. *Norme, orientări și recomandări internaționale:*

- (a) pentru siguranța alimentară – normele, orientările și recomandările stabilite de Comisia Codex Alimentarius în ceea ce privește aditivii alimentari, reziduurile medicamentelor de uz veterinar și ale pesticidelor, substanțe contaminante, metodele de analiză și eșantionare, precum și codurile și orientările de practică igienică;
- (b) pentru sănătatea animalelor și zoonoze – normele, orientările și recomandările elaborate sub auspiciile Biroului Internațional pentru Epizootii;
- (c) pentru conservarea plantelor – normele, orientările și recomandările internaționale elaborate sub auspiciile Secretariatului Convenției internaționale pentru protecția plantelor în cooperare cu organizațiile regionale care activează în cadrul Convenției internaționale pentru protecția plantelor;
- (d) pentru aspecte care nu intră sub incidența organizațiilor sus-menționate – normele, orientările și recomandările adecvate promulgate de alte organizații internaționale competente deschise participării tuturor membrilor, identificate de către Comitet.

⁽¹⁾ În sensul acestor definiții, termenul „animal” include pești și fauna sălbatică; termenul „plantă” include pădurile și flora sălbatică; termenul „dăunători” include buruienile; și termenul „substanțe contaminante” include reziduurile pesticidelor și medicamentelor de uz veterinar, precum și corpurile străine.

▼ B

4. *Evaluarea riscurilor* – evaluarea probabilității de pătrundere, instalare sau răspândire a unui dăunător sau a unei boli pe teritoriul unui membru importator, în conformitate cu măsurile sanitare sau fitosanitare care ar putea fi aplicate, și a posibilelor consecințe biologice și economice aferente; sau evaluarea potențialului de producere a unor efecte adverse asupra sănătății oamenilor sau a animalelor, provocate de prezența aditivilor, a substanțelor contaminante, de prezența toxinelor sau a organismelor patogene în alimente, băuturi sau furaje.
5. *Nivel adecvat de protecție sanitară sau fitosanitară* – nivelul de protecție considerat adecvat de către membrul care instituie măsura sanitară sau fitosanitară pentru a proteja viața sau sănătatea oamenilor, a animalelor sau pentru conservarea plantelor pe teritoriul său.

NOTĂ: Mulți membri denumesc acest concept „nivel acceptabil de risc”.

6. *Zonă lipsită de dăunători sau boli* – o zonă care cuprinde fie întregul teritoriu al unei țări, o parte dintr-o țară sau mai multe țări în totalitate sau în parte, identificate de autoritățile competente, în care nu apare un anumit dăunător sau o anumită boală.

NOTĂ: O zonă în care apar dăunători sau boli poate înconjura, poate fi înconjurată sau poate fi vecină cu o zonă – care cuprinde fie o parte a unei țări sau a unei regiuni geografice care acoperă integral sau parțial mai multe țări – în care se știe că se manifestă o boală sau un dăunător, dar care este supusă măsurilor regionale de control, cum este instituirea zonelor de protecție, supraveghere și tampon care vor limita sau eradică dăunătorul sau boala în cauză.

7. *Zonă cu prevalență redusă a dăunătorilor sau bolilor* – o zonă care cuprinde fie întregul teritoriu al unei țări, o parte dintr-o țară sau dintr-o regiune geografică care cuprinde integral sau parțial mai multe țări, identificate de autoritățile competente, în care un dăunător sau o boală specifică se manifestă cu intensitate redusă și care sunt supuse unor măsuri eficiente de supraveghere, control sau eradicare.

*ANEXA B***TRANSPARENȚA NORMELOR SANITARE ȘI FITOSANITARE****Publicarea normelor**

1. Membrii iau măsuri de publicare în cel mai scurt termen a tuturor normelor ⁽¹⁾ sanitare și fitosanitare adoptate pentru a permite membrilor interesați să le cunoască.
2. Cu excepția cazurilor urgente, membrii acordă un interval rezonabil de timp între publicarea unei norme sanitare sau fitosanitare și intrarea sa în vigoare, pentru a lăsa timp producătorilor din țările membre exportatoare și în special celor din țările membre în curs de dezvoltare să-și adapteze produsele și metodele de producție la cerințele membrului importator.

Puncte de informare

3. Fiecare membru veghează să existe un punct de informare însărcinat să ofere răspunsuri la toate întrebările rezonabile ale membrilor interesați, cât și documente relevante privind:
 - (a) orice normă sanitară sau fitosanitară adoptată sau propusă pe teritoriul său;
 - (b) orice proceduri de control și inspecție, orice regim de producție și de carantină și orice proceduri referitoare la toleranța la pesticide și la omologarea aditivilor alimentari, aplicate pe teritoriul său;
 - (c) procedurile de evaluare a riscului, factorii luați în considerare, precum și stabilirea nivelului adecvat de protecție sanitară și fitosanitară;
 - (d) apartenența sau participarea membrului sau a organismelor competente de pe teritoriul său la organizațiile și sistemele sanitare și fitosanitare internaționale și regionale, precum și la acorduri și înțelegeri bilaterale și multilaterale care intră în domeniul de aplicare a prezentului acord, și textele acestor acorduri și aranjamente.
4. În cazul în care membrii interesați solicită copii ale documentelor, membrii iau măsuri ca acestea să fie furnizate solicitanților la același preț (dacă este cazul), cu cel practicat pentru resortisanții ⁽²⁾ membrului în cauză, separat de cheltuielile de expediție.

Proceduri de notificare

5. Ori de câte ori nu există o normă, orientare sau o recomandare internațională sau conținutul unei norme sanitare sau fitosanitare propuse nu este similar în mod substanțial cu conținutul unei norme, orientări sau recomandări internaționale și dacă norma poate avea un efect semnificativ asupra comerțului altor membri, membrii:
 - (a) publică din timp un anunț pentru a permite celorlalți membri să ia cunoștință de propunerea de a introduce o anumită normă;

⁽¹⁾ Măsuri sanitare și fitosanitare, cum ar fi acte cu putere de lege, norme și acte administrative cu aplicare generală.

⁽²⁾ Când se face referire la „resortisanți” în cadrul prezentului acord, se consideră că, în cazul unui teritoriu vamal distinct membru al OMC, acest termen se referă la persoane fizice sau juridice care domiciliază sau care au sediul industrial sau comercial real și efectiv pe acel teritoriu vamal.

▼B

- (b) notifică altor membri, prin intermediul Secretariatului, produsele vizate de normă, împreună cu o scurtă prezentare a obiectivului și a motivației normei propuse. Asemenea notificări trebuie făcute fără întârziere, într-o etapă în care se mai pot introduce modificări și țin cont de comentarii;
 - (c) furnizează altor membri, la cerere, copii ale normei propuse și, ori de câte ori este posibil, identifică elementele care diferă, în fond, față de normele, orientările sau recomandările internaționale;
 - (d) acordă altor membri, fără discriminare, o perioadă de timp rezonabilă pentru a face comentarii în scris, discută aceste comentarii, la cerere, și țin cont de comentariile și rezultatele discuțiilor.
6. Totuși, când apar sau riscă să apară probleme sanitare urgente pentru un membru, acel membru poate omite unele dintre etapele enumerate la alineatul (5) din această anexă, dacă membrul respectiv consideră că este cazul, cu condiția:
- (a) să comunice imediat altor membri, prin intermediul Secretariatului, respectiva normă și produsele vizate, cu o scurtă descriere a obiectivului și a motivației reglementării, inclusiv natura problemei (problemelor) urgente;
 - (b) să ofere altor membri, la cerere, copii ale textului normei;
 - (c) să permită altor membri să facă observații în scris, să discute acele observații, la cerere, și să țină cont de observațiile și rezultatele discuțiilor.
7. Notificările adresate Secretariatului sunt redactate în limbile engleză, franceză sau spaniolă.
8. La cererea altor membri, țările dezvoltate le furnizează copii ale documentelor sau, pentru documentele voluminoase, rezumate ale documentelor care intră sub incidența unei notificări specifice, în limbile engleză, franceză sau spaniolă.
9. Secretariatul comunică prompt textul notificării tuturor membrilor și organizațiilor internaționale interesate și atrage atenția țărilor membre în curs de dezvoltare asupra oricăror notificări legate de produsele care prezintă un interes deosebit pentru ele.
10. Membrii desemnează o singură autoritate guvernamentală care răspunde de aplicarea la nivel național a prevederilor privind procedurile de notificare, în conformitate cu punctele 5, 6, 7 și 8 din prezenta anexă.

Rezerve generale

11. Nici o prevedere a prezentului acord nu poate fi interpretată ca impunând:
- (a) comunicarea de detalii sau a textelor proiectelor sau publicarea de texte altfel decât în limba membrului, cu excepția cazurilor menționate la punctul 8 al acestei anexe; sau
 - (b) ca membrii să divulge informații confidențiale care ar împiedica aplicarea legislației sanitare sau fitosanitare, sau care ar aduce atingere intereselor comerciale legitime ale unor anumite întreprinderi.

ANEXA C

PROCEDURI DE CONTROL, INSPECȚIE ȘI OMOLOGARE ⁽¹⁾

1. Pentru orice procedură referitoare la verificarea și asigurarea respectării măsurilor sanitare sau fitosanitare, membrii veghează ca:
 - (a) aceste proceduri să fie inițiate și îndeplinite fără întârziere nejustificată și fără a defavoriza produsele importate față de produsele similare de origine națională;
 - (b) perioada standard de prelucrare a fiecărei proceduri să fie publicată sau ca perioada de prelucrare să fie comunicată, la cerere, solicitantului; în cazul în care primește o cerere, organismul competent să verifice în cel mai scurt termen dacă documentația este completă și să îl informeze pe solicitant, într-o manieră precisă și completă, despre toate omisiunile; ca organismul competent să transmită solicitantului, în cel mai scurt termen posibil, rezultatele procedurii, într-o manieră precisă și completă, astfel încât acesta să le corecteze dacă este necesar; ca, chiar și atunci când cererea prezintă omisiuni, organismul competent să continue procedura, atât cât este posibil, dacă solicitantul cere acest lucru; și ca, la cererea sa, solicitantul să fie informat asupra stadiului în care se află procedura, iar orice întârziere să fie explicată;
 - (c) solicitările de informații să se limiteze la ceea ce este necesar pentru procedurile corespunzătoare de control, inspecție și omologare, inclusiv pentru omologarea utilizării aditivilor sau pentru stabilirea toleranțelor la substanțe contaminante în produse alimentare, băuturi sau furaje;
 - (d) caracterul confidențial al informațiilor privind produsele importate, rezultând din sau furnizate în legătură cu controlul, inspecția sau omologarea, să fie respectat fără a favoriza produsele de origine națională și astfel încât interesele comerciale legitime să fie protejate;
 - (e) orice solicitări de mostre individuale ale unui produs în vederea controlului, inspecției sau omologării să se limiteze la ceea ce este rezonabil și necesar;
 - (f) orice taxe cerute pentru proceduri privind produsele importate să fie echitabile în raport cu oricare taxe percepute pentru produse similare de origine națională sau pentru produse originare din oricare altă țară membră și să nu fie mai mari decât costul efectiv al serviciului;
 - (g) în amplasarea instalațiilor folosite în cursul procedurilor și în selectarea mostrelor produselor importate să fie folosite aceleași criterii pentru produsele importate ca și cele utilizate pentru produsele de origine națională, astfel încât să se reducă la maximum inconvenientele provocate solicitanților, importatorilor, exportatorilor sau agenților acestora;
 - (h) ori de câte ori specificațiile unui produs se schimbă după efectuarea controlului și inspecției în lumina normelor aplicabile, procedura pentru produsul modificat să se limiteze la ceea ce este necesar pentru a stabili dacă mai există suficiente motive pentru a considera că produsul încă mai corespunde normelor în cauză;
 - (i) să existe o procedură care să permită examinarea plângerilor privind aplicarea acestor proceduri și luarea măsurilor de corecție în cazul în care plângerea este justificată.

În cazul în care un membru importator aplică un sistem de omologare a utilizării aditivilor alimentari sau de stabilire a toleranțelor la substanțe contaminante în alimente, furaje sau băuturi, sistem care interzice sau restrânge accesul pe piețele sale interne al unor produse, din cauza absenței unei omologări, membrul importator analizează posibilitatea folosirii unui standard internațional relevant ca bază de acces, până când se ia o decizie finală.

⁽¹⁾ Procedurile de control, inspecție și omologare cuprind, *inter alia*, procedurile de eșantionare, testare și certificare.

▼B

2. În cazul în care o măsură sanitară sau fitosanitară prevede controlul la nivelul producției, membrul pe al cărui teritoriu are loc producția acordă asistența necesară pentru a facilita acest control și activitatea autorităților care îl efectuează.
3. Nici o prevedere a prezentului acord nu împiedică membrii să efectueze inspecții rezonabile pe propriile lor teritorii.

ACORD PRIVIND PRODUSELE TEXTILE ȘI CONFECȚIILE

MEMBRII,

Reamintind că miniștrii au convenit la Punta del Este că „negocierile în domeniul produselor textile și confecții au ca scop formularea modalităților care ar permite eventuala integrare a acestui sector în GATT, în baza normelor și disciplinelor GATT consolidate, contribuind în acest fel la realizarea obiectivului de liberalizare a comerțului”;

Reamintind, de asemenea, că în decizia Comitetului de negocieri comerciale din aprilie 1989, s-a convenit că procesul de integrare ar trebui să înceapă după încheierea negocierilor comerciale multilaterale ale Rundei Uruguay și că ar trebui să aibă caracter progresiv;

Reamintind, între altele, că s-a convenit că ar trebui să se acorde un tratament special țărilor membre cel mai puțin dezvoltate,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

Articolul 1

(1) Prezentul acord stabilește dispoziții care să fie aplicate de membri în cursul unei perioade de tranziție pentru integrarea sectorului de produse textile și confecții în cadrul GATT 1994.

(2) Membrii convin să utilizeze dispozițiile articolului 2 alineatul (18) și ale articolului 6 alineatul (6) litera (b) din prezentul acord astfel încât să permită posibilități de acces sporite pentru micii furnizori, precum și crearea unor importante schimburi comerciale pentru noii participanți din domeniul comerțului cu produse textile și confecții ⁽¹⁾.

(3) Membrii iau în considerare situația acelor membri care nu au acceptat, după 1986, protocoalele de prorogare a Acordului privind comerțul internațional cu produse textile (denumit „AMF” în prezentul acord), și, în măsura posibilităților, acordă un tratament special în aplicarea prevederilor prezentului acord.

(4) Membrii convin, în consultare cu membrii exportatori producători de bumbac, că interesele specifice ale acestora ar trebui să fie reflectate în punerea în aplicare a dispozițiilor prezentului acord.

(5) În vederea facilitării integrării sectorului de produse textile și confecții în cadrul GATT 1994, membrii ar trebui să permită o ajustare industrială autonomă și continuă, precum și o concurență sporită pe piețele lor.

(6) Cu excepția cazului în care prezentul acord prevede altfel, dispozițiile sale nu aduc atingere drepturilor și obligațiilor membrilor decurgând din dispozițiile Acordului OMC și ale acordurilor comerciale multilaterale.

(7) Produsele textile și confecțiile pentru care se aplică prezentul acord sunt stabilite în anexă.

Articolul 2

(1) Toate restricțiile cantitative prevăzute în cadrul acordurilor bilaterale menținute în conformitate cu articolul 4 sau notificate în conformitate cu articolul 7 sau articolul 8 ale AMF în vigoare în ziua anterioară intrării în vigoare a Acordului OMC sunt, în 60 de zile de la data intrării în vigoare, notificate în detaliu, incluzând nivelurile de limitare, coeficienții de creștere și

⁽¹⁾ În măsura posibilităților, exporturile țărilor membre cel mai puțin dezvoltate pot, de asemenea, să beneficieze de această prevedere.

▼ B

dispozițiile privind flexibilitatea, de către membrii care mențin asemenea restricții, la Organul de monitorizare pentru textile prevăzut la articolul 8 (denumit în prezentul acord „OMT”). Membrii convin că începând cu data intrării în vigoare a Acordului OMC, toate aceste restricții menținute de părțile contractante ale GATT 1947, și aflate în vigoare în ziua anterioară acestei intrări în vigoare, se supun dispozițiilor prezentului acord.

(2) OMT distribuie aceste notificări tuturor membrilor, pentru informare. Fiecare membru poate supune atenției OMT, în termen de 60 de zile de la distribuirea notificărilor, orice observații pe care le consideră potrivite cu privire la aceste notificări. Aceste observații sunt distribuite celorlalți membri, pentru informare. În cazul în care este necesar, OMT poate să facă recomandări membrilor respectivi.

(3) În cazul în care perioada de douăsprezece luni, notificată în conformitate cu alineatul (1), nu coincide cu perioada de douăsprezece luni care precede intrarea în vigoare a Acordului OMC, membrii interesați trebuie să convină printr-un acord comun asupra unor dispoziții care să alinieze perioada de aplicare a restricțiilor la anul de aplicare a acordului⁽¹⁾, și să stabilească niveluri de bază teoretice pentru aceste restricții, în vederea aplicării dispozițiilor prezentului articol. Membrii interesați convin să recurgă, la cerere, la consultări în cel mai scurt termen pentru a ajunge la astfel de înțelegeri comune. Orice înțelegeri de acest gen trebuie să ia în considerare, *inter alia*, caracteristicile sezoniere ale livrărilor din ultimii ani. Rezultatele acestor consultări sunt notificate la OMT, care face recomandări membrilor interesați, atunci când consideră necesar.

(4) Restricțiile notificate în conformitate cu alineatul (1) reprezintă totalitatea restricțiilor utilizate de membrii respectivi până la data intrării în vigoare a Acordului OMC. Nu se introduc noi restricții cu privire la produse sau membri, cu excepția celor prevăzute de prezentul acord sau de dispozițiile relevante ale GATT 1994⁽²⁾. Restricțiile care nu au fost notificate în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a Acordului OMC vor lua sfârșit imediat.

(5) Orice măsură unilaterală luată în conformitate cu articolul 3 din AMF, înainte de data intrării în vigoare a Acordului OMC, poate rămâne în vigoare pe durata specificată în acesta, dar nu mai mult de douăsprezece luni, cu condiția să fi fost examinată de Organul de supraveghere pentru textile (denumit în prezentul Acord „OST”), înființat în conformitate cu AMF. În cazul în care OST nu a avut posibilitatea să examineze această măsură unilaterală, aceasta trebuie să fie examinată de către OMT în conformitate cu regulile și procedurile aplicabile în cazul măsurilor luate în temeiul articolului 3 din AMF. Orice măsură aplicată în temeiul unui acord încheiat în conformitate cu articolul 4 din AMF, înainte de data de intrare în vigoare a Acordului OMC, care face obiectul unui litigiu și pe care OST nu a avut posibilitatea să o analizeze, trebuie, de asemenea, să fie revizuită de OMT în conformitate cu regulile și procedurile AMF aplicabile pentru această revizuire.

(6) La data intrării în vigoare a Acordului OMC, fiecare membru integrează în GATT 1994 produse care reprezentau cel puțin 16 % din volumul total al importurilor membrului respectiv în 1990, vizate în anexă, pe linii sau categorii SA. Produsele care urmează să fie integrate cuprind produse din fiecare din următoarele patru grupe: pale și fibre, țesături, articole textile confecționate și confecții.

⁽¹⁾ „Anul de aplicare a acordului” este definit ca fiind o perioadă de douăsprezece luni începând cu data intrării în vigoare a Acordului OMC și cuprinzând cele douăsprezece luni ulterioare.

⁽²⁾ Prevederile relevante ale GATT 1994 nu includ prevederile articolului XIX cu privire la produsele care nu au fost încă integrate în cadrul GATT 1994, cu excepția cazului în care este prevăzut în mod expres în alineatul (3) din anexă.

▼ B

(7) Toate detaliile privind măsurile care sunt luate în conformitate cu alineatul (6) sunt notificate de către membrii respectivi, în conformitate cu cele ce urmează:

(a) Membrii care mențin restricții prevăzute la alineatul 1, se angajează, având în vedere data de intrare în vigoare a Acordului OMC, să notifice aceste detalii Secretariatului GATT, nu mai târziu de data stabilită prin decizia ministerială din 15 aprilie 1994. Secretariatul GATT distribuie în cel mai scurt termen aceste notificări celorlalți participanți, spre informare. În sensul alineatului (21), aceste notificări se pun la dispoziția OMT, la înființarea acestuia;

(b) Membrii care, în conformitate cu articolul 6, alineatul (1), și-au rezervat dreptul de a utiliza dispozițiile respectivului articol, notifică OMT cu privire la aceste aspecte, nu mai târziu de 60 de zile de la data intrării în vigoare a Acordului OMC, sau, în cazul membrilor la care se face referire la articolul 1 alineatul (3), nu mai târziu de douăsprezece luni de la data intrării în vigoare a Acordului OMC. OMT pune aceste notificări la dispoziția celorlalți membri, pentru informare și le examinează astfel cum este prevăzut la alineatul (21).

(8) Produsele rămase, de ex. produsele care nu sunt integrate în GATT 1994 în conformitate cu alineatul (6), sunt integrate pe linii SA sau categorii, în trei etape, după cum urmează:

(a) în prima zi a celei de-a 37-a luni de la intrarea în vigoare a Acordului OMC, produse care au reprezentat nu mai puțin de 17 % din volumul total al importurilor membrului respectiv efectuate în 1990, vizate în anexă. Produsele care trebuie să fie integrate de către membri cuprind produse din următoarele patru grupe: pale și fibre, țesături, articole textile confecționate și confecții;

(b) în prima zi a celei de-a 85-a luni de la intrarea în vigoare a Acordului OMC, produse care au reprezentat nu mai puțin de 18 % din volumul total al importurilor membrului respectiv efectuate în 1990, vizate în anexă. Produsele care trebuie să fie integrate de membri cuprind produse din următoarele patru grupe: pale și fibre, țesături, articole textile confecționate și confecții;

(c) în prima zi a celei de-a 121-a luni de la intrarea în vigoare a Acordului OMC, sectorul produselor textile și al confecțiilor este integrat în GATT 1994, toate restricțiile aplicate în baza prezentului acord fiind eliminate.

(9) Membrii care, în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) au notificat intenția lor de a nu-și rezerva dreptul de a utiliza dispozițiile articolului 6, în sensul prezentului acord, se consideră că au integrat în GATT 1994 produsele lor textile și de confecții. De aceea, acești membri sunt scutiți de obligația de a se conforma dispozițiilor alineatelor (6) - (8) și (11).

(10) Nici o dispoziție din prezentul acord nu împiedică un membru care a depus un program de integrare în conformitate cu alineatul (6) sau (8) să integreze produse în GATT 1994 mai devreme decât este prevăzut într-un asemenea program. Totuși, orice integrare de produse produce efecte la începutul anului de aplicare a acordului, iar detaliile sunt aduse la cunoștința OMT cu cel puțin trei luni în avans, pentru a fi distribuite tuturor membrilor.

(11) Programele de integrare respective, aplicate în conformitate cu alineatul (8), sunt notificate în detaliu la OMT, cu cel puțin douăsprezece luni înainte de a produce efecte și distribuite de OMT tuturor membrilor.

▼ B

(12) Nivelurile de referință ale restricțiilor cu privire la produsele rămase, menționate la alineatul (8), sunt nivelurile de limitare la care se face referire la alineatul (1).

(13) Pe parcursul primei etape de aplicare a prezentului acord (de la data intrării în vigoare a Acordului OMC, până în cea de-a 36-a lună de la intrarea în vigoare, inclusiv) nivelul fiecărei restricții aplicate în baza acordurilor bilaterale încheiate în conformitate cu AMF și care sunt în vigoare în perioada de douăsprezece luni care precede intrarea în vigoare a Acordului OMC, este mărit anual în proporții cel puțin egale cu coeficientul de creștere stabilit pentru restricțiile respective, majorat cu 16 %.

(14) Cu excepția cazului în care Consiliul pentru comerțul cu mărfuri sau Organul de soluționare a litigiilor decide altfel, în conformitate cu articolul 8 alineatul (12), nivelul fiecărei restricții rămase este mărit anual, în cursul etapelor ulterioare de punere în aplicare a prezentului acord, în proporții cel puțin egale cu următoarele:

(a) pentru etapa a doua (de la cea de-a 37-a lună la cea de-a 84-a lună inclusiv, de la intrarea în vigoare a Acordului OMC), coeficientul de creștere aplicabil restricțiilor respective în prima etapă, sporit cu 25 %;

(b) pentru etapa a treia (de la cea de-a 85-a lună la cea de-a 120-a lună inclusiv, de la intrarea în vigoare a Acordului OMC) coeficientul de creștere aplicabil restricțiilor respective în etapa a doua, sporit cu 27 %.

(15) Nici o dispoziție din prezentul acord nu împiedică un membru să elimine orice restricție menținută în conformitate cu prezentul articol, care să producă efecte la începutul unui an de aplicare a acordului, în cursul perioadei de tranziție, cu condiția ca membrul exportator respectiv și OMT să fie înștiințați prin notificare, cu cel puțin trei luni înainte ca eliminarea să producă efecte. Perioada de preaviz poate fi scurtată la 30 de zile, cu acordul membrului vizat de restricție. OMT distribuie aceste notificări tuturor membrilor. În vederea eliminării restricțiilor, astfel cum este prevăzut în prezentul alineat, membrii respectivi țin seama de tratamentul acordat exporturilor similare ale altor membri.

(16) Dispozițiile privind flexibilitatea, de exemplu posibilitățile de transfer, de report și de utilizare anticipată, aplicabile tuturor restricțiilor menținute în conformitate cu dispozițiile prezentului articol, sunt aceleași cu cele prevăzute pentru o perioadă de douăsprezece luni înainte de intrarea în vigoare a Acordului OMC pentru acordurile bilaterale încheiate în baza AMF. Nici o limită cantitativă nu este instituită sau menținută cu privire la utilizarea combinată a posibilităților de transfer, de report și de utilizare anticipată.

(17) Normele administrative care sunt considerate necesare pentru punerea în aplicare a oricărei dispoziții a prezentului articol sunt convenite între membrii respectivi. Orice dispoziții de acest fel sunt notificate la OMT.

(18) În ceea ce privește membrii ale căror exporturi fac obiectul, în ziua dinaintea intrării în vigoare a Acordului OMC, unor restricții care reprezintă cel puțin 1,2 % din volumul total al restricțiilor aplicate de un membru importator la 31 decembrie 1991, și care sunt notificate în conformitate cu prezentul articol, o îmbunătățire semnificativă a accesului pentru exporturile lor este asigurată la data intrării în vigoare a Acordului OMC și pe durata prezentului acord, prin aplicarea în avans cu o etapă a coeficientului de creștere indicat la alineatele (13) și (14), sau prin modificări cel puțin echivalente, convenite de comun acord, care pot viza o combinație diferită a nivelurilor de referință, a coeficienților de creștere și dispoziții referitoare la flexibilitate. Asemenea îmbunătățiri sunt notificate la OMT.

▼ B

(19) În orice caz în care, pe durata prezentului acord, o măsură de salvagardare este introdusă de către un membru în conformitate cu articolul XIX din GATT 1994 cu privire la un produs anume, în timpul unei perioade de 1 an care urmează imediat integrării acelu produs în GATT 1994, în conformitate cu dispozițiile prezentului articol, se aplică dispozițiile articolului XIX, astfel cum sunt interpretate de Acordul privind măsurile de salvagardare, cu excepția cazurilor prevăzute la alineatul (20).

(20) În cazul în care o asemenea măsură este aplicată utilizând mijloace neta-rifare, membrul importator în cauză aplică măsura în maniera stabilită la articolul XIII, alineatul (2) litera (d) din GATT 1994, la cererea oricărui membru exportator ale cărui exporturi au făcut obiectul restricțiilor, în conformitate cu prezentul acord, la un moment dat în perioada de un an care precede imediat introducerea măsurii de salvagardare. Membrul exportator respectiv aplică această măsură. Nivelul aplicabil nu reduce exporturile vizate sub nivelul unei perioade reprezentative recente, care în mod normal este media exporturilor membrului respectiv în ultimii trei ani reprezentativi pentru care sunt disponibile date statistice. Mai mult decât atât, atunci când măsura de salvagardare este aplicată pentru mai mult de un an, nivelul aplicabil este liberalizat progresiv la intervale regulate în timpul perioadei de aplicare. În aceste cazuri, membrul exportator respectiv nu își exercită dreptul de a suspenda concesiile echivalente sau alte obligații, în baza articolului XIX alineatul (3) litera (a) din GATT 1994.

(21) OMT urmărește punerea în aplicare a prezentului articol. Acesta examinează, la cererea oricărui membru, orice chestiune referitoare la punerea în aplicare a dispozițiilor prezentului articol. Acesta face recomandări sau constatări corespunzătoare, în termen de 30 de zile, membrului sau membrilor implicați, după ce i-a invitat să participe la consultări.

Articolul 3

(1) În termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a Acordului OMC, membrii care mențin restricții⁽¹⁾ la produse textile și confecții (altele decât restricțiile aplicate în baza AMF și care sunt în domeniul de aplicare al articolului 2, indiferent dacă sunt în conformitate sau nu cu GATT 1994, (a) le notifică în detaliu la OMT sau (b) comunică acestuia notificările corespunzătoare care au fost prezentate, în prealabil, oricărui alt organ al OMC. În cazul în care sunt aplicabile, notificările trebuie să conțină informații cu privire la justificarea restricțiilor în baza GATT 1994, inclusiv dispozițiile GATT 1994 pe care se fondează.

(2) Membrii care mențin restricțiile prevăzute la alineatul (1), cu excepția celor care se justifică în baza unei dispoziții a GATT 1994:

- (a) fie le modifică astfel încât să fie în conformitate cu GATT 1994, într-un an de la data intrării în vigoare a Acordului OMC și le notifică la OMT pentru informare;
- (b) fie le elimină progresiv, în conformitate cu un program care trebuie să fie prezentat la OMT de către membrul care aplică aceste restricții, nu mai târziu de 6 luni de la data intrării în vigoare a Acordului OMC. Acest program prevede eliminarea tuturor restricțiilor, într-o perioadă care nu depășește durata prezentului acord. OMT poate să facă recomandări membrului respectiv cu privire la respectivul program.

(3) Pe durata prezentului acord, membrii comunică OMT, pentru informare, notificările prezentate oricărui alt organ al OMC, cu privire la orice noi restricții sau orice modificări aduse restricțiilor existente pentru produsele textile și confecții, adoptate în baza oricărei dispoziții a GATT 1994, în termen de 60 de zile de la intrarea lor în vigoare.

⁽¹⁾ Restricțiile se referă la toate restricțiile cantitative unilaterale, acordurile bilaterale și la alte măsuri având un efect similar.

▼ B

(4) Orice membru poate face contranotificări la OMT, pentru informare, cu privire la justificarea unei restricții în baza GATT 1994 sau cu privire la orice restricții care n-au fost notificate în baza dispozițiilor prezentului articol. Orice membru poate iniția acțiuni în legătură cu aceste notificări, pe baza dispozițiilor și procedurilor relevante ale GATT 1994, la organul OMC competent.

(5) OMT distribuie tuturor membrilor pentru informare, notificările prezentate în conformitate cu prezentul articol.

Articolul 4

(1) Membrii exportatori gestionează restricțiile la care se face referire la articolul 2 și cele aplicate în conformitate cu articolul 6. Membrii importatori nu sunt obligați să accepte livrări care depășesc restricțiile notificate în conformitate cu articolul 2 și cele aplicate în conformitate cu articolul 6.

(2) Membrii convin că introducerea de modificări, cum ar fi practicile, regulile și procedurile de clasificare a produselor textile și confecții pe grupe, inclusiv modificările legate de Sistemul Armonizat, în aplicarea sau administrarea restricțiilor notificate sau aplicate în baza prezentului acord, nu ar trebui: să afecteze echilibrul, între membrii în cauză, al drepturilor și obligațiilor rezultând din prezentul acord; să aducă atingere accesului pe piață de care poate beneficia un membru; să împiedice ca acest acces să fie pe deplin folosit; sau să aducă atingere bunei desfășurări a schimburilor comerciale prevăzute în prezentul acord.

(3) În cazul în care un produs care reprezintă doar un element al unei restricții este notificat în vederea integrării acestuia în conformitate cu dispozițiile articolului 2, membrii convin că orice schimbare a nivelului acelei restricții să nu aducă atingere echilibrului drepturilor și obligațiilor între membrii respectivi, care relevă din prezentul acord.

(4) În cazul în care sunt necesare modificările menționate la alineatele (2) și (3), membrii convin că membrul care inițiază aceste modificări informează și, ori de câte ori este posibil, inițiază consultări cu membrul sau membrii afectați, înainte de a introduce aceste modificări, în vederea ajungerii, de comun acord, la o soluție reciproc satisfăcătoare, privind o adaptare corespunzătoare și echitabilă. Membrii convin, în plus, ca în cazul în care nu sunt posibile consultări înainte de introducerea acestor modificări, membrul care inițiază aceste modificări se consultă, la cererea membrului afectat, într-un termen de 60 de zile dacă este posibil, cu membrii vizați în vederea ajungerii la o soluție reciproc satisfăcătoare privind o adaptare corespunzătoare și echitabilă. În cazul în care nu se ajunge, de comun acord, la o soluție satisfăcătoare, orice membru implicat poate supune chestiunea atenției OMT pentru recomandări, astfel cum este prevăzut în articolul 8. În cazul în care OST nu a avut posibilitatea să examineze elementele unui litigiu privind asemenea schimbări introduse înainte de intrarea în vigoare a Acordului OMC, diferendul este reexaminat de către OMT în conformitate cu regulile și procedurile AMF aplicabile pentru o astfel de examinare.

Articolul 5

(1) Membrii convin că eludarea prin transbordare, schimbarea rutei, declarația falsă privind țara sau locul de origine și falsificarea documentelor oficiale împiedică aplicarea prezentului acord în scopul integrării sectorului de produse textile și confecții în GATT 1994. În consecință, membrii trebuie să stabilească dispozițiile legale și procedurile administrative necesare pentru a identifica și a lua măsuri împotriva unor astfel de eludări. Membrii convin, în plus, ca, în conformitate cu legislația și procedurile lor interne, să coopereze deplin pentru a identifica și rezolva chestiunile decurgând din eludare.

▼ B

(2) În cazul în care orice membru consideră că prezentul acord este eludat prin transbordare, schimbarea rutei, declarația falsă privind țara sau locul de origine, sau prin falsificări ale documentelor oficiale și că nu se aplică nici o măsură sau că măsurile aplicate sunt inadecvate, pentru a face față unor asemenea eludări sau pentru a le combate acel membru trebuie să se consulte cu membrul sau membrii vizați în vederea ajungerii la o soluție reciproc satisfăcătoare. Aceste consultări trebuie să fie organizate în cel mai scurt termen sau atunci când este posibil, într-un termen de 30 de zile. În cazul în care nu se ajunge la o soluție comună satisfăcătoare, chestiunea poate fi supusă de către orice membru implicat la OMT pentru recomandări.

(3) Membrii convin să ia orice măsură necesară, în conformitate cu legislația și procedurile lor interne, pentru a preveni, cerceta și, după caz, a lua măsuri juridice și administrative împotriva practicilor de eludare, pe teritoriul lor. Membrii convin să coopereze pe deplin, în conformitate cu legislația și procedurile lor interne, în situații de eludare sau de pretinsă eludare a prezentului acord, pentru a stabili faptele pertinente privind locul importurilor, al exporturilor sau de transbordare, dacă este cazul. S-a convenit ca această cooperare, în conformitate cu legislația și procedurile interne, să includă: investigarea practicilor de eludare care măresc exporturile restricționate către membrul care menține asemenea restricții, schimbul de documente, corespondență, rapoarte și alte informații relevante, în măsura în care este posibil; facilitarea vizitelor la instalații și a contactelor, la cerere și în funcție de fiecare caz. Membrii trebuie să caute să clarifice circumstanțele în care apar asemenea cazuri de eludare sau de pretinsă eludare, precum și rolurile exportatorilor sau importatorilor implicați.

(4) În cazul în care, în urma unei investigații, există suficiente elemente care să probeze producerea unei eludări (de exemplu, când există elemente de probă referitoare la țara sau locul de origine reale, precum și circumstanțele unei asemenea eludări), membrii convin că trebuie luată o măsură potrivită pentru a soluționa chestiunea. O asemenea măsură poate include refuzul de a permite intrarea mărfurilor sau, atunci când mărfurile au intrat deja pe teritoriul lor, având în vedere circumstanțele și gradul de implicare a țării sau locului de origine de unde provin de fapt acestea, ajustarea impunerilor în vederea limitării nivelului, astfel încât acesta să corespundă mărfurilor provenind din țara sau locul de origine reale. De asemenea, în cazul în care există probe ale implicării membrilor pe ale căror teritorii mărfurile au fost transbordate, o asemenea acțiune poate include introducerea de restricții față de un astfel de membru. Orice acțiune de acest fel, împreună cu durata și domeniul său de aplicare, poate fi adoptată după ce au avut loc consultări având ca scop găsirea unei soluții reciproc satisfăcătoare pentru membrii interesați, și va fi notificată la OMT, împreună cu toate justificările relevante. Membrii implicați pot conveni asupra altor măsuri corective ca urmare a consultărilor. Orice astfel de acorduri vor fi, de asemenea, notificate la OMT, iar OMT poate face membrilor interesați recomandările pe care le consideră necesare. În cazul în care nu s-a ajuns la o soluție reciproc satisfăcătoare, orice membru implicat poate supune chestiunea atenției OMT pentru o examinare în cel mai scurt termen și pentru recomandări.

(5) Membrii constată că în anumite cazuri de eludare, încărcăturile expediate tranzitează țări sau spații fără ca mărfurile conținute să sufere modificări sau transformări în locurile de tranzit. Ei subliniază că exercitarea controlului asupra expedierilor prin aceste spații de tranzit nu este întotdeauna posibilă.

(6) Membrii convin că declarația falsă referitoare la conținutul de fibre, cantitățile, descrierea sau clasificarea mărfurilor contravine, de asemenea, obiectivelor prezentului acord. În cazul în care există elemente care probează că a fost făcută, în scopul eludării, o asemenea declarație falsă, membrii convin că trebuie să fie luate măsuri corespunzătoare, în conformitate cu legile și procedurile interne, împotriva exportatorilor și importatorilor implicați. În situația în care un membru consideră că prezentul acord este eludat printr-o asemenea declarație falsă și că nu se aplică măsuri administrative, sau că acestea sunt inadecvate pentru a identifica și/sau acționa împotriva acestei eludări, acel membru trebuie

▼B

să se consulte imediat cu membrul implicat, în vederea găsirii unei soluții reciproc satisfăcătoare. În cazul în care nu s-a ajuns la o astfel de soluție, chestiunea poate fi supusă de către orice membru implicat la OMT pentru recomandări. Această prevedere nu este menită să împiedice membrii de a face adaptări tehnice, în cazul în care există erori prin inadvertențe în declarații.

Articolul 6

(1) Membrii recunosc că în timpul perioadei de tranziție poate fi necesară aplicarea unui mecanism tranzitoriu de salvagardare specific (denumit în prezentul acord „mecanism tranzitoriu de salvagardare”). Orice membru poate recurge la mecanismul tranzitoriu de salvagardare pentru produsele vizate în anexa, cu excepția acelor integrate în GATT 1994, în conformitate cu dispozițiile articolului 2. Membrii care nu mențin restricțiile care fac obiectul articolului 2 notifică OMT, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a Acordului OMC, în cazul în care doresc să-și conserve dreptul de a utiliza dispozițiile prezentului articol. Membrii care nu au acceptat protocoalele de prorogare a AMF, începând din 1986, fac aceste notificări în termen de șase luni de la intrarea în vigoare a Acordului OMC. Mecanismul tranzitoriu de salvagardare trebuie să fie aplicat cu cea mai mare moderație posibilă, în conformitate cu dispozițiile prezentului articol și cu realizarea efectivă a procesului de integrare, rezultând din prezentul acord.

(2) În conformitate cu prezentul articol, măsuri de salvagardare pot fi luate atunci când, în urma constatării făcute de un membru ⁽¹⁾, s-a demonstrat că un anumit produs este importat pe teritoriul său în asemenea cantități încât există o amenințare reală de a produce un prejudiciu grav ramurii de producție națională producătoare de produse similare și direct concurente. Prejudiciul grav sau amenințarea reală de producere a unui prejudiciu grav trebuie să fie cauzate de creșterea semnificativă a importurilor respectivului produs și nu trebuie să fie determinate de alți factori cum ar fi schimbări tehnologice sau schimbări în preferințele consumatorilor.

(3) În stabilirea existenței unui prejudiciu grav sau a amenințării efective cu producerea unui prejudiciu grav, astfel cum este prevăzut la alineatul (2), membrul examinează efectul acestor importuri asupra ramurii de producție afectate, reflectat în schimbările produse în nivelul indicatorilor economici relevanți, cum ar fi producția, productivitatea, gradul de utilizare, stocurile, cota de piață, exporturile, salariile, gradul de ocupare a forței de muncă, prețurile interne, profiturile și investițiile; nici unul dintre factorii de mai sus, singur sau în combinație cu alți factori, nu poate constitui o bază de decizie determinantă.

(4) Orice măsură adoptată în conformitate cu dispozițiile prezentului articol este aplicată de fiecare membru în parte. Membrul sau membrii cărora li se impută un prejudiciu grav sau o amenințare reală cu producerea unui prejudiciu grav, în conformitate cu alineatele (2) și (3), sunt identificați pe baza creșterii bruște și substanțiale a importurilor, efective sau iminente ⁽²⁾, provenind de la membrul sau de la membrii respectivi, luați individual și prin compararea nivelului acestor importuri cu cele provenind din alte surse, prin stabilirea cotei de piață, precum și a prețurilor de import și a celor interne la momentul efectuării tranzacției comerciale; nici unul din acești factori, singur sau combinat cu alți factori, nu poate constitui o bază de decizie determinantă. O astfel de măsură de salvagardare nu este aplicată nici unui membru ale cărui exporturi privind produsul în cauză sunt deja supuse restricțiilor, în conformitate cu prezentul acord.

⁽¹⁾ O uniune vamală poate aplica o măsură de salvagardare ca entitate sau în numele unui stat membru. În cazul în care uniunea vamală aplică o măsură de salvagardare ca entitate, toate condițiile necesare pentru demonstrarea unui prejudiciu grav sau a unei amenințări reale de producere a unui prejudiciu grav, în conformitate cu prezentul acord, se vor baza pe condițiile existente în cadrul întregii uniuni vamale. În cazul în care o măsură de salvagardare este aplicată în numele unui stat membru, toate condițiile pentru determinarea prejudiciului grav sau a amenințării reale de producere a unui prejudiciu grav, se vor baza pe condițiile existente în acel stat membru și măsura va fi limitată la respectivul stat membru.

⁽²⁾ Creșterea iminentă trebuie să fie măsurabilă și nu este stabilită în materialitatea sa în baza unor ipoteze, a unei conjuncturi sau a unei posibilități rezultând, de exemplu, din capacitatea membrului exportator de a produce bunul respectiv.

▼ B

(5) Perioada de validitate a unei determinări privind existența unui prejudiciu grav sau a amenințării reale cu acesta, în scopul recurgerii la o măsură de salvagardare, nu depășește 90 de zile de la data notificării inițiale, astfel cum este prevăzut la alineatul 7.

(6) În aplicarea mecanismului tranzitoriu de salvagardare se ține seama în mod special de interesele membrilor exportatori, după cum se specifică mai jos:

(a) țărilor membre cel mai puțin dezvoltate li se acordă un tratament semnificativ mai favorabil (de preferat sub toate aspectele sale, dacă nu, cel puțin în mod global) decât cel acordat altor grupuri la care se face referire în prezentul alineat;

(b) membrilor al căror volum total al exporturilor de produse textile și de îmbrăcăminte este redus în comparație cu volumul total al exporturilor altor membri și ale căror exporturi au o pondere scăzută în totalul importurilor produsului în cauză în membrul importator, li se acordă un tratament diferit și mai favorabil în cazul în care se stabilesc condițiile economice prevăzute la alineatele (8), (13) și (14). Pentru acești furnizori sunt luate în considerare, în conformitate cu articolul 1 alineatele (2) și (3), posibilitățile viitoare de dezvoltare a comerțului lor și necesitatea de a permite importuri în cantități comerciale provenind de pe teritoriul lor;

(c) în ceea ce privește produsele din lână provenind din țările membre în curs de dezvoltare producătoare de lână, ale căror economii și comerț cu textile și confecții sunt dependente de acest sector, ale căror exporturi totale de produse textile și confecții sunt dominate de produse din lână și al căror comerț cu produse textile și confecții este comparativ redus pe piețele membrilor importatori, se acordă o atenție specială necesităților de export ale acestor membri, la stabilirea nivelurilor contingentelor, a coeficienților de creștere și a marjei de flexibilitate.

(d) un tratament mai favorabil trebuie acordat reimporturilor de produse textile și confecții ale unui membru pe care acesta le-a exportat către un alt membru în vederea transformării și reimportării ulterioare, astfel cum sunt ele definite de actele cu putere de lege și practicile membrului importator, cu condiția ca acestea să fie supuse procedurilor de control și certificare necesare, în cazul în care astfel de produse sunt importate de la un membru în ale cărui exporturi totale de textile și confecții acest tip de tranzacție are o pondere semnificativă.

(7) Membrul care are în vedere aplicarea unei măsuri de salvagardare încearcă să poarte consultări cu membrul sau membrii care pot fi afectați de această măsură. Cererea pentru organizarea de consultări este însoțită de informații factuale, precise și relevante și cât mai actualizate cu putință, în special în ceea ce privește: (a) condițiile prevăzute la alineatul 3, pe care membrul care are în vedere aplicarea măsurii s-a bazat în stabilirea existenței unui prejudiciu grav sau a unei amenințări reale cu producerea unui prejudiciu grav; (b) condițiile la care s-a făcut referire la alineatul 4, pe baza cărora își propune să aplice măsura de salvagardare față de membrul sau membrii vizați. În ceea ce privește cererile făcute în conformitate cu prezentul alineat, informațiile trebuie să se refere, cât mai mult cu putință, la segmentele de producție identificabile și la perioada de referință prevăzută la alineatul (8). Membrul care invocă asemenea măsuri indică, de asemenea, nivelul specific la care are în vedere să limiteze importurile produsului în cauză, provenind de la membrul sau membrii vizați; acest nivel nu trebuie să fie mai mic decât nivelul la care se face referire la alineatul (8). Membrul care dorește inițierea de consultări comunică, în același timp, președintelui OMT cererea de consultări, inclusiv toate datele factuale relevante menționate la alineatele (3) și (4), precum și nivelul de limitări propus. Președintele informează membrii OMT despre cererea pentru consultări, indicând membrul care solicită, produsul respectiv și membrul care a primit cererea. Membrul sau membrii vizați răspund la această cerere în cel mai scurt termen, iar consultările sunt ținute fără întârziere și în mod normal trebuie să fie finalizate în 60 de zile de la data la care a fost primită cererea.

▼ B

(8) În cazul în care, în timpul consultărilor, există o înțelegere reciprocă asupra necesității unei limitări a exporturilor produsului respectiv provenind de la membrul sau membrii vizați, această limitare este fixată la un nivel nu mai mic decât nivelul real al exporturilor sau importurilor efectuate de membrul vizat pe parcursul unei perioade de douăsprezece luni, încheiată cu două luni înaintea lunii în care s-a făcut cererea de consultare.

(9) Detaliile privind măsura restrictivă care se dorește a fi impusă se comunică OMT în termen de 60 de zile de la data încheierii acordului. OMT stabilește dacă înțelegerea este justificată în concordanță cu dispozițiile prezentului articol. Pentru a realiza această constatare, OMT dispune de datele factuale furnizate președintelui OMT, la care se face referire la alineatul 7, precum și de orice alte informații relevante prezentate de către membrii vizați. OMT poate face recomandările pe care le consideră potrivite membrilor vizați.

(10) În cazul în care, totuși, după expirarea perioadei de 60 de zile de la data la care s-a primit cererea de consultare, nu intervine nici o înțelegere între membri, membrul care și-a propus să ia măsura de salvagardare poate aplica restricția în funcție de data de import sau export, în concordanță cu dispozițiile prezentului articol, în cele 30 de zile care urmează după încheierea perioadei de 60 de zile prevăzută pentru consultări și, în același timp, să supună chestiunea la OMT. Este permis oricărui membru să supună chestiunea la OMT înainte de expirarea perioadei de 60 de zile. În fiecare caz, OMT începe în cel mai scurt termen o examinare a chestiunii, inclusiv determinarea existenței unui prejudiciu grav sau a unei amenințări reale cu acesta, și a cauzelor sale, și face recomandări corespunzătoare membrilor vizați, în termen de 30 de zile. Pentru efectuarea acestei examinări, OMT dispune de datele factuale prezentate președintelui OMT, la care se face referire la alineatul (7) de mai sus, precum și de orice alte informații relevante prezentate de membrii vizați.

(11) În circumstanțe deosebit de neobișnuite și critice, în care o întârziere ar produce un prejudiciu care ar fi greu de reparat, poate fi luată, în conformitate cu alineatul 10, o măsură provizorie, cu condiția ca cererea de consultări și notificarea la OMT să fie efectuată într-un termen nu mai mare de cinci zile lucrătoare de la luarea măsurii. În cazul în care consultările nu conduc la o înțelegere, OMT este informat la terminarea acestora, dar în orice caz, nu mai târziu de 60 de zile de la data punerii în aplicare a măsurii. OMT începe în cel mai scurt termen o examinare a chestiunii și face membrilor vizați recomandări corespunzătoare, în termen de 30 de zile. În cazul în care consultările conduc la o înțelegere, membrii notifică la OMT concluzia dar, în orice caz, nu mai târziu de 90 de zile de la data punerii în aplicare a măsurii. OMT poate face orice recomandări pe care le consideră necesare membrilor respectivi.

(12) Măsurile aplicate în conformitate cu dispozițiile prezentului articol pot fi menținute: (a) pentru o perioadă de cel mult trei ani fără prelungire, sau (b) până când produsul este integrat în GATT 1994, în cazul în care cea de-a doua perioadă este mai mică.

(13) În cazul în care măsura de limitare rămâne în vigoare pentru o perioadă care depășește 1 an, nivelul pentru anii următori este nivelul specificat pentru primul an, sporit cu un coeficient de creștere de cel puțin 6 % pe an, în cazul în care nu se demonstrează la OMT că un alt coeficient este justificat. Nivelul de limitare pentru produsul respectiv poate fi depășit cu 10 % în oricare din cei doi ani următori, prin combinarea utilizării anticipate și/sau a reportului, însă utilizarea anticipată nu reprezintă mai mult de 5 %. Nu se fixează nici o limită cantitativă cu privire la utilizarea combinată a posibilității de utilizare anticipată și de report și a dispoziției alineatului 14 de mai jos.

▼B

(14) În cazul în care mai mult de un produs de la un membru este supus unei limitări în conformitate cu prezentul articol de către un alt membru, nivelul de limitare convenit, în conformitate cu dispozițiile prezentului articol, pentru fiecare din aceste produse, poate fi depășit cu 7 %, cu condiția ca totalul exporturilor care fac obiectul limitărilor să nu depășească totalul nivelurilor fixate pentru ansamblul produselor astfel restricționate în baza prezentului articol, pe baza unităților agregate în comun. În cazul în care perioadele de aplicare a limitărilor pentru aceste produse nu coincid una cu alta, prezenta prevedere este aplicată *pro rata temporis* pe întreaga perioadă pentru care există o suprapunere.

(15) În cazul în care o măsură de salvagardare este aplicată în conformitate cu prezentul articol, pentru un produs pentru care a existat o limitare anterioară în baza AMF, în timpul perioadei de douăsprezece luni care a precedat intrarea în vigoare a Acordului OMC, sau în conformitate cu dispozițiile articolului 2 sau 6, nivelul noii limitări este nivelul definit în alineatul (8), în cazul în care noua limitare nu a intrat în vigoare în termen de un an de la:

- (a) data notificării la care se face referire în articolul 2 alineatul (15) pentru eliminarea limitării anterioare;
- (b) data eliminării limitării anterioare, instituită în conformitate cu dispozițiile prezentului articol sau ale AMF

caz în care nivelul nu este inferior celui mai ridicat din următoarele două niveluri: (i) nivelul de limitare fixat pentru ultima perioadă de douăsprezece luni, în cursul căreia produsul a fost supus limitării, sau (ii) nivelul de limitare stipulat la alineatul (8) al prezentului articol.

(16) În cazul în care un membru, care nu aplică o limitare în conformitate cu articolul 2, decide să introducă o limitare în conformitate cu prezentul articol, acesta trebuie să ia măsuri corespunzătoare care: (a) să țină pe deplin seama de factori cum sunt clasificarea tarifară stabilită și unitățile cantitative bazate pe practici comerciale normale în tranzacțiile de export și import, atât în ceea ce privește compoziția fibrei cât și din punct de vedere al concurenței pentru același segment al pieței sale interne, și (b) să evite o detaliere excesivă a categoriilor. Cererea de consultări la care se face referire la alineatul (7) sau (11) de mai sus include informații complete cu privire la aceste măsuri.

Articolul 7

(1) Ca parte a procesului de integrare și ținând seama de angajamentele specifice asumate de membri în cadrul Rundei Uruguay, toți membrii trebuie să ia măsurile necesare pentru a se conforma regulilor și disciplinelor GATT 1994, în vederea:

- (a) realizării unui acces îmbunătățit pe piețe pentru produsele textile și confecții prin măsuri cum ar fi reducerea și consolidarea taxelor vamale, reducerea sau eliminarea barierei netarifare și facilitarea formalităților vamale, administrative și de acordare a licențelor;
- (b) asigurării aplicării politicilor referitoare la introducerea de condiții comerciale juste și echitabile pentru produsele textile și confecții, în domenii cum sunt: regulile și procedurile în materie de dumping și luptă împotriva dumpingului, subvențiile și măsurile compensatorii și protecția drepturilor de proprietate intelectuală;
- (c) evitarea unei discriminări față de importurile din sectorul de produse textile și confecții în cazul în care se iau măsuri din motive de politică comercială generală.

Aceste măsuri nu trebuie să aducă atingere drepturilor și obligațiilor membrilor GATT 1994.

▼B

(2) Membrii notifică la OMT măsurile la care se face referire la alineatul (1) de mai sus, care au incidență asupra punerii în aplicare a prezentului acord. În cazul în care aceste măsuri au fost notificate la alte organe ale OMC, o sinteză cu referire la notificarea originală este suficientă pentru a îndeplini cerințele enunțate în acest alineat. Orice membru are posibilitatea să facă contranotificări la OMT.

(3) În cazul în care orice membru consideră că alt membru nu a luat măsurile la care se face referire la alineatul (1) de mai sus și că echilibrul drepturilor și obligațiilor decurgând din prezentul acord a fost prejudiciat, acel membru poate să ridice chestiunea în fața organelor competente ale OMC și să informeze OMT. Orice decizii sau concluzii ulterioare formulate de organele OMC sunt incluse în raportul general al OMT.

Articolul 8

(1) Pentru a supraveghea punerea în aplicare a prezentului acord, pentru a examina toate măsurile luate în conformitate cu dispozițiile sale și concordanța lor cu aceste dispoziții, și pentru a acționa în mod specific în conformitate cu cele menționate în articolele prezentului acord, se constituie un Organ de monitorizare pentru textile (OMT). OMT este format dintr-un președinte și zece membri. Compoziția sa trebuie să fie echilibrată și reprezentativă pentru toți membrii și se vor lua măsuri pentru rotația membrilor la intervale corespunzătoare. Membrii OMT sunt numiți de către statele membre desemnate de Consiliul pentru comerțul cu mărfuri pentru a face parte din OMT, în cadrul căruia ei își vor îndeplini funcțiile în nume propriu.

(2) OMT își stabilește propriile sale proceduri de lucru. Se înțelege, totuși, că pentru a se realiza consensul în cadrul acestui organ nu este necesar acordul sau aprobarea membrilor desemnați de către statele membre implicate într-o chestiune nesoluționată încă, aflată în examinare la OMT.

(3) OMT este considerat un organ permanent și se întrunește ori de câte ori este nevoie pentru a-și îndeplini funcțiile care îi revin în conformitate cu prezentul acord. Acesta se bazează pe notificările și informațiile furnizate de către membri în conformitate cu articolele pertinente ale prezentului acord, completate cu informații suplimentare sau precizări necesare pe care membrii le vor putea comunica sau pe care acesta se decide să le solicite. El se poate baza, de asemenea, pe notificările prezentate la alte organe ale OMC și pe rapoartele acestora sau pe alte surse pe care le consideră potrivite.

(4) Membrii fac în așa fel încât să existe posibilități adecvate pentru consultări în ceea ce privește orice chestiune privind funcționarea prezentului acord.

(5) În absența unei soluții convenite reciproc în consultările bilaterale prevăzute în prezentul acord, OMT face recomandări membrilor respectivi, la cererea oricărui membru și după ce a efectuat în cel mai scurt timp o examinare aprofundată a chestiunii.

(6) La cererea oricărui membru, OMT trebuie să examineze în cel mai scurt timp orice chestiune specifică pe care acel membru o consideră că este în detrimentul intereselor sale în conformitate cu prezentul acord și în cazul în care consultările între acesta și membrul sau membrii vizați nu au condus la o soluție reciproc satisfăcătoare. În cazul unor asemenea chestiuni, OMT poate face observațiile pe care le consideră adecvate membrilor vizați; el poate de asemenea formula observații și în vederea examinării prevăzute la alineatul (11).

(7) Înainte de a formula recomandările sau observațiile sale, OMT solicită participarea oricărui membru care ar putea fi afectat direct de chestiunea examinată.

▼ B

(8) Ori de câte ori este chemat să facă recomandări sau constatări, OMT face acest lucru, preferabil într-o perioadă de 30 de zile, cu excepția unor dispoziții contrare specificate în prezentul acord. Toate recomandările sau constatările sunt comunicate membrilor direct vizați. Toate aceste recomandări sau decizii sunt de asemenea comunicate Consiliului pentru comerțul cu mărfuri, pentru informarea sa.

(9) Membrii se străduiesc să accepte pe deplin recomandările OMT care exercită o supraveghere corespunzătoare a modului de aplicare a acestor recomandări.

(10) În cazul în care un membru consideră că nu se poate conforma recomandărilor OMT, prezintă la OMT motivele în termen de cel mult o lună de la primirea acestor recomandări. După analizarea aprofundată a motivelor expuse, OMT emite imediat orice alte recomandări pe care le consideră potrivite. În cazul în care aceste ultime recomandări suplimentare nu permit rezolvarea chestiunii, orice membru poate supune chestiunea la Organul de soluționare a litigiilor și poate invoca articolul XXIII alineatul (2) din GATT 1994 și dispozițiile relevante ale Înțelegerii privind soluționarea litigiilor.

(11) Pentru a supraveghea punerea în aplicare a prezentului acord, Consiliul pentru comerțul cu mărfuri începe o examinare majoră înainte de sfârșitul fiecărei etape a procesului de integrare. Pentru a sprijini această examinare, OMT îi transmite, cel puțin cu cinci luni înainte de sfârșitul fiecărei etape, un raport general asupra punerii în aplicare a prezentului acord pentru etapa în examinare, în special cu privire la chestiunile ivite în procesul de integrare și aplicare a mecanismului de salvagardare și cu privire la aplicarea regulilor și prevederilor GATT 1994, astfel cum sunt definite la articolele 2, 3, 6 și 7. Raportul OMT poate include orice recomandare pe care acesta o consideră potrivită să fie înaintată Consiliului pentru comerțul cu mărfuri.

(12) În lumina acestei examinări, Consiliul pentru comerțul cu mărfuri adoptă prin consens, orice decizie pe care o consideră necesară pentru ca echilibrul dintre drepturile și obligațiile stabilite prin prezentul acord să nu fie compromis. Pentru soluționarea litigiilor care pot apărea cu privire la chestiunile la care se face referire la articolul 7 din prezentul acord, Organul de soluționare a litigiilor poate autoriza, fără să aducă atingere datei finale menționate în articolul 9, o modificare a dispozițiilor articolului 2 alineatul (14) pentru etapa care urmează examinării, cu privire la orice membru pentru care se constată că nu se conformează obligațiilor care îi revin în conformitate cu prezentul acord.

Articolul 9

Prezentul acord, precum și toate restricțiile rezultând din acesta, trebuie abrogate în prima zi a celei de a 121-a luni de la data intrării în vigoare a Acordului OMC, dată la care sectorul produselor textile și confecțiilor este pe deplin integrat în GATT 1994. Prezentul acord nu poate fi prelungit.

ANEXA

LISTA PRODUSELOR VIZATE DE PREZENTUL ACORD

1. Prezenta anexă conține o listă de produse textile și confecții clasificate pe șase cifre, în conformitate cu Sistemului Armonizat de descriere și codificare a mărfurilor (SA).
2. Măsurile de salvagardare la care se apelează în conformitate cu articolul 6, sunt aplicate pentru anumite produse textile și confecții și nu pe baza pozițiilor ocupate potrivit clasificării SA.
3. Măsurile luate în temeiul clauzei de salvagardare, enunțate la articolul 6 al prezentului acord nu se aplică:
 - (a) exporturilor de țesături de fabricație artizanală obținute pe război normal sau de fabricație artizanală făcute manual cu aceste țesături, țesute de mână, efectuate de țări membre în curs de dezvoltare și nici exporturilor de produse textile și confecții artizanale ținând de folclorul tradițional, cu condiția ca aceste produse să facă obiectul unei certificări corespunzătoare, în conformitate cu înțelegerile dintre membrii respectivi;
 - (b) produselor textile comercializate în cursul unei perioade îndelungate și care au făcut obiectul schimburilor internaționale în cantități comerciale semnificative înainte de 1982, cum ar fi saci, tapițerie, funii, geamantane, rogojini și covoare făcute în mod specific din fibre cum sunt iuta sisal, abaca, maguey și henequen;
 - (c) produselor din mătase naturală.

Pentru aceste produse se aplică prevederile articolului XIX al GATT 1994, astfel cum sunt interpretate de Acordul privind măsurile de salvagardare.

Produse cuprinse în secțiunea XI (textile și articole textile) a sistemului armonizat de descriere și codificare a mărfurilor (SA)

Nr. SA	Descrierea produsului
Cap. 50	Mătase
5004 00	Fire de mătase (altele decât firele obținute din deșeuri de mătase, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul.
5005 00	Fire obținute din deșeuri de mătase, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul.
5006 00	Fire de mătase sau din deșeuri de mătase, ambalate pentru vânzarea cu amănuntul; păr de Messina (păr de Florența)
5007 10	Țesături de pieptănătură de mătase
5007 20	Țesături care conțin cel puțin 85 % mătase sau deșeuri de mătase, altele decât pieptănătură de mătase
5007 90	Țesături de mătase, nespecificate în altă parte (n.a.p.)
Cap. 51	Lână, păr de animale subțire sau gros; fire și țesături din păr de cal
5105 10	Lână cardată
5105 21	Lână pieptănată, în vrac
5105 29	Pale și alte tipuri de lână pieptănată decât lână pieptănată în vrac

▼ **B**

Nr. SA	Descrierea produsului
5105 30	Păr de animale fin, cardat sau pieptănat
5106 10	Fire de lână cardată, ≥ 85 % din greutate lână, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5106 20	Fire de lână cardată, < 85 % din greutate lână, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5107 10	Fire de lână pieptănată, ≥ 85 % din greutate lână, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5107 20	Fire de lână pieptănată, < 85 % din greutate, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5108 10	Fire cardate din păr fin de animale, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5108 20	Fire pieptănate din păr fin de animale, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5109 10	Fire de lână/păr fin de animale cu un conținut de astfel de fibre de cel puțin 85 % din greutate, ambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5109 90	Fire de lână/păr fin de animale, > 85 % din greutate astfel de fibre, ambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5110 00	Fire grosiere din păr de animale sau din păr de cal
5111 11	Țesături de lână cardată/păr de animale cardat, ≥ 85 % din greutate, ≤ 300 g/m ²
5111 19	Țesături de lână cardată/păr de animale cardat, ≥ 85 % din greutate, < 300 g/m ²
5111 20	Țesături de lână cardată/păr fin de animale cardat, ≥ 85 % din greut., în amestec cu filamente sintetice/artificiale
5111 30	Țesături de lână cardată/păr fin de animale cardat, ≥ 85 % din greut., în amestec cu fibre sint./art.
5111 90	Țesături de lână cardată/păr fin de animale cardat, ≥ 85 % din greut., n.a.p.
5112 11	Țesături de lână pieptănată/păr fin de animale pieptănat, ≥ 85 % din greutate, ≤ 200 g/m ²
5112 19	Țesături de lână pieptănată/păr fin de animale pieptănat, ≥ 85 % din greutate, > 200 g/m ²
5112 20	Țesături de lână pieptănată/păr fin de animale pieptănat, < 85 % din greutate, în amestec cu fil. sint./art.

▼ **B**

Nr. SA	Descrierea produsului
5112 30	Țesături de lână pieptănată/păr fin de animale pieptănat, < 85 % din greutate, în amestec cu fib. sint./art.
5112 90	Țesături de lână pieptănată/păr fin de animale pieptănat, < 85 % din greutate, n.a.p.
5113 00	Țesături din păr grosier de animale sau din păr de cal
Cap. 52	Bumbac
5204 11	Ață de cusut de bumbac, >= 85 % din greutate, neambalată pentru vânzarea cu amănuntul
5204 19	Ață de cusut de bumbac, < 85 % din greutate, neambalată pentru vânzarea cu amănuntul
5204 20	Ață de cusut de bumbac, ambalată pentru vânzarea cu amănuntul
5205 11	Fire de bumbac, >= 85 % din greutate, simple, nepieptănite, >= 714.29 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5205 12	Fire de bumbac, >= 85 % din greutate, simple, nepieptănite, < 714.29 , dar >= 232.56 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5205 13	Fire de bumbac, >= 85 % din greutate, simple, nepieptănite, < 232.56, dar >= 192.31 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5205 14	Fire de bumbac, >= 85 % din greutate, simple, nepieptănite, < 192.31, dar >= 125 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5205 15	Fire de bumbac, >= 85 % din greutate, simple, nepieptănite, < 125 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5205 21	Fire de bumbac, >= 85 % din greutate, simple, pieptănite, >= 714.29 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5205 22	Fire de bumbac, >= 85 % din greutate, simple, pieptănite, < 714.29, dar >= 232.56 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5205 23	Fire de bumbac, >= 85 % din greutate, simple, pieptănite, < 232.56, dar >= 192.31 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5205 24	Fire de bumbac, >= 85 % din greutate, simple, pieptănite, < 192.31, dar >= 125 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul

▼B

Nr. SA	Descrierea produsului
5205 25	Fire de bumbac, \geq 85 % din greutate, simple, pieptănate, < 125 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5205 31	Fire de bumbac, \geq 85 % din greutate, răsucite, nepieptănate, \geq 714.29 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5205 32	Fire de bumbac, \geq 85 % din greutate, răsucite, nepieptănate, < 714.29, dar \geq 232.56 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5205 33	Fire de bumbac, \geq 85 % din greutate, răsucite, nepieptănate, < 232.56, dar \geq 192.31 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5205 34	Fire de bumbac, \geq 85 % din greutate, răsucite, nepieptănate, < 192.31, dar \geq 125 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5205 35	Fire de bumbac, \geq 85 % din greutate, răsucite, nepieptănate, < 125 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5205 41	Fire de bumbac, \geq 85 % din greutate, răsucite, pieptănate, \geq 714.29 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5205 42	Fire de bumbac, \geq 85 % din greutate, răsucite, pieptănate, < 714.29, dar \geq 232.56 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5205 43	Fire de bumbac, \geq 85 % din greutate, răsucite, pieptănate, < 232.56, dar \geq 192.31 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5205 44	Fire de bumbac, \geq 85 % din greutate, răsucite, pieptănate, < 192.31, dar \geq 125 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5205 45	Fire de bumbac, \geq 85 % din greutate, răsucite, pieptănate, < 125 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5206 11	Fire de bumbac, \geq 85 % din greutate, simple, nepieptănate, \geq 714.29 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul

▼ **B**

Nr. SA	Descrierea produsului
5206 12	Fire de bumbac, < 85 % din greutate, simple, nepieptănate, < 714.29, dar >= 232.56 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5206 13	Fire de bumbac, < 85 % din greutate, simple, nepieptănate, < 232.56, dar >= 192.31 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5206 14	Fire de bumbac, < 85 % din greutate, simple, nepieptănate, < 192.31, dar >= 125 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5206 15	Fire de bumbac, < 85 % din greutate, simple, nepieptănate, < 125 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5206 21	Fire de bumbac, < 85 % din greutate, simple, pieptănate, >= 714.29 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5206 22	Fire de bumbac, < 85 % din greutate, simple, pieptănate, < 714.29, dar >= 232.56 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5206 23	Fire de bumbac, < 85 % din greutate, simple, pieptănate, < 232.56, dar >= 192.31 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5206 24	Fire de bumbac, < 85 % din greutate, simple, pieptănate, < 192.31, dar >= 125 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5206 25	Fire de bumbac, < 85 % din greutate, simple, pieptănate, < 125 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5206 31	Fire de bumbac, < 85 % din greutate, răsucite, nepieptănate, >= 714.29 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5206 32	Fire de bumbac, < 85 % din greutate, răsucite, nepieptănate, < 714.29, dar >= 232.56 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5206 33	Fire de bumbac, < 85 % din greutate, răsucite, nepieptănate, < 232.56, dar >= 192.31 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.

▼ **B**

Nr. SA	Descrierea produsului
5206 34	Fire de bumbac, < 85 % din greutate, răsucite, nepieptănate, < 192.31, dar >/= 125 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5206 35	Fire de bumbac, < 85 % din greutate, răsucite, nepieptănate, < 125 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5206 41	Fire de bumbac, < 85 % din greutate, răsucite, pieptănate, >/= 714.29 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5206 42	Fire de bumbac, < 85 % din greutate, răsucite, pieptănate, < 714.29, dar >/= 232.56 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5206 43	Fire de bumbac, < 85 % din greutate, răsucite, pieptănate, < 232.56, dar >/= 192.31 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5206 44	Fire de bumbac, < 85 % din greutate, răsucite, pieptănate, < 192.31, dar >/= 125 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5206 45	Fire de bumbac, < 85 % din greutate, răsucite, pieptănate, < de 125 dtex, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5207 10	Fire de bumbac (altele decât ața de cusut), cu conținut de cel puțin 85 % din greutate bumbac, ambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5207 90	Fire de bumbac (altele decât ața de cusut), >/= 85 % din greutate bumbac, ambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5208 11	Țesături de bumbac, >/= 85 % din greutate, cu legătură pânză, maximum 100 g/m ² , crude
5208 12	Țesături de bumbac cu legătură pânză, >/= 85 %, cu greutatea cuprinsă între 100 și 200 g/m ² , crude
5208 13	Țesături de bumbac cu legătură diagonală, >/= 85 %, maximum 200 g/m ² , crude
5208 19	Țesături de bumbac, >/= 85 %, maximum 200 g/m ² , crude, n.a.p.

▼B

Nr. SA	Descrierea produsului
5208 21	Țesături de bumbac cu legătură pânză, ≥ 85 %, maximum 100 g/m ² , albite
5208 22	Țesături de bumbac cu legătură pânză, ≥ 85 %, cu greutatea cuprinsă între 100 și 200 g/m ² , albite
5208 23	Țesături de bumbac cu legătură diagonală, ≥ 85 %, maximum 200 g/m ² , albite
5208 29	Țesături de bumbac, cu un conținut de bumbac de cel puțin 85 %, maximum 200 g/m ² , albite, n.a.p.
5208 31	Țesături de bumbac cu legătură pânză, ≥ 85 %, maximum 100 g/m ² , vopsite
5208 32	Țesături de bumbac cu legătură pânză, ≥ 85 %, cu greutatea cuprinsă între 100 și 200 g/m ² , vopsite
5208 33	Țesături de bumbac cu legătură diagonală, ≥ 85 %, maximum 200 g/m ² , vopsite
5208 39	Țesături de bumbac, ≥ 85 %, maximum 200 g/m ² , n.a.p.
5208 41	Țesături de bumbac cu legătură pânză, ≥ 85 %, maximum 100 g/m ² , vopsite în fir
5208 42	Țesături de bumbac cu legătură pânză, ≥ 85 %, cu greutatea cuprinsă între 100 și 200 g/m ² , vopsite în fir
5208 43	Țesături de bumbac cu legătură diagonală, ≥ 85 %, maximum 200 g/m ² , vopsite în fir
5208 49	Țesături de bumbac, ≥ 85 %, maximum 200 g/m ² , vopsite în fir, n.a.p.
5208 51	Țesături de bumbac cu legătură pânză, ≥ 85 %, maximum 100 g/m ² , imprimate
5208 52	Țesături de bumbac cu legătură pânză, ≥ 85 %, cu greutatea între 100 și 200 g/m ² , imprimate
5208 53	Țesături de bumbac cu legătură diagonală, ≥ 85 %, maximum 200 g/m ² , imprimate
5208 59	Țesături de bumbac, ≥ 85 %, maximum 200 g/m ² , imprimate, n.a.p.
5209 11	Țesături de bumbac cu legătură pânză, ≥ 85 %, peste 200 g/m ² , crude
5209 12	Țesături de bumbac cu legătură diagonală, ≥ 85 %, peste 200 g/m ² , crude

▼ **B**

Nr. SA	Descrierea produsului
5209 19	Țesături de bumbac, ≥ 85 %, peste 200 g/m ² , crude, n.a.p.
5209 21	Țesături de bumbac cu legătură pânză, ≥ 85 %, peste 200 g/m ² , albite
5209 22	Țesături de bumbac cu legătură diagonală, ≥ 85 %, peste 200 g/m ² , albite
5209 29	Țesături de bumbac, ≥ 85 %, peste 200 g/m ² , albite, n.a.p.
5209 31	Țesături de bumbac cu legătură pânză, ≥ 85 %, peste 200 g/m ² , vopsite
5209 32	Țesături de bumbac cu legătură diagonală, ≥ 85 %, peste 200 g/m ² , vopsite
5209 39	Țesături de bumbac, ≥ 85 %, peste 200 g/m ² , vopsite, n.a.p.
5209 41	Țesături de bumbac cu legătură pânză, ≥ 85 %, peste 200 g/m ² , vopsite în fir
5209 42	Țesături de bumbac tip denim, ≥ 85 %, peste 200 g/m ²
5209 43	Alte țesături de bumbac cu legătură diagonală decât denimul, ≥ 85 , peste 200 g/m ² , vopsite în fir
5209 49	Țesături de bumbac, ≥ 85 %, peste 200 g/m ² , vopsite în fir , n.a.p.
5209 51	Țesături de bumbac, ≥ 85 %, peste 200 g/m ² , imprimate
5209 52	Țesături de bumbac cu legătură diagonală, ≥ 85 %, peste 200 g/m ² , imprimate
5209 59	Țesături de bumbac, ≥ 85 %, peste 200 g/m ² , imprimate, n.a.p.
5210 11	Țesături de bumbac cu legătură pânză, < 85 %, în amestec cu fibre sint./art., maximum 200 g/m ² , crude
5210 12	Țesături de bumbac cu legătură diagonală, < 85 %, în amestec cu fibre sintetice/artificiale, maximum 200 g/m ² , crude

▼ B

Nr. SA	Descrierea produsului
5210 19	Țesături de bumbac, < 85 %, în amestec cu fibre sintetice/artificiale, $\leq 200 \text{ g/m}^2$, crude , n.a.p.
5210 21	Țesături de bumbac cu legătură pânză, < 85 %, în amestec cu fibre sintetice sau artificiale, maximum 200 g/m ² , albite
5210 22	Țesături de bumbac cu legătură diagonală, < 85 %, în amestec cu fibre sintetice sau artificiale, maximum 200 g/m ² , albite
5210 29	Țesături de bumbac, < 85 %, în amestec cu fibre sintetice sau artificiale, $\leq 200 \text{ g/m}^2$, albite , n.a.p.
5210 31	Țesături de bumbac cu legătură pânză, < 85 %, în amestec cu fibre sintetice sau artificiale, maximum 200 g/m ² , vopsite
5210 32	Țesături de bumbac cu legătură diagonală, < 85 %, în amestec cu fibre sintetice sau artificiale, maximum 200 g/m ² , vopsite
5210 39	Țesături de bumbac, < 85 %, în amestec cu fibre sintetice sau artificiale, $\leq 200 \text{ g/m}^2$, vopsite , n.a.p.
5210 41	Țesături de bumbac cu legătură pânză, < 85 %, în amestec cu fibre sintetice sau artificiale, maximum 200 g/m ² , vopsite în fir
5210 42	Țesături de bumbac cu legătură diagonală, < 85 %, în amestec cu fibre sintetice sau artificiale, maximum 200 g/m ² , vopsite în fir
5210 49	Țesături de bumbac, < 85 %, în amestec cu fibre sintetice sau artificiale, $\leq 200 \text{ g/m}^2$, vopsite în fir, n.a.p.
5210 51	Țesături de bumbac cu legătură pânză, < 85 %, în amestec cu fibre sintetice sau artificiale, maximum 200 g/m ² , imprimate
5210 52	Țesături de bumbac cu legătură diagonală, < 85 %, în amestec cu fibre sintetice sau artificiale, maximum 200 g/m ² , imprimate
5210 59	Țesături de bumbac, < 85 %, în amestec cu fibre sintetice sau artificiale, $\leq 200 \text{ g/m}^2$, imprimate, n.a.p.
5211 11	Țesături de bumbac cu legătură pânză, < 85 %, în amestec cu fibre sintetice sau artificiale, peste 200 g/m ² , crude
5211 12	Țesături de bumbac cu legătură diagonală < 85 %, în amestec cu fibre sintetice sau artificiale, peste 200 g/m ² , crude

▼B

Nr. SA	Descrierea produsului
5211 19	Țesături de bumbac, < 85 %, în amestec cu fibre sintetice sau artificiale, peste 200 g/m ² , crude , n.a.p.
5211 21	Țesături de bumbac cu legătură pânză, < 85 %, în amestec cu fibre sintetice sau artificiale, peste 200 g/m ² , albite
5211 22	Țesături de bumbac cu legătură diagonală, < 85 %, în amestec cu fibre sintetice sau artificiale, peste 200 g/m ² , albite
5211 29	Țesături de bumbac, < 85 %, în amestec cu fibre sintetice sau artificiale, peste 200 g/m ² , albite, n.a.p.
5211 31	Țesături de bumbac cu legătură pânză, < 85 %, în amestec cu fibre sintetice sau artificiale, peste 200 g/m ² , vopsite
5211 32	Țesături de bumbac cu legătură diagonală, < 85 %, în amestec cu fibre sintetice sau artificiale, peste 200 g/m ² , vopsite
5211 39	Țesături de bumbac, < 85 %, în amestec cu fibre sintetice sau artificiale, peste 200 g/m ² , vopsite , n.a.p.
5211 41	Țesături de bumbac cu legătură pânză, < 85 %, în amestec cu fibre sintetice sau artificiale, peste 200 g/m ² , vopsite în fir
5211 42	Țesături de bumbac tip denim, < 85 %, în amestec cu fibre sintetice sau artificiale, peste 200 g/m ²
5211 43	Alte țesături de bumbac cu legătură diagonală decât denimul, < 85 %, în amestec cu fibre sintetice sau artificiale, peste 200 g/m ² , vopsite în fir
5211 49	Țesături de bumbac, < 85 %, în amestec cu fibre sintetice sau artificiale, peste 200 g/m ² , vopsite în fir, n.a.p.
5211 51	Țesături de bumbac cu legătură pânză, < 85 %, în amestec cu fibre sintetice sau artificiale, peste 200 g/m ² , imprimate
5211 52	Țesături de bumbac cu legătură diagonală, < 85 %, peste 200 g/m ² , imprimate
5211 59	Țesături de bumbac, < 85 %, în amestec cu fibre sintetice sau artificiale, peste 200 g/m ² , imprimate, n.a.p.
5212 11	Țesături de bumbac, cu greutatea care nu depășește 200 g/m ² , crude, n.a.p.
5212 12	Țesături de bumbac, cu greutatea care nu depășește 200 g/m ² , albite, n.a.p.
5212 13	Țesături de bumbac, cu greutatea care nu depășește 200 g/m ² , vopsite , n.a.p.

▼ B

Nr. SA	Descrierea produsului
5212 14	Țesături de bumbac, $\leq 200 \text{ g/m}^2$, din fire de diferite culori, n.a.p.
5212 15	Țesături de bumbac, cu greutatea care nu depășește 200 g/m^2 , imprimate, n.a.p.
5212 21	Țesături de bumbac, cu greutatea peste 200 g/m^2 , crude, n.a.p.
5212 22	Țesături de bumbac, cu greutatea peste 200 g/m^2 , albite, n.a.p.
5212 23	Țesături de bumbac, cu greutatea peste 200 g/m^2 , vopsite, n.a.p.
5212 24	Țesături de bumbac, cu greutatea peste 200 g/m^2 , din fire de diferite culori, n.a.p.
5212 25	Țesături de bumbac, cu greutatea peste 200 g/m^2 , imprimate, n.a.p.
Cap. 53	Alte fibre textile vegetale; fire de hârtie și țesături din fire de hârtie
5306 10	Fire de in, simple
5306 20	Fire de in, răsucite sau cablate
5307 10	Fire de iută sau din alte fibre textile liberiene, simple
5307 20	Fire de iută sau din alte fibre textile liberiene, răsucite sau cablate
5308 20	Fire de cânepa
5308 90	Fire din alte fibre textile vegetale
5309 11	Țesături de in, conținând în cel puțin 85 % din greutate, crude sau albite
5309 19	Țesături de in, conținând în cel puțin 85 % din greutate, altele decât cele crude sau albite
5309 21	Țesături de in, $< 85 \%$ din greutate, crude sau albite
5309 29	Țesături de in, $< 85 \%$ din greutate, altele decât cele crude sau albite
5310 10	Țesături de iută sau din alte fibre textile liberiene, crude
5310 90	Țesături de iută sau din alte fibre textile liberiene, altele decât cele crude
5311 00	Țesături din alte fibre textile vegetale; țesături din fire de hârtie.
Cap. 54	Filamente sintetice sau artificiale
5401 10	Ață de cusut din filamente sintetice
5401 20	Ață de cusut din filamente artificiale
5402 10	Fire cu tenacitate mare din nylon sau din alte poliamide (altele decât ața de cusut), neambalate pentru vânzarea cu amănuntul

▼B

Nr. SA	Descrierea produsului
5402 20	Fire cu tenacitate mare din poliesteri (altele decât ața de cusut), neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5402 31	Fire texturate, din filamente de nylon sau din alte poliamide, $\leq 50 \text{ tex/fir}$ simplu, n.a.p., neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5402 32	Fire texturate, din filamente de nylon sau din alte poliamide, > 50 tex/fir simplu, n.a.p., neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5402 33	Fire texturate, din filamente de poliester, n.a.p., neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5402 39	Fire texturate, din filamente sintetice, n.a.p., neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5402 41	Fire din nylon sau din alte poliamide, simple, nerăsucite, n.a.p., neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5402 42	Fire de poliester parțial orientate, simple, n.a.p., neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5402 43	Fire de poliester, simple, nerăsucite, n.a.p., neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5402 49	Fire din filamente sintetice, simple, nerăsucite, n.a.p., neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5402 51	Fire din nylon sau din alte poliamide, simple, cu mai mult de 50 răsuciri/m, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5402 52	Fire din poliester, simple, cu torsiunea peste 50 răsuciri/m, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5402 59	Fibre din filamente sintetice, simple, peste 50 de răsuciri/m, n.a.p., neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5402 61	Fire din nylon sau din alte poliamide, răsucite, n.a.p., neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5402 62	Fire de poliester, răsucite, n.a.p., neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5402 69	Fire din filamente sintetice, răsucite, n.a.p., neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5403 10	Fire cu tenacitate mare (altele decât ața de cusut), din viscoză, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5403 20	Fire texturate, din filamente artificiale, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5403 31	Fire de viscoză, simple, nerăsucite, n.a.p., neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5403 32	Fire de viscoză, simple, cu peste 120 de răsuciri /metru, n.a.p., neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5403 33	Fire din acetat de celuloză, simple, n.a.p., neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5403 39	Fire din filamente artificiale, simple, n.a.p., neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5403 41	Fire de viscoză, răsucite, n.a.p., neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5403 42	Fire din acetat de celuloză, răsucite, n.a.p., neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5403 49	Fire din filamente artificiale, răsucite, n.a.p., neambalate pentru vânzarea cu amănuntul

▼ **B**

Nr. SA	Descrierea produsului
5404 10	Monofilamente sintetice, ≥ 67 dtex, cu secțiune transversală care nu depășește 1 mm
5404 90	Benzi și forme similare, din material textil sintetic cu o lățime care nu depășește 5 mm
5405 00	Monofilamente artificiale, 67 dtex, cu secțiune transversală > 1 mm; benzi din materiale textile artificiale a căror lățime nu depășește 5 mm
5406 10	Fire din filamente sintetice (altele decât ața de cusut), ambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5406 20	Fire din filamente artificiale (altele decât ața de cusut), ambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5407 10	Țesături obținute din fire filamentare de nylon sau din alte poliamide/poliesteri cu tenacitate mare
5407 20	Țesături obținute din benzi sintetice sau din materiale textile similare
5407 30	Țesături prevăzute în nota 9 secțiunea XI (straturi de fire sintetice paralelizate)
5407 41	Țesături, ≥ 85 % filamente de nylon sau alte poliamide, crude sau albite, n.a.p.
5407 42	Țesături, ≥ 85 % filamente de nylon sau alte poliamide, vopsite, n.a.p.
5407 43	Țesături, ≥ 85 % filamente de nylon sau alte poliamide, vopsite în fir, n.a.p.
5407 44	Țesături, ≥ 85 % filamente de nylon sau alte poliamide, imprimate, n.a.p.
5407 51	Țesături, ≥ 85 % filamente de poliester texturat, crude sau albite, n.a.p.
5407 52	Țesături , ≥ 85 % filamente de poliester texturat, vopsite, n.a.p.
5407 53	Țesături , ≥ 85 % filamente de poliester texturat, vopsite în fir, n.a.p.
5407 54	Țesături , ≥ 85 % filamente de poliester texturat, imprimate, n.a.p.
5407 60	Țesături, ≥ 85 % filamente de poliester netexturat, n.a.p.
5407 71	Țesături, ≥ 85 % filamente sintetice, crude sau albite, n.a.p.
5407 72	Țesături, ≥ 85 % filamente sintetice, vopsite, n.a.p.
5407 73	Țesături, ≥ 85 % filamente sintetice, vopsite în fir, n.a.p.
5407 74	Țesături, ≥ 85 % filamente sintetice, imprimate, n.a.p.
5407 81	Țesături din filamente sintetice, < 85 %, în amestec cu bumbac, crude sau albite, n.a.p.
5407 82	Țesături din filamente sintetice, < 85 %, în amestec cu bumbac, vopsite, n.a.p.
5407 83	Țesături din filamente sintetice, < 85 %, în amestec cu bumbac, vopsite în fir, n.a.p.
5407 84	Țesături din filamente sintetice, < 85 %, în amestec cu bumbac, imprimate, n.a.p.

▼ **B**

Nr. SA	Descrierea produsului
5407 91	Țesături din filamente sintetice, crude sau albite
5407 92	Țesături din filamente sintetice, vopsite, n.a.p.
5407 93	Țesături din filamente sintetice, vopsite în fir, n.a.p.
5407 94	Țesături din filamente sintetice, imprimate, n.a.p.
5408 10	Țesături din fire filamentare de viscoză cu tenacitate mare
5408 21	Țesături din filamente artificiale sau benzi din material textil artificial, \geq 85 %, crude/albite, n.a.p.
5408 22	Țesături din filamente artificiale sau benzi din material textil artificial, \geq 85 %, vopsite, n.a.p.
5408 23	Țesături din filamente artificiale sau benzi din material textil artificial, \geq 85 %, vopsite în fir, n.a.p.
5408 24	Țesături din filamente artificiale sau benzi din material textil artificial, \geq 85 %, imprimate, n.a.p.
5408 31	Țesături din filamente artificiale, crude sau albite, n.a.p.
5408 32	Țesături din filamente artificiale, vopsite, n.a.p.
5408 33	Țesături din filamente artificiale, vopsite în fir, n.a.p.
5408 34	Țesături din filamente artificiale, imprimate, n.a.p.
Cap. 55	Fibre sintetice sau artificiale discontinue
5501 10	Cabluri din filamente de nylon sau alte poliamide
5501 20	Cabluri din filamente de poliesteri
5501 30	Cabluri din filamente acrilice sau modacrilice
5501 90	Cabluri din filamente sintetice, n.a.p.
5502 00	Cabluri din filamente artificiale
5503 10	Fibre discontinue din nylon sau alte poliamide, necardate sau nepieptănate
5503 20	Fibre discontinue din poliesteri, necardate sau nepieptănate
5503 30	Fibre discontinue acrilice sau modacrilice, necardate sau nepieptănate
5503 40	Fibre discontinue din polipropilenă, necardate sau nepieptănate
5503 90	Fibre discontinue sintetice, necardate sau nepieptănate, n.a.p.
5504 10	Fibre discontinue din viscoză, necardate sau nepieptănate
5504 90	Fibre artificiale discontinue, altele decât viscoza, necardate sau nepieptănate
5505 10	Deșeuri de fibre sintetice
5505 20	Deșeuri de fibre artificiale

▼B

Nr. SA	Descrierea produsului
5506 10	Fibre discontinue din nylon sau din alte poliamidă, cardate sau pieptănate
5506 20	Fibre discontinue din poliesteri, cardate sau pieptănate
5506 30	Fibre discontinue acrilice sau modacrilice, cardate sau pieptănate
5506 90	Alte fibre sintetice discontinue, cardate sau pieptănate
5507 00	Fibre discontinue artificiale, cardate sau pieptănate
5508 10	Ață de cusut din fibre sintetice discontinue
5508 20	Ață de cusut din fibre artificiale discontinue
5509 11	Fire, \geq 85 % fibre discontinue din nylon sau alte poliamide, simple, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5509 12	Fire, \geq 85 % fibre discontinue din nylon sau alte poliamide, răsucite, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5509 21	Fire, \geq 85 % fibre discontinue de poliester, simple, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5509 22	Fire, \geq 85 % fibre discontinue de poliester, răsucite, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5509 31	Fire, \geq 85 % fibre discontinue acrilice sau modacrilice, simple, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5509 32	Fire, \geq 85 % fibre discontinue acrilice sau modacrilice, răsucite, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5509 41	Fire, \geq 85 % alte fibre sintetice discontinue, simple, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5509 42	Fire, \geq 85 % alte fibre sintetice discontinue, răsucite, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5509 51	Fire din fibre discontinue de poliester, în amestec cu fibre discontinue artificiale, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5509 52	Fire din fibre discontinue de poliester, în amestec cu lână sau cu păr fin de animale, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5509 53	Fire din fibre discontinue de poliester, în amestec cu bumbac, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5509 59	Fire din fibre discontinue de poliester, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5509 61	Fire din fibre acrilice discontinue, în amestec cu lână sau cu păr fin de animale, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5509 62	Fire din fibre acrilice discontinue, în amestec cu bumbac, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5509 69	Fire din fibre acrilice discontinue, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.

▼B

Nr. SA	Descrierea produsului
5509 91	Fire din alte fibre sintetice discontinue, în amestec cu lână sau cu păr fin de animale, n.a.p.
5509 92	Fire din alte fibre sintetice discontinue, în amestec cu bumbac, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5509 99	Fire din alte fibre sintetice discontinue, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5510 11	Fire din fibre artificiale discontinue, ≥ 85 , simple, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5510 12	Fire din fibre artificiale discontinue, ≥ 85 %, răsucite, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5510 20	Fire din fibre artificiale discontinue, în amestec cu lână sau cu păr fin de animale, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5510 30	Fire din fibre artificiale discontinue, în amestec cu bumbac, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5510 90	Fire din fibre artificiale discontinue, neambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5511 10	Fire din fibre sintetice discontinue, ≥ 85 %, altele decât ața de cusut, ambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5511 20	Fire din fibre sintetice discontinue, < 85 %, ambalate pentru vânzarea cu amănuntul, n.a.p.
5511 30	Fire din fibre artificiale (altele decât ața de cusut), ambalate pentru vânzarea cu amănuntul
5512 11	Țesături din fibre discontinue de poliester, ≥ 85 %, crude sau albite
5512 19	Țesături din fibre discontinue de poliester, ≥ 85 %, altele decât cele crude sau albite
5512 21	Țesături din fibre acrilice discontinue, ≥ 85 %, crude sau albite
5512 29	Țesături din fibre acrilice discontinue, ≥ 85 %, altele decât cele crude sau albite
5512 91	Țesături din fibre sintetice discontinue, ≥ 85 %, crude sau albite
5512 99	Țesături din fibre sintetice discontinue, ≥ 85 %, altele decât cele crude sau albite
5513 11	Țesături cu legătură pânză din fibre discontinue de poliester, < 85 %, în amestec cu bumbac, ≤ 170 g/m ² , crude sau albite
5513 12	Țesături cu legătură diagonală din fibre discontinue de poliester, < 85 %, în amestec cu bumbac, ≤ 170 g/m ² , crude sau albite
5513 13	Țesături din fibre discontinue de poliester, < 85 %, în amestec cu bumbac, ≤ 170 g/m ² , crude sau albite, n.a.p.
5513 19	Țesături din alte fibre sintetice discontinue, < 85 %, în amestec cu bumbac, ≤ 170 g/m ² , crude sau albite
5513 21	Țesături cu legătură pânză din fibre discontinue de poliester, < 85 %, în amestec cu bumbac, ≤ 170 g/m ² , vopsite

▼B

Nr. SA	Descrierea produsului
5513 22	Țesături cu legătură diagonală din fibre discontinue de poliester, < 85 % din greutate, în amestec cu bumbac, $\leq 170 \text{ g/m}^2$, vopsite
5513 23	Țesături din fibre discontinue de poliester, < 85 %, în amestec cu bumbac, $\leq 170 \text{ g/m}^2$, vopsite, n.a.p.
5513 29	Țesături din alte fibre sintetice discontinue, < 85 %, în amestec cu bumbac, $\leq 170 \text{ g/m}^2$, vopsite
5513 31	Țesături cu legătură pânză din fibre discontinue de poliester, < 85 %, în amestec cu bumbac, $\leq 170 \text{ g/m}^2$, vopsite în fir
5513 32	Țesături cu legătură diagonală din fibre discontinue de poliester, < 85 %, în amestec cu bumbac, $\leq 170 \text{ g/m}^2$, vopsite în fir
5513 33	Țesături din fibre discontinue de poliester, < 85 %, în amestec cu bumbac, $\leq 170 \text{ g/m}^2$, vopsite, n.a.p.
5513 39	Țesături din alte fibre sintetice discontinue, < 85 %, în amestec cu bumbac, $\leq 170 \text{ g/m}^2$, vopsite în fir
5513 41	Țesături cu legătură pânză din fibre discontinue de poliester, < 85 %, în amestec cu bumbac, $\leq 170 \text{ g/m}^2$, imprimate
5513 42	Țesături cu legătură diagonală din fibre discontinue de poliester, < 85 %, în amestec cu bumbac, $\leq 170 \text{ g/m}^2$, imprimate
5513 43	Țesături din fibre discontinue de poliester, < 85 %, în amestec cu bumbac, $\leq 170 \text{ g/m}^2$, imprimate, n.a.p.
5513 49	Țesături din alte fibre sintetice discontinue, < 85 %, în amestec cu bumbac, $\leq 170 \text{ g/m}^2$, imprimate
5514 11	Țesături cu legătură pânză din fibre discontinue de poliester, < 85 %, în amestec cu bumbac, > 170 g/m ² , crude sau albite
5514 12	Țesături cu legătură diagonală din fibre discontinue de poliester, < 85 %, în amestec cu bumbac, > 170 g/m ² , crude sau albite
5514 13	Țesături din fibre discontinue de poliester, < 85 %, în amestec cu bumbac, > 170 g/m ² , crude sau albite, n.a.p.
5514 19	Țesături din alte fibre sintetice discontinue, < 85 %, în amestec cu bumbac, > 170 g/m ² , crude sau albite

▼B

Nr. SA	Descrierea produsului
5514 21	Țesături cu legătură pânză din fibre discontinue de poliester, < 85, în amestec cu bumbac, > 170 g/m ² , vopsite
5514 22	Țesături cu legătură diagonală din fibre discontinue de poliester, < 85 %, în amestec cu bumbac, > 170 g/m ² , vopsite
5514 23	Țesături din fibre discontinue de poliester, < 85 %, în amestec cu bumbac, > 170 g/m ² , vopsite
5514 29	Țesături din alte fibre sintetice discontinue, < 85 %, în amestec cu bumbac, > 170 g/m ² , vopsite
5514 31	Țesături cu legătură pânză din fibre discontinue de poliester, < 85 %, în amestec cu bumbac, > 170 g/m ² , vopsite în fir
5514 32	Țesături cu legătură diagonală din fibre discontinue de poliester, < 85, în amestec cu bumbac, > 170 g/m ² , vopsite în fir
5514 33	Țesături din fibre discontinue de poliester, < 85 %, în amestec cu bumbac, > 170 g/m ² , vopsite, n.a.p.
5514 39	Țesături din alte fibre sintetice discontinue, < 85 %, în amestec cu bumbac, > 170 g/m ² , vopsite în fir
5514 41	Țesături cu legătură pânză din fibre discontinue de poliester, < 85, în amestec cu bumbac, > 170 g/m ² , imprimate
5514 42	Țesături cu legătură diagonală din fibre discontinue de poliester, < 85 %, în amestec cu bumbac, > 170 g/m ² , imprimate
5514 43	Țesături din fibre discontinue de poliester, < 85 %, în amestec cu bumbac, > 170 g/m ² , imprimate, n.a.p.
5514 49	Țesături din alte fibre sintetice discontinue, < 85 %, în amestec cu bumbac, > 170 g/m ² , imprimate
5515 11	Țesături din fibre discontinue de poliester, în amestec cu fibre discontinue de viscoză, n.a.p.
5515 12	Țesături din fibre discontinue de poliester, în amestec cu filamente sintetice sau artificiale, n.a.p.
5515 13	Țesături din fibre discontinue de poliester, în amestec cu lână/păr fin de animale, n.a.p.
5515 19	Țesături din fibre discontinue de poliester, n.a.p.
5515 21	Țesături din fibre discontinue acrilice, în amestec cu filamente sintetice sau artificiale, n.a.p.
5515 22	Țesături din fibre acrilice discontinue, în amestec cu lână sau cu păr fin de animale, n.a.p.

▼B

Nr. SA	Descrierea produsului
5515 29	Țesături din alte fibre discontinue acrilice sau modacrilice, n.a.p.
5515 91	Țesături din alte fibre sintetice discontinue, în amestec cu filamente sintetice sau artificiale, n.a.p.
5515 92	Țesături din alte fibre sintetice discontinue, în amestec cu lână sau cu păr fin de animale, n.a.p.
5515 99	Țesături din alte fibre sintetice discontinue, n.a.p.
5516 11	Țesături, cu un conținut de fibre artificiale discontinue \geq 85 %, crude sau albite
5516 12	Țesături, cu un conținut de fibre artificiale discontinue \geq 85 %, crude vopsite
5516 13	Țesături, cu un conținut de fibre artificiale discontinue \geq 85 %, crude vopsite în fir
5516 14	Țesături, cu un conținut de fibre artificiale discontinue \geq 85 %, imprimate
5516 21	Țesături din fibre artificiale discontinue, < 85 %, în amestec cu filamente sintetice sau artificiale, crude sau albite
5516 22	Țesături din fibre artificiale discontinue, < 85 %, în amestec cu filamente sintetice sau artificiale, vopsite
5516 23	Țesături din fibre artificiale discontinue, < 85 %, în amestec cu filamente sintetice sau artificiale, vopsite în fir
5516 24	Țesături din fibre artificiale discontinue, < 85 %, în amestec cu filamente sintetice sau artificiale, imprimate
5516 31	Țesături din fibre artificiale discontinue, < 85 %, în amestec cu lână sau cu păr fin de animale, crude sau albite
5516 32	Țesături din fibre artificiale discontinue, < 85 %, în amestec cu lână sau cu păr fin de animale, vopsite
5516 33	Țesături din fibre artificiale discontinue, < 85 %, în amestec cu lână sau cu păr fin de animale, vopsite în fir
5516 34	Țesături din fibre artificiale discontinue, < 85 %, în amestec cu lână sau cu păr fin de animale, imprimate
5516 41	Țesături din fibre artificiale discontinue, < 85 %, în amestec cu bumbac, crude sau albite
5516 42	Țesături din fibre artificiale discontinue, < 85 %, în amestec cu bumbac, vopsite
5516 43	Țesături din fibre artificiale discontinue, < 85 %, în amestec cu bumbac, vopsite în fir
5516 44	Țesături din fibre artificiale discontinue, < 85 %, în amestec cu bumbac, imprimate
5516 91	Țesături din fibre artificiale discontinue, crude sau albite, n.a.p.
5516 92	Țesături din fibre artificiale discontinue, vopsite, n.a.p.
5516 93	Țesături din fibre artificiale discontinue, vopsite în fir, n.a.p.
5516 94	Țesături din fibre artificiale discontinue, imprimate, n.a.p.

▼**B**

Nr. SA	Descrierea produsului
Cap. 56	Vată, pâslă (fetru) și articole neșesute; fire speciale; sfori, corzi, frânghii etc.
5601 10	Articole igienice din vată obținută din material textil; de ex.: tamponane și șervete igienice
5601 21	Vată din bumbac și articole similare, altele decât articolele igienice
5601 22	Vată din fibre sintetice sau artificiale și articole similare, altele decât articolele igienice
5601 29	Vată din alte materiale textile și articole similare, altele decât articolele igienice
5601 30	Puf tunse de pe postavuri, noduri și nopeuri din materiale textile
5602 10	Pâslă țesută cu ace și produse tricotate cu ace
5602 21	Pâslă, alta decât cea cusută cu ace, din lână sau din păr fin de animale, neimpregnată, neacoperită etc.
5602 29	Pâslă, alta decât cea cusută cu ace, din alte materiale textile, neimpregnată, neacoperită etc.
5602 90	Pâslă din materiale textile, n.a.p.
5603 00	Neșesute, impregnate sau nu, acoperite sau nu, stratificate sau nu
5604 10	Fire și corzi din cauciuc, acoperite cu material textil
5604 20	Fire cu tenacitate mare din poliester, din nylon sau din alte poliamide sau viscoză, căptușite etc.
5604 90	Fire textile, benzi și produse similare, impregnate, căptușite/acoperite cu cauciuc sau cu material plastic, n.a.p.
5605 00	Fire metalice și fire metalizate, constituite din fire textile combinate cu metal sub formă de fire, de benzi sau de pulbere
5606 00	Fire șnuruite, n.a.p. ; fire „chenille”, fire de efect
5607 10	Sfoară, corzi, frânghii și cabluri din iută sau din alte fibre textile liberiene
5607 21	Sfoară pentru legat din sisal sau din alte fibre textile din specia Agave
5607 29	Sfoară n.a.p., corzi, frânghii și cabluri din fibre textile de sisal
5607 30	Sfoară, corzi, frânghii și cabluri din abacă sau din alte fibre dure
5607 41	Sfoara pentru legat din polietilenă sau din polipropilenă
5607 49	Sfoară n.a.p., corzi, frânghii și cabluri din polietilenă sau din poli-propilenă
5607 50	Sfoară, corzi, frânghii și cabluri din alte fibre sintetice
5607 90	Sfoară, corzi, frânghii și cabluri din alte materiale

▼B

Nr. SA	Descrierea produsului
5608 11	Plase pentru pescuit confecționate din materiale textile sintetice
5608 19	Plase înnodate din sfoară, corzi sau frânghii și alte plase confecționate din materiale textile sintetice/artificiale
5608 90	Plase înnodate din sfoară, corzi sau frânghii și alte plase confecționate din alte materiale textile
5609 00	Articole din fire, benzi, sfoară, frânghii sau cabluri, n.a.p.
Cap. 57	Covoare și alte produse similare din materiale textile
5701 10	Covoare din lână sau din păr fin de animale, cu punct înnodat
5701 90	Covoare din alte materiale textile, cu punct înnodat
5702 10	Covoare tip „Kilim”, „Schumacks” sau „Karamanie” și articole similare țesute manual
5702 20	Acoperitoare de podea din fibre de cocos
5702 31	Covoare țesute din lână sau din păr fin de animale, plușate, neconfecționate, n.a.p.
5702 32	Covoare țesute din materiale textile sintetice sau artificiale, plușate, neconfecționate, n.a.p.
5702 39	Covoare țesute din alte materiale textile, plușate, neconfecționate, n.a.p.
5702 41	Covoare din lână sau din păr fin de animale, plușate, confecționate, n.a.p.
5702 42	Covoare din materiale textile sintetice sau artificiale, plușate, confecționate, n.a.p.
5702 49	Covoare din alte materiale textile, plușate, confecționate, n.a.p.
5702 51	Covoare țesute din lână sau din păr fin de animale, neconfecționate, n.a.p.
5702 52	Covoare țesute din materiale textile sintetice sau artificiale, neconfecționate, n.a.p.
5702 59	Covoare țesute din alte materiale textile, neconfecționate, n.a.p.
5702 91	Covoare țesute din lână sau din păr fin de animale, confecționate, n.a.p.
5702 92	Covoare țesute, din materiale textile sintetice sau artificiale, confecționate, n.a.p.
5702 99	Covoare țesute, din alte materiale textile, confecționate, n.a.p.
5703 10	Covoare din lână sau din păr fin de animale, gen mochetă („tufted”),
5703 20	Covoare din nylon sau din alte poliamide, „tufted”
5703 30	Covoare buclate, din alte materiale textile sintetice sau artificiale, „tufted”
5703 90	Covoare din alte materiale textile, „tufted”
5704 10	Dale de păslă din material textil, cu o suprafață maximă de 0,3 m ²
5704 90	Covoare din păslă din material textil, n.a.p.
5705 00	Covoare și alte produse similare din material textil, n.a.p.

▼B

Nr. SA	Descrierea produsului
Cap. 58	Țesături speciale; țesături textile buclate; dantele, tapiserii; pasmanterii; broderii etc.
5801 10	Țesături plușate din lână sau din păr fin de animale, altele decât frotirul sau panglica
5801 21	Catifea și plușuri de bătătură, netăiate, de bumbac, altele decât frotirul sau panglica
5801 22	Catifea și plușuri de bătătură, tăiate, de bumbac, altele decât panglica
5801 23	Catifea și plușuri de bătătură, de bumbac, n.a.p.
5801 24	Catifea și plușuri de urzeală, de bumbac, netăiate, altele decât frotirul și panglica
5801 25	Catifea și plușuri de urzeală, de bumbac, tăiate, altele decât frotirul sau panglica
5801 26	Țesături din fire chenille, de bumbac, altele decât panglica
5801 31	Catifea și plușuri de bătătură, din fibre sint./art., netăiate, altele decât frotirul sau panglica
5801 32	Catifea și plușuri de bătătură, din fibre sint./art., tăiate, altele decât panglica
5801 33	Catifea și plușuri de bătătură, din fibre sint./art., n.a.p.
5801 34	Catifea și plușuri de urzeală, din fibre sint./art., netăiate, altele decât frotirul sau panglica
5801 35	Catifea și plușuri de urzeală, din fibre sint./art., tăiate, altele decât frotirul sau panglica
5801 36	Țesături din fire chenille, din fibre sintetice/artificiale, altele decât panglica
5801 90	Țesături plușate și din fire chenille din alte materiale textile, altele decât frotirul sau panglica
5802 11	Țesături frotir, din bumbac, altele decât panglica, crude
5802 19	Țesături frotir, din bumbac, altele decât cele crude și panglica
5802 20	Țesături frotir, din alte materiale textile, altele decât panglica
5802 30	Țesături textile buclate, altele decât produsele de la poziția 57.03
5803 10	Voaluri din bumbac, altele decât panglica
5803 90	Voaluri din alte materiale textile, altele decât panglica
5804 10	Tuluri și alte pânze tul, în afară de materialele țesute, împletite sau croșetate
5804 21	Dantele obținute mecanic din fibre sintetice sau artificiale, în bucată, în benzi/motive
5804 29	Dantele obținute mecanic din alte materiale textile, în bucată, în benzi/motive
5804 30	Dantele confecționate manual, în bucată, în benzi/motive
5805 00	Tapiserii țesute de manual și cusute, confecționate sau neconfecționate
5806 10	Panglici din catifea, pluș și din fire chenille

▼ **B**

Nr. SA	Descrierea produsului
5806 20	Panglici, >= 5 % din greutate fire elastomerice/ de cauciuc, n.a.p.
5806 31	Panglici din bumbac, n.a.p.
5806 32	Panglici din fibre sintetice sau artificiale, n.a.p.
5806 39	Panglici din alte materiale textile, n.a.p.
5806 40	Panglici fără bătătură, din fire sau fibre paralelizate și lipite
5807 10	Etichete, insigne și articole similare, țesute din material textil
5807 90	Etichete, insigne și articole similare, nețesute, din material textil, n.a.p.
5808 10	Trese în bucată
5808 90	Articole de pasmanterie, în bucată, altele decât cele împletite; ciucuri, pamioane și alte articole similare
5809 00	Țesături din fire metalice sau metalizate, de tipul celor utilizate pentru îmbrăcăminte etc., n.a.p.
5810 10	Broderii în relief (obținute prin metode chimice) și broderii sparte, în bucată, în benzi sau motive
5810 91	Broderii din bumbac, în bucată, în benzi/motive, n.a.p.
5810 92	Broderii din fibre sintetice sau artificiale, în bucată, în benzi/motive, n.a.p.
5810 99	Broderii din alte materiale textile, în bucată, în benzi/motive, n.a.p.
5811 00	Produse textile matlasate, în bucată
Cap. 59	Țesături impregnate, căptușite, acoperite sau stratificate; articole tehnice din materiale textile etc.
5901 10	Țesături acoperite cu clei sau cu substanțe amilacee, de tipul celor folosite pentru legătorie sau pentru alte scopuri similare
5901 90	Pânze pentru pictură/imprimat; materiale textile rigide, pentru pălării etc.
5902 10	Materiale cauciucate din fibre de nylon sau din alte poliamide, cu tenacitate mare
5902 20	Materiale cauciucate din fire de poliester cu tenacitate mare
5902 90	Materiale cauciucate din fire de viscoză cu tenacitate mare
5903 10	Materiale textile impregnate, căptușite, acoperite sau laminate cu policlorură de vinil, n.a.p.
5903 20	Materiale textile impregnate, căptușite, acoperite sau laminate cu poliuretan, n.a.p.
5903 90	Materiale textile impregnate, căptușite, acoperite sau laminate cu material plastic, n.a.p.
5904 10	Linoleum, tăiat sau netăiat

▼ B

Nr. SA	Descrierea produsului
5904 91	Articole folosite la acoperirea diferitelor suprafețe, altele decât linoleum, pe suport din pâslă, țesută sau nețesută
5904 92	Articole folosite la acoperirea diferitelor suprafețe, altele decât linoleum, pe alt suport textil
5905 00	Tapet din materiale textile.
5906 10	Benzi textile cauciucate, adezive, cu lățimea mai mică de 20 cm
5906 91	Benzi textile cauciucate, tricotate sau croșetate, n.a.p.
5906 99	Alte materiale textile cauciucate, n.a.p.
5907 00	Țesături textile impregnate, căptușite sau acoperite, n.a.p.; pânze pictate pentru decoruri de teatru, decoruri de atelier sau pentru utilizări similare
5908 00	Fitiluri textile țesute, împletite sau tricotate, pentru lămpi, lămpi de gătit etc.; manșoane pentru lămpi incandescente și țesături circulare tricotate pentru confecționarea acestora
5909 00	Furtunuri pentru pompe și furtunuri similare din materiale textile
5910 00	Benzi de transport sau curele de transmisie din materiale textile
5911 10	Țesături de tipul celor folosite în mod obișnuit pentru fabricarea de garnituri de carde și produse similare pentru alte utilizări tehnice
5911 20	Țesături folosite la cernut, confecționate sau nu
5911 31	Țesături și pâslă, fără sfârșit sau echipate cu mijloace de joncțiune, de tipul celor utilizate pentru mașini de fabricat hârtie sau pentru mașini similare, < 650 g/m ²
5911 32	Țesături și pâslă, fără sfârșit sau echipate cu mijloace de joncțiune, de tipul celor utilizate pentru mașini de fabricat hârtie sau pentru mașini similare, >= 650 g/m ²
5911 40	Țesături dese de tipul celor folosite pentru prese de ulei sau pentru utilizări tehnice similare, inclusiv cele din păr uman
5911 90	Alte produse textile și articole similare pentru utilizări tehnice, n.a.p.
Cap. 60	Materiale tricotate sau croșetate
6001 10	Materiale textile tricotate sau croșetate, cu florul lung
6001 21	Materiale textile buclate, din bumbac, tricotate sau croșetate
6001 22	Materiale textile buclate, din fibre sintetice sau artificiale, tricotate sau croșetate
6001 29	Materiale textile buclate, din alte materiale textile, tricotate sau croșetate
6001 91	Materiale plușate, din bumbac, tricotate sau croșetate, n.a.p.
6001 92	Materiale plușate, din fibre sintetice sau artificiale, tricotate sau croșetate, n.a.p.

▼ B

Nr. SA	Descrierea produsului
6001 99	Materiale plușate, din alte materiale textile, tricotate sau croșetate, n.a.p.
6002 10	Materiale textile tricotate sau croșetate cu lățime care să nu depășească 30 cm, conținând 5 % sau mai mult, fire elastomerice sau fire de cauciuc, n.a.p.
6002 20	Materiale textile tricotate sau croșetate cu lățime care nu depășește 30 cm, n.a.p.
6002 30	Materiale textile tricotate sau croșetate cu lățime de peste 30 cm, conținând 5 % sau mai mult fire elastomerice sau fire de cauciuc, n.a.p.
6002 41	Tricot din urzeală, din lână sau din păr fin de animale, n.a.p.
6002 42	Tricot din urzeală, din bumbac, n.a.p.
6002 43	Tricot din urzeală, din fibre sintetice sau artificiale, n.a.p.
6002 49	Tricot din urzeală, din alte materiale, n.a.p.
6002 91	Materiale tricotate sau croșetate, din lână sau din păr fin de animale, n.a.p.
6002 92	Materiale tricotate sau croșetate, din bumbac, n.a.p.
6002 93	Materiale tricotate sau croșetate, din fibre sintetice sau artificiale, n.a.p.
6002 99	Materiale tricotate sau croșetate, n.a.p.
Cap. 61	Articole și accesorii de îmbrăcăminte, tricotate sau croșetate
6101 10	Jachete, hanorace bărbățești, tricotate din lână sau din păr fin de animale
6101 20	Jachete, hanorace bărbățești, tricotate, din bumbac
6101 30	Jachete, hanorace bărbățești, tricotate, din fibre sintetice sau artificiale
6101 90	Jachete, hanorace bărbățești, tricotate, din alte materiale textile
6102 10	Jachete, hanorace de damă, tricotate, din lână sau din păr fin de animale
6102 20	Jachete, hanorace de damă, tricotate, din bumbac
6102 30	Jachete, hanorace de damă, tricotate, din fibre sintetice sau artificiale
6102 90	Jachete, hanorace de damă, tricotate, din alte materiale textile
6103 11	Costume bărbățești, tricotate, din lână sau din păr fin de animale
6103 12	Costume bărbățești, tricotate, din fibre sintetice
6103 19	Costume bărbățești, tricotate, din alte materiale textile
6103 21	Compleuri bărbățești, tricotate, din lână sau din păr fin de animale
6103 22	Compleuri bărbățești, tricotate, din bumbac
6103 23	Compleuri bărbățești, tricotate, din fibre sintetice

▼B

Nr. SA	Descrierea produsului
6103 29	Compleuri bărbătești, tricotate, din alte materiale textile
6103 31	Jachete și blazere bărbătești, tricotate, din lână sau din păr fin de animale
6103 32	Jachete și blazere bărbătești, tricotate, din bumbac
6103 33	Jachete și blazere bărbătești, tricotate, din fibre sintetice
6103 39	Jachete și blazere bărbătești, tricotate, din alte materiale textile
6103 41	Pantaloni lungi și scurți bărbătești, tricotați, din lână sau din păr fin de animale
6103 42	Pantaloni lungi și scurți bărbătești, tricotați, din bumbac
6103 43	Pantaloni lungi și scurți bărbătești, tricotați, din fibre sintetice
6103 49	Pantaloni lungi și scurți bărbătești, tricotați, din alte materiale textile
6104 11	Costume de damă, tricotate, din lână sau din păr fin de animale
6104 12	Costume de damă, tricotate, din bumbac
6104 13	Costume de damă, tricotate, din fibre sintetice
6104 19	Costume de damă, tricotate, din alte materiale textile
6104 21	Compleuri de damă, tricotate, din lână sau din păr fin de animale
6104 22	Compleuri de damă, tricotate, din bumbac
6104 23	Compleuri de damă, tricotate, din fibre sintetice
6104 29	Compleuri de damă, tricotate, din alte materiale textile
6104 31	Jachete de damă, tricotate, din lână sau din păr fin de animale
6104 32	Jachete de damă, tricotate, din bumbac
6104 33	Jachete de damă, tricotate, din fibre sintetice
6104 39	Jachete de damă, tricotate, din alte materiale textile
6104 41	Rochii de damă, tricotate, din lână sau din păr fin de animale
6104 42	Rochii de damă, tricotate, din bumbac
6104 43	Rochii de damă, tricotate, din fibre sintetice
6104 44	Rochii de damă, tricotate, din fibre artificiale
6104 49	Rochii de damă, tricotate, din alte materiale textile
6104 51	Fuste de damă, tricotate, din lână sau din păr fin de animale
6104 52	Fuste de damă, tricotate, din bumbac
6104 53	Fuste de damă, tricotate, din fibre sintetice

▼B

Nr. SA	Descrierea produsului
6104 59	Fuste de damă, tricotate, din alte materiale textile
6104 61	Pantaloni de damă, lungi și scurți, tricotati, din lână sau din păr fin de animale
6104 62	Pantaloni de damă, lungi și scurți, tricotati, din bumbac
6104 63	Pantaloni de damă, lungi și scurți, tricotati, din fibre sintetice
6104 69	Pantaloni de damă, lungi și scurți, tricotati, din alte materiale textile
6105 10	Cămăși bărbătești, tricotate, din bumbac
6105 20	Cămăși bărbătești, tricotate, din fibre sintetice sau artificiale
6105 90	Cămăși bărbătești, tricotate, din alte materiale textile
6106 10	Bluze și cămăși de damă, tricotate, din bumbac
6106 20	Bluze și cămăși de damă, tricotate, din fibre sintetice sau artificiale
6106 90	Bluze și cămăși de damă, tricotate, din alte materiale textile
6107 11	Slipuri și chiloți bărbătești, tricotati, din bumbac
6107 12	Slipuri și chiloți, tricotati bărbătești, din fibre sintetice sau artificiale
6107 19	Slipuri și chiloți bărbătești, tricotati, din alte materiale textile
6107 21	Cămăși de noapte și pijamale bărbătești, tricotate, din bumbac
6107 22	Cămăși de noapte și pijamale bărbătești, tricotate, din fibre sintetice sau artificiale
6107 29	Cămăși și pijamale bărbătești, tricotate, din alte materiale textile
6107 91	Halate de baie, robe etc. bărbătești, tricotate, din bumbac
6107 92	Halate de baie, robe etc. bărbătești, tricotate, din fibre sintetice sau artificiale
6107 99	Halate de baie, robe etc. bărbătești, tricotate, din alte materiale textile
6108 11	Furouri și jupoane de damă, tricotate, din fibre sintetice sau artificiale
6108 19	Furouri și jupoane de damă, tricotate, din alte materiale textile
6108 21	Slipuri și chiloți de damă, tricotati, din bumbac
6108 22	Slipuri și chiloți de damă, tricotati, din fibre sintetice sau artificiale
6108 29	Slipuri și chiloți de damă, tricotati, din alte materiale textile
6108 31	Cămăși de noapte și pijamale de damă, tricotate, din bumbac
6108 32	Cămăși de noapte și pijamale de damă, tricotate, din fibre sintetice sau artificiale
6108 39	Cămăși de noapte și pijamale de damă, tricotate, din alte materiale textile
6108 91	Halate de baie, robe etc. de damă, tricotate, din bumbac

▼**B**

Nr. SA	Descrierea produsului
6108 92	Halate de baie, robe etc. de damă, tricotate, din fibre sintetice sau artificiale
6108 99	Halate de baie, robe etc. de damă, tricotate, din alte materiale textile
6109 10	Tricouri și maieuri tricotate, din bumbac
6109 90	Tricouri și maieuri tricotate, din alte materiale textile
6110 10	Pulovere, cardigane și articole similare, tricotate, din lână sau din păr fin de animale
6110 20	Pulovere, cardigane, tricotate, din bumbac
6110 30	Pulovere, cardigane, tricotate, din fibre sintetice sau artificiale
6110 90	Pulovere, cardigane, tricotate, din alte materiale textile
6111 10	Articole de îmbrăcăminte și accesorii pentru bebeluși, tricotate, din lână sau din păr fin de animale
6111 20	Articole de îmbrăcăminte și accesorii pentru bebeluși, tricotate, din bumbac
6111 30	Articole de îmbrăcăminte și accesorii pentru bebeluși, tricotate, din fibre sintetice sau artificiale
6111 90	Articole de îmbrăcăminte și accesorii pentru bebeluși, tricotate, din alte materiale textile
6112 11	Treninguri, tricotate, din bumbac
6112 12	Treninguri, tricotate, din fibre sintetice
6112 19	Treninguri, tricotate, din alte materiale textile
6112 20	Costume de schi, tricotate, din material textil
6112 31	Costume de baie bărbătești, tricotate, din fibre sintetice
6112 39	Costume de baie bărbătești, tricotate, din alte materiale textile
6112 41	Costume de baie de damă, tricotate, din fibre sintetice
6112 49	Costume de baie de damă, tricotate, din alte materiale textile
6113 00	Îmbrăcăminte confecționată din țesăturile tricotate impregnate, căptușite, acoperite sau cauciucate
6114 10	Articole tricotate, din lână sau din păr fin de animale, n.a.p.
6114 20	Articole tricotate, din bumbac, n.a.p.
6114 30	Articole tricotate, din fibre sintetice sau artificiale, n.a.p.
6114 90	Articole tricotate, din alte materiale textile, n.a.p.
6115 11	Ciorapi lungi, tricotați, din fibre sintetice, < 67 dtex/fir simplu
6115 12	Ciorapi lungi, tricotați, din fibre sintetice, >= 67/fir simplu

▼B

Nr. SA	Descrierea produsului
6115 19	Ciorapi lungi, tricotați, din alte materiale textile
6115 20	Ciorapi lungi și ciorapi trei-sferturi de damă, tricotați, < 67 dtex/fir simplu
6115 91	Tipuri de ciorapi tricotați, din lână sau din păr fin de animale, n.a.p.
6115 92	Tipuri de ciorapi tricotați, din bumbac, n.a.p.
6115 93	Tipuri de ciorapi tricotați, din fibre sintetice, n.a.p.
6115 99	Tipuri de ciorapi tricotați, din alte materiale textile, n.a.p.
6116 10	Mănuși tricotate, impregnate, îmbrăcate sau acoperite cu material plastic sau cauciuc
6116 91	Mănuși tricotate, din lână sau din păr fin de animale
6116 92	Mănuși tricotate din bumbac
6116 93	Mănuși tricotate din fibre sintetice
6116 99	Mănuși tricotate din alte materiale textile
6117 10	Șaluri, eșarfe, fulare, voaluri, voalete și articole similare, tricotate
6117 20	Cravate, papioane și eșarfe din material textil, tricotate
6117 80	Accesorii din materiale textil, tricotate, n.a.p.
6117 90	Piese de articole de îmbrăcăminte și accesorii din material textil, tricotate
Cap. 62	Articole și accesorii de îmbrăcăminte, netricotate/necroșetate
6201 11	Jachete și articole bărbătești similare, din lână sau din păr fin de animale
6201 12	Jachete și articole bărbătești similare, din bumbac
6201 13	Jachete și articole bărbătești similare, din fibre sintetice sau artificiale
6201 19	Jachete și articole bărbătești similare, din alte materiale textile
6201 91	Hanorace și articole bărbătești similare, din lână sau din păr fin de animale
6201 92	Hanorace și articole bărbătești similare, din bumbac
6201 93	Hanorace și articole bărbătești similare, din fibre sintetice sau artificiale
6201 99	Hanorace și articole bărbătești similare, din alte materiale textile
6202 11	Jachete și articole similare de damă, din lână sau din păr fin de animale
6202 12	Jachete și articole similare de damă, din bumbac
6202 13	Jachete și articole similare de damă, din fibre sintetice sau artificiale
6202 19	Jachete și articole similare de damă, din alte materiale textile
6202 91	Hanorace și articole similare de damă, din lână sau din păr fin de animale

▼B

Nr. SA	Descrierea produsului
6202 92	Hanorace și articole similare de damă, din bumbac
6202 93	Hanorace și articole similare de damă, din fibre sintetice sau artificiale
6202 99	Hanorace și articole similare de damă, din alte materiale textile
6203 11	Costume bărbătești, din lână sau din păr fin de animale
6203 12	Costume bărbătești, din fibre sintetice
6203 19	Costume bărbătești, din alte materiale textile
6203 21	Compleuri bărbătești, din lână sau din păr fin de animale
6203 22	Compleuri bărbătești, din bumbac
6203 23	Compleuri bărbătești, din fibre sintetice
6203 29	Compleuri bărbătești, din alte materiale textile
6203 31	Jachete și blazere bărbătești, din lână sau din păr fin de animale
6203 32	Jachete și blazere bărbătești, din bumbac
6203 33	Jachete și blazere bărbătești, din fibre sintetice
6203 39	Jachete și blazere bărbătești, din alte materiale textile
6203 41	Pantaloni bărbătești, lungi și scurți, din lână sau din păr fin de animale
6203 42	Pantaloni bărbătești, lungi și scurți, din bumbac
6203 43	Pantaloni bărbătești, lungi și scurți, din fibre sintetice
6203 49	Pantaloni bărbătești, lungi și scurți, din alte materiale textile
6204 11	Costume de damă, din lână sau din păr fin de animale
6204 12	Costume de damă, din bumbac
6204 13	Costume de damă, din fibre sintetice
6204 19	Costume de damă, din alte materiale textile
6204 21	Compleuri de damă, din lână sau din păr fin de animale
6204 22	Compleuri de damă, din bumbac
6204 23	Compleuri de damă, din fibre sintetice
6204 29	Compleuri de damă, din alte materiale textile
6204 31	Jachete de damă, din lână sau din păr fin de animale
6204 32	Jachete de damă, din bumbac
6204 33	Jachete de damă, din fibre sintetice
6204 39	Jachete de damă, din alte materiale textile

▼ B

Nr. SA	Descrierea produsului
6204 41	Rochii de damă, din lână sau din păr fin de animale
6204 42	Rochii de damă, din bumbac
6204 43	Rochii de damă, din fibre sintetice
6204 44	Rochii de damă, din fibre artificiale
6204 49	Rochii de damă, din alte materiale textile
6204 51	Fuste de damă, din lână sau din păr fin de animale
6204 52	Fuste de damă, din bumbac
6204 53	Fuste de damă, din fibre sintetice
6204 59	Fuste de damă, din alte materiale textile
6204 61	Pantaloni de damă, lungi și scurți, din lână sau din păr fin de animale
6204 62	Pantaloni de damă, lungi și scurți, din bumbac
6204 63	Pantaloni de damă, lungi și scurți, din fibre sintetice
6204 69	Pantaloni de damă, lungi și scurți, din alte materiale textile
6205 10	Cămăși bărbătești din lână sau din păr fin de animale
6205 20	Cămăși bărbătești din bumbac
6205 30	Cămăși bărbătești din fibre sintetice sau artificiale
6205 90	Cămăși bărbătești din alte materiale textile
6206 10	Bluze și cămăși de damă, din mătase sau din deșeuri de mătase
6206 20	Bluze și cămăși de damă, din lână sau din păr fin de animale
6206 30	Bluze și cămăși de damă, din bumbac
6206 40	Bluze și cămăși de damă, din fibre sintetice sau artificiale
6206 90	Bluze și cămăși de damă, din alte materiale textile
6207 11	Slipuri și chiloți bărbătești, din bumbac
6207 19	Slipuri și chiloți bărbătești, din alte materiale textile
6207 21	Cămăși de noapte și pijamale bărbătești din bumbac
6207 22	Cămăși de noapte și pijamale bărbătești din fibre sintetice sau artificiale
6207 29	Cămăși de noapte și pijamale bărbătești din alte materiale textile
6207 91	Halate de baie, robe etc. bărbătești din bumbac
6207 92	Halate de baie, robe etc. bărbătești din fibre sintetice sau artificiale

▼ **B**

Nr. SA	Descrierea produsului
6207 99	Halate de baie, robe etc. bărbătești din alte materiale textile
6208 11	Furouri și jupoane de damă, din fibre sintetice sau artificiale
6208 19	Furouri și jupoane de damă, din alte materiale textile
6208 21	Cămăși de noapte și pijamale de damă, din bumbac
6208 22	Cămăși de noapte și pijamale de damă, din fibre sintetice sau artificiale
6208 29	Cămăși de noapte și pijamale de damă, din alte materiale textile
6208 91	Chiloți de damă, halate de baie etc. din bumbac
6208 92	Chiloți de damă, halate de baie etc. din fibre sintetice sau artificiale
6208 99	Chiloți de damă, halate de baie etc. din alte materiale textile
6209 10	Articole de îmbrăcăminte și accesorii pentru bebeluși, din lână sau din păr fin de animale
6209 20	Articole de îmbrăcăminte și accesorii pentru bebeluși, din bumbac
6209 30	Articole de îmbrăcăminte și accesorii pentru bebeluși, din fibre sintetice
6209 90	Articole de îmbrăcăminte și accesorii pentru bebeluși, din alte materiale textile
6210 10	Articole din păslă textilă și materiale textile neșesute
6210 20	Paltoane și articole similare, bărbătești, impregnate, acoperite, îmbrăcate cu țesături textile
6210 30	Paltoane și articole similare, de damă, impregnate, acoperite, îmbrăcate cu țesături textile
6210 40	Articole de îmbrăcăminte, bărbătești, n.a.p., confecționate din țesături textile impregnate, căptușite, acoperite, îmbrăcate
6210 50	Articole de îmbrăcăminte, de damă, n.a.p., confecționate din țesături textile impregnate, căptușite, acoperite, îmbrăcate
6211 11	Costume de baie bărbătești din material textil
6211 12	Costume de baie de damă, din material textil
6211 20	Costume de schi din material textil
6211 31	Articole de îmbrăcăminte bărbătești, n.a.p., din lână sau din păr fin de animale
6211 32	Articole de îmbrăcăminte bărbătești, n.a.p., din bumbac
6211 33	Articole de îmbrăcăminte bărbătești, n.a.p., din fibre sintetice sau artificiale
6211 39	Articole de îmbrăcăminte bărbătești, n.a.p., din alte materiale textile
6211 41	Articole de îmbrăcăminte de damă, n.a.p., din lână sau din păr fin de animale
6211 42	Articole de îmbrăcăminte de damă, n.a.p., din bumbac
6211 43	Articole de îmbrăcăminte de damă, n.a.p., din fibre sintetice sau artificiale

▼ **B**

Nr. SA	Descrierea produsului
6211 49	Articole de îmbrăcăminte de damă, n.a.p., din alte materiale textile
6212 10	Sutiene și articole similare din material textil
6212 20	Cingători, cingători-chilot și articole similare din material textil
6212 30	Corsete și articole similare din material textil
6212 90	Corsete, legături și articole similare din material textil
6213 10	Batiste din mătase sau din deșeuri de mătase
6213 20	Batiste din bumbac
6213 90	Batiste din alte materiale textile
6214 10	Șaluri, eșarfe, văluri și alte articole similare, din mătase sau din deșeuri de mătase
6214 20	Șaluri, eșarfe, văluri și alte articole similare, din lână sau din păr fin de animale
6214 30	Șaluri, eșarfe, văluri și alte articole similare, din fibre sintetice
6214 40	Șaluri, eșarfe, văluri și alte articole similare, din fibre artificiale
6214 90	Șaluri, eșarfe, văluri și alte articole similare, din alte materiale textile
6215 10	Cravate, papioane și eșarfe din mătase sau din deșeuri de mătase
6215 20	Cravate, papioane și eșarfe din fibre sintetice sau artificiale
6215 90	Cravate, papioane și eșarfe din alte materiale textile
6216 00	Mănuși din material textil
6217 10	Alte accesorii din material textil
6217 90	Piese de articole de îmbrăcăminte sau de accesorii, din material textil
Cap. 63	Alte articole textile confecționate; seturi; îmbrăcăminte purtată sau uzată etc.
6301 10	Pături electrice, din material textil
6301 20	Pături (altele decât paturile electrice) și pleduri, din lână sau din păr fin de animale
6301 30	Pături (altele decât paturile electrice) și pleduri, din bumbac
6301 40	Pături (altele decât paturile electrice) și pleduri, din fibre sintetice
6301 90	Pături (altele decât paturile electrice) și pleduri, din alte materiale textile
6302 10	Lenjerie de pat, tricotată sau croșetată, din material textil
6302 21	Lenjerie de pat din bumbac, imprimată, netricotată

▼B

Nr. SA	Descrierea produsului
6302 22	Lenjerie de pat din fibre sintetice sau artificiale, imprimată, netricotată
6302 29	Lenjerie de pat din alte materiale textile, imprimată, netricotată
6302 31	Lenjerie de pat din bumbac, n.a.p.
6302 32	Lenjerie de pat din fibre sintetice sau artificiale, n.a.p.
6302 39	Lenjerie de pat din alte materiale textile, n.a.p.
6302 40	Lenjerie de masă, tricotată sau croșetată, din material textil
6302 51	Lenjerie de masă din bumbac netricotată
6302 52	Lenjerie de masă, din in, netricotată
6302 53	Lenjerie de masă, din fibre sintetice sau artificiale, netricotată
6302 59	Lenjerie de masă, din alte materiale textile, netricotată
6302 60	Lenjerie de baie sau de bucătărie, din frotir sau alt material asemănător, din bumbac
6302 91	Tipuri de lenjerie de baie sau de bucătărie, din bumbac, n.a.p.
6302 92	Lenjerie de baie sau de bucătărie din in
6302 93	Lenjerie de bucătărie sau de baie din fibre sintetice sau artificiale
6302 99	Lenjerie de bucătărie sau de baie, din alte materiale textile
6303 11	Perdele, draperii, storuri și draperii de pat din bumbac, tricotate
6303 12	Perdele, draperii, storuri și draperii de pat din fibre sintetice, tricotate
6303 19	Perdele, draperii, storuri și draperii de pat din alte materiale textile, tricotate
6303 91	Perdele, draperii, storuri și draperii de pat din bumbac, netricotate
6303 92	Perdele, draperii, storuri și draperii de pat din fibre sintetice, netricotate
6303 99	Perdele, draperii, storuri și draperii de pat din alte materiale textile, netricotate
6304 11	Cuverturi de pat din material textil, tricotate sau croșetate, n.a.p.
6304 19	Cuverturi de pat din material textil, netricotate sau necroșetate, n.a.p.
6304 91	Articole pentru mobilier, din material textil, tricotate sau croșetate
6304 92	Articole pentru mobilier, din bumbac, netricotate, necroșetate, n.a.p.
6304 93	Articole pentru mobilier, din fibre sintetice, netricotate, necroșetate, n.a.p.
6304 99	Articole pentru mobilier, din alte materiale textile, netricotate, necroșetate, n.a.p.
6305 10	Saci și sacoșe din iută sau din alte fibre textile liberiene
6305 20	Saci și sacoșe din bumbac

▼ B

Nr. SA	Descrierea produsului
6305 31	Saci și sacoșe din benzi sau din forme similare de polietilenă sau polipropilenă
6305 39	Saci și sacoșe din alte materiale textile sintetice
6305 90	Saci și sacoșe din alte materiale textile
6306 11	Prelate și tende din bumbac
6306 12	Prelate și tende din fibre sintetice
6306 19	Prelate și tende din alte materiale textile
6306 21	Corturi din bumbac
6306 22	Corturi din fibre sintetice
6306 29	Corturi din alte materiale textile
6306 31	Vele din fibre sintetice
6306 39	Vele din alte materiale textile
6306 41	Saltele pneumatice din bumbac
6306 49	Saltele pneumatice din alte materiale textile
6306 91	Articole pentru camping, din bumbac, n.a.p.
6306 99	Articole pentru camping, din alte materiale textile, n.a.p.
6307 10	Cârpe pentru spălat podeaua, cârpe de vase sau de șters praful, lavete și articole similare de întreținere, din material textil
6307 20	Veste de salvare și centuri de salvare din material textil
6307 90	Articole confecționate din material textil, inclusiv tipare pentru îmbrăcăminte, n.a.p.
6308 00	Seturi compuse din țesături și fire, pentru confecționarea carpetelor, tapiseriilor etc.
6309 00	Îmbrăcăminte uzată și alte articole textile uzate

Produse textile și de îmbrăcăminte din capitolele 30-49, 64-96

Poziție	Descrierea produsului
3005 90	Vată, tifon, bandaje și articole similare
ex 3921 12	} Țesături, tricoturi sau materiale nețesute, căptușite, acoperite sau laminate cu material plastic
ex 3921 13	
ex 3921 90	
ex 4202 12	} Geamantane, genți de mână și articole similare cu suprafața exterioară confecționată în special din material textil
ex 4202 22	
ex 4202 32	
ex 4202 92	
ex 6405 20	Încălțăminte cu fețe și cu tălpi din fetru de lână
ex 6406 10	Fețe de încălțăminte a căror suprafață exterioară este formată în proporție de peste 50 % din material textil

▼ **B**

Poziție	Descrierea produsului
ex 6406 99	Jambiere și ghetre din material textil
6501 00	Forme, calote și capișoane din fetru, discuri și cilindri din fetru pentru pălării
6502 00	Calote, împletite sau confecționate din benzi asamblate din orice materiale
6503 00	Pălării și alte articole similare din fetru
6504 00	Pălării și alte articole similare, împletite sau confecționate din benzi asamblate din orice material
6505 90	Pălării și alte articole similare, tricotate sau confecționate din dantelă sau din alt material textil
6601 10	Umbrele de grădină și de soare și articole similare
6601 91	Alte tipuri de umbrele cu mâner telescopic
6601 99	Alte tipuri de umbrele
ex 7019 10	Fire din fibre de sticlă
ex 7019 20	Țesături din fibre de sticlă
8708 21	Centuri de siguranță pentru autovehicule
8804 00	Parașute; părți și accesorii ale acestora
9113 90	Curele și brățări de ceas din material textil
ex 9404 90	Perne din bumbac, pilote; plăpumi din puf de rață; articole similare din material textil
9502 91	Îmbrăcăminte pentru păpuși
ex 9612 10	Panglici țesute din fibre sintetice sau artificiale, altele decât cele măsurând mai puțin de 30 mm lățime și ambalate pe sul

▼B**ACORD PRIVIND BARIERELE TEHNICE ÎN CALEA COMERȚULUI**

MEMBRILII,

Luând în considerare negocierile comerciale multilaterale ale Rundei Uruguay;

Dorind să promoveze obiectivele GATT 1994;

Recunoscând contribuția importantă pe care standardele internaționale și sistemele de evaluare a conformității o pot aduce în această privință prin creșterea randamentului producției și printr-o mai bună conducere a comerțului internațional;

Dorind, prin urmare, să încurajeze dezvoltarea standardelor internaționale și a sistemelor de evaluare a conformității;

Dorind, totuși, să vegheze ca normele tehnice și standardele internaționale, inclusiv cerințele în materie de ambalare, marcare și etichetare, cât și procedurile de evaluare a conformității cu normele tehnice și standarde internaționale să nu creeze obstacole inutile în comerțul internațional;

Recunoscând că nici o țară nu trebuie împiedicată să ia măsurile necesare pentru a asigura calitatea exporturilor sale sau pentru a proteja viața și sănătatea oamenilor, a animalelor și a plantelor, protecția mediului sau pentru a preveni practicile de natură să inducă în eroare, la nivelurile pe care țara le consideră corespunzătoare, sub rezerva ca aceste măsuri să nu fie aplicate într-un mod care să constituie fie un mijloc de discriminare arbitrară sau nejustificată între țări unde există aceleași condiții, fie o restricție deghizată în calea comerțului internațional și ca ele să fie totodată în conformitate cu prevederile prezentului acord;

Recunoscând că nici o țară nu ar trebui împiedicată să ia măsurile necesare pentru protejarea intereselor sale fundamentale de securitate;

Recunoscând contribuția pe care o poate aduce standardizarea internațională la transferul de tehnologie din țările dezvoltate spre țările în curs de dezvoltare;

Recunoscând că țările în curs de dezvoltare pot întâmpina dificultăți deosebite în elaborarea și aplicarea normelor tehnice, a standardelor și a procedurilor de evaluare a conformității cu normele tehnice și standardele respective și dorind să le ajute în eforturile lor în această privință,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

*Articolul 1***Dispoziții generale**

1.1. Termenii generali referitori la standardizare și la procedurile de evaluare a conformității au în mod normal sensul care le este atribuit prin definițiile adoptate în cadrul sistemului Organizației Națiunilor Unite și de către organismele internaționale de standardizare, ținând cont de contextul lor și în lumina obiectului și a scopului prezentului acord.

1.2. Cu toate acestea, în sensul prezentului acord, termenii și expresiile definite în anexa 1 au sensul care le este atribuit în această anexă.

1.3. Toate produsele, inclusiv produsele industriale și agricole, sunt supuse prevederilor prezentului acord.

1.4. Specificațiile pentru achiziții, elaborate de organismele guvernamentale pentru nevoile de producție sau de consum ale organismelor guvernamentale, nu sunt supuse prevederilor prezentului acord, dar sunt tratate în Acordul privind achizițiile publice, în conformitate cu domeniul de aplicare a acestuia.

▼B

1.5. Prevederile prezentului acord nu se aplică măsurilor sanitare și fitosanitare definite în anexa A a Acordului privind aplicarea măsurilor sanitare și fitosanitare.

1.6. Toate referirile făcute în prezentul acord la norme tehnice, standarde și proceduri de evaluare a conformității trebuie interpretate ca incluzând modificările ulterioare și orice completări la reguli sau la produsele vizate, cu excepția modificărilor sau a completărilor de mică importanță.

NORME TEHNICE ȘI STANDARDE*Articolul 2***Elaborarea, adoptarea și aplicarea normelor tehnice de către instituții guvernamentale centrale**

În ceea ce privește instituțiile guvernamentale centrale:

2.1. Țările membre veghează ca, în ceea ce privește normele tehnice, produsele importate provenind de pe teritoriul oricărei țări membre să nu fie tratate într-un mod mai puțin favorabil decât cel acordat produselor similare de origine națională și produselor similare originare din oricare altă țară.

2.2. Țările membre veghează ca elaborarea, adoptarea sau aplicarea normelor tehnice să nu aibă ca obiect sau ca efect crearea de obstacole inutile în calea comerțului internațional. În acest scop, normele tehnice nu trebuie să impună comerțului mai multe restricții decât este necesar în vederea atingerii unui obiectiv legitim, ținând seama de riscurile pe care le-ar antrena neîndeplinirea acestui obiectiv. Astfel de obiective legitime sunt, *inter alia*: nevoile de securitate națională, prevenirea practicilor de natură să inducă în eroare, protecția sănătății sau a securității oamenilor, a vieții sau a sănătății animalelor, protecția plantelor sau a mediului. Pentru evaluarea acestor riscuri, elementele relevante a fi luate în considerare sunt, *inter alia*, datele științifice și tehnice disponibile, tehnicile de prelucrare aferente sau utilizările finale prevăzute pentru produse.

2.3. Normele tehnice nu sunt menținute dacă situațiile sau obiectivele care au condus la adoptarea lor au încetat să mai existe sau dacă aceste situații sau obiective au fost modificate astfel încât este posibil să producă efecte mai puțin restrictive asupra comerțului.

2.4. În cazurile în care sunt necesare norme tehnice și în care există sau sunt pe cale de a fi finalizate standarde internaționale relevante, membrii utilizează aceste standarde internaționale sau părți relevante din ele ca bază a normelor tehnice, cu excepția cazurilor în care aceste standarde internaționale sau părți din ele s-ar dovedi mijloace ineficace sau nepotrivite pentru a atinge obiectivele legitime urmărite, de exemplu, din cauza unor factori climatici sau geografici esențiali sau a unor probleme tehnologice fundamentale.

2.5. Atunci când elaborează, adoptă sau aplică o normă tehnică susceptibilă să aibă efecte importante asupra comerțului altor țări membre, statul membru justifică, la cererea altui stat membru, norma tehnică respectivă, în conformitate cu prevederile punctelor 2-4. De fiecare dată când este elaborată, adoptată sau aplicată o normă tehnică în vederea îndeplinirii unuia dintre obiectivele legitime menționate expres la punctul 2, și care este în conformitate cu standardele internaționale relevante, se prezumă – prezumție care poate fi răsturnată – că norma tehnică respectivă nu creează un obstacol inutil în calea comerțului internațional.

2.6. În vederea armonizării într-o proporție cât mai largă a normelor tehnice, membrii participă pe deplin, în limita resurselor lor, la elaborarea, de către organismele internaționale de standardizare competente, a standardelor internaționale pentru produsele pentru care aceste țări au adoptat sau sunt pe cale să adopte norme tehnice.

▼B

2.7. Membrii adoptă o atitudine pozitivă în ceea ce privește acceptarea ca echivalente a normelor tehnice ale altor țări membre, chiar dacă aceste norme diferă de ale lor, cu condiția să existe certitudinea că acestea satisfac într-o măsură adecvată obiectivele propriilor lor norme.

2.8. Ori de câte ori este cazul, membrii definesc normele tehnice pe baza cerințelor referitoare la produs, în funcție de proprietățile de folosință a produsului mai degrabă decât în funcție de design sau de caracteristicile descriptive.

2.9. De fiecare dată când nu există standarde internaționale relevante sau în cazul în care conținutul tehnic al unei norme tehnice propuse nu este în conformitate cu cel al standardelor internaționale în materie și dacă norma tehnică poate avea efecte importante asupra comerțului altor membri, atunci membrii:

2.9.1 publică din timp un anunț referitor la intenția lor de a introduce o anumită normă tehnică, pentru a permite părților interesate din alte țări membre să ia cunoștință de acest lucru;

2.9.2. notifică celorlalți membri, prin intermediul secretariatului, cu privire la produsele care urmează să fie reglementate prin norma tehnică propusă, indicând pe scurt obiectivul și motivația acesteia. Aceste notificări trebuie făcute din timp, astfel încât să se poată aduce modificări și să se poată ține cont de observații;

2.9.3. oferă, la cerere, celorlalți membri detalii asupra normelor tehnice propuse sau exemplare ale acesteia și, ori de câte ori este posibil, identifică elementele care diferă, în chestiuni de fond, de standardele internaționale relevante;

2.9.4. acordă celorlalți membri, fără discriminare, un termen rezonabil pentru prezentarea în scris a observațiilor; discută aceste observații, la cerere, și țin cont de ele și de rezultatul discuțiilor purtate.

2.10. Fără a aduce atingere prevederilor menționate în partea introductivă a punctului 9, dacă apar sau riscă să apară probleme urgente de securitate, sănătate, protecție a mediului sau siguranță națională pentru un stat membru, acesta poate să omită unele dintre etapele enumerate în punctul 9, după cum consideră necesar, cu condiția ca în momentul când adoptă o normă tehnică:

2.10.1. să notifice imediat celorlalți membri, prin intermediul secretariatului, cu privire la norma tehnică în cauză și produsele vizate, indicând pe scurt obiectivul și motivul normei tehnice, inclusiv natura problemelor urgente;

2.10.2. să furnizeze, la cerere, celorlalți membri un exemplar al normei tehnice;

2.10.3. să acorde celorlalți membri, fără discriminare, posibilitatea de a-și prezenta observațiile în scris, să discute, la cerere, aceste observații, și să țină cont de observațiile scrise și de rezultatele acestor discuții.

2.11. Membrii veghează ca toate normele tehnice adoptate să fie publicate cu promptitudine sau să fie disponibile pentru a permite părților interesate din alte țări membre să le cunoască.

2.12. Cu excepția situațiilor de urgență menționate la punctul 10, membrii prevăd un interval de timp rezonabil între publicarea normelor tehnice și intrarea lor în vigoare, pentru ca producătorii din țările membre exportatoare, în special din țările membre în curs de dezvoltare, să aibă suficient timp pentru a-și adapta produsele sau metodele de producție la cerințele țării membre importatoare.

Articolul 3

Elaborarea, adoptarea și aplicarea normelor tehnice de către administrația publică locală și organisme neguvernamentale

În ceea ce privește autoritățile administrației publice locale și organismele neguvernamentale de pe teritoriul lor:

3.1. Membrii iau măsurile rezonabile în măsura posibilului pentru ca aceste structuri și organisme să se poată conforma prevederilor articolului 2, cu excepția obligației de notificare menționată la punctele 9.2 și 10.1 ale articolului 2.

3.2. Membrii veghează ca normele tehnice ale organelor publice locale direct subordonate autorităților administrației guvernamentale centrale ale țărilor membre să fie notificate în conformitate cu prevederile punctelor 9.2 și 10.1 ale articolului 2, cu observația că notificarea nu este cerută în cazul normelor tehnice al căror conținut tehnic este în esență același cu cel al normelor tehnice notificate anterior, ale autorităților administrației publice centrale ale membrilor în cauză.

3.3. Membrii pot cere să comunice cu alți membri, inclusiv prin notificările, furnizarea de informații, observațiile și discuțiile menționate la articolul 2 punctele 9 și 10, prin intermediul administrației publice centrale.

3.4. Membrii nu iau măsuri care să oblige sau să încurajeze autoritățile administrației publice locale sau organismele neguvernamentale din raza lor teritorială să acționeze într-un mod incompatibil cu prevederile articolului 2.

3.5. Membrii răspund pe deplin, în sensul prezentului acord, de respectarea tuturor prevederilor articolului 2. Ei formulează și aplică măsuri pozitive și mecanisme destinate să asigure respectarea prevederilor articolului 2 de către alte organe decât cele ale administrației publice centrale.

Articolul 4

Elaborarea, adoptarea și aplicarea standardelor

4.1. Membrii veghează ca organismele de standardizare ale administrației centrale să accepte și să respecte Codul de bună practică privind elaborarea, adoptarea și aplicarea standardelor, care este reprodus în anexa 3 la prezentul acord (numit în continuare „Cod de bună practică”). Ele iau toate măsurile rezonabile în măsura posibilităților pentru ca organele publice locale și organismele neguvernamentale de standardizare de pe teritoriul lor, precum și organele regionale de standardizare, la care ele însele sau una ori mai multe instituții sau organisme de pe teritoriul lor sunt membre, să accepte și să respecte acest Cod de bună practică. În plus, țările membre nu iau măsuri care, în mod direct sau indirect, ar putea să oblige sau să încurajeze organismele de standardizare menționate să acționeze într-un mod incompatibil cu Codul de bună practică. Obligațiile membrilor în ceea ce privește respectarea prevederilor Codului de bună practică de către organismele de standardizare se aplică indiferent dacă un organism de standardizare a acceptat sau nu Codul de bună practică.

4.2. Organismele de standardizare care acceptă și respectă Codul de bună practică sunt considerate de membri ca respectând principiile prezentului acord.

CONFORMITATEA CU NORMELE TEHNICE ȘI STANDARDE

Articolul 5

Proceduri de evaluare a conformității de către autorități ale administrației publice centrale

5.1. În cazurile în care se cere o asigurare pozitivă a conformității cu normele tehnice sau cu standardele, membrii veghează ca autoritățile administrației publice centrale să aplice următoarele prevederi pentru produsele originare de pe teritoriul altor membri:

▼ B

- 5.1.1. procedurile de evaluare a conformității sunt elaborate, adoptate și aplicate în așa fel încât, într-o situație comparabilă, furnizorii de produse similare originare din teritoriul altor membri să aibă acces în condiții care să nu îi defavorizeze față de furnizorii de produse similare de origine indigenă sau originare din oricare altă țară; accesul atrage după sine dreptul furnizorilor la o evaluare a conformității după regulile procedurii de evaluare, inclusiv, când procedura o prevede, posibilitatea de a solicita ca activitățile de evaluare a conformității să fie efectuate la locul instalațiilor și de a primi marca sistemului;
- 5.1.2. elaborarea, adoptarea și aplicarea procedurilor de evaluare a conformității nu au ca obiect sau ca efect crearea de bariere inutile în calea comerțului internațional. Aceasta înseamnă, *inter alia*, că nici procedurile de evaluare a conformității, nici aplicarea lor nu trebuie să fie mai stricte decât este necesar pentru a oferi membrilor importatori o garanție suficientă că produsele sunt conforme cu normele tehnice sau normele aplicabile, ținând cont de riscurile pe care le-ar crea neconformitatea.
- 5.2. Atunci când aplică dispozițiile punctului 1, membrii veghează ca:
 - 5.2.1. procedurile de evaluare a conformității să fie întreprinse și finalizate cât mai repede posibil și într-o ordine care să nu defavorizeze produsele originare din teritoriul altor membri față de produsele similare de origine națională;
 - 5.2.2. durata standard de tratare a fiecărei proceduri de evaluare a conformității să fie publicată sau durata prevăzută să fie comunicată solicitantului, la cererea acestuia; ca în cazul în care primește o cerere, organismul competent să examineze în cel mai scurt timp dacă documentația este completă și să informeze solicitantul asupra tuturor deficiențelor, în mod clar și complet; ca organismul competent să comunice solicitantului rezultatele evaluării cât mai curând posibil și în mod clar și complet, astfel încât să poată fi aduse modificări dacă este cazul; ca, și atunci când cererea prezintă deficiențe, organismul competent să avanseze cu evaluarea conformității cât mai mult posibil, dacă solicitantul o cere; ca, la cererea sa, solicitantul să fie informat asupra stadiului procedurii, precum și asupra motivelor eventualelor întârzieri;
 - 5.2.3. cererile de informații să se limiteze la cele necesare pentru evaluarea conformității și stabilirea taxelor;
 - 5.2.4. caracterul confidențial al informațiilor referitoare la produsele originare din teritoriul altor membri, obținute din evaluarea conformității sau furnizate cu această ocazie, să fie respectat în același fel ca și în cazul produselor naționale și astfel încât să fie protejate interesele comerciale legitime;
 - 5.2.5. toate taxele de evaluare a conformității pentru produsele originare din teritoriul altor membri să fie echitabile în comparație cu taxele de evaluare a conformității produselor similare naționale sau originare din oricare altă țară, ținând cont de cheltuielile de comunicații, transport și altele care rezultă din faptul că instalațiile de producție ale solicitantului și organismul de evaluare a conformității sunt situate în locuri diferite;
 - 5.2.6. amplasarea instalațiilor folosite pentru evaluarea conformității și alegerea mostrelor să nu creeze obstacole inutile pentru solicitanți sau pentru agenții lor;
 - 5.2.7. de fiecare dată când specificațiile unui produs se modifică după ce a avut loc evaluarea conformității sale cu normele tehnice sau standardele aplicabile, procedura de evaluare a conformității pentru produsul modificat să se limiteze la strictul necesar pentru a stabili dacă există motive suficiente de a crede că produsul corespunde încă normelor tehnice sau standardelor în cauză;

▼ B

- 5.2.8. să existe o procedură de examinare a plângerilor legate de funcționarea unei proceduri de evaluare a conformității și de corectare, în cazul în care plângerea este justificată.
- 5.3. Nici una dintre dispozițiile punctelor 1 și 2 nu împiedică țările membre să execute controale rezonabile prin sondaj pe teritoriile lor.
- 5.4. În cazurile în care se cere o asigurare pozitivă că produsele sunt în conformitate cu normele tehnice sau cu standardele și atunci când există sau sunt pe punctul de a fi finalizate ghiduri sau recomandări relevante elaborate de organisme internaționale de standardizare, țările membre veghează ca autoritățile administrației publice centrale să utilizeze aceste ghiduri sau recomandări, sau părți relevante din ele ca bază a procedurilor de evaluare a conformității, exceptând cazurile în care, în conformitate cu explicația furnizată la cerere, aceste ghiduri sau recomandări, sau părți relevante din ele nu sunt potrivite pentru țările membre implicate, din motive precum: motive de securitate națională, prevenirea practicilor de natură să inducă în eroare, protecția sănătății sau a securității oamenilor, a vieții sau a sănătății animalelor și protecția plantelor și a mediului, factori climatici sau alți factori geografici fundamentali, probleme tehnologice sau de infrastructură fundamentale.
- 5.5. În vederea armonizării de o manieră cât mai extinsă a procedurilor de evaluare a conformității, membrii participă pe deplin, în limitele resurselor lor, la elaborarea, de către organismele internaționale de standardizare competente, a ghidurilor sau a recomandărilor cu privire la aceste proceduri.
- 5.6. De fiecare dată când nu există ghiduri sau recomandări relevante emise de un organism internațional de standardizare sau când conținutul tehnic al unei proceduri de evaluare a conformității propuse nu este în conformitate cu ghidurile sau recomandările relevante formulate de organismele internaționale de standardizare și dacă procedura de evaluare a conformității poate avea efecte semnificative asupra comerțului altor membri, atunci membrii:
- 5.6.1. publică din timp un anunț referitor la intenția lor de a introduce o anumită procedură de evaluare a conformității, pentru a permite părților interesate din alte țări membre să ia cunoștință de acest lucru;
- 5.6.2. notifică celorlalți membri, prin intermediul secretariatului, cu privire la produsele care urmează să fie incluse în domeniul de aplicare a procedurii de evaluare a conformității propuse, indicând pe scurt obiectivul și motivația acesteia. Aceste notificări trebuie făcute din timp, astfel încât să se mai poată aduce modificări și să se poată ține cont de observații;
- 5.6.3. oferă, la cerere, celorlalți membri, detalii asupra procedurii de evaluare a conformității propuse sau exemplare ale acesteia și, ori de câte ori este posibil, identifică elementele care diferă, în chestiuni de fond, de ghidurile sau recomandările internaționale relevante emise de organismele de standardizare internaționale;
- 5.6.4. acordă celorlalți membri, fără discriminare, un termen rezonabil pentru prezentarea în scris a observațiilor; discută aceste observații, la cerere, și țin cont de ele și de rezultatul discuțiilor purtate.
- 5.7. Fără a aduce atingere prevederilor menționate în partea introductivă a punctului 6, dacă apar sau riscă să apară probleme urgente de securitate, sănătate, protecție a mediului sau siguranță națională pentru un membru, acesta poate să omită unele dintre etapele enumerate la punctul 6, după cum consideră necesar, doar dacă, în momentul când adoptă o procedură:
- 5.7.1. notifică imediat celorlalți membri, prin intermediul secretariatului, cu privire la procedura în cauză și produsele vizate, indicând pe scurt obiectivul și motivul procedurii, inclusiv natura problemelor urgente;
- 5.7.2. furnizează, la cerere, celorlalți membri un exemplar al regulilor procedurii în cauză;

▼B

5.7.3. acordă celorlalți membri, fără discriminare, posibilitatea de a-și prezenta observațiile în scris, să discute aceste observații dacă se cere acest lucru, și să țină cont de observațiile scrise și de rezultatele acestor discuții.

5.8. Membrii veghează ca toate procedurile de evaluare a conformității adoptate să fie publicate în cel mai scurt timp sau să fie disponibile pentru a permite părților interesate din alte țări membre să le cunoască.

5.9. Cu excepția situațiilor de urgență menționate la punctul 7, membrii prevăd un interval de timp rezonabil între publicarea cerințelor privind procedurile de evaluare a conformității și intrarea lor în vigoare, pentru ca producătorii din țările membre exportatoare, în special din țările membre în curs de dezvoltare, să aibă suficient timp pentru a-și adapta produsele sau metodele de producție la cerințele țării membre importatoare.

*Articolul 6***Recunoașterea evaluării conformității de către autoritățile administrației publice centrale**

În ceea ce privește autoritățile administrației publice centrale:

6.1. Fără a aduce atingere dispozițiilor punctelor 3 și 4, membrii veghează ca, ori ce câte ori este posibil, rezultatele procedurilor de evaluare a conformității altor membri să fie acceptate, chiar dacă aceste proceduri diferă de ale lor, cu condiția să aibă certitudinea că procedurile menționate asigură conformitatea cu normele tehnice și cu standardele aplicabile echivalente cu propriile lor proceduri. Se admite că pot fi necesare consultări prealabile pentru a se ajunge la o înțelegere reciprocă satisfăcătoare în legătură, în special, cu următoarele elemente:

6.1.1. competența tehnică adecvată și de durată a organismelor de evaluare a conformității ale țării membre exportatoare, astfel încât să garanteze fiabilitatea continuă a rezultatelor evaluării conformității; în această privință, conformitatea verificată, de exemplu, prin acreditare, cu ghidurile sau recomandările relevante emise de organisme internaționale de standardizare este considerată ca o indicație a caracterului adecvat al competenței tehnice;

6.1.2. acceptarea rezultatelor evaluării conformității să se limiteze la rezultatele obținute de organismele desemnate de membrul exportator.

6.2. Membrii veghează ca procedurile lor de evaluare a conformității să permită, atât cât este realizabil, aplicarea prevederilor punctului 1.

6.3. La cererea altor membri, membrii sunt încurajați să inițieze negocieri în vederea încheierii de acorduri de recunoaștere reciprocă a rezultatelor procedurilor lor de evaluare a conformității. Țările membre pot cere ca aceste acorduri să îndeplinească criteriile menționate la punctul 1 și să satisfacă dorințele părților privind potențialul lor de promovare a comerțului cu produsele vizate.

6.4. Se recomandă membrilor să permită participarea organismelor de evaluare a conformității situate pe teritoriul altor țări membre la procedurile lor de evaluare a conformității în condiții care să nu fie mai puțin favorabile decât cele acordate organismelor situate pe teritoriul lor sau pe teritoriul oricărei alte țări.

*Articolul 7***Proceduri de evaluare a conformității aplicate de către autorități ale administrației publice locale**

În ceea ce privește autoritățile administrației publice locale de pe teritoriul lor:

7.1. Membrii iau măsurile rezonabile în măsura posibilului pentru ca aceste organisme să se poată conforma prevederilor articolelor 5 și 6, cu excepția obligației de notificare menționate la articolul 5 punctele 6.2 și 7.1.

▼ B

7.2. Membrii veghează ca procedurile de evaluare a conformității ale organelor publice locale direct subordonate autorităților administrației publice centrale ale membrilor să fie notificate în conformitate cu prevederile articolului 5 punctele 6.2 și 7.1, cu observația că notificarea nu este cerută în cazul procedurilor de evaluare a conformității al căror conținut tehnic este în esență același cu cel al procedurilor de evaluare a conformității notificate anterior de către autoritățile administrației publice centrale ale membrilor.

7.3. Membrii pot cere să comunice cu alți membri, inclusiv notificările, furnizarea de informații, observațiile și discuțiile menționate la articolul 5 punctele 6 și 7, prin intermediul autorităților administrației publice centrale.

7.4. Țările membre nu iau măsuri care să oblige sau să încurajeze autoritățile administrației publice locale sau organismele neguvernamentale de pe teritoriul lor să acționeze într-un mod incompatibil cu prevederile articolelor 5 și 6.

7.5. Țările membre răspund pe deplin, în sensul prezentului acord, de respectarea tuturor prevederilor articolelor 5 și 6. Ele formulează și aplică măsuri pozitive și mecanisme destinate să asigure respectarea prevederilor articolelor 5 și 6 de către alte organe decât cele ale administrației publice centrale.

*Articolul 8***Proceduri de evaluare a conformității aplicate de către organismele neguvernamentale**

8.1. Membrii iau măsurile rezonabile, în măsura posibilului, pentru a se asigura că organismele neguvernamentale de pe teritoriile lor care realizează proceduri de evaluare a conformității respectă prevederile articolelor 5 și 6, cu excepția obligației de notificare a procedurilor de evaluare a conformității. În plus, membrii nu iau măsuri care, în mod direct sau indirect, ar putea să oblige sau să încurajeze aceste organisme să acționeze într-un mod incompatibil cu prevederile articolelor 5 și 6.

8.2. Membrii veghează ca autoritățile administrației publice centrale să se bazeze pe proceduri de evaluare a conformității realizate de organismele neguvernamentale numai dacă acestea din urmă se conformează prevederilor articolelor 5 și 6, cu excepția obligației de notificare a procedurilor de evaluare a conformității.

*Articolul 9***Sisteme internaționale și regionale**

9.1. În cazul în care se cere o asigurare pozitivă a conformității cu o normă tehnică sau un standard, membrii formulează și adoptă sisteme internaționale de evaluare a conformității și devin membri sau participanți la aceste sisteme.

9.2. Membrii iau toate măsurile care le sunt accesibile pentru a se asigura că sistemele internaționale și regionale de evaluare a conformității, la care sunt membri sau la care participă organisme competente de pe teritoriile lor, respectă prevederile articolelor 5 și 6. În plus, membrii nu iau măsuri care, în mod direct sau indirect, ar putea să oblige sau să încurajeze aceste sisteme să acționeze într-un mod incompatibil cu prevederile articolelor 5 și 6.

9.3. Membrii veghează ca autoritățile administrației publice centrale să se bazeze pe sisteme internaționale sau regionale de evaluare a conformității numai dacă acestea din urmă se conformează prevederilor articolelor 5 și 6, după caz.

▼B**INFORMARE ȘI ASISTENȚĂ***Articolul 10***Informații asupra normelor tehnice, standardelor și a procedurilor de evaluare a conformității**

10.1. Fiecare membru veghează să existe un punct de informare capabil să răspundă tuturor cererilor rezonabile de informații din partea altor membri și a părților interesate din alte țări membre și să le furnizeze documentele relevante cu privire la:

10.1.1. orice norme tehnice adoptate sau propuse pe teritoriul său de autorități ale administrației publice centrale sau locale, de organismele neguvernamentale abilitate prin lege să aplice o normă tehnică sau de organisme regionale de standardizare ale căror membre sunt sau la care participă;

10.1.2. orice norme adoptate sau propuse pe teritoriul său de autorități ale administrației publice centrale sau locale sau de organisme regionale de standardizare ale căror membre sunt sau la care participă;

10.1.3. orice proceduri de evaluare a conformității existente sau propuse, conduse pe teritoriul său de autorități ale administrației publice centrale sau locale, de organisme neguvernamentale abilitate prin lege să aplice o normă tehnică sau de organe regionale ale căror membre sunt sau la care participă;

10.1.4. apartenența și participarea unui membru sau a autorităților administrației publice centrale sau locale competente de pe teritoriul său la organisme internaționale și regionale de standardizare, la sisteme internaționale și regionale de evaluare a conformității, precum și la înțelegerile bilaterale și multilaterale care intră sub incidența prezentului acord; de asemenea, fiecare punct de informare trebuie să fie în măsură să furnizeze informații rezonabile asupra dispozițiilor acestor sisteme și înțelegeri;

10.1.5. locurile în care pot fi găsite anunțurile publicate în conformitate cu prezentul acord sau sursele de informare unde acestea pot fi obținute;

10.1.6. locurile unde se găsesc punctele de informare menționate la punctul 3.

10.2. Totuși, dacă din rațiuni juridice sau administrative, un membru stabilește mai multe puncte de informare, acest membru furnizează celorlalți membri informații complete și clare privind sfera de competență a fiecăruia dintre aceste puncte de informare. În plus, membrul respectiv veghează ca toate cererile de informații adresate în mod incorect unui punct de informare să fie înaintate în cel mai scurt timp punctului de informare competent.

10.3. Fiecare membru ia toate măsurile rezonabile care îi sunt accesibile pentru a asigura existența unuia sau a mai multor puncte de informare capabile să răspundă tuturor cererilor rezonabile de informații provenind de la alte țări membre și de la părțile interesate din aceste țări membre, precum și să furnizeze documente pertinente sau să indice sursele de informare potrivite, cu privire la:

10.3.1. orice norme adoptate sau propuse pe teritoriul său de organisme neguvernamentale de standardizare sau de organisme regionale de standardizare ale căror membre sunt sau la care participă;

10.3.2. orice proceduri de evaluare a conformității existente sau propuse, conduse pe teritoriul său de organisme neguvernamentale sau de organisme regionale ale căror membre sunt sau la care participă;

▼B

10.3.3. apartenența și participarea organismelor neguvernamentale competente de pe teritoriul său la organisme internaționale și regionale de standardizare, la sisteme internaționale și regionale de evaluare a conformității, precum și la înțelegerile bilaterale și multilaterale care intră sub incidența prezentului acord; de asemenea, fiecare punct de informare trebuie să fie în măsură să furnizeze informații rezonabile asupra dispozițiilor acestor sisteme și înțelegeri.

10.4. Membrii iau toate măsurile rezonabile în măsura posibilului pentru a se asigura că, în cazul în care alți membri sau părți interesate din alte țări membre solicită exemplare ale documentelor, în conformitate cu prevederile prezentului acord, aceste exemplare le sunt furnizate la un preț echitabil (dacă este cazul), care, făcând abstracție de costurile reale de expediție, este același pentru „resortisanții”⁽¹⁾ țării membre respective și pentru cei ai oricărui alți membri.

10.5. La cererea altor membri, țările dezvoltate membre furnizează traducerea în engleză, franceză sau spaniolă a documentelor care fac obiectul unei anumite notificări sau rezumate ale acestora în cazul documentelor voluminoase.

10.6. La primirea notificărilor în conformitate cu prevederile prezentului acord, secretariatul transmite exemplare tuturor membrilor și tuturor organismelor internaționale de standardizare și de evaluare a conformității interesate și atrage atenția membrilor în curs de dezvoltare asupra oricărei notificări referitoare la produsele care prezintă un interes special pentru ele.

10.7. Ori de câte ori un membru încheie cu una sau mai multe țări un acord privind norme tehnice, standarde sau proceduri de evaluare a conformității care pot avea efecte importante asupra comerțului, cel puțin unul dintre membrii parte la acord aduce la cunoștința celorlalți membri, prin intermediul secretariatului, produsele vizate de acel acord, însoțite de o scurtă prezentare a acordului respectiv. Membrii interesați sunt încurajați să inițieze, la cerere, consultări cu alți membri cu scopul de a încheia acorduri similare sau de a asigura participarea lor la aceste acorduri.

10.8. Nici o dispoziție a prezentului acord nu trebuie interpretată ca impunând:

10.8.1. publicarea textelor într-o altă limbă decât cea a membrului respectiv;

10.8.2. comunicarea detaliilor sau a exemplarelor de proiect într-o altă limbă decât cea a membrului respectiv, sub rezerva prevederilor punctului 5 sau

10.8.3. comunicarea, de către membri, de informații a căror divulgare ar fi, după opinia lor, contrară intereselor esențiale de securitate.

10.9. Notificările adresate secretariatului sunt redactate în franceză, engleză sau în spaniolă.

10.10. Membrii desemnează o singură autoritate a administrației publice centrale care să răspundă de aplicarea la nivel național a prevederilor referitoare la procedurile de notificare prevăzute de prezentul acord, cu excepția celor care figurează în anexa 3.

10.11. Totuși, dacă din rațiuni juridice sau administrative, responsabilitatea referitoare la aplicarea procedurilor de notificare este împărțită între două sau mai multe autorități ale administrației publice centrale, membrii respectivi furnizează celorlalți membri informații complete și clare asupra domeniului de responsabilitate al fiecăreia dintre aceste autorități.

⁽¹⁾ În prezentul acord, termenul „resortisanți” se referă, în cazul unui teritoriu vamal distinct membru al OMC, la persoanele fizice sau juridice care sunt domiciliare sau au sediul industrial sau comercial real și efectiv pe acest teritoriu vamal.

Articolul 11

Asistență tehnică pentru alte țări membre

11.1. Membrii acordă altor membri, în special țărilor membre în curs de dezvoltare, la cererea acestora, consultanță pentru elaborarea normelor tehnice.

11.2. Membrii acordă consultanță altor țări membre, în special țărilor membre în curs de dezvoltare, la cererea acestora, și le furnizează asistență tehnică în condițiile stabilite de comun acord, în legătură cu crearea de organisme naționale de standardizare și participarea lor la organismele internaționale de standardizare; ele își încurajează organismele naționale de standardizare să procedeze în același fel.

11.3. Membrii iau toate măsurile rezonabile în măsura posibilului pentru ca organismele de reglementare de pe teritoriul lor să acorde consultanță altor membri, în special țărilor membre în curs de dezvoltare, la cererea acestora, și le furnizează asistență tehnică în condițiile și modurile stabilite de comun acord, cu privire la:

11.3.1. crearea de organisme de standardizare sau organisme de evaluare a conformității cu normele tehnice;

11.3.2. metodele care să le permită să se conformeze cât mai bine cu normele lor tehnice.

11.4. Membrii iau toate măsurile rezonabile în măsura posibilului pentru ca alți membri, în special țările membre în curs de dezvoltare, la cererea acestora, să beneficieze de consultanță și le furnizează asistență tehnică în condițiile și modurile stabilite de comun acord, în legătură cu crearea de organisme de evaluare a conformității cu normele și modurile adoptate pe teritoriul țării membre care solicită acest lucru.

11.5. Membrii acordă consultanță altor membri, în special țărilor membre în curs de dezvoltare, la cererea acestora, și le furnizează asistență tehnică în condițiile stabilite de comun acord, în legătură cu măsurile pe care producătorii lor ar trebui să le ia dacă doresc să aibă acces la sisteme de evaluare a conformității aplicate de către organisme guvernamentale sau neguvernamentale de pe teritoriul țării membre care primește solicitarea.

11.6. Membrii care sunt membri sau participanți la sisteme internaționale sau regionale de evaluare a conformității acordă consultanță celorlalți membri, în special țărilor membre în curs de dezvoltare, și le furnizează asistență tehnică, în condițiile și modurile stabilite de comun acord, în legătură cu crearea instituțiilor și a cadrului juridic care să le permită să-și îndeplinească obligațiile de membru sau de participant la aceste sisteme.

11.7. Membrii încurajează organismele de pe teritoriul lor care sunt membre sau participante la sisteme internaționale sau regionale de evaluare a conformității să acorde consultanță celorlalți membri, în special țărilor membre în curs de dezvoltare, la cererea acestora, și să analizeze cererile lor de asistență tehnică cu privire la crearea de instituții care să permită organismelor competente de pe teritoriul lor să-și îndeplinească obligațiile de membru sau de participant la aceste sisteme.

11.8. În cazul în care acordă consultanță și asistență tehnică altor membri, în baza prevederilor punctelor 1-7, membrii acordă prioritate nevoilor țărilor membre cel mai puțin dezvoltate.

Articolul 12

Tratament special și diferențiat acordat țărilor membre în curs de dezvoltare

12.1. Membrii acordă țărilor membre în curs de dezvoltare, care sunt parte la prezentul acord, un tratament diferențiat și mai favorabil, prin aplicarea prevederilor care urmează și a prevederilor relevante menționate la alte articole din acest acord.

▼ B

12.2. Membrii acordă o atenție specială prevederilor prezentului acord referitoare la drepturile și obligațiile țărilor membre în curs de dezvoltare și țin cont de nevoile speciale de dezvoltare, financiare și comerciale ale acestor membri, în aplicarea prezentului acord pe plan național și în aplicarea prevederilor instituționale prevăzute în acord.

12.3. La elaborarea și aplicarea normelor tehnice, a standardelor și a procedurilor de evaluare a conformității, membrii țin cont de nevoile speciale de dezvoltare, financiare și comerciale ale țărilor membre în curs de dezvoltare pentru a veghea ca aceste norme tehnice, standarde și proceduri de evaluare a conformității să nu creeze obstacole inutile în calea exporturilor țărilor membre în curs de dezvoltare.

12.4. Membrii admit că, deși pot exista standarde, ghiduri sau recomandări internaționale, țările membre în curs de dezvoltare adoptă, în condițiile tehnologice și socioeconomice care le sunt specifice, anumite norme tehnice, standarde și proceduri de evaluare a conformității menite să păstreze tehnicile, metodele și procesele de producție naționale compatibile cu nevoile lor de dezvoltare. În consecință, membrii admit că nu li se poate pretinde țărilor membre în curs de dezvoltare să utilizeze, ca bază a normelor lor tehnice sau a standardelor lor, inclusiv în ceea ce privește metodele de testare, standarde internaționale care nu corespund nevoilor lor de dezvoltare, financiare și comerciale.

12.5. Membrii iau toate măsurile rezonabile în măsura posibilului pentru a se asigura că structura și funcționarea organismelor internaționale de standardizare și a sistemelor de evaluare a conformității sunt în măsură să faciliteze o participare activă și reprezentativă a organismelor competente ale tuturor membrilor, ținând cont de problemele speciale ale țărilor membre în curs de dezvoltare.

12.6. Membrii iau toate măsurile rezonabile care le sunt accesibile pentru a se asigura că, la cererea țărilor membre în curs de dezvoltare, organismele internaționale de standardizare examinează posibilitatea de a elabora și, dacă aceasta există, elaborează standarde internaționale privind produsele care prezintă un interes deosebit pentru acești membri.

12.7. În conformitate cu prevederile articolului 11, membrii furnizează asistență tehnică țărilor membre în curs de dezvoltare pentru a se asigura că elaborarea și aplicarea normelor tehnice, a standardelor și a procedurilor de evaluare a conformității nu creează obstacole inutile pentru extinderea și diversificarea exporturilor acestor țări membre. Pentru a stabili termenii și condițiile acestei asistențe tehnice, se ține cont de nivelul de dezvoltare țării membre solicitante și în special de cel al țărilor membre cel mai puțin dezvoltate.

12.8. Este recunoscut faptul că țările membre în curs de dezvoltare se pot confrunta cu probleme speciale, inclusiv de natură instituțională și de infrastructură, în privința elaborării și a aplicării normelor tehnice, a normelor și a procedurilor de evaluare a conformității. De asemenea, se recunoaște faptul că nevoile speciale de dezvoltare și comerciale ale acestor țări membre în curs de dezvoltare, precum și nivelul lor de dezvoltare tehnologică pot afecta capacitatea lor de a-și respecta în întregime obligațiile care decurg din prezentul acord. Membrii țin, deci, pe deplin seama de acest fapt. De aceea, pentru a permite țărilor membre în curs de dezvoltare să se conformeze cu prezentul acord, Comitetul privind barierele tehnice în calea comerțului, prevăzut la articolul 13 (numit în prezentul acord „Comitetul”), este abilitat să le acorde, la cerere, scutiri specifice și limitate în timp, totale sau parțiale, de la obligațiile prevăzute de prezentul acord. La examinarea cererilor de această natură, Comitetul ține seama de problemele speciale în domeniul elaborării și al aplicării normelor tehnice, a standardelor și a procedurilor de evaluare a conformității, de nevoile speciale de dezvoltare și comerciale ale țărilor membre în curs de dezvoltare, precum și de nivelul său tehnologic, care pot afecta capacitatea sa de a-și respecta pe deplin obligațiile care îi revin în baza prezentului acord. Comitetul ține seama îndeosebi de problemele speciale ale țărilor membre cel mai puțin dezvoltate.

▼ B

12.9. În timpul consultărilor, țările membre dezvoltate nu pierd din vedere greutatea specială pe care țările membre în curs de dezvoltare le întâmpină în elaborarea și aplicarea standardelor, a normelor tehnice și a procedurilor de evaluare a conformității. De asemenea, în dorința de a ajuta țările membre în curs de dezvoltare în eforturile lor în acest sens, țările membre dezvoltate țin cont de nevoile speciale ale acestora în materie financiară, comercială și de dezvoltare.

12.10. Comitetul examinează periodic tratamentul special și diferențiat prevăzut de prezentul acord, acordat țărilor membre în curs de dezvoltare la nivel național și internațional.

INSTITUȚII, CONSULTARE ȘI SOLUȚIONAREA LITIGIILOR

Articolul 13

Comitetul privind barierele tehnice în calea comerțului

13.1. Se instituie prin prezentul acord un Comitet privind barierele tehnice în calea comerțului, compus din reprezentanți ai fiecărei țări membre. Comitetul își alege un președinte și se reunește ori de câte ori este necesar, dar cel puțin o dată pe an, pentru a da membrilor posibilitatea de a se consulta asupra tuturor problemelor referitoare la funcționarea acordului și la atingerea obiectivelor sale; Comitetul își exercită atribuțiile care îi sunt încredințate prin prezentul acord sau de către membri.

13.2. Comitetul instituie grupuri de lucru sau alte organe corespunzătoare ce își exercită atribuțiile încredințate de Comitet, în conformitate cu prevederile corespunzătoare ale prezentului acord.

13.3. Se înțelege că trebuie evitată orice suprapunere inutilă între activitățile întreprinse, pe de o parte, în baza prezentului acord și, pe de altă parte, cele întreprinse de către guverne, în alte organisme tehnice. Comitetul examinează această problemă cu scopul de a reduce la minim orice astfel de suprapunere.

Articolul 14

Consultări și soluționarea litigiilor

14.1. Consultările și soluționarea litigiilor privind orice problemă referitoare la funcționarea prezentului acord se desfășoară sub auspiciile Organului de soluționare a litigiilor și respectă, *mutatis mutandis*, prevederile articolelor XXII și XXIII ale GATT 1994, elaborate și aplicate prin Înțelegerea privind soluționarea litigiilor.

14.2. La cererea unui membru parte la un litigiu sau din proprie inițiativă, un grup special poate stabili un grup de experți tehnici care să îl asiste în problemele de natură tehnică care necesită o examinare detaliată de către experți.

14.3. Grupurile de experți tehnici funcționează în conformitate cu procedurile prevăzute la anexa 2.

14.4. Prevederile menționate anterior referitoare la soluționarea litigiilor pot fi invocate în cazurile în care un membru apreciază că un alt membru nu a obținut rezultate satisfăcătoare în sensul articolelor 3, 4, 7, 8 și 9 și că interesele sale comerciale sunt afectate în mod semnificativ. În această privință, aceste rezultate trebuie să fie echivalente cu cele care ar fi obținute dacă organismul în cauză ar fi un membru.

▼ B**DISPOZIȚII FINALE***Articolul 15***Dispoziții finale***Rezerve*

15.1. Nu pot fi formulate rezerve cu privire la prevederile prezentului acord fără consimțământul celorlalți membri.

Analiză

15.2. În cel mai scurt timp de la data intrării în vigoare a Acordului OMC pentru un membru, statul respectiv informează Comitetul în legătură cu măsurile existente sau luate pentru a asigura aplicarea și administrarea prezentului acord. De asemenea, statul membru aduce la cunoștința Comitetului orice modificare ulterioară a acestor măsuri.

15.3. Comitetul analizează în fiecare an aplicarea și funcționarea prezentului acord, ținând cont de obiectivele sale.

15.4. Cel mai târziu la sfârșitul celui de-al treilea an de la data intrării în vigoare a Acordului OMC și, ulterior, la sfârșitul fiecărei perioade de trei ani, Comitetul analizează funcționarea și aplicarea prezentului acord, inclusiv prevederile referitoare la transparență, în scopul de a recomanda, când este cazul, o ajustare a drepturilor și a obligațiilor din prezentul acord pentru a asigura avantajul economic reciproc și echilibrul între drepturi și obligații, fără a aduce atingere prevederilor articolului 12. Având în vedere, *inter alia*, experiența acumulată în aplicarea acordului, Comitetul prezintă Consiliului pentru comerțul cu mărfuri, dacă este cazul, propuneri de modificări la textul prezentului acord.

Anexe

15.5. Anexele la prezentul acord fac parte integrantă din acest acord.

ANEXA 1

TERMENI ȘI DEFINIȚII ÎN SENSUL PREZENTULUI ACORD

Atunci când sunt utilizați în prezentul acord, termenii indicați în ediția a șasea a Ghidului ISO/IEC 2:1991, „Termeni generali și definițiile lor privind standardizarea și activitățile conexe”, au același sens cu cel care le este atribuit în definițiile din ghidul sus-menționat, ținând cont de faptul că serviciile sunt excluse din domeniul de aplicare a prezentului acord.

Totuși, în sensul prezentului acord se aplică următoarele definiții:

1. Normă tehnică

Document care enunță caracteristicile produselor sau procesele și metodele de fabricație ale acestora, inclusiv prevederile administrative aplicabile, document a cărui respectare este obligatorie. El mai poate include sau se poate referi exclusiv la terminologie, simboluri, cerințe privind ambalarea, marcarea sau etichetarea unui produs, a unui proces sau a unei metode de fabricație date.

Notă explicativă

Definiția care figurează în Ghidul ISO/IEC 2 nu este autosuficientă, ci corespunde sistemului cunoscut sub numele de „construcție pe bază de elemente componente”.

2. Standard

Document aprobat de un organism recunoscut, care furnizează, pentru utilizare comună și repetată, reguli, orientări sau caracteristici pentru produse sau procese și metode de fabricație conexe, document a cărui respectare nu este obligatorie. El poate include sau se poate referi exclusiv la terminologie, simboluri, cerințe privind ambalarea, marcarea sau etichetarea unui produs, a unui proces sau a unei metode de fabricație date.

Notă explicativă

Termenii definiți în Ghidul ISO/IEC 2 se referă la produse, procese și servicii. Prezentul acord privește numai normele tehnice, standardele și procedurile de evaluare a conformității care vizează produse sau procese și metode de fabricație. Standardele în sensul definiției din Ghidul ISO/IEC 2 sunt documente a căror respectare este obligatorie sau facultativă. În sensul prezentului acord, standardele sunt definite ca documente a căror aplicare este facultativă, iar normele tehnice ca documente a căror aplicare este obligatorie. Standardele elaborate de comunitatea internațională de standardizare se bazează pe consens. Prezentul acord vizează și documente care nu se bazează pe consens.

3. Proceduri de evaluare a conformității

Orice procedură utilizată, direct sau indirect, pentru a stabili dacă cerințele relevante ale normelor tehnice sau ale standardelor sunt respectate.

Notă explicativă

Procedurile de evaluare a conformității cuprind, *inter alia*, procedurile de eșantionare, testare și inspecție; procedurile de evaluare, verificare și asigurare a conformității; procedurile de înregistrare, acreditare și omologare, precum și combinațiile lor.

4. Organism sau sistem internațional

Organism sau sistem la care pot adera organismele competente ale tuturor țărilor membre, cel puțin.

5. Organism sau sistem regional

Organism sau sistem la care pot adera numai organismele competente ale anumitor țări membre.

▼B**6. Autorități ale administrației publice centrale**

Guvernul central, ministerele și departamentele sale sau orice altă structură supusă controlului guvernului central în ceea ce privește activitatea respectivă.

Notă explicativă

În cazul Comunităților Europene, se aplică prevederile după care guvernează autoritățile administrației publice centrale. Totuși, în interiorul Comunității Europene pot fi stabilite organisme regionale sau sisteme regionale de evaluare a conformității, care în astfel de cazuri se supun dispozițiilor prezentului acord privind organisme regionale sau sisteme regionale de evaluare a conformității.

7. Autoritățile administrației publice locale

Autoritățile administrației publice, altele decât administrația centrală (de exemplu, statele, provinciile, landurile, cantoanele, comunele, municipiile etc.), ministerele sau departamentele acestora sau orice organism supus controlului acestor autorități publice în ceea ce privește activitatea respectivă.

8. Organism neguvernamental

Organism, altul decât un organism guvernamental central sau local, inclusiv un organism neguvernamental autorizat prin lege să aplice o normă tehnică.

*ANEXA 2***GRUPURI DE EXPERȚI TEHNICI**

Pentru grupurile de experți tehnici stabilite în conformitate cu prevederile articolului 14 se aplică următoarele proceduri:

1. Grupurile de experți tehnici sunt subordonate grupului special. Mandatul și metodele de lucru sunt stabilite de grupul special, căruia îi prezintă rapoarte de activitate.
2. Participarea la lucrările grupurilor de experți tehnici este limitată la persoane cu competență și experiență profesională recunoscute în domeniul respectiv.
3. Nici un resortisant al părților aflate în litigiu nu poate fi membru al unui grup de experți tehnici fără acordul comun al părților, în afară de cazuri excepționale când grupul special consideră că nu există altă modalitate de a dispune de cunoștințele științifice specializate care îi sunt necesare. Funcționarii guvernamentali ai părților aflate în litigiu nu pot fi membri ai unui grup de experți tehnici. Membrii grupurilor de experți tehnici participă la aceste grupuri cu titlu personal, și nu ca reprezentant al unui guvern sau al unei organizații. Guvernele și organizațiile nu trebuie deci să le dea instrucțiuni cu privire la aspectele investigate de grupul de experți tehnici.
4. Grupurile de experți tehnici pot căuta și consulta orice sursă de informații și consiliere tehnică pe care o consideră indicată. Înainte de a cere asemenea informații sau consultații unei surse aflate sub jurisdicția unei țări membre, grupurile trebuie să informeze guvernul acestei țări membre. Toate țările membre trebuie să răspundă în cel mai scurt timp și complet la orice cerere de informații prezentată de un grup de experți tehnici care consideră aceste informații necesare și adecvate.
5. Părțile aflate în litigiu au acces la toate informațiile relevante furnizate grupului de experți tehnici, cu excepția cazului în care aceste informații sunt confidențiale. Informațiile confidențiale furnizate grupului de experți tehnici nu trebuie divulgate fără o autorizație oficială din partea guvernului, a organizației sau a persoanei care le-a furnizat. În cazul în care se cer astfel de informații de la un grup de experți tehnici care nu este autorizat să le dezvăluie, guvernul, organizația sau persoana care le-a furnizat transmite un rezumat neconfidențial al informațiilor respective.
6. Grupul de experți tehnici înaintează țărilor membre interesate un proiect de raport, pentru a primi observațiile lor și a le lua în considerare, dacă este cazul, în raportul final; raportul final este și el transmis țărilor membre interesate, atunci când este înaintat grupului special.

ANEXA 3

COD DE BUNĂ PRACTICĂ PENTRU ELABORAREA, ADOPTAREA ȘI APLICAREA STANDARDELOR**Dispoziții generale**

A. În sensul prezentului cod se aplică definițiile din anexa 1 la prezentul acord.

B. Prezentul cod este deschis spre acceptare oricărui organism de standardizare de pe teritoriul unei țări membre a OMC, fie că este vorba de o autoritate a administrației publice centrale, locale sau o organizație neguvernamentală; oricărui organism de standardizare regional guvernamental, în care unul sau mai mulți membri sunt membri ai OMC; și oricărui organism de standardizare regional neguvernamental, în care unul sau mai mulți membri sunt situați pe teritoriul unei țări membre a OMC [numiți(t) în continuare, în mod colectiv, „organisme de standardizare” sau, individual, „organism de standardizare”].

C. Organismele de standardizare care acceptă sau denunță prezentul cod notifică Centrul de Informare ISO/IEC de la Geneva. În notificare se specifică numele și adresa organismului respectiv, precum și domeniul activităților sale de standardizare actuale și de perspectivă. Notificarea poate fi transmisă fie direct Centrului de Informare ISO/IEC, fie prin intermediul organismului național membru ISO/IEC sau, de preferință, al organismului național competent membru al ISONET sau al organismului internațional competent afiliat la ISONET, după caz.

Dispoziții de fond

D. În ceea ce privește standardele, organismul de standardizare nu acordă produselor originare din teritoriul oricărei alte țări membre a OMC un tratament mai puțin favorabil decât cel acordat produselor similare de origine națională și produselor similare originare din orice altă țară.

E. Organismul de standardizare veghează ca elaborarea, adoptarea sau aplicarea standardelor să nu aibă ca obiect sau ca efect crearea de obstacole inutile în calea comerțului internațional.

F. În cazurile în care standardele internaționale există deja sau sunt pe punctul de a fi finalizate, organismul de standardizare utilizează aceste standarde sau părți relevante din ele ca bază pentru standardele pe care le elaborează, exceptând cazurile în care aceste standarde internaționale sau aceste părți nu sunt eficace sau corespunzătoare, de exemplu ca urmare a unui nivel de protecție insuficient, a unor factori climaterici sau geografici esențiali sau a unor probleme tehnologice fundamentale.

G. În vederea armonizării într-o proporție cât mai largă a standardelor, organismul de standardizare participă pe deplin și în mod corespunzător, în limitele resurselor sale, la elaborarea, de către organismele internaționale de standardizare competente, a standardelor internaționale în domeniul pentru care el adoptă sau este pe cale să adopte standarde. Participarea organismelor de standardizare de pe teritoriul unei țări membre la o anumită activitate internațională de standardizare are loc, ori de câte ori este posibil, prin intermediul unei delegații reprezentând toate organismele de standardizare din teritoriu care au adoptat sau sunt pe cale să adopte standarde în domeniul vizat de activitatea de standardizare internațională.

H. Organismul de standardizare de pe teritoriul unei țări membre face toate eforturile posibile pentru a evita dublarea sau suprapunerea cu activitățile altor organisme de standardizare de pe teritoriul național sau cu activitățile organismelor internaționale sau regionale de standardizare relevante. Aceste organisme fac, de asemenea, toate eforturile posibile pentru a ajunge la un consens național în privința standardelor pe care le elaborează. De asemenea, organismul regional de standardizare face toate eforturile posibile pentru a evita dublarea sau suprapunerea cu activitățile organismelor internaționale de standardizare relevante.

▼ B

I. Ori de câte ori este cazul, organismul de standardizare definește standardele bazate pe cerințe privind produsul mai mult în funcție de performanța acestuia decât de design sau de caracteristicile sale descriptive.

J. Cel puțin o dată la șase luni, organismul de standardizare publică un program de activitate în care își indică numele și adresa, standardele pe care le elaborează în acel moment și cele pe care le adoptă în perioada anterioară. Un standard este în curs de elaborare din momentul în care a fost luată decizia de elaborare până în momentul în care este adoptat. Titlurile proiectelor de standarde specifice se comunică, la cerere, în engleză, franceză sau spaniolă. Un anunț despre existența programului de activitate este difuzat într-o publicație națională sau, după caz, regională, referitoare la activitățile de standardizare.

Programul de activitate indică, pentru fiecare standard, în conformitate cu regulile ISONET, clasificarea corespunzătoare subiectului standardului, stadiul de elaborare a standardului și referințele la toate standardele internaționale utilizate ca bază a acestui standard. Cel mai târziu până la publicarea programului său de activitate, organismul de standardizare notifică existența acestui program Centrului de Informare ISO/IEC de la Geneva.

În notificare se indică numele și adresa organismului de standardizare, precum și numele și numărul publicației în care apare programul de activitate, perioada la care se referă programul de activitate și prețul (dacă este cazul), cât și modul și locul unde poate fi obținut. Notificarea poate fi trimisă direct Centrului de Informare ISO/IEC sau, de preferință, prin intermediul organismului național competent membru al ISONET sau al organismului internațional competent afiliat la ISONET.

K. Organismul național membru al ISO/IEC depune toate eforturile pentru a deveni membru al ISONET sau pentru a desemna un alt organism să devină membru, precum și pentru a obține pentru el sau pentru celalalt organism cel mai avansat posibil statut de membru pentru membrul ISONET. Celelalte organisme de standardizare fac toate eforturile posibile pentru a se asocia organismului membru al ISONET.

L. Înainte de a adopta un standard, organismul de standardizare acordă părților interesate de pe teritoriul unei țări membre a OMC o perioadă de cel puțin 60 de zile, pentru ca acestea să-și poată prezenta observațiile asupra proiectului de standard. Această perioadă poate fi, totuși, scurtată, în cazul în care apar sau riscă să apară probleme urgente de securitate, de sănătate sau de protecție a mediului. Cel mai târziu la începutul perioadei prevăzute pentru prezentarea observațiilor, organismul de standardizare publică, în publicația vizată la punctul J, un anunț referitor la durata acestei perioade. Acest anunț indică, pe cât posibil, dacă proiectul de standard se îndepărtează de standardele internaționale relevante.

M. La cererea oricărei părți interesate de pe teritoriul unei țări membre a OMC, organismul de standardizare furnizează sau ia măsuri pentru a-i furniza, în cel mai scurt timp, un exemplar al unui proiect de standard pe care l-a difuzat deja pentru observații. Orice taxă percepută pentru acest serviciu, făcând abstracție de cheltuielile reale de expediere, trebuie să fie aceeași pentru părțile interesate străine și pentru cele naționale.

N. Organismul de standardizare ține cont, la elaborarea în continuare a standardului, de observațiile primite în perioada prevăzută în acest scop. El răspunde în cel mai scurt timp observațiilor primite prin intermediul organismelor de standardizare care au acceptat prezentul Cod de bună practică. Răspunsul trebuie să cuprindă o justificare a devierii de la standardele internaționale pertinente.

O. O dată adoptat, standardul trebuie publicat în cel mai scurt timp.

▼ B

P. La cererea oricărei părți interesate de pe teritoriul unei țări membre a OMC, organismul de standardizare îi furnizează sau ia măsuri pentru a-i furniza, în cel mai scurt timp, un exemplar al programului său de activitate cel mai recent sau al standardului pe care l-a elaborat. Orice taxă percepută pentru acest serviciu, făcând abstracție de cheltuielile reale de expediere, trebuie să fie aceeași pentru părțile interesate străine și pentru cele naționale.

Q. Organismul de standardizare manifestă înțelegere și oferă posibilități adecvate de consultare asupra felului în care organismele de standardizare care au acceptat prezentul Cod de bună practică interpretează funcționarea acestuia. Organismul de standardizare se străduiește să rezolve toate plângerile ivite, în mod obiectiv.

▼B**ACORD PRIVIND MĂSURILE DE INVESTIȚII LEGATE DE COMERȚ**

MEMBRII,

având în vedere că miniștrii au convenit, în Declarația de la Punta del Este, că „în urma examinării funcționării articolelor GATT în legătură cu efectele restrictive și de denaturare ale măsurilor de investiții asupra comerțului negocierile ar trebui să conducă la elaborarea corespunzătoare a unor prevederi suplimentare necesare pentru a evita astfel de efecte adverse asupra comerțului”;

dorind să promoveze dezvoltarea și liberalizarea progresivă a comerțului mondial și să faciliteze investițiile transfrontaliere la nivel internațional într-un mod care să intensifice creșterea economică a tuturor partenerilor comerciali, în special a țărilor membre în curs de dezvoltare, asigurând totodată libera concurență;

ținând seama de nevoile specifice de dezvoltare, comerciale și financiare ale țărilor membre în curs de dezvoltare, îndeosebi cele ale țărilor membre cel mai puțin dezvoltate;

recunoscând că anumite măsuri de investiții pot avea efecte restrictive și de denaturare asupra comerțului,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

*Articolul 1***Domeniu de aplicare**

Prezentul acord se aplică numai măsurilor de investiții care sunt legate de comerțul cu mărfuri (numite în prezentul acord TRIM – Măsuri de investiții legate de comerț).

*Articolul 2***Tratament național și restricții cantitative**

(1) Fără a aduce atingere altor drepturi și obligații prevăzute în GATT 1994, nici un membru nu trebuie să aplice o măsură TRIM care să fie incompatibilă cu prevederile articolului III sau ale articolului XI ale GATT 1994.

(2) O listă ilustrativă a măsurilor TRIM care sunt incompatibile cu obligația de tratament național, prevăzută la articolul III alineatul (4) din GATT 1994, și cu obligația de eliminare generală a restricțiilor cantitative, prevăzută la articolul XI alineatul (1) din GATT 1994, figurează în anexa la prezentul acord.

*Articolul 3***Excepții**

Toate excepțiile prevăzute de GATT 1994 se aplică, după caz, prevederilor prezentului acord.

*Articolul 4***Țări membre în curs de dezvoltare**

O țară membră în curs de dezvoltare este liberă să deroge cu caracter temporar de la prevederile articolului 2 în măsura și în modul în care articolul XVIII din GATT 1994, Înțelegerea asupra prevederilor GATT 1994 cu privire la balanța de plăți și Declarația privind măsurile comerciale luate în vederea balanței de plăți, adoptată la 28 noiembrie 1979 (BISD, 26S/205-209), permit unui membru să se abată de la prevederile articolelor III și XI din GATT 1994.

Articolul 5

Notificare și înțelegeri tranzitorii

(1) În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a Acordului OMC, membrii notifică Consiliului pentru comerțul cu mărfuri cu privire la toate măsurile TRIM pe care le aplică și care nu sunt în conformitate cu prevederile prezentului acord. Astfel de măsuri TRIM cu aplicare generală sau specifică trebuie notificate împreună cu principalele lor caracteristici⁽¹⁾.

(2) Fiecare membru elimină toate măsurile TRIM notificate în conformitate cu alineatul (1), în termen de doi ani de la data intrării în vigoare a Acordului OMC în cazul unei țări membre dezvoltate, de cinci ani în cazul unei țări membre în curs de dezvoltare și de șapte ani în cazul unei țări membre cel mai puțin dezvoltate.

(3) La cerere, Consiliul pentru comerțul cu mărfuri poate prelungi perioada de tranziție prevăzută pentru eliminarea măsurilor TRIM notificate în conformitate cu alineatul (1) pentru o țară membră în curs de dezvoltare, inclusiv pentru o țară membră cel mai puțin dezvoltată, care demonstrează că întâmpină greutăți specifice în aplicarea prevederilor prezentului acord. La examinarea unei astfel de cereri, Consiliul pentru comerțul cu mărfuri ține seama de nevoile individuale de dezvoltare, financiare și comerciale ale membrului respectiv.

(4) În perioada de tranziție, un membru nu modifică condițiile unei măsuri TRIM notificate în conformitate cu alineatul (1) față de cele existente la data intrării în vigoare a Acordului OMC într-un mod care să amplifice nivelul de incompatibilitate cu prevederile articolului 2. Măsurile TRIM introduse cu mai puțin de o 180 de zile înainte de data intrării în vigoare a Acordului OMC nu beneficiază de înțelegerile tranzitorii prevăzute la alineatul (2).

(5) Fără să aducă atingere prevederilor articolului 2, pentru a nu dezavantaja întreprinderile stabilite, supuse unei măsuri TRIM notificate în conformitate cu alineatul (1), un membru poate să aplice în perioada de tranziție aceeași măsură TRIM la o nouă investiție: (i) în cazurile în care produsele vizate de această investiție sunt similare celor ale întreprinderilor stabilite; (ii) în cazurile în care aceasta este necesară pentru a evita denaturarea concurenței între noua investiție și întreprinderile stabilite. Orice măsură TRIM astfel aplicată la o nouă investiție este notificată Consiliului pentru comerțul cu mărfuri. Condițiile acestei măsuri TRIM trebuie să fie echivalente, din punctul de vedere al efectului asupra concurenței, cu cele care se aplică întreprinderilor stabilite, și măsura se reziliază în același moment.

Articolul 6

Transparență

(1) Membrii reafirmă, în ceea ce privește măsurile TRIM, hotărârea lor de a respecta obligațiile în materie de transparență și de notificare prevăzute de articolul X din GATT 1994, de Înțelegerea referitoare la „Notificare” care figurează în Înțelegerea privind notificările, consultările, soluționarea litigiilor și supravegherea, adoptată la 28 noiembrie 1979, precum și de Decizia ministerială privind procedurile de notificare, adoptată la 15 aprilie 1994.

(2) Fiecare membru notifică secretariatului publicațiile în care pot fi găsite măsurile TRIM, inclusiv cele care sunt aplicate de guvernele sau administrațiile regionale și locale de pe teritoriul lor.

(3) Fiecare membru manifestă înțelegere față de cererile de informații și oferă posibilități adecvate de consultare asupra oricărei probleme care rezultă din prezentul acord, ridicată de un alt membru. În conformitate cu articolul X din GATT 1994, nici un membru nu este obligat să dezvăluie informații a căror divulgare ar împiedica aplicarea legii sau ar contraveni în vreun alt fel interesului public, sau ar aduce atingere intereselor comerciale legitime ale întreprinderilor, publice sau private.

⁽¹⁾ În cazul măsurilor TRIM aplicate în baza unei puteri discreționare, fiecare aplicare specifică trebuie notificată. Nu este nevoie să se dezvăluie informații a căror divulgare ar aduce atingere intereselor comerciale legitime ale întreprinderilor.

▼B*Articolul 7***Comitetul pentru măsuri de investiții legate de comerț**

- (1) Prin prezentul acord se instituie un Comitet pentru măsuri de investiții legate de comerț (numit în prezentul acord „Comitetul”), deschis tuturor membrilor. Comitetul își alege propriul președinte și vicepreședinte și se întrunește cel puțin o dată pe an, precum și la cererea oricărui membru.
- (2) Comitetul exercită atribuțiile care îi sunt conferite de către Consiliul pentru comerțul cu mărfuri și oferă membrilor posibilitatea de a se consulta asupra oricărei probleme cu privire la funcționarea și aplicarea prezentului acord.
- (3) Comitetul supraveghează funcționarea și aplicarea prezentului acord și prezintă anual un raport în acest sens Consiliului pentru comerțul cu mărfuri.

*Articolul 8***Consultări și soluționarea litigiilor**

Prevederile articolelor XXII și XXIII ale GATT 1994, formulate și aplicate prin Înțelegerea privind soluționarea litigiilor, se aplică consultărilor și soluționării litigiilor care decurg din prezentul acord.

*Articolul 9***Analiza de către Consiliul pentru comerțul cu mărfuri**

Cel mai târziu la cinci ani de la data intrării în vigoare a Acordului OMC, Consiliul pentru comerțul cu mărfuri analizează funcționarea prezentului acord și, dacă este cazul, propune Conferinței ministeriale modificări ale acestui acord. În cursul acestei analize, Consiliul pentru comerțul cu mărfuri stabilește dacă este cazul ca prezentul acord să fie completat cu prevederi referitoare la politica de investiții și politica în materie de concurență.

*ANEXA***LISTĂ EXEMPLIFICATIVĂ**

1. Măsurile TRIM care sunt incompatibile cu obligația de tratament național prevăzută la articolul III alineatul (4) din GATT 1994, includ pe cele care sunt obligatorii sau executorii, în baza legislației naționale sau a hotărârilor administrative, sau care trebuie respectate în vederea obținerii unui avantaj și care prevăd:
 - (a) ca o întreprindere să cumpere sau să utilizeze produse de origine națională sau care provin din orice sursă națională, specificate sub formă de produse determinate, sub formă de volum sau valoare a produselor, sau sub formă de proporție din volumul sau valoarea producției sale locale;
sau
 - (b) ca utilizarea sau cumpărarea de către o întreprindere a produselor importate să fie limitată la un nivel legat de volumul sau valoarea produselor locale pe care le exportă.
2. Măsurile TRIM care sunt incompatibile cu obligația de eliminare generală a restricțiilor cantitative prevăzute la articolul XI alineatul (1) din GATT 1994 includ pe cele care sunt obligatorii sau executorii în virtutea legislației naționale sau a hotărârilor administrative sau care trebuie respectate în vederea obținerii unui avantaj și care limitează:
 - (a) importul, de către o întreprindere, de produse utilizate sau legate de producția sa locală, în general sau în funcție de volumul sau valoarea producției locale pe care o exportă;
 - (b) importul, de către o întreprindere, de produse utilizate sau legate de producția sa locală, prin limitarea accesului întreprinderii la devize la un volum legat de intrările de devize din activitatea întreprinderii; sau
 - (c) exportul sau vânzarea pentru export, de către o întreprindere, de produse care sunt specificate ca fiind produse determinate, un volum sau o valoare a produselor, sau ca proporție din volumul sau valoarea producției sale locale.

▼B**ACORD PRIVIND APLICAREA ARTICOLULUI VI AL ACORDULUI
GENERAL PENTRU TARIFE ȘI COMERȚ 1994**

MEMBRII CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

PARTEA I*Articolul 1***Principii**

O măsură antidumping se aplică numai în condițiile prevăzute la articolul VI al GATT 1994 și în temeiul investigațiilor inițiate ⁽¹⁾ și efectuate în concordanță cu dispozițiile prezentului acord. Dispozițiile care urmează se referă la aplicarea articolului VI al GATT 1994, cu condiția ca aceste măsuri să fie luate în cadrul legislației sau al reglementărilor antidumping.

*Articolul 2***Stabilirea existenței unui dumping**

2.1 În sensul prezentului acord, un produs poate fi considerat ca făcând obiectul unui dumping, adică fiind introdus pe piața unei alte țări la un preț inferior valorii sale normale, dacă prețul de export al acestui produs atunci când este exportat dintr-o țară în alta este inferior prețului comparabil, practicat în cursul unor operațiuni comerciale normale, pentru produsul similar destinat consumului în țara exportatoare.

2.2 În cazul în care nu există vânzări ale produsului similar pe piața internă a țării exportatoare, în cursul operațiunilor comerciale normale, sau în cazul în care datorită situației specifice a pieței sau a volumului redus de vânzări pe piața internă a țării exportatoare ⁽²⁾, asemenea vânzări nu permit o comparație adecvată, marja de dumping trebuie să fie determinată fie prin comparație cu un preț comparabil al produsului similar atunci când acesta este exportat într-o țară terță corespunzătoare, dacă acest preț este reprezentativ, fie prin comparație cu costul de producție din țara de origine, majorat cu o sumă rezonabilă pentru costurile de administrare, comercializare sau costurile cu caracter general și pentru profituri.

2.2.1 Vânzările produsului similar pe piața internă a țării exportatoare sau vânzările către o țară terță la prețuri inferioare costurilor de producție unitare (fixe și variabile), majorate cu cheltuielile de administrare și de comercializare și cu cheltuielile generale, pot fi considerate ca neavând loc în cadrul unor operațiuni comerciale normale datorită nivelului de preț, și pot să nu fie luate în considerație la determinarea valorii normale, numai dacă autoritățile ⁽³⁾ constată că aceste vânzări sunt

⁽¹⁾ Termenul „inițiate”, așa cum este utilizat în prezentul acord, se referă la actul de procedură prin care un membru, în mod formal, inițiază o investigație în conformitate cu articolul 5.

⁽²⁾ Vânzările produsului similar destinat consumului pe piața internă a țării exportatoare sunt în mod normal considerate drept cantitate suficientă pentru determinarea valorii normale, dacă acestea reprezintă 5 % sau mai mult din vânzările produsului respectiv în țara importatoare, fiind înțeles că o proporție mai scăzută ar trebui să fie acceptabilă atunci când elementele de probă demonstrează că vânzările interne constituind această proporție mai scăzută au totuși o importanță suficientă pentru a permite o comparație adecvată.

⁽³⁾ În prezentul acord, noțiunea de „autorități” trebuie interpretată ca referindu-se la autoritățile de nivel superior corespunzător.

▼B

realizate în cadrul unei perioade îndelungate de timp ⁽¹⁾ în cantități substanțiale ⁽²⁾ și la prețuri care nu asigură recuperarea tuturor costurilor în cadrul unei perioade de timp rezonabile. Dacă prețurile care sunt inferioare costurilor unitare în momentul vânzării, sunt superioare mediilor ponderate ale costurilor unitare pentru perioada pentru care se efectuează investigația, se consideră că aceste prețuri permit acoperirea cheltuielilor într-un interval rezonabil de timp.

2.2.1.1 În sensul alineatului (2), costurile trebuie să fie în mod normal calculate pe baza registrelor exportatorului sau producătorului care face obiectul investigației, cu condiția ca aceste registre să fie ținute în concordanță cu principiile contabile general acceptate în țara exportatoare și să reflecte în mod rezonabil costurile asociate producției și vânzării produsului respectiv. Autoritățile trebuie să ia în considerație toate elementele de probă disponibile privind repartizarea justă a costurilor, inclusiv cele care le sunt puse la dispoziție de către exportator sau producător în cursul investigației, cu condiția ca acest tip de repartizare să fi fost în mod tradițional utilizat de către exportator sau producător, în special pentru stabilirea perioadelor corespunzătoare de amortizare și de depreciere, precum și pentru realizarea de reduceri ale costurilor de capital și ale altor costuri de dezvoltare. În afara cazului în care nu au fost deja reflectate în alocarea cheltuielilor prevăzute în prezentul paragraf, costurile trebuie să fie ajustate în mod corespunzător în funcție de elementele nerepetabile ale costurilor de care beneficiază producția viitoare și/sau curentă, sau în funcție de circumstanțele în care costurile, în timpul perioadei investigate, au fost afectate de operațiuni de demarare a unei producții ⁽³⁾.

2.2.2 În sensul alineatului (2), sumele aferente costurilor de administrare, de comercializare și costurilor cu caracter general, precum și profiturilor, trebuie să se bazeze pe date reale referitoare la producția și vânzările, în cursul unor operațiuni comerciale normale, ale produsului similar, de către exportatorul sau producătorul care face obiectul investigației. Atunci când aceste sume nu pot fi determinate în acest mod, ele pot fi determinate pe baza:

- (i) sumelor reale pe care exportatorul sau producătorul respectiv le-a cheltuit sau obținut în legătură cu producția și vânzările, pe piața internă a țării de origine, a aceleiași categorii generale de produse;
- (ii) mediei ponderate a sumelor reale pe care ceilalți exportatori sau producători care fac obiectul investigației le-au cheltuit sau obținut în legătură cu producția și vânzările produsului similar pe piața internă a țării de origine;
- (iii) oricărei alte metode rezonabile, cu condiția ca suma corespunzând profiturilor, astfel stabilită, să nu depășească profitul realizat în mod normal de alți exportatori sau producători în vânzările produselor din aceeași categorie generală, pe piața internă a țării de origine.

⁽¹⁾ Această perioadă de timp îndelungată ar trebui în mod normal să fie de un an, dar sub nici o formă mai mică de șase luni.

⁽²⁾ Vânzările la prețuri inferioare costurilor unitare de producție sunt efectuate în cantități substanțiale atunci când autoritățile stabilesc că media ponderată a prețului de vânzare din tranzacțiile luate în considerație pentru stabilirea valorii normale este mai mică decât media ponderată a costurilor de producție unitare, sau că volumul vânzărilor la prețuri sub costurile unitare de producție nu reprezintă mai puțin de 20 % din volumul vândut în tranzacțiile luate în considerație pentru stabilirea valorii normale.

⁽³⁾ Ajustarea efectuată ca urmare a operațiunilor de demarare ține cont de costurile la finalul perioadei de debut, sau, dacă această perioadă este mai lungă decât perioada investigată, de costurile cele mai recente, pe care autoritățile pot în mod rezonabil să le ia în considerație în cursul anchetei.

▼ B

2.3 În cazul în care nu există prețuri de export, sau în cazul în care autoritățile respective consideră că prețul de export nu este relevant datorită existenței unei asocieri sau a unui aranjament compensatoriu între exportator și importator sau o terță parte, prețul de export poate fi construit pe baza prețului la care produsele importate sunt revândute pentru prima oară unui cumpărător independent, sau dacă produsele nu sunt revândute unui cumpărător independent sau nu sunt revândute în aceeași stare în care au fost importate, pe orice altă bază rezonabilă pe care autoritățile o pot stabili.

2.4 Trebuie să se facă o comparație echitabilă între prețul de export și valoarea normală. Această comparație trebuie făcută la același nivel comercial, care este în mod normal nivelul ieșirii din uzină, și pentru vânzări efectuate la date cât mai apropiate posibil. Se ține cont în fiecare caz, în funcție de particularitățile sale, de diferențele care afectează comparabilitatea prețurilor, inclusiv de diferențele în condiții de vânzare, niveluri ale impunerii, niveluri comerciale, cantitățile și caracteristicile fizice și de orice alte diferențe pentru care s-a demonstrat că afectează comparabilitatea prețurilor⁽¹⁾. În cazurile vizate la alineatul (3), se ține de asemenea seama de costurile, incluzând taxele intervenite între import și revânzare, precum și de profituri. Dacă, în aceste cazuri, comparabilitatea prețurilor a fost afectată, autoritățile stabilesc valoarea normală la un nivel comercial echivalent nivelului comercial al prețului de export construit, sau iau în calcul elemente ce pot fi luate în considerare potrivit prezentului alineat. Autoritățile trebuie să indice părților respective ce informații sunt necesare pentru a asigura o comparație echitabilă și cerința adresată părților privind sarcina probei nu trebuie să fie nerezonabilă.

2.4.1 Atunci când comparația, efectuată în conformitate cu alineatul (4), necesită un schimb de valute, acest schimb trebuie efectuat utilizând cursul de schimb în vigoare la data vânzării⁽²⁾, cu condiția ca atunci când o vânzare de valută pe piețele la termen este direct legată de vânzarea la export în cauză, să se utilizeze cursul de schimb practicat pentru vânzarea la termen. Fluctuațiile cursurilor de schimb sunt ignorate și, în cursul unei investigații, autoritățile acordă exportatorilor cel puțin 60 de zile pentru a ajusta prețurile lor la export astfel încât să țină seama de mișcările durabile ale cursului de schimb înregistrate în cursul perioadei investigate.

2.4.2 Sub rezerva prevederilor care reglementează comparația echitabilă, enunțate la alineatul (4), existența marjelor de dumping în timpul fazei de investigare se stabilește în mod normal pe baza unei comparații între o valoare normală a mediei ponderate și o medie ponderată a prețurilor tuturor tranzacțiilor de export comparabile, sau pe baza comparației între valoarea normală și prețurile de export, tranzacție cu tranzacție. O valoare normală stabilită pe baza unei medii ponderate poate fi comparată cu prețurile tranzacțiilor de export luate individual, dacă autoritățile constată că, în funcție de configurația lor, prețurile de export diferă substanțial între diferiți cumpărători, regiuni sau perioade de timp, și dacă este dată o explicație a motivului pentru care nu este posibil să se ia pe deplin în considerație astfel de diferențe utilizând metodele de comparare a mediilor ponderate cu medii ponderate sau tranzacție cu tranzacție.

⁽¹⁾ Se înțelege că unii din acești factori se pot suprapune, și autoritățile trebuie să se asigure că nu s-au repetat ajustările operate deja în baza acestei prevederi.

⁽²⁾ În mod normal, data vânzării este data încheierii contractului, a comenzii, sau a eliberării facturii, în conformitate cu actul care stabilește condițiile materiale ale vânzării.

▼B

2.5 În cazul în care produsele nu sunt importate direct din țara de origine, ci sunt exportate dintr-o țară intermediară având ca destinație statul membru importator, prețul la care produsele sunt vândute la ieșirea din țara de export spre statul membru importator trebuie să fie, în mod obișnuit, comparat cu prețul comparabil în țara de export. Totuși, comparația poate fi efectuată cu prețul din țara de origine dacă, de exemplu, produsele tranzitează pur și simplu prin țara de export, sau dacă, pentru astfel de produse, nu există producție sau preț comparabil în țara de export.

2.6 În prezentul acord, „produs similar” („produit similaire”) reprezintă un produs identic, adică asemănător din toate punctele de vedere produsului avut în vedere sau, în absența unui asemenea produs, asemănător cu un alt produs care, chiar dacă nu îi este asemănător din toate punctele de vedere, prezintă caracteristici mult apropiate de cele ale produsului avut în vedere.

2.7 Prezentul articol nu aduce atingere celei de-a doua dispoziții suplimentare referitoare la articolul VI alineatul (1) din anexa I a GATT 1994.

*Articolul 3***Determinarea existenței unei daune ⁽¹⁾**

3.1 Determinarea existenței unei daune, în sensul articolului VI al GATT 1994, trebuie să se bazeze pe elemente de probă pozitive și să comporte o examinare obiectivă atât (a) a volumului importurilor care fac obiectul unui dumping și a efectului importurilor făcând obiectul unui dumping asupra prețurilor produselor similare pe piața internă, cât și (b) a impactului acestor importuri asupra producătorilor naționali ai acestor produse.

3.2 În ceea ce privește volumul importurilor care fac obiectul unui dumping, autoritățile însărcinate cu investigația trebuie să examineze dacă a avut loc o creștere importantă a importurilor care fac obiectul unui dumping, fie în cantitate absolută, fie în raport cu producția sau consumul statului membru importator. În ceea ce privește efectul importurilor care fac obiectul unui dumping asupra prețurilor, autoritățile însărcinate cu investigația trebuie să stabilească dacă a existat, în importurile care fac obiectul unui dumping, o subcotare importantă a prețului în raport cu prețul unui produs similar al țării membre importatoare, sau dacă, în alt fel, aceste importuri au ca efect scăderea prețurilor de o manieră importantă sau împiedicarea de o manieră importantă a creșterii prețului care, în lipsa subcotării, s-ar fi produs. Nici un singur factor și nici mai mulți factori de acest fel nu constituie în mod necesar o bază pentru o judecată determinantă.

3.3 În cazurile în care importurile unui produs provenind din mai mult de o țară fac în mod simultan obiectul investigațiilor antidumping, autoritățile însărcinate cu investigațiile nu vor putea proceda la o evaluare cumulativă a efectelor acestor importuri decât dacă ele constată că (a) marja de dumping stabilită în legătură cu importurile provenind din fiecare țară este superioară nivelului *de minimis* în sensul articolului 5 alineatul (8) și că volumul importurilor provenind din fiecare țară nu este neglijabil, și că (b) o evaluare cumulativă a efectelor importurilor în lumina condițiilor de concurență între produsele importate și a condițiilor de concurență între produsele importate și produsul național similar este corespunzătoare.

3.4 Examinarea impactului importurilor care fac obiectul unui dumping asupra ramurii de producție națională în cauză trebuie să includă o evaluare a tuturor factorilor și indicilor economici relevanți care influențează situația acestei ramuri, inclusiv următorii: diminuarea efectivă sau potențială a vânzărilor, a profiturilor, a producției, a segmentului de piață, a productivității, a randamentului investițiilor, sau a utilizării capacităților; factori care influențează

⁽¹⁾ În sensul prezentului acord, termenul de „daune” trebuie interpretat, în lipsa unei prevederi contrare, ca fiind un prejudiciu important, cauzat unei ramuri a producției naționale, o amenințare cu un prejudiciu important adus unei ramuri a producției naționale sau o întârziere importantă în crearea unei ramuri importante a producției naționale; va fi interpretat în conformitate cu dispozițiile acestui articol.

▼B

prețurile interne; mărimea marjei de dumping; efectele negative, actuale și potențiale, asupra fluxului de lichidități, stocurilor, forței de muncă, salariilor, dezvoltării, posibilității de a crește volumul capitalurilor sau al investițiilor. Această listă nu este exhaustivă; unul sau mai mulți dintre acești factori nu constituie în mod necesar o bază pentru o judecată determinantă.

3.5 Trebuie să se demonstreze că importurile care fac obiectul unui dumping cauzează, prin efectele dumpingului, așa cum sunt ele definite la alineatele (2) și (4), daune în sensul prezentului acord. Demonstrarea unei legături de cauzalitate între importurile care fac obiectul unui dumping și prejudiciul cauzat ramurii de producție națională trebuie să se bazeze pe examinarea tuturor elementelor de probă relevante de care dispun autoritățile. Acestea trebuie să examineze de asemenea toți factorii cunoscuți, alții decât cei referitori la importurile care fac obiectul unui dumping care, în același timp cauzează daune ramurii de producție națională, iar daunele cauzate de acești factori nu trebuie să fie atribuite importurilor făcând obiectul unui dumping. Factorii care pot fi relevanți în acest sens includ, *inter alia*, volumul și prețurile importurilor care nu sunt realizate la prețuri de dumping, diminuarea cererii sau modificările configurației consumului, practicile comerciale restrictive ale producătorilor străini și naționali, precum și concurența între aceștia, evoluția tehnologiilor cât și performanțele de export și productivitatea ramurii de producție națională.

3.6 Efectul importurilor care fac obiectul unui dumping trebuie să fie evaluat în raport cu producția națională a produsului similar în cazul în care datele disponibile permit identificarea acestei producții separat, pe baza unor criterii precum procedeele de producție, vânzările producătorilor și profiturile. Dacă nu este posibilă identificarea separată a acestei producții, efectele importurilor care fac obiectul unui dumping trebuie să fie evaluate prin examinarea producției grupeii sau gamei de produse celei mai apropiate, care cuprind produsul similar, pentru care pot fi furnizate informațiile necesare.

3.7 Determinarea existenței unei amenințări cu daune importante trebuie să se bazeze pe fapte, și nu numai pe presupuneri, ipoteze sau posibilități îndepărtate. Modificarea condițiilor care ar crea o situație în care dumpingul ar cauza daune, trebuie să fie clar prevăzută și iminentă⁽¹⁾. În determinarea existenței unei amenințări cu producerea unor daune importante, autoritățile trebuie să ia în considerație, *inter alia*, factori cum sunt:

- (i) o rată importantă de creștere a importurilor care fac obiectul unui dumping pe piața internă, indicând probabilitatea unei creșteri substanțiale a importurilor;
- (ii) o capacitate suficientă și liber disponibilă a exportatorului, sau o creștere iminentă și substanțială a capacității exportatorului, indicând probabilitatea unei creșteri substanțiale a exporturilor ce fac obiectul unui dumping spre piața statului membru importator, luând în considerație existența altor piețe de export ce ar putea absorbi exporturi suplimentare;
- (iii) importurile care intră la prețuri care au ca efect reducerea de o manieră importantă a prețurilor interne sau împiedicarea de o manieră importantă a creșterii acestor prețuri, și care ar crește probabil cererea de noi importuri; și
- (iv) stocuri ale produsului care face obiectul investigației.

⁽¹⁾ Spre exemplu, cu caracter non-limitativ, ar trebui să existe motivații pertinente pentru a crede că există în viitorul apropiat, o creștere substanțială a importurilor produsului respectiv la preț de dumping.

▼ B

Nici unul dintre acești factori nu poate constitui în sine, în mod necesar, baza pentru o judecată determinantă, dar totalitatea acestor factori trebuie să conducă la concluzia că alte exporturi făcând obiectul unui dumping sunt iminente și că, dacă nu se iau măsuri de protecție, se vor produce daune importante.

3.8 În cazurile în care importurile care fac obiectul unui dumping, amenință să cauzeze un prejudiciu, trebuie avută în vedere aplicarea măsurilor antidumping care trebuie decisă cu o atenție specială.

*Articolul 4***Definirea ramurii de producție națională**

4.1 În sensul prezentului acord, expresia „ramură de producție națională” reprezintă ansamblul producătorilor naționali de produse similare sau al acelor dintre ei ale căror producții cumulate constituie o proporție majoră în producția națională totală a acestor produse, excepții fiind:

- (i) în cazul în care producătorii sunt asociați ⁽¹⁾ cu exportatorii sau cu importatorii, sau sunt ei înșiși importatori ai produsului presupus a face obiectul unui dumping, expresia „ramură de producție națională” poate fi interpretată ca desemnând restul producătorilor;
- (ii) în situații excepționale, teritoriul unui stat membru poate fi divizat, pentru producția respectivă, în două sau mai multe piețe competitive, și producătorii din interiorul fiecărei piețe pot fi considerați ca reprezentând o ramură de producție distinctă dacă (a) producătorii din interiorul unei astfel de piețe vând în totalitate sau aproape în totalitate producția produsului în cauză pe această piață, și dacă (b) cererea pe această piață nu este satisfăcută într-o măsură substanțială de către producătorii produsului în cauză situați în alte părți ale teritoriului. În astfel de situații, se poate constata că există daune chiar dacă nu sunt cauzate de prejudicierea unei proporții majore a întregii ramuri de producție națională, cu condiția să existe o concentrare a importurilor care fac obiectul unui dumping pe o piață astfel izolată și, în plus, ca importurile care fac obiectul unui dumping să cauzeze un prejudiciu producătorilor totalității sau cvasitotalității producției în interiorul acestei piețe.

4.2 Atunci când „ramura de producție națională” este interpretată ca desemnând producătorii dintr-o anumită zonă, adică dintr-o piață în sensul definiției enunțate la alineatul (1) punctul (ii), taxele antidumping trebuie să fie percepute ⁽²⁾ numai pentru produsele în cauză expediate către această zonă pentru consumul final. Atunci când dreptul constituțional al statului membru importator nu permite perceperea taxelor antidumping pe această bază, statul membru importator poate percepe taxe antidumping fără limitare numai dacă (a) s-a dat în prealabil posibilitatea exportatorilor de a înceta să exporte la prețuri de dumping către zona în cauză sau, dacă nu, s-au dat asigurări în temeiul articolului 8, dar aceste asigurări satisfăcătoare nu au fost date în cel mai scurt timp, și dacă (b) astfel de taxe nu pot fi percepute numai pentru produsele unor anumiți producători care aprovizionează zona în cauză.

⁽¹⁾ În sensul prezentului alineat, un producător va fi considerat asociat cu un exportator sau importator doar dacă (a) unul dintre cei doi îl controlează pe celălalt, direct sau indirect; sau dacă (b) amândoi sunt controlați, direct sau indirect, de către un terț; sau dacă (c) împreună controlează un terț, direct sau indirect, cu condiția de a exista motive pentru a considera sau a bănuși că, în urma acestei asocieri, producătorul respectiv se comportă diferit față de producătorii neasociați. În sensul acestui alineat, o persoană este considerată a controla o altă persoană dacă este în măsură, în fapt și în drept, să exercite asupra acesteia puterea de constrângere sau direcționare.

⁽²⁾ Termenul „a percepe”, așa cum este utilizat în prezentul acord, indică impunerea sau colectarea legală a unei sarcini sau a unei taxe, cu titlu definitiv sau final.

▼ B

4.3 În cazurile în care două sau mai multe țări au ajuns, în condițiile definite de articolul XXIV alineatul (8) litera (a) al GATT 1994, la un asemenea grad de integrare încât prezintă caracteristicile unei piețe unice, unificate, ramura de producție din întreaga zonă de integrare este considerată ca reprezentând ramura de producție națională vizată la alineatul (1) de mai sus.

4.4 Prevederile articolului 3 alineatul (6) sunt aplicabile prezentului articol.

*Articolul 5***Inițierea procedurii și investigația ulterioară**

5.1 Sub rezerva prevederilor alineatului (6), o investigație vizând determinarea existenței, nivelului și efectului oricărui presupus dumping, trebuie inițiată la cererea prezentată în scris de către ramura de producție națională sau în numele acesteia.

5.2 O cerere prezentată în sensul alineatului (1) trebuie să cuprindă elementele de probă referitoare la existența (a) unui dumping, (b) unui prejudiciu în sensul articolului VI al GATT 1994 așa cum este el interpretat de prezentul acord și (c) a unei legături de cauzalitate între importurile care fac obiectul unui dumping și daunele presupuse. Simpla aserțiune, nesuținută de elemente de probă relevante, nu poate fi considerată suficientă pentru satisfacerea prevederilor prezentului alineat. Cererea trebuie să conțină informații care sunt în mod rezonabil disponibile solicitantului, cu privire la următoarele:

- (i) identitatea solicitantului și o descriere de către acesta a volumului și a valorii producției naționale a produsului similar. Atunci când o cerere este prezentată în scris în numele unei ramuri de producție națională, cererea respectivă trebuie să precizeze ramura de producție în numele căreia este prezentată cererea, dând o listă a tuturor producătorilor naționali cunoscuți ai produsului similar (sau a asociațiilor producătorilor naționali ai produsului similar) și, în măsura în care este posibil, o descriere a volumului și a valorii producției naționale a produsului similar realizat de acești producători;
- (ii) o descriere completă a produsului presupus a face obiectul unui dumping, numele țării sau țărilor de origine sau de export în cauză, identitatea fiecărui exportator sau producător străin cunoscut și o listă cu persoanele cunoscute că importă produsul în cauză;
- (iii) informații referitoare la prețurile la care produsul în cauză este vândut având ca destinație consumul pe piața internă a țării sau a țărilor de origine sau de export (sau, atunci când este cazul, informații referitoare la prețurile la care produsul este vândut de țara sau țările de origine sau de export în una sau mai multe țări terțe, sau referitoare la valoarea construită a produsului) și informații referitoare la prețurile de export sau, atunci când este cazul, referitoare la prețurile la care produsul este pentru prima oară revândut unui cumpărător independent pe teritoriul statului membru importator;
- (iv) informații referitoare la evoluția volumului importurilor produsului presupus a face obiectul unui dumping, efectul acestor importuri asupra prețurilor produsului similar pe piața internă și incidența acestor importuri asupra ramurii de producție națională, demonstrată prin factori relevanți și indicii pertinente care influențează situația acestei ramuri, cum sunt cele enumerate la articolul 3 alineatele (2) și (4).

5.3 Autoritățile trebuie să examineze exactitatea și caracterul corespunzător al elementelor de probă prezentate în cerere, pentru a determina dacă sunt suficiente elemente de probă pentru a justifica inițierea unei investigații.

▼B

5.4 O investigație nu trebuie să fie inițiată în conformitate cu alineatul (1) decât dacă autoritățile au stabilit pe baza examinării gradului de susținere sau de respingere a cererii, exprimat ⁽¹⁾ de producătorii naționali ai produsului similar, că cererea a fost prezentată de, sau în numele, ramurii de producție națională ⁽²⁾. Se consideră că o cerere a fost prezentată de „ramura de producție națională sau în numele său” dacă ea este susținută de producătorii naționali ale căror producții cumulate reprezintă mai mult de 50 % din producția totală a produsului similar produsă de către partea din ramura de producție națională care își exprimă sprijinul sau opoziția în privința cererii. Totuși, nu se inițiază investigația dacă producătorii naționali care susțin în mod expres cererea reprezintă mai puțin de 25 % din producția totală a produsului similar, realizată de ramura de producție națională.

5.5 Autoritățile trebuie să evite, dacă nu a fost luată o decizie de inițiere a unei investigații, să facă publică cererea de inițiere a unei investigații. Totuși, după primirea unei cereri corect documentate și înainte de a fi procedat la inițierea unei investigații, autoritățile trebuie să anunțe decizia lor guvernului statului membru exportator în cauză.

5.6 Dacă în situații speciale, autoritățile respective decid să inițieze o investigație fără a primi o cerere prezentată în scris în acest scop, de la sau în numele unei ramuri de producție națională, ele nu trebuie să continue procedura decât dacă dispun de elemente de probă suficiente privind existența unui dumping, a unui prejudiciu și a unei legături de cauzalitate, așa cum este indicat la alineatul (2), pentru a justifica inițierea investigației.

5.7 Elementele de probă referitoare la dumping precum și la prejudiciu, trebuie să fie examinate simultan (a) pentru a decide dacă o investigație va fi inițiată sau nu, și (b) ulterior, în timpul investigației, începând de la o dată nu mai târziu decât prima zi în care pot fi aplicate măsuri provizorii, în conformitate cu prevederile prezentului acord.

5.8 O cerere prezentată în conformitate cu alineatul (1) trebuie să fie respinsă iar investigația închisă în cel mai scurt timp, imediat ce autoritățile respective s-au convins că nu există suficiente elemente de probă, fie pentru dumping, fie pentru prejudiciu, pentru a justifica continuarea procedurii. Încheierea investigației trebuie să fie imediată în cazurile în care autoritățile constată că marja de dumping este *de minimis* sau că volumul importurilor, efective sau potențiale, care fac obiectul unui dumping, sau al prejudiciului este neglijabil. Marja de dumping este considerată ca fiind *de minimis* dacă această marjă este mai mică de 2 %, exprimată ca procent din prețul de export. Volumul importurilor care fac obiectul unui dumping este considerat în mod normal ca neglijabil, dacă volumul importurilor care fac obiectul unui dumping dintr-o anumită țară este mai mic decât 3 % din importurile produsului similar în statul membru importator, cu excepția cazurilor în care țările care contribuie individual cu mai puțin de 3 % din importurile produsului similar în statul membru importator, contribuie în mod colectiv cu mai mult de 7 % în importul produsului similar în statul membru importator.

5.9 O procedură antidumping nu trebuie să creeze obstacole procedurilor de vămuire.

5.10 Cu excepția situațiilor speciale, investigațiile trebuie să fie încheiate în termen de un an, și în orice caz într-un termen care nu va depăși 18 luni, de la inițierea lor.

⁽¹⁾ În cazul ramurilor de producție națională fragmentate, cu un număr deosebit de mare de producători, autoritățile pot determina în ce măsură există sprijinul sau opoziția acestora, utilizând tehnici privind eşantioanele, valabile din punct de vedere statistic.

⁽²⁾ Membrii sunt conștienți de faptul că pe teritoriul anumitor membri, angajații producătorilor naționali ai produsului similar sau reprezentanții acestor angajați pot prezenta sau susține o cerere de inițiere a investigației prevăzute în alineatul (1).

▼B*Articolul 6***Elemente de probă**

6.1 Toate părțile interesate într-o investigație antidumping trebuie să fie avizate asupra informațiilor solicitate de către autorități și trebuie să li se acorde o posibilitate suficientă pentru a prezenta în scris toate elementele de probă pe care acestea le consideră relevante pentru nevoile investigației în cauză.

6.1.1 Exportatorilor sau producătorilor străini care primesc chestionarele utilizate în investigațiile antidumping trebuie să li se acorde cel puțin 30 de zile pentru răspuns ⁽¹⁾. Trebuie să se ia pe deplin în considerație orice cerere de prelungire a perioadei de 30 de zile și pe baza unei expunerii de motive, această prelungire trebuie acordată ori de câte ori este posibil.

6.1.2 Sub rezerva obligației de a proteja informațiile confidențiale, elementele de probă prezentate în scris de o parte interesată trebuie puse în cel mai scurt timp la dispoziția altor părți interesate care participă la investigație.

6.1.3 Imediat ce o investigație a fost inițiată, autoritățile trebuie să comunice exportatorilor cunoscuți ⁽²⁾ și autorităților țării exportatoare, întregul text al cererii prezentate în scris în conformitate cu articolul 5 alineatul (1) și să îl pună la dispoziția altor părți interesate care solicită aceasta. Trebuie să se ia pe deplin în considerație obligația protejării informațiilor confidențiale, așa cum este stipulat la alineatul (5).

6.2 Pe întreaga perioadă a investigației antidumping toate părțile interesate trebuie să aibă toate posibilitățile de a-și apăra interesele. În acest scop, autoritățile acordă, la cerere, pentru toate părțile interesate, posibilitatea de a întâlni părțile care au interese contrare, în așa fel încât punctele de vedere opuse și obiecțiunile să fie prezentate. Acordarea unor asemenea oportunități trebuie să țină cont de necesitatea de a salva caracterul confidențial al informațiilor și de conveniența părților. Nici o parte nu este obligată să asiste la o întâlnire, iar absența unei părți nu prejudiciază cauza sa. De asemenea, părțile interesate au dreptul, pe baza unei justificări, de a prezenta oral alte informații.

6.3 Informațiile prezentate oral, în conformitate cu alineatul (2), nu trebuie să fie luate în considerație de către autorități decât în măsura în care sunt reproduse ulterior în scris și puse la dispoziția celorlalte părți interesate, așa cum este prevăzut în primul paragraf 1.2.

6.4 Ori de câte ori este practic posibil, autoritățile trebuie să asigure în timp util tuturor părților interesate posibilitatea de a lua cunoștință de toate informațiile relevante în prezentarea dosarelor lor, informații care nu sunt confidențiale, în conformitate cu alineatul (5), și pe care autoritățile le utilizează în investigația antidumping, dar și de a pregăti argumentația lor pe baza acestor informații.

⁽¹⁾ Ca regulă generală, termenul prevăzut pentru importatori începe să curgă de la data primirii chestionarului care, în acest scop, este considerat primit la sfârșitul unei săptămâni de la data de la care a fost transmis către persoana interesată sau transmis reprezentantului diplomatic corespunzător al membrului exportator, sau în situația unui teritoriu vamal distinct membru al OMC, către reprezentantul oficial al teritoriului exportator.

⁽²⁾ Se înțelege că, dacă numărul exportatorilor vizați este deosebit de ridicat, textul integral al cererii scrise nu poate fi comunicat decât autorităților membrului exportator sau grupului profesional corespunzător.

▼ B

6.5 Toate informațiile care sunt de natură confidențială (de exemplu pentru că divulgarea lor ar avantaja într-o manieră importantă un concurent, sau ar avea un efect negativ semnificativ asupra persoanei care a furnizat informația sau asupra persoanei de la care acesta deține informația), sau care sunt furnizate cu titlu confidențial de către părțile în investigație, trebuie să fie, pe baza unor motive valabile, tratate ca atare de către autorități. Aceste informații nu trebuie divulgate fără autorizarea expresă a părții care le-a furnizat ⁽¹⁾.

6.5.1 Autoritățile trebuie să solicite părților interesate care furnizează informații confidențiale să elaboreze sinteze neconfidențiale ale acestora. Aceste sinteze trebuie să fie suficient de detaliate pentru a permite o înțelegere rezonabilă a substanței informațiilor transmise cu titlu confidențial. În situații excepționale, părțile respective pot să menționeze că astfel de informații nu pot fi sintetizate. În aceste situații excepționale, trebuie să prezinte motivele pentru care nu este posibilă prezentarea unei sinteze.

6.5.2 Dacă autoritățile estimează că o cerere de tratament confidențial nu este justificată și dacă cel care a furnizat informațiile fie nu este dispus să le facă publice fie nu autorizează divulgarea acestora în termeni generali sau sub forma unei sinteze, autoritățile pot să nu ia în considerație asemenea informații cu excepția cazului în care li se demonstrează, în mod convingător, din surse corespunzătoare, că informațiile sunt exacte ⁽²⁾.

6.6 Cu excepția cazurilor stipulate la alineatul (8), autoritățile trebuie să se asigure în cursul desfășurării anchetei de exactitatea informațiilor furnizate de părțile interesate, pe baza cărora sunt fundamentate deciziile lor.

6.7 Pentru a verifica informațiile furnizate sau pentru a le completa, autoritățile pot desfășura investigații pe teritoriul altor state membre, dacă este necesar, cu condiția obținerii acordului întreprinderilor respective și cu condiția avizării reprezentanților guvernului statului membru respectiv, și sub rezerva ca acest membru să nu se opună. Procedurile descrise în anexa I sunt aplicabile investigațiilor desfășurate pe teritoriul altor state membre. Sub rezerva obligației de a proteja informațiile confidențiale, autoritățile trebuie să pună rezultatele acestor investigații la dispoziția întreprinderilor respective, sau să prevadă transmiterea lor la aceste întreprinderi, în conformitate cu alineatul (9) și pot pune aceste rezultate la dispoziția solicitanților.

6.8 În cazurile în care o parte interesată refuză accesul la informațiile necesare sau nu le comunică în decursul unei perioade rezonabile, sau împiedică derularea investigației într-un mod semnificativ, pot fi realizate determinări preliminare și finale, pozitive sau negative, pe baza datelor efectiv disponibile. Prevederile anexei II trebuie să fie respectate la aplicarea prezentului paragraf.

6.9 Înainte de a stabili o determinare finală, autoritățile trebuie să informeze toate părțile interesate asupra faptelor esențiale examinate care constituie fundamentarea deciziei de a aplica sau nu măsuri definitive. Această divulgare trebuie să aibă loc suficient de devreme pentru ca părțile interesate să-și poată apăra interesele.

⁽¹⁾ Membrii au cunoștință de faptul că pe teritoriul anumitor state membre poate fi solicitată divulgarea informațiilor ca măsură conservatorie exprimată în termeni foarte preciși.

⁽²⁾ Membrii convin că cererile de asigurare a confidențialității informațiilor nu trebuie respinse în mod arbitrar.

▼ B

6.10 Autoritățile trebuie să determine, de regulă, o marjă de dumping individuală pentru fiecare exportator cunoscut sau producător în cauză al produsului vizat în investigație. În cazurile în care numărul exportatorilor, producătorilor, importatorilor, sau tipurile de produse vizate este atât de mare încât este practic imposibil să fie stabilită o astfel de determinare, autoritățile pot să limiteze examinarea fie la un număr rezonabil de părți interesate sau de produse, utilizând eșantioane care sunt valabile din punct de vedere statistic, în baza informațiilor de care dispun în momentul alegerii, fie la cel mai mare procentaj al exporturilor provenind din țara în cauză care poate fi în mod rezonabil investigat.

6.10.1 Alegerea exportatorilor, producătorilor, importatorilor sau tipurilor de produse, realizată în conformitate cu prezentul alineat, trebuie să fie făcută de preferință în consultare cu, și cu consimțământul exportatorilor, producătorilor sau importatorilor respectivi.

6.10.2 În cazurile în care autoritățile își limitează examinarea, așa cum este prevăzut în prezentul alineat, ele trebuie să determine totuși o marjă de dumping individuală pentru fiecare exportator sau producător neselectat inițial care furnizează informațiile necesare la timp pentru ca acestea să fie luate în considerație în cursul investigației, cu excepția cazului în care numărul exportatorilor sau producătorilor este atât de mare încât examinarea individuală ar complica în mod nedorit sarcina autorităților respective și ar împiedica finalizarea investigației la timp. Răspunsurile din proprie inițiativă nu vor fi descurajate.

6.11 În scopurile prezentului acord expresia „părți interesate” se referă la:

- (i) un exportator sau producător străin, sau importatorul produsului aflat în investigație, sau o grupare profesională comercială sau industrială în care majoritatea membrilor este compusă din producători, exportatori sau importatori ai acestui produs;
- (ii) guvernul statului membru exportator; și
- (iii) producătorul unui produs similar din statul membru importator sau o grupare profesională comercială sau industrială în care majoritatea membrilor produc produsul similar pe teritoriul statului membrului importator.

Această listă nu trebuie să împiedice statele membre să permită altor părți naționale sau străine decât cele menționate mai sus, să fie considerate ca părți interesate.

6.12 Autoritățile trebuie să acorde utilizatorilor industriali ai produsului aflat în investigație și organizațiilor consumatorilor reprezentativi, în cazurile în care produsul este în mod obișnuit vândut cu amănuntul, posibilitatea de a furniza informații care sunt relevante pentru investigația referitoare la dumping, prejudiciu sau legătura de cauzalitate.

6.13 Autoritățile trebuie să țină cont pe deplin de dificultățile pe care le-ar putea întâmpina părțile interesate, în special întreprinderile mici, în furnizarea informațiilor solicitate, și să le acorde tot sprijinul posibil.

6.14 Procedurile enunțate mai sus nu au în intenție să împiedice autoritățile unui stat membru de a acționa într-un mod expeditiv, în concordanță cu prevederile corespunzătoare ale prezentului acord, în legătură cu inițierea unei investigații, stabilirea determinărilor preliminare sau finale, pozitive sau negative, sau de la aplicarea măsurilor provizorii sau finale.

▼B*Articolul 7***Măsuri provizorii**

7.1 Măsuri provizorii pot fi aplicate numai dacă:

- (i) a fost inițiată o investigație în concordanță cu prevederile articolului 5, a fost publicat un anunț în acest sens și s-au acordat părților interesate posibilități adecvate pentru a da informații și a formula observații;
- (ii) a fost stabilită o determinare preliminară afirmativă pentru existența unui dumping și a unui prejudiciu provocat unei ramuri de producție națională; și
- (iii) autoritățile respective consideră astfel de măsuri necesare pentru a preveni cauzarea unor daune în timpul investigației.

7.2 Măsurile provizorii pot lua forma unei taxe provizorii sau, de preferință, a unei garanții – printr-un depozit în numerar sau o cauțiune – egale cu nivelul taxei antidumping estimat provizoriu, care nu trebuie să depășească marja de dumping estimată provizoriu. Suspendarea evaluării în vamă este o măsură provizorie adecvată, cu condiția ca taxa normală și nivelul estimat al taxei antidumping să fie indicate, și în măsura în care suspendarea evaluării vamale este supusă aceluiași condiții ca și celelalte măsuri provizorii.

7.3 Măsurile provizorii nu trebuie să fie aplicate mai devreme de 60 de zile de la data inițierii investigației.

7.4 Aplicarea măsurilor provizorii trebuie să fie limitată la o perioadă cât mai scurtă, care să nu depășească patru luni sau, prin decizia autorităților respective luată pe baza cererii exportatorilor care reprezintă un procent semnificativ în comerțul respectiv, pe o perioadă care să nu depășească șase luni. Atunci când autoritățile, în timpul desfășurării investigației, examinează dacă aplicarea unei taxe inferioare marjei de dumping ar fi suficientă pentru a îndepărta prejudiciul, aceste perioade pot fi de șase și respectiv nouă luni.

7.5 În aplicarea măsurilor provizorii trebuie să fie urmate dispozițiile relevante ale articolului 9.

*Articolul 8***Angajamente în materie de preț**

8.1 O procedură poate ⁽¹⁾ fi suspendată sau terminată fără instituirea de măsuri provizorii sau de taxe antidumping atunci când exportatorul s-a angajat în mod voluntar și de o manieră satisfăcătoare să-și revizuiască prețurile sau să nu mai exporte în respectiva zonă la prețuri de dumping, în așa fel încât autoritățile să fie convinse că efectul prejudiciabil al dumpingului este eliminat. Creșterile de prețuri operate ca urmare a acestor angajamente nu trebuie să fie mai mari decât este necesar pentru a elimina marja de dumping. Este de dorit ca aceste creșteri de prețuri să fie mai mici decât marja de dumping, dacă asemenea creșteri sunt suficiente pentru eliminarea prejudiciului adus ramurii de producție națională.

8.2 Angajamentele în materie de preț nu trebuie să fie solicitate exportatorilor sau acceptate de către aceștia decât dacă autoritățile statului membru importator au formulat o determinare preliminară pozitivă a existenței unui dumping și a unui prejudiciu cauzat de acest dumping.

⁽¹⁾ Termenul „poate” nu trebuie interpretat ca autorizând simultan continuarea procedurii și aplicarea angajamentelor în materie de preț, dacă nu este în conformitate cu alineatul (4).

▼ B

8.3 Angajamentele propuse nu trebuie neapărat să fie acceptate dacă autoritățile consideră acceptarea lor impracticabilă, de exemplu dacă numărul exportatorilor actuali sau potențiali este prea mare, sau datorită altor motive, inclusiv motive de politică generală. Atunci când este cazul și este posibil, autoritățile trebuie să prezinte exportatorului motivele care le-au condus să considere ca inadecvată acceptarea unui angajament și, în măsura posibilităților, să acorde exportatorului posibilitatea de a prezenta observații cu privire la acest aspect.

8.4 Dacă angajamentele sunt acceptate, investigația privind existența unui dumping și a unui prejudiciu trebuie totuși finalizată dacă exportatorul dorește acest lucru sau dacă autoritățile decid în acest sens. Într-un asemenea caz, dacă există o determinare negativă privind existența unui dumping sau a unui prejudiciu, angajamentul devine în mod automat caduc cu excepția cazurilor în care o asemenea constatare se datorează în mare parte existenței unui angajament în materie de preț. În astfel de cazuri, autoritățile pot solicita ca angajamentul să fie menținut pentru o perioadă rezonabilă, în conformitate cu prevederile prezentului acord. Dacă există o determinare pozitivă a existenței unui dumping și a unui prejudiciu, angajamentul este menținut în conformitate cu condițiile în care este stipulat și prevederile prezentului acord.

8.5 Angajamentele în materie de preț pot fi sugerate de către autoritățile statului membru importator, dar nici un exportator nu este obligat să subscrie la acestea. Faptul că exportatorii nu propun astfel de angajamente sau nu acceptă o invitație în acest sens, nu prejudiciază în nici un fel examinarea cazului. Totuși, autoritățile sunt libere să decidă că amenințarea cu prejudiciul este mai probabilă dacă importurile care fac obiectul unui dumping continuă.

8.6 Autoritățile unui stat membru importator pot solicita oricărui exportator căruia i-au acceptat un angajament de preț să furnizeze informații periodice relevante referitoare la îndeplinirea acestui angajament și să-i permită verificarea datelor relevante. În cazul încălcării unui angajament, autoritățile statului membru importator, pe baza prezentului acord și în conformitate cu prevederile sale, pot întreprinde cu rapiditate o acțiune, care poate consta în aplicarea imediată a măsurilor provizorii, utilizând cele mai bune informații disponibile. În astfel de cazuri pot fi percepute taxe definitive în conformitate cu prezentul acord asupra mărfurilor intrate în țară în vederea consumului, nu mai devreme de 90 de zile înainte de aplicarea unor asemenea măsuri provizorii; totuși nici o impunere cu titlu retroactiv nu trebuie aplicată importurilor intrate înainte de încălcarea angajamentelor.

*Articolul 9***Instituirea și perceperea taxelor antidumping**

9.1 Decizia de a institui sau nu o taxă antidumping în cazurile în care toate condițiile de impunere au fost îndeplinite, precum și decizia de fixare a taxei antidumping la un nivel egal totalității sau numai unei părți din marja de dumping, revin autorităților statului membru importator. Este de dorit ca instituirea să fie facultativă pe teritoriile tuturor statelor membre, și ca taxa să fie mai mică decât marja, în cazul în care o asemenea taxă mai mică este suficientă pentru a îndepărta prejudiciul cauzat ramurii de producție națională.

9.2 Atunci când o taxă antidumping este instituită pentru un produs oarecare, o asemenea taxă al cărei nivel trebuie să fie corespunzător fiecărui caz, este percepută fără discriminare asupra importurilor produselor în cauză, din orice surse ar proveni, pentru care s-a constatat că fac obiectul unui dumping și că produc un prejudiciu, cu excepția importurilor provenind din surse pentru care un angajament în materie de preț a fost acceptat în conformitate cu prevederile prezentului acord. Autoritățile trebuie să indice numele furnizorului sau furnizorilor produsului în cauză. Dacă, totuși, sunt implicați mai mulți furnizori din

▼B

aceeași țară și este imposibil în practică să se indice toți acești furnizori, autoritățile pot indica țara furnizoare în cauză. Dacă sunt implicați mai mulți furnizori din mai multe țări, autoritățile pot indica fie toți furnizorii implicați, sau dacă acest lucru este imposibil în practică, toate țările furnizoare implicate.

9.3 Nivelul taxei antidumping nu trebuie să depășească marja de dumping stabilită în conformitate cu articolul 2.

9.3.1 Atunci când nivelul taxei antidumping este stabilit pe o bază retroactivă, suma finală a taxelor antidumping de achitat trebuie stabilită cât mai curând cu putință, în mod normal în 12 luni, și în nici un caz mai târziu de 18 luni după data la care a fost prezentată o cerere de fixare cu titlu final a nivelului taxei antidumping ⁽¹⁾. Orice rambursare trebuie să fie făcută în cel mai scurt timp și, în mod normal, într-o perioadă nu mai mare de 90 de zile după determinarea sumei finale de achitat, stabilită în conformitate cu prezentul paragraf. Oricum, în cazurile în care rambursarea nu se produce în 90 de zile autoritățile trebuie să prezinte, la cerere, o explicație.

9.3.2 Atunci când nivelul taxei antidumping este stabilit pe o bază prospectivă, trebuie să fie luate măsuri pentru rambursarea la cerere, în cel mai scurt timp, a oricărei taxe achitate în plus față de marja de dumping. Rambursarea oricărei asemenea taxe plătite în plus față de marja de dumping efectivă trebuie să aibă loc în mod normal în 12 luni, și în nici un caz mai târziu de 18 luni de la data la care o cerere de rambursare, în mod clar fundamentată prin elemente de probă, a fost făcută de un importator al produsului supus taxei antidumping. Rambursarea autorizată trebuie făcută în mod normal în 90 de zile de la decizia menționată mai sus.

9.3.3 În luarea unei decizii dacă, și în ce măsură, ar trebui făcută o rambursare atunci când prețul de export este construit în concordanță cu articolul 2 alineatul (3), autoritățile ar trebui să țină seama de orice schimbare a valorii normale, a costurilor intervenite între import și revânzare și de orice mișcare a prețului de revânzare care se repercutează în mod corespunzător asupra prețurilor de vânzare ulterioare și ar trebui să calculeze prețul de export fără a deduce nivelul taxelor antidumping achitate, atunci când sunt prezentate în acest sens elemente de probă concludente.

9.4 Atunci când autoritățile au limitat examinarea lor în concordanță cu articolul 6 alineatul (10) teza a doua, o taxă antidumping aplicată importurilor provenind de la exportatori sau producători care nu sunt vizați de examinare, nu trebuie să depășească:

- (i) media ponderată a marjei de dumping stabilită pentru exportatorii sau producătorii selectați; sau
- (ii) în cazul în care taxele antidumping de achitat se calculează pe baza unei valori normale prospective, diferența dintre media ponderată a valorii normale pentru exportatorii sau producătorii selectați și prețurile de export ale exportatorilor sau producătorilor care nu au făcut obiectul unei examinări individuale,

⁽¹⁾ Se subînțelege că nu este posibil mereu să fie respectate termenele menționate în acest paragraf ca și cele din paragraful 3.2, dacă produsul în cauză face obiectul unei proceduri judiciare de atac.

▼B

cu condiția ca autoritățile să nu ia în considerație, în sensul acestui alineat, marjele nule sau *de minimis* și nici marjele stabilite în condițiile prevăzute la articolul 6 alineatul (8). Autoritățile aplică taxe sau valori normale individuale pentru importurile provenind de la exportatorii sau producătorii care nu au fost vizati de examinare și care au furnizat informațiile necesare în timpul desfășurării anchetei, așa cum este prevăzut la articolul 6 paragraful 10.2.

9.5 Dacă un produs este supus taxelor antidumping în teritoriul unui stat membru importator, autoritățile trebuie să inițieze, în cel mai scurt timp, o examinare în scopul stabilirii marjelor de dumping pentru fiecare dintre exportatorii sau producătorii din țara exportatoare în cauză care nu au exportat produsul către statul membru importator în timpul perioadei de investigație, cu condiția ca acești exportatori sau producători să poată dovedi că nu sunt asociați cu nici unul dintre exportatorii sau producătorii din țara exportatoare care sunt supuși taxelor antidumping pentru acel produs. O asemenea examinare este inițiată și desfășurată în conformitate cu proceduri accelerate în raport cu procedurile normale de stabilire a taxelor și examinării din statul membru importator. Nici o taxă antidumping nu este percepută la importurile provenind de la acești exportatori sau producători în timpul duratei examinării. Autoritățile pot, totuși, să suspende evaluarea vamală și/sau să solicite garanții pentru a asigura că, dacă o asemenea examinare ar conduce la stabilirea existenței unui dumping pentru acești exportatori sau producători, pot fi percepute retroactiv taxe antidumping începând cu data la care a fost inițiată examinarea.

*Articolul 10***Retroactivitate**

10.1 Măsurile și taxele antidumping provizorii nu se aplică decât pentru produsele care intră în țară în vederea consumului după data intrării în vigoare a deciziilor luate în temeiul articolului 7 alineatul (1) și a articolului 9 alineatul (1), sub rezerva excepțiilor stipulate în prezentul articol.

10.2 Atunci când s-a stabilit o determinare finală privind existența unui prejudiciu (dar nu a unei amenințări cu prejudiciul și nici a unei întârzieri sensibile în înființarea unei ramuri de producție), sau în cazul unei determinări finale a existenței unei amenințări cu prejudiciul, atunci când efectul importurilor care fac obiectul unui dumping ar conduce, în absența măsurilor provizorii, la constatarea existenței unui prejudiciu, pot fi percepute taxe retroactiv pentru perioada în care măsurile provizorii, dacă ar fi existat, ar fi fost aplicate.

10.3 Dacă taxa antidumping definitivă este mai mare decât taxa provizorie achitată sau exigibilă, sau decât nivelul estimat pentru determinarea garanției, diferența nu este percepută. Dacă taxa definitivă este mai mică decât taxa provizorie achitată sau exigibilă, sau decât nivelul estimat pentru determinarea garanției, diferența se restituie sau taxa este recalculată, după caz.

10.4 Cu excepția celor prevăzute la alineatul (2), în cazul constatării existenței unei amenințări cu daune sau a unei întârzieri sensibile (fără să fi apărut încă un prejudiciu), o taxă antidumping definitivă nu poate fi percepută decât de la data constatării existenței unei amenințări cu prejudiciul sau a unei întârzieri sensibile, iar orice depozit în numerar făcut în timpul perioadei de aplicare a măsurilor provizorii se restituie și orice cauțiune este eliberată cu promptitudine.

10.5 În cazurile în care o constatare finală este negativă, orice depozit în numerar făcut în timpul perioadei de aplicare a măsurilor provizorii este restituit și orice cauțiune este eliberată cu promptitudine.

▼B

10.6 O taxă antidumping definitivă poate fi percepută pentru produsele declarate a intra în țară în vederea consumului, nu mai devreme de 90 de zile înainte de data de aplicare a măsurilor provizorii, atunci când autoritățile stabilesc pentru produsul respectiv care face obiectul unui dumping următoarele:

- (i) că un dumping cauzând un prejudiciu a fost constatat în trecut sau că importatorul a fost sau ar fi trebuit să fie în cunoștință de cauză asupra faptului că exportatorul practică un dumping și că acest dumping ar cauza un prejudiciu; și
- (ii) că prejudiciul este cauzat de importuri masive ale unui produs făcând obiectul unui dumping, efectuate într-o perioadă relativ scurtă de timp care, ținând seama de momentul în care au fost efectuate importurile făcând obiectul unui dumping și de volumul lor, precum și de alte circumstanțe (cum ar fi o rapidă constituire de stocuri ale produsului importat), este de natură să compromită în mod serios efectul corectiv al taxei antidumping definitive a fi aplicată, cu condiția ca importatorii respectivi să fi avut posibilitatea de a formula observații.

10.7 Autoritățile pot, după deschiderea unei investigații, să ia toate măsurile ce ar putea fi necesare, de exemplu să suspende evaluarea vamală sau evaluarea taxei, pentru perceperea retroactivă a taxelor antidumping, așa cum este prevăzut la alineatul (6), atunci când au elemente suficiente de probă în baza cărora condițiile enunțate în acest alineat sunt îndeplinite.

10.8 Nici o taxă nu se percepe retroactiv în temeiul alineatului (6), asupra produselor declarate în vamă a fi destinate consumului, înainte de data inițierii investigației.

Articolul 11

Durata și revizuirea taxelor antidumping și a angajamentelor în materie de preț

11.1 Taxele antidumping rămân în vigoare numai atât timp cât este necesar pentru a contracara dumpingul care a cauzat daune.

11.2 Autoritățile revizuiesc necesitatea menținerii taxei, atunci când acest lucru este justificat, din proprie inițiativă sau, cu condiția să fi trecut o perioadă rezonabilă de timp de la instituirea taxei antidumping definitive, la cererea oricărei părți interesate care justifică prin elemente pozitive necesitatea unei astfel de revizuirii ⁽¹⁾. Părțile interesate au dreptul de a solicita autorităților să examineze dacă menținerea taxei este necesară pentru eliminarea dumpingului, dacă prejudiciul ar putea subzista sau reapărea în cazul în care taxa ar fi eliminată sau modificată, sau și una și alta. Dacă în urma examinării efectuate în baza prezentului alineat, autoritățile stabilesc că taxa antidumping nu mai este justificată, aceasta este anulată imediat.

11.3 Fără a aduce atingere prevederilor alineatelor (1) și (2), orice taxă antidumping definitivă este eliminată cel mai târziu după cinci ani de la impunerea ei (sau de la data celei mai recente examinări efectuate în sensul alineatului (2) dacă această examinare a vizat atât dumpingul cât și daunele), cu excepția cazului în care autoritățile determină, în cadrul unei examinări efectuate înainte de această dată, fie din proprie inițiativă, fie pe baza unei cereri corespunzător justificate făcută de ramura de producție națională, sau în numele acesteia, într-un interval

⁽¹⁾ Determinarea nivelului final al taxei antidumping de plătit, așa cum este prevăzut la articolul 9 alineatul (3) nu constituie în sine o examinare în sensul prezentului articol.

▼B

rezonabil de timp înaintea acestei date, că este probabil ca dumpingul și prejudiciul ⁽¹⁾ să subziste sau să reapară dacă taxa este eliminată. Taxa poate rămâne în vigoare în așteptarea rezultatului unei astfel de examinări.

11.4 Prevederile articolului 6 referitoare la elementele de probă și procedură se aplică pentru orice examinare efectuată în sensul prezentului articol. Orice revizuire de acest fel trebuie să fie efectuată într-un mod expeditiv și să fie în mod normal finalizată în 12 luni de la data inițierii ei.

11.5 Prevederile prezentului articol se aplică *mutatis mutandis* angajamentelor în materie de preț acceptate în sensul articolului 8.

Articolul 12

Avizarea publică și explicarea determinărilor

12.1 Atunci când autoritățile sunt convinse că există suficiente elemente de probă pentru a justifica inițierea unei investigații antidumping în conformitate cu articolul 5, statul membru sau statele membre ale căror produse fac obiectul investigației și celelalte părți interesate care, după cunoștința autorităților însărcinate cu investigația, au un interes în materie, sunt notificate și primesc o avizare publică.

12.1.1 Orice avizare publică privind inițierea unei investigații trebuie să conțină informații corespunzătoare sau să indice dacă există un raport distinct ⁽²⁾ conținând informații corespunzătoare, cu privire la următoarele elemente:

- (i) numele țării sau țărilor exportatoare și produsul în cauză;
- (ii) data inițierii investigației;
- (iii) baza pe care este fondată în cerere afirmația existenței unui dumping;
- (iv) un rezumat al factorilor pe care se bazează afirmația existenței unui prejudiciu;
- (v) adresa la care părțile interesate ar trebui să transmită susținerile lor;
- (vi) termenele limită acordate părților interesate pentru a-și face cunoscute punctele de vedere.

12.2 Trebuie să se facă o avizare publică cu privire la orice determinare preliminară sau finală, fie ea afirmativă sau negativă, asupra oricărei decizii de acceptare a unui angajament de preț în conformitate cu articolul 8, asupra expirării acestui angajament, și asupra eliminării unei taxe antidumping definitive. Avizul trebuie să expună într-o manieră suficient de detaliată, sau să indice existența unui raport distinct expunând într-o manieră suficient de detaliată, determinările și concluziile stabilite asupra tuturor elementelor de fapt și de drept considerate importante de către autoritățile însărcinate cu investigația. Toate avizările și rapoartele de acest fel sunt comunicate statului membru sau statelor membre ale căror produse fac obiectul unei determinări sau al angajamentului, precum și celorlalte părți interesate cunoscute a avea un interes în materie.

⁽¹⁾ În situația în care nivelul taxei antidumping este fixat pe o bază retrospectivă dacă procedura cea mai recentă de evaluare în sensul articolului 9 paragraful 3.1, a condus la concluzia că nu trebuie percepută nici o taxă, autoritățile nu sunt obligate să elimine acea taxă definitivă.

⁽²⁾ În cazurile în care autoritățile furnizează informații și explicații în conformitate cu dispozițiile acestui articol, într-un raport distinct, se asigură că acest raport este accesibil publicului cu facilități.

▼ B

12.2.1 Orice avizare publică referitoare la instituirea de măsuri provizorii trebuie să includă explicații suficiente de detaliate sau să indice existența unui raport distinct cuprinzând explicații suficiente de detaliate cu privire la determinările preliminare ale existenței unui dumping și a unui prejudiciu, și să menționeze elementele de fapt și de drept care au condus la acceptarea sau respingerea argumentelor. Ținându-se pe deplin seama de obligația de protejare a informațiilor confidențiale, avizarea sau raportul vor cuprinde în special:

- (i) numele furnizorilor sau, atunci când aceasta nu este material posibil, numele țărilor furnizoare în cauză;
- (ii) o descriere a produsului suficientă pentru scopurile vamale;
- (iii) marjele de dumping stabilite și o explicație completă a motivelor alegerii metodologiei utilizate pentru stabilirea și compararea prețului de export și a valorii normale în sensul articolului 2;
- (iv) considerente relevante privind determinarea existenței prejudiciului așa cum acestea sunt expuse în articolul 3;
- (v) principalele motive care au dus la determinare.

12.2.2 În cazul unei determinări pozitive prevăzând instituirea unei taxe definitive sau acceptarea unui angajament în materie de preț, orice aviz public de finalizare sau de suspendare a investigației trebuie să conțină toate informațiile relevante, sau să indice existența unui raport distinct conținând informații relevante, asupra elementelor de fapt și de drept și rațiunile care au condus la instituirea de măsuri finale sau la acceptarea unui angajament în materie de preț, ținând pe deplin seama de obligația de a proteja informațiile confidențiale. Avizul sau raportul trebuie să cuprindă în special informațiile descrise în paragraful 2.1 precum și motivele acceptării sau respingerii argumentelor sau afirmațiilor pertinente ale exportatorilor și importatorilor și să indice fundamentarea oricărei decizii luate în baza articolului 6 paragraful 10.2.

12.2.3 Orice aviz public referitor la finalizarea sau suspendarea unei investigații, ca urmare a acceptării unui angajament în conformitate cu articolul 8, trebuie să includă, sau să indice existența unui raport distinct cuprinzând partea neconfidențială a angajamentului.

12.3 Prevederile prezentului articol se aplică *mutatis mutandis* pentru inițierea și îndeplinirea examinărilor efectuate în conformitate cu articolul 11, precum și deciziilor de aplicare retroactivă a taxelor luate în sensul articolului 10.

*Articolul 13***Căi judiciare de atac**

Fiecare stat membru, a cărui legislație națională conține prevederi referitoare la măsuri antidumping, trebuie să mențină tribunale sau proceduri judiciare, de arbitraj sau administrative, în scopul, *inter alia*, examinării în cel mai scurt timp a măsurilor administrative legate de determinările finale și de reexaminarea determinărilor în sensul articolului 11. Aceste tribunale sau proceduri trebuie să fie independente de autoritățile însărcinate cu determinarea sau examinarea în cauză.

*Articolul 14***Măsuri antidumping în contul unei țerte țări**

14.1 Instituirea unor măsuri antidumping în contul unei țerte țări este solicitată de către autoritățile acestei țerte țări.

▼ B

14.2 O astfel de cerere trebuie să se bazeze pe informațiile referitoare la prețuri, arătând că importurile fac obiectul unui dumping, precum și pe informații detaliate arătând că dumpingul pretins cauzează daune ramurii de producție națională respective din țara terță. Guvernul țării terțe trebuie să acorde toată asistența autorităților țării importatoare pentru ca acestea să poată obține orice informații suplimentare pe care le-ar considera necesare.

14.3 Atunci când examinează o astfel de cerere, autoritățile din țara importatoare trebuie să ia în considerație efectele dumpingului pretins asupra ansamblului ramurii de producție respective din țara terță; cu alte cuvinte, prejudiciul nu este evaluat numai în funcție de efectul dumpingului pretins asupra exporturilor ramurii de producție respective către statul membru importator sau chiar asupra exporturilor totale ale acestei ramuri de producție.

14.4 Decizia de a continua sau nu o astfel de procedură aparține țării importatoare. Dacă aceasta decide că este dispusă să ia măsuri, inițiativa de a solicita acordul Consiliului pentru comerțul cu mărfuri în vederea obținerii aprobării acestuia îi aparține.

*Articolul 15***Țări membre în curs de dezvoltare**

Este recunoscut faptul că țările membre dezvoltate trebuie să ia în mod special în considerare situația specifică a țărilor membre în curs de dezvoltare, atunci când intenționează să aplice măsuri antidumping în conformitate cu prezentul acord. Posibilitățile de soluționare constructivă prevăzute de prezentul acord trebuie să fie explorate înaintea aplicării taxelor antidumping, atunci când acestea din urmă ar afecta interesele esențiale ale țărilor membre în curs de dezvoltare.

Partea a II-a

*Articolul 16***Comitetul pentru practici antidumping**

16.1 Se instituie un Comitet pentru practici antidumping (denumit în continuare „Comitetul”) compus din reprezentanți ai fiecărui stat membru. Comitetul își alege președintele și se întrunește cel puțin de două ori pe an, precum și la cererea oricărui stat membru în conformitate cu dispozițiile relevante ale prezentului acord. Comitetul își exercită atribuțiile conferite în temeiul prezentului acord sau de către statele membre și dă statelor membre posibilitatea să procedeze la consultări în legătură cu orice problemă care privește aplicarea acordului sau realizarea obiectivelor sale. Secretariatul OMC asigură secretariatul Comitetului.

16.2 Comitetul poate să înființeze organe subsidiare adecvate.

16.3 În exercitarea atribuțiilor lor, Comitetul și organele subsidiare pot consulta orice sursă pe care o consideră potrivită și pot cere acesteia informații. Totuși, înainte de a cere informații de la o sursă aflată sub jurisdicția unui stat membru, Comitetul sau organul subsidiar trebuie să informeze despre aceasta statul membru respectiv. El se angajează să obțină acordul statului membru și al oricărei întreprinderi în vederea consultării.

16.4 Statele membre trebuie să prezinte fără întârziere Comitetului rapoarte asupra tuturor deciziilor preliminare sau finale în materie de luptă antidumping. Celelalte state membre pot consulta aceste rapoarte la secretariat. Statele membre trebuie să prezinte, de asemenea, rapoarte semestriale cu privire la toate deciziile luate în materie de luptă antidumping în cursul celor șase luni precedente. Rapoartele semestriale sunt prezentate într-o formă standard convenită.

▼B

16.5 Fiecare stat membru trebuie să indice Comitetului prin intermediul unei notificări (a) care dintre autoritățile sale sunt cele care au competențe pentru inițierea și desfășurarea investigațiilor vizate la articolul 5 și (b) care sunt reglementările interne care guvernează inițierea și desfășurarea acestor investigații.

*Articolul 17***Consultări și soluționarea diferendelor**

17.1 Cu excepția prevederilor contrare din prezentul acord, Înțelegerea privind soluționarea litigiilor este aplicabilă consultărilor și soluționării diferendelor în cadrul prezentului acord.

17.2 Fiecare stat membru trebuie să examineze cu înțelegere comunicările făcute de oricare alt stat membru referitor la orice problemă care afectează aplicarea prezentului acord și trebuie să creeze posibilități adecvate de consultare asupra acestor comunicări.

17.3 În cazul în care un stat membru consideră că un avantaj rezultând pentru el, în mod direct sau indirect, din prezentul acord este anulat sau compromis, sau că realizarea unuia din obiectivele acordului este compromisă de către un alt stat membru sau alte state membre, acesta poate, în vederea ajungerii la o soluționare reciproc satisfăcătoare a problemei, să ceară în scris consultări cu statul membru sau cu statele membre respective. Fiecare stat membru trebuie să examineze cu înțelegere orice cerere de consultări formulată de un alt stat membru.

17.4 În cazul în care statul membru care a cerut inițierea de consultări consideră că aceste consultări în baza prevederilor alineatului (3) nu au permis să se ajungă la o soluționare reciproc satisfăcătoare, și în cazul în care autoritățile competente ale statului membru importator au luat măsuri cu caracter definitiv în vederea perceperii de taxe antidumping definitive sau acceptării de angajamente în materie de preț, statul membru respectiv poate prezenta problema în fața Organului de soluționare a litigiilor (OSL). Atunci când o măsură provizorie are un impact notabil și când un stat membru care a cerut consultări consideră că adoptarea acestei măsuri este contrară prevederilor articolului 7 alineatul (1), statul membru respectiv poate de asemenea să prezinte problema în fața OSL.

17.5 OSL stabilește, la cererea părții reclamante, un grup special pe care îl însărcinează cu examinarea problemei, bazându-se pe:

- (i) o prezentare scrisă în care statul membru care a emis cererea indică modul în care este anulat sau compromis un avantaj rezultând pentru el în mod direct sau indirect din prezentul acord, sau în ce fel realizarea obiectivelor acordului este compromisă; și
- (ii) faptele comunicate autorităților statului membru importator, în conformitate cu procedurile interne corespunzătoare.

17.6 Atunci când examinează problema vizată la alineatul (5):

- (i) în evaluarea faptelor cazului, grupul special trebuie să determine dacă stabilirea faptelor de către autorități a fost corectă și dacă evaluarea acestor fapte a fost imparțială și obiectivă. Dacă stabilirea faptelor a fost corectă și evaluarea a fost imparțială și obiectivă, chiar dacă grupul special a ajuns la o concluzie diferită, evaluarea nu este infirmată;

▼B

- (ii) grupul special trebuie să interpreteze prevederile pertinente ale acordului în conformitate cu regulile uzuale de interpretare ale dreptului internațional public. În cazurile în care grupul special constată că o prevedere pertinentă a acordului admite mai mult de o interpretare, grupul special trebuie să constate că măsura luată de autorități este conformă cu acordul dacă ea se bazează pe una din aceste interpretări admisibile.

17.7 Informațiile confidențiale comunicate grupului special nu trebuie să fie divulgate fără autorizația formală a persoanei, organismului sau autorității care le-a furnizat. Atunci când aceste informații sunt cerute de către grupul special, dar acesta nu este autorizat să le divulge, se remite un rezumat neconfidențial autorizat de către persoana, organismul sau autoritatea care le-a furnizat.

PARTEA A-III-A

*Articolul 18***Dispoziții finale**

18.1 Nu poate fi luată nici o măsură specială împotriva dumpingului exporturilor unui alt stat membru decât dacă aceasta este în conformitate cu prevederile GATT 1994, așa cum sunt interpretate de prezentul acord ⁽¹⁾.

18.2 Nu se pot formula rezerve referitoare la prevederile prezentului acord fără consimțământul celorlalte state membre.

18.3 Sub rezerva paragrafelor 3.1 și 3.2, prevederile prezentului acord se aplică investigațiilor și examinărilor măsurilor existente, inițiate pe baza cererii prezentate la data intrării în vigoare pentru un stat membru al Acordului OMC, sau ulterior acestei date.

18.3.1 În ceea ce privește calculul marjelor de dumping în procedurile de rambursare în sensul articolului 9 alineatul (3), se aplică regulile utilizate în determinarea sau examinarea cea mai recentă a existenței unui dumping.

18.3.2 În sensul articolului 11 alineatul (3), măsurile antidumping existente sunt considerate a fi instituite cel mai târziu la data intrării în vigoare pentru un stat membru al Acordului OMC, exceptând cazurile în care legislația internă a unui stat membru, în vigoare la această dată, include deja o clauză de tipul celor prevăzute în acel alineat.

18.4 Fiecare stat membru trebuie să ia toate măsurile necesare, cu caracter general sau special, pentru a asigura, cel mai târziu la data la care Acordul OMC intră în vigoare pentru el, conformitatea actelor cu putere de lege, normelor și procedurilor administrative cu prevederile prezentului acord, în măsura în care sunt aplicabile statutului membru în cauză.

18.5 Fiecare stat membru trebuie să informeze Comitetul asupra oricăror modificări aduse actelor cu putere de lege și normelor administrative în legătură cu prevederile prezentului acord, precum și asupra administrării acestora.

18.6 Comitetul trebuie să examineze anual punerea în aplicare și funcționarea prezentului acord, luând în considerație obiectivele acestuia. Comitetul trebuie să informeze anual Consiliul pentru comerțul cu mărfuri asupra elementelor intervenite în cursul perioadei la care se referă aceste examinări.

18.7 Anexele prezentului acord constituie parte integrantă a acestuia.

⁽¹⁾ Această dispoziție nu are ca scop împiedicarea luării de măsuri corespunzătoare, în baza altor prevederi pertinente ale GATT 1994.

ANEXA I

**PROCEDURI DE URMAT PENTRU INVESTIGAȚIILE LA FAȚA
LOCULUI ÎN TEMEIUL ARTICOLULUI 6 ALINEATUL (7)**

1. Chiar de la deschiderea unei investigații, autoritățile statului membru exportator și întreprinderile cunoscute a fi vizate trebuie să fie informate despre intenția de a desfășura investigații la fața locului.
2. Dacă, în circumstanțe excepționale se intenționează includerea de experți neguvernamentali în echipa însărcinată cu investigația, întreprinderile și autoritățile statului membru exportator trebuie să fie informate despre aceasta. Acești experți neguvernamentali ar trebui să fie pasibili de sancțiuni efective dacă nu respectă caracterul confidențial al informațiilor culese.
3. Practica normală ar trebui să fie cea a obținerii acordului expres al întreprinderilor vizate ale statului membru exportator înainte de a se fixa data definitivă a vizitei.
4. Autoritățile însărcinate cu investigația ar trebui, de îndată ce au obținut acordul întreprinderilor respective, să anunțe autoritățile statului membru exportator numele și adresele întreprinderilor care trebuie să fie vizitate, precum și datele convenite.
5. Întreprinderile implicate ar trebui să fie prevenite despre vizite cu suficient timp înainte.
6. Vizitele pentru explicarea chestionarelor nu ar trebui să aibă loc decât dacă compania exportatoare o solicită. Vizita nu poate fi efectuată decât dacă (a) autoritățile statului membru importator avizează reprezentanții statului membru în cauză și (b) aceștia din urmă nu se opun.
7. Având în vedere că principalul scop al investigațiilor la fața locului este de a verifica informațiile furnizate sau de a le completa, acestea ar trebui să se desfășoare numai după ce s-a primit răspunsul la chestionare, cu excepția cazului când întreprinderea convine altfel, și dacă guvernul statului membru exportator a fost informat de către autoritățile însărcinate cu investigația asupra vizitei ce urmează și acesta nu se opune; în plus, practica normală ar trebui să indice înaintea vizitei la întreprinderile vizate, natura generală a informațiilor care vor fi verificate și orice alte informații de furnizat, ceea ce nu ar trebui să împiedice, totuși, solicitarea la fața locului de detalii mai ample, în lumina informațiilor obținute.
8. Ar trebui, de fiecare dată când aceasta este posibil, ca răspunsurile la cererile de informații și la întrebările emanând de la autoritățile sau întreprinderile statului membru exportator, care sunt esențiale realizării cu succes a investigației la fața locului, să fie date înainte ca vizita să aibă loc.

*ANEXA II***CELE MAI BUNE INFORMAȚII DISPONIBILE ÎN SENSUL
ARTICOLULUI 6 ALINEATUL (8)**

1. Imediat ce este posibil după inițierea investigației, autoritățile însărcinate cu investigația ar trebui să indice detaliat informațiile care trebuie furnizate de orice parte interesată și modul în care ea ar trebui să structureze informațiile în răspunsul ei. Autoritățile ar trebui, de asemenea, să facă în așa fel încât această parte să știe că, dacă aceste informații nu sunt comunicate într-un interval rezonabil de timp, autoritățile au întreaga libertate de a fundamenta determinările lor pe baza datelor de fapt disponibile, inclusiv acelea conținute în cererea de inițiere a investigației emanând de la ramura de producție menționată.
2. Autoritățile pot de asemenea să solicite ca partea interesată să utilizeze pentru răspunsul său un anumit suport (de exemplu, benzi de calculator) sau un anumit limbaj informatic. Autoritățile care fac o asemenea solicitare, trebuie să verifice dacă partea interesată este în mod rezonabil capabilă să utilizeze pentru răspunsul său suportul sau limbajul informatic considerate preferabile, și nu trebuie să solicite părții să utilizeze pentru răspunsul său un sistem informatic diferit de cel pe care partea respectivă îl utilizează. Autoritățile nu ar trebui să mențină solicitarea lor cu privire la comunicarea răspunsului pe calculator, dacă partea interesată nu păstrează situația contabilă în sistem informatic și dacă prin prezentarea răspunsului în modul solicitat ar crea o cheltuială suplimentară excesivă pentru partea interesată, antrenând de exemplu costuri și probleme suplimentare nerezonabile. Autoritățile nu ar trebui să mențină solicitarea lor cu privire la comunicarea răspunsului pe un anumit suport sau într-un limbaj informatic anume dacă partea interesată nu păstrează situația contabilă pe acest suport sau în acest limbaj informatic, și dacă prezentarea răspunsului în modul cerut ar crea o cheltuială suplimentară excesivă pentru partea interesată, antrenând de exemplu costuri și probleme suplimentare nerezonabile.
3. Toate informațiile care sunt verificabile, care sunt furnizate într-un mod adecvat pentru a fi utilizate în investigație fără dificultăți exagerate, care sunt furnizate în timp util și, atunci când este cazul, sunt comunicate pe un suport sau în limbajul informatic solicitat de către autorități, trebuie să fie luate în considerație la luarea deciziilor. Dacă o parte nu utilizează pentru răspunsul său suportul sau limbajul informatic considerate preferabile dar autoritățile apreciază că au fost îndeplinite cerințele stipulate la alineatul (2), neutilizarea pentru răspuns a suportului sau limbajului informatic considerat preferabil nu ar trebui să fie considerate ca împiedicând semnificativ desfășurarea investigației.
4. În cazul în care autoritățile nu au posibilitatea de a prelucra informațiile, atunci când acestea sunt furnizate pe un anumit suport (de exemplu, benzi de calculator), informațiile trebuie să fie furnizate în scris sau în orice altă formă acceptabilă pentru autoritățile respective.
5. Faptul că informațiile furnizate nu sunt cele mai bune în toate privințele, nu trebuie să constituie un motiv valabil pentru autorități de a nu le lua în considerație, cu condiția ca partea interesată să fi acționat la nivelul maxim al posibilităților sale.
6. Dacă elementele de probă sau informațiile nu sunt acceptate, partea care le-a furnizat ar trebui să fie informată imediat asupra motivelor de respingere și ar trebui să aibă posibilitatea să furnizeze explicații suplimentare într-un termen rezonabil, înându-se cont de termenele fixate pentru durata investigației. Dacă aceste explicații nu sunt considerate satisfăcătoare de către autorități, motivele de respingere a elementelor de probă sau a informațiilor în cauză ar trebui să fie indicate în determinările care vor fi făcute publice.

▼B

7. Dacă autoritățile trebuie să-și fundamenteze deciziile, inclusiv pe acelea referitoare la valoarea normală, pe baza informațiilor dintr-o sursă secundară, inclusiv informații furnizate în cererea de inițiere a investigației, autoritățile trebuie să facă dovada unei prudențe speciale. În asemenea cazuri, autoritățile trebuie, atunci când este practic posibil, să verifice aceste informații cu alte surse independente de care dispun, de exemplu, recurgând la liste publicate de prețuri, statistici de import oficiale sau statistici vamale, precum și recurgând la informațiile obținute de la alte părți interesate în cursul investigației. Este evident, totuși, că dacă o parte interesată nu cooperează și dacă, urmare a acestui fapt, informații relevante nu sunt comunicate autorităților, ar putea rezulta pentru această parte o situație mai puțin favorabilă decât dacă ea cooperează în mod efectiv.

ACORD PRIVIND APLICAREA ARTICOLULUI VII AL ACORDULUI GENERAL PENTRU TARIFE ȘI COMERȚ 1994

COMENTARIU GENERAL INTRODUCȚIV

1. În conformitate cu prezentul acord, baza de calcul pentru determinarea valorii în vamă este „valoarea de tranzacționare”, așa cum este definită la articolul 1. Articolul 1 trebuie coroborat cu articolul 8, care prevede, *inter alia*, ajustări ale prețului efectiv plătit sau de plătit, atunci când anumite elemente specifice care sunt considerate ca făcând parte din valoarea în vamă, sunt în sarcina cumpărătorului, dar nu sunt incluse în prețului efectiv plătit sau de plătit pentru mărfurile importate. Articolul 8 prevede, de asemenea, includerea în valoarea de tranzacționare a anumitor prestații ale cumpărătorului în favoarea vânzătorului, care pot îmbrăca mai repede forma unor mărfuri și servicii determinate decât formă bănească. Articolele 2-7 enunță metodele utile pentru determinarea valorii în vamă, în cazul în care această determinare nu se poate face prin aplicarea prevederilor articolului 1.

2. Atunci când valoarea în vamă nu poate fi determinată prin aplicarea prevederilor articolului 1, administrația vamală și importatorul ar trebui în mod normal să se consulte pentru a cădea de acord asupra valorii de bază, în conformitate cu dispozițiile articolelor 2 sau 3. Există cazuri în care, de exemplu, importatorul deține informații privind valoarea în vamă a mărfurilor identice sau similare importate, informații de care administrația vamală a punctului de intrare în țară nu dispune direct. Pe de altă parte, administrația vamală poate avea informații privind valoarea în vamă a mărfurilor identice sau similare importate, informații la care importatorul nu are acces cu ușurință. Consultarea între cele două părți permite schimbul de informații, cu respectarea obligațiilor referitoare la secretul comercial, în scopul determinării bazei corecte pentru evaluarea vamală.

3. Articolele 5 și 6 furnizează două baze de calcul pentru determinarea valorii în vamă, în cazul în care nu poate fi determinată pe baza valorii de tranzacționare a mărfurilor importate sau a mărfurilor identice sau similare importate. În conformitate cu articolul 5 alineatul (1), valoarea în vamă este determinată pe baza prețului la care mărfurile sunt vândute, respectând condițiile țării de import, unui cumpărător din țara de import, cu care vânzătorul nu are decât relații comerciale. Importatorul are, de asemenea, la cerere, dreptul ca mărfurile care fac obiectul unei prelucrări sau al unei transformări după import să fie evaluate prin aplicarea dispozițiilor articolului 5. În conformitate cu articolul 6, valoarea în vamă este determinată pe baza valorii calculate. Cele două metode prezintă unele dificultăți și, din acest motiv, importatorul are dreptul, în temeiul dispozițiilor articolului 4, să aleagă ordinea în care cele două metode sunt aplicate.

4. Articolul 7 stabilește procedura de calcul a valorii în vamă, în cazurile în care aceasta nu se poate calcula în conformitate cu prevederile articolelor precedente.

MEMBRII,

Având în vedere negocierile comerciale multilaterale;

Dorind să promoveze obiectivele GATT 1994 și să asigure avantaje suplimentare comerțului internațional al țărilor în curs de dezvoltare;

Recunoscând importanța dispozițiilor articolului VII al GATT 1994 și în dorința de a elabora reguli pentru aplicarea lor, în vederea asigurării unei mai mari uniformități și certitudini în aplicarea acestora;

Recunoscând necesitatea unui sistem echitabil, uniform și neutru de evaluare vamală a mărfurilor, care să împiedice utilizarea unor valori în vamă arbitrare sau fictive;

Recunoscând că baza de calcul a valorii în vamă a mărfurilor ar trebui să fie, pe cât posibil, valoarea de tranzacționare a mărfurilor de evaluat;

▼B

Recunoscând că valoarea în vamă ar trebui să fie stabilită după criterii simple și echitabile, compatibile cu practicile comerciale și că procedurile de evaluare ar trebui să aibă o aplicare generală, fără a se face distincție între sursele de aprovizionare;

Recunoscând că procedurile de evaluare nu ar trebui să fie utilizate pentru a combate dumpingul;

CONVIN CELE CE URMEAZĂ:

PARTEA I

REGULI DE EVALUARE VAMALĂ*Articolul 1*

(1) Valoarea în vamă a mărfurilor importate este valoarea de tranzacționare, adică prețul efectiv plătit sau de plătit pentru mărfuri, în cazul în care acestea sunt vândute la export cu destinația țării importatoare, ajustat în conformitate cu prevederile articolului 8, cu condiția:

(a) să nu existe restricții referitoare la cedarea sau utilizarea mărfurilor de către cumpărător, altele decât restricțiile care:

(i) sunt impuse sau cerute de lege sau de autoritățile publice din țara importatoare,

(ii) limitează regiunea geografică în care mărfurile pot fi revândute; sau

(iii) nu afectează substanțial valoarea mărfurilor;

(b) ca nici vânzarea, și nici prețul să nu fie subiectul unor condiții sau al unor prestații a căror valoare nu poate fi determinată în raport cu mărfurile de evaluat;

(c) ca nici o parte a veniturilor încasate din orice revânzare, cesiune sau utilizare ulterioară a mărfurilor de către cumpărător să nu-i revină, direct sau indirect, vânzătorului, afară de cazul în care o ajustare corespunzătoare poate fi operată în baza dispozițiilor articolului 8; și

(d) să nu existe o asociere între cumpărător și vânzător sau, dacă există o asociere, valoarea de tranzacționare să fie acceptabilă în scopuri vamale, în conformitate cu prevederile alineatului (2).

(2) (a) Pentru a determina dacă valoarea de tranzacționare este acceptabilă în scopul aplicării alineatului (1), faptul că există o asociere între cumpărător și vânzător în sensul articolului 15 nu trebuie să constituie în sine un motiv suficient pentru a considera valoarea de tranzacționare ca inacceptabilă. În acest caz, circumstanțele specifice vânzării trebuie să fie examinate și valoarea de tranzacție admisă, cu condiția ca această asociere să nu fi influențat prețul. Dacă, ținând seama de informațiile furnizate de importator sau obținute din alte surse, administrația vamală are motive să considere că asemenea asociere a influențat prețul, ea trebuie să comunice motivele sale importatorului și să îi dea acestuia o posibilitate rezonabilă de răspuns. La cererea importatorului, motivele îi vor fi comunicate în scris.

(b) În cazul în care vânzarea presupune o asociere între exportator și importator, valoarea de tranzacționare trebuie să fie acceptată și mărfurile să fie evaluate potrivit prevederilor alineatului (1), în cazul în care importatorul demonstrează că valoarea de export este foarte apropiată de una dintre valorile de mai jos, în același moment sau aproape în același moment:

(i) valoarea de tranzacționare, corespunzătoare exportului, către cumpărători neasociați, de mărfuri identice sau similare pentru export, cu destinația aceleiași țări importatoare;

▼B

- (ii) valoarea în vamă a unor mărfuri identice sau similare, așa cum este ea determinată prin aplicarea prevederilor articolului 5;
- (iii) valoarea în vamă a unor mărfuri identice sau similare, așa cum este ea determinată prin aplicarea prevederilor articolului 6.

În aplicarea criteriilor precedente, trebuie să se țină cont de diferențele demonstrate între nivelurile comerciale, cantitățile, elementele enumerate la articolul 8 și costurile suportate de vânzător, în cazul unor vânzări în care cumpărătorul și acesta nu sunt asociați, și pe care vânzătorul nu le suportă în cazul în care există o asociere între acesta și cumpărător.

- (c) Criteriile enunțate la alineatul (20) litera (b) se utilizează la inițiativa importatorului și numai în scopul comparației. Nu pot fi stabilite valori de substituție, în virtutea prevederilor prezentului articol, alineatul (2) litera (b).

Articolul 2

- (1) (a) În cazul în care valoarea în vamă a mărfurilor importate nu poate fi determinată prin aplicarea prevederilor articolului 1, valoarea în vamă este valoarea tranzacției unor mărfuri identice, vândute la export aceleiași țări importatoare și exportate în același moment sau aproape în același moment cu mărfurile de evaluat.
- (b) În aplicarea prezentului articol, valoarea în vamă este determinată utilizând valoarea tranzacției unor mărfuri identice, vândute la același nivel comercial și cam în aceeași cantitate cu mărfurile de evaluat. În absența unei astfel de vânzări, se utilizează valoarea de tranzacționare a unor mărfuri identice, vândute la un nivel comercial diferit și/sau în cantități diferite, ajustată pentru a ține cont de diferențele ce pot fi atribuite nivelului comercial și/sau cantității, cu condiția ca astfel de ajustări, indiferent dacă duc la o creștere sau la o diminuare a valorii, să se poată baza pe prezentarea unor elemente de probă care să stabilească clar că ajustările sunt rezonabile și exacte.
- (2) În cazul în care costurile și cheltuielile prevăzute la articolul 8 alineatul (2) sunt incluse în valoarea de tranzacționare, această valoare trebuie să fie ajustată pentru a ține seama de diferențele semnificative care pot exista între mărfurile importate și mărfurile identice respective în ceea ce privește costurile și cheltuielile aferente, provenind din utilizarea anumitor modalități de transport și din faptul că distanțele de transport sunt și ele variabile de la un caz la altul.
- (3) În cazul în care, cu ocazia aplicării prezentului articol, se constată că există valori diferite de tranzacționare a mărfurilor identice, valoarea de tranzacționare cea mai scăzută este utilizată pentru determinarea valorii în vamă a mărfurilor importate.

Articolul 3

- (1) (a) În cazul în care valoarea în vamă a mărfurilor importate nu poate fi determinată prin aplicarea prevederilor articolelor 1 și 2, valoarea în vamă este valoarea de tranzacționare a unor mărfuri similare, vândute la export către aceeași țară importatoare și exportate în același moment sau aproape în același moment cu mărfurile de evaluat.

▼B

(b) În aplicarea prezentului articol, valoarea în vamă este determinată utilizând valoarea de tranzacționare a mărfurilor similare, vândute la același nivel comercial și aproximativ în aceeași cantitate cu mărfurile de evaluat. În absența unei astfel de vânzări, se utilizează valoarea de tranzacționare a mărfurilor similare vândute la un nivel comercial diferit și/sau în cantități diferite, ajustate pentru a ține seama de diferențele pe care nivelul comercial și/sau cantitatea le-ar putea antrena, cu condiția ca o astfel de ajustare, indiferent dacă ar conduce la o creștere sau la o diminuare a valorii, să se poată baza pe prezentarea unor elemente de probă care stabilesc clar că acestea sunt rezonabile și exacte.

(2) În cazul în care costurile și cheltuielile prevăzute la articolul 8 alineatul (2), sunt cuprinse în valoarea de tranzacționare, această valoare este ajustată pentru a ține seama de diferențele semnificative care pot exista între mărfurile importate și mărfurile similare corespunzătoare în ceea ce privește costurile și cheltuielile aferente, provenind din utilizarea anumitor modalități de transport și din faptul că distanțele de transport variază de la un caz la altul.

(3) În cazul în care, în aplicarea prezentului articol, se constată că există valori diferite de tranzacționare a mărfurilor similare, este utilizată valoarea de tranzacționare cea mai scăzută, pentru determinarea valorii în vamă a mărfurilor importate.

Articolul 4

În cazul în care valoarea în vamă a mărfurilor importate nu poate fi determinată prin aplicarea prevederilor articolelor 1, 2 sau 3, valoarea în vamă este determinată prin aplicarea prevederilor articolului 5 sau, în cazul în care valoarea în vamă nu poate fi determinată prin aplicarea acestui articol, prin aplicarea prevederilor articolului 6. Totuși, la cererea importatorului, ordinea aplicării articolelor 5 și 6 este inversată.

Articolul 5

(1) (a) În cazul în care mărfurile importate sau mărfuri identice sau similare importate sunt vândute în țara importatoare în starea în care au fost importate, valoarea în vamă a mărfurilor importate, determinată prin aplicarea prevederilor prezentului articol, se bazează pe prețul unitar corespunzător vânzării mărfurilor importate sau mărfurilor identice sau similare importate, în cea mai mare cantitate, făcută către persoane neasociate cu vânzătorii, în momentul sau aproape în momentul importului mărfurilor de evaluat, sub rezerva deducerilor care se referă la următoarele elemente:

(i) comisioane plătite sau convenite în mod uzual, sau marje practice în mod uzual pentru obținerea profitului și pentru a acoperi cheltuieli generale referitoare la vânzări, în interiorul respectivei țări, cu privire la mărfurile importate, aparținând aceleiași categorii sau aceluiași tip;

(ii) cheltuieli uzuale de transport și de asigurare, precum și cheltuielile conexe care se suportă în țara importatoare;

(iii) dacă este cazul, costuri și cheltuieli prevăzute la articolul 8 alineatul (2); și

(iv) taxe vamale și alte taxe naționale de plătit în țara importatoare, cu ocazia importului sau a vânzării mărfurilor.

(b) În cazul în care nici mărfurile importate, nici mărfurile identice sau similare importate nu sunt vândute în momentul sau aproape în momentul importului mărfurilor de evaluat, valoarea în vamă se bazează, sub rezerva prevederilor prezentului articol, alineatul (1) litera (a), pe prețul unitar la care mărfurile importate sau mărfurile identice sau similare importate sunt vândute în țara importatoare, în starea în care ele sunt importate, la data cea mai apropiată care urmează importului mărfurilor de evaluat, dar nu mai târziu de 90 de zile de la data efectuării acestui import.

▼B

(2) În cazul în care nici mărfurile importate, nici mărfurile identice sau similare importate nu sunt vândute în țara importatoare în starea în care sunt importate, valoarea în vamă se bazează, dacă importatorul o cere, pe prețul unitar corespunzător vânzării mărfurilor importate, în cea mai mare cantitate, vânzare efectuată după o prelucrare ulterioară, către persoane din țara importatoare care nu sunt asociate cu persoanele de la care cumpără respectivele mărfuri, ținând cont de valoarea adăugată pentru prelucrare sau transformare și de deducerile prevăzute la alineatul (1) litera (a).

Articolul 6

(1) Valoarea în vamă a mărfurilor importate, determinată în conformitate cu prevederile prezentului articol, se bazează pe o valoare calculată. Valoarea calculată este egală cu totalul următoarelor elemente:

- (a) costul sau valoarea materialelor și operațiilor de fabricație sau a altor lucrări necesare fabricării mărfurilor importate;
- (b) suma destinată profitului și cheltuielilor generale, egală cu cea care este reflectată, în mod uzual, de vânzările de mărfuri de aceeași categorie sau de același tip, cu mărfurile de evaluat, provenind din țara exportatoare cu destinația țării importatoare;
- (c) costul sau valoarea oricăror altor cheltuieli, de care trebuie să se țină cont, potrivit opțiunii în materie de evaluare aleasă de fiecare membru, în conformitate cu articolul 8, alineatul (2).

(2) Nici un stat membru nu poate cere sau obliga o persoană nerezidentă pe propriul său teritoriu să prezinte pentru verificare situația contabilă sau altă înregistrare sau să permită accesul la o situație contabilă sau la o altă înregistrare, în scopul de a determina o valoare calculată. Cu toate acestea, informațiile comunicate de producătorul mărfurilor în scopul determinării valorii în vamă, în conformitate cu prevederile prezentului articol, pot fi verificate în altă țară de către autoritățile țării importatoare, cu acordul producătorului și numai în cazul în care aceste autorități acordă un preaviz suficient guvernului țării în cauză și acesta nu se opune investigației.

Articolul 7

(1) În cazul în care valoarea în vamă a mărfurilor importate nu poate fi determinată prin aplicarea prevederilor articolelor 1-6, valoarea în vamă este determinată prin mijloace rezonabile compatibile cu principiile și prevederile generale ale prezentului acord și ale articolului VII al GATT 1994 și pe baza datelor disponibile în țara de import.

(2) Valoarea în vamă determinată prin aplicarea prevederilor prezentului articol, nu trebuie să se bazeze pe:

- (a) prețul de vânzare, în țara importatoare, al mărfurilor produse în acea țară;
- (b) un sistem prevăzând acceptarea, în scopuri vamale, a celei mai ridicate din două valori posibile;
- (c) prețul mărfurilor pe piața internă a țării exportatoare;
- (d) costul de producție, altul decât valorile calculate care au fost determinate pentru mărfurile identice sau similare, în conformitate cu prevederile articolului 6;
- (e) prețul mărfurilor vândute la export cu destinația unei alte țări decât țara importatoare;
- (f) valori în vamă minimale; sau
- (g) valori arbitrare sau fictive.

▼B

(3) La cererea sa, importatorul trebuie să fie informat în scris asupra valorii în vamă determinate prin aplicarea prevederilor prezentului articol și asupra metodei utilizate pentru determinare.

Articolul 8

(1) Pentru determinarea valorii în vamă, în temeiul prevederilor articolului 1, se adaugă prețului efectiv plătit sau de plătit pentru mărfurile importate:

(a) elementele următoare, în măsura în care ele sunt suportate de cumpărător dar nu au fost incluse în prețul efectiv plătit sau de plătit pentru mărfuri:

(i) comisioane și cheltuieli de intermediere, cu excepția comisiunilor de cumpărare;

(ii) costul containerelor considerate, în scopuri vamale, ca făcând un tot cu mărfurile;

(iii) costuri de ambalare, cuprinzând atât manopera cât și materialele;

(b) valoarea, calculată în mod corespunzător, a următoarelor mărfuri și servicii, atunci când sunt furnizate direct sau indirect de cumpărător, fără cheltuieli sau la costuri reduse și utilizate cu ocazia producerii și vânzării la export a mărfurilor importate, în măsura în care această valoare nu a fost inclusă în prețul efectiv plătit sau de plătit:

(i) materiale, componente, părți și articole similare, încorporate în mărfurile importate;

(ii) unelte, matrițe, forme și articole similare utilizate cu ocazia producerii mărfurilor importate;

(iii) materiale consumate pentru producerea mărfurilor importate;

(iv) activități de inginerie, dezvoltare, lucrări artistice și de design, planuri și schițe, executate în altă țară decât în țara de import și necesare la producerea mărfurilor importate;

(c) redevențele și taxele de licențiere referitoare la mărfurile de evaluat pe care cumpărătorul trebuie să le achite, fie direct, fie indirect, ca o condiție a vânzării mărfurilor de evaluat, în măsura în care aceste redevențe și taxe de licențiere nu au fost incluse în prețul efectiv plătit sau de plătit;

(d) valoarea oricărei părți a veniturilor încasate din orice revânzare, cesiune sau utilizare ulterioară a mărfurilor importate care revine, direct sau indirect, vânzătorului.

(2) La elaborarea legislației sale, fiecare membru trebuie să stabilească includerea sau excluderea din valoarea în vamă, în totalitate sau în parte, a următoarelor elemente:

(a) cheltuieli de transport al mărfurilor importate până la portul sau locul de import;

(b) cheltuieli de încărcare, de descărcare și de manipulare, conexe transportului mărfurilor importate, până la portul sau locul de import; și

(c) costul asigurării.

(3) Orice element care se adaugă, în aplicarea prevederilor prezentului articol, prețului efectiv plătit sau de plătit, trebuie să se bazeze exclusiv pe date obiective și cuantificabile.

(4) Pentru determinarea valorii în vamă, nici un element nu se adaugă prețului efectiv plătit sau de plătit, cu excepția celor care sunt prevăzute prin prezentul articol.

▼B*Articolul 9*

(1) În cazul în care este necesar să se convertească o monedă pentru a determina valoarea în vamă, cursul de schimb utilizat trebuie să fie cel oficial, publicat de autoritățile competente ale țării importatoare respective și să reflecte, cât mai eficient posibil, pentru fiecare perioadă acoperită printr-o astfel de publicare, valoarea curentă a acestei monede în tranzacții comerciale, exprimată în moneda țării importatoare.

(2) Cursul de schimb care se utilizează trebuie să fie cel în vigoare în momentul exportului sau în momentul importului, potrivit prevederilor fiecărui membru.

Articolul 10

Orice informație de natură confidențială sau furnizată cu titlu confidențial în scopul evaluării în vamă trebuie să fie tratată ca strict confidențială de autoritățile în cauză, care nu trebuie să o divulge fără autorizarea expresă a persoanei sau guvernului care o furnizează, în afara cazului în care acestea sunt obligate să o facă în cadrul procedurilor judiciare.

Articolul 11

(1) Legislația fiecărui membru trebuie să prevadă dreptul de apel fără penalități, referitor la orice determinare a valorii în vamă, pentru importator sau pentru orice altă persoană care ar putea datora taxe.

(2) Dreptul inițial de a exercita o cale de atac, fără penalități, poate fi exercitat în fața unui organ al administrației vamale sau a unui organ independent, dar fiecare membru are obligația de a prevedea în legislația sa dreptul de a exercita o cale de atac, fără penalități, în fața unei instanțe judiciare.

(3) Notificarea deciziei date în calea de atac trebuie să fie făcută persoanei care a introdus-o, iar motivele deciziei trebuie să fie expuse în scris. Persoana care a introdus calea de atac trebuie să fie, de asemenea, informată asupra tuturor eventualelor sale drepturi la o nouă cale de atac.

Articolul 12

Actele cu putere de lege, normele, hotărârile judiciare și actele administrative de aplicare generală, vizând implementarea prezentului acord, trebuie să fie publicate de țara importatoare respectivă, în conformitate cu articolul X al GATT 1994.

Articolul 13

Dacă, în cursul determinării valorii în vamă a mărfurilor importate, devine necesară amânarea determinării definitive a valorii în vamă, importatorul mărfurilor poate totuși să le ridice din vamă, numai în situația în care furnizează, la cerere, o garanție suficientă sub forma unei cauțiuni, unui depozit sau a unui alt instrument corespunzător, acoperind achitarea taxelor vamale aplicabile valorii la care sunt evaluate mărfurile. Legislația fiecărui stat membru trebuie să conțină prevederi aplicabile în aceste circumstanțe.

Articolul 14

Notele anexei I la prezentul acord fac parte integrantă din prezentul acord iar articolele prezentului acord trebuie înțelese și aplicate în coroborare cu respectivele note. Anexele II și III fac, de asemenea, parte integrantă din prezentul acord.

▼B*Articolul 15*

- (1) În prezentul acord:
- (a) expresia „valoare în vamă a mărfurilor importate” se referă la valoarea mărfurilor, determinată în vederea perceperii taxelor vamale ad valorem pentru respectivele mărfuri importate;
 - (b) expresia „țară importatoare” desemnează țara sau teritoriul vamal de import; și
 - (c) termenul „produse” se referă și la cele cultivate, fabricate sau extrase.
- (2) În prezentul acord:
- (a) expresia „mărfuri identice” reprezintă mărfuri care sunt aceleași în toate privințele, inclusiv sub aspectul caracteristicilor fizice, de calitate și de reputație. Diferențele minore de aspect nu constituie un obstacol pentru ca mărfurile, care corespund celorlalte elemente ale definiției, să fie considerate ca identice;
 - (b) expresia „mărfuri similare” reprezintă mărfuri care, fără a fi la fel în toate privințele, prezintă caracteristici asemănătoare și sunt compuse din materiale asemănătoare, ceea ce le permite să îndeplinească aceleași funcțiuni și să fie substituibile din punct de vedere comercial. Calitatea mărfurilor, reputația lor și existența unei mărci de fabrică sau de comerț constituie factori de luat în considerație pentru a se determina dacă mărfurile sunt similare;
 - (c) expresiile „mărfuri identice” și „mărfuri similare” nu cuprind mărfurile care încorporează sau comportă, după caz, elemente de inginerie sau de dezvoltare, lucrări de artă sau de design sau planuri și schițe pentru care nici o ajustare nu a fost făcută prin aplicarea prevederilor articolului 8, alineatul (1) litera (b) punctul (iv), doar pentru faptul că aceste elemente au fost executate în țara importatoare;
 - (d) mărfurile nu trebuie să fie considerate ca „mărfuri identice” sau „mărfuri similare” decât dacă au fost produse în aceeași țară ca mărfurile de evaluat;
 - (e) mărfurile produse de persoane diferite vor fi luate în considerație numai în cazul în care nu există mărfuri identice sau similare, după caz, fabricate de aceeași persoană care produce mărfurile de evaluat.
- (3) În prezentul acord, expresia „mărfuri de aceeași categorie sau de același tip” reprezintă mărfuri încadrate într-o grupă sau într-o gamă de mărfuri produse de o anumită ramură de producție sau de un anumit sector al unei ramuri de producție și cuprinzând mărfuri identice sau similare.
- (4) În sensul prezentului acord, două persoane sunt considerate asociate numai dacă:
- (a) una face parte din conducerea sau consiliul de administrație al întreprinderii celeilalte și reciproc;
 - (b) acestea au din punct de vedere juridic, calitatea de asociați;
 - (c) o persoană este angajatorul celeilalte;
 - (d) orice persoană posedă, controlează sau deține direct sau indirect 5 % sau mai mult din acțiunile sau părțile sociale cu drept de vot, emise atât de una, cât și de cealaltă întreprindere;
 - (e) una dintre ele o controlează pe cealaltă direct sau indirect;
 - (f) amândouă sunt direct sau indirect controlate de o terță persoană;
 - (g) împreună, acestea controlează direct sau indirect o terță persoană; sau
 - (h) acestea sunt membri ai aceleiași familii.
- (5) Persoanele care sunt asociate în afaceri între ele, prin faptul că una este agentul, distribuitorul sau concesionarul exclusiv al celeilalte, indiferent de denumirea folosită, trebuie să fie considerate a fi asociate în scopul aplicării prezentului acord, dacă ele corespund unuia dintre criteriile enunțate la alineatul (4) al prezentului articol.

Articolul 16

Prin cerere scrisă, importatorul are dreptul de a solicita administrației vamale a țării importatoare o explicație scrisă a modului în care a fost determinată valoarea în vamă a mărfurilor importate de acesta.

Articolul 17

Nici o prevedere a prezentului acord nu trebuie să fie interpretată ca restrângând sau contestând drepturile unei administrații vamale de a verifica adevărul sau exactitatea oricăror afirmații, documente sau declarații prezentate în scopul evaluării în vamă.

PARTEA A-II-A

ADMINISTRAREA ACORDULUI, CONSULTĂRI ȘI SOLUȚIONAREA DIFERENDELOR

Articolul 18

Instituții

(1) Se constituie un Comitet de evaluare vamală (denumit în prezentul acord „Comitetul”), compus din reprezentanții fiecărui stat membru. Comitetul își alege președintele și se reunește în mod normal o dată pe an sau în conformitate cu modalitățile stabilite prin prevederile corespunzătoare ale prezentului acord, în scopul de a oferi membrilor posibilitatea de consultare asupra problemelor privind administrarea sistemului de evaluare vamală de către oricare dintre aceștia, în măsura în care aceasta ar putea afecta funcționarea prezentului acord sau promovarea obiectivelor sale și pentru a exercita alte atribuții care ar putea să-i fie conferite de membri. Secretariatul OMC asigură secretariatul Comitetului.

(2) Se constituie un Comitet tehnic de evaluare vamală (denumit în prezentul acord „Comitet tehnic”), plasat sub auspiciile Consiliului de cooperare vamală (denumit în prezentul acord „CCV”), care exercită atribuțiile enunțate la anexa II a prezentului acord și își îndeplinește funcțiile sale în conformitate cu regulile de procedură prezentate în anexa respectivă.

Articolul 19

Consultări și soluționarea diferendelor

(1) Fără a aduce atingere prevederilor prezentului acord, Înțelegerea privind soluționarea litigiilor este aplicabilă consultărilor și mecanismului de soluționare a diferendelor, în baza prezentului acord.

(2) În cazul în care un membru consideră că un avantaj rezultând pentru el, direct sau indirect din prezentul acord, este anulat sau compromis sau că realizarea unuia dintre obiectivele prezentului acord este compromisă prin măsurile luate de un alt membru sau de alți membri, acesta poate, pentru a se ajunge la o soluționare reciproc satisfăcătoare a problemei, să ceară consultări cu membrul sau cu membrii în cauză. Fiecare stat membru trebuie să examineze cu înțelegere orice cerere de consultare făcută de un alt membru.

(3) Comitetul tehnic trebuie să furnizeze, la cerere, consultanță și sprijin membrilor care se angajează în consultări.

(4) La cererea unei părți implicate în diferend sau din proprie inițiativă, un grup special constituit pentru examinarea diferendului în raport cu prevederile prezentului acord, poate cere Comitetului tehnic să examineze orice problemă necesitând un examen tehnic. Grupul special stabilește mandatul Comitetului tehnic pentru diferendul respectiv și fixează un termen pentru primirea raportului Comitetului tehnic. Grupul special trebuie să ia în considerare raportul Comitetului tehnic. În cazul în care Comitetul tehnic nu ajunge la un consens în cazul unei probleme asupra căreia a fost sesizat, în conformitate cu prevederile prezentului alineat, grupul special acordă părților implicate în diferend posibilitatea de a-i prezenta propriile puncte de vedere.

▼B

(5) Informațiile confidențiale comunicate grupului special nu trebuie să fie divulgate fără autorizarea oficială a persoanei, organului sau autorității care le-a furnizat. În cazul în care aceste informații sunt solicitate grupului special, iar divulgarea lor de către acesta nu este autorizată, trebuie să fie prezentat un rezumat neconfidențial, cu autorizația persoanei, organului sau autorității care le-a furnizat.

PARTEA A-III-A

TRATAMENT SPECIAL ȘI DIFERENȚIAT

Articolul 20

(1) Țările membre în curs de dezvoltare, care nu sunt părți la Acordul privind aplicarea articolului VIII al Acordului General pentru Tarife și Comerț, din 12 aprilie 1979, pot amâna aplicarea prevederilor prezentului acord, pe o perioadă care nu trebuie să depășească cinci ani de la data intrării în vigoare a Acordului OMC pentru respectivii membrii. Țările membre în curs de dezvoltare care optează pentru amânarea aplicării prezentului acord trebuie să notifice decizia lor Directorului General al OMC.

(2) Pe lângă prevederile alineatului (1), țările membre în curs de dezvoltare care nu sunt părți la Acordul privind aplicarea articolului VII al Acordului General pentru Tarife și Comerț, din 12 aprilie 1979, pot să amâne aplicarea articolului 1, alineatul (2) litera (b) și a articolului 6, pentru o perioadă care nu va depăși trei ani de la data aplicării tuturor celorlalte prevederi ale prezentului acord. Țările membre în curs de dezvoltare care optează pentru amânarea aplicării prevederilor vizate în prezentul alineat, trebuie să notifice decizia lor Directorului General al OMC.

(3) Țările membre dezvoltate trebuie să furnizeze în condiții stabilite de comun acord, o asistență tehnică țărilor membre în curs de dezvoltare, care cere acest lucru. Pe această bază, țările membre dezvoltate trebuie să stabilească programe de asistență tehnică care să cuprindă, *inter alia*, formarea de personal, asistența pentru stabilirea măsurilor de aplicare, accesul la sursele de informare privind metodologia în materie de evaluare vamală și îndrumări cu privire la aplicarea prevederilor prezentului acord.

PARTEA A-IV-A

DISPOZIȚII FINALE

*Articolul 21***Rezerve**

Nu pot fi formulate rezerve cu privire la prevederile prezentului acord, fără consimțământul celorlalți membri.

*Articolul 22***Legislația națională**

(1) Fiecare stat membru trebuie să asigure, cel mai târziu până la data la care prevederile prezentului acord intră în vigoare pentru el, conformitatea actelor cu putere de lege, normelor și procedurilor sale administrative cu prevederile prezentului acord.

(2) Fiecare stat membru trebuie să informeze Comitetul asupra oricărei modificări aduse actelor cu putere de lege și normelor sale administrative având legătură cu prevederile prezentului acord, precum și asupra aplicării acestora.

▼B

Articolul 23

Examinare

Comitetul trebuie să examineze anual modul în care este aplicat și funcționează prezentul acord, ținând seama de obiectivele sale. Comitetul informează anual Consiliul pentru comerțul cu mărfuri asupra aspectelor intervenite pe parcursul perioadei pentru care s-a făcut examinarea.

Articolul 24

Secretariat

Secretariatul OMC asigură secretariatul prezentului acord, cu excepția problemelor legate de atribuțiile specifice conferite Comitetului tehnic, pentru care secretariatul este asigurat de Secretariatul CCV.

ANEXA I

NOTE INTERPRETATIVE

Notă generală

Aplicarea succesivă a metodelor de evaluare

1. Articolele 1-7 inclusiv definesc modul în care valoarea în vamă a mărfurilor importate trebuie să fie determinată, în conformitate cu prevederile prezentului acord. Metodele de evaluare sunt enunțate în ordinea aplicării. Prima metodă pentru evaluarea vamală este definită de articolul 1, iar mărfurile importate trebuie să fie evaluate în conformitate cu prevederile acestui articol, de fiecare dată când condițiile prevăzute de acesta sunt îndeplinite.
2. În cazul în care valoarea în vamă nu poate fi determinată prin aplicarea prevederilor articolului 1, se trece succesiv la aplicarea articolelor următoare, până când unul dintre aceste articole permite determinarea valorii în vamă. Sub rezerva prevederilor articolului 4, se recurge la aplicarea prevederilor articolului imediat următor, doar în cazul în care valoarea în vamă nu poate fi determinată în conformitate cu prevederile unui anumit articol.
3. În cazul în care importatorul nu cere ca ordinea articolelor 5 și 6 să fie inversată, trebuie să fie respectată ordinea de aplicare normală. În cazul în care, la cererea importatorului, este aplicat întâi articolul 6, dar apoi se dovedește că este imposibil de determinat valoarea în vamă prin aplicarea prevederilor acestui articol, valoarea în vamă se determină prin aplicarea prevederilor articolului 5, dacă acest lucru este posibil.
4. În cazul în care valoarea în vamă nu poate fi determinată prin aplicarea prevederilor nici unuia dintre articolele 1-6, aceasta se face prin aplicarea prevederilor articolului 7.

Aplicarea principiilor de contabilitate general acceptate

1. „Principiile de contabilitate general acceptate” sunt cele care fac obiectul, într-o anumită țară și la un moment dat, al unui consens recunoscut sau al unui larg sprijin al autorităților și care determină care sunt resursele și obligațiile economice de înregistrat în activ sau în pasiv, care sunt schimbările de înregistrat, intervenite în activ și în pasiv, cum trebuie să fie măsurate activul și pasivul, ca și schimbările intervenite, ce informații trebuie să fie făcute cunoscute și în ce fel și ce tipuri de situații financiare trebuie întocmite. Aceste norme pot lua forma unor principii directe de aplicare generală sau a unor practici și proceduri detaliate.
2. În scopul aplicării prevederilor prezentului acord, administrația vamală a fiecărui stat membru trebuie să utilizeze informațiile stabilite într-un mod compatibil cu principiile de contabilitate general acceptate în țara respectivă, ținând cont de articolul corespunzător. De exemplu, beneficiile și cheltuielile generale obișnuite, în sensul prevederilor articolului 5, sunt determinate utilizând informațiile stabilite într-un mod compatibil cu principiile de contabilitate general acceptate în țara importatoare. Pe de altă parte, beneficiile și cheltuielile generale obișnuite, în sensul prevederilor articolului 6, trebuie să fie determinate utilizând informațiile stabilite într-un mod compatibil cu principiile de contabilitate general acceptate în țara producătoare. Pentru a oferi un alt exemplu, un element prevăzut de articolul 8, alineatul (1) litera (b) punctul (ii), asumat de țara importatoare, va fi determinat utilizând informațiile într-o manieră compatibilă cu principiile de contabilitate general acceptate în acea țară.

▼ B**Notă privind aplicarea articolului 1***Prețul efectiv plătit sau de plătit*

1. Prețul efectiv plătit sau de plătit reprezintă plata total efectuată sau de efectuat de cumpărător, vânzătorului sau în beneficiul acestuia, pentru mărfurile importate. Plata nu trebuie să fie realizată în mod obligatoriu în bani. Aceasta poate fi făcută prin intermediul unei scrisori de credit sau al instrumentelor negociabile. Plata poate fi făcută direct sau indirect. Un exemplu de plată indirectă este achitarea totală sau parțială de către cumpărător a unei datorii a vânzătorului.
2. Activitățile întreprinse de cumpărător în nume propriu, altele decât cele pentru care este prevăzută o ajustare la articolul 8, nu sunt considerate ca plată indirectă făcută vânzătorului, chiar dacă se poate considera că vânzătorul a beneficiat de aceasta. Astfel, pentru determinarea valorii în vamă, costul acestor activități nu se adaugă la prețul efectiv plătit sau de plătit.
3. Valoarea în vamă nu cuprinde cheltuielile sau costurile de mai jos, în măsura în care acestea sunt distincte de prețul efectiv plătit sau de plătit pentru mărfurile importate:
 - (a) cheltuieli referitoare la lucrările de construcție, de instalare, de montaj, de întreținere sau de asistență tehnică, întreprinse după import asupra unor mărfuri importate, cum sunt instalații, mașini sau echipamente industriale;
 - (b) costul transportului după import;
 - (c) taxe și impozite de plătit în țara importatoare.
4. Prețul efectiv plătit sau de plătit reprezintă prețul mărfurilor importate. Astfel, transferul de dividende și alte plăți făcute de cumpărător vânzătorului, care nu se raportează la mărfurile importate, nu fac parte din valoarea în vamă.

Alineatul (1) litera (a) punctul (iii)

Printre restricțiile care determină să fie considerat ca inacceptabil un preț efectiv plătit sau de plătit, figurează restricțiile care nu afectează substanțial valoarea mărfurilor. Un exemplu este cazul în care vânzătorul cere cumpărătorului de automobile să nu le revândă sau să nu le expună înaintea unei date determinate, perioadă reprezentând începutul anului pentru modelele respective.

Alineatul (1) litera (b)

1. În cazul în care vânzarea sau prețul se subordonează unor condiții sau prestații a căror valoare, în cazul mărfurilor de evaluat, nu poate fi determinată, valoarea de tranzacționare nu poate fi acceptată în scopuri vamale. Situațiile următoare constituie exemple:
 - (a) vânzătorul stabilește prețul mărfurilor importate, dacă este îndeplinită condiția de achiziționare de către cumpărător și a altor mărfuri în cantități determinate;
 - (b) prețul mărfurilor importate depinde de prețul sau de prețurile la care cumpărătorul mărfurilor importate vinde alte mărfuri vânzătorului respectivelor mărfuri importate;
 - (c) prețul este stabilit pe baza unei modalități de plată fără legătură cu mărfurile importate: de exemplu, mărfurile importate sunt produse semi-finite pe care vânzătorul le-a furnizat, cu condiția de a primi o cantitate determinată de produse finite.

▼ B

2. Totuși, condițiile sau prestațiile referitoare la producția sau la comercializarea mărfurilor importate nu antrenează respingerea valorii de tranzacționare. De exemplu, faptul că vânzătorului i se furnizează de către cumpărător lucrări de inginerie sau planuri executate în țara importatoare nu antrenează respingerea valorii de tranzacționare în sensul articolului 1. De asemenea, în cazul în care cumpărătorul întreprinde în nume propriu, chiar în cadrul unui acord cu vânzătorul, activități legate de comercializarea mărfurilor importate, valoarea acestor activități nu face parte din valoarea în vamă iar activitățile amintite nu antrenează nici ele respingerea valorii de tranzacționare.

Alineatul (2)

1. Alineatul (2) litera (a) și alineatul (2) litera (b) prevăd diferite metode de stabilire a acceptabilității unei valori de tranzacționare.
2. Alineatul 2 litera (a) prevede că, atunci când vânzătorul și cumpărătorul sunt asociați, circumstanțele privind vânzarea sunt examinate și valoarea de tranzație este admisă ca valoare în vamă, în măsura în care această asociere nu influențează prețul. Aceasta nu implică în mod obligatoriu faptul că circumstanțele vânzării trebuie examinate de fiecare dată când cumpărătorul și vânzătorul sunt asociați. Această examinare nu este cerută decât atunci când există îndoieli asupra acceptabilității prețului. În cazul în care administrația vamală nu are nici o îndoială asupra acceptabilității prețului, acesta trebuie acceptat, fără ca importatorul să fie obligat să furnizeze informații suplimentare. De exemplu, administrația vamală poate să fi examinat anterior problema asocierii sau să se afle în posesia unor informații detaliate privind cumpărătorul și vânzătorul și să fie convinsă, pe baza acestei examinări sau a acestor informații, că asocierea nu a influențat prețul.
3. În cazul în care administrația vamală nu poate să accepte valoarea de tranzație fără o cercetare suplimentară, aceasta are obligația de a oferi importatorului posibilitatea să furnizeze orice alte informații detaliate, necesare pentru a permite examinarea circumstanțelor vânzării. În această privință administrația vamală trebuie să fie gata să examineze aspectele relevante ale tranzației, inclusiv modul în care cumpărătorul și vânzătorul își organizează raporturile comerciale, precum și modul în care prețul respectiv a fost stabilit, pentru a determina dacă raporturile respective au influențat prețul. În situația în care se poate dovedi că vânzătorul și cumpărătorul, cu toate că sunt asociați în sensul articolului 15, vând și cumpără unul de la celălalt ca și cum nu ar fi asociați, aceasta demonstrează faptul că asocierea nu a influențat prețul. De exemplu: dacă prețul a fost stabilit într-un mod compatibil cu practicile normale ale fixării prețurilor în ramura de producție respectivă sau cu modul în care vânzătorul stabilește prețurile pentru vânzările către cumpărătorii cu care nu se află în asociere, aceasta demonstrează faptul că asocierea nu a influențat prețul. De asemenea, atunci când se dovedește că prețul este suficient pentru a acoperi toate costurile și pentru a asigura un profit reprezentativ pentru profitul global realizat de întreprindere într-o perioadă reprezentativă (de exemplu pe o bază anuală), în cazul unor vânzări de mărfuri de aceeași natură sau de același fel, aceasta demonstrează faptul că prețul nu a fost influențat.
4. Alineatul (2) litera (b) prevede că importatorul are posibilitatea de a demonstra faptul că valoarea de tranzacționare este foarte aproape de o valoare „test” acceptată anterior de administrația vamală și că aceasta este, în consecință, acceptabilă în conformitate cu prevederile articolului 1. Atunci când este îndeplinit unul dintre criteriile prevăzute la alineatul (2) litera (b), nu este necesară examinarea problemei influenței prevăzute la alineatul (2) litera (a). În cazul în care administrația vamală este în posesia unor informații suficiente pentru a fi convinsă, fără cercetări mai aprofundate, că este îndeplinit unul dintre criteriile prevăzute la alineatul (2) litera (b), aceasta nu are nici un motiv să ceară importatorului să aducă vreo dovadă. În alineatul (2) litera (b), prin expresia „cumpărători neasociați” se înțeleg cumpărătorii care nu sunt în legătură cu vânzătorii în nici o situație particulară.

▼B*Alineatul (2) litera (b)*

Anumiți factori trebuie luați în considerație pentru a determina dacă o valoare „este aproximativ aproape” de o altă valoare. Printre acești factori se numără: natura mărfurilor importate, natura respectivei ramuri de producție, sezonul în care mărfurile sunt importate și importanța diferenței de valoare din punct de vedere comercial. Datorită faptului că asemenea elemente variază de la un caz la altul, este imposibil de aplicat în toate cazurile o normă uniformă, asemeni unui procentaj fix. De exemplu, pentru a se determina dacă valoarea de tranzacționare este foarte aproape de valorile „test” enunțate în articolul 1, alineatul (2) litera (b), o mică diferență de valoare poate fi inacceptabilă în cazul unui anumit tip de marfă, în timp ce o diferență importantă poate fi acceptabilă, în cazul unui alt tip de marfă.

Notă privind aplicarea articolului 2

1. În aplicarea articolului 2, administrația vamală trebuie să se raporteze, de fiecare dată când este posibil, la o vânzare de mărfuri identice realizată la același nivel comercial și într-o cantitate foarte apropiată de cea a mărfurilor de evaluat. În lipsa unei astfel de vânzări, se ia în considerație vânzarea de mărfuri identice, în una din următoarele trei situații:

- (a) o vânzare la același nivel comercial, dar în cantități diferite;
- (b) o vânzare la un nivel comercial diferit, dar în cantități foarte apropiate; sau
- (c) o vânzare la un nivel comercial diferit și în cantități diferite.

2. În cazul în care se apelează la una dintre cele trei situații de mai sus, se operează ajustări, pentru a se ține seama, după caz:

- (a) numai de factorul cantitate;
- (b) numai de factorul nivel comercial; sau
- (c) în același timp, atât de factorul nivel comercial, cât și de factorul cantitate.

3. Expresia „și/sau” oferă posibilitatea utilizării acestor situații și operării unor ajustări necesare în oricare din cele trei situații descrise mai sus.

4. În sensul articolului 2, prin valoare de tranzacționare a mărfurilor identice importate, se înțelege o valoare în vamă, ajustată în conformitate cu prevederile articolului menționat, alineatul (1) litera (b) și alineatul (2), valoare acceptată în temeiul articolului 1.

5. O condiție a oricărei ajustări efectuate datorită diferențelor de nivel comercial sau de cantitate este aceea ca o asemenea ajustare, indiferent dacă determină o creștere sau o diminuare a valorii, să nu fie operată decât pe baza elementelor de probă produse, stabilind clar că valoarea este rezonabilă și exactă (de exemplu liste de prețuri valabile, printre care figurează prețuri care se raportează la niveluri diferite sau la cantități diferite). De exemplu, dacă mărfurile importate de evaluat reprezintă un transport de 10 unități, iar singurele mărfuri importate identice pentru care există o valoare de tranzacționare au fost vândute într-o cantitate de 500 unități și este recunoscut că vânzătorul acordă reduceri de preț la cantitate, ajustarea necesară poate fi operată recurgând la lista de prețuri a vânzătorului și utilizând prețul aplicabil unei vânzări de 10 unități. Nu este necesar pentru aceasta ca o vânzare de 10 unități să fi avut loc, dacă s-a stabilit, ca urmare a vânzărilor în cantități diferite, că lista de prețuri este sinceră și adevărată. Totuși, în absența unui astfel de criteriu obiectiv, determinarea valorii în vamă, în conformitate cu prevederile articolului 2 nu este adecvată.

▼B**Notă privind aplicarea articolului 3**

1. În aplicarea articolului 3, administrația vamală trebuie să se raporteze, ori de câte ori este posibil, la o vânzare de mărfuri similare, realizată la același nivel comercial și privind o cantitate foarte apropiată de cea în care se vând mărfurile de evaluat. În lipsa unei asemenea vânzări, există posibilitatea raportării la o vânzare de mărfuri similare, realizată în una dintre următoarele trei situații:
 - (a) o vânzare la același nivel comercial, dar în cantități diferite;
 - (b) o vânzare la un nivel comercial diferit, dar în cantități foarte apropiate; sau
 - (c) o vânzare la un nivel comercial diferit și în cantități diferite.
2. În cazul în care se constată că se poate face referire la una dintre cele trei situații, se operează ajustări pentru a se ține seama, după caz:
 - (a) numai de factorul cantitate;
 - (b) numai de factorul nivel comercial; sau
 - (c) în același timp de factorul nivel comercial și de factorul cantitate.
3. Expresia „și/sau” oferă posibilitatea raportării la una din cele trei situații și a operării ajustărilor necesare în oricare din cele trei situații descrise mai sus.
4. În sensul articolului 3, valoarea de tranzacționare a mărfurilor similare importate este o valoare în vamă, ajustată în conformitate cu prevederile articolului respectiv, alineatul (1) litera (b) și alineatul (2), valoare care a fost acceptată în temeiul articolului 1.
5. O condiție a oricărei ajustări efectuate datorită diferențelor de nivel comercial sau de cantitate, este aceea ca o asemenea ajustare, indiferent dacă duce la o creștere sau la o diminuare a valorii, să nu fie operată decât pe baza elementelor de probă produse, stabilind clar că este rezonabilă și exactă (de exemplu liste de prețuri valabile, printre care figurează prețuri care se referă la niveluri diferite sau la cantități diferite). De exemplu, dacă mărfurile importate de evaluat reprezintă un transport de 10 unități, iar singurele mărfuri similare importate pentru care există o valoare de tranzacționare au fost vândute într-o cantitate de 500 unități și este recunoscut că vânzătorul acordă reduceri de preț pe cantitate, ajustarea necesară poate fi operată recurgând la lista de prețuri a vânzătorului și utilizând prețul aplicabil unei vânzări de 10 unități. Pentru aceasta, nu este necesar să fi avut loc o vânzare de 10 unități, dacă s-a stabilit, ca urmare a vânzărilor în cantități diferite, că lista de prețuri este sinceră și adevărată. Totuși, în absența unui astfel de criteriu obiectiv, determinarea valorii în vamă, în conformitate cu prevederile articolului 3, nu este adecvată.

Notă privind aplicarea articolului 5

1. Prin expresia „prețuri unitare corespunzând vânzărilor... totalizând cantitatea cea mai mare” se înțelege prețul la care sunt vândute cele mai multe unități, în cadrul unor vânzări către persoane care nu sunt asociate cu persoanele de la care cumpără mărfurile respective, la nivelul comercial imediat următor importului.
2. Un exemplu pentru a susține cele de mai sus este următorul: mărfurile sunt vândute pe baza unei liste de prețuri care stabilește prețuri favorabile pentru mărfurile vândute în cantități mai mari:

▼ **B**

Cantitate de vânzare	Preț unitar	Număr de vânzări	Cantitate totală vândută pentru fiecare preț
1-10 unități	100	10 vânzări de 5 unități 5 vânzări de 3 unități	65
11-25 unități	95	5 vânzări de 11 unități	55
peste 25 unități	90	1 vânzare de 30 unități 1 vânzare de 50 unități	80

Cel mai mare număr de unități vândute la un preț dat este de 80; în consecință, prețul unitar corespunzător vânzărilor totalizând cantitatea cea mai ridicată este de 90.

3. Un alt exemplu pentru a susține cele de mai sus este următorul: se presupune cazul a două vânzări. În cazul primei, 500 unități sunt vândute la prețul de 95 unități monetare fiecare. În cazul celei de-a doua, 400 unități sunt vândute la prețul de 90 unități monetare fiecare. În acest exemplu, cel mai mare număr de unități vândute la un preț dat este de 500; în consecință, prețul unitar corespunzător vânzării care totalizează cantitatea cea mai ridicată este de 95.
4. Un al treilea exemplu este următorul: sunt vândute cantități diferite la prețuri diferite:

(a) *Vânzări*

Cantitate de vânzare	Preț unitar
40 unități	100
30 unități	90
15 unități	100
50 unități	95
25 unități	105
35 unități	90
5 unități	100

(b) *Total*

Cantități totale vândute	Preț unitar
65 unități	90
50 unități	95
60 unități	100
25 unități	105

În acest exemplu, numărul cel mai mare de unități vândute la un preț dat este de 65; în consecință, prețul unitar corespunzător vânzărilor totalizând cantitatea cea mai ridicată este de 90.

▼ B

5. Orice vânzare efectuată în țara importatoare, în condițiile descrise la alineatul (1), către o persoană care furnizează, direct sau indirect și fără cheltuieli sau la un cost redus, pentru utilizare în producție și pentru vânzare la export oricare dintre elementele precizate la articolul 8 alineatul (1) litera (b), nu trebuie luată în considerație în scopul stabilirii prețului unitar, în conformitate cu articolul 5.
6. Trebuie subliniat faptul că „profitul și cheltuielile generale”, menționate la articolul 5 alineatul (1), trebuie considerate ca un întreg. Cifra reținută pentru această deducere trebuie determinată pe baza informațiilor furnizate de importator sau în numele său, în afara cazului în care cifrele importatorului sunt incompatibile cu cele care corespund în mod normal vânzărilor de mărfuri de aceeași natură sau de același tip, aduse pe piața țării importatoare. În cazul în care cifrele importatorului sunt incompatibile cu aceste ultime cifre, nivelul de reținut pentru beneficiile și cheltuielile generale se poate baza pe informațiile corespunzătoare, altele decât cele care au fost furnizate de importator sau în numele său.
7. „Cheltuielile generale” cuprind costurile directe și indirecte de comercializare a mărfurilor respective.
8. Impozitele locale de plătit ca urmare a vânzării mărfurilor și care nu implică o deducere în conformitate cu prevederile articolului 5, alineatul (1) litera (a) punctul (iv), trebuie deduse în conformitate cu prevederile articolului 5 alineatul 1 litera (a) punctul (i).
9. Pentru a determina comisioanele sau beneficiile și cheltuielile generale uzuale, în temeiul prevederilor articolului 5, alineatul (1), trebuie analizat, de la un caz la altul, dacă mărfurile sunt „de aceeași natură sau de același fel”, ținându-se seama de circumstanțele fiecărei situații. În acest sens, este necesară examinarea vânzărilor, în țara importatoare, a grupei sau a gamei celei mai restrânse de mărfuri de aceeași natură sau de același fel, importate, cuprinzând mărfurile de evaluat și pentru care pot fi furnizate informațiile necesare. În conformitate cu articolul 5, „mărfurile de aceeași natură sau de același fel” desemnează mărfurile importate din aceeași țară ca și mărfurile de evaluat, precum și mărfurile importate provenind din alte țări.
10. În sensul articolului 5, alineatul (1) litera (b), „data cea mai apropiată” este data la care mărfurile importate, identice sau similare, sunt vândute în cantitate suficientă pentru a putea fi stabilit prețul unitar.
11. În cazul în care se recurge la metoda enunțată la articolul 5 alineatul (2), deducerile operate pentru a ține seama de valoarea adăugată prin prelucrare sau transformare ulterioară, se bazează pe date obiective și cuantificabile, referitoare la costul acestor lucrări. Calculele se efectuează pe baza formulelor, rețetelor și metodelor de calcul admise în ramura de producție și pe baza altor practici aplicate în această ramură.
12. Este recunoscut faptul că metoda de evaluare prevăzută la articolul 5 alineatul (2) nu este în general aplicabilă în cazul în care, ca urmare a prelucrării sau transformării ulterioare, mărfurile importate și-au pierdut identitatea. Totuși, pot exista și cazuri în care, cu toate că mărfurile importate și-au pierdut identitatea, valoarea adăugată prin prelucrare sau transformare poate fi determinată cu precizie și fără dificultate. Pe de altă parte, pot exista cazuri în care mărfurile importate își păstrează identitatea, însă constituie un element minor al mărfurilor vândute în țara importatoare, iar recurgerea la această metodă de evaluare este nejustificată. Date fiind considerațiile precedente, situațiile de acest tip trebuie examinate de la caz la caz.

▼B**Notă privind aplicarea articolului 6**

1. În general, valoarea în vamă este determinată, în conformitate cu prezentul acord, pe baza informațiilor imediat disponibile în țara importatoare. Totuși, în scopul determinării unei valori calculate, poate fi necesar să se examineze costurile de producție ale mărfurilor de evaluat și alte informații care trebuie obținute din afara țării importatoare. În afară de aceasta, în majoritatea cazurilor, producătorul mărfurilor nu este supus jurisdicției autorităților țării de import. Utilizarea metodei valorii calculate este în general limitată la cazul în care cumpărătorul și vânzătorul sunt asociați și la cazul în care producătorul este dispus să comunice datele necesare pentru stabilirea costurilor, autorităților țării importatoare și să acorde facilități pentru orice verificări ulterioare care ar putea fi necesare.
2. „Costul sau valoarea” prevăzute la articolul 6 alineatul (1) litera (a) se determină pe baza informațiilor privind producția de mărfuri de evaluat, informații care sunt furnizate de producător sau în numele său. La baza determinării stă sistemul de contabilitate comercială al producătorului, cu condiția ca acest sistem să fie compatibil cu principiile de contabilitate general acceptate, aplicate în țara de producție a mărfurilor.
3. „Costul sau valoarea” cuprinde costul elementelor precizate la articolul 8 alineatul (1) litera (a) punctele (ii) și (iii). Se referă, de asemenea, la valoarea proporționată în conformitate cu prevederile notei privind aplicarea articolului 8, a oricărui element specificat la articolul 8 alineatul (1) litera (b), care a fost furnizat direct sau indirect de cumpărător, pentru a fi utilizat pe parcursul producerii mărfurilor importate. Valoarea elementelor specificate la articolul 8 alineatul (1) litera (b) punctul (iv), care sunt executate în țara importatoare, nu este inclusă în calculul costului sau al valorii, decât în măsura în care aceste lucrări sunt în sarcina producătorului. Se înțelege că nici valoarea, nici costul oricăruia dintre elementele prevăzute în acest alineat nu trebuie luate în calcul de două ori pentru determinarea valorii.
4. „Nivelul beneficiilor și cheltuielilor generale”, prevăzute la articolul 6 alineatul (1) litera (b) se determină pe baza informațiilor furnizate de producător sau în numele său, cu condiția ca cifrele comunicate să nu fie incompatibile cu cele care corespund în general vânzărilor de mărfuri de aceeași natură sau de același fel cu mărfurile de evaluat, realizate de producătorii țării exportatoare în scopul exportului, cu destinația țării importatoare.
5. Trebuie subliniat, în această privință, faptul că „totalul profitului și cheltuielilor generale” trebuie să fie considerat ca un întreg. Astfel, dacă într-o anumită situație, profitul producătorului este scăzut iar cheltuielile sale generale ridicate, profitul său și cheltuielile sale generale luate în ansamblu sunt compatibile cu cele care corespund în general vânzărilor de mărfuri de aceeași natură și de același fel. Astfel, apar situații în care se lansează un produs în țara importatoare iar producătorul acceptă lipsa profitului sau un profit scăzut, pentru a contrabalansa cheltuielile generale ridicate, aferente lansării. În cazul în care producătorul poate demonstra că, datorită circumstanțelor comerciale speciale, realizează un profit scăzut din vânzarea mărfurilor importate, profitul său efectiv trebuie luat în considerație, cu condiția ca acesta să se justifice prin motive comerciale valabile și ca politica sa de prețuri să reflecte politica de preț uzuală în ramura producției respective. Acesta este, de exemplu, cazul în care producătorii sunt constrânși să-și reducă temporar prețurile, datorită unei diminuări neprevăzute a cererii sau cazul în care aceștia vând mărfuri pentru a completa o gamă de mărfuri produse în țara importatoare și pentru care se mulțumesc cu un profit scăzut, în scopul menținerii competitivității. În cazul în care datele referitoare la profit și la cheltuielile generale furnizate de producător nu sunt compatibile cu cele care corespund vânzărilor de mărfuri de aceeași natură și același fel cu mărfurile de evaluat, realizate de producătorii din țara exportatoare în scopul exportului cu destinația țării importatoare, nivelul beneficiilor și cheltuielilor generale se poate baza pe informații relevante, altele decât cele care au fost furnizate de către producătorul mărfurilor sau în numele său.

▼ B

6. În cazul în care alte informații decât cele care au fost furnizate de producător sau în numele său sunt utilizate în scopul determinării unei valori calculate, autoritățile țării importatoare informează importatorul, la cererea sa, asupra sursei informațiilor, asupra datelor utilizate și asupra calculelor efectuate pe baza acestor date, sub rezerva prevederilor articolului 10.
7. Termenul „cheltuielile generale” menționat la articolul 6 alineatul (1) litera (b) cuprinde costurile directe și indirecte ale producției și comercializării mărfurilor pentru export, care nu sunt incluse în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) litera (a).
8. Pentru a determina dacă anumite mărfuri sunt „de aceeași natură sau de același fel” cu alte mărfuri, trebuie să se procedeze de la caz la caz, ținându-se seama de circumstanțe. Pentru a determina beneficiile și cheltuielile generale obișnuite în conformitate cu prevederile articolului 6, trebuie să se examineze vânzările la export, cu destinația țării importatoare, din grupa sau din gama de mărfuri cea mai apropiată, cuprinzând mărfurile de evaluat și pentru care pot fi furnizate informațiile necesare. În conformitate cu articolul 6, „mărfurile de aceeași natură sau de același fel” provin din aceeași țară ca și mărfurile de evaluat.

Notă privind aplicarea articolului 7

1. Valorile în vamă determinate prin aplicarea prevederilor articolului 7 trebuie să se bazeze, în cea mai mare măsură posibilă, pe valorile în vamă determinate anterior.
2. Metodele de evaluare, în conformitate cu articolul 7, sunt cele definite la articolele 1-6 însă, având în vedere obiectivele și prevederile articolului 7, este necesară aplicarea flexibilă și rezonabilă a acestora.
3. Următoarele exemple sunt ilustrative pentru explicarea termenului „aplicare flexibilă și rezonabilă”:
 - (a) Mărfuri identice – cerința potrivit căreia mărfurile identice trebuie exportate în același moment sau foarte aproape de momentul exportului mărfurilor de evaluat poate fi interpretată flexibil; mărfurile identice importate, produse într-o altă țară decât țara exportatoare a mărfurilor de evaluat, pot furniza baza evaluării în vamă; pot fi utilizate valorile în vamă ale mărfurilor identice importate, deja determinate prin aplicarea prevederilor articolelor 5 sau 6.
 - (b) Mărfuri similare – cerința potrivit căreia mărfurile similare trebuie exportate în același moment sau foarte aproape de momentul în care sunt exportate mărfurile de evaluat poate fi interpretată flexibil; mărfurile similare importate produse într-o altă țară decât țara exportatoare a mărfurilor de evaluat pot furniza baza evaluării în vamă; pot fi utilizate valorile în vamă ale mărfurilor similare importate, deja determinate prin aplicarea prevederilor articolelor 5 sau 6.
 - (c) Metoda deducerii – cerința potrivit căreia mărfurile trebuie vândute „în starea în care sunt importate”, care figurează în articolul 5 alineatul (1) litera (a) poate fi interpretată flexibil; termenul de „90 de zile” poate fi aplicat flexibil.

Notă privind aplicarea articolului 8*Alineatul (1) litera (a) punctul (i)*

Expresia „comision de cumpărare” reprezintă sumele plătite de către un importator agentului său pentru serviciul reprezentării sale în străinătate, în vederea achiziționării mărfurilor de evaluat.

▼B*Alineatul (1) litera (b) punctul (ii)*

1. Doi factori intervin în distribuirea elementelor precizate la articolul 8 alineatul (1) litera (b) punctul (ii) privind mărfurile importate, și anume valoarea elementului însuși și modul în care această valoare trebuie distribuită mărfurilor importate. Distribuirea acestor elemente trebuie să se facă într-un mod rezonabil, corespunzător condițiilor și în conformitate cu principiile de contabilitate general acceptate.
2. În ceea ce privește valoarea respectivului element, în cazul în care importatorul achiziționează elementul menționat de la un vânzător cu care nu este asociat, la un cost dat, acest cost constituie valoarea elementului. Dacă elementul a fost produs de către importator sau de către o persoană cu care este asociat, valoarea este costul producerii sale. Dacă elementul a fost utilizat înainte de către importator, fie că a fost achitat sau nu, sau produs de către acesta, costul inițial de achiziție sau de producție trebuie micșorat, pentru a reflecta utilizarea sa în scopul obținerii valorii respectivului element.
3. Odată determinată valoarea elementului, este necesar ca aceasta să fie distribuită proporțional pentru mărfurile importate. În acest sens există diverse posibilități. De exemplu: valoarea poate fi distribuită integral pentru prima vânzare, dacă importatorul dorește să plătească taxele o singură dată pentru întreaga valoare. Un alt exemplu este următorul: importatorul poate cere ca valoarea să fie distribuită în funcție de numărul de unități produse până în momentul primei vânzări. Un exemplu suplimentar este cazul în care importatorul poate solicita ca valoarea să fie distribuită pentru întreaga producție prevăzută, dacă există contracte sau angajamente ferme pentru această producție. Metoda de distribuție depinde de documentația furnizată de către importator.
4. Pentru a ilustra cele de mai sus, se consideră cazul unui importator care furnizează producătorului o matrită utilizabilă pentru producția de mărfuri care urmează a fi importate și care încheie cu acesta un contract de cumpărare pentru 10 000 unități. În momentul sosirii primei cantități, care cuprinde 1 000 unități, producătorul are produse 4 000 unități. Importatorul poate solicita administrației vamale luarea în considerație a valorii matritei la 1 000, 4 000 sau la 10 000 unități.

Alineatul (1) litera (b) punctul (iv)

1. Valorile adăugate ale elementele precizate la articolul 8 alineatul (1) litera (b) punctul (iv) trebuie să se bazeze pe date obiective și cuantificabile. Pentru a minimiza cheltuiala implicată de determinarea valorilor adiționale pentru importator și pentru administrația vamală, este oportun să fie utilizate, în măsura posibilului, datele imediat disponibile, din sistemul de evidențe comerciale al cumpărătorului.
2. Pentru elementele furnizate de cumpărător și pe care le-a cumpărat sau închiriat, valoarea adițională o reprezintă costul de achiziție sau de închiriere. Elementele care aparțin domeniului public nu trebuie să implice nici o altă sumă adăugată la cost, cu excepția costului copiilor documentelor.
3. Ușurința calculării valorilor adiționale poate depinde de structura întreprinderii respective, de practicile sale de gestiune, precum și de metodele sale contabile.
4. De exemplu, poate apărea situația în care o întreprindere importatoare a unor produse provenind din diferite țări organizează contabilitatea centrului său de design, situat în afara țării importatoare, într-un mod care permite evidențierea exactă a costurilor corespunzătoare unui produs dat. În acest caz, poate fi operată o ajustare directă, într-un mod corespunzător, prin aplicarea prevederilor articolului 8.

▼ B

5. Pe de altă parte, poate fi întâlnită situația în care o întreprindere include costurile centrului său de design situat în afara țării de import, în cheltuielile sale generale, fără a le include în costurile anumitor produse. În astfel de cazuri, este posibil să se opereze, prin aplicarea prevederilor articolului 8, o ajustare corespunzătoare în ceea ce privește mărfurilor importate, luându-se în considerație totalul costurilor centrului de design pe ansamblul producției care beneficiază de serviciile acestui centru și adăugându-se costurile astfel considerate prețului mărfurilor importate, în funcție de numărul de unități.
6. Variațiile circumstanțelor menționate în alineatele anterioare, necesită luarea în considerație a diferiților factori care influențează metoda corespunzătoare de alocare.
7. În cazul în care la producerea elementului respectiv intervin mai multe țări și producția se eșalonează pe o anumită perioadă, ajustarea trebuie să se limiteze la valoarea efectiv adăugată acestui element, în afara țării importatoare.

Alineatul (1) litera (c)

1. Redevențele și taxele de licențiere menționate la articolul 8 alineatul (1) litera (c) pot cuprinde, între altele, plățile efectuate pentru brevete, mărci de fabrică sau de comerț și drepturi de autor. Totuși, în momentul determinării valorii în vamă, cheltuielile referitoare la drepturile de reproducere a mărfurilor importate în țara importatoare nu se adăugă prețului efectiv plătit sau de plătit pentru mărfurile importate.
2. Plățile efectuate de cumpărător pentru dreptul de a distribui sau de a revinde mărfurile importate nu se adaugă prețului efectiv plătit sau de plătit pentru mărfurile importate, dacă aceste plăți nu sunt o condiție pentru vânzarea la export cu destinația țării importatoare a mărfurilor importate.

Alineatul (3)

În cazul în care nu există date obiective și cuantificabile în ceea ce privește elementele prevăzute a fi adăugate în conformitate cu prevederile articolului 8, valoarea de tranzacționare nu poate fi determinată prin aplicarea prevederilor articolului 1. Acesta poate fi cazul, de exemplu, în situația următoare: o redevență este vărsată pe baza prețului de vânzare în țara importatoare, pentru un litru dintr-un produs dat, care a fost importat la kilogram și transformat în soluție după import. Dacă redevența se bazează parțial pe mărfurile importate și parțial pe alte elemente care nu au nici o legătură cu acestea (de exemplu, în cazul în care mărfurile importate sunt amestecate cu ingrediente indigene și nu mai pot fi identificate separat sau în cazul în care redevența nu poate fi separată de unele aranjamente financiare speciale dintre cumpărător și vânzător), ar fi impropriu să se încerce adăugarea unui element corespunzător acestei redevențe. Totuși, dacă nivelul redevenței nu se bazează decât pe mărfurile importate și poate fi ușor calculat, se poate adăuga un element prețului efectiv plătit sau de plătit.

Notă privind aplicarea articolului 9

În sensul articolului 9, „momentul importului” poate fi acela al declarării în vamă.

Notă privind aplicarea articolului 11

1. Articolul 11 conferă importatorului dreptul de a adresa o plângere împotriva operațiunii de determinare a valorii, efectuate de către administrația vamală privind mărfurile de evaluat. Se poate face plângere mai întâi în fața autorității superioare administrației vamale, dar importatorul are dreptul, în ultimă instanță, de a introduce apel în fața unei instanțe judiciare.

▼B

2. Prin termenul „fără penalizări” se înțelege că importatorul nu este pasibil de o amendă sau de o amenințare cu o amendă doar pentru faptul că acesta alege să exercite dreptul de apel. Cheltuielile normale de judecată și onorariile avocaților nu sunt considerate a fi o amendă.
3. Totuși, nici una dintre prevederile articolului 11 nu împiedică un membru să pretindă ca taxele vamale fixate să fie integral achitate înainte ca apelul să fie introdus.

Notă privind aplicarea articolului 15

Alineatul (4)

În sensul articolului 15, termenul „persoane” include, dacă este cazul, și persoanele juridice.

Alineatul (4) litera (e)

Pentru scopurile prezentului acord, se consideră că o persoană controlează o altă persoană numai dacă aceasta este, în drept sau în fapt, în măsură să exercite asupra celei de-a doua o putere de constrângere sau de direcționare.

*ANEXA II***COMITETUL TEHNIC DE EVALUARE VAMALĂ**

1. În conformitate cu articolul 18 al prezentului acord, Comitetul tehnic este instituit sub auspiciile Consiliului de cooperare vamală (CCV), în vederea asigurării, la nivel tehnic, a uniformității interpretării și aplicării prezentului acord.
2. Atribuțiile Comitetului tehnic sunt următoarele:
 - (a) examinarea problemelor tehnice specifice, care apar ca urmare a administrării zilnice a sistemelor de evaluare vamală ale membrilor și acordarea avizelor consultative privind soluțiile corespunzătoare, pe baza faptelor prezentate;
 - (b) studierea, la cerere, a actelor cu putere de lege, procedurilor și practicilor în materie de evaluare, în măsura în care acestea sunt legate de prezentul acord și întocmirea de rapoarte asupra rezultatelor acestor studii;
 - (c) întocmirea și distribuirea de rapoarte anuale privind aspectele tehnice ale funcționării și ale statutului prezentului acord;
 - (d) acordarea de informații și avize care pot fi cerute de către orice membru sau de către Comitet, cu privire la oricare problemă implicând evaluarea vamală a mărfurilor importate. Aceste informații și avize pot lua forma avizelor consultative, comentariilor sau notelor explicative;
 - (e) facilitarea, la cerere, a acordării de asistență tehnică membrilor, în vederea promovării acceptării prezentului acord pe plan internațional;
 - (f) examinarea problemelor asupra cărora a fost sesizat de către un grup special, în conformitate cu prevederile articolului 19 al prezentului acord; și
 - (g) exercitarea oricăror altor atribuții care îi pot fi încredințate de Comitet.

Considerații generale

3. Comitetul tehnic trebuie să se străduiască să încheie într-un timp rezonabil de scurt lucrările asupra problemelor specifice, în special asupra acelor probleme care îi sunt aduse în atenție de către membrii, de către Comitet sau de către un grup special. În conformitate cu articolul 19 alineatul (4), un grup special fixează un termen pentru primirea unui raport al Comitetului tehnic și acesta îi remite raportul său în acest termen.
4. În activitățile sale, Comitetul tehnic este asistat, într-un mod corespunzător, de către Secretariatul CCV.

Reprezentare

5. Fiecare membru are dreptul să fie reprezentat în Comitetul tehnic. Fiecare membru poate desemna un delegat și unul sau mai mulți supleanți pentru reprezentarea în Comitetul tehnic. Orice membru astfel reprezentat în Comitetul tehnic este numit în prezenta anexă „membru al Comitetului tehnic.” Reprezentanții membrilor Comitetului tehnic pot fi asistați de consilieri. Secretariatul OMC poate, de asemenea, asista la reuniunile Comitetului, cu statut de observator.
6. Membrii CCV care nu sunt membrii ai OMC, pot să fie reprezentați la reuniunile Comitetului tehnic de către un delegat și unul sau mai mulți supleanți. Acești reprezentanți asistă la reuniunile Comitetului tehnic în calitate de observatori.

▼B

7. Sub rezerva aprobării de către președintele Comitetului tehnic, Secretarul general al CCV (denumit în continuare „Secretarul general”) poate invita atât reprezentanți ai guvernelor care nu sunt nici membri ai OMC nici membri ai CCV, cât și reprezentanți ai organizațiilor guvernamentale și profesionale internaționale, să asiste la reuniunile Comitetului tehnic în calitate de observatori.
8. Nominalizările delegaților, supleanților și consilierilor la reuniunile Comitetului tehnic sunt adresate Secretarului general.

Reuniunile Comitetului tehnic

9. Comitetul tehnic se reunește când este necesar, dar cel puțin de două ori pe an. Data fiecărei reuniuni este fixată de Comitetul tehnic, la sesiunea sa precedentă. Data reuniunii poate fi modificată, fie la cererea unui membru al Comitetului tehnic, confirmată prin majoritatea simplă a membrilor acestui comitet, fie pentru cazuri urgente, la cererea președintelui. Fără a aduce atingere prevederilor primei teze a prezentului alineat, Comitetul tehnic se reunește când este necesar pentru examinarea problemelor asupra cărora a fost sesizat de către un grup special, în conformitate cu prevederile articolului 19 al prezentului acord.
10. Reuniunile Comitetului tehnic au loc la sediul CCV, dacă nu s-a stabilit altfel.
11. Cu excepția cazurilor urgente, secretarul general informează, cu cel puțin 30 de zile înainte, toți membrii Comitetului și participanții menționați la alineatele (6) și (7) asupra datei deschiderii fiecărei sesiuni a Comitetului tehnic.

Ordinea de zi

12. Ordinea de zi provizorie a fiecărei sesiuni este stabilită de către Secretarul general și comunicată membrilor Comitetului tehnic și participanților menționați la alineatele (6) și (7), cu cel puțin 30 de zile înaintea deschiderii sesiunii, cu excepția cazurilor urgente. Această ordine de zi cuprinde toate punctele a căror înscriere a fost aprobată de Comitetul tehnic la sesiunea sa precedentă, toate punctele înscrise de președinte din proprie inițiativă și toate punctele a căror înscriere este solicitată de Secretarul general, de Comitet sau de orice membru al Comitetului tehnic.
13. Comitetul tehnic adoptă ordinea de zi la deschiderea fiecărei sesiuni. În cursul sesiunii, ordinea de zi poate fi modificată în orice moment, de către Comitetul tehnic.

Compunerea biroului și regulamentul intern

14. Comitetul tehnic alege dintre delegații membrilor săi un președinte și unul sau mai mulți vicepreședinți. Mandatul președintelui sau al vicepreședinților este de un an. Președintele și vicepreședinții ieșiți din funcție pot fi realeși. Mandatul unui președinte sau al unui vicepreședinte care nu mai reprezintă un membru al Comitetului tehnic se încheie automat.
15. Dacă președintele este absent de la o sesiune sau de la o parte a sesiunii, un vicepreședinte asigură președinția, având aceleași puteri și aceleași îndatoriri cu președintele.
16. Președintele ședinței participă la dezbaterile Comitetului tehnic în calitate de președinte și nu în calitate de reprezentant al unui membru al Comitetului tehnic.
17. În afara exercitării drepturilor care îi sunt conferite de alte prevederi ale regulamentului, președintele declară deschisă și închisă fiecare sesiune, conduce dezbaterile, acordă cuvântul și, în conformitate cu prezentul regulament, organizează lucrările. Președintele poate, de asemenea, să cheme la ordine un vorbitor, în cazul în care observațiile acestuia din urmă nu sunt la obiect.

▼ B

18. La dezbaterile oricărei probleme, orice delegație poate prezenta o moțiune de ordine. În acest caz, președintele hotărăște imediat. Dacă decizia sa este contestată, președintele o supune la vot. Aceasta este menținută ca atare, dacă nu este infirmată.
19. Secretarul general sau membrii Secretariatului pe care îi desemnează Secretarul general asigură secretariatul reuniunilor Comitetului tehnic.

Cvorum și scrutin

20. Cvorumul este constituit din reprezentanții majorității simple a membrilor Comitetului tehnic.
21. Fiecare membru al Comitetului tehnic dispune de un vot. Orice decizie a Comitetului tehnic este luată cu majoritatea a cel puțin două treimi din numărul membrilor prezenți. Indiferent de rezultatul votului asupra unei probleme date, Comitetul tehnic are dreptul să prezinte un raport complet Comitetului și Consiliului de cooperare vamală, asupra acestei probleme, indicând diferitele puncte de vedere exprimate în timpul dezbaterilor. În afara prevederilor precedente ale prezentului alineat, în ceea ce privește problemele asupra cărora a fost sesizat de către un grup special, Comitetul tehnic ia decizii prin consens. În cazul în care nu se ajunge la un acord asupra problemei cu care a fost sesizat de un grup special, Comitetul tehnic prezintă un raport, expunând în detaliu faptele și indicând punctele de vedere ale membrilor.

Limbi oficiale și documente

22. Limbile oficiale ale Comitetului tehnic sunt engleza, franceza și spaniola. Intervențiile sau declarațiile pronunțate într-una dintre aceste trei limbi sunt imediat traduse în celelalte limbi oficiale, afară de cazul în care toate delegațiile au convenit să renunțe la traducerea lor. Intervențiile sau declarațiile pronunțate în orice altă limbă sunt traduse în engleză, franceză sau spaniolă, sub rezerva aceluiași condiții dar, în acest caz, delegațiile respective trebuie să furnizeze traducerea în engleză, franceză sau spaniolă. Engleza, franceza și spaniola sunt singurele limbi utilizate în documentele oficiale ale Comitetului tehnic. Memoriile și corespondențele supuse examinării Comitetului tehnic trebuie să fie prezentate într-una dintre limbile oficiale.
23. Comitetul tehnic elaborează un raport pentru fiecare dintre sesiunile sale și, dacă președintele consideră necesar, procese verbale sau dări de seamă analitice ale reuniunilor sale. Președintele sau persoana pe care acesta o desemnează prezintă un raport asupra lucrărilor Comitetului tehnic la fiecare sesiune a Comitetului și la fiecare sesiune a CCV.

ANEXA III

1. Termenul de cinci ani prevăzut la articolul 20 alineatul (1) în legătură cu aplicarea acordului de către țările membre în curs de dezvoltare ar putea, în practică, să se dovedească insuficient pentru unele dintre ele. În acest caz, o țară membră în curs de dezvoltare poate cere, înainte de sfârșitul perioadei menționate la articolul 20 alineatul (1), o prelungire, fiind înțeles faptul că membrii vor examina cu înțelegere o astfel de cerere, dacă țara membră în curs de dezvoltare în cauză poate justifica temeinic cererea sa.
2. Țările în curs de dezvoltare care evaluează în prezent mărfurile pe baza valorilor minime oficial stabilite pot solicita să se facă o rezervă care să le permită să mențină aceste valori pe o bază limitată și temporară, în conformitate cu clauzele și condițiile acceptate de membri.
3. Țările în curs de dezvoltare care consideră că inversarea, la cererea importatorului, a ordinii de aplicare prevăzute la articolul 4 al prezentului acord poate da naștere unor dificultăți reale pentru acestea, pot formula rezerve la articolul 4, în următorii termeni:

„Guvernul ... își rezervă dreptul de a decide faptul că articolul 4 al prezentului acord nu se aplică decât dacă autoritățile vamale sunt de acord cu cererea de a se inversa ordinea aplicării articolelor 5 și 6”.

În cazul în care țările în curs de dezvoltare formulează o asemenea rezervă, membrii vor consimți la aceasta, în conformitate cu articolul 21 al prezentului acord.
4. Țările în curs de dezvoltare pot cere formularea unei rezerve privind articolul 5 alineatul (2) al prezentului acord, în următorii termeni:

„Guvernul... își rezervă dreptul de a decide faptul că prevederile articolului 5 alineatul (2) al prezentului acord se aplică în conformitate cu prevederile notei corespunzătoare, indiferent dacă importatorul cere sau nu acest lucru”.

Dacă țările în curs de dezvoltare formulează o asemenea rezervă, membrii vor consimți în baza prevederilor articolului 21 al prezentului acord.
5. Unele țări în curs de dezvoltare pot avea probleme în aplicarea prevederilor articolului 1 al prezentului acord, în privința importurilor efectuate în aceste țări prin intermediul agenților, distribuitorilor sau al concesionarilor exclusivi. Dacă astfel de probleme apar în practică în cazul țărilor în curs de dezvoltare care aplică acordul, problema trebuie studiată, la cererea acestor țări, în scopul găsirii soluțiilor corespunzătoare.
6. Articolul 17 recunoaște că, pentru aplicarea acordului, administrațiile vamale pot avea nevoie să se informeze în ceea ce privește exactitatea sau adevărul oricărei afirmații, document sau declarație care îi sunt prezentate în scopul stabilirii valorii în vamă. Articolul confirmă că pot fi efectuate investigații pentru a verifica, spre exemplu, dacă elementele pentru aprecierea valorii, declarate sau prezentate vămii pentru determinarea valorii în vamă sunt complete și corecte. Membrii, sub rezerva legilor și procedurilor lor naționale, au dreptul de a conta pe cooperarea deplină a importatorilor, în aceste investigații.
7. Prețul efectiv plătit sau de plătit include toate plățile efectuate sau de efectuat, ca o condiție a vânzării mărfurilor importate de către cumpărător către vânzător sau de către cumpărător către o terță parte, pentru a îndeplini o obligație a vânzătorului.

ACORD PRIVIND CONTROLUL ÎNAINTE DE EXPEDIERE

MEMBRII,

luând act de faptul că, la 20 septembrie 1986, miniștrii au convenit că Runda Uruguay a negocierilor comerciale multilaterale are ca obiective „să asigure o liberalizare sporită și o continuă extindere a comerțului mondial”, „să consolideze rolul GATT” și „să sporească capacitatea sistemului GATT de reacție la evoluția mediului economic internațional”;

luând act de faptul că un anumit număr de țări membre în curs de dezvoltare recurg la control înainte de expediere;

recunoscând nevoia țărilor în curs de dezvoltare de a acționa astfel atât timp și în măsura în care acest lucru le este necesar pentru verificarea calității, cantității sau prețului mărfurilor importate;

conștienți că astfel de programe trebuie aplicate fără să antreneze întârzieri care nu sunt necesare sau un tratament inegal;

luând act de faptul că acest control este, prin definiție, efectuat pe teritoriul membrilor exportatori;

recunoscând necesitatea stabilirii unui cadru internațional acceptat de drepturi și obligații atât ale membrilor utilizatori, cât și ale membrilor exportatori;

recunoscând că principiile și obligațiile enunțate în GATT 1994 se aplică activității entităților de control înainte de expediere abilitate de guvernele care sunt membre ale OMC;

recunoscând că este de dorit să se asigure transparența funcționării entităților de control înainte de expediere și a actelor cu putere de lege și normelor administrative referitoare la controlul înainte de expediere;

dorind să asigure o soluționare rapidă, eficientă și echitabilă a litigiilor care ar putea surveni între exportatori și entitățile de control înainte de expediere în cadrul prezentului acord,

CONVIN URMĂTOARELE:

Articolul 1

Domeniu de aplicare – Definiții

(1) Prezentul acord se aplică tuturor activităților de control înainte de expediere efectuate pe teritoriul membrilor, indiferent dacă astfel de activități sunt contractate sau mandatate de guvern sau de orice altă autoritate publică ale unui stat membru.

(2) „Membru utilizator” reprezintă un membru al cărui guvern sau orice autoritate publică contractează sau mandatează activități de control înainte de expediere.

(3) Activitățile de control înainte de expediere reprezintă toate activitățile referitoare la verificarea calității, cantității, a prețului, inclusiv a cursului de schimb valutar și condițiilor financiare și/sau a clasificării vamale a mărfurilor destinate exportului către teritoriul statului membru utilizator.

(4) „Entitate de control înainte de expediere” reprezintă orice entitate pe care un membru a contractat-o sau mandatat-o să efectueze activități de control înainte de expediere ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Se înțelege că această dispoziție nu obligă membrii să autorizeze autoritățile publice ale altor membri să desfășoare pe teritoriul lor activități de control înainte de expediere.

Articolul 2

Obligații ale membrilor utilizatori

Ne-discriminarea

(1) Membrii utilizatori veghează ca activitățile de control înainte de expediere să fie desfășurate în mod nediscriminatoriu, ca procedurile și criteriile utilizate în efectuarea acestor activități să fie obiective și aplicate pe o bază egală tuturor exportatorilor vizați de astfel de activități. Ei asigură efectuarea uniformă a controlului de către toți inspectorii entităților de control înainte de expediere pe care le-au contractat sau mandatat.

Cerințele guvernamentale

(2) Membrii utilizatori veghează ca, în desfășurarea activităților de control înainte de expediere în raport cu actele cu putere de lege și normele administrative interne, dispozițiile alineatului (4) al articolului III al GATT 1994 să fie respectate în măsura în care ele sunt relevante.

Locul controlului

(3) Membrii utilizatori veghează ca toate activitățile de control înainte de expediere, inclusiv emiterea unui raport de conformitate sau a unei note de neemitere, să fie efectuate pe teritoriul vamal din care sunt exportate mărfurile sau, în cazul în care controlul nu poate fi efectuat pe acest teritoriu vamal, dată fiind natura complexă a produselor în cauză sau dacă cele două părți sunt de acord, pe teritoriul vamal în care sunt fabricate mărfurile.

Normele

(4) Membrii utilizatori veghează ca controalele cantitative și calitative să fie efectuate în conformitate cu normele definite de vânzător și cumpărător în contractul de achiziție și ca, în absența unor astfel de norme, să se aplice normele internaționale⁽¹⁾ relevante.

Transparența

(5) Membrii utilizatori veghează ca activitățile de control înainte de expediere să fie efectuate în mod transparent.

(6) Membrii utilizatori veghează ca, în cazul în care sunt contactate pentru prima dată de exportatori, entitățile de control înainte de expediere să furnizeze acestora o listă cu toate informațiile care le sunt necesare exportatorilor pentru a se conforma cerințelor controlului. În cazul în care exportatorii le solicită acest lucru, entitățile de control înainte de expediere trebuie să furnizeze informațiile propriu-zise. Aceste informații trebuie să includă o trimitere la actele cu putere de lege și normele administrative ale membrilor utilizatori referitoare la activitățile de control înainte de expediere, precum și procedurile și criteriile utilizate în vederea controlului și verificării prețurilor și a cursurilor de schimb, drepturile exportatorilor față de entitățile de control și căile de atac prevăzute la alineatul (21). Regulile de procedură suplimentare sau modificările procedurilor existente nu sunt aplicate unei expediții decât în cazul în care exportatorul respectiv a fost informat asupra acestor modificări în momentul în care a fost fixată data controlului. Cu toate acestea, în situații de urgență de tipul celor vizate de articolele XX și XXI ale GATT 1994, astfel de reguli suplimentare sau modificări pot fi aplicate unei expediții înainte ca exportatorul să fi fost informat. Această asistență nu îi exonerează, cu toate acestea, pe exportatori de obligațiile lor în ceea ce privește respectarea reglementărilor de import ale membrilor utilizatori.

(7) Membrii utilizatori veghează ca informațiile prevăzute la alineatul (6) să fie puse la dispoziția exportatorilor în mod convenabil, și ca birourile de control înainte de expediere ale entităților de control înainte de expediere să servească drept puncte de informare unde aceste informații să fie disponibile.

⁽¹⁾ O normă internațională este o normă adoptată de un organism guvernamental sau guvernamental deschis participării tuturor membrilor, organism care are printre activitățile sale recunoscute și atribuții în domeniul standardizării.

▼ B

(8) Membrii utilizatori publică, în cel mai scurt termen, toate actele cu putere de lege și normele administrative aplicabile referitoare la activitățile de control înainte de expediere, astfel încât să permită celorlalte guverne și comercianți să le ia la cunoștință.

Protejarea informațiilor comerciale confidențiale

(9) Membrii utilizatori veghează ca entitățile de control înainte de expediere să trateze toate informațiile pe care le primesc în timpul controlului drept informații comerciale confidențiale, în măsura în care aceste informații nu sunt deja publicate, accesibile în general terților sau sunt de domeniul public. Membrii utilizatori veghează ca entitățile de control înainte de expediere să aplice proceduri în acest scop.

(10) Membrii utilizatori furnizează informații membrilor, la cerere, în legătură cu măsurile pe care le iau pentru a pune în practică alineatul (9). Dispozițiile prezentului alineat nu obligă un stat membru să dezvăluie informații confidențiale a căror dezvăluire ar compromite eficacitatea programelor de control înainte de expediere sau ar aduce atingere intereselor comerciale legitime ale anumitor întreprinderi, publice sau private.

(11) Membrii utilizatori veghează ca entitățile de control înainte de expediere să nu divulge informații comerciale confidențiale terților; entitățile de control înainte de expediere pot schimba astfel de informații cu entitățile guvernamentale care le-au contractat sau mandatat. Membrii utilizatori veghează ca informațiile comerciale confidențiale pe care le primesc de la entitățile de control înainte de expediere contractate sau mandatate să fie protejate într-un mod corespunzător. Entitățile de control înainte de expediere nu comunică informații comerciale confidențiale guvernelor care le-au contractat sau mandatat decât în măsura în care astfel de informații sunt în mod obișnuit solicitate pentru acreditive sau alte forme de plată, pentru vămuire, pentru acordarea licențelor de import sau controlul cursurilor de schimb.

(12) Membrii utilizatori veghează ca entitățile de control înainte de expediere să nu solicite exportatorilor să furnizeze informații referitoare la:

- (a) datele de fabricație referitoare la procedee protejate pe bază de brevete, făcând obiectul unor licențe sau nedivulgate, sau referitoare la procedee pentru care a fost depusă o cerere de brevet;
- (b) datele tehnice nepublicate, altele decât datele necesare pentru dovedirea conformității cu normele tehnice sau standarde;
- (c) stabilirea prețurilor interne, inclusiv a costurilor de fabricație;
- (d) nivelurile profitului;
- (e) termenii contractelor dintre exportatori și furnizorii lor, cu excepția cazului în care nu este posibil ca entitatea să efectueze altfel controlul în cauză. În astfel de cazuri entitatea nu trebuie să solicite decât informațiile necesare în acest scop.

(13) Pentru a ilustra un caz specific, exportatorul poate, din proprie inițiativă, să divulge informațiile prevăzute în alineatul (12), pe care entitățile de control înainte de expediere nu le pot altfel solicita.

Conflicte de interes

(14) Membrii utilizatori veghează ca entitățile de control înainte de expediere, ținând cont, de asemenea, de dispozițiile alineatelor (9)-(13) privind protejarea informațiilor comerciale confidențiale, să aplice proceduri vizând evitarea conflictelor de interese:

▼ B

- (a) între entitățile de control înainte de expediere și orice entități legate de entitățile de control înainte de expediere în cauză, inclusiv orice entități cu privire la care acestea din urmă au un interes financiar sau comercial, sau orice entități care au un interes financiar în entitățile de control înainte de expedierea în cauză, și cărora entitățile de control înainte de expediere trebuie să le controleze expedițiile;
- (b) între entitățile de control înainte de expediere și orice alte entități, inclusiv alte entități care fac obiectul controlului înainte de expediere, cu excepția autorităților publice care le-au contractat sau care le-au mandatat realizarea controlului;
- (c) cu servicii ale entităților de control înainte de expediere care desfășoară activități, altele decât cele care sunt necesare pentru efectuarea procesului de control.

Întârzieri

(15) Membrii utilizatori veghează ca entitățile de control înainte de expediere să evite întârzieri nerezonabile în controlul expedierilor. Membrii utilizatori veghează ca, o dată ce o entitate de control înainte de expediere și un exportator au convenit o anumită dată pentru control, entitatea de control înainte de expediere să efectueze controlul la această dată, cu excepția cazului în care această dată a fost modificată cu acordul comun al exportatorului și al entității de control înainte de expediere, sau a cazului în care entitatea de control înainte de expediere este împiedicată să efectueze controlul de către exportator sau de un caz de forță majoră⁽¹⁾.

(16) Membrii utilizatori veghează ca, după primirea documentelor finale și încheierea controlului, entitățile de control înainte de expediere să emită în termen de cinci zile lucrătoare fie un raport de conformitate, fie să ofere în scris o explicație detaliată a rațiunilor pentru care acesta nu a fost emis. Membrii utilizatori veghează ca, în cel de-al doilea caz, entitățile de control înainte de expediere să dea exportatorilor posibilitatea de a-și prezenta punctul de vedere în scris și, în cazul în care exportatorii le solicită acest lucru, să ia măsurile necesare pentru a efectua un nou control, cât mai curând posibil, la o dată reciproc convenabilă.

(17) Membrii utilizatori veghează ca, de fiecare dată când exportatorii le solicită acest lucru, entitățile de control înainte de expediere să efectueze, înaintea datei controlului fizic, o verificare preliminară a prețului și, după caz, a cursului de schimb valutar, pe baza contractului încheiat între exportator și importator, a facturii *pro forma* și, după caz, a cererii de autorizație de import. Membrii utilizatori veghează ca un preț sau un curs de schimb care a fost acceptat de către o entitate de control înainte de expediere pe baza unei astfel de verificări preliminare, să nu fie retras, în măsura în care mărfurile sunt conforme cu documentul de import și cu licența de import. Membrii utilizatori veghează ca, după ce a avut loc această verificare preliminară, entitățile de control înainte de expediere să îi informeze imediat, în scris, pe exportatori fie că au acceptat prețul și cursul de schimb, fie să ofere o explicație detaliată asupra rațiunilor pentru care nu au acceptat prețul și cursul de schimb valutar respectiv.

(18) Membrii utilizatori veghează ca, pentru a evita întârzierile de plată, entitățile de control înainte de expediere să transmită cât mai rapid posibil exportatorilor sau reprezentanților desemnați ai acestora, un raport de conformitate.

(19) Membrii utilizatori veghează ca, în cazul unei erori de redactare în raportul de conformitate, entitățile de control înainte de expediere să corecteze eroarea și să comunice acest lucru părților interesate cât mai rapid posibil.

⁽¹⁾ Se înțelege că, în sensul prezentului acord, „forță majoră” reprezintă „obligatie sau constrângere irezistibilă, o succesiune imprevizibilă de evenimente care constituie motivul neîndeplinirii unui contract”.

▼ B*Verificarea prețurilor*

(20) Membrii utilizatori veghează ca, pentru a evita suprafacturarea și subfacturarea și fraudă, entitățile de control înainte de expediere să efectueze o verificare a prețurilor ⁽¹⁾ potrivit următoarelor orientări:

- (a) entitățile de control înainte de expediere nu resping un preț convenit într-un contract între un exportator și un importator decât în cazul în care ele pot demonstra că, la baza constatărilor lor de preț nesatisfăcător, se află un proces de verificare care este în conformitate cu criteriile enunțate la literele (b)-(e);
- (b) entitatea de control înainte de expediere își întemeiază comparația de prețuri în scopul verificării prețului de export pe prețul (prețurile) unor mărfuri identice sau similare oferite la export de către aceeași țară de export în același moment sau aproximativ în același moment, în condiții de vânzare concurențiale și comparabile, în conformitate cu practicile comerciale curente și fără a ține cont de orice rabat standard aplicabil. Această comparație se bazează pe următoarele:
 - (i) se utilizează numai prețuri care oferă o bază valabilă de comparare, ținând cont de factorii economici corespunzători ce aparțin țării de import sau unei/unor alte țări folosite pentru compararea prețurilor;
 - (ii) entitatea de control înainte de expediere nu se bazează pe prețul mărfurilor oferite la exportul către țări de import diferite pentru a impune în mod arbitrar prețul cel mai scăzut expedierii în cauză;
 - (iii) entitatea de control înainte de expediere ia în considerație elementele specifice enunțate la litera (c);
 - (iv) în orice fază a procesului descris mai sus, entitatea de control înainte de expediere oferă exportatorului posibilitatea de a-și explica prețul;
- (c) în cazul în care efectuează verificarea prețului, entitățile de control înainte de expediere trebuie să țină cont în mod corespunzător de condițiile contractului de vânzare și de factorii de ajustare general aplicabili tranzacției; acești factori includ, dar nu în mod exclusiv, nivelul comercial și volumul vânzării, perioadele și condițiile de livrare, clauzele de revizuire a prețurilor, specificațiile în materie de calitate, caracteristicile speciale ale modelului, specificațiile particulare în materie de expediere sau de ambalare, volumul comenzii, vânzările la vedere, influențele sezoniere, redevențele pentru licențe sau alte redevențe pentru titluri de proprietate intelectuală, și serviciile efectuate în cadrul contractului, dacă ele nu sunt în mod obișnuit facturate separat; acești factori cuprind, de asemenea, anumite elemente legate de prețul la exportator, cum ar fi relația contractuală între exportator și importator;
- (d) verificarea cheltuielilor de transport se face numai asupra prețului care corespunde modului de transport practicat în țara de export, potrivit celor convenite în contractul de vânzare;
- (e) următoarele elemente nu sunt utilizate în scopul verificării prețului:
 - (i) prețul de vânzare, în țara de import, a mărfurilor produse în țara respectivă;
 - (ii) prețul mărfurilor pentru export dintr-o țară diferită de țara de export;
 - (iii) costul de producție;
 - (iv) prețuri sau valori arbitrare sau fictive.

⁽¹⁾ Obligațiile membrilor utilizatori în ceea ce privește serviciile unităților de control înainte de expediere referitoare la evaluarea vamală sunt obligațiile pe care acestea le-au acceptat prin GATT 1994 și prin celelalte acorduri comerciale multilaterale incluse în anexa 1A a Acordului OMC.

▼ B*Căi de atac*

(21) Membrii utilizatori veghează ca entitățile de control înainte de expediere să stabilească proceduri care să le permită să primească și să examineze plângeri ale exportatorilor și să adopte hotărâri în această privință, și ca informațiile privind aceste proceduri să fie puse la dispoziția exportatorilor în conformitate cu dispozițiile alineatelor (6) și (7). Membrii utilizatori veghează ca procedurile să fie elaborate și aplicate în conformitate cu următoarele orientări:

- (a) entitățile de control înainte de expediere desemnează unul sau mai mulți reprezentanți oficiali care sunt disponibili, în timpul orelor normale de lucru, în fiecare oraș sau port în care acestea dețin un birou administrativ de control înainte de expediere pentru a primi și examina cererile sau plângerile exportatorilor și a adopta o hotărâre referitoare la acestea;
- (b) exportatorii comunică în scris reprezentantului/reprezentanților desemnați elementele referitoare la tranzacția specifică în cauză, natura plângerii și o propunere de soluționare;
- (c) reprezentantul desemnat/reprezentanții desemnați examinează cu înțelegere plângerile exportatorilor și adoptă o hotărâre, cât mai curând posibil după primirea documentației menționate la litera (b).

Derogări

(22) Prin derogare de la dispozițiile articolului 2, membrii utilizatori dispun ca, exceptând expedițiile parțiale, expedițiile a căror valoare este inferioară unei valori minime aplicabile unor astfel de expediții, astfel cum a fost definită de statul membru utilizator, să nu fie controlate decât în situații excepționale. Această valoare minimă face parte din informațiile furnizate exportatorilor în sensul dispozițiilor alineatului (6).

*Articolul 3***Obligațiile membrilor exportatori***Nediscriminarea*

(1) Membrii exportatori veghează ca actele cu putere de lege și normele administrative referitoare la activitățile de control înainte de expediere să fie aplicate într-o manieră nediscriminatorie.

Transparența

(2) Membrii exportatori publică în cel mai scurt termen toate actele cu putere de lege și normele administrative aplicabile referitoare la activitățile de control înainte de expediere, astfel încât să le permită celorlalte guverne și comercianților să le ia la cunoștință.

Asistență tehnică

(3) Membrii exportatori se oferă să furnizeze membrilor utilizatori, dacă li se solicită, asistență tehnică pentru realizarea obiectivelor prezentului acord în condiții convenite de comun acord⁽¹⁾.

*Articolul 4***Proceduri independente de soluționare a litigiilor**

Membrii încurajează entitățile de control înainte de expediere și exportatorii să își rezolve litigiile de comun acord. Totuși, la două zile lucrătoare după depunerea plângerii în conformitate cu dispozițiile articolului 2 alineatul (21), oricare dintre părți poate să înainteze litigiul spre soluționare unui organism independent. Membrii iau toate măsurile rezonabile la îndemâna lor pentru a veghea ca următoarele proceduri să fie stabilite și aplicate în acest scop:

⁽¹⁾ Se înțelege că această asistență tehnică poate fi acordată pe bază bilaterală, plurilaterală sau multilaterală.

▼ B

- (a) aceste proceduri sunt administrate de către o entitate independentă constituită în comun de către o organizație reprezentând entitățile de control înainte de expediere și o organizație reprezentând exportatorii, în sensul prezentului acord;
- (b) entitatea independentă menționată la litera (a) înființează o listă de experți, cuprinzând:
 - (i) o secțiune în care figurează membrii desemnați de către o organizație reprezentând entitățile de control înainte de expediere;
 - (ii) o secțiune în care figurează membrii desemnați de către o organizație reprezentând exportatorii;
 - (iii) o secțiune în care figurează experții comerciali independenți, desemnați de entitatea independentă menționată la litera (a).

Distribuția geografică a experților de pe această listă este realizată astfel încât să permită soluționarea rapidă a oricărui litigiu supus spre examinare în cadrul acestor proceduri. Această listă este elaborată în termen de două luni de la intrarea în vigoare a Acordului OMC și actualizată anual. Această listă este făcută publică. Ea este notificată Secretariatului și distribuită tuturor membrilor;

- (c) un exportator sau o entitate de control înainte de expediere care doresc să prezinte un litigiu spre soluționare contactează entitatea independentă menționată la litera (a) și solicită înființarea unui grup special. Entitatea independentă este responsabilă de înființarea grupului special. Acest grup special este format din trei membri. Membrii grupului special sunt aleși astfel încât să se evite cheltuieli și întârzieri inutile. Primul este ales din secțiunea (i) a listei susmenționate de către entitatea de control înainte de expediere în cauză, cu condiția ca acest membru să nu fie afiliat la respectiva entitate. Al doilea membru este ales din secțiunea (ii) a listei susmenționate de către exportatorul în cauză, cu condiția ca acest membru să nu fie afiliat la respectivul exportator. Al treilea membru este ales din secțiunea (iii) a listei susmenționate, de către entitatea independentă menționată la litera (a). Nu se ridică obiecții față de un expert comercial independent ales din secțiunea (iii) a listei susmenționate;
- (d) expertul comercial independent ales din secțiunea (iii) a listei menționate anterior îndeplinește funcția de președinte al grupului special. Expertul comercial independent ia deciziile necesare pentru a asigura o soluționare rapidă a litigiului de către grupul special, de exemplu, în cazul în care faptele cauzei impun ca membrii grupului special să se reunească și, în caz afirmativ, în ce loc ar trebui să se desfășoare reuniunea, ținând cont de locul controlului în cauză;
- (e) în cazul în care părțile la litigiu convin astfel, un expert comercial independent poate fi selecționat din secțiunea (iii) a listei menționate, de către entitatea independentă menționată la litera (a) pentru a examina litigiul în cauză. Acest expert ia deciziile necesare pentru a asigura o soluționare rapidă a litigiului, de exemplu luând în considerare locul de realizare a controlului în cauză;
- (f) obiectivul examinării este de a stabili dacă, în cursul controlului în cauză, părțile în litigiu au respectat dispozițiile prezentului acord. Procedurile se derulează rapid și dau celor două părți posibilitatea de a-și prezenta punctele de vedere, verbal sau în scris;
- (g) hotărârile unui grup special format din trei membri sunt luate cu majoritate de voturi. Hotărârea în legătură cu litigiul este pronunțată în termen de opt zile lucrătoare de la înaintarea lui spre soluționare entității independente și este comunicată părților în litigiu. Acest termen poate fi prelungit dacă părțile în litigiu sunt de acord. Grupul special sau expertul comercial independent repartizează cheltuielile, în funcție de specificul cauzei;
- (h) hotărârea grupului special este obligatorie pentru entitatea de control înainte de expediere și pentru exportatorul care sunt părți la litigiu.

▼ B*Articolul 5***Notificarea**

Membrii transmit Secretariatului textele actelor cu putere de lege și normelor administrative prin care pun în aplicare prezentul acord, precum și textul oricărui act cu putere de lege sau norme vizând controlul înainte de expediere, atunci când Acordul OMC intră în vigoare pentru membrul respectiv. Nici o modificare a actelor cu putere de lege și normelor administrative referitoare la controlul înainte de expediere nu este pusă în aplicare înainte de a fi publicată oficial. Modificările sunt notificate la Secretariat imediat după publicarea lor. Secretariatul informează membrii cu privire la faptul că aceste informații sunt disponibile.

*Articolul 6***Reexaminarea**

La sfârșitul celui de-al doilea an de la intrarea în vigoare a Acordului OMC și, ulterior, la fiecare trei ani, Conferința ministerială reexaminează dispozițiile, punerea în aplicare și funcționarea prezentului acord, ținând cont de obiectivele acestuia și de experiența acumulată în aplicarea lui. În urma acestei reexaminări, Conferința ministerială poate modifica dispozițiile acordului.

*Articolul 7***Consultările**

Membrii se consultă cu alți membri, la cerere, în legătură cu orice chestiuni legate de aplicarea prezentului acord. În astfel de cazuri, dispozițiile articolului XXII al GATT 1994, astfel cum sunt precizate și aplicate prin Înțelegerea privind soluționarea litigiilor, sunt aplicabile prezentului acord.

*Articolul 8***Soluționarea litigiilor**

Orice litigii între membri cu privire la aplicarea prezentului acord fac obiectul dispozițiilor articolului XXIII al GATT 1994, astfel cum sunt precizate și aplicate prin Înțelegerea privind soluționarea litigiilor.

*Articolul 9***Dispoziții finale**

- (1) Membrii adoptă măsurile necesare pentru aplicarea prezentului acord.
- (2) Membrii veghează ca actele cu putere de lege și normele administrative să nu fie contrare dispozițiilor prezentului acord.

ACORD PRIVIND REGULILE DE ORIGINE

STATELE MEMBRE,

Luând act că la 20 septembrie 1986, miniștrii au convenit că negocierile comerciale multilaterale din Runda Uruguay au drept obiective „asigurarea unei liberalizări mai mari și dezvoltarea comerțului mondial”, „întărirea rolului GATT” și „sporirea capacității sistemului GATT de adaptare la evoluția mediului economic internațional”,

Dorind să promoveze obiectivele GATT 1994,

Recunoscând că reguli de origine clare și previzibile și aplicarea lor facilitează fluxurile de schimburi internaționale,

Dorind să vegheze ca regulile de origine să nu creeze prin ele însele obstacole inutile în calea comerțului,

Dorind să vegheze ca regulile de origine să nu anuleze și nici să nu afecteze drepturile pe care statele membre le au în conformitate cu GATT 1994,

Recunoscând că este de dorit să se asigure transparența actelor cu putere de lege și norme administrative în materie de reguli de origine,

Dorind să vegheze ca regulile de origine să fie elaborate și aplicate într-un mod imparțial, transparent, previzibil, consecvent și neutru,

Recunoscând că există un mecanism de consultare și proceduri pentru soluționarea rapidă, eficientă și echitabilă a litigiilor ce ar putea surveni în cadrul prezentului acord,

Dorind să armonizeze și să asigure claritatea regulilor de origine,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

PARTEA I

DEFINIȚII ȘI DOMENIU DE APLICARE

Articolul 1

Reguli de origine

(1) În cadrul părților I – IV ale prezentului acord, regulile de origine reprezintă actele cu putere de lege, norme și acte administrative cu aplicare generală puse în practică de orice stat membru în vederea stabilirii țării de origine a mărfurilor, cu condiția ca aceste reguli de origine să nu fie legate de regimuri comerciale contractuale sau autonome ce conduc la acordarea de preferințe tarifare ce depășesc aplicarea articolului I alineatul (1) din Acordul GATT 1994.

(2) Regulile de origine menționate în alineatul (1) includ toate regulile de origine utilizate în cadrul instrumentelor nepreferențiale de politică comercială, cum ar fi pentru aplicarea: clauzei națiunii celei mai favorizate, în sensul articolelor I, II, III, XI și XIII ale GATT 1994; taxelor antidumping și taxelor compensatorii, în sensul articolului VI al GATT 1994; măsurilor de salvagardare, în sensul articolului XIX al GATT 1994; reglementărilor referitoare la marcajul originii, în sensul articolului IX al GATT 1994; oricăror restricții cantitative sau contingente tarifare discriminatorii. Ele vor cuprinde, de asemenea, regulile de origine utilizate pentru achizițiile publice și statisticile comerciale ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Se înțelege că această prevedere nu aduce atingere determinărilor făcute în scopul definirii expresiilor „ramură de producție națională” sau „produse similare ale unei ramuri de producție națională”, sau expresiilor analoge, oriunde se aplică acestea.

▼B

PARTEA II

CERINȚE CE REGLEMENTEAZĂ APLICAREA REGULILOR DE ORIGINE*Articolul 2***Cerințe aplicabile în timpul perioadei de tranziție**

Până la încheierea programului de lucru pentru armonizarea regulilor de origine, stabilit în partea IV, statele membre vor acționa astfel încât:

- (a) atunci când adoptă acte administrative cu aplicare generală, condițiile ce vor trebui îndeplinite să fie clar definite. În special:
 - (i) în cazurile în care este aplicat criteriul schimbării încadrării tarifare, o asemenea regulă de origine și orice excepție de la regulă, se specifică clar subpozițiile sau pozițiile nomenclaturii tarifare ce sunt vizate de regula respectivă;
 - (ii) în cazurile în care este aplicat criteriul procentului *ad valorem* se indică, de asemenea, în regulile de origine metoda de calcul a acestui procent;
 - (iii) în cazurile în care s-a prevăzut aplicarea criteriului operațiunilor de fabricație sau de prelucrare, se specifică exact operațiunea care va conferi originea mărfii în cauză;
- (b) fără a aduce atingere măsurii sau instrumentului de politică comercială de care sunt legate, regulile lor de origine nu sunt utilizate ca instrumente urmărind, direct sau indirect, favorizarea realizării de obiective comerciale;
- (c) regulile de origine nu creează prin ele însele efecte de restricționare, de denaturare sau de dezorganizare a comerțului internațional. Regulile de origine nu trebuie să impună condiții stricte nejustificate și nici nu solicită drept condiție prealabilă determinării țării de origine, îndeplinirea unei anumite condiții fără legătură cu fabricarea sau prelucrarea. Totuși, costurile care nu sunt legate direct de fabricare sau prelucrare vor putea fi luate în calcul în vederea aplicării criteriului procentului *ad valorem*, în conformitate cu litera (a);
- (d) regulile de origine pe care le aplică importurilor și exporturilor nu sunt mai stricte decât cele pe care le aplică pentru a determina dacă o marfă este sau nu din producția națională și nu vor crea discriminări pentru alte state membre, indiferent de afilierea fabricanților mărfii în cauză ⁽¹⁾;
- (e) regulile lor de origine sunt administrate în mod coerent, uniform, imparțial și rezonabil;
- (f) regulile lor de origine sunt bazate pe un criteriu pozitiv. Regulile de origine care stabilesc ce anume nu conferă originea (criteriul negativ) sunt admise ca elemente de clarificare a unui criteriu pozitiv, sau în cazuri particulare, în care o determinare pozitivă a originii nu este necesară;
- (g) actele cu putere de lege, hotărârile judecătorești și acte administrative cu aplicare generală referitoare la regulile de origine, sunt publicate ca și cum ele ar fi supuse și în conformitate cu procedurile articolului X alineatul (1) din GATT 1994;

⁽¹⁾ În privința regulilor de origine aplicate în vederea achizițiilor publice, această dispoziție nu va crea obligații suplimentare celor deja asumate de către statele membre în baza GATT 1994.

▼ B

- (h) la cererea unui exportator, a unui importator sau a oricărei persoane îndreptățite, aprecierile cu privire la originea pe care o vor atribui unei mărfi sunt furnizate cât mai curând posibil, dar nu mai târziu de o sută cincizeci de zile ⁽¹⁾ de la data solicitării, cu condiția să fi fost comunicate toate elementele necesare. Solicitățile de apreciere sunt acceptate înaintea efectuării schimburilor cu marfa respectivă și pot fi acceptate în orice moment după aceea. Aprecierile sunt valabile trei ani sub rezerva că faptele pe care se bazează și condițiile în care au fost realizate, inclusiv regulile de origine, rămân comparabile. Cu condiția ca părțile implicate să fie informate dinainte, aprecierile nu mai sunt valabile dacă o decizie care le va fi contrară va fi luată în cadrul unei proceduri prevăzute la litera (j). Aprecierile sunt făcute publice sub rezerva dispozițiilor de la litera (k);
- (i) în momentul în care aduc modificări regulilor lor de origine sau introduc noi reguli de origine, statele membre nu aplică retroactiv aceste schimbări, așa cum ar prevedea actele cu putere de lege și normele administrative, și fără a aduce vreun prejudiciu acestora;
- (j) orice act administrativ întreprins în vederea determinării originii poate fi revizuit în cel mai scurt timp de către tribunale sau în conformitate cu proceduri de arbitraj, administrative sau judiciare, independente de autoritatea care a făcut determinarea, acestea putând modifica sau anula această determinare;
- (k) toate informațiile de natură confidențială sau care sunt furnizate cu titlu confidențial în vederea aplicării regulilor de origine, sunt considerate drept strict confidențiale de către autoritățile implicate, care nu le divulgă fără autorizarea expresă a persoanei sau guvernului care le-a furnizat, în afara cazului în care divulgarea lor ar putea fi solicitată în contextul unor proceduri judiciare.

*Articolul 3***Cerințe aplicabile după perioada de tranziție**

Ținând cont de faptul că toate statele membre au drept obiectiv, în baza programului de lucru pentru armonizare definit în partea IV, stabilirea unor reguli de origine armonizate, încă de la aplicarea rezultatelor acestui program statele membre acționează astfel încât:

- (a) să se aplice regulile de origine în mod egal pentru toate obiectivele vizate de articolul 1;
- (b) în cadrul regulilor lor de origine, țara ce urmează să fie stabilită ca fiind originea unei mărfi anume este fie aceea în care marfa a fost obținută în întregime, fie, dacă mai multe țări intervin în producerea mărfii respective, aceea în care a fost efectuată ultima transformare substanțială;
- (c) regulile de origine pe care le aplică importurilor și exporturilor nu sunt mai stricte decât cele pe care le aplică pentru a stabili dacă o marfă este sau nu din producția națională și nu creează discriminări pentru alte state membre, indiferent de afilierea fabricantilor mărfii în cauză;
- (d) regulile de origine sunt administrate în mod coerent, uniform, imparțial și rezonabil.
- (e) actele cu putere de lege, normele, hotărârile judecătorești și actele administrative cu aplicare generală referitoare la regulile de origine, sunt publicate ca și cum ar fi supuse procedurilor articolului X alineatul (1) GATT 1994 și în conformitate cu aceste proceduri;

⁽¹⁾ În privința solicitărilor făcute în primul an de la intrarea în vigoare a Acordului OMC, statele membre li se cere să furnizeze aceste aprecieri cât mai curând posibil.

▼B

- (f) la cererea unui exportator, a unui importator sau a oricărei persoane îndreptățite, evaluările cu privire la stabilirea originii unei mărfi sunt furnizate cât mai curând posibil, dar nu mai târziu de o sută cincizeci de zile de la data solicitării, cu condiția de a fi fost comunicate toate elementele necesare. Solicitățile de stabilire a originii sunt acceptate înaintea efectuării schimburilor cu marfa respectivă și pot fi acceptate în orice moment după aceea. Aprecierile sunt valabile trei ani sub rezerva că faptele pe care se bazează și condițiile în care au fost realizate, inclusiv regulile de origine, rămân comparabile. În cazul în care părțile implicate sunt informate dinainte, evaluările nu mai sunt valabile dacă o decizie care le este contrară se ia în cadrul unei reexaminări prevăzute la litera (h). Evaluările se fac publice sub rezerva dispozițiilor de la litera (i);
- (g) în momentul în care aduc modificări regulilor lor de origine sau introduc noi reguli de origine, statele membre nu aplică retroactiv aceste schimbări, așa cum ar prevedea actele cu putere de lege și normele administrative, și fără a aduce vreun prejudiciu acestora;
- (h) orice act administrativ întreprins în vederea stabilirii originii poate fi reexaminat în cel mai scurt timp de către tribunale sau în conformitate cu proceduri de arbitraj, administrative sau judiciare, independente de autoritatea care a făcut determinarea, putându-se modifica sau anula această determinare;
- (i) toate informațiile de natură confidențială sau care sunt furnizate cu titlu confidențial în vederea aplicării regulilor de origine, sunt considerate drept strict confidențiale de către autoritățile implicate, care nu le divulgă fără autorizarea expresă a persoanei sau guvernului care le-a furnizat, în afara cazului în care divulgarea lor ar putea fi solicitată în contextul unor proceduri judiciare.

PARTEA III

ARANJAMENTE PRIVIND PROCEDURILE DE NOTIFICARE, EXAMINARE, CONSULTARE ȘI SOLUȚIONARE A LITIGIILOR*Articolul 4***Instituții**

(1) Se constituie un Comitet pentru regulile de origine (denumit în prezentul acord „Comitetul”) compus din reprezentanții fiecărui stat membru. Comitetul își alege președintele și se întâlnește ori de câte ori este necesar, dar cel puțin o dată pe an, pentru a oferi statelor membre posibilitatea de a avea consultări asupra problemelor referitoare la aplicarea părților I, II, III, și IV sau promovarea obiectivelor definite în aceste părți, și pentru a exercita celelalte atribuții care i-au fost încredințate în baza prezentului acord sau de către Consiliul pentru comerțul cu mărfuri. Dacă este necesar, Comitetul cere informații sau avizul Comitetului tehnic prevăzut la alineatul (2) asupra chestiunilor legate de prezentul acord. De asemenea, Comitetul poate cere Comitetului tehnic să efectueze și alte lucrări pe care le consideră necesare pentru promovarea obiectivelor mai sus menționate ale prezentului acord. Secretariatul OMC asigură secretariatul Comitetului.

(2) Se constituie un Comitet tehnic pentru regulile de origine (denumit în prezentul acord „Comitet tehnic”) plasat sub auspiciile Consiliului de cooperare vamală (CCV), așa cum se prevede în anexa I. Comitetul tehnic efectuează lucrările tehnice prevăzute în partea a IV-a și stabilite în anexa I. În cazurile în care este necesar, Comitetul tehnic cere informații și avizul Comitetului asupra chestiunilor legate de prezentul acord. Comitetul tehnic poate cere, de asemenea, Comitetului să efectueze și alte lucrări pe care le consideră necesare pentru promovarea obiectivelor mai sus menționate ale prezentului acord. Secretariatul CCV asigură secretariatul Comitetului tehnic.

▼ B*Articolul 5***Informarea privind regulile de origine și proceduri de modificare și adoptare de noi reguli de origine**

(1) Fiecare stat membru comunică Secretariatului, în termen de nouăzeci de zile de la data intrării în vigoare a Acordului OMC pentru respectivul stat, regulile sale de origine și hotărârile sale judecătorești și actele administrative cu aplicare generală referitoare la regulile de origine aplicabile la acea dată. Dacă, prin omisiune, o regulă de origine nu a fost comunicată, statul membru în cauză o comunică imediat ce acest lucru devine cunoscut. Listele cu informațiile primite și care pot fi consultate la Secretariat sunt distribuite statelor membre de către acesta.

(2) În timpul perioadei prevăzute la articolul 2, statele membre care aduc modificări, altele decât *de minimis* regulilor de origine, sau care introduc noi reguli de origine care, în scopurile prezentului articol, cuprind orice regulă de origine prevăzută la alineatul (1) și necomunicată Secretariatului, publică un anunț în acest sens, cel puțin cu șaiszeci de zile înainte de intrarea în vigoare a regulii modificate sau a noii reguli, în așa fel încât părțile interesate să poată lua cunoștință de intenția lor de a modifica o regulă de origine sau de a introduce o nouă regulă, cu excepția cazului când apar sau riscă să apară situații excepționale pentru un stat membru. În astfel de situații excepționale, statul membru respectiv publică regula modificată sau noua regulă cât mai curând posibil.

*Articolul 6***Examinarea**

(1) Comitetul examinează anual aplicarea și funcționarea părților II și III ale prezentului acord, ținând cont de obiectivele lui. Comitetul informează anual Consiliul pentru comerțul cu mărfuri asupra elementelor intervenite în cursul perioadei supuse examinării.

(2) Comitetul examinează prevederile părților I, II și III și propune modificările necesare pentru reflectarea rezultatelor programului de lucru pentru armonizare.

(3) În colaborare cu Comitetul tehnic, Comitetul stabilește un mecanism care să permită studierea și propunerea de modificări a fi aduse rezultatelor programului de lucru pentru armonizare, ținând cont de obiectivele și principiile stabilite la articolul 9. Poate fi vorba de cazurile în care regulile trebuie făcute operaționale sau reactualizate, pentru a ține cont de noile procese de producție influențate de schimbări tehnologice.

*Articolul 7***Consultări**

Prevederile articolului XXII al GATT 1994, așa cum sunt precizate și aplicate prin Înțelegerea privind soluționarea litigiilor se aplică prezentului acord.

*Articolul 8***Soluționarea litigiilor**

Prevederile articolului XXIII din GATT 1994, se aplică prezentului acord așa cum sunt precizate și aplicate în Înțelegerea privind soluționarea litigiilor.

PARTEA IV

ARMONIZAREA REGULILOR DE ORIGINE

*Articolul 9***Obiective și principii**

- (1) În vederea armonizării regulilor de origine și, în special, a asigurării unei mai mari certitudini în desfășurarea comerțului mondial, Conferința ministerială îndeplinește, împreună cu CCV, programul de lucru definit mai jos, bazându-se pe următoarele principii:
- (a) regulile de origine trebuie aplicate în mod egal pentru toate obiectivele stabilite la articolul 1;
 - (b) regulile de origine trebuie să prevadă ca țara a fi stabilită ca fiind originea unei mărfi specifice să fie aceea în care marfa a fost obținută în întregime, sau, dacă sunt mai multe țări implicate în producerea mărfii respective, aceea în care a fost efectuată ultima transformare esențială;
 - (c) regulile de origine trebuie să fie obiective, inteligibile și previzibile;
 - (d) indiferent de măsura sau instrumentul de care ar putea fi legate, regulile de origine nu trebuie să fie utilizate drept instrumente care urmăresc, direct sau indirect, obiective comerciale. Ele nu trebuie să aibă prin ele însele efecte de restricționare, denaturare sau dezorganizare a comerțului internațional. Nu trebuie să impună cerințe stricte nejustificate și nici să solicite, drept condiție prealabilă stabilirii țării de origine, îndeplinirea unei anumite condiții nelegate de fabricare sau prelucrare. Totuși, costurile care nu sunt legate direct de fabricare sau prelucrare pot fi luate în calcul în vederea aplicării criteriului procentului *ad valorem*;
 - (e) regulile de origine trebuie să poată fi administrate într-un mod coerent, uniform, imparțial și rezonabil;
 - (f) regulile de origine trebuie să fie coerente;
 - (g) regulile de origine ar trebui să se bazeze pe un criteriu pozitiv. Criteriile negative ar putea fi folosite pentru a clarifica un criteriu pozitiv.

Program de lucru

- (2) (a) Programul de lucru este inițiat cât mai curând posibil după intrarea în vigoare a Acordului OMC și se încheie într-o perioadă de trei ani de la inițiere.
- (b) Comitetul și Comitetul tehnic, prevăzute la articolul 4, sunt organele abilitate să conducă aceste activități.
- (c) Pentru ca CCV să contribuie în detaliu la aceste lucrări, Comitetul solicită Comitetului tehnic să contribuie cu interpretările și opiniile sale rezultând din lucrările descrise mai jos, pe baza principiilor enunțate la alineatul (1). Pentru a garanta că programul de lucru pentru armonizare este încheiat la termenul prevăzut, aceste lucrări se desfășoară pe sectoare de produse, pe baza diverselor capitole sau secțiuni ale Nomenclaturii Sistemului Armonizat (SA).
- (i) *Mărfuri obținute în întregime într-un stat și operațiuni sau procedee minimale*

Comitetul tehnic stabilește definiții armonizate pentru:

- mărfurile ce trebuie să fie considerate ca fiind obținute în întregime într-o țară. Aceste lucrări sunt cât mai detaliate posibil;

▼B

- operațiunile sau procedeele minimale care nu conferă prin ele însele originea unei mărfi.

Rezultatele acestor activități sunt comunicate Comitetului în decurs de trei luni de la primirea solicitării acestuia;

(ii) *Transformare substanțială - Schimbarea încadrării tarifare*

- Comitetul tehnic are în vedere și studiază în amănunt, pe baza criteriului transformării substanțiale, posibilitatea de a utiliza schimbarea subpoziției sau poziției tarifare atunci când elaborează reguli de origine pentru produse specifice sau pentru un sector de produse, dar și, dacă este cazul, schimbarea minimă în nomenclatorul care răspunde acestui criteriu;
- Comitetul tehnic împarte lucrările sus-menționate pe produse, ținând cont de capitolele sau secțiunile Nomenclaturii Sistemului Armonizat (SA), în așa fel încât să înainteze Comitetului rezultatele lucrărilor sale cel puțin trimestrial. Comitetul tehnic își încheie lucrările sus menționate într-un termen de un an și trei luni de la primirea solicitării Comitetului;

(iii) *Transformare substanțială - Criterii suplimentare*

După încheierea lucrărilor prevăzute la punctul (ii) pentru fiecare sector sau categorie de produse pentru care folosirea exclusivă a Nomenclaturii Sistemului Armonizat (SA) nu permite evidențierea transformării substanțiale, Comitetul tehnic:

- are în vedere și studiază amănunțit, pe baza criteriului transformării substanțiale, posibilitatea folosirii, în plus sau exclusiv, a altor criterii, inclusiv cel al procentului *ad valorem* ⁽¹⁾ și/sau cel al operațiunii de fabricație sau prelucrare ⁽²⁾, atunci când elaborează reguli de origine pentru produse anume sau pentru un sector de produse;
- poate furniza explicații privind propunerile sale;
- împarte lucrările sus-menționate pe produse ținând cont de capitole sau secțiuni ale Nomenclaturii Sistemului Armonizat (SA), astfel încât să comunice rezultatele lucrărilor sale Comitetului cel puțin trimestrial. Comitetul tehnic își încheie lucrările mai sus menționate într-un termen de doi ani și trei luni de la primirea solicitării Comitetului.

Rolul Comitetului

- (3) Pe baza principiilor enunțate la alineatul (1):
- (a) Comitetul studiază periodic interpretările și avizele Comitetului tehnic în concordanță cu termenele prevăzute la alineatul (2) litera (c) punctele (i), (ii) și (iii), în vederea aprobării acestor interpretări și opinii. Comitetul poate cere Comitetului tehnic să îmbunătățească sau să aprofundeze lucrările sale și/sau să dezvolte noi abordări. Pentru a veni în sprijinul Comitetului tehnic, Comitetul trebuie să indice motivele solicitărilor sale de lucrări suplimentare și, dacă este cazul, să sugereze alte abordări posibile;
- (b) după încheierea tuturor lucrărilor prevăzute la alineatul (2) litera (c) punctele (i), (ii) și (iii), Comitetul examinează rezultatele din punct de vedere al coerenței lor globale.

⁽¹⁾ Dacă este ales criteriul procentului *ad valorem*, se va indica, de asemenea, în regulile de origine și metoda de calcul a acestui procent.

⁽²⁾ Dacă este ales criteriul operațiunii de fabricație sau prelucrare, se va indica în mod clar operațiunea ce va conferi originea produsului în cauză.

▼ B

Rezultatele programului de lucru pentru armonizare și lucrări ulterioare

- (4) Conferința ministerială stabilește rezultatele programului de lucru pentru armonizare într-o anexă ce face parte integrantă din prezentul acord⁽¹⁾. Conferința ministerială fixează un termen pentru intrarea în vigoare a acestei anexe.

⁽¹⁾ În același timp se vor studia măsurile privind soluționarea diferendelor ce se referă la clasificarea vamală.

▼B*ANEXA I***COMITETUL TEHNIC PENTRU REGULILE DE ORIGINE****Atribuții**

1. Atribuțiile permanente ale Comitetului tehnic sunt următoarele:
 - (a) la cererea unui membru al Comitetului tehnic, să examineze problemele tehnice specifice care reies din administrarea curentă a regulilor de origine ale statelor membre, și să dea avize consultative privind soluțiile potrivite, pe baza faptelor prezentate;
 - (b) să furnizeze informațiile și consultațiile care ar putea fi cerute de oricare stat membru sau de către Comitet în legătură cu orice problemă legată de stabilirea originii mărfurilor;
 - (c) să întocmească și să distribuie rapoarte periodice asupra aspectelor tehnice ale funcționării prezentului acord și asupra situației acestuia;
 - (d) să analizeze anual aspectele tehnice ale aplicării și funcționării Părților II și III.
2. Comitetul tehnic exercită orice alte atribuții pe care Comitetul ar putea să i le solicite.
3. Comitetul tehnic se străduiește să finalizeze într-o perioadă rezonabil de scurtă lucrările privind chestiunile specifice, în special cele asupra cărora el este sesizat de către statele membre sau de către Comitet.

Reprezentare

4. Fiecare stat membru are dreptul să fie reprezentat în Comitetul tehnic. Fiecare stat membru poate desemna un delegat și unul sau mai mulți supleanți pentru a-l reprezenta în Comitetul tehnic. Orice stat membru astfel reprezentat la Comitetul tehnic este denumit în prezenta anexă „membru” al Comitetului tehnic. Reprezentanții membrilor Comitetului tehnic pot fi asistați de consilieri la reuniunile Comitetului tehnic. Secretariatul OMC poate, de asemenea, să asiste la aceste reuniuni, cu statut de observator.
5. Membrii CCV care nu sunt state membre ale OMC pot fi reprezentați la reuniunile Comitetului tehnic printr-un delegat, sau unul sau mai mulți supleanți. Acești reprezentanți asistă la reuniunile Comitetului tehnic în calitate de observatori.
6. Sub rezerva aprobării Președintelui Comitetului tehnic, Secretarul general al CCV (denumit în continuare „Secretarul general”) poate invita reprezentanți ai guvernelor ce nu sunt nici state membre ale OMC și nici membri ai CCV, precum și reprezentanți ai unor organizații guvernamentale și profesionale internaționale, pentru a asista la reuniunile Comitetului tehnic, în calitate de observatori.
7. Numele delegaților, supleanților și consilierilor care sunt desemnați să participe la reuniunile Comitetului tehnic, sunt comunicate Secretarului general.

Reuniuni

8. Comitetul tehnic se va reuni ori de câte ori este necesar, dar cel puțin o dată pe an.

Proceduri

9. Comitetul tehnic își alege propriul Președinte și își stabilește propriile sale reguli de procedură.

ANEXA II

DECLARAȚIE COMUNĂ PRIVIND REGULILE DE ORIGINE PREFERENȚIALE

1. Recunoscând că anumite state membre aplică reguli de origine preferențiale, diferite de regulile de origine nepreferențiale, statele membre convin asupra celor ce urmează.
2. În sensul prezentei declarații comune, prin reguli de origine preferențiale se înțeleg actele cu putere de lege, normele și actele administrative cu aplicare generală folosite de orice stat membru pentru a stabili dacă mărfurile pot beneficia de un tratament preferențial în cadrul regimurilor contractuale sau autonome ce conduc la acordarea de preferințe tarifare, mergând dincolo de aplicarea articolului I alineatul (1) din GATT 1994.
3. Statele membre convin să acționeze astfel încât:
 - (a) atunci când emit acte administrative cu aplicare generală, cerințele ce trebuie îndeplinite să fie definite clar. În special:
 - (i) în cazurile în care se aplică criteriul schimbării încadrării tarifare, o astfel de regulă de origine preferențială, și orice excepție de la această regulă, trebuie să se specifice în mod clar subpozițiile sau pozițiile nomenclaturii tarifare ce fac obiectul regulii;
 - (ii) în cazurile în care se aplică criteriul procentului *ad valorem*, să se indice, de asemenea, în regulile de origine preferențiale metoda de calcul a acestui procent;
 - (iii) în cazul în care se stabilește folosirea criteriului operațiunii de fabricație sau prelucrare, să se indice exact operațiunea ce va conferi mărfii respective originea sa preferențială;
 - (b) regulile lor de origine preferențiale se bazează pe un criteriu pozitiv. Regulile de origine preferențiale care definesc ce anume nu conferă originea preferențială (criteriul negativ), pot fi admise ca elemente de clarificare a unui criteriu pozitiv, sau în cazurile particulare în care o determinare pozitivă a originii preferențiale nu este necesară;
 - (c) actele cu putere de lege, normele, hotărâri judiciare și actele administrative cu aplicare generală referitoare la regulile de origine preferențiale se publică ca și cum ar fi supuse și în conformitate cu prevederile articolului X alineatul (1) al GATT 1994;
 - (d) la cererea unui exportator, a unui importator sau a oricărei alte persoane îndreptățite, aprecierile cu privire la originea preferențială pe care o atribuie unei mărfi, sunt furnizate cât mai curând posibil, dar nu mai târziu de o sută cincizeci de zile⁽¹⁾ de la data solicitării, cu condiția să fi fost comunicate toate elementele necesare. Solicitățile de apreciere vor fi acceptate înaintea efectuării schimburilor cu marfa respectivă și vor putea fi acceptate în orice moment după aceea. Aprecierile vor fi valabile trei ani, sub rezerva ca faptele pe care se bazează și condițiile în care au fost realizate, inclusiv regulile de origine preferențiale, să rămână comparabile. Cu condiția ca părțile implicate să fie informate dinainte, aprecierile nu vor mai fi valabile dacă o decizie care le va fi contrară va fi luată în cadrul unei revizuirii, prevăzută la litera (f). Aprecierile vor fi făcute publice sub rezerva dispozițiilor de la litera (g);
 - (e) dacă se aduc modificări regulilor lor de origine preferențiale sau se introduc noi reguli de origine preferențiale, aceste schimbări nu se vor aplica retroactiv, așa cum prevăd legile și reglementările lor și nu vor aduce vreun prejudiciu acestora;

⁽¹⁾ În privința solicitărilor făcute în timpul primului an începând de la intrarea în vigoare a Acordului OMC, statelor membre li se va cere numai să furnizeze aceste aprecieri cât mai curând posibil.

▼ B

- (f) orice acțiune administrativă întreprinsă în vederea determinării originii preferențiale, va putea fi revizuită în cel mai scurt timp de către tribunale judiciare, de arbitraj sau administrative sau după proceduri judiciare, independente de autoritatea care a făcut determinarea, acestea putând modifica sau anula această determinare;
 - (g) toate informațiile de natură confidențială sau care sunt furnizate cu titlu confidențial în vederea aplicării regulilor de origine preferențiale, vor fi considerate drept strict confidențiale de către autoritățile implicate, care nu le vor divulga fără autorizarea expresă a persoanei sau guvernului care le-a furnizat, în afara cazului în care divulgarea lor va putea fi solicitată în contextul unor proceduri judiciare.
4. Statele membre convin ca în cel mai scurt timp să comunice Secretariatului regulile lor de origine preferențiale, inclusiv o listă a măsurilor preferențiale cărora li se aplică acestea, hotărârile judecătorești și actele administrative cu aplicare generală privind regulile lor de origine preferențiale aplicabile la data intrării în vigoare a Acordului OMC pentru statul membru în cauză. În plus, statele membre convin să comunice Secretariatului cât mai curând posibil, orice modificare adusă regulilor lor de origine preferențiale sau noile reguli de origine preferențiale pe care le-au introdus. Listele cu informațiile primite – care pot fi consultate la Secretariat – vor fi distribuite statelor membre de către Secretariat.

▼B**ACORD REFERITOR LA PROCEDURILE PRIVIND LICENȚELE DE IMPORT**

MEMBRII,

având în vedere negocierile comerciale multilaterale,

dorind să promoveze obiectivele GATT 1994,

ținând cont de nevoile specifice comerciale, financiare și de dezvoltare ale țărilor membre în curs de dezvoltare,

recunoscând faptul că acordarea automată a licențelor de import este utilă în anumite cazuri și că aceasta nu ar trebui să fie utilizată pentru limitarea schimburilor comerciale,

recunoscând faptul că licențele de import pot fi utilizate pentru administrarea unor măsuri cum sunt cele adoptate în sensul dispozițiilor relevante ale GATT 1994,

luând în considerare dispozițiile GATT 1994 care se aplică procedurilor în materie de licențe de import,

dorind să se asigure că procedurile în materie de licențe de import nu sunt utilizate într-o manieră contrară principiilor și obligațiilor enunțate în GATT 1994,

recunoscând faptul că fluxul comerțului internațional ar putea fi stânjenit prin utilizarea inadecvată a procedurilor în materie de licențe de import,

convinși că regimul licențelor de import, în special cel privind licențele de import neautomate, ar trebui aplicat în mod transparent și previzibil,

recunoscând faptul că procedurile în materie de licențe neautomate nu ar trebui să constituie o povară administrativă mai mare decât este absolut necesar pentru a administra măsura respectivă,

dorind să simplifice procedurile și practicile administrative utilizate în comerțul internațional și să le asigure transparența, precum și să vegheze ca aceste proceduri și practici să fie aplicate și administrate corect și echitabil,

dorind să creeze un mecanism consultativ și să soluționeze rapid, echitabil și cu eficacitate litigiile apărute în cadrul prezentului acord,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

*Articolul 1***Dispoziții generale**

(1) În sensul prezentului acord, formalitățile de licențe de import sunt definite ca proceduri administrative ⁽¹⁾ utilizate pentru aplicarea regimurilor licențelor de import care presupun, ca o condiție prealabilă pentru importul pe teritoriul vamal al membrului importator, depunerea unei cereri sau a altor documente (altele decât cele necesare pentru vămuire) la organismul administrativ corespunzător.

(2) Membrii veghează ca procedurile administrative utilizate pentru punerea în aplicare a regimurilor de licențe de import să fie în conformitate cu dispozițiile corespunzătoare ale GATT 1994 inclusiv ale anexelor și protocoalelor acestuia, astfel cum sunt interpretate de prezentul acord, pentru a preveni denaturarea regulilor comerciale care ar putea rezulta dintr-o aplicare inadecvată a acestor proceduri, ținând cont de obiectivele de dezvoltare economică și nevoile financiare și comerciale ale țărilor membre în curs de dezvoltare ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Acele proceduri care sunt desemnate prin termenul „licențe” precum și alte proceduri administrative similare.

⁽²⁾ Nici o prevedere a prezentului acord nu va fi interpretată ca implicând punerea în discuție în baza prezentului acord a temeiului, domeniului de aplicare sau duratei unei măsuri aplicate prin procedura în materie de licențe.

▼ B

- (3) Regulile referitoare la procedurile în materie de licențe de import sunt aplicate în mod neutru și administrate într-o manieră corectă și echitabilă.
- (4) (a) Regulile și toate informațiile referitoare la procedurile de depunere a cererilor, inclusiv condițiile de eligibilitate a persoanelor, întreprinderilor și instituțiilor care prezintă asemenea cereri, organul (organele) administrativ (administrative) căruia (cărora) să le fie adresate, precum și listele de produse care fac obiectul licențelor sunt publicate în sursele notificate Comitetului pentru licențe de import prevăzut în articolul 4 (denumit în continuare „Comitetul”), astfel încât să permită autorităților⁽¹⁾ și comercianților să le ia la cunoștință. Această publicare are loc, ori de câte ori este posibil, cu douăzeci și una de zile înaintea datei efective la care prevederea produce efecte, dar în nici un caz după această dată. Orice excepții, derogări sau modificări ale regulilor referitoare la procedurile licențelor sau la listele de produse care fac obiectul licențelor sunt, de asemenea, publicate în același mod și în aceleași termene ca și cele menționate mai sus. Exemplare ale acestor publicații sunt, de asemenea, puse la dispoziția Secretariatului.
- (b) Membrii care doresc să înainteze comentarii în scris li se asigură posibilitatea să discute aceste comentarii la cerere. Membrii în cauză iau în considerare în mod corespunzător aceste comentarii și rezultatele discuțiilor.
- (5) Formularele de cerere și, după caz, de reînnoire sunt cât mai simple posibil. Documentele și informațiile considerate strict necesare pentru buna funcționare a regimului de licențe pot fi solicitate cu ocazia depunerii cererii.
- (6) Procedurile de cerere și după caz, de reînnoire vor fi cât mai simple posibil. Solicitanții trebuie să dispună de un termen rezonabil pentru depunerea cererilor de licențe. În cazul în care a fost fixat un termen final, acesta ar trebui să fie de cel puțin 21 de zile, cu posibilitate de prelungire în situațiile în care numărul cererilor primite în acest termen este insuficient. Solicitanții se adresează unui singur organism administrativ pentru depunerea cererii. În cazul în care este strict necesar să se adreseze la mai mult de un organism administrativ, numărul acestor organisme administrative trebuie limitat la trei.
- (7) Nici o cerere nu este refuzată din motive de erori minore în documentație, care nu modifică informațiile de bază furnizate de aceasta. Pentru omisiunile sau erorile în documentație sau în procedură care în mod evident nu au fost făcute cu intenție de fraudă sau care nu constituie o neglijență gravă nu se impun penalizări mai mari decât cele necesare pentru a constitui un simplu avertisment.
- (8) Mărfurile importate sub licență nu sunt refuzate pentru variații minore de valoare, cantitate sau greutate față de cifrele indicate pe licență, ca urmare a evenimentelor în timpul transportului, a diferențelor datorate încărcăturii în vrac a mărfurilor și altor diferențe minore, în conformitate cu practica comercială normală.
- (9) Valuta necesară pentru plata importurilor sub licență este pusă la dispoziția deținătorilor de licențe pe aceeași bază ca și aceea care se aplică importurilor de mărfuri pentru care nu se solicită licență de import.
- (10) În ceea ce privește excepțiile referitoare la securitate, se aplică dispozițiile articolului XXI al GATT 1994.
- (11) Dispozițiile prezentului acord nu obligă nici un membru să dezvăluie informații confidențiale a căror divulgare ar constitui un obstacol pentru aplicarea actelor cu putere de lege sau ar fi contrară interesului public sau ar aduce atingere intereselor comerciale legitime ale unor anumite întreprinderi, publice sau private.

⁽¹⁾ În sensul prezentului acord, termenul „autorități” este considerat ca incluzând autoritățile competente ale Comunităților Europene.

▼ B*Articolul 2***Licențe de import automate ⁽¹⁾**

- (1) Prin licențe de import automate se înțelege licențele de import care sunt acordate în toate cazurile ca urmare a depunerii unei cereri și în conformitate cu dispozițiile alineatului (2) litera (a).
- (2) Pe lângă dispozițiile articolului 1 alineatele (1)-(11) și ale alineatului (1) al prezentului articol, dispozițiile următoare sunt aplicate procedurilor în materie de licențe de import automate ⁽²⁾:
- (a) Procedurile în materie de licențe automate nu sunt administrate într-o manieră care să aibă efecte de restricționare a importurilor care fac obiectul licențelor automate. Procedurile în materie de licențe automate sunt considerate ca având efecte restrictive asupra comerțului cu excepția cazurilor în care, între altele:
- (i) orice persoană, firmă sau instituție care îndeplinește condițiile legale ale membrului importator pentru a efectua operațiuni de import supuse unei licențe automate are dreptul, în condiții de egalitate, să solicite și să obțină licențe de import;
- (ii) cererile de licențe pot fi depuse în orice zi lucrătoare înainte de vânuirea mărfurilor;
- (iii) cererile de licență prezentate în formă corespunzătoare și completă sunt aprobate, în măsura în care acest lucru este posibil din punct de vedere administrativ, imediat după primirea lor ori în termen de cel mult 10 zile lucrătoare;
- (b) Membrii recunosc că licențele de import automate pot fi necesare ori de câte ori nu există alte proceduri corespunzătoare. Licențele de import automate pot fi menținute atâta timp cât continuă să existe circumstanțele care au motivat introducerea lor, și atâta timp cât obiectivele administrative urmărite nu pot fi atinse într-o manieră mai adecvată.

*Articolul 3***Licențele de import neautomate**

- (1) Următoarele dispoziții, în afara celor din alineatele (1)-(11) ale articolului 1 se aplică procedurilor în materie de licențe de import neautomate. Prin procedurile în materie de licențe de import neautomate se înțelege licențe de import care nu se încadrează în definiția enunțată în alineatul (1) al articolului 2.
- (2) Licențele de import neautomate nu trebuie să aibă efecte restrictive asupra comerțului sau de denaturare a importurilor în plus față de cele cauzate de impunerea restricției. Procedurile licențelor de import neautomate corespund, în ceea ce privește domeniul lor de aplicare și durata, măsurii pentru aplicarea căreia sunt utilizate și nu impun o sarcină administrativă mai mare decât este absolut necesar pentru administrarea măsurii.
- (3) În cazul licențelor destinate altor scopuri decât de a aplica restricții cantitative, membrii publică informații suficiente, astfel încât ceilalți membri și comercianți să cunoască pe ce bază sunt eliberate și alocate licențele.

⁽¹⁾ Acele proceduri în materie de licențe de import care necesită depunerea unei garanții, care nu au efecte restrictive asupra importurilor, trebuie să fie considerate ca făcând parte din domeniul de aplicare a alineatelor (1) și (2).

⁽²⁾ O țară membră în curs de dezvoltare, alta decât țara membră în curs de dezvoltare care era parte la Acordul referitor la procedurile privind licențele de import, din 12 aprilie 1979, pentru care dispozițiile de la litera (a) punctul (ii) și litera (a) punctul (iii) produc dificultăți specifice, poate, cu notificarea Comitetului, să amâne aplicarea dispozițiilor acestor paragrafe pentru o perioadă care nu poate depăși doi ani de la data intrării în vigoare a Acordului OMC pentru membrul în cauză.

▼B

- (4) În cazul în care un membru oferă posibilitatea ca persoane, întreprinderi sau instituții să solicite excepții sau derogări de la formalitățile de licență, acest lucru este menționat în informațiile publicate în conformitate cu articolul 1 alineatul (4), indicând, de asemenea, modul în care trebuie să fie prezentată o astfel de cerere, și, în măsura posibilului, în ce împrejurări cererile respective sunt luate în considerare.
- (5) (a) Membrii furnizează, la cerere, oricărui membru având un interes în comerțul cu produsul vizat, orice informații utile privind:
- (i) administrarea restricțiilor;
 - (ii) licențele de import eliberate într-o perioadă de timp recentă;
 - (iii) repartizarea acestor licențe între țările furnizoare;
 - (iv) în cazul în care acest lucru este posibil, statistici ale importurilor (valorice și/sau cantitative) referitoare la produsele supuse licențelor de import. Nu se va aștepta ca țările membre în curs de dezvoltare să-și asume, în această privință, sarcini administrative sau financiare suplimentare;
- (b) Membrii care administrează contingente pe bază de licențe fac publice cantitatea totală și valoarea totală a contingentelor, datele de deschidere și închidere ale acestora, precum și orice modificare a acestor elemente, în termenii specificați la articolul 1 alineatul (4) și într-o astfel de manieră încât să permită autorităților și comercianților să ia cunoștință de conținutul lor;
- (c) În cazul contingentelor repartizate între țări furnizoare, membrul care aplică restricția îi informează, în cel mai scurt timp, pe toți ceilalți membri care au un interes în furnizarea produsului în cauză, asupra părții din contingent, exprimată cantitativ sau valoric, care este atribuită pentru perioada în curs diferitelor țări furnizoare și va publica aceste informații în termenii specificați la articolul 1 alineatul (4) și într-o astfel de manieră încât să permită autorităților și comercianților să ia cunoștință de conținutul lor;
- (d) În cazul în care situația impune ca data de deschidere a contingentului să fie devansată, informațiile vizate de articolul 1 alineatul (4) ar trebui să fie publicate în termenii specificați în respectul alineatului, într-o astfel de manieră încât să permită autorităților și comercianților să ia cunoștință de conținutul lor;
- (e) Orice persoană, întreprindere sau instituție care îndeplinește condițiile legale sau administrative stabilite de membrul importator are dreptul, în condiții de egalitate, să solicite licențe și să fie avut în vedere pentru acordarea de licențe. În cazul în care o cerere de licență nu este aprobată, motivele pentru care nu a fost aprobată sunt comunicate, la cerere, solicitantului, care are drept la o cale de atac, în conformitate cu legislația internă sau cu alte proceduri interne ale membrului importator;
- (f) Perioada de examinare a cererilor nu depășește, exceptând imposibilitatea cauzată de rațiuni independente de voința membrilor, 30 de zile, în cazul în care cererile sunt examinate în ordinea primirii lor, potrivit principiului că primul venit este primul servit, și de 60 de zile, în cazul în care toate cererile sunt examinate simultan. În acest din urmă caz perioada de examinare a cererilor începe din ziua următoare datei la care expiră termenul anunțat pentru depunerea cererilor;
- (g) Durata de valabilitate a licențelor va fi rezonabilă și suficient de lungă încât să permită efectuarea importurilor. Durata de valabilitate a licențelor nu va împiedica importurile provenind de la mari distanțe, cu excepția cazurilor speciale când importurile sunt necesare pentru a răspunde unor cerințe neprevăzute pe termen scurt;

▼ B

- (h) În administrarea contingentelor, membrii nu împiedică efectuarea importurilor în conformitate cu licențele eliberate și nu descurajează utilizarea integrală a contingentelor;
- (i) La eliberarea licențelor, membrii țin seama că este de dorit să elibereze licențe corespunzând unei cantități de produse care reprezintă un interes economic;
- (j) În alocarea licențelor, membrii ar trebui să ia în considerare importurile anterioare efectuate de solicitant. În această privință ar fi indicat să se ia în considerare dacă licențele care au fost eliberate în trecut au fost utilizate integral în decursul unei perioade de referință recente. În cazurile în care licențele nu au fost integral utilizate, membrii examinează motivele care au determinat acest lucru și au în vedere aceste motive la repartizarea de noi licențe. Se are de asemenea în vedere o distribuție rezonabilă de licențe noilor importatori, ținând cont de faptul că este de dorit să se elibereze licențe corespunzând unei cantități de produse care reprezintă un interes economic. În această privință o atenție specială ar trebui să fie acordată importatorilor care importă produse originare din țări membre în curs de dezvoltare și, în special, din țările membre cel mai puțin dezvoltate;
- (k) În cazul contingentelor administrate prin intermediul licențelor și care nu sunt alocate țărilor furnizoare, deținătorii de licențe ⁽¹⁾ sunt liberi să aleagă sursa importurilor. În cazul contingentelor alocate țărilor furnizoare, licențele indică în mod clar țara sau țările;
- (l) În aplicarea dispozițiilor articolului 1 alineatul (8), compensații pot fi efectuate cu ocazia repartițiilor viitoare de licențe în cazul în care importurile efectuate depășesc nivelul unei licențe anterioare.

*Articolul 4***Instituții**

Se constituie un Comitet pentru licențe de import, compus din reprezentanți ai fiecărui membru. Comitetul își alege un președinte și un vicepreședinte și se reunește în cazul în care este necesar pentru a da membrilor posibilitatea de a iniția consultări asupra oricărei probleme privitoare la funcționarea acordului sau realizarea obiectivelor sale.

*Articolul 5***Notificarea**

- (1) Membrii care instituie proceduri de licențe sau care aduc modificări acestora le notifică Comitetului în termen de 60 de zile de la publicarea lor.
- (2) Notificările referitoare la instituirea de proceduri de licențe de import includ următoarele informații:
 - (a) lista produselor care fac obiectul procedurilor de licențe;
 - (b) locul în care se pot obține informații privind condițiile de admitere;
 - (c) organul (organele) administrativ(e) la care trebuie depuse cererile;
 - (d) data și numele publicației în care sunt anunțate procedurile în materie de licențe;

⁽¹⁾ Denumiți uneori „deținători de contingent”.

▼ B

- (e) indicarea caracterului automat sau neautomat al procedurilor în materie de licențe, în conformitate cu definițiile enunțate la articolele 2 și 3;
 - (f) în cazul procedurilor în materie de licențe de import automate, indicarea obiectivelor lor administrative;
 - (g) în cazul procedurilor în materie de licențe de import neautomate, indicarea măsurii care este pusă în aplicare prin intermediul licențelor; și
 - (h) durata de aplicare preconizată pentru procedura de licență, dacă aceasta poate fi estimată cu certitudine, și dacă nu, motivul pentru care nu poate fi furnizată această informație.
- (3) Notificările referitoare la modificarea procedurilor în materie de licențe de import indică elementele menționate mai sus, în cazul în care acestea sunt modificate.
- (4) Membrii notifică Comitetului publicația (publicațiile) în care sunt publicate informațiile solicitate la articolul 1 alineatul (4).
- (5) Orice membru interesat care consideră că un alt membru nu a notificat instituirea sau modificarea unei proceduri în materie de licențe, în conformitate cu dispozițiile alineatelor (1)-(3), poate aduce această chestiune în atenția unui alt membru. În cazul în care o notificare nu este prezentată ulterior, în cel mai scurt timp, membrul interesat poate notifica el însuși procedura de licență sau modificările care i-au fost aduse, inclusiv orice informații pertinente și disponibile.

*Articolul 6***Consultările și soluționarea litigiilor**

Consultările și soluționarea litigiilor în legătură cu orice problemă care ar afecta funcționarea prezentului acord sunt supuse dispozițiilor articolelor XXII și XXIII ale GATT 1994, astfel cum sunt precizate și aplicate prin Înțelegerea privind soluționarea litigiilor.

*Articolul 7***Reexaminarea**

- (1) Comitetul reexaminează punerea în aplicare și funcționarea prezentului acord după cum va fi necesar, dar cel puțin o dată la doi ani, ținând seama de obiectivele sale și de drepturile și obligațiile enunțate în prezentul acord.
- (2) Ca bază pentru reexaminarea efectuată de către Comitet, Secretariatul elaborează un raport factual bazat pe informațiile furnizate în conformitate cu dispozițiile articolului 5, răspunsurile la chestionarul anual cu privire la procedurile în materie de licențe de import⁽¹⁾ și orice alte informații relevante care sunt disponibile. Acest raport face un rezumat al informațiilor menționate, indicând în special orice modificare sau element nou intervenit în decursul perioadei avute în vedere și orice altă informație convenită de Comitet.
- (3) Membrii se angajează să completeze chestionarul anual cu privire la procedurile în materie de licențe de import în cel mai scurt timp și de manieră completă.
- (4) Comitetul informează Consiliul pentru comerțul cu mărfuri despre evoluțiile survenite în timpul perioadei supuse examinării.

⁽¹⁾ Distribuie pentru prima dată la 23 martie 1971 ca document L/3515 al GATT 1947.

▼ B

Articolul 8

Dispoziții finale

Rezerve

(1) Nu se pot formula rezerve față de dispozițiile prezentului acord fără consimțământul celorlalți membri.

Legislație internă

- (2) (a) Fiecare membru asigură, cel mai târziu la data la care Acordul OMC intră în vigoare pentru el, conformitatea actelor cu putere de lege, normelor și procedurilor administrative cu dispozițiile prezentului acord.
- (b) Fiecare membru informează comitetul în legătură cu orice modificări aduse actelor cu putere de lege și normelor administrative în legătură cu dispozițiile prezentului acord, precum și în aplicarea unor astfel de acte cu putere de lege și norme administrative.

▼B**ACORD PRIVIND SUBVENȚIILE ȘI MĂSURILE COMPENSATORII**

MEMBRII CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

PARTEA I

DISPOZIȚII GENERALE*Articolul 1***Definirea unei subvenții**

- 1.1. În sensul prezentului acord, se consideră că există o subvenție dacă:
- (a) 1. există o contribuție financiară a unei autorități publice sau a vreunui alt organism public de pe teritoriul unui membru (denumite în prezentul acord „autoritate publică”), de exemplu, în cazul în care:
- (i) o practică a autorității publice implică un transfer direct de fonduri (de exemplu sub formă de donații, împrumuturi și participare la capitalul social), transferuri potențiale directe de fonduri sau de pasive (de exemplu, garanții de împrumut);
 - (ii) încasări publice exigibile în mod normal la care se renunță la sau nu sunt percepute (de exemplu, stimulente fiscale cum ar fi creditarea impozitelor)⁽¹⁾;
 - (iii) o autoritate publică furnizează bunuri sau servicii, altele decât cele de infrastructură generală, sau achiziționează bunuri;
 - (iv) o autoritate publică efectuează vărsăminte către un mecanism de finanțare ori însărcinează sau dispune unui organism privat să execute unul sau mai multe tipuri de funcții enumerate de la punctele (i) la (iii) care sunt în mod normal de competența sa, iar practica urmată nu diferă în mod efectiv de practica normală a autorităților publice
- sau
2. în cazul în care există orice formă de sprijin a veniturilor sau a prețurilor, în sensul articolului XVI al GATT 1994
- și
- (b) în cazul în care, astfel, este conferit un avantaj.
1. 2. O subvenție, astfel cum a fost definită la alineatul (1), nu face obiectul dispozițiilor părții a II-a sau ale părților a III-a sau a V-a decât dacă este vorba de o subvenție specifică în conformitate cu dispozițiile articolului 2.

*Articolul 2***Specificitatea**

2.1. Pentru a se determina dacă o subvenție, astfel cum este definită la articolul 1 alineatul (1), este specifică unei întreprinderi ori unei ramuri de producție, sau unui grup de întreprinderi ori de ramuri de producție (denumite în prezentul acord „anumite întreprinderi”) care se află sub jurisdicția autorității care acordă această subvenție, se aplică următoarele principii:

⁽¹⁾ În conformitate cu dispozițiile articolului XVI al GATT 1994 (nota referitoare la articolul XVI) și cu dispozițiile din anexele I la III ale prezentului acord, exceptarea unui produs exportat de la taxe sau alte impuneri aplicabile produsului similar în cazul în care acesta este destinat consumului intern, sau rambursarea acestor taxe sau impuneri până la concurența sumelor datorate sau vărsate, nu vor fi considerate ca subvenție.

▼ B

- (a) În cazul în care autoritatea care acordă subvenția, sau legislația în temeiul căreia acționează respectiva autoritate, limitează în mod expres posibilitatea anumitor întreprinderi de a beneficia de subvenție, respectiva subvenție este specifică.
- (b) În cazul în care autoritatea care acordă subvenția, sau legislația în temeiul căreia acționează respectiva autoritate, stabilește criteriile sau condițiile obiective pentru a se beneficia de subvenție precum și pentru a se stabili valoarea acesteia⁽¹⁾, nu există specificitate, cu condiția ca dreptul de a beneficia de subvenție să fie automat și ca respectivele criterii sau condiții să fie respectate în mod strict. Criteriile sau condițiile trebuie să fie clar enunțate într-un act cu putere de lege, normă administrativă sau în alt document oficial, astfel încât să poată fi verificate.
- (c) În cazul în care, în pofida oricărei aparențe de nespecificitate care rezultă din aplicarea principiilor enunțate la literalele (a) și (b), există motive pentru a se considera că subvenția poate de fapt să fie specifică, se pot lua în considerare alți factori. Acești factori sunt următorii: utilizarea unui program de subvenții de către un număr limitat de anumite întreprinderi, utilizarea predominantă a acestora de către anumite întreprinderi, acordarea de subvenții disproporționate către anumite întreprinderi și modul discreționar în care a procedat autoritatea care acordă subvenția în decizia de a acorda o subvenție⁽²⁾. În aplicarea prezentului paragraf, se ține seama de amploarea diversificării activităților economice din cadrul jurisdicției autorității care acordă subvenția, precum și de perioada în cursul căreia s-a aplicat programul de subvenții.

2.2. O subvenție care este limitată la anumite întreprinderi situate în interiorul unei regiuni geografice determinate care se află sub jurisdicția autorității care acordă această subvenție este specifică. Se înțelege că fixarea sau modificarea nivelului de impozitare cu aplicabilitate generală de către autoritățile publice de la toate nivelurile care sunt abilitate să facă acest lucru nu este considerată ca fiind o subvenție specifică în sensul prezentului acord.

2.3. Orice subvenție care cade sub incidența dispozițiilor articolului 3 este considerată ca specifică.

2.4. Orice determinare de specificitate în virtutea dispozițiilor prezentului articol va fi clar fundamentată pe elemente de probă pozitive.

PARTEA A II-A**SUBVENȚII INTERZISE***Articolul 3***Interdicția**

3.1. Cu excepția a ceea ce este prevăzut în Acordul privind agricultura, următoarele subvenții, în sensul articolului 1, sunt interzise:

⁽¹⁾ Expresia „criterii obiective sau condiții”, astfel cum este utilizată aici, înseamnă criterii sau condiții neutre, care nu favorizează anumite întreprinderi în raport cu altele și care sunt de natură economică și aplicabile pe orizontală, de exemplu, numărul de salariați sau mărimea întreprinderii.

⁽²⁾ În acest scop se va ține cont, în special, de informațiile referitoare la frecvența cu care au fost refuzate sau aprobate cererile pentru o subvenție și motivele acestor decizii.

▼B

- (a) subvențiile dependente, de drept sau de fapt⁽¹⁾, fie exclusiv, fie alături de alte condiții, de rezultatele la export, inclusiv cele care sunt enumerate cu titlu de exemplu în anexa I⁽²⁾;
- (b) subvențiile dependente, fie exclusiv, fie alături de alte condiții, de utilizarea preferențială de produse autohtone față de produse importate.

3.2. Un membru nu acordă, nici nu menține subvențiile menționate la alineatul (1).

*Articolul 4***Căi de atac**

4.1. De fiecare dată când un membru are motive să creadă că o subvenție interzisă este acordată sau menținută de către un alt membru, acel membru poate cere consultări cu celălalt membru în cauză.

4.2. O cerere de consultări în conformitate cu alineatul (1) cuprinde o expunere a probelor disponibile referitoare la existența și natura subvenției în discuție.

4.3. În cazul în care este prezentată o cerere de consultări în conformitate cu alineatul (1), membrul despre care se crede că acordă sau menține subvenția în discuție se angajează în aceste consultări cât mai repede posibil. Obiectul consultărilor este de a se preciza faptele și de a se ajunge la o soluție convenită reciproc.

4.4. În cazul în care, în termen de 30 de zile⁽³⁾ calculate de la data cererii de consultări, nu a intervenit nici o soluție convenită reciproc, orice membru parte la aceste consultări poate să supună problema Organului de soluționare a litigiilor (denumit în prezentul acord „OSL”) în vederea constituirii imediate a unui grup special, cu excepția cazului în care OSL decide prin consens să nu constituie un grup special.

4.5. La constituirea sa, grupul special poate solicita asistența Grupului permanent de experți⁽⁴⁾ (denumit în prezentul acord „GPE”) pentru a stabili dacă măsura în discuție este o subvenție interzisă. În cazul în care a fost solicitat, GPE examinează imediat probele referitoare la existența și natura măsurii în discuție și acordă membrului care aplică sau menține măsura, posibilitatea de a demonstra că măsura în discuție nu este o subvenție interzisă. GPE comunică concluziile sale grupului special într-un termen stabilit de către grupul special. Concluziile GPE cu privire la chestiunea de a se stabili dacă măsura în discuție este sau nu o subvenție interzisă sunt acceptate de către grupul special fără modificare.

4.6. Grupul special prezintă raportul său final părților aflate în diferend. Acest raport este comunicat tuturor membrilor într-un termen de 90 de zile calculat de la data la care se decide compoziția și mandatul grupului special.

(1) Această condiție este îndeplinită atunci când faptele demonstrează că acordarea unei subvenții, fără să fi fost din punct de vedere juridic condiționată de rezultatele la export, este în fapt legată de exporturi sau de încasările de export efective sau prevăzute. Simplul fapt că o subvenție este acordată unor întreprinderi care exportă nu va fi pentru acest unic motiv considerată ca o subvenție la export în sensul prezentei dispoziții.

(2) Măsurile stipulate în anexa I ca neconstituind subvenții la export nu vor fi interzise în virtutea acestei dispoziții și nici a nici unei alte dispoziții a prezentului acord.

(3) Termenele menționate în prezentul articol pot fi prelungite de comun acord.

(4) Constituit în conformitate cu articolul 24.

▼B

4.7. În cazul în care se constată că măsura în discuție este o subvenție interzisă, grupul special recomandă ca membrul care acordă subvenția să o retragă fără întârziere. În acest sens, grupul special specifică în recomandarea sa termenul în care măsura trebuie să fie retrasă.

4.8. În termen de 30 de zile de la comunicarea raportului grupului special tuturor membrilor, acest raport este adoptat de către OSL, cu excepția cazului în care una din părțile aflate în diferend notifică oficial la OSL decizia sa de a introduce apel sau a cazului în care OSL decide prin consens să nu adopte raportul.

4.9. În cazurile în care se introduce apel la raportul unui grup special, Organul de apel emite hotărârea sa în termen de 30 de zile de la data la care partea în diferend notifică oficial intenția sa de a introduce apel. Atunci când Organul de apel consideră că nu poate prezenta raportul său în 30 de zile, el informează OSL în scris asupra motivelor acestei întârzieri și indică termenul în care consideră că poate să-i remită raportul. În nici un caz, procedura nu depășește 60 de zile. Raportul stabilit în apel este adoptat de OSL și acceptat fără condiții de către părțile aflate în diferend, cu excepția cazului în care OSL decide prin consens să nu adopte raportul stabilit în apel în interval de 20 de zile de la comunicarea sa către membri ⁽¹⁾.

4.10. În cazul în care nu se dă curs recomandării OSL în termenul specificat de grupul special, care curge de la data la care raportul grupului special sau Organului de apel va fi adoptat, OSL acordă statului membru care a făcut plângere autorizarea să ia contramăsuri adecvate ⁽²⁾, cu excepția cazului în care OSL decide prin consens să respingă cererea.

4.11. În cazul în care o parte aflată în diferend solicită un arbitraj în conformitate cu articolul 22 alineatul (6), din Înțelegerea privind soluționarea litigiilor („ISL”), arbitrul determină dacă contramăsurile sunt adecvate ⁽³⁾.

4.12. În privința litigiilor din domeniul prezentului articol, cu excepția termenelor care sunt în mod expres stabilite în prezentul articol, termenele aplicabile în temeiul ISL pentru soluționarea acestor diferende sunt cu jumătate mai scurte față de cele care sunt prevăzute în înțelegerea respectivă.

PARTEA A III-A

SUBVENȚII CARE POT DETERMINA INTRODUCEREA UNEI ACȚIUNI*Articolul 5***Efecte adverse**

Nici un membru nu trebuie să provoace, prin utilizarea vreuneia din subvențiile menționate la articolul 1 alineatele (1) și (2), efecte nefavorabile pentru interesele altor membri, respectiv:

- (a) să cauzeze prejudicii unei ramuri de producție națională a unui alt membru ⁽⁴⁾;

⁽¹⁾ În cazul în care nu este prevăzută o reuniune a OSL în această perioadă, acesta va ține o reuniune în acest scop.

⁽²⁾ Această expresie nu trebuie interpretată ca autorizând contramăsuri care sunt disproporționate având în vedere că subvențiile vizate de aceste dispoziții sunt interzise.

⁽³⁾ Această expresie nu trebuie interpretată ca autorizând contramăsuri care sunt disproporționate având în vedere că subvențiile vizate de aceste dispoziții sunt interzise.

⁽⁴⁾ Expresia „prejudiciu cauzat unei ramuri de producție națională” este utilizată aici cu același sens ca în partea a V-a.

▼ B

- (b) să anuleze sau să compromită avantaje rezultând direct sau indirect din GATT 1994 pentru alți membri, în special avantajele rezultând din concesiile consolidate în conformitate cu articolul II al GATT 1994 ⁽¹⁾;
- (c) să cauzeze un prejudiciu grav intereselor unui alt membru ⁽²⁾.

Prezentul articol nu se aplică subvențiilor menținute pentru produsele agricole, astfel cum se prevede la articolul 13 al Acordului privind agricultura.

*Articolul 6***Prejudiciul grav**

6.1. Un prejudiciu grav în sensul articolului 5 alineatul (c), se consideră că există în cazul:

- (a) unei subvenționări *ad valorem* totale ⁽³⁾ a unui produs, care depășește 5 la sută ⁽⁴⁾;
- (b) unor subvenții destinate să acopere pierderile de exploatare ale unei ramuri de producție națională;
- (c) unor subvenții destinate să acopere pierderile de exploatare ale unei întreprinderi, în afară de cazul în care este vorba de măsuri punctuale care nu sunt recurente și nu pot fi acordate din nou în favoarea acelei întreprinderi și care vizează numai acordarea de timp pentru elaborarea de soluții pe termen lung, precum și evitarea de probleme sociale acute;
- (d) unei anulări directe a unei datorii, respectiv anularea unei datorii față de stat, precum și donațiile destinate a acoperi rambursarea unei datorii ⁽⁵⁾.

6.2. Fără a aduce atingere dispozițiilor alineatului (1), nu se constată existența unui prejudiciu grav în cazul în care statul membru care acordă subvenția demonstrează că aceasta nu a avut nici unul din efectele enumerate la alineatul (3).

6.3. Un prejudiciu grav în sensul articolului 5 alineatul (c) poate apare atunci când există una sau mai multe din situațiile următoare:

- (a) subvenția are ca efect deturnarea importurilor unui produs similar al unui alt membru de pe piața statului membru care acordă subvenția sau împiedicarea importurilor respective pe acea piață;
- (b) subvenția are ca efect deturnarea de pe piața unei țări terțe a exporturilor unui produs similar al unui alt membru sau împiedicarea exporturilor respective;

⁽¹⁾ Expresia „să anuleze sau să compromită avantaje” este utilizată în prezentul acord cu același sens ca în dispozițiile pertinente ale GATT 1994, iar faptul că anumite avantaje sunt anulate sau compromise va fi stabilit în conformitate cu practica existentă pentru aplicarea acestor dispoziții.

⁽²⁾ Expresia „prejudiciu grav intereselor unui alt membru” este utilizată în prezentul acord cu același sens ca în articolul XVI alineatul (1), al GATT 1994 și include amenințarea cu producerea unui prejudiciu grav.

⁽³⁾ Subvenționarea *ad valorem* totală este calculată în conformitate cu dispoziții anexei IV.

⁽⁴⁾ Având în vedere că este prevăzut că aeronavele civile sunt supuse unor reguli multilaterale specifice, nivelul indicat în acest paragraf nu se aplică aeronavelor civile.

⁽⁵⁾ Membrii recunosc că, în situația în care o finanțare bazată pe redevențe de care beneficiază un program de construcție de aeronave civile nu este în întregime rambursată, deoarece nivelul de vânzări efective este inferior nivelului de vânzări prevăzute, aceasta nu constituie în sine un prejudiciu grav în sensul prezentului paragraf.

▼B

- (c) subvenția are ca efect subcotarea semnificativă a prețului produsului subvenționat în raport cu prețul unui produs similar al unui alt membru pe aceeași piață, sau are ca efect împiedicarea creșterilor de preț ori deprecierea prețurilor sau pierderea vânzărilor pe aceeași piață de o manieră semnificativă;
- (d) subvenția are ca efect o creștere a segmentului din piața mondială deținut de membrul care acordă subvenția pentru un anumit produs primar sau de bază⁽¹⁾, în raport cu segmentul mediu pe care îl deținea în perioada anterioară de trei ani, iar această creștere înregistrează o tendință constantă în timpul unei perioade în care au fost acordate subvenții.

6.4. În sensul alineatului (3) litera (b), există deturnare sau împiedicare a exporturilor în cazul în care, în conformitate cu dispozițiile alineatului (7), s-a demonstrat că segmentele relative de piață s-au modificat în detrimentul produsului similar nesubvenționat (pe o perioadă reprezentativă suficientă, adecvată pentru a demonstra tendințe clare în evoluția pieței produsului respectiv, care, în condiții normale, va fi de cel puțin un an). Expresia „segmentele relative de piață s-au modificat” se referă la oricare din următoarele situații: (a) există o creștere a segmentului de piață al produsului subvenționat; (b) segmentul de piață al produsului subvenționat rămâne constant în condiții în care, în absența subvenției, el ar fi scăzut; (c) segmentul de piață al produsului subvenționat scade, dar într-un ritm mai lent decât ar fi scăzut în absența subvenției.

6.5. În sensul alineatului (3) litera (c), subcotarea prețului cuprinde oricare caz în care o astfel de subcotare a prețului a fost demonstrată prin compararea prețurilor produsului subvenționat cu prețurile unui produs similar nesubvenționat furnizat pe aceeași piață. Compararea se efectuează pentru același nivel comercial și la momente comparabile, ținând cont în mod adecvat de orice alt factor care afectează comparabilitatea prețurilor. Cu toate acestea, în cazul în care această comparație directă nu este posibilă, existența unei subcotări a prețului poate fi demonstrată pe baza valorilor unitare la export.

6.6. Fiecare membru pe piața căruia se pretinde că a apărut un prejudiciu grav pune la dispoziția părților într-un diferend care survine în conformitate cu articolul 7, și grupului special constituit în conformitate cu articolul 7 alineatul (4), sub rezerva dispozițiilor alineatului (3) din anexa V, toate informațiile pertinente care pot fi obținute în ceea ce privește modificările segmentelor de piață deținute de către părțile în diferend, precum și prețurile produselor în cauză.

6.7. Nu va exista deturnare sau împiedicare care să cauzeze un prejudiciu grav în sensul alineatului (3) în cazul în care există una dintre următoarele împrejurări⁽²⁾ în timpul perioadei luate în considerare:

- (a) interzicerea sau restricționarea exporturilor produsului similar al statului membru care face plângerea, sau importurilor provenind de la acest membru pe piața statului terț respectiv;
- (b) decizia, din partea autorităților publice importatoare care dețin monopolul comercial sau practică comerțul de stat pentru produsul respectiv, de a înlocui, pentru motive necomerciale, importurile provenind de la membrul care face plângerea prin importuri provenind din altă țară sau alte țări;

⁽¹⁾ Cu excepția cazului în care comerțului cu produsul inițial sau de bază respectiv i se aplică alte reguli specifice convenite în plan multilateral.

⁽²⁾ Faptul că anumite împrejurări sunt citate în acest alineat nu le conferă acestora, în sine, un statut juridic în baza GATT 1994 sau a prezentului acord. Aceste împrejurări nu trebuie să aibă un caracter izolat sau sporadic sau nesemnificativ.

▼B

- (c) catastrofe naturale, greve, dezorganizare a transporturilor sau alte cazuri de forță majoră care afectează în mod substanțial producția, calitățile, cantitățile sau prețurile produsului de export ale membrului care face plângerea;
- (d) existența de aranjamente care limitează exporturile membrului care face plângerea;
- (e) diminuarea voluntară a cantităților disponibile la export din produsul respectiv de către membrul care face plângerea (inclusiv, între altele, cazul în care întreprinderi ale membrului care face plângerea au reorientat ele însele exporturi ale acestui produs spre noi piețe);
- (f) nerespectarea normelor și a altor reglementări ale țării importatoare.

6.8. În absența împrejurărilor menționate la alineatul (7), existența unui prejudiciu grav trebuie să fie determinată pe baza informațiilor comunicate grupului special sau obținute de acesta, inclusiv informațiile comunicate în conformitate cu dispozițiile anexei V.

6.9. Prezentul articol nu se aplică subvențiilor acordate pentru produsele agricole în conformitate cu articolul 13 din Acordul privind agricultura.

*Articolul 7***Căi de atac**

7.1. Cu excepția dispozițiilor articolului 13 din Acordul privind agricultura, de fiecare dată când un membru are motive să creadă că o subvenție, menționată la articolul 1, acordată sau menținută de un alt membru cauzează un prejudiciu ramurii de producție naționale, anulează sau compromite unele din avantajele sale sau îi cauzează un prejudiciu grav, membrul respectiv poate cere să aibă consultări cu celălalt membru.

7.2. Orice cerere de consultări în temeiul alineatului (1) conține o expunere a probelor disponibile cu privire la (a) existența și natura subvenției respective și (b) prejudiciul cauzat ramurii de producție naționale, anularea sau compromiterea acesteia sau prejudiciul grav⁽¹⁾ cauzat intereselor membrului care solicită consultările.

7.3. La solicitarea de consultări în conformitate cu alineatul (1), membrul despre care se crede că acordă sau menține subvenția respectivă se angajează în astfel de consultări cât mai rapid posibil. Obiectul consultărilor este de a preciza faptele și de a se ajunge la o soluție reciproc convenită.

7.4. În cazul în care consultările nu conduc la o soluție reciproc convenită într-un termen de 60 de zile⁽²⁾, orice membru parte la aceste consultări poate să supună problema la OSL în vederea constituirii unui grup special, cu excepția cazului în care OSL decide prin consens să nu constituie un grup special. Componenta și mandatul grupului special sunt hotărâte în termen de 15 zile de la data constituirii acestuia.

⁽¹⁾ În cazul în care cererea se referă la o subvenție considerată a cauza un prejudiciu grav în sensul articolului 6 alineatul (1), probele disponibile cu privire la prejudiciul grav pot fi limitate la cele disponibile pentru a se ști dacă condițiile enunțate în articolul 6 alineatul (1) au fost sau nu îndeplinite.

⁽²⁾ Termenele menționate în acest articol pot fi prelungite de comun acord.

▼B

7.5. Grupul special examinează chestiunea și prezintă raportul său final părților aflate în diferend. Acest raport este comunicat tuturor membrilor în termen de 120 zile de la data la care au fost hotărâte componența și mandatul grupului special.

7.6. În termen de 30 de zile de la comunicarea raportului grupului special tuturor membrilor, acest raport este adoptat de OSL ⁽¹⁾, cu excepția cazului în care una din părțile aflate în diferend notifică oficial la OSL hotărârea sa de a face apel sau în care OSL decide prin consens să nu adopte raportul.

7.7. În cazurile în care se introduce apel cu privire la raportul unui grup special, Organul de apel pronunță hotărârea sa în termen de 60 de zile de la data la care partea aflată în diferend notifică oficial intenția sa de a introduce apel. Atunci când Organul de apel estimează că nu poate prezenta raportul său în cele 60 de zile, el informează OSL în scris asupra motivelor acestei întârzieri și indică termenul în care consideră că poate să-i prezinte raportul său. În nici un caz procedura nu va depăși 90 de zile. Raportul elaborat în apel este adoptat de OSL și acceptat necondiționat de către părțile aflate în diferend, cu excepția cazului în care OSL decide prin consens să nu adopte raportul elaborat în apel în termen de 20 de zile de la comunicarea sa către membri ⁽²⁾.

7.8. În cazurile în care se adoptă un raport al unui grup special sau un raport al Organului de apel prin care se determină că o subvenție a cauzat efecte nefavorabile pentru interesele unui alt membru în sensul articolului 5, membrul care acordă sau menține subvenția respectivă întreprinde măsuri adecvate pentru a elimina efectele nefavorabile sau retrage subvenția.

7.9. În cazul în care membrul nu a luat măsurile adecvate pentru eliminarea efectelor nefavorabile ale subvenției sau retragerea subvenției în termen de șase luni de la data la care OSL adoptă raportul grupului special sau raportul Organului de apel, precum și în absența unui acord asupra unei compensații, OSL acordă membrului care face plângerea autorizarea de a lua contramăsuri proporționale cu nivelul și cu natura efectelor nefavorabile a căror existență a fost constatată, afară de cazul în care OSL decide prin consens să respingă cererea.

7.10. În cazul în care o parte aflată în diferend solicită un arbitraj în conformitate cu articolul 22 alineatul (6) al ISL, arbitrul stabilește dacă contramăsurile sunt proporționale cu nivelul și cu natura efectelor nefavorabile a căror existență a fost constatată.

PARTEA A IV-A**SUBVENȚII CARE NU DETERMINĂ INTRODUCEREA UNEI ACȚIUNI***Articolul 8***Identificarea subvențiilor care nu determină introducerea unei acțiuni**

8.1. Următoarele subvenții sunt considerate ca nedeterminând introducerea unei acțiuni ⁽³⁾:

(a) subvențiile care nu sunt specifice în sensul articolului 2;

⁽¹⁾ În cazul în care în această perioadă nu este programată o reuniune a ORD, acesta va organiza o reuniune în acest scop.

⁽²⁾ În cazul în care în această perioadă nu este programată o reuniune a ORD, acesta va organiza o reuniune în acest scop.

⁽³⁾ Se recunoaște faptul că membrii acordă pe scară largă ajutoare de stat pentru diverse scopuri și că simplul fapt că un astfel de ajutor poate să nu îndeplinească condițiile cerute pentru a fi considerat drept subvenție care nu conduce la introducerea unei acțiuni în conformitate cu prevederile prezentului articol nu restrânge în sine posibilitatea membrilor de a acorda un astfel de ajutor.

▼B

- (b) subvențiile care sunt specifice în sensul articolului 2, dar care îndeplinesc toate condițiile prevăzute la alineatele (2) litera (a), (2) litera (b) sau (2) litera (c) de mai jos;

8.2. Fără a aduce atingere dispozițiilor din partea a III-a și a V-a, subvențiile următoare nu determină introducerea unei acțiuni:

- (a) ajutorul pentru activități de cercetare desfășurate de întreprinderi sau de instituții de învățământ superior sau unități de cercetare pe bază de contracte cu întreprinderi, în cazul în care ⁽¹⁾, ⁽²⁾, ⁽³⁾: ajutorul acoperă ⁽⁴⁾ cel mult 75 la sută din costurile de cercetare industrială ⁽⁵⁾ sau 50 la sută din costurile activității de dezvoltare preconcurențială ⁽⁶⁾, ⁽⁷⁾ și cu condiția ca acest ajutor să se limiteze exclusiv la elementele următoare:

- (i) cheltuieli de personal (cercetători, tehnicieni și alt personal de sprijin folosit exclusiv pentru activitatea de cercetare);

- (ii) costurile instrumentelor, echipamentului, precum și ale terenurilor și clădirilor utilizate exclusiv și în mod permanent pentru activitatea de cercetare (cu excepția cazului cesiunii pe o bază comercială);

⁽¹⁾ Dat fiind faptul că se prevede că aeronavele civile vor fi supuse unor reguli multilaterale specifice, dispozițiile prezentului paragraf nu se aplică acestui produs.

⁽²⁾ Cel mai târziu la 18 luni de la data intrării în vigoare a Acordului OMC, Comitetul pentru subvenții și măsuri compensatorii prevăzut la articolul 24 (denumit în prezentul acord „Comitetul”) examinează funcționarea dispozițiilor paragrafului 2 litera (a) în vederea aducerii tuturor modificărilor necesare pentru a îmbunătăți funcționarea acestor dispoziții. În cazul în care are în vedere eventuale modificări, Comitetul reexaminează cu atenție definițiile categoriilor indicate în acest paragraf prin prisma experienței dobândite de membri în cadrul programelor de cercetare și a activității altor instituții internaționale competente.

⁽³⁾ Dispozițiile prezentului acord nu se aplică activităților de cercetare fundamentală desfășurate în mod independent de către instituții de învățământ superior sau unități de cercetare. Expresia „cercetare fundamentală” semnifică lărgirea cunoștințelor științifice și tehnice generale care nu este legată de obiective industriale sau comerciale.

⁽⁴⁾ Nivelurile permise de ajutor care nu conduc la introducerea unei acțiuni menționate în prezentul paragraf vor fi stabilite în raport cu costurile totale eligibile suportate pe durata unui proiect dat.

⁽⁵⁾ „Cercetare industrială” reprezintă cercetare planificată sau investigații critice vizând dobândirea de noi cunoștințe, cu obiectivul ca aceste cunoștințe să poată fi utile pentru punerea la punct de noi produse, procedee sau servicii ori pentru a determina o îmbunătățire notabilă a produselor, procedeele sau serviciile existente.

⁽⁶⁾ „Activitate de dezvoltare preconcurențială” reprezintă concretizarea rezultatelor cercetării industriale printr-un plan, o schemă sau un proiect pentru produse, procedee ori servicii noi, modificate sau îmbunătățite, destinate a fi vândute sau utilizate, inclusiv crearea unui prim prototip care nu ar putea fi utilizat din punct de vedere comercial. Ea poate pe de altă parte include formularea conceptuală și proiectul altor produse, procedee sau servicii, precum și proiecte de demonstrație inițială sau proiecte pilot, cu condiția ca aceste proiecte să nu poată fi convertite sau utilizate pentru aplicații industriale ori pentru o exploatare comercială. Ea nu cuprinde modificările de rutină sau modificările periodice aduse unor produse, linii de producție, procedee de fabricație, servicii existente și altor operațiuni în curs, chiar dacă aceste modificări pot reprezenta îmbunătățiri.

⁽⁷⁾ În cazul programelor care înglobează lucrări de cercetare industrială și o activitate de dezvoltare preconcurențială, nivelul admisibil de ajutor care nu determină introducerea unei acțiuni nu depășește media simplă a nivelurilor admisibile de ajutor care nu determină introducerea unei acțiuni aplicabile celor două categorii mai sus menționate, calculate pe baza costurilor care pot fi luate în considerare indicate la punctele (i)-(v) ale acestui alineat.

▼ B

- (iii) costurile serviciilor de consultanță și ale serviciilor echivalente utilizate exclusiv pentru activitatea de cercetare, inclusiv cercetare, cunoștințe tehnice, brevete etc., achiziționate din surse externe;
 - (iv) cheltuielile de regie suplimentare direct suportate ca urmare a activității de cercetare;
 - (v) alte cheltuieli de exploatare (de exemplu costul materialelor, furniturilor și produselor similare) direct suportate ca urmare a activității de cercetare;
- (b) ajutor acordat regiunilor defavorizate de pe teritoriul unui membru în temeiul unui cadru general de dezvoltare regională⁽¹⁾ și care are un caracter nespecific (în sensul articolului 2) în regiunile eligibile, sub rezerva condițiilor următoare:
- (i) fiecare regiune defavorizată să fie o zonă geografică precis delimitată cu o identitate economică și administrativă definibilă;
 - (ii) regiunea să fie considerată ca defavorizată pe bază de criterii neutre și obiective⁽²⁾ care indică faptul că dificultățile regiunii sunt imputabile unor circumstanțe care nu sunt numai temporare; aceste criterii trebuie să fie clar enunțate într-un act cu putere de lege, normă administrativă sau alt document oficial astfel încât să poată fi verificate;
 - (iii) criteriile vor cuprinde o cuantificare a dezvoltării economice ce va fi bazată pe cel puțin unul din următorii factori:
 - venitul pe cap de locuitor ori venitul gospodăriilor pe cap de locuitor, sau PIB pe cap de locuitor, care nu va trebui să depășească 85 la sută din media pentru teritoriul respectiv;
 - nivelul șomajului, care va trebui să atingă cel puțin 110 la sută din media pentru teritoriul respectiv,evaluate pe o perioadă de trei ani; cu toate acestea o asemenea cuantificare poate fi compusă și poate să includă alți factori.

⁽¹⁾ „Cadru general de dezvoltare regională” reprezintă faptul că programele regionale de subvenții fac parte dintr-o politică de dezvoltare regională consecventă pe plan intern și general aplicabilă, precum și că subvențiile pentru dezvoltarea regională nu sunt acordate în puncte geografice izolate care nu au nici o influență, sau practic nici o influență asupra dezvoltării unei regiuni.

⁽²⁾ „Criterii neutre și obiective” reprezintă criterii care nu favorizează anumite regiuni în plus față de ceea ce este necesar pentru a elimina sau reduce disparitățile regionale în cadrul politicii de dezvoltare regională. Pentru aceasta, programele regionale de subvenții cuprind plafoane pentru sumele ajutorului care poate fi acordat fiecărui proiect subvenționat. Aceste plafoane trebuie să fie diferențiate în funcție de nivelurile diferite de dezvoltare ale regiunilor ajutate și trebuie să fie exprimate sub forma costurilor investițiilor sau costurilor creării de locuri de muncă. În limita acestor plafoane, repartizarea ajutorului va fi suficient de largă și egală pentru a evita utilizarea dominantă a unei subvenții de către anumite întreprinderi sau acordarea de sume de subvenție disproporționate anumitor întreprinderi, în conformitate cu articolul 2.

▼ B

- (c) asistență pentru promovarea adaptării instalațiilor existente ⁽¹⁾ la noi cerințe de protecție a mediului înconjurător impuse prin acte cu putere de lege și norme administrative din care rezultă pentru întreprinderi constrângeri și sarcini financiare mai importante, cu condiția ca acest ajutor:
- (i) să fie o măsură punctuală, care să nu se repete și
 - (ii) să fie limitată la 20 la sută din costul de adaptare și
 - (iii) să nu acopere costul înlocuirii și exploatării investiției beneficiare de ajutor, acesta fiind integral în sarcina întreprinderilor și
 - (iv) să fie direct legat de, și proporțional cu reducerea inconvenientelor și a poluării prevăzute de către întreprindere și să nu acopere o economie care ar putea fi realizată asupra costurilor de fabricație și
 - (v) să fie oferit tuturor întreprinderilor care pot să adopte noul echipament și/sau noile procese de producție.

8.3. Un program de subvenții pentru care sunt invocate dispozițiile alineatului (2) este notificat Comitetului înainte de punerea sa în aplicare, în conformitate cu dispozițiile părții a VII-a. Notificarea va fi suficient de precisă pentru a permite celorlalți membri să evalueze compatibilitatea programului cu condițiile și criteriile prevăzute în dispozițiile pertinente ale alineatului (2). Membrii furnizează de asemenea Comitetului actualizarea anuală a acestor notificări, în special prin comunicarea de informații asupra cheltuielilor globale efectuate pentru fiecare program, precum și asupra oricărei modificări a programului. Ceilalți membri au dreptul să solicite informații cu privire la cazuri individuale de subvenționare în cadrul unui program notificat ⁽²⁾.

8.4. La cererea unui membru, Secretariatul examinează o notificare făcută în temeiul alineatului (3) și, în caz de nevoie, poate cere membrului care acordă subvenția informații suplimentare cu privire la programul notificat supus examinării. Secretariatul prezintă constatările sale Comitetului. La cerere, Comitetul examinează prompt constatările Secretariatului (sau, în cazul în care nu s-a cerut Secretariatului să procedeze la o examinare, notificarea însăși), pentru a determina dacă condițiile și criteriile enunțate la alineatul (2) nu au fost respectate. Procedura prevăzută la prezentul alineat este încheiată cel mai târziu la prima reuniune ordinară a Comitetului care urmează după notificarea unui program de subvenții, cu condiția ca să se fi scurs cel puțin două luni între notificare și reuniunea ordinară a Comitetului. Procedura de examinare descrisă în prezentul alineat se aplică de asemenea, la cerere, modificărilor substanțiale ale unui program notificat în actualizările anuale prevăzute la alineatul (3).

8.5. La cererea unui membru, determinarea de către Comitet prevăzută la alineatul (4), sau faptul că Comitetul nu a reușit să facă o astfel de determinare, precum și nerespectarea, în cazuri individuale, a condițiilor enunțate într-un program notificat, sunt supuse unui arbitraj obligatoriu. Organul de arbitraj prezintă membrilor concluziile sale într-un interval de 120 de zile de la data la care problema respectivă a fost prezentată organului de arbitraj. În afara unei dispoziții contrare a prezentului alineat, ISL se aplică arbitrajelor realizate în conformitate cu prezentul alineat.

⁽¹⁾ „Instalații existente” reprezintă instalații care au funcționat cel puțin doi ani până în momentul în care sunt impuse noile cerințe privind protecția mediului înconjurător.

⁽²⁾ Este recunoscut faptul că nimic în această dispoziție în materie de notificare nu obligă la comunicarea de informații confidențiale, inclusiv informații comerciale confidențiale.

Articolul 9

Consultări și căi de atac autorizate

9.1. În cazul în care, în cursul punerii în aplicare a unui program prevăzut la articolul 8 alineatul (2), indiferent de faptul că programul este compatibil cu criteriile enunțate în respectivul alineat, un membru are motive să creadă că acest program a avut efecte nefavorabile grave pentru ramura sa de producție națională, astfel încât să-i cauzeze o daună care ar fi dificil de remediat, acel membru poate cere să poarte consultări cu statul membru care acordă sau menține subvenția.

9.2. În cazul în care o cerere de consultări este prezentată în conformitate cu alineatul (1), membrul care acordă sau menține programul de subvenții în discuție se va angaja în consultări cât mai repede posibil. Obiectul consultărilor este de a se preciza faptele și de a se ajunge la o soluție reciproc acceptabilă.

9.3. În cazul în care consultările în conformitate cu alineatul (2) nu au ajuns la o soluție reciproc acceptabilă în termen de 60 de zile de la data la care ele au fost cerute, membrul care le-a cerut poate supune problema în fața Comitetului.

9.4. În cazurile în care o problemă este supusă Comitetului, acesta va examina imediat faptele în cauză și probele referitoare la efectele menționate la alineatul (1). În cazul în care acesta constată că astfel de efecte există, poate recomanda membrului care acordă subvenția să modifice acest program astfel încât care să elimine aceste efecte. Comitetul prezintă concluziile sale în termen de 120 de zile de la data la care el a fost sesizat asupra chestiunii în conformitate cu alineatul (3). În cazul în care nu se dă curs acestei recomandări în termen de șase luni, Comitetul autorizează membrul care a cerut consultările să ia contramăsuri corespunzătoare proporționale cu natura și gradul efectelor a căror existență a fost constatată.

PARTEA A V-A

MĂSURI COMPENSATORII

Articolul 10

Aplicarea articolului VI al GATT 1994 ⁽¹⁾

Membrii iau toate măsurile necesare pentru a face în așa fel încât impunerea unei taxe compensatorii ⁽²⁾ asupra oricărui produs din teritoriul unui membru, importat pe teritoriul unui alt membru, să fie în conformitate cu dispozițiile articolului VI

⁽¹⁾ Dispozițiile părții a II-a sau ale părții a III-a pot fi invocate în paralel cu cele ale părții a V-a; totuși, în ceea ce privește efectele unei anumite subvenții pe piața internă a unui membru importator, nu se va putea recurge decât la o singură formă de compensație (fie o taxă compensatorie dacă sunt îndeplinite cerințele părții a V-a, fie o contramăsură în sensul articolelor 4 și 7). Dispozițiile părților a III-a și a V-a nu sunt invocate referitor la măsuri care nu determină introducerea unei acțiuni, potrivit dispozițiilor părții a IV-a. Cu toate acestea, măsurile prevăzute la articolul 8 alineatul (1) litera (a) pot face obiectul unei investigații destinate să determine dacă ele sunt sau nu specifice în sensul articolului 2. În plus, în cazul unei subvenții prevăzute la articolul 8 alineatul (2), acordată în temeiul unui program care nu a fost notificat în conformitate cu articolul 8 alineatul (3), dispozițiile părții a III-a sau ale părții a V-a pot fi invocate, însă o astfel de subvenție va fi considerată ca nedeterminând introducerea unei acțiuni în cazul în care se constată că ea satisface criteriile enunțate la articolul 8 alineatul (2).

⁽²⁾ „Taxă compensatorie” reprezintă o taxă specială aplicată în vederea neutralizării oricărei subvenții acordate, direct sau indirect, pentru fabricarea, producerea sau exportul unui produs, astfel cum se prevede la articolul VI alineatul (3) al GATT 1994.

▼B

al GATT 1994 și condițiile enunțate în prezentul acord. Nu pot fi impuse taxe compensatorii decât ca urmare a unor investigații deschise ⁽¹⁾ și desfășurate în conformitate cu dispozițiile prezentului acord și ale Acordului privind agricultura.

*Articolul 11***Inițierea procedurii și investigația ulterioară**

11.1. Sub rezerva dispozițiilor alineatului (6), o investigație vizând determinarea existenței, gradului și efectului oricărei pretense subvenții este deschisă la cererea prezentată în scris de către ramura de producție națională sau în numele acesteia.

11.2. O cerere prezentată în conformitate cu alineatul (1) conține probe suficiente referitoare la existența (a) unei subvenții și, dacă este posibil, a valorii acesteia, (b) unui prejudiciu în sensul articolului VI al GATT, astfel cum este el interpretat prin prezentul acord și (c) unei legături de cauzalitate între importurile subvenționate și pretinsul prejudiciu. O simplă afirmație, nefundamentată pe probe pertinente, nu poate fi considerată suficientă pentru a satisface condițiile prezentului alineat. Cererea va conține informații la care solicitantul are acces în mod rezonabil, asupra următoarelor aspecte:

- (i) identitatea solicitantului și o descriere de către solicitant a volumului și a valorii producției autohtone a produsului similar. În cazul în care este prezentată o cerere scrisă în numele ramurii de producție națională, respectiva cerere specifică ramura în numele căreia ea este prezentată dându-se o listă a tuturor producătorilor autohtoni cunoscuți ai produsului similar (sau a asociațiilor de producători autohtoni ai produsului similar) și, în măsura posibilului, o descriere a volumului și a valorii producției autohtone a produsului similar reprezentată de acești producători;
- (ii) o descriere completă a produsului care se pretinde că face obiectul unei subvenții, numele țării sau țărilor de origine sau de export în discuție, identitatea fiecărui exportator sau producător străin cunoscut și o listă a persoanelor cunoscute ca importând produsul respectiv;
- (iii) probe cu privire la existența, valoarea și natura subvenției respective;
- (iv) probe că prejudiciul pretins a fi cauzat unei ramuri de producție națională este cauzat de importuri subvenționate, prin efectele subvențiilor; aceste probe cuprind informații asupra evoluției volumului importurilor care se pretinde că fac obiectul unei subvenții, efectul acestor importuri asupra prețurilor produsului similar pe piața internă și impactul acestor importuri asupra ramurii de producție națională, demonstrate prin factori și indici pertinenti care influențează situația acestei ramuri, cum ar fi cele enumerate la articolul 15 alineatele (2) și (4).

11.3. Autoritățile examinează exactitatea și acuratețea probelor furnizate în cerere pentru a determina dacă aceste probe sunt suficiente pentru a justifica inițierea unei investigații.

11.4. O investigație nu este deschisă în conformitate cu alineatul (1) decât dacă autoritățile au determinat, pe baza unei examinări a gradului de sprijin sau

⁽¹⁾ Expresia „deschisă” astfel cum este utilizată în continuare reprezintă actul procedural prin care un membru începe oficial o investigație în conformitate cu articolul 11.

▼B

de opoziție față de cererea exprimată⁽¹⁾ de către producătorii autohtoni ai produsului similar, că cererea a fost prezentată de către ramura de producție națională sau în numele acesteia⁽²⁾. Se consideră că cererea a fost prezentată „de ramura de producție națională sau în numele acesteia” în cazul în care ea este susținută de către acei producătorii naționali ale căror producții însumate constituie mai mult de 50 la sută din producția totală a produsului similar produsă de partea din ramura de producție națională care își exprimă sprijinul sau opoziția față de cerere. Cu toate acestea, nu se începe o investigație în cazul în care producătorii naționali care susțin în mod expres cererea reprezintă mai puțin de 25 la sută din producția totală a produsului similar produsă de ramura de producție națională.

11.5. Autoritățile evită, în afară de cazul în care a fost luată o decizie de deschidere a unei investigații, să facă publică cererea de deschidere a unei investigații.

11.6. În cazul în care, în împrejurări speciale, autoritățile implicate decid să înceapă o investigație fără să fie sesizate printr-o cerere scrisă prezentată în acest scop de o ramură de producție națională sau în numele acesteia, acestea nu demarează investigația decât în cazul în care sunt în posesia unor probe suficiente pentru a demonstra existența unei subvenții, a unui prejudiciu și a unei legături de cauzalitate, astfel cum este indicat la alineatul (2), pentru a justifica inițierea unei investigații.

11.7. Probele referitoare la subvenție precum și la prejudiciu sunt examinate simultan (a) pentru a decide dacă va fi inițiată o investigație sau nu, și (b) ulterior, în timpul investigației, începând de la o dată care nu va fi ulterioară primei zile în care, în conformitate cu dispozițiile prezentului acord, pot fi aplicate măsuri provizorii.

11.8. În cazurile în care nu sunt importate produse direct din țara de origine, dar sunt exportate dintr-o țară intermediară având ca destinație membrul importator, dispozițiile prezentului acord sunt aplicabile în totalitate, iar tranzacția sau tranzacțiile sunt considerate, în baza prezentului acord, ca având loc între țara de origine și membrul importator.

11.9. O cerere prezentată în conformitate cu alineatul (1) este respinsă și o investigație încetează în cel mai scurt timp, imediat ce autoritățile implicate sunt convinse că probele referitoare fie la subvenționare, fie la prejudiciu nu sunt suficiente pentru a justifica continuarea procedurii. Încetarea investigației este imediată în cazurile în care valoarea unei subvenții este *de minimis* sau în cazul în care volumul importurilor subvenționate, efective sau potențiale, sau prejudiciul, este neglijabil. În sensul prezentului alineat, valoarea subvenției va fi considerată a fi *de minimis* în cazul în care aceasta este mai mică de 1 la sută *ad valorem*.

11.10. O investigație nu împiedică procedurile de vamuire.

11.11. Investigațiile sunt încheiate, în afara unor circumstanțe speciale, în termen de un an, și în orice caz nu mai târziu de 18 luni de la începerea lor.

Articolul 12

Probele

12.1. Membrii interesați și toate părțile interesate de o investigație în materie de taxe compensatorii sunt înștiințate despre informațiile pe care autoritățile le solicită și li se acordă posibilități largi de a prezenta în scris toate probele pe care le consideră pertinente pentru necesitățile investigației respective.

⁽¹⁾ În cazul unor ramuri de producție fragmentate conținând un număr deosebit de ridicat de producători, autoritățile vor putea să determine în ce măsură există un sprijin sau o opoziție prin utilizarea tehnicilor de eșantionare valabile din punct de vedere statistic.

⁽²⁾ Membrii cunosc faptul că pe teritoriul anumitor membri, salariații producătorilor naționali ai produsului similar sau reprezentanții acestor salariați pot prezenta sau susține o cerere de deschidere a unei investigații în conformitate cu alineatul (1).

▼ B

12.1.1. Exportatorii, producătorii străini sau membrii interesați care au primit chestionare utilizate într-o investigație în materie de taxe compensatorii au la dispoziție cel puțin 30 de zile pentru a răspunde ⁽¹⁾. Orice cerere de prelungire a termenului de 30 de zile trebuie să fie luată în considerare în mod corespunzător și, pe baza unei expuneri de motive, această prelungire trebuie acordată de fiecare dată când este posibil.

12.1.2. Sub rezerva obligației de protejare a informațiilor confidențiale, probele prezentate în scris de către un membru interesat sau de către o parte interesată sunt puse în cel mai scurt timp la dispoziția celorlalți membri interesați sau a celorlalte părți interesate care participă la investigație.

12.1.3. Imediat ce o investigație a fost inițiată, autoritățile comunică exportatorilor cunoscuți ⁽²⁾ și autorităților membrului exportator textul integral al cererii prezentate în scris în conformitate cu articolul 11 alineatul (1) și îl pun, la cerere, la dispoziția celorlalte părți interesate care sunt implicate. Se va ține cont în mod corespunzător de protecția informațiilor confidențiale în conformitate cu alineatul (4).

12.2. Membrii interesați și părțile interesate au de asemenea dreptul, pe bază de justificare, de a prezenta oral informații. În cazurile în care informațiile sunt prezentate oral, membrii interesați și părțile interesate sunt obligate să le prezinte ulterior în scris. Orice decizie a autorităților însărcinate cu investigația nu poate să fie bazată decât pe informațiile și argumentele care figurează în evidențele scrise ale acestor autorități și care au fost puse la dispoziția membrilor interesați și a părților interesate care participă la investigație, luându-se în considerare în mod corespunzător necesitatea de a se proteja caracterul confidențial al acestor informații.

12.3. De fiecare dată când este posibil, autoritățile acordă în timp util tuturor membrilor interesați și tuturor părților interesate posibilitatea de a lua cunoștință de toate informațiile pertinente pentru prezentarea dosarelor lor, care nu sunt confidențiale în conformitate cu alineatul (4) și pe care autoritățile le utilizează în investigația lor în materie de taxe compensatorii precum și pentru a pregăti argumentația lor pe baza acestor informații.

12.4. Toate informațiile care sunt de natură confidențială (de exemplu, deoarece divulgarea lor ar avantaja în mod semnificativ un concurent sau ar avea un efect nefavorabil notabil pentru persoana care a furnizat informațiile sau pentru acea de la care au fost obținute), sau care sunt furnizate cu titlu confidențial de către părțile la o investigație sunt, pe baza unei expuneri de motive valabile, tratate ca atare de către autorități. Aceste informații nu sunt divulgate fără autorizarea expresă a părții care le-a furnizat ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Ca regulă generală, termenul acordat exportatorilor curge începând de la data primirii chestionarului care, în acest scop, va fi considerat ca fiind primit la sfârșitul unei săptămâni calculate de la data la care a fost trimisă părții interesate sau transmis reprezentantului diplomatic al membrului exportator, sau în cazul unui teritoriu vamal distinct membru al OMC, unui reprezentant oficial al teritoriului exportator.

⁽²⁾ Înțelegându-se că, în cazul în care numărul exportatorilor în cauză este deosebit de ridicat, textul integral al cererii nu trebuie să fie comunicat decât autorităților membrului exportator sau grupului profesional corespunzător, care ar urma apoi să remită exemplare din acesta exportatorilor respectivi.

⁽³⁾ Membrii cunosc faptul că, pe teritoriul anumitor membri, divulgarea poate fi cerută printr-o ordonanță conservatorie riguros redactată.

▼ B

12.4.1. Autoritățile solicită de la membrii interesați sau de la părțile interesate care furnizează informații confidențiale prezentarea unor rezumate neconfidențiale ale acestora. Rezumatele vor fi suficient de detaliate pentru a permite să se înțeleagă în mod rezonabil fondul informațiilor comunicate cu titlu confidențial. În împrejurări excepționale, membrii respectivi sau părțile respective pot indica faptul că aceste informații nu sunt de natură a fi rezumate. În aceste împrejurări excepționale, trebuie expuse motivele pentru care rezumatul nu poate fi furnizat.

12.4.2. În cazul în care autoritățile consideră că o cerere de tratament confidențial nu este justificată și în cazul în care persoana care a furnizat informațiile nu vrea nici să le facă publice și nici să autorizeze divulgarea lor în termeni generali sau sub formă de rezumat, ele pot să nu țină cont de informațiile respective, în afară de cazul în care li se poate demonstra de o manieră convingătoare, din surse adecvate, că informațiile sunt corecte ⁽¹⁾.

12.5. Cu excepția împrejurărilor prevăzute la alineatul (7), autoritățile se asigură în cursul investigației de exactitatea informațiilor furnizate de către membrii interesați sau de către părțile interesate, pe care se bazează constatările lor.

12.6. Autoritățile însărcinate cu investigația pot, după cum va fi necesar, să inițieze investigații pe teritoriul altor membri, cu condiția de a fi informat în timp util membrul respectiv și sub rezerva faptului ca acesta să nu se opună. În plus, autoritățile însărcinate cu investigația pot să investigheze la sediul unei firme și să examineze registrele unei firme (a) dacă firma consimte la aceasta și (b) dacă membrul respectiv a fost informat despre aceasta și nu se opune. Procedurile enunțate în anexa VI se aplică investigațiilor efectuate la sediul unei firme. Sub rezerva obligației de protejare a informațiilor confidențiale, autoritățile pun rezultatele acestor investigații la dispoziția firmelor la care se referă sau prevăd divulgarea lor către aceste firme în conformitate cu alineatul (8) și pot pune aceste rezultate la dispoziția solicitanților.

12.7. În cazul în care un membru interesat sau o parte interesată refuză să permită accesul la informațiile necesare sau nu le comunică într-un termen rezonabil ori împiedică în mod vădit derularea anchetei, se pot stabili determinări preliminare și finale, pozitive sau negative, pe baza faptelor disponibile.

12.8. Înainte de a face o determinare finală, autoritățile informează toți membrii interesați și toate părțile interesate cu privire la faptele esențiale examinate care constituie fundamentul deciziei de a aplica sau nu măsuri definitive. Această divulgare trebuie să aibă loc cu suficient timp înainte pentru ca părțile să-și poată apăra interesele.

12.9. În sensul prezentului acord, „părțile interesate” includ:

- (i) un exportator sau producător străin ori importatorul unui produs care face obiectul unei investigații sau o asociație profesională comercială sau industrială în care majoritatea membrilor produc, exportă sau importă acest produs și
- (ii) un producător al produsului similar în statul membru importator sau o asociație profesională comercială sau industrială în care majoritatea membrilor realizează produsul similar pe teritoriul statului membru importator.

⁽¹⁾ Membrii convin că cererile de tratament confidențial nu ar trebui să fie respinse în mod arbitrar și că autoritățile însărcinate cu investigația pot solicita o derogare de la tratamentul confidențial numai în ceea ce privește informațiile utile pentru procedură.

▼B

Această listă nu împiedică membrii să permită părților naționale sau străine altele decât cele menționate anterior să fie considerate părți interesate.

12.10. Autoritățile acordă utilizatorilor industriali ai produsului care face obiectul investigației precum și organizațiilor de consumatori reprezentative în cazurile în care produsul este vândut în mod curent cu amănuntul, posibilitatea de a furniza informații care au legătură cu investigația în ceea ce privește subvenționarea, prejudiciul și legătura de cauzalitate.

12.11. Autoritățile țin cont în mod corespunzător de dificultățile pe care ar putea să le aibă părțile interesate, în special întreprinderile mici, în a comunica informațiile cerute și le vor acorda tot sprijinul posibil.

12.12. Procedurile menționate anterior nu au drept scop să împiedice autoritățile unui membru să acționeze cu diligență în ceea ce privește inițierea unei investigații, stabilirea determinărilor preliminare sau finale, pozitive sau negative, ori aplicarea de măsuri provizorii sau finale, în conformitate cu dispozițiile pertinente ale prezentului acord.

*Articolul 13***Consultările**

13.1. În cel mai scurt timp posibil după acceptarea unei cereri prezentate în conformitate cu articolul 11, și în orice caz înainte ca investigația să fie demarată, membrii ale căror produse pot face obiectul acestei investigații sunt invitați să procedeze la consultări în vederea clarificării situației privind chestiunile vizate la articolul 11 alineatul (2) și a ajungerii la o soluție reciproc convenită.

13.2. În plus, pe toată durata investigației, membrilor ale căror produse fac obiectul acestei investigații li se acordă o posibilitate rezonabilă de continuare a consultărilor în vederea precizării faptelor și ajungerii la o soluție reciproc convenită ⁽¹⁾.

13.3. Fără a aduce atingere obligației de acordare a unei posibilități rezonabile de a se proceda la consultări, prezentele dispoziții în materie de consultări nu au drept scop să împiedice autoritățile unui membru să acționeze cu diligență, în ceea ce privește inițierea investigației, stabilirea determinărilor preliminare sau finale, pozitive sau negative, ori aplicarea de măsuri provizorii sau finale, în conformitate cu dispozițiile prezentului acord.

13.4. Membrul care are intenția să deschidă o investigație sau care procedează la o investigație permite, la cerere, accesul membrului/membrilor ale căror produse fac obiectul acesteia la probele neconfidențiale, inclusiv la rezumatul neconfidențial asupra informațiilor confidențiale utilizate pentru deschiderea sau desfășurarea investigației.

*Articolul 14***Calculul valorii unei subvenții prin prisma avantajului conferit beneficiarului**

În sensul părții a V-a, orice metodă utilizată de către autoritățile însărcinate cu investigația în vederea calculării avantajului conferit beneficiarului în conformitate cu articolul 1 alineatul (1) este prevăzută în legislația națională a membrului respectiv, iar aplicarea acesteia la fiecare caz individual este transparentă și explicată în mod adecvat. În plus, orice metodă de acest gen respectă următoarele orientări:

⁽¹⁾ Este deosebit de important, în conformitate cu dispozițiile prezentului alineat, ca nici o determinare pozitivă, preliminară sau finală, să nu fie stabilită fără acordarea unei posibilități rezonabile pentru consultări. Aceste consultări definesc baza în virtutea căreia se va proceda în conformitate cu dispozițiile părții a II-a, părții a III-a sau părții a X-a.

▼B

- (a) o participație a autorităților publice la capitalul social al unei întreprinderi nu este considerată drept conferind un avantaj, cu excepția cazului în care decizia în materie de investiție poate fi judecată ca incompatibilă cu practica obișnuită privind investițiile (inclusiv în ceea ce privește furnizarea de capital de risc) a investitorilor privați pe teritoriul membrului respectiv;
- (b) un împrumut din partea autorităților publice nu este considerat drept conferind un avantaj, cu excepția cazului în care există o diferență între suma pe care întreprinderea beneficiară a împrumutului o plătește pentru împrumutul guvernamental și cea pe care ea ar plăti-o pentru un împrumut comercial comparabil pe care l-ar putea efectiv obține pe piață. În acest caz avantajul va corespunde diferenței între cele două sume;
- (c) garantarea de către autoritățile publice a unui împrumut nu este considerată drept conferind un avantaj, cu excepția cazului în care există o diferență între suma pe care întreprinderea beneficiară a garanției o plătește pentru împrumutul garantat de către guvern și cea pe care ea ar plăti-o pentru un împrumut comercial comparabil în absența garanției din partea guvernului. În acest caz avantajul corespunde diferenței între aceste două sume, ajustată pentru a se ține cont de diferențele de comisioane;
- (d) furnizarea de bunuri sau de servicii ori cumpărarea de bunuri de către autoritățile publice nu sunt considerate drept conferind un avantaj, cu excepția cazului în care furnizarea se efectuează cu o remunerație mai puțin decât adecvată sau în care achiziția se efectuează cu o remunerație mai mult decât adecvată. Gradul de adecvare al remunerației se determină în raport cu condițiile pieței existente pentru bunul sau serviciul respectiv în țara furnizoare sau cumpărătoare (inclusiv prețul, calitatea, disponibilitatea, calitatea comercială, transportul și alte condiții de achiziție sau de vânzare).

*Articolul 15***Determinarea existenței unui prejudiciu ⁽¹⁾**

15.1. Determinarea existenței unui prejudiciu în sensul articolului VI al GATT 1994 se bazează pe probe pozitive și implică o examinare obiectivă (a) a volumului importurilor subvenționate și efectului importurilor subvenționate asupra prețurilor produselor similare ⁽²⁾ pe piața internă și (b) a incidenței acestor importuri asupra producătorilor autohtoni ai acestor produse.

15.2. În privința volumului importurilor subvenționate, autoritățile însărcinate cu investigația examinează dacă a existat o creștere notabilă a importurilor subvenționate, fie în cantitate absolută, fie în raport cu producția sau cu consumul membrului importator. În privința efectului importurilor subvenționate asupra prețurilor, autoritățile însărcinate cu investigația examinează dacă a existat pentru importurile subvenționate, o sub-cotare importantă a prețului în raport cu prețul unui produs similar al membrului importator, sau dacă aceste importuri au în alt mod drept efect scăderea notabilă a prețurilor ori împiedicarea notabilă a creșterilor de preț care, altfel, s-ar fi produs. Unul sau mai mulți dintre acești factori nu constituie în mod necesar o bază decisivă de interpretare.

⁽¹⁾ În conformitate cu prezentul acord, „prejudiciu” se interpretează, cu excepția unei dispoziții contrare, ca fiind un prejudiciu important cauzat unei ramuri de producție națională, o amenințare cu producerea unui prejudiciu important pentru o ramură de producție națională sau o întârziere importantă în crearea unei ramuri de producție națională și va fi interpretat în conformitate cu dispozițiile prezentului articol.

⁽²⁾ În prezentul acord, „produs similar” („like product”) reprezintă un produs identic, respectiv asemănător din toate punctele de vedere cu produsul în cauză, sau, în absența unui astfel de produs, un alt produs care, chiar dacă nu este asemănător din toate punctele de vedere, prezintă caracteristici mult asemănătoare celor ale produsului respectiv.

▼ B

15.3. În cazul în care importurile unui produs provenind din mai mult de o țară fac simultan obiectul unor investigații în materie de taxe compensatorii, autoritățile însărcinate cu investigațiile nu pot proceda la o evaluare cumulativă a efectelor acestor importuri decât dacă ele determină (a) că valoarea subvenționării stabilite cu privire la importurile provenind din fiecare țară este superioară nivelului *de minimis* în sensul articolului 11 alinaterul (9) și că volumul importurilor provenind din fiecare țară nu este neglijabil, și (b) că o evaluare cumulativă a efectelor importurilor este adecvată prin prisma condițiilor de concurență între produsele importate, precum și a condițiilor de concurență între produsele importate și produsul național similar.

15.4. Examinarea impactului importurilor subvenționate asupra ramurii de producție națională include o evaluare a tuturor factorilor și indicilor economici pertinenti care influențează asupra situației acestei ramuri, inclusiv următorii: diminuarea efectivă și potențială a producției, a vânzărilor, a segmentului de piață, a profiturilor, a productivității, a randamentului investiției sau a utilizării capacităților; factori care influențează prețurile interne; efecte negative, efective și potențiale, asupra fluxului de lichidități, stocurilor, folosirii forței de muncă, salariilor, dezvoltării, capacității de procurare a capitalului sau asupra investițiilor iar, în cazul agriculturii, dacă a existat o împovărare crescută a programelor publice de asistență. Această listă nu este exhaustivă, iar unul sau mai mulți dintre acești factori nu vor constitui în mod necesar o bază decisivă de interpretare.

15.5. Este necesar să se demonstreze că importurile subvenționate cauzează, prin efectele⁽¹⁾ subvențiilor, un prejudiciu în sensul prezentului acord. Demonstrarea unei legături de cauzalitate între importurile subvenționate și prejudiciul cauzat ramurii de producție națională se bazează pe examinarea tuturor probelor pertinente de care dispun autoritățile. Acestea examinează de asemenea toți factorii cunoscuți, alții decât importurile subvenționate, care, în același moment, cauzează un prejudiciu ramurii de producție națională, iar prejudiciile cauzate de acești alți factori nu vor trebui să fie imputate importurilor subvenționate. Factorii care pot fi considerați drept pertinenti în acest sens cuprind, între alții, volumul și prețurile importurilor nesubvenționate pentru produsul respectiv, restrângerea cererii sau modificările în structura consumului, practici comerciale restrictive ale producătorilor străini și a celor autohtoni, precum și concurența între acești producători, progresul tehnologic, precum și rezultatele la export și productivitatea industriei autohtone.

15.6. Efectul importurilor subvenționate este evaluat în raport cu producția autohtonă a produsului similar atunci când datele disponibile permit să se identifice separat această producție pe bază de criterii precum procedeele de producție, vânzările producătorilor și profiturile. Dacă nu este posibil să se identifice separat această producție, efectele importurilor subvenționate sunt evaluate prin examinarea producției grupului sau gamei de produse celei mai restrânse, cuprinzând produsul similar, pentru care vor putea fi furnizate informațiile necesare.

15.7. Determinarea existenței unei amenințări cu un prejudiciu important se bazează pe fapte și nu numai pe presupuneri, ipoteze sau posibilități îndepărtate. Modificarea împrejurărilor care ar crea o situație în care subvenția ar cauza un prejudiciu trebuie să fie clar prevăzută și iminentă. Pentru a stabili dacă există o amenințare cu un prejudiciu important, autoritățile însărcinate cu investigația trebuie să examineze, între altele, factori cum sunt:

- (i) natura subvenției sau a subvențiilor respective și efectele pe care acestea le-ar putea probabil avea asupra comerțului;

⁽¹⁾ Astfel cum sunt indicate la alineatele (2) și (4).

▼ B

- (ii) o rată de creștere semnificativă a importurilor subvenționate pe piața internă, care indică probabilitatea unei creșteri substanțiale a importurilor;
- (iii) capacitatea suficientă și liber disponibilă a exportatorului, sau creșterea iminentă și substanțială a capacității exportatorului, care denotă probabilitatea unei creșteri substanțiale a exporturilor subvenționate către piața membrului importator, ținându-se cont de existența altor piețe de export care ar putea absorbi exporturi suplimentare;
- (iv) pătrunderea importurilor la prețuri care au ca efect scăderea semnificativă a prețurilor interne sau împiedicarea de o manieră semnificativă a creșterii acestor prețuri, precum și probabilitatea ca aceste exporturi să determine o creștere a cererii pentru noi importuri și
- (v) stocurile produsului care face obiectul investigației.

Nici unul dintre acești factori, în sine, nu poate în mod necesar să constituie un temei pentru luarea unei decizii, dar totalitatea factorilor respectivi trebuie să conducă la concluzia că alte exporturi subvenționate sunt iminente și că un prejudiciu important s-ar produce dacă nu se iau măsuri de protecție.

15.8. În cazurile în care importuri subvenționate amenință să cauzeze un prejudiciu, aplicarea de măsuri compensatorii va fi luată în considerare și decisă cu o grijă deosebită.

*Articolul 16***Definirea ramurii de producție națională**

16.1. În sensul prezentului acord, termenul „ramură de producție națională” se interpretează, sub rezerva dispozițiilor alineatului (2), ca fiind ansamblul producătorilor naționali de produse similare sau al acelorla dintre aceștia ale căror producții însumate constituie o proporție majoră a producției autohtone totale a acestor produse; cu toate acestea, în cazul în care producătorii au legături cu ⁽¹⁾ exportatorii sau importatorii, sau sunt ei înșiși importatori ai produsului presupus a face obiectul unei subvenții ori al unui produs similar provenind din alte țări, termenul „ramură de producție națională” se poate interpreta ca desemnând restul producătorilor.

16.2. În împrejurări excepționale, teritoriul unui membru poate, în ceea ce privește producția respectivă, să fie divizat în două sau mai multe piețe concurențiale, iar producătorii din interiorul fiecărei piețe pot fi considerați drept constituind o ramură de producție distinctă, dacă (a) producătorii din interiorul unei astfel de piețe vând întreaga sau aproape întreaga lor producție din produsul respectiv pe această piață și dacă (b) cererea pe piață nu este satisfăcută într-o măsură substanțială de către producătorii produsului respectiv situați în alte părți ale teritoriului. În astfel de împrejurări, se poate constata că există un prejudiciu, chiar dacă nu se cauzează un prejudiciu unei proporții majore din ramura de producție națională totală, cu condiția existenței unei concentrări a importurilor subvenționate pe o piață astfel izolată și ca, în plus, importurile subvenționate să cauzeze un prejudiciu producătorilor totalității sau cvasitotalității producției în interiorul acestei piețe.

⁽¹⁾ În sensul acestui alineat, un producător nu va fi considerat ca având o legătură cu un exportator sau un importator decât (a) în cazul în care unul dintre ei îl controlează pe celălalt direct sau indirect, (b) în cazul în care ambii sunt direct sau indirect controlați de către un terț sau (c) în cazul în care, împreună, ei controlează direct sau indirect un terț, cu condiția să existe motive de a se crede sau de a se bănuși că efectul legăturii respective este de așa natură încât face ca producătorul respectiv să se comporte în mod diferit comparativ cu producătorii care nu au respectivele legături. În sensul acestui alineat, unul este considerat drept controlându-l pe celălalt atunci când cel dintâi este, în drept sau în fapt, în măsură să exercite asupra celui de-al doilea o putere de constrângere sau de direcționare.

▼B

16.3. În cazul în care ramura de producție națională a fost interpretată ca desemnând producătorii dintr-o anumită zonă, respectiv din cadrul unei piețe potrivit definiției date la alineatul (2), nu sunt aplicate taxe compensatorii decât pentru produsele respective expediate spre această zonă pentru consum final. În cazul în care dreptul constituțional al membrului importator nu permite aplicarea de taxe compensatorii pe această bază, statul membru importator nu poate aplica taxe compensatorii fără limită decât dacă (a) s-a acordat exportatorilor posibilitatea de a înceta să exporte la prețuri subvenționate spre zona respectivă sau, în caz contrar, de a da asigurări în conformitate cu articolul 18, dar asigurări satisfăcătoare în acest sens nu au fost date în cel mai scurt timp și dacă (b) astfel de taxe nu pot fi aplicate numai asupra produselor acelor producători care aprovizionează zona respectivă.

16.4. În cazul în care două sau mai multe țări au atins, în conformitate cu dispozițiile articolului XXIV alineatul (8) litera (a) al GATT 1994, un asemenea nivel de integrare încât prezintă caracteristicile unei piețe unice unificate, ramura de producție din întreaga zonă de integrare va fi considerată ca fiind ramura de producție națională menționată la alineatele (1) și (2).

16.5. Dispozițiile articolului 15, alineatul (6) se aplică prezentului articol.

*Articolul 17***Măsuri provizorii**

17.1. Măsuri provizorii nu vor putea fi aplicate decât dacă:

- (a) s-a inițiat o investigație în conformitate cu dispozițiile articolului 11, a fost publicat un anunț în acest sens și s-au acordat statelor membre interesate posibilități adecvate de a furniza informații și de a formula observații;
- (b) s-a stabilit o determinare preliminară pozitivă a existenței unei subvenții și a unui prejudiciu cauzat unei ramuri de producție națională de către importurile subvenționate și
- (c) autoritățile respective consideră că astfel de măsuri sunt necesare pentru a împiedica să fie cauzat un prejudiciu pe durata investigației.

17.2. Măsurile provizorii pot lua forma taxelor compensatorii provizorii, garantate prin depozite în numerar sau obligațiuni, egale cu suma subvenției calculată provizoriu.

17.3. Nu se aplică măsuri provizorii înainte de 60 de zile de la data deschiderii investigației.

17.4. Aplicarea măsurilor provizorii este limitată la o perioadă cât mai scurtă posibil, care nu va depăși patru luni.

17.5. La aplicarea măsurilor provizorii, sunt urmate dispozițiile pertinente ale articolului 19.

*Articolul 18***Angajamentele**

18.1. O procedură poate ⁽¹⁾ fi suspendată sau închisă fără impunerea de măsuri provizorii sau taxe compensatorii atunci când sunt luate în mod voluntar angajamente satisfăcătoare în sensul cărora:

- (a) autoritățile publice ale membrului exportator consimt să elimine sau să limiteze subvenția ori să ia alte măsuri în ceea ce privește efectele acesteia sau

⁽¹⁾ Termenul „poate” nu va fi interpretat ca autorizând simultan continuarea procedurii și punerea în aplicare a angajamentelor decât în conformitate cu alineatul (4).

▼ B

- (b) exportatorul consimte să-și revizuiască prețurile astfel încât autoritățile însărcinate cu investigația să fie convinse că efectul dăunător al subvenției este eliminat. Majorările de preț operate în baza unor astfel de angajamente nu vor fi mai mari decât va fi necesar pentru a compensa suma subvenției. Este de dorit ca majorările de preț să fie mai mici decât valoarea subvenției dacă astfel de majorări sunt suficiente pentru a elimina prejudiciul cauzat ramurii de producție națională.

18.2. Nu sunt solicitate sau acceptate angajamente decât dacă autoritățile membrului importator au făcut o determinare preliminară pozitivă a existenței unei subvenționări și a unui prejudiciu cauzat de această subvenționare și, în caz de angajamente din partea exportatorilor, în cazul în care ele au obținut consimțământul membrului exportator.

18.3. Angajamentele oferite nu sunt în mod necesar acceptate dacă autoritățile membrului importator consideră nerealistă acceptarea lor, de exemplu în cazul în care numărul de exportatori efectivi sau potențiali este prea mare, sau pentru alte motive, inclusiv motive de politică generală. După caz, și dacă este practic posibil, autoritățile comunică exportatorului motivele care le-au determinat să considere neadecvată acceptarea unui angajament și, în măsura posibilului, acordă exportatorului posibilitatea formulării de observații pe această temă.

18.4. În caz de acceptare a unui angajament, investigația asupra subvenționării și prejudiciului este totuși finalizată dacă membrul exportator dorește acest lucru sau dacă membrul importator decide astfel. Dacă, în aceste condiții, există o determinare negativă a existenței unei subvenționări sau a unui prejudiciu, angajamentul devine automat caduc, cu excepția cazurilor în care o astfel de determinare se datorează în mare parte existenței unui angajament. Autoritățile respective pot cere, în astfel de cazuri, ca angajamentul să fie menținut pe o perioadă rezonabilă în conformitate cu dispozițiile prezentului acord. În cazul în care există o determinare pozitivă a existenței unei subvenționări și a unui prejudiciu, angajamentul este menținut în conformitate cu termenii săi și cu dispozițiile prezentului acord.

18.5. Angajamente în materie de preț pot fi sugerate de autoritățile membrului importator, însă nici un exportator nu este constrâns să subscrie la acestea. Faptul că guvernele sau exportatorii nu oferă astfel de angajamente sau nu acceptă sugestia asumării lor nu va prejudicia în nici un fel asupra examinării cauzei. Totuși, autoritățile sunt libere să determine că materializarea unei amenințări de producere a unui prejudiciu este mai probabilă în cazul în care importurile subvenționate continuă.

18.6. Autoritățile unui membru importator pot cere oricărei autorități publice sau oricărui exportator al cărui angajament a fost acceptat să le furnizeze periodic informații asupra executării angajamentului respectiv și să autorizeze verificarea datelor pertinente. În caz de încălcare a unui angajament, autoritățile membrului importator pot întreprinde cu diligență, în sensul prezentului acord și în conformitate cu dispozițiile acestuia, acțiuni care pot consta în aplicarea imediată de măsuri provizorii, pe baza celor mai bune informații disponibile. În astfel de cazuri, pot fi percepute taxe definitive în conformitate cu prezentul acord asupra produselor introduse pentru consum cu cel mult 90 de zile înainte de aplicarea acestor măsuri provizorii; totuși, nici o impunere nu se va aplica retroactiv asupra importurilor intrate înainte de încălcarea angajamentului.

Articolul 19

Impunerea și colectarea taxelor compensatorii

19.1. În cazul în care, după ce s-au depus eforturi rezonabile pentru finalizarea consultărilor, un membru, printr-o determinare finală, stabilește existența și valoarea unei subvenții și conchide că, prin efectele acesteia, importurile subvenționate cauzează un prejudiciu, el poate impune o taxă compensatorie în conformitate cu dispozițiile prezentului articol în afară de cazul în care subvenția sau subvențiile sunt retrase.

19.2. Decizia de a impune sau nu o taxă compensatorie în cazurile în care toate condițiile cerute sunt îndeplinite și decizia de fixare a valorii taxei compensatorii la un nivel egal cu totalitatea sau numai cu o parte din valoarea subvenției revine autorităților membrului importator. Este de dorit ca impunerea să fie facultativă pe teritoriul tuturor membrilor, ca taxa să fie mai mică decât valoarea totală a subvenției, dacă această taxă mai mică este suficientă pentru a elimina prejudiciul cauzat ramurii de producție națională și să fie stabilite proceduri care să permită autorităților implicate să țină cont în mod corespunzător de susținerile părților naționale interesate ⁽¹⁾ ale căror interese ar putea fi lezate prin impunerea unei taxe compensatorii.

19.3. În cazul în care este impusă o taxă compensatorie cu privire la un anumit produs, această taxă ale cărei niveluri vor fi adecvate fiecărui caz, este aplicată fără discriminare asupra importurilor produsului respectiv indiferent de sursa de proveniență a acestora, constatate ca fiind subvenționate și cauzând un prejudiciu, cu excepția importurilor provenind din acele surse care au renunțat la subvențiile respective sau pentru care au fost acceptate angajamente în conformitate cu prezentul acord. Orice exportator ale cărui exporturi fac obiectul unei taxe compensatorii definitive, dar care nu a fost efectiv supus unei investigații pentru alte motive decât refuzul de a coopera are dreptul la o reexaminare accelerată pentru ca autoritățile însărcinate cu investigația să determine în cel mai scurt timp un nivel individual de taxă compensatorie pentru exportatorul respectiv.

19.4. Nu va fi aplicată ⁽²⁾ asupra unui produs importat nici o taxă compensatorie care să depășească valoarea subvenției a cărei existență a fost constatată, calculată ca subvenționare pe unitate de produs subvenționat și exportat.

Articolul 20

Retroactivitate

20.1. Măsuri provizorii și taxe compensatorii nu vor fi aplicate decât pentru produsele intrate pentru consum după data la care decizia luată în conformitate cu articolul 17 alineatul (1) și, respectiv, articolul 19 alineatul (1) va intra în vigoare, sub rezerva excepțiilor enunțate în prezentul articol.

20.2. În cazurile în care este stabilită o determinare finală a existenței unui prejudiciu (dar nu a unei amenințări cu prejudiciul, nici a unei întârzieri importante în crearea unei ramuri de producție națională) sau, în cazul unei determinări finale a existenței unei amenințări cu prejudiciul, în cazurile în care, în absența măsurilor provizorii, efectul importurilor subvenționate ar fi condus la determinarea existenței unui prejudiciu, pot fi aplicate retroactiv taxe compensatorii pentru perioada în care au fost aplicate măsurile provizorii, în cazul existenței unor asemenea măsuri.

⁽¹⁾ În sensul prezentului alineat, expresia „părți naționale interesate” cuprinde consumatorii și utilizatorii industriali ai produsului importat care face obiectul investigației.

⁽²⁾ Termenul „a aplica”, astfel cum este utilizat în prezentul acord, reprezintă impunerea sau colectarea legală a unui impozit sau a unei taxe cu titlu definitiv sau final.

▼B

20.3. În cazul în care taxa compensatorie definitivă este superioară sumei garantate prin depozit în numerar sau prin cauțiune, diferența nu va fi încasată. În cazul în care taxa definitivă este inferioară sumei garantate prin depozit în numerar sau prin cauțiune, excedentul va fi returnat sau cauțiunea restituită prompt.

20.4. Sub rezerva dispozițiilor alineatului (2), în caz de determinare a existenței unei amenințări cu producerea unui prejudiciu sau a unei întârzieri importante (fără să existe prejudiciul), o taxă compensatorie definitivă nu poate să fie impusă decât începând cu data determinării existenței amenințării cu prejudiciul sau întârzierea importantă, iar orice depozit în numerar efectuat în cursul perioadei de aplicare a măsurilor provizorii va fi returnat și orice cauțiune restituită prompt.

20.5. În cazurile în care determinarea finală este negativă, orice depozit în numerar efectuat în cursul perioadei de aplicare a măsurilor provizorii va fi returnat și orice creanță va fi restituită prompt.

20.6. În circumstanțe critice în care, pentru produsul subvenționat respectiv, autoritățile constată că un prejudiciu dificil de reparat este cauzat prin importuri masive, efectuate într-un timp relativ scurt, ale unui produs care beneficiază de subvenții plătite sau acordate de o manieră incompatibilă cu dispozițiile GATT 1994 și ale prezentului acord, și în care, pentru a împiedica să se producă din nou un astfel de prejudiciu, apare necesară impunerea retroactivă de taxe compensatorii asupra acestor importuri, taxele compensatorii definitive pot fi impuse asupra importurilor declarate pentru a fi puse în consum cu cel mult 90 de zile înainte de data aplicării măsurilor provizorii.

*Articolul 21***Durata și reexaminarea taxelor compensatorii și a angajamentelor**

21.1. O taxă compensatorie nu rămâne în vigoare decât atât timp și în măsura necesară pentru a contracara subvenționarea care cauzează prejudiciul.

21.2. Autoritățile reexaminează necesitatea de a menține taxa în cazurile în care aceasta va fi justificată, din proprie inițiativă sau, cu condiția ca un timp rezonabil să se fi scurs de la impunerea taxei compensatorii definitive, la cererea oricărei părți interesate care ar justifica prin date pozitive necesitatea unei astfel de reexaminări. Părțile interesate au dreptul să ceară autorităților să examineze dacă este necesară menținerea taxei pentru a neutraliza subvenționarea, în cazul în care prejudiciul ar continua sau s-ar repeta dacă taxa ar fi eliminată sau modificată, sau în ambele situații. În cazul în care, drept urmare a reexaminării efectuate potrivit prezentului alineat, autoritățile determină că taxa compensatorie nu se mai justifică, aceasta este eliminată imediat.

21.3. Fără a aduce atingere dispozițiilor alineatelor (1) și (2), orice taxă compensatorie definitivă va fi eliminată cel mai târziu la cinci ani de la data la care ea a fost impusă (sau de la data reexaminării celei mai recente în conformitate cu alineatul (2), în cazul în care această reexaminare s-a referit simultan la subvenționare și la prejudiciu, sau în temeiul prezentului alineat), cu excepția cazului în care autoritățile determină, în cursul unei reexaminări efectuate înainte

▼ B

de această dată, fie din proprie inițiativă, fie ca urmare a unei cereri corespunzător justificate prezentată de către ramura de producție națională sau în numele acesteia, într-un interval de timp rezonabil înainte de această dată, că este probabil ca subvenționarea și prejudiciul ⁽¹⁾ să continue să existe sau să se producă din nou dacă taxa este eliminată. Taxa poate să rămână în vigoare în așteptarea rezultatului acestei examinări.

21.4. Dispozițiile articolului 12 privind probele și procedura se aplică oricărei reexaminări efectuate în conformitate cu prezentul articol. Orice reexaminare de acest tip va fi efectuată prompt și va fi în mod normal finalizată într-un termen de 12 luni începând de la data inițierii reexaminării.

21.5. Dispozițiile prezentului articol se aplică *mutatis mutandis* angajamentelor acceptate în conformitate cu articolul 18.

*Articolul 22***Avizul public și explicațiile privind determinările**

22.1. În cazul în care autoritățile sunt convinse că probele sunt suficiente pentru a justifica inițierea unei investigații, în conformitate cu articolul 11, membrul sau membrii ale căror produse fac obiectul investigației și celelalte părți interesate care, după cunoștințele autorităților însărcinate cu investigația, au un interes în materie, primesc o notificare și este publicat un aviz public.

22.2. Orice aviz public privind inițierea unei investigații conține sau pune la dispoziție printr-un raport separat ⁽²⁾ informații adecvate asupra următoarelor puncte:

- (i) numele țării sau țărilor exportatoare și produsul în cauză;
- (ii) data deschiderii investigației;
- (iii) o descriere a practicii sau practicilor de subvenționare care trebuie să facă obiectul investigației;
- (iv) rezumatul factorilor pe care se bazează prezumția de existență a unui prejudiciu;
- (v) adresa la care membrii interesați și părțile interesate trebuie să facă să parvină susținerile lor și
- (vi) termenele acordate membrilor interesați și părților interesate pentru a-și face cunoscut punctul lor de vedere.

22.3. Se publică un aviz asupra oricărei determinări preliminare sau finale, fie ea pozitivă, fie negativă, a oricărei decizii de a accepta un angajament în conformitate cu articolul 18, a expirării acestui angajament și a eliminării unei taxe compensatorii definitive. Fiecare aviz prezintă sau indică că există un raport distinct, care prezintă într-un mod suficient de detaliat explicații privind constatările și concluziile asupra tuturor elementelor de fapt și de drept considerate importante de către autoritățile însărcinate cu investigația. Toate avizele și rapoartele de acest gen sunt comunicate statului membru sau statelor membre ale căror produse fac obiectul determinării sau al angajamentului, precum și altor părți interesate cunoscute a avea un interes în materie.

⁽¹⁾ În cazul în care valoarea taxei compensatorii este fixată pe o bază retrospectivă, dacă procedura de evaluare cea mai recentă a dus la concluzia că nu trebuie aplicată nici o taxă, aceasta nu va obliga prin ea însăși autoritățile să elimine taxa definitivă.

⁽²⁾ În cazurile în care autoritățile furnizează informații și explicații în conformitate cu dispozițiile prezentului articol într-un raport distinct, ele fac în așa fel încât raportul să fie ușor accesibil publicului.

▼ B

22.4. Fiecare aviz prezintă, sau indică existența unui raport separat, care prezintă într-un mod suficient de detaliat explicații privind determinările preliminare referitoare la existența unei subvenții și a unui prejudiciu și menționează elementele de fapt și de drept care au condus la acceptarea sau la respingerea argumentelor. Ținându-se cont în mod corespunzător de obligația de a se proteja informațiile confidențiale, avizul sau raportul conțin în special:

- (i) numele furnizorilor sau, atunci când aceasta nu este posibil, numele țărilor furnizoare în cauză;
- (ii) o descriere a produsului care să fie suficientă pentru scopuri vamale;
- (iii) valoarea subvenției stabilite, precum și temeiul în baza căruia a fost determinată existența unei subvenții;
- (iv) considerentele referitoare la determinarea existenței unui prejudiciu, astfel cum acestea sunt prevăzute la articolul 15;
- (v) principalele motive care au condus la determinare.

22.5. În cazul unei determinări pozitive care prevede impunerea unei taxe definitive sau acceptarea unui angajament, orice aviz public de închidere sau de suspendare a investigației conține toate informațiile pertinente sau pune la dispoziție printr-un raport distinct toate informațiile pertinente asupra elementelor de fapt și de drept și a motivelor care au condus la impunerea de măsuri finale sau la acceptarea unui angajament, ținându-se în mod corespunzător cont de obligația de a proteja informațiile confidențiale. Avizul sau raportul prezintă, în special, informațiile descrise la alineatul (4), precum și motivele acceptării sau respingerii argumentelor sau pretențiilor pertinente ale membrilor interesați, precum și ale exportatorilor și importatorilor.

22.6. Orice aviz public de închidere sau de suspendare a investigației ca urmare a acceptării unui angajament în conformitate cu articolul 18 cuprinde sau pune la dispoziție printr-un raport separat partea neconfidențială a angajamentului.

22.7. Dispozițiile prezentului articol se aplică *mutatis mutandis* inițierii și încheierii reexaminărilor efectuate în conformitate cu articolul 21, precum și deciziilor de aplicare a unor taxe cu titlul retroactiv în conformitate cu articolul 20.

Articolul 23**Căi de atac**

Fiecare membru a căruia legislație internă conține dispoziții referitoare la măsuri compensatorii asigură existența tribunalelor și a procedurilor judiciare, de arbitraj sau administrative în scopul, între altele, de a supune în cel mai scurt timp unor căi de atac măsurile administrative referitoare la determinările finale și la reexaminările acestora, în sensul articolului 21. Aceste tribunale sau proceduri sunt independente față de autoritățile însărcinate cu determinarea sau cu reexaminarea respectivă și acordă tuturor părților interesate care au participat la procedura administrativă și care sunt direct și individual afectate de măsurile administrative, posibilitatea de a avea acces la o cale de atac.

PARTEA A VI-A

INSTITUȚIILE

*Articolul 24***Comitetul pentru subvenții și măsuri compensatorii și organele subsidiare**

24.1. Prin prezentul se constituie un Comitet pentru subvenții și măsuri compensatorii, compus din reprezentanți ai fiecăruia dintre membri. Comitetul își alege Președintele și se reunește cel puțin de două ori pe an, precum și la cererea oricărui membru, în conformitate cu dispozițiile pertinente ale prezentului Acord. Comitetul exercită atribuțiile care îi sunt conferite în baza prezentului acord sau de către membri; el acordă membrilor posibilitatea de a proceda la consultări asupra oricărui aspect privitor la funcționarea acordului sau la realizarea obiectivelor acestuia. Secretariatul OMC asigură secretariatul Comitetului.

24.2. Comitetul poate constitui organe subsidiare adecvate.

24.3. Comitetul constituie un grup permanent de experți compus din cinci persoane independente, înalt calificate în domeniile subvențiilor și relațiilor comerciale. Experții vor fi aleși de către Comitet și, anual, unul dintre ei va fi înlocuit. GPE poate fi solicitat să ajute un grup special în conformitate cu articolul 4 alineatul (5). Comitetul poate de asemenea să ceară un aviz consultativ asupra existenței și naturii unei subvenții.

24.4. GPE poate să fie consultat de către orice membru și va putea să emită avize consultative asupra naturii oricărei subvenții pe care membrul respectiv își propune să o pună în aplicare sau să o mențină. Aceste avize consultative sunt confidențiale și nu pot fi invocate în procedurile prevăzute la articolul 7.

24.5. În exercitarea atribuțiilor lor, Comitetul și organele subsidiare pot consulta orice sursă pe care o consideră adecvată și îi pot cere informații. Cu toate acestea, înainte de a cere informații unei surse aflate în jurisdicția unui membru, Comitetul sau organul subsidiar informează membrul respectiv despre aceasta.

PARTEA A VII-A

NOTIFICAREA ȘI SUPRAVEGHEREA

*Articolul 25***Notificările**

25.1. Membrii convin că, fără a aduce atingere dispozițiilor articolului XVI alineatul (1) al GATT 1994, notificările lor referitoare la subvenții să fie prezentate în fiecare an cel mai târziu la 30 iunie și sunt în conformitate cu dispozițiile alineatelor (2)-(6).

25.2. Membrii notifică orice subvenție definită la articolul 1 alineatul (1), care este specifică în sensul articolului 2, și care este acordată sau menținută pe teritoriul lor.

25.3. Conținutul notificărilor trebuie să fie suficient de precis pentru a permite celorlalți membri să evalueze efectele asupra comerțului și să înțeleagă funcționarea programelor de subvenții notificate. În acest sens și fără a aduce atingere conținutului și formei chestionarului referitor la subvenții⁽¹⁾, membrii fac în așa fel încât notificările lor să conțină informațiile următoare:

⁽¹⁾ Comitetul constituie un grup de lucru însărcinat cu examinarea conținutului și formei chestionarului reprodus în BISD, 9S/193-194.

▼ B

- (i) forma subvenției (donație, împrumut, avantaj fiscal etc.);
- (ii) valoarea unitară a subvenției sau, în cazurile în care aceasta nu este posibil, valoarea totală sau valoarea anuală a subvenției incluse în buget (cu indicarea, dacă este posibil, a valorii unitare medii a subvenției din anul precedent);
- (iii) obiectivul general și/sau scopul subvenției;
- (iv) durata subvenției și/sau oricare alte termene limită referitoare la această subvenție;
- (v) date statistice care să permită evaluarea efectelor subvenției asupra comerțului.

25.4. În cazurile în care unele puncte specifice din alineatul (3) nu sunt abordate într-o notificare, aceasta trebuie să indice motivul.

25.5. În cazul în care sunt acordate subvenții pentru produse sau sectoare specifice, notificările trebuie structurate pe produs sau sector.

25.6. Membrii care consideră că nu există pe teritoriul lor măsuri care trebuie notificate în conformitate cu articolul XVI alineatul (1) al GATT 1994 și cu prezentul acord, informează despre aceasta în scris Secretariatul.

25.7. Membrii recunosc că notificarea unei măsuri nu aduce atingere nici statutului juridic al acesteia în conformitate cu GATT 1994 și cu prezentul acord, nici asupra efectelor în sensul prezentului acord, și nici asupra naturii măsurii însăși.

25.8. Orice membru poate, în orice moment, să ceară în scris informații asupra naturii și amplitudinii oricărei subvenții acordate sau menținute de un alt membru (inclusiv orice subvenție menționată în partea a IV-a), sau o explicație cu privire la motivele pentru care o măsură specifică a fost considerată ca nefiind supusă obligației de notificare.

25.9. Membrii cărora le este adresată o astfel de cerere furnizează aceste informații cât mai rapid posibil și în mod complet; ei sunt gata să furnizeze, la cerere, informații suplimentare membrului care a prezentat cererea. În mod special ei furnizează suficiente detalii pentru a permite celuilalt membru să evalueze în ce măsură ei au respectat condițiile prevăzute în prezentul acord. Orice membru care consideră că aceste informații nu au fost furnizate poate aduce chestiunea în atenția Comitetului.

25.10. Orice membru care consideră că o măsură a unui alt membru care are efectele unei subvenții nu a fost notificată în conformitate cu dispozițiile articolului XVI alineatul (1) al GATT 1994 și cu cele ale prezentului articol poate să aducă problema în atenția acestui alt membru. Dacă pretinsa subvenție nu este apoi notificată în cel mai scurt timp, membrul poate să o aducă el însuși în atenția Comitetului.

25.11. Membrii prezintă fără întârziere Comitetului un raport asupra tuturor deciziilor lor preliminare sau finale în materie de taxe compensatorii. Cealți membri pot să consulte aceste rapoarte la Secretariat. Membrii prezintă de asemenea rapoarte semestriale asupra tuturor deciziilor luate în materie de taxe compensatorii în cursul celor șase luni precedente. Rapoartele semestriale sunt prezentate pe baza unui formular standard convenit.

25.12. Fiecare membru indică Comitetului pe cale de notificare: (a) care dintre autoritățile sale sunt cele care au competența pentru inițierea și desfășurarea investigațiilor vizate la articolul 11 și (b) care sunt procedurile sale interne care guvernează deschiderea și desfășurarea acestor investigații.

▼B*Articolul 26***Supravegherea**

26.1. Comitetul examinează, cu ocazia unor sesiuni extraordinare organizate la fiecare trei ani, notificările noi și complete prezentate în conformitate cu articolul XVI alineatul (1) al GATT 1994 și articolul 25 alineatul (1) al prezentului acord. La fiecare reuniune ordinară, Comitetul examinează notificările prezentate în intervalul dintre acestea (notificări de actualizare).

26.2. Comitetul examinează la fiecare reuniune ordinară rapoartele prezentate în conformitate cu articolul 25 alineatul (11).

PARTEA A VIII-A

ȚĂRILE MEMBRE ÎN CURS DE DEZVOLTARE*Articolul 27***Tratament special și diferențiat al țărilor membre în curs de dezvoltare**

27.1. Membrii recunosc că subvențiile pot juca un rol important în programele de dezvoltare economică ale țărilor membre aflate în curs de dezvoltare.

27.2. Interdicția enunțată la articolul 3 alineatul (1) litera (a) nu se va aplica:

(a) țărilor membre în curs de dezvoltare menționate la anexa VII;

(b) altor țări membre în curs de dezvoltare în cursul unei perioade de opt ani de la data intrării în vigoare a Acordului OMC, sub rezerva ca dispozițiile alineatului (4) să fie respectate.

27.3. Interdicția enunțată la articolul 3 alineatul (1) litera (b) nu se aplică țărilor membre în curs de dezvoltare pentru o perioadă de cinci ani, și nu se aplică țărilor membre cel mai puțin dezvoltate pe o perioadă de opt ani, începând de la data intrării în vigoare a Acordului OMC.

27.4. Orice țară membră în curs de dezvoltare menționată la alineatul (2) litera (b) elimină subvențiile sale de export într-un termen de opt ani, de preferință într-un mod progresiv. Cu toate acestea, o țară membră în curs de dezvoltare nu va ridica nivelul subvențiilor la export⁽¹⁾ și le va elimina într-un termen mai scurt decât cel prevăzut în prezentul alineat, în cazul în care recurgerea la aceste subvenții nu corespunde necesităților dezvoltării sale. În cazul în care o țară membră în curs de dezvoltare consideră necesar să aplice astfel de subvenții dincolo de termenul de opt ani, ea angajează, cel mai târziu cu un an înainte de expirarea acestui termen, consultări cu Comitetul, care determină dacă o prorogare a acestui termen este justificată, după ce a examinat toate necesitățile pertinente ale respectivei țări membre în curs de dezvoltare în materie economică, financiară și de dezvoltare. În cazul în care Comitetul determină că prorogarea este justificată, țara membră în curs de dezvoltare respectivă va avea consultări anuale cu Comitetul pentru a se determina dacă este necesară menținerea subvențiilor. În cazul în care Comitetul nu ajunge la o astfel de concluzie, țara membră în curs de dezvoltare elimină subvențiile la export rămase într-un termen de doi ani de la sfârșitul ultimului termen autorizat.

⁽¹⁾ Pentru o țară membră în curs de dezvoltare care nu acordă subvenții la export la data intrării în vigoare a Acordului OMC, acest alineat se aplică pe baza nivelului subvențiilor la export acordate în 1986.

▼B

27.5. O țară membră în curs de dezvoltare ale cărei exporturi pentru orice produs dat au devenit competitive elimină subvențiile la export pe care le acordă pentru acel(e) produs(e) într-un termen de doi ani. Totuși, în cazul unei țări membre în curs de dezvoltare menționată în anexa VII ale cărei exporturi cu unul sau mai multe produse au devenit competitive, subvențiile la export care sunt acordate pentru aceste produse sunt progresiv eliminate într-un termen de opt ani.

27.6. Exporturile unui produs sunt competitive dacă, pentru acest produs exporturile unei țări membre în curs de dezvoltare au atins un nivel de cel puțin 3,25 la sută din comerțul mondial cu acest produs timp de doi ani calendaristici consecutivi. Competitivitatea exporturilor este determinată fie (a) pe baza unei notificări a țării membre în curs de dezvoltare ale cărei exporturi au devenit competitive, fie (b) pe baza unui calcul efectuat de Secretariat la cererea unui membru. În sensul prezentului alineat, un produs este considerat ca fiind o poziție din Nomenclatura Sistemului Armonizat. Comitetul examinează funcționarea prezentei dispoziții la cinci ani după intrarea în vigoare a Acordului OMC.

27.7. Dispozițiile articolului 4 nu se aplică unei țări membre în curs de dezvoltare în cazul subvențiilor la export conforme dispozițiilor alineatelor (2)-(5). În acest caz, dispozițiile pertinente sunt cele prevăzute la articolul 7.

27.8. O subvenție acordată de o țară membră în curs de dezvoltare nu este prezumată, în sensul articolului 6 alineatul (1), drept cauzând un prejudiciu grav, astfel cum acesta este definit în prezentul acord. Existența acestui prejudiciu grav, în circumstanțele vizate la alineatul (9), este demonstrată prin probe neîndoielnice, în conformitate cu dispozițiile articolului 6 alineatele (3)-(8).

27.9. În cazul subvențiilor care determină introducerea unei acțiuni acordate sau menținute de către o țară membră în curs de dezvoltare, altele decât cele care sunt prevăzute la articolul 6 alineatul (1), acțiunea nu poate fi admisă și nici introdusă în conformitate cu articolul 7 decât în cazul în care se constată că subvenția în cauză are ca efect anularea sau compromiterea de concesiuni tarifare sau de alte obligații decurgând din GATT 1994, într-un asemenea mod încât ea deturneză sau împiedică importurile unui produs similar al unui alt membru pe piața țării membre în curs de dezvoltare care o acordă sau în cazul în care un prejudiciu este cauzat unei ramuri de producție națională pe piața unui membru importator.

27.10. Orice investigație în materie de taxe compensatorii care se referă la un produs originar dintr-o țară membră în curs de dezvoltare este închisă imediat ce autoritățile implicate determină:

- (a) că nivelul global al subvențiilor acordate pentru produsul respectiv nu depășește 2 la sută din valoarea acestuia calculată pe o bază unitară sau
- (b) că volumul importurilor subvenționate reprezintă mai puțin de 4 la sută din importurile totale ale produsului similar în statul membru importator, cu excepția cazului în care importurile provenind din țările membre în curs de dezvoltare ale căror părți individuale în totalul importurilor sunt sub 4 la sută reprezintă, în mod colectiv, mai mult de 9 la sută din totalul importurilor produsului similar în statul membru importator.

27.11. Pentru țările membre în curs de dezvoltare vizate la alineatul (2) litera (b) care au eliminat subvențiile la export înainte de expirarea termenului de opt ani începând de la data intrării în vigoare a Acordului OMC și țările membre în curs de dezvoltare menționate în anexa VII, cifra menționată la alineatul (10) litera (a) va fi de 3 la sută, iar nu de 2 la sută. Prezenta dispoziție se aplică începând de la data la care eliminarea acestor subvenții la export este notificată Comitetului și atât timp cât țara membră în curs de dezvoltare autoare a notificării nu acordă subvenții la export. Ea expiră în termen de opt ani de la data intrării în vigoare a Acordului OMC.

▼B

27.12. Dispozițiile alineatelor (10) și (11) reglementează orice determinare de subvenții *de minimis* în conformitate cu articolul 15 alineatul (3).

27.13. Dispozițiile părții a III-a nu se aplică anulărilor directe de datorii și nici subvențiilor destinate să acopere costuri sociale, indiferent de formă, inclusiv renunțarea la venituri publice și alte transferuri de pasiv, atunci când aceste subvenții sunt acordate în cadrul unui program de privatizare al unei țări membre în curs de dezvoltare și sunt direct legate de acest program, cu condiția ca acesta, precum și subvențiile respective, să fie acordate pentru o durată limitată și notificate la Comitet și ca programul să conducă în final la privatizarea întreprinderii respective.

27.14. La solicitarea unui membru interesat, Comitetul inițiază o examinare a unei practici specifice de subvenționare la export a unei țări membre în curs de dezvoltare în scopul de a determina dacă această practică este în conformitate cu nevoile sale de dezvoltare.

27.15. La solicitarea unei țări membre în curs de dezvoltare interesată, Comitetul va proceda la o examinare a unei măsuri compensatorii specifice pentru a determina dacă aceasta este compatibilă cu dispozițiile alineatelor (10) și (11), astfel cum acestea sunt aplicabile respectivei țării membre în curs de dezvoltare.

PARTEA A IX-A

DISPOZIȚII TRANZITORII*Articolul 28***Programele existente**

28.1. Programele de subvenții care au fost puse în aplicare pe teritoriul oricărui membru înainte de data la care acest membru a semnat Acordul OMC și care sunt incompatibile cu dispozițiile prezentului acord sunt:

- (a) notificate la Comitet cel mai târziu la 90 zile de la data intrării în vigoare a Acordului OMC pentru membrul respectiv și
- (b) puse în conformitate cu prevederile prezentului acord într-un termen de trei ani de la data intrării în vigoare a Acordului OMC pentru statul membru respectiv și, până la această dată, nu sunt supuse dispozițiilor părții a II-a.

28.2. Nici un membru nu prelungeste aplicabilitatea unui astfel de program, iar acesta nu este reluat în cazul în care ajunge la expirare.

*Articolul 29***Transformarea în economie de piață**

29.1. Membrii al căror regim de economie planificată este în curs de transformare într-o economie de piață axată pe libera inițiativă pot aplica programele și măsurile necesare pentru această transformare.

29.2. Pentru acești membri, programele de subvenții acoperite prin articolul 3 și notificate în conformitate cu alineatul (3), sunt în mod progresiv eliminate sau aduse în conformitate cu articolul 3 într-un termen de șapte ani de la data intrării în vigoare a Acordului OMC. Într-un astfel de caz, nu se aplică articolul 4. În plus, în aceeași perioadă:

- (a) programele de subvenții aflate sub incidența articolului 6 alineatul (1) litera (d) nu determină introducerea unei acțiuni în baza articolului 7;

▼B

(b) în ceea ce privește celelalte subvenții care determină introducerea unei acțiuni sunt aplicabile prevederile articolului 27 alineatul (9).

29.3. Programele de subvenții aflate sub incidența articolului 3 sunt notificate la Comitet în cel mai scurt timp posibil după data intrării în vigoare a Acordului OMC. Alte notificări ale acestor subvenții pot fi făcute într-un termen de doi ani de la data intrării în vigoare a Acordului OMC.

29.4. În împrejurări excepționale, membrii menționați la alineatul (1) pot fi autorizați de către Comitet să se abată de la programele și măsurile notificate și de la calendarele fixate în cazul în care se consideră necesar pentru procesul de transformare.

PARTEA A X-A

SOLUȚIONAREA DIFERENDELOR*Articolul 30*

Dispozițiile articolelor XXII și XXIII ale GATT 1994, astfel cum sunt precizate și puse în aplicare prin Înțelegerea privind soluționarea litigiilor, se aplică consultărilor și soluționării diferendelor potrivit prezentului acord, cu excepția unei prevederi exprese contrarii a acestuia din urmă.

PARTEA A XI-A

DISPOZIȚII FINALE*Articolul 31***Aplicarea provizorie**

Dispozițiile articolului 6 alineatul (1), precum și cele ale articolului 8 și ale articolului 9 sunt aplicate pentru o perioadă de cinci ani, începând de la data intrării în vigoare a Acordului OMC. Cel mai târziu cu 180 zile înainte de terminarea acestei perioade, Comitetul examinează funcționarea acestor prevederi pentru a determina dacă să se prelungească aplicarea acestora, fie în forma de redactare actuală, fie într-o formă modificată, pentru o nouă perioadă.

*Articolul 32***Alte dispoziții finale**

32.1. Nu se poate lua nici o măsură specifică împotriva unei subvenții acordate de un alt membru decât în conformitate cu prevederile GATT 1994, astfel cum acestea sunt interpretate prin prezentul acord ⁽¹⁾.

32.2. Nu pot fi formulate rezerve în ceea ce privește dispozițiile prezentului acord fără consimțământul celorlalți membri.

32.3. Sub rezerva alineatului (4), dispozițiile prezentului acord se aplică investigațiilor, precum și reexaminărilor de măsuri existente, declanșate pe baza cererilor prezentate la data intrării în vigoare a Acordului OMC pentru un membru sau după această dată.

32.4. În sensul articolului 21 alineatul (3), măsurile compensatorii existente sunt considerate a fi impuse cel mai târziu la data intrării în vigoare a Acordului OMC pentru un membru, cu excepția cazurilor în care legislația internă a unui membru, în vigoare la acea dată, cuprindea deja o clauză de tipul prevăzut în respectivul alineat.

⁽¹⁾ Prin această dispoziție nu se împiedică luarea de măsuri, după caz, în baza altor dispoziții pertinente ale GATT 1994.

▼B

32.5. Fiecare membru adoptă toate măsurile necesare, cu caracter general sau special, pentru a asigura, cel mai târziu la data la care Acordul OMC intră în vigoare în ceea ce îl privește, conformitatea actelor cu putere de lege, normelor administrative și procedurilor administrative cu prevederile prezentului acord, în măsura în care ele pot să se aplice statului membru respectiv.

32.6. Fiecare membru informează Comitetul despre orice modificare adusă actelor cu putere de lege și normelor administrative în raport cu dispozițiile prezentului acord, precum și administrării acestor acte cu putere de lege și norme administrative.

32.7. Comitetul procedează în fiecare an la o examinare a aplicării și funcționării prezentului acord, ținând cont de obiectivele acestuia. Comitetul informează în fiecare an Consiliul pentru comerțul cu mărfuri cu privire la faptele intervenite în perioada supusă examinării.

32.8. Anexele la prezentul acord fac parte integrantă din acesta.

ANEXA I

LISTA EXEMPLIFICATIVĂ A SUBVENȚILOR LA EXPORT

- (a) Acordarea de către autoritățile publice de subvenții directe unei întreprinderi sau unei ramuri de producție în funcție de rezultatele lor la export.

- (b) Sisteme de nerestituire a devizelor sau orice practici analoge care implică acordarea unei prime la export.

- (c) Tarife interne de transport și de navlu pentru expedierile la export, stabilite sau impuse de către autoritățile publice în condiții mai favorabile decât pentru expedierile în trafic intern.

- (d) Furnizarea, de către autoritățile publice sau instituțiile acestora, direct sau indirect prin intermediul unor programe impuse de către autoritățile publice, de produse sau servicii importate sau de origine națională destinate producției de mărfuri pentru export, în condiții mai favorabile decât furnizarea de produse sau servicii similare sau direct concurente destinate producției de mărfuri pentru consumul intern, dacă (în cazul produselor) aceste condiții sunt mai favorabile decât condițiile comerciale ⁽¹⁾ de care exportatorii acestora pot beneficia pe piețele mondiale.

- (e) Exonerarea, rambursarea sau reportarea, în totalitate sau în parte, a impozitelor directe ⁽²⁾ sau a cotizațiilor de asigurări sociale achitate sau datorate de către întreprinderi industriale sau comerciale ⁽³⁾, legate în mod special de exporturi.

- (f) Acordarea de deduceri speciale direct legate de exporturi sau de rezultatele la export care, în calcularea bazei de percepere a impozitelor directe, sunt peste cele acordate pentru producția destinată consumului intern.

- (g) Exonerarea sau rambursarea, în privința producției sau distribuției produselor exportate, a unei sume a impozitelor indirecte ⁽²⁾ superioară celei a impozitelor aplicate în privința producției și distribuției de produse similare atunci când sunt vândute pentru consum intern.

- (h) Exonerarea, rambursarea sau reportarea impozitelor indirecte în cascadă aplicate în stadii anterioare ⁽²⁾ asupra bunurilor sau serviciilor utilizate pentru producerea produselor exportate, ale căror niveluri sunt superioare celor ale exonerărilor, rambursărilor sau reportărilor de impozite indirecte în cascadă similare aplicate la stadii anterioare asupra bunurilor sau serviciilor utilizate pentru producerea de produse similare vândute pentru

▼ B

consumul intern; cu toate acestea, exonerarea, rambursarea sau reportarea impozitelor indirecte în cascadă percepute în stadii anterioare pot fi acordate pentru produsele exportate, chiar dacă acest lucru nu se face pentru produsele similare vândute pentru consumul intern, dacă impozitele indirecte în cascadă percepute la stadii anterioare se aplică unor inputuri consumate în producerea produsului exportat (ținându-se cont de pierderea normală)⁽⁴⁾. Acest punct este interpretat în conformitate cu orientările privind consumul de inputuri în procesul de producție cuprinse în anexa II.

- (i) Rambursarea sau *drawback* al unei valori a impunerilor la import⁽²⁾ superioară celei a impunerilor aplicate asupra inputurilor importate consumate în producerea produsului exportat (ținându-se cont de pierderea normală); totuși, în cazuri specifice, o întreprindere poate să utilizeze, ca inputuri de substituție, inputuri de pe piața internă în cantitate egală cu cea a inputurilor importate și având aceleași calități și caracteristici pentru a beneficia de această dispoziție, dacă operațiunile de import și operațiunile de export corespunzătoare se efectuează atât unele cât și celelalte într-un interval de timp rezonabil care nu va depăși doi ani. Acest punct este interpretat în conformitate cu orientările privind consumul de inputuri în procesul de producție cuprinse în anexa II și cu orientările pentru determinarea faptului dacă sistemele de *drawback* asupra inputurilor de substituție constituie subvenții la export, cuprinse în anexa III.

- (j) Asigurarea de către autoritățile publice (sau de către organismele specializate controlate de către acestea) de programe de garantare sau de asigurare a creditului de export, de programe de asigurare sau de garantare contra creșterii costului produselor exportate, sau de programe contra riscurilor de schimb valutar, la niveluri de prime care sunt insuficiente pentru a acoperi, pe termen lung, cheltuielile și pierderile de gestionare a acestor programe.

- (k) Acordarea de către autoritățile publice (sau de către organismele specializate controlate de către acestea și/sau acționând sub autoritatea acestora) de credite la export, la niveluri inferioare celor pe care ele trebuie să le plătească efectiv pentru a-și procura fondurile astfel utilizate (sau pe care ele ar trebui să le plătească dacă ar împrumuta, de pe piața internațională a capitalurilor fonduri cu aceleași termene de rambursare și alte condiții de credit și nominalizate în aceeași monedă ca și creditul de export) sau plata de către ele, în întregime sau în parte, a cheltuielilor suportate de exportatori sau de organismele financiare pentru a-și procura credit, în măsura în care aceste acțiuni servesc asigurării unui avantaj important în ceea ce privește condițiile de creditare la export.

Cu toate acestea, în cazul în care un membru este parte la un angajament internațional în domeniul creditului oficial de export la care sunt părți cel puțin 12 membri fondatori ai prezentului acord la data de 1 ianuarie 1979 (sau la un angajament care îi succede și care a fost adoptat de către acești membri fondatori), sau dacă în practică un membru aplică prevederile respectivului angajament în materie de nivel de dobândă, o practică urmată în materie de credit la export care este în conformitate cu aceste prevederi nu va fi considerată ca subvenție la export interzisă prin prezentul acord.

▼B

(l) Orice altă cheltuială din fonduri publice ce constituie o subvenție la export în sensul articolului XVI al GATT 1994.

(¹) „Condiții comerciale” reprezintă faptul că există libertate de alegere între produsele autohtone și produsele importate și că în această alegere intervin numai criteriile comerciale.

(²) În sensul prezentului acord:

„Impozite directe” reprezintă impozitele asupra salariilor, profiturilor, dobânzilor, chirilor, redevențelor și oricăror altor forme de venit, precum și impozitele asupra proprietății imobiliare;

„Impuneri la import” reprezintă taxele vamale, alte taxe și alte impuneri fiscale care nu sunt enumerate în altă parte în prezenta notă, care sunt aplicate asupra importurilor;

„Impozite indirecte” reprezintă taxele asupra veniturilor obținute din vânzări, taxele de acciză, impozitele pe cifra de afaceri și taxe pe valoarea adăugată, impozitele asupra concesiunilor, taxele de timbru, taxele de transfer, impozitele asupra stocurilor și echipamentului și ajustările fiscale la frontieră, precum și toate taxele altele decât impozitele directe și impunerile la import;

Impozitele indirecte „percepute în stadii anterioare” reprezintă impozitele aplicate asupra bunurilor sau serviciilor utilizate direct sau indirect pentru fabricarea unui produs;

Impozitele indirecte „în cascadă” reprezintă impozite eșalonate pe stadii multiple, care sunt aplicate atunci când nu există mecanism pentru creditarea ulterioară a impozitului pentru cazul în care bunuri sau servicii impozabile la un anumit stadiu de producție sunt utilizate într-un stadiu de producție ulterior;

„Rambursarea” de impozite include restituirea sau reducerile de impozite.

„Rambursarea sau drawback” include exonerarea sau reportarea, în totalitate sau în parte, a impunerilor la import.

(³) Membrii recunosc că reportarea nu constituie în mod necesar o subvenție la export atunci când, de exemplu, sunt încasate dobânzi adecvate. Membrii reafirmă principiul în temeiul căruia prețurile produselor, în tranzacțiile între întreprinderi exportatoare și cumpărători străini pe care ele îi controlează sau care sunt supuși unui control similar ca și ele, trebuie, în scopuri de fiscalitate, să fie prețurile care ar fi practicate între întreprinderi independente care acționează în condiții de liberă concurență. Orice membru poate să atragă atenția unui alt membru asupra practicilor administrative sau de altă natură care pot contraveni acestui principiu și care se traduc printr-o economisire notabilă de impozite directe în tranzacțiile de export. În astfel de circumstanțe, membrii se străduiesc de regulă să-și soluționeze diferendele recurgând la căile deschise de convențiile bilaterale în vigoare în materie de impuneri sau la alte mecanisme internaționale specifice, fără a aduce atingere drepturilor și obligațiilor care rezultă pentru membri din GATT 1994, inclusiv dreptul de consultare instituit în conformitate cu fraza precedentă.

Conținutul literei (e) nu are ca obiect limitarea posibilității unui membru de a lua măsuri în vederea evitării dublei impuneri a veniturilor din sursa străină câștigate de către întreprinderile sale sau de către întreprinderile unui alt membru.

(⁴) Punctul (h) nu se aplică sistemelor de taxă pe valoare adăugată, nici ajustărilor fiscale la frontieră care au loc, problema rambursării excesive a TVA relevă exclusiv de punctul (g).

▼ B

ANEXA II

ORIENTĂRI PRIVIND CONSUMUL DE INPUTURI ÎN PROCESUL DE
PRODUCȚIE ⁽¹⁾

I

1. Sistemele de reducere a impozitelor indirecte pot să prevadă exonerarea, rambursarea sau reportarea impozitelor indirecte în cascadă aplicate la stadii anterioare asupra inputurilor consumate în producerea produsului exportat (ținându-se cont de pierderea normală). De asemenea, schemele de *drawback* pot permite rambursarea sau *drawback* al impunerilor la import aplicate asupra inputurilor consumate în producerea produsului exportat (ținându-se cont de pierderea normală).

2. Lista exemplificativă a subvențiilor la export din anexa I a prezentului acord menționează expresia „inputuri consumate în producerea produsului exportat” la literele (h) și (i). În conformitate cu litera (h), sistemele de reducere a impozitelor indirecte pot constitui o subvenție la export în măsura în care ele permit acordarea exonerării, rambursării sau reportării de impozite indirecte în cascadă aplicate la stadii anterioare, pentru o valoare superioară celei a impozitelor efectiv aplicate asupra inputurilor consumate în producerea produsului exportat. În conformitate cu litera (i), sistemele de *drawback* pot constitui o subvenție la export în măsura în care ele permit rambursarea sau *drawback* al unei valori a impunerilor la import superioare celei a impunerilor efectiv aplicate asupra inputurilor consumate în producerea produsului exportat. Cele două alineate prevăd că în ceea ce privește constatările referitoare la consumul de inputuri în producerea produsului exportat trebuie să se țină seama de pierderea normală. Litera (i) prevede de asemenea cazul produselor de substituție.

II

În cazul în care examinează dacă există consum de inputuri în producerea produsului exportat în cadrul unei investigații în materie de taxe compensatorii desfășurate în conformitate cu prezentul acord, autoritățile însărcinate cu investigația trebuie să procedeze în felul următor:

1. În cazurile în care se pretinde ca un sistem de reducere a impozitelor indirecte sau un sistem de *drawback* se transformă într-o subvenție datorită unei reduceri sau a unui *drawback* excesiv pentru impozitele indirecte sau impunerile la import aplicate asupra unor inputuri consumate în producerea produsului exportat, autoritățile însărcinate cu investigația trebuie mai întâi să determine dacă autoritățile publice ale membrului exportator au introdus și aplică un sistem sau o procedură care permit să se verifice ce inputuri sunt consumate în producerea unui produs exportat și în ce cantități. În cazurile în care stabilesc că un sistem sau o procedură de acest tip este aplicată, ele vor trebui să le examineze pentru a vedea dacă sunt rezonabile, eficiente pentru atingerea scopului urmărit și dacă sunt bazate pe practici comerciale general acceptate în țara de export. Ele pot să considere necesar să efectueze, în conformitate cu articolul 12 alineatul (6) anumite controale practice pentru a verifica informațiile sau a se asigura că sistemul sau procedura sunt aplicate efectiv.

⁽¹⁾ Inputurile consumate în procesul de producție sunt inputuri încorporate fizic, energie, combustibili și carburanți utilizați în procesul de producție și catalizatori care sunt consumați în cursul utilizării lor pentru obținerea produsului exportat.

▼ B

2. În cazul în care nu există un sistem sau o procedură de acest tip, în situația în care un astfel de sistem sau o astfel de procedură nu sunt rezonabile sau când s-a stabilit și sunt considerate ca rezonabile, dar se constată că nu sunt aplicate sau nu sunt aplicate eficient, statul membru exportator trebuie să procedeze la o nouă examinare bazată pe inputurile reale respective pentru a determina dacă a existat o plată excesivă. În cazul în care autoritățile însărcinate cu investigația consideră necesar, este efectuată o nouă examinare în conformitate cu alineatul (1).
3. Autoritățile însărcinate cu investigația trebuie să considere inputurile ca fiind fizic încorporate dacă sunt utilizate în procesul de producție și dacă sunt fizic prezente în produsul exportat. Membrii iau notă de faptul că un input nu trebuie să fie prezent în produsul final sub aceeași formă în care el a intrat în procesul de producție.
4. Determinarea cantității unui anumit input care este consumat în producerea produsului exportat trebuie să se facă „ținându-se cont de pierderea normală”, iar pierderea trebuie considerată ca fiind consumată în producerea produsului exportat. Termenul „pierdere” se înțelege ca fiind partea dintr-un anumit input care nu are o funcție independentă în procesul de producție, care nu este consumată în producerea produsului exportat (de exemplu din motive de ineficiență) și care nu este recuperată, utilizată sau vândută de către același fabricant.
5. Pentru a se determina dacă toleranța pentru pierderea reclamată este „normală”, autoritățile însărcinate cu investigația trebuie să ia în considerare procesul de producție, practica curentă în industria țării de export și alți factori tehnici dacă este cazul. Ele nu trebuie să piardă din vedere că este important să se determine dacă autoritățile statului membru exportator au calculat într-un mod rezonabil suma pierderii, dacă aceasta trebuie să fie inclusă în valoarea reducerii sau rambursării unui impozit sau a unei taxe.

ANEXA III

ORIENTĂRI DE URMAT PENTRU A DETERMINA DACĂ SISTEMELE DE DRAWBACK PENTRU INPUTURI DE SUBSTITUIRE CONSTITUIE SUBVENȚII LA EXPORT

I

Sistemele de *drawback* pot permite rambursarea sau *drawback al* impunerilor la import aplicate asupra inputurilor consumate în procesul de producție al unui alt produs și în cazul în care acesta, astfel cum este exportat, conține inputuri de origine națională având aceleași calități și caracteristici ca și cele care sunt importate și pe care le înlocuiesc. În conformitate cu litera (i) din Lista exemplificativă de subvenții la export din anexa I, sistemele de *drawback* asupra inputurilor de substituie pot constitui o subvenție la export în măsura în care ele permit restituirea unei sume superioare impunerilor la import aplicate inițial asupra inputurilor importate pentru care se solicită *drawback*.

II

În cazul în care examinează un sistem de *drawback* pentru inputuri de substituie în cadrul unei investigații în materie de taxe compensatorii desfășurate în conformitate cu prezentul acord, autoritățile însărcinate cu investigația trebuie să procedeze în felul următor:

1. În baza literei (i) din Lista exemplificativă, inputurile de pe piața internă pot înlocui inputuri importate pentru producerea unui produs destinat exportului, cu condiția ca acestea să fie utilizate în cantitate egală cu aceea a inputurilor importate pe care le înlocuiesc și să aibă aceleași calități și caracteristici. Este important să existe un sistem sau o procedură de verificare, deoarece aceasta permite autorităților publice ale statului membru exportator să procedeze în consecință și să demonstreze că acea cantitate de inputuri pentru care a fost solicitat *drawback* nu depășește cantitatea de produse analoge exportate, indiferent de forma acestora și că prin *drawback* al impunerilor la import nu se depășește suma aplicată inițial asupra respectivelor inputuri importate.
2. În cazurile în care se pretinde că un sistem de *drawback* pentru inputuri de substituie implică o subvenție, autoritățile însărcinate cu investigația trebuie mai întâi să caute să determine dacă guvernul membrului exportator a constituit și aplică un sistem sau o procedură de verificare. În cazurile în care ele constată că se aplică un sistem sau o procedură de acest tip, ele trebuie să examineze procedurile de verificare pentru a vedea dacă acestea sunt rezonabile, dacă sunt eficiente pentru a atinge scopul urmărit și dacă sunt bazate pe practici comerciale general acceptate în țara de export. În măsura în care se constată că procedurile răspund acestor criterii și sunt aplicate eficient, nu se poate prezuma existența unei subvenții. Autoritățile însărcinate cu investigația pot considera necesar să efectueze, în conformitate cu articolul 12 alineatul (6), anumite controale practice pentru a verifica informațiile sau a se asigura de faptul că procedurile de verificare sunt aplicate eficient.
3. În cazul în care nu există proceduri de verificare, dacă astfel de proceduri nu sunt rezonabile, sau când ele au fost instituite și sunt considerate ca rezonabile, dar se constată că ele nu sunt aplicate în mod real sau eficient, poate exista subvenție. În aceste cazuri membrul exportator trebuie să procedeze la o nouă examinare bazată pe tranzacțiile reale în cauză pentru a determina dacă a existat o plată excesivă. În cazul în care autoritățile însărcinate cu investigația consideră necesar, o nouă examinare este efectuată în conformitate cu alineatul (2).

▼B

4. Faptul că regimul de *drawback* pentru inputuri de substituie conține o dispoziție care autorizează exportatorii să aleagă livrările pentru care solicită *drawback* nu ar trebui să permită, prin el însuși, să se considere că există subvenție.
5. Se consideră că există *drawback* excesiv al impunerilor la import în sensul literei (i) în cazul în care autoritățile publice au plătit dobânzi asupra oricărei sume restituite în baza sistemului lor de *drawback*, suma în exces fiind cea a dobânzilor efectiv plătite sau datorate.

ANEXA IV

**CALCULUL SUBVENȚIONĂRII AD VALOREM TOTALE
[ARTICOLUL 6 ALINEATUL (1) LITERA (A)]⁽¹⁾**

1. Calculul valorii unei subvenții în sensul articolului 6 alineatul (1) litera (a) se face pe baza costului acestei subvenții pentru autoritățile publice care o acordă.
2. Cu excepția cazurilor prevăzute la alineatele (3)-(5), pentru a se determina dacă nivelul global de subvenționare depășește 5 la sută din valoarea produsului, valoarea produsului respectiv este calculată ca fiind valoarea totală a vânzărilor întreprinderii beneficiare⁽²⁾ pe cea mai recentă perioadă de 12 luni pentru care sunt disponibile date asupra vânzărilor și care precede perioada pe parcursul căreia a fost acordată subvenția⁽³⁾.
3. În cazurile în care subvenția este legată de producția sau de vânzarea unui anumit produs, valoarea acestui produs este calculată ca fiind valoarea totală a vânzărilor produsului respectiv de către întreprinderea beneficiară pe parcursul celei mai recente perioade de 12 luni pentru care sunt disponibile date privind vânzările și care precede perioada pe parcursul căreia a fost acordată subvenția.
4. În cazurile în care întreprinderea beneficiară este în faza de demarare, se consideră că există un prejudiciu grav în cazul în care nivelul global al subvenționării depășește 15 la sută din capitalurile totale investite. În sensul prezentului alineat, o perioadă de demarare nu depășește primul an de producție⁽⁴⁾.
5. În cazurile în care întreprinderea beneficiară este situată într-o țară cu economie inflaționistă, valoarea produsului este calculată ca fiind valoarea totală a vânzărilor (sau a vânzărilor produsului respectiv dacă subvenția este legată de acesta) ale întreprinderii beneficiare în timpul anului calendaristic precedent, indexată cu rata inflației înregistrată pe parcursul celor 12 luni care preced luna în cursul căreia trebuie să fie acordată subvenția.
6. În scopul determinării nivelului global al subvenționării în cursul unui an dat, sunt însumate subvențiile acordate în baza diferitelor programe și de către autorități diferite pe teritoriul unui membru.
7. Subvențiile acordate înainte de data intrării în vigoare a Acordului OMC, al căror avantaj este conferit unei producții viitoare, sunt cuprinse în nivelul global al subvenționării.
8. Subvențiile care nu determină introducerea unei acțiuni în baza prevederilor pertinente ale prezentului acord nu sunt cuprinse în calculul sumei unei subvenții în sensul articolului 6 alineatului (1) litera (a).

⁽¹⁾ O înțelegere între membri ar trebui să fie realizată, dacă este cazul, asupra punctelor care nu sunt specificate în prezenta anexă sau care necesită clarificări suplimentare în sensul articolului 6 alineatul (1) litera (a).

⁽²⁾ Întreprinderea beneficiară reprezintă o întreprindere situată pe teritoriul membrului care acordă subvenția.

⁽³⁾ În cazul unei subvenții de natură fiscală, valoarea produsului este calculată ca fiind valoarea totală a vânzărilor întreprinderii beneficiare în timpul anului fiscal în cursul căruia întreprinderea respectivă a beneficiat de această subvenție.

⁽⁴⁾ Situațiile de demarare cuprind cazurile în care au fost contractate angajamente financiare pentru dezvoltarea unui produs sau construirea de instalații pentru fabricarea de produse care beneficiază de subvenție, chiar dacă producția nu a început.

ANEXA V

PROCEDURI DE URMAT PENTRU COLECTAREA DE INFORMAȚII REFERITOARE LA PREJUDICIUL GRAV

1. Toți membrii cooperează la colectarea probelor pe care un grup special le apreciază în cadrul procedurilor enunțate la articolul 7 alineatele (4)-(6). Părțile aflate în diferend și orice țară terță membră implicată informează OSL de îndată ce dispozițiile articolului 7 alineatul (4) au fost invocate, cu privire la numele organizației însărcinate cu aplicarea acestei prevederi pe teritoriul său și la procedurile de utilizat, pentru a da curs cererilor de informații.
2. În cazurile în care anumite aspecte sunt aduse în fața OSL în conformitate cu articolul 7 alineatul (4), OSL inițiază, la cerere, procedura pentru obținerea din partea autorităților publice ale membrului care acordă subvenția a informațiilor necesare în vederea stabilirii existenței și valorii subvenționării, a valorii vânzărilor totale ale întreprinderilor subvenționate, precum și informațiile necesare pentru analizarea efectelor nefavorabile cauzate de produsul subvenționat⁽¹⁾. Acest proces poate include, în cazurile în care se va considera adecvat, prezentarea de întrebări autorităților publice ale membrului care acordă subvenția și celor ale membrului reclamant, pentru a obține informații precum și explicații și precizări asupra informațiilor la care părțile la diferend pot accede în cadrul procedurilor de notificare prevăzute în partea a VII-a⁽²⁾.
3. În caz de efecte asupra piețelor unor țări terțe, o parte la un diferend poate colecta informații, inclusiv punând autorităților publice ale țării terțe membre întrebările necesare pentru analiza efectelor nefavorabile, informații care, altminteri, nu ar putea fi rezonabil obținute de la membrul reclamant sau de la membrul care acordă subvenția. Această cerință trebuie administrată astfel încât să nu impună țării terțe membre o sarcină nerezonabilă. În mod special, acestui membru nu i se cere să facă o analiză a pieței sau a prețurilor în mod expres în acest scop. Informațiile de comunicat sunt cele care se vor găsi deja la dispoziția sa sau pe care le poate obține cu ușurință (de exemplu statisticile cele mai recente care au fost deja colectate de către serviciile statistice competente, dar care nu au fost încă publicate, datele vamale privind importurile și valorile declarate ale produselor respective). Totuși, în cazul în care o parte la un diferend procedează la o analiză de piață detaliată pe propria sa cheltuială, sarcina persoanei sau a întreprinderii care efectuează această analiză este facilitată de autoritățile țării terțe membre, iar această persoană sau această întreprindere poate să obțină accesul la toate informațiile care nu sunt în mod normal considerate confidențiale de către autoritățile publice.
4. OSL desemnează un reprezentant însărcinat cu facilitarea procesului de colectare a informațiilor. Acest reprezentant are ca sarcină exclusivă să asigure colectarea în timp util a informațiilor necesare pentru ca examinarea multilaterală ulterioară a diferendului să poată avea loc rapid. În mod special, el poate sugera mijloacele cele mai eficiente de a solicita informațiile necesare și a încuraja părțile să coopereze.
5. Procesul de colectare de informații descris la alineatele (2)-(4) este încheiat în termen de 60 zile de la data la care chestiunea a fost adusă în fața OSL în sensul articolului 7 alineatul (4). Informațiile obținute în cursul acestui proces sunt comunicate grupului special constituit de OSL în conformitate cu dispozițiile părții a X-a. Aceste informații trebuie să cuprindă, între altele, date

⁽¹⁾ În cazurile în care trebuie demonstrată existența unui prejudiciu grav.

⁽²⁾ În procesul de colectare a informațiilor, OSL ține cont de necesitatea de a proteja informațiile care sunt prin natura lor confidențiale sau care sunt furnizate cu titlu confidențial de către orice membru care participă la acest proces.

▼ B

privind valoarea subvenției în cauză (și, în cazurile în care se va considera adecvat, valoarea vânzărilor totale ale întreprinderilor subvenționate), prețurile produsului subvenționat, prețurile produsului nesubvenționat, prețurile practice de ceilalți furnizori de pe piață, modificările în oferta produsului subvenționat pe piața respectivă și modificările în segmentele de piață. Ele trebuie de asemenea să cuprindă probele prezentate cu titlu de obiecții, precum și informațiile suplimentare pe care grupul special le consideră pertinente pentru a ajunge la concluzii.

6. În cazul în care membrul care acordă subvenția și/sau țara terță membră nu cooperează în acest proces de colectare de informații, membrul reclamant prezintă susținerea sa privind existența unui prejudiciu grav bazându-se pe probele de care dispune, precum și faptele și circumstanțele referitoare la lipsa de cooperare a membrului care acordă subvenția și/sau a țării terțe membre. În cazurile în care nu vor fi disponibile informații din cauza lipsei de cooperare a acestor membri, grupul special poate completa dosarul în funcție de necesități bazându-se pe cele mai bune informații disponibile în alt mod.
7. În formularea soluției sale, grupul special trebuie să tragă concluzii nefavorabile în cazurile de lipsă de cooperare din partea unei părți care participă la procesul de colectare de informații.
8. În cazul în care determină dacă este cazul să se utilizeze cele mai bune informații disponibile sau concluziile nefavorabile, grupul special solicită opinia reprezentantului OSL desemnat în conformitate cu alineatul (4) în ceea ce privește caracterul rezonabil al cererilor de informații și eforturile depuse de părți pentru a răspunde acestora într-un mod cooperant și în timp util.
9. Nimic din procesul de colectare de informații nu limitează capacitatea grupului special de a încerca să obțină informațiile suplimentare pe care le consideră esențiale pentru a ajunge să rezolve în mod convenabil diferendul și care nu au fost cerute sau colectate în mod adecvat în cursul acestui proces. Cu toate acestea, un grup special nu trebuie în principiu să ceară informații suplimentare pentru a completa dosarul în cazurile în care aceste informații ar consolida poziția uneia din părți și dacă absența acestor informații din dosar este rezultatul unei lipse de cooperare nerezonabilă a părții respective în procesul de colectare de informații.

ANEXA VI

**PROCEDURI DE URMAT PENTRU INVESTIGAȚIILE LA FAȚA
LOCULUI DESFĂȘURATE ÎN CONFORMITATE CU ARTICOLUL 12
ALINEATUL (6)**

1. Încă de la deschiderea unei investigații, autoritățile statului membru exportator și întreprinderile cunoscute ca fiind interesate trebuie să fie informate de intenția de a se proceda la investigații la fața locului.
2. În cazul în care, în circumstanțe excepționale, se are în vedere să se includă experți neguvernamentali în echipa însărcinată cu investigația, întreprinderile și autoritățile membrului exportator trebuie să fie informate despre aceasta. Experții neguvernamentali respectivi trebuie să fie pasibili de sancțiuni efective dacă nu respectă caracterul confidențial al informațiilor culese.
3. Practica normală trebuie să fie aceea de a obține acordul expres al întreprinderilor respective ale membrului exportator înainte de fixarea datei definitive a vizitei.
4. Autoritățile însărcinate cu investigația trebuie, imediat ce au obținut acordul întreprinderilor respective, să notifice autoritățile membrului exportator cu privire la numele și adresele întreprinderilor ce urmează vizitate, precum și la datele convenite.
5. Întreprinderile respective trebuie să fie anunțate de vizită cu suficient timp înainte.
6. Vizitele de explicare a chestionarului nu ar trebui să aibă loc decât la solicitarea întreprinderii exportatoare, în care caz autoritățile însărcinate cu investigația vor putea să se pună la dispoziția întreprinderii; vizita nu va putea fi efectuată decât în cazul în care (a) autoritățile membrului importator notifică despre aceasta reprezentanții autorităților publice ale statului membru în cauză și (b) acestea nu se opun la vizită.
7. Deoarece obiectul său principal este acela de a verifica informațiile furnizate sau de a obține mai multe detalii, investigația la fața locului trebuie să aibă loc după primirea răspunsului la chestionar, cu excepția cazului în care întreprinderea acceptă altfel, precum și în cazul în care autoritățile publice ale membrului exportator au fost informate de către autoritățile însărcinate cu investigația despre vizita prevăzută și nu se opun la aceasta; în plus, practica normală trebuie să fie de a indica înainte de vizita la întreprinderile respective, natura generală a informațiilor care vor fi verificate și orice alte informații de furnizat, ceea ce nu trebuie să împiedice, totuși, solicitarea pe loc de detalii suplimentare prin prisma informațiilor obținute.
8. De fiecare dată când aceasta va fi posibil, trebuie ca răspunsurile la cererile de informații sau la întrebările provenind de la autoritățile sau de la întreprinderile membrilor exportatori, care sunt esențiale pentru succesul investigației la fața locului, să fie date înainte ca vizita să aibă loc.

▼B*ANEXA VII***ȚĂRI ÎN CURS DE DEZVOLTARE MEMBRE PREVĂZUTE LA
ARTICOLUL 27 ALINEATUL (2) LITERA (A)**

Țările membre în curs de dezvoltare care nu sunt supuse prevederilor articolului 3 alineatul (1) litera (a) în virtutea articolului 27 alineatul (2) litera (a) sunt următoarele:

- (a) Țările cel mai puțin avansate desemnate ca atare de către Organizația Națiunilor Unite, care sunt membre ale OMC.
- (b) Fiecare din următoarele țări în curs de dezvoltare care sunt membre ale OMC va fi supusă prevederilor aplicabile celorlalte țări în curs de dezvoltare membre, în conformitate cu articolul 27 alineatul (2) litera (b), atunci când PNB pe locuitor a atins 1 000 dolari pe an⁽¹⁾: Bolivia, Camerun, Congo, Coasta de Fildeș, Egipt, Filipine, Ghana, Guatemala, Guyana, India, Indonezia, Kenya, Maroc, Nicaragua, Nigeria, Pakistan, Republica Dominicană, Senegal, Sri Lanka și Zimbabwe.

⁽¹⁾ Includerea de țări în curs de dezvoltare membre în lista menționată la litera (b) se bazează pe datele cele mai recente ale Băncii Mondiale cu privire la PNB pe locuitor.

▼ M2**ACORDUL PRIVIND SUBVENȚIILE PENTRU PESCUIT***Articolul 1***Domeniul de aplicare**

Prezentul acord se aplică subvențiilor, în sensul articolului 1.1 din Acordul privind subvențiile și măsurile compensatorii („Acordul SMC”), care sunt specifice, în sensul articolului 2 din acordul respectiv, pescuitului marin de specii sălbatice și activităților legate de pescuitul pe mare. ⁽¹⁾, ⁽²⁾, ⁽³⁾

*Articolul 2***Definiții**

În sensul prezentului acord:

- (a) „pește” înseamnă toate speciile de resurse marine vii, procesate sau nu;
- (b) „pescuit” înseamnă căutarea, atragerea, localizarea, capturarea, prinderea sau recoltarea de pește sau orice activitate care poate duce, în mod rezonabil, la atragerea, localizarea, capturarea, prinderea sau recoltarea de pește;
- (c) „activități legate de pescuit” înseamnă orice operațiune de sprijin sau de pregătire a pescuitului, inclusiv debarcarea, ambalarea, procesarea, transbordarea sau transportul peștelui care nu a fost debarcat anterior într-un port, precum și asigurarea personalului, a carburantului, a uneltelor de pescuit și a altor provizii pe mare;
- (d) „navă” înseamnă orice navă, vapor de orice tip sau barcă utilizată, echipată sau prevăzută pentru a fi utilizată pentru pescuit sau activități legate de pescuit;
- (e) „operator” înseamnă proprietarul unei nave sau orice persoană care este responsabilă, conduce sau controlează nava.

*Articolul 3***Subvenții care contribuie la pescuitul ilegal, nedeclarat și nereglementat ⁽⁴⁾**

3.1 Niciun membru nu acordă sau nu menține subvenții în favoarea unei nave sau a unui operator ⁽⁵⁾ implicat în activități de pescuit ilegal, nedeclarat și nereglementat (INN) sau în activități legate de pescuit în sprijinul pescuitului INN.

⁽¹⁾ Pentru o mai mare certitudine, acvacultura și pescuitul în apele continentale sunt excluse din domeniul de aplicare al prezentului acord.

⁽²⁾ Pentru o mai mare certitudine, plățile între guverne, în temeiul acordurilor de acces la pescuit, nu sunt considerate subvenții în sensul prezentului acord.

⁽³⁾ Pentru o mai mare certitudine, în sensul prezentului acord, o subvenție poate fi atribuită membrului care o conferă, indiferent de pavilionul sau de înmatricularea oricărei nave implicate sau de naționalitatea beneficiarului.

⁽⁴⁾ „Pescuit ilegal, nedeclarat și nereglementat (INN)” înseamnă activitățile descrise la punctul 3 din *Planul internațional de acțiune privind prevenirea, descurajarea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat*, adoptat de Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO) în 2001.

⁽⁵⁾ În sensul articolului 3, „operator” înseamnă operator în sensul articolului 2 litera (e) în momentul săvârșirii infracțiunii de pescuit INN. Pentru o mai mare certitudine, interdicția de a acorda sau de a menține subvențiile în favoarea operatorilor implicați în activități de pescuit INN se aplică subvențiilor acordate pescuitului și activităților legate de pescuitul pe mare.

▼ M2

3.2 În sensul articolului 3.1, se consideră că o navă sau un operator sunt implicați în activități de pescuit INN în cazul în care oricare dintre entitățile următoare ajung la o determinare afirmativă în acest sens ⁽¹⁾, ⁽²⁾:

- (a) un stat membru costier, pentru activități desfășurate în zonele aflate sub jurisdicția sa; sau
- (b) un stat membru de pavilion, pentru activitățile desfășurate de navele care arborează pavilionul său; sau
- (c) o organizație regională de gestionare a pescuitului (ORGP) sau un acord regional de gestionare a pescuitului (ARGP) relevant, în conformitate cu normele și procedurile ORGP/ARGP și cu dreptul internațional relevant, inclusiv prin furnizarea în timp util a notificării și a informațiilor relevante, în zonele și pentru speciile care intră în sfera sa de competență.

3.3 (a) O determinare afirmativă ⁽³⁾ în temeiul articolului 3.2 se referă la constatarea finală a unui membru și/sau la includerea finală pe listă de către o ORGP/un ARGP a faptului că o navă sau un operator au fost implicați în activități de pescuit INN.

(b) În sensul articolului 3.2 litera (a), interdicția prevăzută la articolul 3.1 se aplică în cazul în care determinarea de către statul membru costier se bazează pe informații concrete relevante, iar statul membru costier a furnizat statului membru de pavilion și, dacă este cunoscut, membrului care acordă subvenția, următoarele:

- (i) notificarea în timp util, prin canale adecvate, a faptului că o navă sau un operator a fost reținut temporar în așteptarea unei investigații suplimentare pentru implicarea în activități de pescuit INN sau că statul membru costier a inițiat o anchetă privind pescuitul INN, inclusiv trimiteri la orice informații concrete relevante, la actele cu putere de lege, normele administrative, procedurile administrative aplicabile sau la alte măsuri relevante;
- (ii) posibilitatea de a face schimb de informații relevante ⁽⁴⁾ înainte de o determinare, astfel încât aceste informații să poată fi luate în considerare în determinarea finală. Statul membru costier poate specifica modul și perioada de timp în care ar trebui să aibă loc un astfel de schimb de informații; și
- (iii) notificarea determinării finale și a oricăror sancțiuni aplicate, inclusiv, dacă este cazul, durata acestora. Statul membru costier notifică decizia pozitivă comitetului prevăzut la articolul 9.1 (denumit în prezentul acord „comitetul”).

3.4 Membrul care acordă subvenția ține seama de natura, gravitatea și repetarea activităților de pescuit INN comise de o navă sau de un operator, atunci când stabilește durata aplicării interdicției prevăzute la articolul 3.1. Interdicția prevăzută la articolul 3.1 se aplică cel puțin atât timp cât sancțiunea ⁽⁵⁾ care rezultă din determinarea care a declanșat interdicția rămâne în vigoare sau cel puțin atât timp cât nava sau operatorul este inclus pe listă de către o ORGP/un ARGP, luându-se în considerare perioada mai lungă.

(1) Nicio dispoziție din prezentul articol nu se interpretează ca obligând membrii să inițieze anchete privind pescuitul INN sau să facă determinări privind pescuitul INN.

(2) Nicio dispoziție din prezentul articol nu se interpretează ca aducând atingere competenței entităților incluse pe listă în temeiul instrumentelor internaționale relevante sau acordării de noi drepturi entităților incluse pe listă de a face determinări privind pescuitul INN.

(3) Nicio dispoziție din prezentul articol nu se interpretează ca amânând sau afectând valabilitatea sau caracterul executoriu al unei determinări privind pescuitul INN.

(4) De exemplu, aceasta poate include o oportunitate de dialog sau de schimb de informații în scris, dacă acest lucru este solicitat de statul de pavilion sau de membrul care acordă subvenția.

(5) Încetarea sancțiunilor este cea prevăzută de legislația sau procedurile autorității care a efectuat determinarea menționată la articolul 3.2.

▼ M2

3.5 Membrul care acordă subvenția notifică comitetului măsurile luate în temeiul articolului 3.1, în conformitate cu articolul 8.3.

3.6 În cazul în care statul membru al portului notifică unui membru care acordă subvenția că are motive întemeiate să creadă că o navă din unul dintre porturile sale a fost implicată în activități de pescuit INN, membrul care acordă subvenția ține seama în mod corespunzător de informațiile primite și ia măsurile pe care le consideră adecvate în ceea ce privește subvențiile sale.

3.7 Fiecare membru dispune de acte cu putere de lege și/sau proceduri administrative pentru a se asigura că subvențiile menționate la articolul 3.1, inclusiv subvențiile existente la data intrării în vigoare a prezentului acord, nu sunt acordate sau menținute.

3.8 Pentru o perioadă de doi ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord, subvențiile acordate sau menținute de țările membre în curs de dezvoltare, inclusiv de țările membre cel mai puțin dezvoltate, până la zona economică exclusivă (ZEE) și în interiorul acesteia, sunt exceptate de la acțiunile întemeiate pe articolele 3.1 și 10 din prezentul acord.

*Articolul 4***Subvenții privind stocurile supraexploate**

4.1 Niciun membru nu acordă sau nu menține subvenții pentru pescuit sau activități legate de pescuit în ceea ce privește un stoc supraexploatat.

4.2 În sensul prezentului articol, un stoc de pește este supraexploatat dacă este recunoscut ca fiind pescuit excesiv de către membrul costier sub jurisdicția căruia are loc pescuitul sau de către o ORGP/un ARGP relevant în zonele și pentru speciile aflate în competența sa, pe baza celor mai bune dovezi științifice de care dispune.

4.3 Fără a aduce atingere articolului 4.1, un membru poate acorda sau menține subvențiile menționate la articolul 4.1, în cazul în care astfel de subvenții sau alte măsuri sunt puse în aplicare pentru a reface stocul la un nivel sustenabil din punct de vedere biologic⁽¹⁾.

4.4 Pentru o perioadă de doi ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord, subvențiile acordate sau menținute de țările membre în curs de dezvoltare, inclusiv de țările membre cel mai puțin dezvoltate, până la ZEE și în interiorul acesteia, sunt exceptate de la acțiunile întemeiate pe articolele 4.1 și 10 din prezentul acord.

*Articolul 5***Alte subvenții**

5.1 Niciun membru nu acordă sau nu menține subvențiile acordate pentru activități de pescuit sau activități legate de pescuit în afara jurisdicției unui stat membru costier sau unui stat terț costier și în afara competenței unei ORGP/unui ARGP relevant.

5.2 Un membru trebuie să acorde o atenție deosebită și să dea dovadă de moderație atunci când acordă subvenții navelor care nu arborează pavilionul său.

5.3 Un membru trebuie să acorde o atenție deosebită și să dea dovadă de moderație atunci când acordă subvenții pentru activități de pescuit sau activități legate de pescuit în ceea ce privește stocurile al căror statut este necunoscut.

⁽¹⁾ În sensul prezentului alineat, un nivel sustenabil din punct de vedere biologic este nivelul stabilit de un membru costier care are jurisdicție asupra zonei în care se desfășoară activitatea de pescuit sau activitatea legată de pescuit, utilizând puncte de referință precum captura maximă durabilă (MSY) sau alte puncte de referință, proporționale cu datele disponibile pentru activitatea de pescuit; sau de către o ORGP/un ARGP relevant în zonele și pentru speciile care intră în sfera sa de competență.

▼ **M2***Articolul 6***Dispoziții specifice pentru țările membre cel mai puțin dezvoltate**

Un membru dă dovadă de moderație în ceea ce privește abordarea chestiunilor care implică o țară membră cel mai puțin dezvoltată, iar soluțiile explorate iau în considerare situația specifică a țării membre cel mai puțin dezvoltate implicate, dacă este cazul.

*Articolul 7***Asistență tehnică și consolidarea capacităților**

Se acordă asistență tehnică specifică și asistență pentru consolidarea capacităților țărilor membre în curs de dezvoltare, inclusiv țărilor membre cel mai puțin dezvoltate, în scopul punerii în aplicare a disciplinelor prevăzute în prezentul acord. În sprijinul acestei asistențe, se instituie un mecanism voluntar de finanțare al OMC, în cooperare cu organizațiile internaționale relevante, cum ar fi Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO) și Fondul internațional pentru dezvoltare agricolă. Contribuțiile membrilor OMC la mecanism se efectuează exclusiv pe bază de voluntariat și nu utilizează resurse bugetare obișnuite.

*Articolul 8***Notificare și transparență**

8.1 Fără a aduce atingere articolului 25 din Acordul SMC și pentru a consolida și a îmbunătăți notificările subvențiilor pentru pescuit, precum și pentru a permite o supraveghere mai eficace a punerii în aplicare a angajamentelor privind subvențiile în domeniul pescuitului, fiecare membru:

- (a) furnizează următoarele informații în cadrul notificării periodice a subvențiilor pentru pescuit în temeiul articolului 25 din Acordul SMC ⁽¹⁾, ⁽²⁾: tipul sau natura activității de pescuit pentru care se acordă subvenția;
- (b) în măsura în care este posibil, furnizează următoarele informații în cadrul notificării periodice a subvențiilor pentru pescuit în temeiul articolului 25 din Acordul SMC ⁽¹⁾, ⁽²⁾:
 - (i) situația stocurilor de pește din zona de pescuit pentru care se acordă subvenția (de exemplu, supraexploatat, pescuit maxim sustenabil sau subpescuit) și punctele de referință utilizate și dacă aceste stocuri sunt partajate ⁽³⁾ cu orice alt membru sau sunt gestionate de o ORGP/un ARGP;
 - (ii) măsurile de conservare și gestionare în vigoare pentru stocul de pește relevant;
 - (iii) capacitatea flotei în zona de pescuit pentru care se acordă subvenția;
 - (iv) numele și numărul de identificare al navei sau navelor de pescuit care beneficiază de subvenție; și
 - (v) date privind capturile, pe specii sau grupuri de specii din zona de pescuit pentru care se acordă ⁽⁴⁾ subvenția.

⁽¹⁾ În sensul articolului 8.1, membrii furnizează aceste informații în plus față de toate informațiile solicitate în temeiul articolului 25 din Acordul SMC și astfel cum se prevede în orice chestionar utilizat de Comitetul SMC, de exemplu G/SCM/6/Rev.1.

⁽²⁾ În cazul țărilor membre cel mai puțin dezvoltate și al țărilor membre în curs de dezvoltare cu o cotă anuală din volumul global al producției de capturi marine care nu depășește 0,8 %, conform celor mai recente date FAO publicate, astfel cum au fost transmise de Secretariatul OMC, notificarea informațiilor suplimentare de la prezentul paragraf poate fi efectuată o dată la patru ani.

⁽³⁾ Termenul „stocuri comune” se referă la stocurile care se găsesc în ZEE a două sau mai multe state membre costiere sau atât în ZEE, cât și într-o zonă situată dincolo de aceasta și adiacentă acesteia.

⁽⁴⁾ În schimb, pentru activitățile de pescuit care vizează mai multe specii, un membru poate furniza alte date relevante și disponibile privind capturile.

▼ M2

8.2 Fiecare membru notifică anual comitetului, în scris, o listă a navelor și operatorilor despre care a determinat în mod afirmativ că au fost implicați în activități de pescuit INN.

8.3 În termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentului acord, fiecare membru informează comitetul cu privire la măsurile existente sau luate pentru a asigura punerea în aplicare și administrarea prezentului acord, inclusiv cu privire la măsurile luate pentru punerea în aplicare a interdicțiilor prevăzute la articolele 3, 4 și 5. De asemenea, fiecare membru informează de îndată comitetul cu privire la orice modificare ulterioară a acestor măsuri, precum și cu privire la noile măsuri luate pentru punerea în aplicare a interdicțiilor prevăzute la articolul 3.

8.4 În termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentului acord, fiecare membru furnizează comitetului o descriere a regimului său în domeniul pescuitului, cu trimiteri la actele sale cu putere de lege și la procedurile sale administrative relevante pentru prezentul acord, și informează de îndată comitetul cu privire la orice modificări ulterioare. Un membru poate îndeplini această obligație prin punerea la dispoziția Comitetului a unui link electronic actualizat către pagina web a membrului sau către o altă pagină oficială corespunzătoare care conține aceste informații.

8.5 Un membru poate solicita informații suplimentare de la membrul care face notificarea cu privire la notificările și informațiile furnizate în temeiul prezentului articol. Membrul care face notificarea răspunde la cererea respectivă cât mai curând posibil, în scris și în mod cuprinzător. În cazul în care un membru consideră că nu a fost furnizată o notificare sau o informație în temeiul prezentului articol, acesta poate aduce chestiunea în atenția membrului respectiv sau a comitetului.

8.6 Membrii notifică în scris comitetului, la intrarea în vigoare a prezentului acord, orice ORGP/ARGP la care sunt părți. Această notificare cuprinde cel puțin textul instrumentului juridic de constituire a ORGP/ARGP, zona și speciile aflate în competența sa, informații privind stocurile de pește gestionate, o descriere a măsurilor sale de conservare și gestionare, normele și procedurile care reglementează determinarea pescuitului INN și listele actualizate ale navelor și/sau operatorilor despre care s-a stabilit că au fost implicați în activități de pescuit INN. Această notificare poate fi prezentată fie individual, fie de către un grup de membri⁽¹⁾. Comitetului îi sunt notificate prompt orice modificări ce afectează aceste informații. Secretariatul comitetului păstrează o listă a ORGP/ARGP notificate în temeiul prezentului articol.

8.7 Membrii recunosc că notificarea unei măsuri nu aduce atingere (a) statutului său juridic în temeiul GATT 1994, al Acordului SMC sau al prezentului acord; (b) efectele măsurii în temeiul Acordului SMC sau (c) natura măsurii în sine.

8.8 Nicio dispoziție a prezentului articol nu impune furnizarea unor informații confidențiale.

*Articolul 9***Măsuri instituționale**

9.1 Se constituie un Comitet privind subvențiile pentru pescuit, compus din reprezentanți ai fiecărui membru. Comitetul își alege Președintele și se reunește cel puțin de două ori pe an, precum și la cererea oricărui membru, în conformitate cu dispozițiile pertinente ale prezentului Acord. Comitetul exercită atribuțiile care îi sunt conferite în baza prezentului acord sau de către membri; el acordă membrilor posibilitatea de a proceda la consultări asupra oricărui aspect privitor la funcționarea prezentului acord sau la realizarea obiectivelor acestuia. Secretariatul OMC asigură secretariatul Comitetului.

⁽¹⁾ Această obligație poate fi îndeplinită prin punerea la dispoziție a unui link electronic actualizat către pagina web a membrului care face notificarea sau către o altă pagină oficială corespunzătoare care conține aceste informații.

▼ **M2**

9.2 Comitetul examinează toate informațiile furnizate în temeiul articolelor 3 și 8 și al prezentului articol cel puțin o dată la fiecare doi ani.

9.3 Comitetul procedează în fiecare an la o examinare a aplicării și funcționării prezentului acord, ținând cont de obiectivele acestuia. Comitetul informează în fiecare an Consiliul pentru comerțul cu mărfuri cu privire la faptele intervenite în perioada supusă examinării.

9.4 În termen de cel mult cinci ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord și, ulterior, la fiecare trei ani, comitetul examinează funcționarea prezentului acord în vederea identificării tuturor modificărilor necesare pentru îmbunătățirea funcționării prezentului acord, ținând seama de obiectivele acestuia. Când va fi cazul, Comitetul poate prezenta Consiliului pentru comerțul cu mărfuri, propuneri de modificare a textului prezentului acord, ținând seama, printre altele, de experiența acumulată în cursul aplicării sale.

9.5 Comitetul menține contacte strânse cu FAO și cu alte organizații internaționale relevante din domeniul gestionării pescuitului, inclusiv cu ORGP/ARGP relevante.

*Articolul 10***Soluționarea litigiilor**

10.1 Prevederile articolelor XXII și XXIII ale GATT 1994, astfel cum au fost elaborate și aplicate prin Înțelegerea privind soluționarea litigiilor, se aplică și în cazul consultărilor și soluționării litigiilor în baza prezentului acord, cu excepția situațiilor în care prezentul acord prevede altfel, în mod expres ⁽¹⁾.

10.2 Fără a aduce atingere articolului 10.1, dispozițiile articolului 4 din Acordul SMC ⁽²⁾ se aplică consultărilor și soluționării litigiilor în temeiul articolelor 3, 4 și 5 din prezentul acord.

*Articolul 11***Dispoziții finale**

11.1 Sub rezerva dispozițiilor articolelor 3 și 4, nicio dispoziție a prezentului acord nu împiedică un membru să acorde o subvenție pentru ajutor în caz de dezastre ⁽³⁾, cu condiția ca subvenția să fie:

- (a) limitată la ajutorul pentru un anumit dezastru;
- (b) limitată la zona geografică afectată;
- (c) limitată în timp; și
- (d) în cazul subvențiilor pentru reconstrucție, limitată la refacerea pescăriilor afectate și/sau a flotei afectate la nivelul anterior dezastrelor.

11.2 (a) Prezentul acord, inclusiv eventualele constatări, recomandări și hotărâri cu privire la acesta, nu are implicații juridice în ceea ce privește revendicările teritoriale sau delimitarea frontierelor maritime.

- (b) Un comitet constituit în temeiul articolului 10 din prezentul acord nu face nicio constatare cu privire la orice pretenție care i-ar impune să își bazeze constatările pe revendicări teritoriale sau pe delimitări ale frontierelor maritime ⁽⁴⁾ declarate.

⁽¹⁾ Articolul XXIII alineatul (1) literele (b) și (c) din GATT 1994 și articolul 26 din Înțelegerea privind soluționarea litigiilor nu se aplică soluționării litigiilor în temeiul prezentului acord.

⁽²⁾ În sensul prezentului articol, „subvenție interzisă” de la articolul 4 din Acordul SMC se referă la subvențiile care fac obiectul interdicției prevăzute la articolul 3, 4 sau 5 din prezentul acord.

⁽³⁾ Pentru mai multă certitudine, această dispoziție nu se aplică crizelor economice sau financiare.

⁽⁴⁾ Această limitare se aplică, de asemenea, unui arbitru stabilit în temeiul articolului 25 din Memorandumul de înțelegere privind soluționarea litigiilor.

▼ M2

11.3 Nicio dispoziție a prezentului acord nu se interpretează sau nu se aplică într-un mod care să aducă atingere jurisdicției, drepturilor și obligațiilor membrilor care decurg din dreptul internațional, inclusiv din dreptul mării⁽¹⁾.

11.4 Cu excepția cazului în care se prevede altfel, nicio dispoziție a prezentului acord nu implică faptul că un membru este obligat să aplice măsuri sau decizii luate de orice ORGP/ARGP la care nu este parte sau parte cooperantă necontractantă sau să recunoască o astfel de organizație sau un astfel de acord.

11.5 Prezentul acord nu modifică și nici nu anulează drepturile și obligațiile prevăzute în Acordul SMC.

*Articolul 12***Denunțarea acordului în cazul în care nu sunt adoptate discipline cuprinzătoare**

În cazul în care nu se adoptă discipline cuprinzătoare în termen de patru ani de la intrarea în vigoare a prezentului acord și cu excepția cazului în care Consiliul General decide altfel, prezentul acord încetează imediat.

⁽¹⁾ Inclusiv normele și procedurile ORGP/ARGP.

ACORD PRIVIND MĂSURILE DE SALVGARDARE

MEMBRIL,

având în vedere obiectivul general al membrilor de a îmbunătăți și întări sistemul de comerț internațional bazat pe GATT 1994,

recunoscând necesitatea de a clarifica și întări măsurile prevăzute de GATT 1994, și în special pe cele ale articolului XIX (Măsuri de urgență privind importul anumitor produse), de a restabili un control multilateral asupra măsurilor de salvagardare și de a elimina măsurile care pot scăpa acestui control,

recunoscând importanța unei ajustări structurale și necesitatea mai degrabă de a spori decât de a limita concurența pe piețele internaționale;

recunoscând în plus că, în acest sens, este necesar un acord cuprinzător, aplicabil tuturor membrilor și fondat pe principiile de bază ale GATT 1994,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

Articolul 1

Dispoziție generală

Prezentul acord stabilește reguli pentru aplicarea măsurilor de salvagardare, care urmează a fi înțelese ca fiind acele măsuri prevăzute la articolul XIX al GATT 1994.

Articolul 2

Condiții

(1) Un membru⁽¹⁾ poate aplica o măsură de salvagardare referitoare la un produs, numai dacă acel membru a stabilit, în conformitate cu dispozițiile enunțate mai jos, că acest produs este importat pe teritoriul său în cantități atât de mari, în cifre absolute sau în comparație cu producția națională, și în asemenea condiții, încât produce sau amenință cu producerea unui prejudiciu grav industriei autohtone care produce produse similare sau în mod direct concurente.

(2) Măsurile de salvagardare sunt aplicate unui produs importat indiferent de proveniența lui.

Articolul 3

Investigația

(1) Un membru poate aplica o măsură de salvagardare numai după o investigație realizată de autoritățile sale competente, în baza unor proceduri stabilite în prealabil și făcute publice, în conformitate cu articolul X al GATT 1994. Această

⁽¹⁾ O uniune vamală poate aplica o măsură de salvagardare ca o entitate sau în numele unui stat membru. În cazul în care o uniune vamală aplică o măsură de salvagardare ca o entitate, toate cerințele pentru determinarea existenței prejudiciului grav sau a unei amenințări cu producerea unui prejudiciu grav, în conformitate cu prezentul acord, vor fi fondate pe condițiile existente în uniunea vamală luată ca întreg. În cazul în care o măsură de salvagardare este aplicată în numele unui stat membru, toate cerințele pentru determinarea existenței prejudiciului grav sau a unei amenințări cu producerea unui prejudiciu grav vor fi bazate pe condiții existente în acel stat membru și măsura va fi limitată la acel stat membru. Nici o dispoziție din prezentul acord nu aduce atingere interpretării raportului dintre articolul XIX și articolul XXIV alineatul (8) al GATT 1994.

▼B

investigație include publicarea unui anunț destinat să informeze în mod corect toate părțile interesate, precum și audieri publice sau alte mijloace adecvate prin care importatorii, exportatorii și alte părți interesate să poată prezenta elemente de probă și punctele lor de vedere, și să aibă inclusiv posibilitatea de a răspunde la argumentele altor părți și de a-și spune părerea dacă, printre altele, aplicarea unei măsuri de salvagardare ar fi sau nu în interesul public. Autoritățile competente publică un raport ce conține constatările și concluziile motivate la care au ajuns, privind toate aspectele de fapt și de drept relevante.

(2) Orice informație de natură confidențială sau care este furnizată cu titlu confidențial este tratată ca atare, pe baza motivării în acest sens, de către autoritățile competente. Astfel de informații nu sunt divulgate fără permisiunea părții care le-a furnizat. Se poate cere părților ce furnizează informații confidențiale să elaboreze un rezumat neconfidențial sau, dacă părțile arată că aceste informații nu pot fi rezumate, să prezinte motivele pentru care nu poate fi furnizat un rezumat. Totuși, dacă autoritățile competente apreciază că o cerere de tratament confidențial nu este justificată și dacă partea în cauză nu dorește să facă publice informațiile și nici să autorizeze divulgarea acestora în termeni generali sau sub formă de rezumat, autoritățile pot să nu ia în considerație informațiile respective, în afara cazului în care li se poate demonstra, într-o manieră convingătoare, din surse corespunzătoare, că informațiile sunt exacte.

*Articolul 4***Determinarea existenței unui prejudiciu grav sau a amenințării cu producerea unui prejudiciu grav**

- (1) În sensul prezentului acord:
- (a) „prejudiciu grav” reprezintă o deteriorare generală gravă a situației unei industrii autohtone;
- (b) „amenințarea cu producerea unui prejudiciu grav” se referă la iminența evidentă a prejudiciului grav, în conformitate cu dispozițiile alineatului (2). Determinarea existenței unei amenințări cu producerea unui prejudiciu grav se bazează pe fapte și nu pe afirmații, presupuneri sau posibilități îndepărtate;
- (c) în scopul determinării existenței unui prejudiciu sau a amenințării cu producerea unui prejudiciu, „ramură a producției naționale” reprezintă ansamblul producătorilor de produse similare sau direct concurente ce funcționează pe teritoriul unui membru sau ansamblul acelor producători ale căror producții însumate de produse similare sau direct concurente reprezintă o pondere majoră în producția națională totală a acestor produse.
- (2) (a) În cursul investigației care urmărește să determine dacă creșterea importurilor este cauza producerii sau amenințării cu producerea unui prejudiciu grav asupra unei ramuri a producției naționale, în conformitate cu dispozițiile prezentului acord, autoritățile competente evaluează toți factorii relevanți de natură obiectivă și cuantificabilă, ce influențează situația acelei ramuri, în special ritmul de creștere a importurilor la produsul vizat și creșterea volumului acestora, în termeni absoluți și relativi, segmentul de piață internă absorbit de importurile crescute, variațiile în nivelurile vânzărilor, producției, productivității, utilizării capacităților, profiturilor și pierderilor, precum și gradului de ocupare a forței de muncă.

▼B

- (b) Determinarea la care se face referire la litera (a) nu se face decât în cazul în care investigația demonstrează, pe bază de probe obiective, existența unei legături de cauzalitate între creșterea importurilor la produsul vizat și prejudiciul grav sau amenințarea cu producerea unui prejudiciu grav. În cazul în care ramura producției naționale suferă, în același timp, un prejudiciu generat de alți factori decât creșterea importurilor, acest prejudiciu nu va fi imputat unei creșteri a importurilor.
- (c) Autoritățile competente publică în cel mai scurt timp, în conformitate cu dispozițiile articolului 3, o analiză detaliată a cazului investigat, precum și o justificare a relevanței factorilor examinați.

*Articolul 5***Aplicarea măsurilor de salvagardare**

- (1) Un membru aplică măsuri de salvagardare numai în măsura necesară prevenirii sau remedierii unui prejudiciu grav și pentru a facilita ajustarea. În cazul în care este utilizată o restricție cantitativă, această măsură nu reduce cantitățile importate sub nivelul dintr-o perioadă recentă, ce corespunde mediei importurilor efectuate în ultimii trei ani reprezentativi pentru care există date statistice disponibile, în afara cazului în care este clar demonstrat că este necesar un nivel diferit pentru a împiedica sau remedia un prejudiciu grav. Membrii ar trebui să aleagă măsurile cele mai potrivite pentru realizarea acestor obiective.
- (2) (a) În cazurile în care se alocă un contingent repartizat între țările furnizoare, membrul care aplică restricțiile poate încerca să convină, în ce privește repartizarea de părți din acest contingent, cu toți ceilalți membri care au un interes substanțial în furnizarea produsului vizat. În cazurile în care această metodă nu se poate aplica în mod rezonabil, membrul în cauză acordă membrilor care au un interes substanțial în furnizarea produsului respectiv, părți calculate pe bază de proporții deținute de către acești membri în decursul unei perioade precedente reprezentative, din cantitatea sau valoarea totală a importurilor produsului, luând în calcul în mod corespunzător orice factor special care ar fi putut afecta sau ar putea afecta comerțul cu acel produs.
- (b) Un membru poate deroga de la dispozițiile literei (a) cu condiția să poarte consultări, în temeiul articolului 12 alineatul (3), sub auspiciile Comitetului pentru măsuri de salvagardare, vizat de articolul 13 alineatul (1) și cu condiția demonstrării în mod clar Comitetului că (i) importurile provenind de la anumiți membri au crescut într-un procent disproporționat în raport cu creșterea totală a importurilor la produsul vizat în perioada reprezentativă, (ii) motivele pentru care a derogat de la dispozițiile paragrafului (a) sunt justificate și (iii) condițiile acestei derogări sunt echitabile pentru toți furnizorii produsului în cauză. Durata oricărei măsuri de acest fel nu este prelungită peste perioada inițială prevăzută la articolul 7 alineatul (1). Derogarea sus-menționată nu este autorizată în cazul unei amenințări cu producerea unui prejudiciu grav.

▼ B*Articolul 6***Măsuri provizorii de salvagardare**

În situații critice, în care orice amânare ar antrena un prejudiciu ce ar fi dificil de remediat, un membru poate lua o măsură provizorie de salvagardare, în urma unei determinări preliminare a existenței unor elemente de probă evidente că o creștere a importurilor a produs sau amenință să producă un prejudiciu grav. Durata măsurii provizorii nu depășește două sute de zile, perioadă în care trebuie respectate cerințele pertinente enunțate la articolele 2-7 și 12. Aceste măsuri ar trebui să ia forma unor majorări de taxe vamale, a fi rambursate în cel mai scurt timp dacă, în investigația ulterioară, prevăzută de articolul 4 alineatul (2), nu s-a stabilit că o creștere a importurilor a produs sau a amenințat să producă un prejudiciu grav unei ramuri a producției naționale. Durata acestor măsuri provizorii este socotită ca o parte a perioadei inițiale, și a oricărei prorogări dispuse în articolul 7 alineatele (1)-(3).

*Articolul 7***Durata și reexaminarea măsurilor de salvagardare**

(1) Un membru aplică măsuri de salvagardare numai pentru perioada necesară prevenirii sau remedierii prejudiciului grav sau facilitării ajustării. Această perioadă nu depășește patru ani, în afara cazului în care ea este prelungită, în conformitate cu alineatul (2).

(2) Perioada menționată la alineatul (1) poate fi prelungită, cu condiția ca autoritățile competente ale membrului importator să fi hotărât, în conformitate cu procedurile enunțate la articolele 2-5, că măsura de salvagardare continuă să fie necesară pentru a preveni sau remedia un prejudiciu grav și că există elemente de probă în baza cărora ramura producției naționale se ajustează, precum și cu condiția respectării dispozițiilor pertinente din articolele 8 și 12.

(3) Perioada totală de aplicare a unei măsuri de salvagardare, inclusiv perioada de aplicare a oricărei măsuri provizorii, perioada inițială de aplicare și orice eventuală prelungire a acesteia, nu depășește opt ani.

(4) În scopul facilitării ajustării, în cazul în care durata prevăzută pentru o măsură de salvagardare, notificată în conformitate cu dispozițiile articolului 12 alineatul (1), este mai mare de un an, membrul care aplică măsura o liberalizează treptat, la intervale regulate, în timpul perioadei de aplicare. Dacă durata de aplicare a măsurii depășește trei ani, membrul ce aplică acea măsură reexaminează situația cel mai târziu la mijlocul perioadei de aplicare a măsurii și, dacă este cazul, retrage această măsură sau accelerează ritmul liberalizării sale. O măsură a cărei durată de aplicare este prelungită, în conformitate cu alineatul (2), nu este mai restrictivă decât a fost la sfârșitul perioadei inițiale și continuă să fie liberalizată.

(5) Nici o măsură de salvagardare nu este aplicată din nou importurilor unui produs ce a făcut obiectul unei asemenea măsuri, luată după data intrării în vigoare a Acordului OMC, pe o perioadă de timp egală cu cea în care această măsură a fost aplicată anterior, cu condiția ca perioada de neaplicare să fie de cel puțin doi ani.

▼B

(6) Fără a aduce atingere dispozițiilor alineatului (5), o măsură de salvagardare cu o durată de o sută optzeci de zile sau mai puțin poate fi aplicată din nou importurilor unui produs, dacă:

- (a) s-a scurs cel puțin un an de la data introducerii unei măsuri de salvagardare la importul acelui produs;
- (b) o asemenea măsură de salvagardare nu a fost aplicată aceluiași produs mai mult de două ori în decursul unei perioade de cinci ani imediat anterioară datei la care a fost introdusă măsura.

*Articolul 8***Nivelul concesiilor și altor obligații**

(1) Un membru care își propune să aplice o măsură de salvagardare sau care urmărește să prelungească perioada de aplicare a unei asemenea măsuri, se străduiește să mențină un nivel al concesiilor și al altor obligații substanțial echivalent cu cel existent în temeiul GATT 1994, între el și membrii exportatori ce ar fi afectați de această măsură, în conformitate cu dispozițiile articolului 12 alineatul (3). În vederea atingerii acestui obiectiv, membrii în cauză pot conveni asupra oricăror modalități adecvate pentru a compensa pe plan comercial efectele defavorabile ale măsurii asupra comerțului lor.

(2) Dacă nu se ajunge la nici un acord în treizeci de zile de consultări purtate în sensul articolului 12 alineatul (3), membrii exportatori afectați sunt liberi să suspende – în termen de nouăzeci de zile de la data aplicării acestei măsuri și la expirarea unui termen de treizeci de zile de la data la care Consiliul pentru comerțul cu mărfuri a primit o notificare scrisă privind această suspendare – aplicarea unor concesiilor sau a altor obligații substanțial echivalente, rezultând din GATT 1994 asupra comerțului membrului care aplică o măsură de salvagardare, suspendare față de care Consiliul pentru comerțul cu mărfuri nu formulează nici o obiecție.

(3) Dreptul de suspendare prevăzut la alineatul (2) nu este exercitat în primii trei ani de aplicare a măsurii de salvagardare, cu condiția ca această măsură de salvagardare să fi fost luată ca urmare a unei creșteri a importurilor în expresie absolută și ca această măsură să fie luată în conformitate cu dispozițiile prezentului acord.

*Articolul 9***Țări membre în curs de dezvoltare**

(1) Măsurile de salvagardare nu sunt luate împotriva unui produs originar dintr-o țară membră în curs de dezvoltare, atâta timp cât ponderea acestei țări membre în importurile la produsul vizat ale membrului importator nu depășește 3 %, cu condiția ca țările membre în curs de dezvoltare a căror pondere în importuri este mai mică de 3 % să nu dețină împreună mai mult de 9 % din importurile totale la produsul vizat ⁽¹⁾.

(2) O țară membră în curs de dezvoltare are dreptul să prelungească perioada de aplicare a unei măsuri de salvagardare pentru o perioadă de până la doi ani în plus față de termenul maxim prevăzut la articolul 7 alineatul (3). Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 7 alineatul (5), o țară membră în curs de dezvoltare are dreptul să aplice din nou o măsură de salvagardare la importul unui produs care a mai fost supus unei asemenea măsuri, luată după data intrării în vigoare a Acordului OMC, după o perioadă de timp egală cu jumătatea celei în timpul căreia această măsură a fost anterior aplicată, cu condiția ca perioada de neaplicare să fie de cel puțin doi ani.

⁽¹⁾ Un membru va notifica imediat Comitetului pentru măsuri de salvagardare o măsură luată în conformitate cu articolul 9 alineatul (1).

Articolul 10

Măsuri preexistente luate în temeiul articolului XIX

Membrii elimină toate măsurile de salvagardare luate în temeiul articolului XIX al GATT 1947 existente la data intrării în vigoare a Acordului OMC, într-un termen de cel mult opt ani de la data la care ele au fost aplicate pentru prima dată, respectiv de cinci ani de la data intrării în vigoare a Acordului OMC, dacă acesta expiră mai târziu.

Articolul 11

Interzicerea și eliminarea anumitor măsuri

- (1) (a) Un membru nu ia și nici nu încearcă să ia măsuri de urgență la importurile de produse specifice, așa cum sunt ele definite în articolul XIX al GATT 1994, decât dacă astfel de măsuri sunt în concordanță cu dispozițiile articolului respectiv, aplicat în conformitate cu prevederile prezentului acord.
- (b) În plus, un membru nu încearcă să ia, nu ia și nici nu menține măsuri de autolimitare a exporturilor, aranjamente de comercializare ordonată sau orice altă măsură similară la export sau import⁽¹⁾ ⁽²⁾. Sunt incluse atât măsurile luate de către un singur membru, cât și cele ce rezultă din acorduri, aranjamente și înțelegeri încheiate între doi sau mai mulți membri. Orice măsură de acest fel, care este în aplicare la data intrării în vigoare a Acordului OMC, trebuie să devină compatibilă cu prezentul acord sau eliminată treptat, în conformitate cu prevederile alineatului (2).
- (c) Prezentul acord nu se aplică măsurilor pe care un membru caută să le ia, le ia sau le menține în conformitate cu dispozițiile GATT 1994, altele decât cele din articolul XIX, și acordurilor comerciale multilaterale ce figurează în anexa 1A, altele decât prezentul acord, sau în temeiul protocoalelor și acordurilor sau aranjamentelor încheiate în cadrul GATT 1994.

(2) Eliminarea progresivă a măsurilor vizate la alineatul (1) litera (b) se face în conformitate cu calendarele pe care membrii în cauză le prezintă Comitetului pentru măsuri de salvagardare cel mai târziu în o sută optzeci de zile de la data intrării în vigoare a Acordului OMC. Aceste calendare prevăd eliminarea treptată a tuturor măsurilor vizate la alineatul (1) sau alinierea lor la prezentul acord într-o perioadă ce nu va depăși patru ani de la data intrării în vigoare a Acordului OMC, cu excepția a cel mult o măsură specifică pe membru importator⁽³⁾, care nu este menținută mai târziu de 31 decembrie 1999. Orice excepție de acest fel trebuie să fie reciproc convenită între membrii direct implicați și adusă la cunoștința Comitetului pentru măsuri de salvagardare pentru a fi examinată și acceptată în nouăzeci de zile de la data intrării în vigoare a Acordului OMC. Anexa la prezentul acord indică o măsură asupra căreia s-a convenit că intră sub incidența acestei excepții.

⁽¹⁾ Un contingent de import aplicat ca măsură de salvagardare în conformitate cu dispozițiile pertinente ale GATT 1994 și ale prezentului acord poate fi administrat, prin acord reciproc, de către statul exportator.

⁽²⁾ Exemple de măsuri similare cuprind moderarea exporturilor, sisteme de supraveghere a prețurilor la export sau la import, supravegherea exporturilor sau importurilor, carteluri de importuri impuse și regimuri de licențe discreționare de export sau import, fiecare dintre ele fiind menite să asigure o salvagardare.

⁽³⁾ Singura excepție la care Comunitățile Europene au dreptul este indicată în anexa la prezentul acord.

▼B

(3) Membrii nu încurajează și nici nu susțin adoptarea sau menținerea în vigoare, în întreprinderi publice sau private, a unor măsuri neguvernamentale echivalente celor specificate la alineatul (1).

*Articolul 12***Notificare și consultare**

(1) Un membru notifică imediat Comitetul pentru măsuri de salvagardare în legătură cu:

(a) inițierea unei investigații cu privire la existența unui prejudiciu grav sau a amenințării cu producerea unui prejudiciu grav și motivele acestei acțiuni;

(b) constatarea existenței unui prejudiciu grav sau a amenințării cu producerea unui prejudiciu grav cauzat de o creștere a importurilor;

(c) decizia de aplicare sau de prelungire a unei măsuri de salvagardare.

(2) Atunci când prezintă informările menționate la alineatul (1) literele (b) și (c), membrul care preconizează să aplice sau să prelungească o măsură de salvagardare, comunică Comitetului pentru măsuri de salvagardare toate informațiile relevante, care cuprind elementele de probă ale existenței unui prejudiciu grav sau a amenințării cu producerea unui prejudiciu grav cauzat de o creștere a importurilor, descrierea precisă a produsului vizat și a măsurii preconizate, data propusă pentru introducerea măsurii, durata sa probabilă și calendarul stabilit pentru liberalizarea sa treptată. În cazul prelungirii unei măsuri sunt, de asemenea, furnizate elemente de probă ale faptului că ramura de producție respectivă efectuează ajustări. Consiliul pentru comerțul cu mărfuri sau Comitetul pentru măsuri de salvagardare poate cere membrului care intenționează să aplice sau să prelungească măsura, informațiile suplimentare pe care le consideră necesare.

(3) Un membru care intenționează să aplice sau să prelungească o măsură de salvagardare creează posibilități adecvate de consultare prealabilă membrilor ce au un interes substanțial, în calitate de exportatori ai produsului vizat, în scopul, *inter alia*, de a examina informațiile comunicate în conformitate cu alineatul (2), de a schimba opinii cu privire la măsură și de a ajunge la un acord asupra mijloacelor atingerii obiectivului enunțat la articolul 8 alineatul (1).

(4) Un membru notifică Comitetul pentru măsuri de salvagardare înainte de a lua o măsură de salvagardare provizorie, prevăzută la articolul 6. Consultările încep imediat după ce măsura a fost luată.

(5) Rezultatele consultărilor, prevăzute în prezentul articol, precum și rezultatele reexaminărilor de la mijlocul perioadei de aplicare, prevăzute la articolul 7 alineatul (4), orice formă de compensație, prevăzută la articolul 8 alineatul (1), și suspendările de concesi și alte obligații ce sunt prevăzute la articolul 8 alineatul (2), sunt imediat notificate Consiliului pentru comerțul cu mărfuri de către membrii respectivi.

(6) Membrii notifică în cel mai scurt timp Comitetul pentru măsuri de salvagardare cu privire la actele cu putere de lege și normele administrative referitoare la măsurile de salvagardare, precum și toate modificările aduse acestora.

(7) Membrii care mențin măsurile descrise în articolul 10 și articolul 11 alineatul (1) care există la data intrării în vigoare a Acordului OMC, notifică aceste măsuri Comitetului pentru măsuri de salvagardare, cel mai târziu în termen de șaizeci de zile de la data intrării în vigoare a Acordului OMC.

▼B

(8) Orice membru poate notifica Comitetul pentru măsuri de salvagardare cu privire la toate actele cu putere de lege și norme și proceduri administrative și orice măsură sau acțiune prevăzută de prezentul acord, care nu au fost notificate de către ceilalți membri care, în temeiul prezentului acord, ar fi obligați să o facă.

(9) Orice membru poate notifica Comitetului pentru măsuri de salvagardare în legătură cu orice măsură neguvernamentală prevăzută la articolul 11 alineatul (3).

(10) Toate notificările la Consiliul pentru comerțul cu mărfuri prevăzute în prezentul acord se fac în mod obișnuit, prin intermediul Comitetului pentru măsuri de salvagardare.

(11) Dispozițiile prezentului acord în materie de notificări nu obligă pe vreun membru să dea informații confidențiale a căror divulgare ar împiedica aplicarea legilor sau ar fi contrară interesului public sau ar aduce atingere intereselor comerciale legitime ale întreprinderilor publice sau private.

*Articolul 13***Supravegherea**

(1) Se constituie un Comitet pentru măsuri de salvagardare, sub autoritatea Consiliului pentru comerțul cu mărfuri, deschis participării oricărui membru ce-și exprimă dorința în acest sens. Comitetul are următoarele funcții:

- (a) să urmărească aplicarea generală a prezentului acord, să prezinte anual Consiliului pentru comerțul cu mărfuri un raport asupra acestei aplicări și să facă recomandări în scopul îmbunătățirii sale;
- (b) să verifice, la cererea unui membru afectat, dacă regulile de procedură ale prezentului acord au fost respectate în raport cu o măsură de salvagardare și să raporteze constatările sale Consiliului pentru comerțul cu mărfuri;
- (c) să ajute membrii, dacă aceștia o solicită, în consultările lor, în conformitate cu dispozițiile prezentului acord;
- (d) să examineze măsurile prevăzute la articolul 10 și articolul 11 alineatul (1), să urmărească eliminarea treptată a acestor măsuri și să prezinte, în mod corespunzător, un raport Consiliului pentru comerțul cu mărfuri;
- (e) să examineze, la cererea membrului care ia o măsură de salvagardare, dacă propunerile de suspendare de concesi sau de alte obligații sunt „substanțial echivalente” și să prezinte, în mod corespunzător, un raport Consiliului pentru comerțul cu mărfuri;
- (f) să primească și să examineze toate înștiințările prevăzute în prezentul acord și să prezinte în mod corespunzător un raport Consiliului pentru comerțul cu mărfuri;
- (g) să îndeplinească orice altă funcție în raport cu prezentul acord pe care Consiliul pentru comerțul cu mărfuri o poate stabili.

(2) Pentru a ajuta Comitetul să-și îndeplinească funcția de supraveghere, Secretariatul elaborează anual un raport factual asupra funcționării prezentului acord, bazat pe notificări și alte informații relevante de care va dispune.

▼B

Articolul 14

Soluționarea diferendelor

Dispozițiile articolelor XXII și XXIII ale GATT 1994, așa cum sunt ele elaborate și aplicate prin Înțelegerea privind soluționarea litigiilor, se aplică consultărilor și soluționării diferendelor rezultând din prezentul acord.

▼B*ANEXĂ***Excepție prevăzută la articolul 11 alineatul (2)**

Membrii în cauză	Produsul	Data expirării
CE/Japonia	Autoturisme, vehicule de teren de orice fel, vehicule utilitare ușoare, camioane ușoare (până la 5 tone) și aceleași vehicule sub formă de piese și componente separate (seturi CKD).	31 decembrie 1999

▼B*ANNEX I B***GENERAL AGREEMENT ON TRADE IN SERVICES**

PART I	SCOPE AND DEFINITION
Article I	Scope and Definition
PART II	GENERAL OBLIGATIONS AND DISCIPLINES
Article II	Most-Favoured-Nation Treatment
Article III	Transparency
Article III <i>bis</i>	Disclosure of Confidential Information
Article IV	Increasing Participation of Developing Countries
Article V	Economic Integration
Article V <i>bis</i>	Labour Markets Integration Agreements
Article VI	Domestic Regulation
Article VII	Recognition
Article VIII	Monopolies and Exclusive Service Suppliers
Article IX	Business Practices
Article X	Emergency Safeguard Measures
Article XI	Payments and Transfers
Article XII	Restrictions to Safeguard the Balance of Payments
Article XIII	Government Procurement
Article XIV	General Exceptions
Article XV <i>bis</i>	Security Exceptions
Article XV	Subsidies
PART III	SPECIFIC COMMITMENTS
Article XVI	Market Access
Article XVII	National Treatment
Article XVIII	Additional Commitments
PART IV	PROGRESSIVE LIBERALIZATION
Article XIX	Negotiation of Specific Commitments
Article XX	Schedules of Specific Commitments
Article XXI	Modification of Schedules
PART V	INSTITUTIONAL PROVISIONS
Article XXII	Consultation
Article XXIII	Dispute Settlement and Enforcement
Article XXIV	Council for Trade in Services
Article XXV	Technical Cooperation
Article XXVI	Relationship with Other International Organizations
PART VI	FINAL PROVISIONS
Article XXVII	Denial of Benefits
Article XXVIII	Definitions
Article XXIX	Annexes

▼B

Annex on Article II Exemptions

Annex on Movement of Natural Persons Supplying Services under the Agreement

Annex on Air Transport Services

Annex on Financial Services

Second Annex on Financial Services

Annex on Negotiations on Maritime Transport Services

Annex on Telecommunications

Annex on Negotiations on Basic Telecommunications

*ANEXA 1B***Acord general privind comerțul cu servicii**

MEMBRII,

RECUNOSCÂND importanța crescândă a comerțului cu servicii pentru creșterea și dezvoltarea economiei mondiale,

DORIND să stabilească un cadru multilateral de principii și reguli pentru comerțul cu servicii, în vederea expansiunii acestui comerț, în condiții de transparență și de liberalizare progresivă și ca un mijloc de promovare a creșterii economice a tuturor partenerilor comerciali și a dezvoltării țărilor în curs de dezvoltare,

DORIND să obțină neîntârziat creșterea progresivă a nivelului de liberalizare a comerțului cu servicii prin runde de negocieri multilaterale succesive vizând promovarea intereselor tuturor participanților pe o bază reciproc avantajoasă și asigurarea unui echilibru global al drepturilor și obligațiilor și ținând cont, în mod corespunzător, de obiectivele politicii naționale,

RECUNOSCÂND dreptul membrilor de a reglementa furnizarea de servicii în țările lor și de a introduce noi măsuri în această privință cu scopul de a răspunde la obiective ale politicii naționale și, date fiind asimetriile existente în ceea ce privește gradul de dezvoltare a măsurilor referitoare la servicii în diferite țări, nevoia specială a țărilor în curs de dezvoltare de a exercita acest drept,

DORIND să faciliteze participarea crescândă a țărilor în curs de dezvoltare la comerțul internațional cu servicii și expansiunea exporturilor lor de servicii, *inter alia*, prin întărirea capacității lor naționale de a furniza servicii, ca și eficiența și competitivitatea acestui sector,

LUÂND în considerare în mod deosebit dificultățile serioase ale țărilor celor mai puțin dezvoltate, din cauza situației lor economice speciale și a nevoilor lor de dezvoltare, comerciale și financiare,

CONVIN URMĂTOARELE:

PARTEA I**DOMENIU DE APLICARE ȘI DEFINIȚII***Articolul I***Domeniu de aplicare și definiții**

- (1) Prezentul acord se aplică măsurilor membrilor care afectează comerțul cu servicii.
- (2) În sensul prezentului acord, comerțul cu servicii este definit ca reprezentând furnizarea unui serviciu:
 - (a) de pe teritoriul unui stat membru pe teritoriul oricărui alt stat membru;
 - (b) pe teritoriul unui stat membru pentru consumatorul de servicii al oricărui alt stat membru;
 - (c) de către un furnizor de servicii al unui stat membru, prin prezența comercială pe teritoriul oricărui alt stat membru;
 - (d) de către un furnizor de servicii al unui stat membru, prin prezența persoanelor fizice ale unui stat membru pe teritoriul oricărui alt stat membru.
- (3) În sensul prezentului acord:
 - (a) „măsuri ale membrilor” reprezintă măsuri luate de:
 - (i) guverne și autorități ale administrației publice centrale, regionale sau locale;

▼B

- (ii) organisme neguvernamentale, atunci când exercită puteri delegate de guverne sau autorități ale administrației centrale, regionale sau locale;

pentru îndeplinirea obligațiilor și angajamentelor sale, din cadrul prezentului acord, fiecare membru trebuie să ia orice măsură rezonabilă în limita posibilităților sale, pentru ca, pe teritoriul său, guvernele și autoritățile administrațiilor regionale și locale și organismele neguvernamentale să le respecte;

- (b) „serviciile” includ orice servicii din orice sectoare, cu excepția serviciilor furnizate în exercițiul puterii centrale;
- (c) „un serviciu furnizat în exercițiul puterii centrale” reprezintă orice serviciu care nu este furnizat pe o bază comercială sau în concurență cu unul sau mai mulți furnizori de servicii.

PARTEA A II-A**OBLIGAȚII ȘI DISCIPLINE GENERALE***Articolul II***Clauza națiunii celei mai favorizate**

- (1) În ceea ce privește orice măsură prevăzută prin prezentul acord, fiecare membru acordă imediat și necondiționat serviciilor și furnizorilor de servicii ai oricărui alt membru un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă serviciilor și furnizorilor de servicii similare din orice altă țară.
- (2) Un membru poate menține o măsură incompatibilă cu alineatul (1), dacă aceasta figurează în anexa privind excepțiile de la obligațiile enunțate în articolul II și satisface condițiile indicate în această anexă.
- (3) Dispozițiile prezentului acord nu trebuie interpretate ca împiedicând un membru să confere sau să acorde avantaje țărilor limitrofe, pentru a facilita schimburile, limitate la zone contigue de frontieră, cu servicii care sunt produse și consumate pe plan local.

*Articolul III***Transparență**

- (1) Fiecare membru publică în cel mai scurt timp și, în afara cazurilor de urgență, cel mai târziu până la momentul intrării lor în vigoare toate măsurile pertinente cu aplicabilitate generală care vizează sau afectează funcționarea prezentului acord. Acordurile internaționale vizând sau afectând comerțul cu servicii și la care un membru este semnatar urmează de asemenea să fie publicate.
- (2) În cazul în care publicarea la care se face referire în alineatul (1) nu este realizabilă, aceste informații sunt puse la dispoziția publicului într-un alt mod.
- (3) Fiecare membru informează, în cel mai scurt timp și cel puțin anual, Consiliul pentru comerțul cu servicii despre adoptarea oricăror noi acte cu putere de lege și norme administrative sau despre orice modificare a actelor cu putere de lege și normelor administrative care afectează în mod notabil comerțul cu servicii vizat de angajamentele sale specifice pe care și le-a asumat în baza prezentului acord.

▼ B

(4) Fiecare membru răspunde în cel mai scurt timp tuturor cererilor de informații specifice formulate de oricare alt membru privind oricare dintre măsurile cu aplicabilitate generală sau orice acord internațional, în sensul alineatului (1). Fiecare membru stabilește, de asemenea, unul sau mai multe puncte de informare responsabile să furnizeze celorlalți membri, la cererea acestora, informații specifice asupra tuturor acestor chestiuni, precum și asupra celor care sunt supuse dispoziției de notificare enunțate în alineatul (3). Aceste puncte de informare trebuie să fie constituite într-un interval de doi ani de la data intrării în vigoare a Acordului de instituire a OMC (denumit în prezentul acord „Acordul OMC”). Se poate conveni pentru diferite țări în curs de dezvoltare o flexibilitate adecvată în ceea ce privește termenul fixat pentru înființarea acestor puncte de informare. Nu este necesar ca aceste puncte de informare să fie depozitare ale actelor cu putere de lege și normelor administrative.

(5) Orice membru poate notifica la Consiliul pentru comerțul cu servicii orice măsură luată de către orice alt membru care, în opinia sa, afectează funcționarea prezentului acord.

*Articolul IIIa***Divulgarea de informații confidențiale**

Nici o prevedere a prezentului acord nu obligă vreun membru să furnizeze informații confidențiale a căror divulgare ar împiedica aplicarea legilor sau ar fi contrară interesului public sau ar aduce atingere intereselor comerciale legitime ale unor întreprinderi publice sau private.

*Articolul IV***Participarea crescândă a țărilor în curs de dezvoltare**

(1) Participarea crescândă a țărilor membre în curs de dezvoltare la comerțul mondial este facilitată prin angajamente specifice negociate, asumate de diferiți membri, în temeiul părților a III-a și a IV-a ale prezentului acord, referitoare la:

- (a) întărirea capacității lor naționale de a furniza servicii, precum și la eficiența și la competitivitatea acestui sector, între altele, prin accesul la tehnologie pe o bază comercială;
- (b) îmbunătățirea accesului lor la circuitele de distribuție și la rețelele de informare;
- (c) liberalizarea accesului pe piețe în sectoarele și la modurile de furnizare care le interesează din punct de vedere al exporturilor.

(2) Țările membre dezvoltate și, pe cât posibil, ceilalți membri trebuie să stabilească puncte de contact, în decurs de doi ani de la data intrării în vigoare a Acordului OMC, pentru a facilita accesul furnizorilor de servicii din țările membre în curs de dezvoltare la informațiile referitoare la piețele lor respective, cu privire la:

- (a) aspectele comerciale și tehnice ale furnizării de servicii;
- (b) înregistrarea, recunoașterea și obținerea calificărilor profesionale;
- (c) disponibilitatea de tehnologie de servicii.

(3) O prioritate specială se acordă țărilor membre celor mai puțin dezvoltate în aplicarea alineatelor (1) și (2). Se ține seama, în special, de dificultățile grave pe care le au țările cel mai puțin dezvoltate în acceptarea de angajamente specifice negociate, ca urmare a situației lor economice speciale și a nevoilor lor de dezvoltare, comerciale și financiare.

▼ B*Articolul V***Integrare economică**

(1) Prezentul acord nu împiedică nici unul dintre membri de a fi parte sau de a participa la un acord de liberalizare a comerțului cu servicii, între două sau mai multe părți la un astfel de acord, cu condiția ca acest acord:

- (a) să acopere un număr substanțial de sectoare ⁽¹⁾;
- (b) să prevadă absența sau eliminarea în cea mai mare parte a oricărei discriminări, în sensul articolului XVII, între două sau mai multe părți, în sectoarele vizate la litera (a), prin:
 - (i) eliminarea măsurilor discriminatorii existente; și/sau
 - (ii) interzicerea de noi măsuri discriminatorii sau de măsuri mai discriminatorii,

fie la intrarea în vigoare a respectivului acord, fie pe baza unui calendar rezonabil, cu excepția măsurilor autorizate în conformitate cu articolele XI, XII, XIV și XIVa.

(2) Pentru a evalua dacă sunt satisfăcute condițiile enunțate în alineatul (1) litera (b), se poate ține cont de raportul dintre acord și un proces mai larg de integrare economică sau liberalizare a comerțului între țările implicate.

(3) (a) În cazul în care țări în curs de dezvoltare sunt părți la un acord de tipul celui vizat la alineatul (1), li se asigură o anumită flexibilitate în ceea ce privește condițiile enunțate la alineatul (1), în special în ceea ce privește litera (b) a prezentului alineat, în funcție de nivelul lor de dezvoltare, atât global, cât și pe sectoare și subsectoare.

(b) Fără a aduce atingere dispozițiilor alineatului (6), în cazul unui acord de tipul celui vizat la alineatul (1) la care nu participă decât țări în curs de dezvoltare, se poate acorda un tratament mai favorabil persoanelor juridice deținute sau controlate de persoane fizice ale părților la respectivul acord.

(4) Orice acord vizat la alineatul (1) este destinat să faciliteze comerțul între părțile acestui acord și să nu ridice, față de orice membru neparticipant la acord, nivelul general al barierelor în calea comerțului cu servicii în sectoarele sau subsectoarele respective, în comparație cu nivelul aplicabil înainte de un astfel de acord.

(5) Dacă la încheierea, lărgirea sau la orice modificare notabilă a unui acord vizat la alineatul (1) un membru intenționează să retragă sau să modifice un angajament specific într-o manieră incompatibilă cu condițiile și modalitățile cuprinse în lista sa, el anunță această modificare sau retragere cu cel puțin 90 de zile în avans și se aplică procedurile enunțate la articolul XXI alineatele (2)-(4).

(6) Un furnizor de servicii al oricărui alt membru, care este persoană juridică, constituită în conformitate cu legislația unei părți la un acord prevăzut la alineatul (1), are dreptul la tratamentul prevăzut de acest acord, cu condiția ca el să efectueze operațiuni comerciale substanțiale pe teritoriul părților la respectivul acord.

⁽¹⁾ Această condiție se referă la numărul de sectoare, volumul de comerț afectat și modurile de furnizare. Pentru a îndeplini condiția în cauză, acordurile nu ar trebui să prevadă excluderea *a priori* a oricărui mod de furnizare.

▼ B

- (7) (a) Membrii care sunt părți la orice acord vizat la alineatul (1) notifică în cel mai scurt timp Consiliului pentru comerțul cu servicii orice acord de acest gen și orice extindere sau modificare notabilă a unui astfel de acord. În plus, ei pun la dispoziția Consiliului informațiile pertinente, pe care acesta ar putea să le solicite. Consiliul poate stabili un grup de lucru pentru a examina un astfel de acord sau extinderea sau modificarea unui astfel de acord și pentru a-i prezenta un raport privind compatibilitatea acestui acord cu prezentul articol.
- (b) Membrii care sunt părți la orice acord prevăzut la alineatul (1), care este aplicat pe baza unui calendar, prezintă periodic Consiliului pentru comerțul cu servicii un raport privind îndeplinirea acestuia. Consiliul poate stabili un grup de lucru pentru a examina aceste rapoarte, dacă el consideră un asemenea grup necesar.
- (c) Pe baza rapoartelor grupurilor de lucru vizate la literele (a) și (b), Consiliul poate prezenta părților recomandările pe care le consideră necesare.
- (8) Un membru care este parte la un acord prevăzut în alineatul (1) nu poate solicita compensații pentru avantajele comerciale pe care un alt membru le-ar putea obține din acest acord.

*Articolul Va***Acorduri de integrare a piețelor forței de muncă**

Prezentul acord nu împiedică pe nici unul dintre membrii săi să fie parte la un acord care stabilește o integrare totală⁽¹⁾ a piețelor forței de muncă între două sau mai multe părți la respectivul acord, cu condiția ca acest acord:

- (a) să excepteze cetățenii părților la acord de la prevederile referitoare la permisele de reședință și de muncă;
- (b) să fie notificat Consiliului pentru comerțul cu servicii.

*Articolul VI***Reglementări interne**

- (1) În sectoarele în care s-au contractat angajamente specifice, fiecare membru trebuie să vegheze ca măsurile cu aplicabilitate generală care afectează comerțul cu servicii să fie administrate într-o manieră rezonabilă, obiectivă și imparțială.
- (2) (a) Fiecare membru menține sau instituie, cât de curând posibil, tribunale sau proceduri judiciare, de arbitraj sau administrative care permit, la cererea vreunui furnizor de servicii afectat, revizuirea promptă a actelor administrative care afectează comerțul cu servicii și, în cazurile în care se justifică, să ia măsurile de remediere corespunzătoare. În cazurile în care aceste proceduri nu sunt independente față de organismul însărcinat să adopte actul administrativ respectiv, membrul ia măsuri pentru a asigura cu adevărat o revizuire obiectivă și imparțială.
- (b) Dispozițiile de la litera (a) nu trebuie să fie interpretate ca obligând un membru să instituie astfel de tribunale sau proceduri, în cazurile în care aceasta ar fi incompatibilă cu structura sa constituțională sau cu natura sistemului său juridic.

⁽¹⁾ O astfel de integrare asigură în mod caracteristic cetățenilor părților implicate un drept de intrare liberă pe piețele de forță de muncă ale părților și include măsuri privind condițiile de salarizare, celelalte condiții de angajare și contribuțiile sociale.

▼B

(3) În cazurile în care se solicită o autorizație pentru furnizarea unui serviciu pentru care s-a asumat un angajament specific, autoritățile competente ale unui membru informează solicitantul despre decizia luată în legătură cu cererea sa, într-o perioadă rezonabilă, după prezentarea unei cereri considerate completă din punct de vedere al actelor cu putere de lege și normelor interne. La cererea solicitantului, autoritățile competente ale membrului furnizează, fără întârziere nejustificată, informații referitoare la stadiul cererii.

(4) Pentru a asigura că măsurile referitoare la prevederile și procedurile în materie de calificări, normele tehnice și prevederile în materie de licențe nu constituie bariere tehnice inutile în comerțul cu servicii, Consiliul pentru comerțul cu servicii trebuie să elaboreze, prin intermediul organelor corespunzătoare pe care le poate crea, orice reglementări necesare. Aceste reglementări trebuie să aibă menirea să asigure ca aceste dispoziții, *inter alia*:

(a) să fie bazate pe criterii obiective și transparente, cum ar fi competența și capacitatea de a furniza serviciul;

(b) să nu fie mai riguroase decât este necesar pentru a asigura calitatea serviciului;

(c) în cazurile procedurilor de licențiere, să nu constituie o restricție în sine în calea furnizării serviciului.

(5) (a) În sectoarele în care un membru și-a asumat angajamente specifice așteptând intrarea în vigoare a reglementărilor elaborate în aceste sectoare în conformitate cu alineatul (4), acest membru nu trebuie să aplice prevederi în materie de licențe și calificări și nici norme tehnice care anulează sau compromit aceste angajamente specifice, într-o manieră:

(i) care nu este în concordanță cu criteriile prevăzute la alineatul (4) litera (a), (b) sau (c);

(ii) care nu ar fi putut fi așteptată în mod rezonabil din partea acestui membru, în momentul în care au fost luate angajamentele specifice în aceste sectoare.

(b) Pentru a stabili dacă un membru se conformează obligației enunțate la alineatul (5) litera (a) se iau în considerare normele internaționale ale organizațiilor internaționale competente⁽¹⁾ aplicate de acest membru.

(6) În sectoarele în care au fost asumate angajamente specifice privind serviciile profesionale, fiecare membru prevede proceduri adecvate pentru verificarea competenței profesioniștilor oricărui alt membru.

Articolul VII

Recunoașterea

(1) În scopul asigurării, în totalitate sau parțial, a respectării normelor sau criteriilor sale referitoare la eliberarea de autorizații, de licențe sau de certificate pentru furnizorii de servicii și sub rezerva prevederilor alineatului (3), un membru poate recunoaște educația sau experiența acumulată, cerințele îndeplinite sau licențele sau certificatele acordate într-o țară anume. Această recunoaștere, care poate fi făcută prin armonizare sau altfel, se poate baza pe un acord sau un aranjament cu țara în cauză sau poate fi acordată într-o manieră autonomă.

(2) Un membru care este parte la un acord sau aranjament de tipul celui vizat la alineatul (1), existent sau viitor, oferă celorlalți membri interesați o posibilitate adecvată de a negocia aderarea la acest acord sau aranjament sau de a negocia acorduri sau aranjamente comparabile cu acesta. În cazul în care un membru acordă recunoașterea într-o manieră autonomă, el trebuie să ofere oricărui alt membru o posibilitate adecvată de a demonstra că educația sau experiența acumulată, licențele sau certificatele obținute sau cerințele îndeplinite pe teritoriul celui alt membru ar trebui să fie recunoscute.

⁽¹⁾ Expresia „organizații internaționale competente” se referă la acele organizații internaționale la care pot să adere organismele competente ale, cel puțin, tuturor membrilor OMC.

▼ B

- (3) Un membru nu acordă recunoașterea într-o manieră care ar constitui un mijloc de discriminare între țări în aplicarea normelor sau criteriilor sale privind eliberarea de autorizații, de licențe sau de certificate pentru furnizorii de servicii, sau o restricție deghizată în calea comerțului cu servicii.
- (4) Fiecare membru:
- (a) informează Consiliul pentru comerțul cu servicii, într-o perioadă de 12 luni de la data la care Acordul OMC intră în vigoare pentru acel membru, despre măsurile de recunoaștere existente și indică dacă aceste măsuri sunt bazate pe acorduri sau aranjamente de tipul celor vizate la alineatul (1);
- (b) informează în cel mai scurt timp, cât mai repede posibil, Consiliul pentru comerțul cu servicii asupra deschiderii de negocieri cu privire la un acord sau la un aranjament de tipul celui vizat la alineatul (1), pentru a oferi oricărui alt membru o posibilitate adecvată de a face cunoscut că el dorește să participe la negocieri, înainte ca acestea să intre într-o fază importantă;
- (c) informează în cel mai scurt timp Consiliul pentru comerțul cu servicii în cazul în care adoptă noi măsuri de recunoaștere sau modifică semnificativ măsurile existente și arată dacă măsurile sunt bazate pe un acord sau aranjament de tipul celui vizat la alineatul (1).
- (5) Ori de câte ori este necesar, recunoașterea ar trebui să se bazeze pe criterii multilaterale convenite. În cazul în care este necesar, membrii trebuie să coopereze cu organizațiile guvernamentale și neguvernamentale competente pentru stabilirea și adoptarea de norme și criterii internaționale comune de recunoaștere și de norme internaționale comune pentru exercitarea activităților și profesiilor relevante din domeniul serviciilor.

*Articolul VIII***Monopolurile și furnizorii exclusivi de servicii**

- (1) Fiecare membru se asigură că oricare furnizor monopolist al unui serviciu pe teritoriul său nu acționează, atunci când furnizează un serviciu pentru care deține monopolul pe piața considerată, într-o manieră incompatibilă cu obligațiile membrului în baza articolului II și cu angajamentele sale specifice.
- (2) În cazul în care un furnizor monopolist al unui membru intră în concurență, fie direct, fie prin intermediul unei societăți afiliate, pentru furnizarea unui serviciu situat în afara câmpului de acțiune al drepturilor sale monopoliste și făcând obiectul angajamentelor specifice ale acestui membru, membrul veghează ca acest furnizor să nu abuzeze de poziția sa monopolistă pentru a acționa pe teritoriul său într-un mod incompatibil cu aceste angajamente.
- (3) Consiliul pentru comerțul cu servicii poate, la cererea unui membru care are motive să creadă că un furnizor monopolist al unui serviciu din orice alt membru acționează într-o manieră incompatibilă cu alineatul (1) sau (2), să invite membrul care stabilește, menține sau autorizează astfel de furnizori să furnizeze informații specifice privind operațiile pertinente.
- (4) În cazul în care, după data intrării în vigoare a Acordului OMC, un membru acordă drepturi monopoliste în ceea ce privește furnizarea unui serviciu inclus în angajamentele sale specifice, acest membru trebuie să le notifice Consiliului pentru comerțul cu servicii, cel puțin cu trei luni înainte de data prevăzută pentru acordarea efectivă a drepturilor monopoliste și se aplică prevederile articolului XXI alineatele (2)-(4).
- (5) Prevederile prezentului articol se aplică de asemenea furnizorilor exclusivi de servicii în cazurile în care un membru, în drept sau în fapt, (a) autorizează sau stabilește un număr redus de furnizori de servicii și (b) împiedică în mod substanțial concurența între acești furnizori pe teritoriul său.

▼B*Articolul IX***Practici comerciale**

(1) Membrii recunosc că anumite practici comerciale ale furnizorilor de servicii, altele decât cele vizate la articolul VIII, pot să limiteze concurența și astfel să restrângă comerțul cu servicii.

(2) Fiecare membru participă la consultări, la cererea oricărui alt membru, în scopul eliminării practicilor prevăzute la alineatul (1). Membrul cărui i s-a adresat cererea o examinează în mod aprofundat și cu înțelegere și cooperează prin furnizarea de informații neconfidențiale, la dispoziția publicului, prezentând un interes pentru chestiunea în cauză. El furnizează, de asemenea, membrului solicitant alte informații disponibile sub rezerva legislației sale naționale și a unui acord satisfăcător privind protecția caracterului confidențial al acestor informații.

*Articolul X***Măsurile urgente de salvagardare**

(1) Negocieri multilaterale bazate pe principiul nediscriminării trebuie să aibă loc cu privire la măsurile urgente de salvagardare. Rezultatele acestor negocieri intră în vigoare la o dată care nu trebuie să fie ulterioară unei perioade de trei ani de la data intrării în vigoare a Acordului OMC.

(2) În cursul perioadei anterioare intrării în vigoare a rezultatelor negocierilor prevăzute la alineatul (1), orice membru poate, făcând abstracție de prevederile articolului XXI alineatul (1), să notifice Consiliului pentru comerțul cu servicii intenția sa de a modifica sau de a retrage un angajament specific, după un an de la data la care angajamentul a intrat în vigoare, cu condiția ca membrul să poată demonstra Consiliului că pentru a efectua această modificare sau retragere are motive pentru a nu aștepta trecerea perioadei de trei ani, prevăzută la articolul XXI alineatul (1).

(3) Prevederile alineatului (2) își încetează aplicabilitatea după trecerea a trei ani de la data intrării în vigoare a Acordului OMC.

*Articolul XI***Plăți și transferuri**

(1) Cu excepția cazurilor avute în vedere la articolul XII, un membru nu trebuie să aplice restricții transferurilor și plăților internaționale privind tranzacțiile curente având legătură cu angajamentele sale specifice.

(2) Nici o prevedere a prezentului acord nu afectează drepturile și obligațiile membrilor Fondului Monetar Internațional, rezultând din Statutul Fondului, inclusiv utilizarea măsurilor de schimb valutar care sunt în conformitate cu Statutul, cu condiția ca un membru să nu impună restricții la tranzacțiile de capital într-o manieră incompatibilă cu angajamentele specifice privind aceste tranzacții, cu excepția celor prevăzute la articolul XII sau la cererea Fondului.

*Articolul XII***Restricțiile destinate să protejeze echilibrul balanței de plăți**

(1) În cazul în care balanța sa de plăți sau situația sa financiară externă creează sau amenință cu crearea de dificultăți serioase, un membru poate adopta sau menține restricții la comerțul cu servicii pentru care și-a asumat angajamente specifice, inclusiv la plățile și transferurile pentru tranzacțiile privind astfel de angajamente. Se recunoaște că presiuni deosebite, exercitate asupra balanței de plăți a unui membru în procesul de dezvoltare economică sau angajat într-un proces de tranziție economică, pot determina recurgerea la restricții pentru a asigura, *inter alia*, menținerea unui nivel adecvat al rezervelor financiare pentru implementarea programului său de dezvoltare sau tranziție economică.

▼B

- (2) Restricțiile la care se face referire în alineatul (1):
- (a) nu trebuie să facă discriminare între membri;
 - (b) trebuie să fie în concordanță cu Statutul Fondului Monetar Internațional;
 - (c) trebuie să evite să dăuneze inutil intereselor comerciale, economice și financiare ale unui alt membru;
 - (d) nu trebuie să depășească necesarul impus de circumstanțele descrise la alineatul (1);
 - (e) trebuie să fie temporare și să se aplice descrescător pe măsură ce situația specificată la alineatul (1) se ameliorează.
- (3) În determinarea efectelor unor asemenea restricții, membrii pot să acorde prioritate furnizării serviciilor care sunt mai importante pentru programele lor economice sau de dezvoltare. Cu toate acestea, asemenea restricții nu trebuie să fie adoptate sau menținute în scopul protejării unui anumit sector al serviciilor.
- (4) Orice restricții adoptate sau menținute în temeiul alineatului (1) sau alte modificări determinate de acestea trebuie să fie rapid notificate Consiliului general.
- (5) (a) Membrii care aplică prevederile prezentului articol trebuie să se consulte în cel mai scurt timp cu Comitetul pentru restricțiile aplicate în vederea balanței de plăți asupra restricțiilor adoptate în baza prezentului articol.
- (b) Conferința ministerială stabilește procedurile⁽¹⁾ de consultare periodică cu scopul de a stabili acele recomandări considerate necesare care sunt făcute membrului implicat.
 - (c) Asemenea consultări evaluează situația balanței de plăți a membrului respectiv și restricțiile adoptate sau menținute în conformitate cu prezentul articol, luând în considerare *inter alia* factori precum:
 - (i) natura și nivelul de dificultate determinate de balanța de plăți și situația financiară externă;
 - (ii) mediul extern economic și comercial al membrului consultat;
 - (iii) măsurile corective alternative care sunt disponibile.
 - (d) Consultările stabilesc conformitatea oricăror restricții cu alineatul (2), în special față de eliminarea progresivă a restricțiilor în sensul alineatului (2) litera (e).
 - (e) În asemenea consultări, toate constatările de fapt, concluziile datelor statistice sau de altă natură prezentate de Fondul Monetar Internațional referitor la schimburile valutare, rezervele monetare și balanța de plăți trebuie să fie acceptate, iar concluziile trebuie să se bazeze pe evaluarea de către Fond a balanței de plăți și a situației financiare externe a membrului consultat.
- (6) În cazul în care un membru care nu este membru al Fondului Monetar Internațional dorește să aplice prevederile prezentului articol, Conferința ministerială stabilește o procedură de examinare și orice alte proceduri necesare.

*Articolul XIII***Achizițiile publice**

- (1) Articolele II, XVI și XVII nu se aplică actelor cu putere de lege, normelor administrative și cerințelor ce stabilesc achiziționarea de către autoritățile guvernamentale de servicii dobândite pentru uz public și nu în scopul revânzării sau în vederea furnizării de servicii în scop comercial.

⁽¹⁾ Se înțelege că procedurile vizate la alineatul (5) sunt aceleași cu cele din GATT 1994.

▼B

(2) Negocieri multilaterale trebuie să aibă loc cu privire la achizițiile publice de servicii în baza prezentului acord în termen de doi ani de la data intrării în vigoare a Acordului OMC.

*Articolul XIV***Excepțiile generale**

Sub rezerva cerinței ca aceste măsuri să nu se aplice într-o manieră care ar constitui fie un mijloc arbitrar sau nejustificat de discriminare între țările unde există astfel de condiții, fie o restricție deghizată în calea comerțului cu servicii, nici o prevedere a prezentului acord nu trebuie interpretată ca împiedicând adoptarea sau aplicarea de către orice membru a măsurilor:

- (a) necesare pentru a proteja morala publică sau a menține ordinea publică ⁽¹⁾;
- (b) necesare pentru a proteja viața sau sănătatea oamenilor, animalelor sau pentru protecția plantelor;
- (c) necesare pentru a asigura respectarea actelor cu putere de lege sau normelor administrative care nu contravin prevederilor prezentului acord, inclusiv a celor legate de:
 - (i) prevenirea practicilor înșelătoare sau frauduloase sau de remedierea efectelor neîndeplinirii contractelor de servicii;
 - (ii) protecția vieții private a persoanei fizice în legătură cu prelucrarea și analizarea datelor personale și protejarea confidențialității datelor individuale și a conturilor personale;
 - (iii) siguranță;
- (d) incompatibile cu articolul XVII, cu condiția ca diferența de tratament să vizeze asigurarea impunerii sau încasării echitabile sau efective ⁽²⁾ a impozitelor directe în ceea ce privește serviciile sau furnizorii de servicii ai altor membri;
- (e) (incompatibile cu articolul II, cu condiția ca diferența de tratament să rezulte dintr-un acord vizând evitarea dublei impunerii sau din dispozițiile vizând evitarea dublei impunerii ce figurează în orice alt acord sau aranjament internațional asumat de un membru.

⁽¹⁾ Excepția vizând ordinea publică nu poate fi invocată decât în cazul în care există o amenințare adevărată și suficient de gravă pentru interesele fundamentale ale societății.

⁽²⁾ Măsurile care vizează asigurarea impunerii sau recuperării echitabile sau efective a impozitelor directe cuprind măsurile luate de către un membru în temeiul regimului său fiscal care:

- (i) se aplică furnizorilor de servicii nerezidenți pentru recunoașterea faptului că obligația fiscală a nerezidenților este determinată în privința elementelor impozabile care au sursa sau sunt situate pe teritoriul respectivului membru; sau
- (ii) se aplică nerezidenților pentru asigurarea impunerii sau recuperării impozitelor pe teritoriul respectivului membru; sau
- (iii) se aplică nerezidenților sau rezidenților pentru a împiedica evaziunea sau fraudă fiscală, inclusiv măsurile de punere în executare; sau
- (iv) se aplică consumatorilor de servicii furnizate pe teritoriul sau având proveniența de pe teritoriul unui alt stat membru pentru a asigura impunerea sau recuperarea impozitelor datorate de acești consumatori provenind din surse de pe teritoriul respectivului membru; sau
- (v) fac distincție între furnizorii de servicii supuși impozitului asupra elementelor impozabile la nivel mondial și ceilalți furnizori de servicii, prin recunoașterea diferenței de natură a bazei de impunere care există între ei; sau
- (vi) determină, atribuie și repartizează veniturile, beneficiile, câștigurile, pierderile, deducerile sau activele persoanelor fizice sau sucursalelor rezidente sau între persoanele asociate sau sucursale ale aceleiași persoane juridice, în scopul prezervării bazei de impunere a statului membru.

Termenii sau noțiunile referitoare la fiscalitate prevăzute la articolul XIV litera (d) și în prezenta notă de subsol sunt determinate în conformitate cu definițiile și conceptele referitoare la fiscalitate sau cu definițiile și conceptele echivalente sau similare, conținute în legislația națională a statului membru care ia respectiva măsură.

▼B*Articolul XIVa***Excepțiile privind securitatea**

- (1) Nici o prevedere a prezentului acord nu trebuie să fie interpretată:
- (a) în sensul că obligă un membru să furnizeze informații a căror divulgare este, după părerea sa, contrară intereselor esențiale de securitate;
 - (b) sau în sensul că împiedică un membru să ia orice măsuri pe care le consideră necesare pentru protecția intereselor esențiale de securitate:
 - (i) legate de furnizarea de servicii destinate direct sau indirect să asigure aprovizionarea forțelor militare;
 - (ii) referitoare la materiale de fiziune sau fisionabile sau la materiale care servesc la fabricarea lor;
 - (iii) aplicate în timp de război sau în situații internaționale grave;
 - (c) sau în sensul că împiedică un membru să ia măsuri în îndeplinirea angajamentelor sale în baza Cartei Organizației Națiunilor Unite, în vederea menținerii păcii și securității internaționale.
- (2) Consiliul pentru comerțul cu servicii trebuie să fie informat cât mai pe larg posibil asupra măsurilor luate în conformitate cu alineatul (1) literele (b) și (c) și asupra încetării lor.

*Articolul XV***Subvențiile**

- (1) Membrii recunosc că, în anumite circumstanțe, subvențiile pot avea efecte de denaturare a regulilor comerțului cu servicii. Membrii angajează negocieri în vederea elaborării de reguli multilaterale, necesare pentru a evita aceste efecte de denaturare a regulilor comerciale⁽¹⁾. Negocierile trebuie să se refere, de asemenea, la justificarea procedurilor de contracarare. Aceste negocieri trebuie să recunoască rolul subvențiilor în raport cu programele de dezvoltare ale țărilor în curs de dezvoltare și să țină seama de necesitățile membrilor, îndeosebi de cele ale țărilor membre în curs de dezvoltare, pentru a asigura flexibilitatea în acest domeniu. În vederea acestor negocieri, membrii fac schimb de informații referitoare la toate subvențiile legate de comerțul cu servicii pe care ei le acordă furnizorilor naționali de servicii.
- (2) Orice membru care consideră că o subvenție acordată de un alt membru îl afectează într-un mod negativ poate solicita consultări cu acest alt membru pentru această problemă. Aceste cereri trebuie să fie examinate cu înțelegere.

PARTEA A III-A

ANGAJAMENTELE SPECIALE*Articolul XVI***Accesul pe piețe**

- (1) În ceea ce privește accesul pe piețe potrivit modurilor de furnizare identificate la articolul I, fiecare membru acordă serviciilor și furnizorilor de servicii ai oricărui alt membru un tratament care nu este mai puțin favorabil decât cel prevăzut prin aplicarea modalităților, limitărilor și condițiilor convenite și specificate în lista sa⁽²⁾.

⁽¹⁾ Un program viitor de lucru va determina modul și termenele în care sunt purtate aceste negocieri privind reglementările multilaterale.

⁽²⁾ În cazul în care un membru contractează un angajament în materia accesului pe piață în relație cu furnizarea unui serviciu pe baza modului de furnizare prevăzut la articolul I alineatul (2) și dacă mișcarea transfrontieră a capitalurilor constituie o parte esențială a serviciului în sine, membrul respectiv se angajează prin aceasta să permită această mișcare a capitalurilor. În cazul în care un membru contractează un angajament în materia accesului pe piață în privința furnizării unui serviciu pe baza modului de furnizare prevăzut la articolul I alineatul (2) litera (c), se angajează prin aceasta să permită transferul de capitaluri conexe către teritoriul său.

▼B

(2) În sectoarele în care s-au asumat angajamente în materia accesului pe piață, măsurile pe care un membru nu trebuie să le aplice sau să le adopte, fie la nivelul unei subdiviziuni regionale, fie la nivelul întregului său teritoriu, în afara cazului în care se specifică altfel în lista sa, se definesc după cum urmează:

- (a) limitări privind numărul de furnizori de servicii, fie sub formă de contingente numerice, de monopoli, de furnizori exclusivi de servicii sau de cerințe ale unui test privind nevoile economice;
- (b) limitări privind valoarea totală a tranzacțiilor de servicii sau a activelor, sub formă de contingente numerice sau de cerințe ale unui test privind nevoile economice;
- (c) limitări privind numărul total de operațiuni de servicii sau cantitatea totală de servicii produse, exprimate în unități numerice determinate sub formă de contingente sau de cerințe ale unui test privind nevoile economice⁽¹⁾;
- (d) limitări privind numărul total de persoane fizice care pot fi angajate într-un anumit sector de servicii sau pe care un furnizor de servicii le poate angaja și care sunt necesare pentru furnizarea unui serviciu specific și se ocupă direct de acest serviciu, sub forma contingentelor numerice sau a cerințelor unui test privind nevoile economice;
- (e) măsuri care restrâng sau se referă la forme specifice de entități juridice sau de asocieri în participațiune prin intermediul cărora un furnizor de servicii poate furniza un serviciu;
- (f) limitări privind participarea capitalului străin, exprimate sub forma unei limite maxime în procente a deținerii de acțiuni de către străini sau privind valoarea totală a investițiilor străine individuale sau globale.

*Articolul XVII***Tratamentul național**

(1) În sectoarele înscrise în lista sa și sub rezerva condițiilor și restricțiilor care sunt indicate în aceasta, fiecare membru trebuie să acorde serviciilor și furnizorilor de servicii ai oricărui alt membru, în ceea ce privește toate măsurile afectând furnizarea de servicii, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă propriilor servicii similare sau propriilor furnizori de servicii similare⁽²⁾.

(2) Un membru poate îndeplini prevederea de la alineatul (1) acordând serviciilor și furnizorilor de servicii ai oricărui alt membru fie un tratament identic din punct de vedere formal cu cel pe care îl acordă propriilor servicii similare și propriilor furnizori de servicii similare, fie un tratament formal diferit.

(3) Un tratament identic sau diferit din punct de vedere formal este considerat ca fiind mai puțin favorabil dacă modifică condițiile de concurență în favoarea serviciilor sau furnizorilor de servicii ai respectivului membru în raport cu serviciile similare sau cu furnizorii de servicii similare ai unui alt membru.

*Articolul XVIII***Angajamentele adiționale**

Membrii pot negocia angajamente în ceea ce privește măsurile afectând comerțul cu servicii, care nu trebuie să se înscrie în listele lor în baza articolelor XVI sau XVII, inclusiv cele referitoare la clarificări, norme sau aspecte privind licențele. Aceste angajamente urmează să fie înscrise în lista unui membru.

⁽¹⁾ Alineatul (2) litera (c) nu acoperă măsurile unui stat care limitează intrările servind la furnizarea de servicii.

⁽²⁾ Angajamentele specifice asumate în baza prezentului articol nu trebuie interpretate ca obligând un membru să compenseze orice dezavantaj concurențial intrinsec care rezultă din elementul de extraneitate al serviciilor sau furnizorilor de servicii pertinente.

PARTEA A IV-A

LIBERALIZAREA PROGRESIVĂ*Articolul XIX***Negocierea de angajamente specifice**

(1) În îndeplinirea obiectivelor prezentului acord, membrii trebuie să angajeze runde succesive de negocieri, care încep cel mai târziu în cinci ani de la data intrării în vigoare a Acordului OMC, iar ulterior în mod periodic, în vederea creșterii progresive a nivelului de liberalizare. Aceste negocieri trebuie să vizeze reducerea sau eliminarea efectelor defavorabile ale unor măsuri asupra comerțului cu servicii, astfel încât să se asigure accesul efectiv pe piață. Acest proces are drept obiectiv promovarea intereselor tuturor participanților pe baza avantajului reciproc și asigurarea unui echilibru general al drepturilor și obligațiilor.

(2) Procesul de liberalizare trebuie să respecte în mod corespunzător obiectivele politicii naționale și nivelul de dezvoltare al diferiților membri, atât într-o manieră globală, cât și în diferite sectoare. O flexibilitate adecvată trebuie să fie acordată diferitelor țări membre în curs de dezvoltare pentru ca ele să poată deschide mai puține sectoare și să liberalizeze mai puține tipuri de tranzacții, să lărgescă progresiv accesul pe piețele lor, în funcție de nivelul dezvoltării și, în cazul în care acordă accesul pe piețele lor furnizorilor străini de servicii, să însoțească un astfel de acces de condiții care să vizeze atingerea obiectivelor menționate la articolul IV.

(3) Pentru fiecare dintre aceste runde se stabilesc orientări și proceduri de negociere. În scopul stabilirii acestor orientări, Consiliul pentru comerțul cu servicii procedează la o evaluare a comerțului cu servicii într-o manieră globală și pe o bază sectorială, referindu-se la obiectivele prezentului acord, inclusiv cele care sunt enunțate la articolul IV alineatul (1). Orientările trebuie să stabilească modalitățile pentru procesul liberalizării întreprinse în mod autonom de către membri după negocierile precedente, ca și pentru tratamentul special în favoarea țărilor membre celor mai puțin dezvoltate, în baza prevederilor articolului IV alineatul (3).

(4) Procesul de liberalizare progresivă trebuie să fie continuat la fiecare dintre aceste runde de negocieri, pe calea negocierilor bilaterale, plurilaterale și multilaterale destinate să sporească nivelul global al angajamentelor specifice asumate de membri, în temeiul prezentului acord.

*Articolul XX***Listele de angajamente specifice**

(1) Fiecare membru indică într-o listă angajamentele specifice pe care le contractează în conformitate cu partea a III-a a prezentului acord. În ceea ce privește sectoarele pentru care aceste angajamente sunt asumate, fiecare listă precizează:

- (a) modalitățile, limitările și condițiile privind accesul pe piață;
- (b) condițiile și restricțiile privind tratamentul național;
- (c) obligațiile în cadrul angajamentelor naționale;
- (d) atunci când este cazul, termenul pentru aplicarea acestor angajamente;
- (e) data intrării în vigoare a acestor angajamente.

(2) Măsurile simultan incompatibile cu articolele XVI și XVII trebuie să fie înscrise în coloana referitoare la articolul XVI. În acest caz, înscrierea este considerată ca introducând o condiție sau o restricție și la articolul XVII.

(3) Listele de angajamente specifice trebuie să fie anexate la prezentul acord și fac parte integrantă din acesta.

▼B*Articolul XXI***Modificarea listelor**

- (1) (a) Un membru (denumit în prezentul articol „membrul care face modificarea”) poate modifica sau retrage orice angajament figurând în lista sa în orice moment după ce s-au scurs trei ani de la data la care acest angajament a intrat în vigoare, în conformitate cu prevederile prezentului articol.

(b) Membrul care face modificarea notifică Consiliul pentru comerțul cu servicii despre intenția sa de a modifica sau retrage un angajament, în conformitate cu prezentul articol, cel mai târziu cu trei luni înainte de data avută în vedere pentru aplicarea modificării sau a retragerii.

- (2) (a) La cererea oricărui membru ale cărui avantaje în temeiul prezentului acord pot fi afectate (denumit în prezentul articol „un membru afectat”) de către o modificare propusă sau de către o retragere notificată potrivit alineatului (1) litera (b), membrul care face modificarea poartă negocieri în vederea ajungerii la un acord asupra oricărei compensații necesare. În cursul acestor negocieri și în acest acord, membrii interesați trebuie să se străduiască să mențină un nivel general de angajamente reciproc avantajoase, nu mai puțin favorabil pentru comerț decât cel care a fost prevăzut în listele de angajamente specifice înaintea negocierilor.

(b) Compensația se face pe baza principiului națiunii celei mai favorizate.

- (3) (a) Dacă nu intervine un acord între membrul care face modificarea și orice membru afectat înainte de sfârșitul perioadei prevăzute pentru negocieri, membrul afectat poate supune problema arbitrajului. Orice membru afectat care dorește să valorifice un drept pe care l-ar putea avea în materie de compensație trebuie să participe la arbitraj.

(b) În cazul în care nici un membru afectat nu a cerut să aibă loc un arbitraj, membrul care face modificarea este liber să aplice modificarea sau retragerea propusă.

- (4) (a) Membrul care face modificarea nu poate modifica sau retrage angajamentul său, înainte de a acorda compensație, în conformitate cu concluziile arbitrajului.

(b) În cazul în care membrul care face modificarea aplică modificarea sau retragerea proiectată și nu se conformează concluziilor arbitrajului, orice membru afectat care a participat la arbitraj poate modifica sau retrage avantaje substanțiale echivalente, în conformitate cu aceste concluzii. Făcându-se abstracție de dispozițiile articolului II, o astfel de modificare sau o astfel de retragere poate fi pusă în practică numai față de membrul care face modificarea.

- (5) Consiliul pentru comerțul cu servicii trebuie să stabilească proceduri pentru rectificarea sau modificarea listelor. Orice membru care a modificat sau retras angajamente înscrise în lista sa, în conformitate cu prezentul articol, trebuie să modifice lista potrivit acestor proceduri.

PARTEA A V-A

DISPOZIȚII INSTITUȚIONALE

*Articolul XXII***Consultări**

- (1) Fiecare membru trebuie să examineze cu înțelegere și să creeze posibilitățile adecvate de consultări asupra oricărei probleme care în opinia altui membru afectează funcționarea prezentului acord. Înțelegerea privind soluționarea litigiilor (ISL) se aplică acestor consultări.
- (2) Consiliul pentru comerțul cu servicii sau Organul de soluționare a litigiilor (OSL) poate, la solicitarea unui membru, să intre în consultări cu unul sau mai mulți membri cu privire la orice chestiune pentru care nu a putut fi găsită o soluție satisfăcătoare prin intermediul consultărilor prevăzute la alineatul (1).
- (3) Un membru nu poate invoca articolul XVII, fie în conformitate cu prezentul articol, fie în conformitate cu articolul XXIII, în ceea ce privește o măsură a unui alt membru care decurge dintr-un acord internațional încheiat între ei pentru a evita dubla impunere. În cazul unui dezacord între membri asupra chestiunii de a ști dacă o măsură se înscrie într-un astfel de acord încheiat între ei, unul sau celălalt membru are posibilitatea să prezinte această chestiune Consiliului pentru comerțul cu servicii⁽¹⁾. Consiliul supune chestiunea arbitrajului. Decizia arbitralului este definitivă și obligatorie pentru membri.

*Articolul XXIII***Soluționarea diferendelor și executarea obligațiilor**

- (1) În cazul în care un membru ar considera că orice alt membru nu-și îndeplinește obligațiile sau angajamentele specifice pe care le-a contractat în conformitate cu prezentul acord, acest membru poate, în vederea ajungerii la o soluție reciproc satisfăcătoare a chestiunii, să recurgă la Înțelegerea privind soluționarea litigiilor.
- (2) În cazul în care OSL consideră că circumstanțele sunt suficient de grave pentru a justifica o astfel de măsură, el poate autoriza unul sau mai mulți membri să suspende, față de orice alt membru sau alți membri, aplicarea de obligații și angajamente specifice, în conformitate cu articolul 22 din Înțelegerea privind soluționarea litigiilor.
- (3) În cazul în care un membru consideră că un avantaj, de care în mod rezonabil ar fi putut să beneficieze, în conformitate cu angajamentul specific contractat de către un alt membru în temeiul părții a III-a a prezentului acord, este anulat sau compromis ca urmare a aplicării oricărei măsuri care nu este în dezacord cu dispozițiile acestui acord, acesta poate recurge la Înțelegerea privind soluționarea litigiilor. În cazul în care OSL stabilește că măsura a anulat sau a compromis un astfel de avantaj, membrul afectat are dreptul la o compensație reciproc satisfăcătoare, în baza articolului XXI alineatul (2), care poate include modificarea sau retragerea măsurii. În cazul în care membrii interesați nu pot ajunge la un acord, se poate aplica articolul 22 din Înțelegerea privind soluționarea litigiilor.

*Articolul XXIV***Consiliul pentru comerțul cu servicii**

- (1) Consiliul pentru comerțul cu servicii exercită funcțiunile care îi sunt încredințate în vederea facilitării funcționării prezentului acord și a facilitării atingerii obiectivelor sale. Consiliul poate stabili organele subsidiare pe care le consideră necesare pentru a-și putea îndeplini în mod eficient funcțiile.

⁽¹⁾ În ceea ce privește acordurile vizând evitarea dublei impuneri care există la data intrării în vigoare a Acordului OMC, această chestiune poate fi prezentată în fața Consiliului pentru comerțul cu servicii numai în situația în care cele două părți la acel acord consimt în acest sens.

▼ B

- (2) Reprezentanții tuturor membrilor pot face parte din Consiliu și, dacă acesta nu decide altfel, din organele sale subsidiare.
- (3) Președintele Consiliului este ales de către membri.

*Articolul XXV***Cooperarea tehnică**

- (1) Furnizorii de servicii ai membrilor care au nevoie de o astfel de asistență trebuie să aibă acces la serviciile punctelor de legătură la care se face referire la articolul IV alineatul (2).
- (2) Asistența tehnică pentru țările în curs de dezvoltare trebuie să fie asigurată pe plan multilateral de către Secretariat și să fie decisă de către Consiliul pentru comerțul cu servicii.

*Articolul XXVI***Relația cu alte organizații internaționale**

Consiliul General ia măsurile potrivite în vederea consultării și cooperării cu Organizația Națiunilor Unite și cu agențiile sale specializate, precum și cu alte organizații interguvernamentale care se ocupă de servicii.

PARTEA A VI-A

DISPOZIȚII FINALE*Articolul XXVII***Refuzul acordării de avantaje**

Un membru poate refuza să acorde avantajele decurgând din prezentul acord:

- (a) pentru furnizarea unui serviciu, dacă el stabilește că serviciul este furnizat de pe teritoriul sau pe teritoriul unei țări care nu este membră sau al unui membru față de care el nu aplică Acordul OMC;
- (b) în cazul furnizării unui serviciu de transport maritim, dacă el stabilește că acest serviciu este furnizat:
 - (i) cu o navă înmatriculată în conformitate cu legislația unei țări care nu este membră sau a unui membru față de care el nu aplică Acordul OMC;
 - (ii) de către o persoană care exploatează și/sau utilizează nava în totalitate sau parțial, dar care este dintr-o țară care nu este membră sau dintr-o țară membră față de care el nu aplică Acordul OMC;
- (c) unui furnizor de servicii care este o persoană juridică, dacă se stabilește că acesta nu este un furnizor de servicii al unui alt membru sau că este un furnizor de servicii al unui membru față de care el nu aplică Acordul OMC.

*Articolul XXVIII***Definiții**

În sensul prezentului acord:

- (a) „măsură” reprezintă orice măsură luată de către un membru, sub formă de act cu putere de lege, de norme, de regulă, procedură, decizie, act administrativ sau sub orice altă formă;
- (b) „furnizarea unui serviciu” include producția, distribuția, comercializarea, vânzarea și livrarea unui serviciu;

▼B

- (c) „măsurile membrilor care influențează comerțul cu servicii” includ măsurile referitoare la:
- (i) cumpărarea, plata sau utilizarea unui serviciu;
 - (ii) accesul la și utilizarea de servicii pe care acești membri le solicită să fie oferite publicului, în general, cu ocazia furnizării unui serviciu;
 - (iii) prezența, inclusiv prezența comercială a persoanelor unui membru pentru furnizarea unui serviciu pe teritoriul unui alt stat membru;
- (d) „prezență comercială” reprezintă orice tip de entitate comercială sau profesională, inclusiv sub forma:
- (i) constituirii, achiziționării sau menținerii unei persoane juridice; sau
 - (ii) creării sau menținerii unei sucursale sau unui birou de reprezentare pe teritoriul unui membru, în scopul furnizării unui serviciu;
- (e) „sector” al unui serviciu reprezintă:
- (i) în raport cu un angajament specific, unul sau mai multe subsectoare ale acestui serviciu sau toate subsectoarele acestui serviciu, așa cum este specificat în lista membrului;
 - (ii) altfel, ansamblul acestui sector de servicii, inclusiv toate subsectoarele sale;
- (f) „serviciu al unui alt membru” reprezintă un serviciu care este furnizat:
- (i) din sau pe teritoriul acestui alt membru sau, în cazul transportului maritim, de către o navă înmatriculată în conformitate cu legislația acestui alt membru sau de către o persoană a acestui alt membru care furnizează serviciul, prin intermediul exploatarei unei nave și/sau utilizării sale totale sau parțiale; sau
 - (ii) în cazul furnizării unui serviciu, prin intermediul prezenței comerciale sau prezenței persoanelor fizice, de către un furnizor de servicii al acestui alt membru;
- (g) „furnizor de servicii” reprezintă orice persoană care furnizează un serviciu ⁽¹⁾;
- (h) „furnizor monopolist al unui serviciu” reprezintă orice persoană, publică sau privată, care pe piața relevantă a teritoriului unui membru este autorizată sau stabilită formal sau în fapt de către acest membru ca fiind furnizor exclusiv al acestui serviciu;
- (i) „consumator de servicii” reprezintă orice persoană care primește sau folosește un serviciu;
- (j) „persoană” reprezintă fie o persoană fizică, fie o persoană juridică;
- (k) „persoană fizică a unui alt membru” reprezintă o persoană fizică ce este rezidentă pe teritoriul acestui alt membru sau al oricărui alt membru și care, în conformitate cu legislația acestui alt membru:
- (i) este resortisant al acestui alt membru; sau
 - (ii) are dreptul la rezidență permanentă în acest alt membru, în cazul unui membru care:
 - 1. nu are resortisanți; sau

⁽¹⁾ În cazul în care serviciul nu este furnizat direct de către o persoană juridică, ci prin alte forme de prezență comercială, precum o sucursală sau un birou de reprezentare, furnizorul de servicii (adică persoana juridică) beneficiază în egală măsură, datorită acestei prezențe, de tratamentul prevăzut pentru furnizorii de servicii în temeiul prezentului acord. Acest tratament este acordat prezenței datorită căreia serviciul este furnizat și nu trebuie în mod obligatoriu extins asupra altor părți ale furnizorului aflate în afara teritoriului unde este furnizat serviciul.

▼B

2. acordă în mod substanțial același tratament rezidenților săi permanenți ca și resortisanților în ceea ce privește măsurile afectând comerțul cu servicii, așa cum a notificat cu ocazia acceptării prezentului acord sau a aderării la prezentul acord, cu condiția ca nici un membru să nu fie obligat să acorde acestor rezidenți permanenți un tratament mai favorabil decât cel care ar fi acordat de acest alt membru unor astfel de rezidenți permanenți. Această notificare trebuie să cuprindă asigurarea că își asumă, în ceea ce privește acești rezidenți, în concordanță cu actele cu putere de lege și normele sale, aceleași responsabilități ca și cele pe care acest alt membru le are față de resortisanții săi;
- (l) „persoană juridică” reprezintă orice entitate juridică constituită în mod corespunzător sau altfel organizată în conformitate cu legislația în vigoare, în scopuri lucrative sau nu, și deținută de sectorul privat sau sectorul public, inclusiv orice corporație, trust, parteneriat, asociație în participațiune, societate comercială cu asociat unic sau asociație;
- (m) „persoană juridică a unui alt membru” reprezintă o persoană juridică:
- (i) ce este constituită sau altfel organizată, în conformitate cu legislația acestui alt stat membru, și care efectuează importante operațiuni comerciale pe teritoriul acestui stat membru sau al oricărui alt stat membru; sau
- (ii) în cazul furnizării unui serviciu, datorită unei prezențe comerciale, care este deținută sau controlată:
1. de persoane fizice ale acestui stat membru; sau
 2. de persoane juridice ale acestui stat membru, așa cum sunt identificate la litera (i);
- (n) o persoană juridică:
- (i) „este deținută” de persoane ale unui membru, dacă mai mult de 50 % din capitalul său social aparține în deplină proprietate persoanelor acestui membru;
- (ii) „este controlată” de persoane ale unui membru, dacă aceste persoane au capacitatea să numească majoritatea administratorilor sau sunt altfel abilitate de drept să dirijeze operațiunile sale;
- (iii) „este afiliată” la o altă persoană, când ea controlează această altă persoană sau este controlată de aceasta; sau dacă ea însăși și cealaltă persoană sunt ambele controlate de aceeași persoană;
- (o) „impozite directe” reprezintă toate impozitele asupra venitului total, capitalului total sau asupra unor elemente ale venitului sau capitalului, inclusiv impozite asupra beneficiilor realizate din cesiunea de bunuri, impozite pe avere, moșteniri sau donații și impozite asupra volumului total al salariilor sau retribuțiilor plătite de întreprinderi, ca și impozite asupra aprecierii capitalului.

*Articolul XXIX***Anexe**

Anexele la prezentul acord fac parte integrantă din prezentul acord.

▼B*Anexa privind excepțiile de la obligațiile enunțate la articolul II***Domeniu de aplicare**

1. Prezenta anexă definește condițiile în care un membru, în momentul intrării în vigoare a acestui acord, este exceptat de la obligațiile sale în conformitate cu articolul II alineatul (1).
2. Orice nouă excepție cerută după intrarea în vigoare a Acordului OMC trebuie să fie soluționată în conformitate cu articolul IX alineatul (3) din prezentul acord.

Reexaminare

3. Consiliul pentru comerțul cu servicii trebuie să reexamineze toate excepțiile acordate pentru o perioadă mai mare de cinci ani. Prima dintre aceste reexaminări va avea loc cel mai târziu după cinci ani de la intrarea în vigoare a Acordului OMC.
4. În cadrul unei reexaminări, Consiliul pentru comerțul cu servicii:
 - (a) stabilește dacă acele condiții care au făcut necesară excepția încă există;
 - (b) determină data unei eventuale noi reexaminări.

Expirarea

5. Exceptarea acordată unui membru de la obligațiile sale în conformitate cu articolul II alineatul (1) din acord, în ceea ce privește o măsură determinată, expiră la data prevăzută în excepție.
6. În principiu, excepțiile nu ar trebui să depășească o perioadă de zece ani. În orice caz, ele trebuie să facă obiectul negocierii cu ocazia rundelor ulterioare de liberalizare a schimburilor.
7. Un membru trebuie să anunțe Consiliului pentru comerțul cu servicii, la sfârșitul perioadei de exceptare, dacă măsura incompatibilă a fost pusă în conformitate cu articolul II alineatul (1) din acord.

Listele de excepții de la obligațiile enunțate la articolul II

[Listele de excepții convenite în temeiul articolului II alineatul (2) sunt anexate, în tratatul pe suport de hârtie privind Acordul OMC].

▼ B*Anexa privind circulația persoanelor fizice furnizoare de servicii vizate de acord*

1. Prezenta anexă se aplică măsurilor afectând persoanele fizice care sunt furnizoare de servicii ale unui membru și persoanelor fizice ale unui membru care sunt angajate de un furnizor de servicii al unui membru, pentru furnizarea unui serviciu.
2. Acordul nu se aplică măsurilor afectând persoanele fizice care caută să intre pe piața forței de muncă a unui membru, nici măsurilor privind cetățenia, rezidență sau angajarea pe o bază permanentă.
3. În conformitate cu părțile a III-a și a IV-a ale acordului, membrii pot negocia angajamente specifice aplicabile circulației tuturor categoriilor de persoane fizice care furnizează servicii vizate de acord. Persoanele fizice interesate de un angajament specific sunt autorizate să furnizeze serviciul în conformitate cu modalitățile acestui angajament.
4. Acordul nu trebuie să împiedice un membru să aplice măsuri pentru reglementarea admiterii sau șederii temporare a persoanelor fizice pe teritoriul său, inclusiv măsuri necesare pentru protejarea integrității frontierelor sale și pentru a asigura trecerea ordonată a frontierelor sale de către persoanele fizice, cu condiția ca aceste măsuri să nu fie aplicate într-o manieră care să anuleze sau să compromită avantajele decurgând pentru orice membru din prevederile unui angajament specific ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Simplul fapt de a cere o viză pentru persoanele fizice ale anumitor membri și nu pentru cele ale altor membri nu este considerat că anulează sau compromite avantajele în temeiul unui angajament specific.

▼B*Anexa privind serviciile de transport aerian*

1. Prezenta anexă se aplică măsurilor care afectează comerțul cu servicii de transport aerian, fie că sunt regulate sau nu, și cu servicii auxiliare. Se confirmă că nici un angajament sau obligație specifică contractată în temeiul prezentului acord nu trebuie să reducă și nici să afecteze obligațiile unui membru care decurg din acorduri bilaterale sau multilaterale în vigoare în momentul intrării în vigoare a Acordului OMC.
2. Acordul, inclusiv procedurile sale de soluționare a diferendelor, nu se aplică măsurilor care afectează:
 - (a) drepturile de trafic, indiferent de modul în care au fost acordate; sau
 - (b) serviciile legate direct de exercitarea drepturilor de trafic,cu excepția celor prevăzute la punctul 3 din prezenta anexă.
3. Acordul se aplică măsurilor care afectează:
 - (a) serviciile de reparații și întreținere a aeronavelor;
 - (b) vânzarea sau comercializarea serviciilor de transport aerian;
 - (c) serviciile privind sistemele informatizate de rezervare (SIR).
4. Procedurile de soluționare a diferendelor prevăzute în acord pot fi invocate numai atunci când obligațiile sau angajamentele au fost asumate de către membrul în cauză și după ce procedurile de soluționare a diferendelor prevăzute în acordurile sau aranjamentele bilaterale și din alte acorduri sau aranjamente multilaterale au fost epuizate.
5. Consiliul pentru comerțul cu servicii examinează periodic și cel puțin la fiecare cinci ani, evoluția situației din sectorul transporturilor aeriene și funcționarea prezentei anexe pentru a lua în considerare posibilitatea aplicării mai largi a acordului în acest sector.
6. Definiții:
 - (a) „servicii de reparații și întreținere a aeronavelor” reprezintă astfel de activități atunci când sunt efectuate asupra unei aeronave sau unei părți dintr-o aeronavă retrasă din serviciu și nu cuprinde întreținerea așa-numită „în linie”;
 - (b) „vânzare și comercializare de servicii de transport aerian” reprezintă posibilitatea pe care o are transportatorul aerian în cauză de a vinde și de a comercializa liber serviciile sale de transport aerian, inclusiv toate aspectele comercializării, cum ar fi studiul pieței, publicitatea și distribuția. Aceste activități nu cuprind stabilirea prețurilor pentru serviciile de transport aerian și nici condițiile aplicabile;
 - (c) „servicii privind sistemele informatizate de rezervare (SIR)” reprezintă serviciile furnizate de către sistemele informatizate care conțin informații despre orarele transportatorilor aeriene, locurile disponibile, tarifele și regulile de stabilire a prețurilor, prin intermediul cărora pot fi făcute rezervări sau pot fi eliberate bilete;
 - (d) „drepturi de trafic” reprezintă dreptul serviciilor regulate sau neregulate de a funcționa și/sau de a transporta pasageri, mărfuri și poștă, contra plată sau chirie, din, spre, în teritoriul și peste teritoriul unui membru, inclusiv punctele care urmează a fi deservite, itinerariile care urmează a fi exploatate, tipurile de trafic care urmează a fi asigurate, capacitatea care urmează a fi furnizată, tarifele care urmează a fi aplicate și condițiile acestora, precum și criteriile de desemnare a companiilor aeriene, inclusiv criterii cum ar fi numărul, proprietatea și controlul.

▼B*Anexa privind serviciile financiare***1. Domeniu de aplicare și definiție**

- (a) Prezenta anexă se aplică măsurilor care afectează furnizarea serviciilor financiare. Referirea la furnizarea unui serviciu financiar, în prezenta anexă, înseamnă furnizarea unui serviciu, așa cum este definit la articolul I alineatul (2) din acord.
- (b) În sensul articolului I alineatul (3) litera (b) din acord, „serviciile furnizate în exercitarea puterii guvernamentale” înseamnă următoarele:
 - (i) activități desfășurate de o bancă centrală sau autoritate monetară sau de către orice altă entitate publică în aplicarea politicii monetare sau politicii cursului de schimb;
 - (ii) activități constituind o parte a unui regim de protecție socială instituit prin lege sau a unor fonduri publice de pensii;
 - (iii) alte activități desfășurate de către o entitate publică în contul sau cu garanția statului sau folosind resurse financiare ale statului.
- (c) În sensul articolului I alineatul (3) litera (b) din acord, dacă un membru permite ca una dintre activitățile vizate la litera (b) punctul (ii) sau (iii) ale prezentului alineat să fie desfășurată de către furnizorii săi de servicii financiare în concurență cu o entitate publică sau un furnizor de servicii financiare, termenul „servicii” trebuie să cuprindă aceste activități.
- (d) Articolul I alineatul (3) litera (c) din acord nu se aplică serviciilor guvernate de prezenta anexă.

2. Reglementare internă

- (a) Făcându-se abstracție de orice alte prevederi ale acordului, un membru nu trebuie să fie împiedicat să adopte măsuri din motive prudențiale, inclusiv pentru protejarea investitorilor, depunătorilor, deținătorilor de polițe sau a persoanelor cărora li se datorează o taxă fiduciară de către un furnizor de servicii financiare, sau pentru asigurarea integrității sau stabilității sistemului financiar. În cazurile în care asemenea măsuri nu sunt în conformitate cu prevederile acordului, ele nu trebuie să fie utilizate de către un membru ca mijloace de eludare a angajamentelor sau obligațiilor sale decurgând din acord.
- (b) Nici o prevedere a acordului nu trebuie să fie interpretată ca obligând un membru să divulge informații referitoare la afacerile și conturile diferiților clienți sau orice altă informație confidențială sau exclusivă, aflată în posesia entităților publice.

3. Recunoaștere

- (a) Un membru poate recunoaște măsurile prudențiale ale oricărei alte țări pentru a determina cum trebuie să fie aplicate măsurile sale referitoare la serviciile financiare. Această recunoaștere, care poate fi realizată prin armonizare sau în alt mod, se poate baza pe un acord sau un aranjament cu țara în cauză sau poate fi acordată în mod autonom.
- (b) Un membru care este parte la un astfel de acord sau aranjament vizat la litera (a), fie el viitor sau existent, trebuie să acorde celorlalți membri interesați o posibilitate adecvată de a negocia aderarea lor la acest acord sau aranjament sau de a negocia acorduri sau aranjamente comparabile cu acesta, în circumstanțe în care ar exista echivalență în ceea ce privește nivelul de reglementare, supraveghere, aplicare a reglementării și, dacă este cazul, procedurii de diseminare a informațiilor între părțile la acord sau aranjament. Atunci când un membru acordă recunoaștere în mod autonom, acesta trebuie să dea oricărui alt membru o posibilitate adecvată de a demonstra că astfel de circumstanțe există.

▼ B

- (c) În cazurile în care un membru are în vedere să recunoască măsurile prudențiale ale oricărei alte țări, nu se aplică articolul VII alineatul (4) litera (b).

4. Soluționarea diferendelor

Grupurile speciale responsabile să examineze diferendele privind problemele prudențiale și alte probleme financiare trebuie să aibă competența necesară corespunzătoare serviciului financiar specific la care se referă diferendul.

5. Definiții

În sensul prezentei anexe:

- (a) Un serviciu financiar este orice serviciu cu caracter financiar oferit de către un furnizor de servicii financiare al unui membru. Serviciile financiare cuprind toate serviciile de asigurare și cele conexe și toate serviciile bancare și alte servicii financiare (exclusiv asigurarea). Serviciile financiare cuprind următoarele activități:

Servicii de asigurare și servicii legate de asigurare

- (i) Asigurarea directă (inclusiv coasigurarea):

- A) de viață;
B) alta decât cea de viață;

- (ii) Reasigurarea și retrocesiunea;

- (iii) Intermedierea în asigurări, cum ar fi brokerajul și agenturarea;

- (iv) Serviciile auxiliare asigurărilor, cum ar fi serviciile de consultanță, actuariale, de evaluare a riscului și servicii de rezolvare a reclamațiilor.

Servicii bancare și alte servicii financiare (exclusiv asigurarea)

- (v) Acceptarea de depozite și alte fonduri rambursabile din partea publicului;

- (vi) Împrumuturi de orice tip, inclusiv creditul de consumațiune, creditul ipotecar, factoringul și finanțarea tranzacțiilor comerciale;

- (vii) Leasingul financiar;

- (viii) Toate serviciile de plăți și de transferuri monetare, inclusiv cărțile de credit, de plată și de debit, cecurile de călătorie și tratele bancare;

- (ix) Garanții și angajamente;

- (x) Operațiuni în cont propriu sau în contul clienților, fie la bursă, fie pe piața extrabursieră, fie în alt mod, după cum urmează:

- A) instrumente ale pieței monetare (inclusiv cecuri, efecte, certificate de depozit);

- B) devize;

- C) produse derivate incluzând operațiunile la termen și cu opțiuni, dar nu numai;

- D) instrumente de pe piața cursului de schimb și ale ratei dobânzii, incluzând produse ca swap, acorduri de rate la termen;

▼ B

- E) valori mobiliare negociabile;
 - F) alte instrumente și active financiare negociabile, inclusiv lingouri;
 - (xi) Participarea la emisiunile de orice tip de valori mobiliare, inclusiv subscrieri și plasament în calitate de agent (public sau privat) și prestarea de servicii legate de aceste emisiuni;
 - (xii) Brokeraj monetar;
 - (xiii) Gestiunea activelor, cum ar fi gestiunea de trezorerie sau de portofoliu, toate formele de gestiune a investițiilor colective, de gestiune a fondurilor de pensii, servicii de custodie, depozitare și fiduciare;
 - (xiv) Servicii de reglementare și de compensare aferente activelor financiare, inclusiv valori mobiliare, produse derivate și alte instrumente negociabile;
 - (xv) Furnizarea și transferul de informații financiare și prelucrarea datelor financiare și programelor de calculator aferente de către furnizorii altor servicii financiare;
 - (xvi) Servicii de consultanță, intermediere și alte servicii financiare auxiliare aferente tuturor activităților menționate la punctele (v)-(xv), inclusiv cota de credit și analiză financiară, cercetare și consultanță în domeniul investițiilor și plasamentelor de portofoliu, consultanță privind achizițiile, restructurarea și strategia întreprinderilor.
- (b) Un furnizor de servicii financiare înseamnă orice persoană fizică sau juridică a unui membru, care dorește să furnizeze sau furnizează servicii financiare, dar expresia „furnizor de servicii financiare” nu cuprinde o entitate publică.
- (c) „Entitate publică” reprezintă:
- (i) autorități ale administrației publice, o bancă centrală sau o autoritate monetară a unui membru sau o entitate deținută sau controlată de către un membru, care sunt angajate, în principal, în exercitarea de funcții guvernamentale sau activități în scopuri guvernamentale, cu excepția oricărei entități angajate, în principal, în furnizarea de servicii financiare în condiții comerciale; sau
 - (ii) o entitate privată îndeplinind funcții care revin, în mod normal, unei bănci centrale sau unei autorități monetare, atunci când exercită aceste funcții.

▼B*A doua anexă privind serviciile financiare*

1. Fără a aduce atingere articolului II din acord și punctelor 1 și 2 din Anexa privind excepțiile de la obligațiile enunțate în articolul II, un membru poate, în decursul unei perioade de 60 de zile începând la patru luni după intrarea în vigoare a Acordului OMC, să enumere în această anexă măsurile privind serviciile financiare care sunt incompatibile cu articolul II alineatul (1) din acord.
2. Fără a aduce atingere articolului XXI din acord, un membru poate, în decursul unei perioade de șaizeci de zile începând la patru luni de la intrarea în vigoare a Acordului OMC, să îmbunătățească, să modifice sau să retragă, total sau parțial, angajamentele privind serviciile financiare înscrise în lista sa.
3. Consiliul pentru comerțul cu servicii trebuie să stabilească toate procedurile necesare aplicării punctelor 1 și 2.

▼B*Anexa privind negocierile în domeniul serviciilor de transport maritim*

1. Articolul II și Anexa privind excepțiile de la obligațiile enunțate la articolul II, inclusiv cerința de a enumera în anexă toate măsurile incompatibile cu clauza națiunii celei mai favorizate pe care un membru o menține, intră în vigoare pentru transporturile maritime internaționale, serviciile auxiliare și accesul și utilizarea facilităților portuare numai:
 - (a) la data aplicării, determinată în conformitate cu alineatul (4) al deciziei ministeriale privind negocierile în domeniul serviciilor de transport maritim; sau
 - (b) la data raportului final al grupului de negociere privind serviciile de transport maritim, prevăzut în această decizie, dacă negocierile nu se încheie cu succes.
2. Punctul 1 nu se aplică la nici un angajament specific privind serviciile de transport maritim, care este înscris în lista vreunui membru.
3. De la încheierea negocierilor la care se referă punctul 1 și înainte de data aplicării, un membru poate să amelioreze, să modifice ori să retragă angajamentele sale specifice în acest sector, în totalitate sau în parte, fără să ofere o compensație, indiferent de dispozițiile articolului XXI.

▼ B*Anexa privind telecomunicațiile***1. Obiective**

Recunoscând particularitățile sectorului serviciilor de telecomunicații și, în special, rolul dublu pe care acestea îl joacă ca sector distinct de activitate economică și ca mijloc de transport fundamental pentru alte activități economice, membrii au convenit asupra următoarei anexă, în scopul completării dispozițiilor acordului în ceea ce privește măsurile care afectează accesul la rețelele de transport și serviciile publice din domeniul telecomunicațiilor și utilizarea acestora. În consecință, prezenta anexă conține note și prevederi suplimentare privind acordul.

2. Domeniu de aplicare

- (a) Prezenta anexă se aplică tuturor măsurilor unui membru care afectează accesul la și utilizarea rețelelor de transport și serviciilor publice de transport din domeniul telecomunicațiilor⁽¹⁾.
- (b) Prezenta anexă nu se aplică măsurilor care afectează distribuția prin cablu sau transmisia programelor de radio sau televiziune.
- (c) Nici o prevedere din prezenta anexă nu trebuie să fie interpretată:
 - (i) ca obligând un membru să autorizeze un furnizor de servicii din orice alt stat membru să stabilească, să construiască, să dobândească, să închirieze, să exploateze sau să furnizeze rețele și servicii de transport în telecomunicații, altfel decât este prevăzut în lista sa; sau
 - (ii) ca obligând un membru (sau cerând unui membru să oblige pe furnizorii de servicii, aflați sub jurisdicția sa) să stabilească, să construiască, să dobândească, să închirieze, să exploateze sau să furnizeze rețele sau servicii de transport în telecomunicații care nu sunt oferite publicului în general.

3. Definiții

Pentru scopurile acestei anexă:

- (a) „telecomunicații” reprezintă transmisia și receptarea de semnale prin orice mijloc electromagnetic;
- (b) „serviciu public de transport în telecomunicații” reprezintă orice serviciu de transport în telecomunicații solicitat, în mod explicit sau în fapt, de către un membru, spre a fi oferit publicului în general. Astfel de servicii pot cuprinde, *inter alia*, servicii telegrafice și telefonice, telex și servicii de transmitere de date care presupun, în general, transmiterea în timp real de informații furnizate de către un client între două sau mai multe puncte, fără nici o modificare, de la un capăt la celălalt, a formei sau conținutului informației clientului;
- (c) „rețea publică de transport în telecomunicații” reprezintă infrastructura publică de telecomunicații care permite telecomunicațiile între două sau mai multe puncte terminale definite ale rețelei;
- (d) „comunicații interne ale societăților” reprezintă telecomunicațiile prin care o societate comunică în interiorul său sau cu filialele sau cu sucursalele sale și, în funcție de actele cu putere de lege și reglementările interne ale unui membru, cu societățile sale afiliate și prin care aceste filiale, sucursale și societăți afiliate comunică între ele. În acest scop, „filialele” și „sucursalele” și, dacă este cazul, „societățile afiliate” sunt cele definite de către fiecare membru. Expresia „comunicații interne ale societăților” din această anexă nu se aplică serviciilor comerciale sau necomerciale furnizate societăților care nu sunt filiale, sucursale sau societăți afiliate sau care sunt oferite clienților sau clienților potențiali;

⁽¹⁾ Acest alineat este interpretat în sensul că fiecare membru veghează ca obligațiile enunțate în prezenta anexă să fie aplicate în ceea ce privește furnizorii de rețele și servicii publice de transport în domeniul telecomunicațiilor, prin toate mijloacele necesare.

▼B

- (e) orice referire la un alineat sau paragraf din această anexă cuprinde toate subdiviziunile acestuia.

4. Transparența

În aplicarea articolului III din acord, fiecare membru trebuie să procedeze în așa fel încât informațiile relevante privind condițiile care afectează accesul la rețele și serviciile publice de transport al telecomunicațiilor și utilizarea acestora să fie puse la dispoziția publicului, inclusiv în ceea ce privește: tarifele și alte modalități și condiții ale serviciului; specificațiile interfețelor tehnice cu aceste rețele și servicii; informațiile privind organismele care răspund de elaborarea și adoptarea normelor care afectează accesul și utilizarea; condițiile care trebuie îndeplinite pentru racordarea echipamentelor terminale sau a altor echipamente; și cerințele privind notificarea, înregistrarea sau licențierea, dacă este cazul.

5. Accesul la rețelele de servicii publice de transport în domeniul telecomunicațiilor și utilizarea acestora

- (a) Fiecare membru trebuie să procedeze în așa fel încât oricărui furnizor de servicii din oricare alt membru să i se acorde accesul la rețelele și serviciile publice de transport în domeniul telecomunicațiilor și la utilizarea acestora, în modalități și condiții rezonabile și nediscriminatorii pentru a asigura furnizarea unui serviciu cuprins în lista sa. Această obligație este aplicată, între altele, pe baza literelor (b)-(f) ⁽¹⁾.
- (b) Fiecare membru trebuie să procedeze în așa fel încât furnizorii de servicii din orice alt membru să aibă acces la orice rețea și serviciu public de transport în domeniul telecomunicațiilor și la utilizarea acestora, oferite în interiorul sau peste frontiera respectivului membru, inclusiv circuitele private închiriate și, în acest scop sub rezerva literelor (e) și (f), va proceda în așa fel încât acestor furnizori să le fie permis:
- (i) să cumpere sau să închirieze și să racordeze echipamente terminale sau alte echipamente care sunt conectate la rețea și care sunt necesare pentru ca furnizorul să furnizeze serviciile sale;
 - (ii) să interconecteze circuitele închiriate sau deținute de către sectorul privat cu rețelele și serviciile publice de transport în domeniul telecomunicațiilor sau cu circuitele închiriate sau deținute de către alt furnizor de servicii;
 - (iii) să utilizeze protocoalele de exploatare alese de către furnizorul de servicii, în furnizarea oricărui serviciu, altele decât cele necesare pentru ca rețelele și serviciile de transport în domeniul telecomunicațiilor să poată fi puse la dispoziția publicului în general.
- (c) Fiecare membru trebuie să procedeze în așa fel încât furnizorii de servicii ai oricărui alt membru să poată utiliza rețelele și serviciile publice de transport din domeniul telecomunicațiilor pentru transferul informațiilor în interiorul granițelor sau peste graniță, inclusiv pentru comunicațiile interne ale societăților care furnizează astfel de servicii și pentru accesul la informațiile cuprinse în bazele de date sau stocate sub altă formă exploatabilă automat pe teritoriul oricărui membru. Orice măsură nouă sau modificată a unui membru care afectează în mod semnificativ această utilizare trebuie să fie notificată și supusă consultării, în conformitate cu prevederile pertinente ale acordului.
- (d) Indiferent de prevederile alineatului precedent, un membru poate lua măsurile care sunt necesare pentru a asigura securitatea și confidențialitatea mesajelor, cu condiția ca aceste măsuri să nu fie aplicate într-o manieră care să constituie un mijloc de discriminare arbitrară sau nejustificabilă sau o restricție deghizată în calea comerțului cu servicii.

⁽¹⁾ Termenul „nediscriminatorie” se interpretează ca referindu-se la clauza națiunii celei mai favorizate și tratamentul național definit în acord și ca având semnificația specifică sectorului, de „modalități și condiții nu mai puțin favorabile ca acelea care sunt acordate oricărui utilizator de rețele sau servicii publice de transport în domeniul telecomunicațiilor în circumstanțe similare”.

▼B

- (e) Fiecare membru trebuie să procedeze în așa fel încât accesul la rețelele și serviciile publice de transport în domeniul telecomunicațiilor și la utilizarea acestora să nu fie supuse nici unei condiții, alta decât cele care sunt necesare:
- (i) pentru a ocroti responsabilitățile furnizorilor de rețele și servicii publice de transport în domeniul telecomunicațiilor, în special capacitatea lor de a pune rețelele sau serviciile lor la dispoziția publicului în general;
 - (ii) pentru a proteja integritatea tehnică a rețelelor sau serviciilor publice de transport în domeniul telecomunicațiilor; sau
 - (iii) pentru a veghea ca furnizorii de servicii din orice alt stat membru să nu furnizeze servicii decât dacă sunt autorizați să o facă, în conformitate cu angajamentele cuprinse în lista membrului.
- (f) Cu condiția satisfacerii criteriilor enunțate la litera (e), condițiile de acces la rețelele și serviciile publice de transport în domeniul telecomunicațiilor și la utilizarea acestora pot cuprinde:
- (i) restricții asupra revânzării sau utilizării partajate a acestor servicii;
 - (ii) o obligație de a utiliza interfețe tehnice specifice, inclusiv protocoale de interfață, pentru interconexiunea cu aceste rețele și servicii;
 - (iii) cerințe, atunci când este necesar, pentru a garanta interoperabilitatea acestor servicii și a încuraja realizarea obiectivelor enunțate la punctul 7 litera (a);
 - (iv) omologarea echipamentelor terminale sau a altor echipamente care sunt racordate la rețele și cerințe tehnice privind racordarea acestor echipamente la rețele;
 - (v) restricții privind interconexiunea circuitelor închiriate sau deținute de către sectorul privat cu aceste rețele sau servicii sau cu circuitele închiriate sau deținute de către un alt furnizor de servicii; sau
 - (vi) notificarea, înregistrarea și acordarea licențelor.
- (g) Fără a aduce atingere literelor precedente din această secțiune, o țară membră în curs de dezvoltare poate, în funcție de nivelul său de dezvoltare, să pună condiții rezonabile pentru accesul la rețelele și serviciile publice de transport în domeniul telecomunicațiilor și pentru utilizarea acestora, condiții necesare pentru întărirea infrastructurii sale naționale de telecomunicații și a capacității sale de a furniza servicii de telecomunicații și pentru creșterea participării sale la comerțul mondial cu servicii de telecomunicații. Aceste condiții trebuie să fie specificate în lista membrului în cauză.

6. Cooperarea tehnică

- (a) Membrii recunosc că o infrastructură de telecomunicații eficientă și perfecționată în diverse țări, în special în țările în curs de dezvoltare, este esențială pentru expansiunea comerțului lor cu servicii. În acest scop, membrii aprobă și încurajează participarea, în cea mai mare măsură posibilă, a țărilor dezvoltate și în curs de dezvoltare și a furnizorilor lor de rețele și servicii publice de transport în domeniul telecomunicațiilor, și a altor entități la programele de dezvoltare ale organizațiilor internaționale și regionale, inclusiv Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor, Programul Organizației Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare.
- (b) Membrii încurajează și sprijină cooperarea în materie de telecomunicații între țările în curs de dezvoltare, la nivel internațional, regional și subregional.

▼ B

- (c) În cooperare cu organizații internaționale competente, membrii trebuie să furnizeze, atunci când este posibil, țărilor în curs de dezvoltare informații referitoare la serviciile de telecomunicații și la evoluția telecomunicațiilor și tehnicilor de informare pentru a le ajuta la consolidarea sectorului lor național de servicii de telecomunicații.
- (d) Membrii trebuie să acorde o atenție specială posibilităților pentru țările cel mai puțin dezvoltate de a încuraja furnizorii străini de servicii de telecomunicații să le ajute în ceea ce privește transferul de tehnologie, formarea de specialiști și alte activități în sprijinul dezvoltării infrastructurii lor de telecomunicații și expansiunii comerțului lor cu servicii de telecomunicații.

7. Relația cu organizațiile și acordurile internaționale

- (a) Membrii recunosc importanța normelor internaționale pentru asigurarea compatibilității și interoperabilității rețelelor și serviciilor de telecomunicații la scară mondială și se angajează să promoveze aceste norme în cadrul lucrărilor organismelor internaționale competente, inclusiv în Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor și Organizația Internațională de Standardizare.
- (b) Membrii recunosc rolul jucat de către organizațiile și acordurile interguvernamentale și neguvernamentale în asigurarea funcționării eficiente a serviciilor naționale și mondiale de telecomunicații și, în special, rolul jucat de Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor. Membrii adoptă prevederi corespunzătoare, când este cazul, pentru consultarea cu aceste organizații în probleme decurgând din aplicarea prezentei anexe.

▼B*Anexă privind negocierile în domeniul telecomunicațiilor de bază*

1. Articolul II și Anexa privind excepțiile de la obligațiile enunțate la articolul II, inclusiv obligația de a enumera în anexă orice măsuri incompatibile cu tratamentul națiunii celei mai favorizate pe care un membru le menține, intră în vigoare pentru telecomunicațiile de bază numai:
 - (a) la data aplicării care va fi stabilită în conformitate cu alineatul (5) al deciziei ministeriale privind negocierile în domeniul telecomunicațiilor de bază; sau
 - (b) la data raportului final al grupului de negociere privind telecomunicațiile de bază, prevăzut în această decizie, dacă negocierile nu au fost încununate de succes.
2. Punctul 1 de mai sus nu se aplică nici unui angajament specific privind telecomunicațiile de bază și care este înscris în lista vreunui membru.

▼B

ANNEX I C

**AGREEMENT ON TRADE-RELATED ASPECTS OF INTELLECTUAL
PROPERTY RIGHTS**

- PART I GENERAL PROVISIONS AND BASIC PRINCIPLES
- PART II STANDARDS CONCERNING THE AVAILABILITY, SCOPE
AND USE OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS
1. Copyright and Related Rights
 2. Trademarks
 3. Geographical Indications
 4. Industrial Designs
 5. Patents
 6. Layout-Designs (Topographies) of Integrated Circuits
 7. Protection of Undisclosed Information
 8. Control of Anti-Competitive Practices in Contractual Licences
- PART III ENFORCEMENT OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS
- 1 General Obligations
 - 2 Civil and Administrative Procedures and Remedies
 - 3 Provisional Measures
 - 4 Special Requirements Related to Border Measures
 - 5 Criminal Procedures
- PART IV ACQUISITION AND MAINTENANCE OF INTELLECTUAL
PROPERTY RIGHTS AND RELATED *INTER-PARTES*
PROCEDURES
- PART V DISPUTE PREVENTION AND SETTLEMENT
- PART VI TRANSITIONAL ARRANGEMENTS
- PART VII INSTITUTIONAL ARRANGEMENTS; FINAL PROVISIONS

ANEXA IC

ACORD PRIVIND ASPECTELE LEGATE DE COMERȚ ALE DREPTURILOR DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ

MEMBRIL,

DORIND să reducă distorsionările și obstacolele în calea comerțului internațional și ținând cont de necesitatea promovării unei protecții eficiente și suficiente a drepturilor de proprietate intelectuală și de a veghea ca măsurile și procedurile vizând asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală să nu devină prin ele însele bariere în calea comerțului legitim;

RECUNOSCÂND, în acest scop, necesitatea elaborării de noi reguli și măsuri privind:

- (a) aplicabilitatea principiilor fundamentale ale GATT 1994 și ale acordurilor sau convențiilor internaționale pertinente în materie de proprietate intelectuală;
- (b) asigurarea unor norme și principii adecvate referitoare la existența, domeniul de aplicare și exercitarea drepturilor de proprietate intelectuală legate de comerț;
- (c) elaborarea unor mijloace eficiente și adecvate pentru respectarea drepturilor de proprietate intelectuală legate de comerț, ținând cont de diferențele dintre sistemele juridice naționale;
- (d) elaborarea unor proceduri eficiente și rapide pentru prevenirea și soluționarea, la nivel multilateral, a diferendelor dintre guverne;
- (e) dispoziții tranzitorii vizând ca participarea la rezultatele negocierilor să fie cât mai completă;

RECUNOSCÂND necesitatea creării unui cadru multilateral de principii, reguli și măsuri referitoare la comerțul internațional cu mărfuri contrafăcute;

RECUNOSCÂND că drepturile de proprietate intelectuală sunt drepturi private;

RECUNOSCÂND obiectivele fundamentale de politică generală publică ale sistemelor naționale de protecție a proprietății intelectuale, inclusiv obiectivele în materie de dezvoltare și de tehnologie;

RECUNOSCÂND de asemenea nevoile speciale ale țărilor membre celor mai puțin avansate, în sensul unei flexibilități maxime în aplicarea actelor cu putere de lege și normelor pentru ca aceste țări să se poată dota cu o bază tehnologică solidă și viabilă;

SUBLINIIND că este important să se reducă tensiunile pe baza unor angajamente consolidate privind soluționarea prin proceduri multilaterale a diferendelor referitoare la aspecte ale proprietății intelectuale legate de comerț;

DORIND să instituie o relație de sprijin reciproc între OMC și Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale (în continuare denumită „OMPI”) și alte organizații internaționale competente;

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

PARTEA I

DISPOZIȚII GENERALE ȘI PRINCIPII FUNDAMENTALE

*Articolul 1***Natura și domeniul de aplicare al obligațiilor**

(1) Membrii trebuie să dea curs prevederilor prezentului acord. Membrii pot, dar nu sunt obligați, să asigure în legislația lor o protecție mai largă decât cea prevăzută în prezentul acord, cu condiția ca această protecție să nu contravină prevederilor acordului. Membrii sunt liberi să stabilească metoda adecvată pentru aplicarea prevederilor prezentului acord în cadrul propriilor sisteme și practici juridice.

(2) În sensul prezentului acord, „proprietate intelectuală” reprezintă toate sectoarele proprietății intelectuale care fac obiectul secțiunilor 1 până la 7 ale părții II.

(3) Membrii aplică tratamentul prevăzut în prezentul acord resortisanților celorlalți membri⁽¹⁾. În ceea ce privește dreptul de proprietate intelectuală relevant, resortisanții celorlalți membri sunt persoanele fizice sau juridice îndeplinind criteriile de eligibilitate pentru protecție prevăzute în Convenția de la Paris (1967), Convenția de la Berna (1971), Convenția de la Roma și Tratatul privind proprietatea intelectuală în materie de circuite integrate, dacă toți membrii OMC sunt membri ai acestor convenții⁽²⁾. Orice membru care se prevalează de posibilitățile oferite de articolul 5 alineatul (3) sau de articolul 6 alineatul (2) din Convenția de la Roma trebuie să prezinte o notificare, așa cum este indicat în aceste prevederi, Consiliului privind aspectele legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală (în continuare denumit „Consiliul pentru TRIPS”).

*Articolul 2***Convenții referitoare la proprietatea intelectuală**

(1) În ceea ce privește părțile II, III și IV ale prezentului acord, membrii trebuie să se conformeze articolelor 1-12 și articolului 19 din Convenția de la Paris (1967).

(2) Nici o prevedere a părților de la I la IV ale prezentului acord nu trebuie să deroge de la obligațiile pe care membrii pot să le aibă unii față de alții în temeiul Convenției de la Paris, a Convenției de la Berna, a Convenției de la Roma sau a Tratatului asupra proprietății intelectuale în materie de circuite integrate.

⁽¹⁾ Referirea la „resortisanți” în prezentul acord acoperă, în ceea ce privește un teritoriu vamal distinct, membru al OMC, persoanele fizice sau juridice care sunt domiciliatate sau au un sediu industrial sau comercial real și efectiv pe teritoriul vamal respectiv.

⁽²⁾ În prezentul acord, „Convenția de la Paris” desemnează Convenția de la Paris pentru protecția proprietății industriale; „Convenția de la Paris (1967)” desemnează Actul de la Stockholm al respectivei convenții, din 14 iulie 1967. „Convenția de la Berna” desemnează Convenția de la Berna pentru protecția operelor literare și artistice; „Convenția de la Berna (1971)” desemnează Actul de la Paris al respectivei convenții, din 24 iulie 1971. „Convenția de la Roma” desemnează Convenția internațională privind protecția artiștilor interpreți sau executanți, producătorilor de fonograme și organismelor de radiodifuziune, adoptată la Roma la 26 octombrie 1961. „Tratatul asupra proprietății intelectuale în materie de circuite integrate” (Tratatul IPIC) desemnează Tratatul asupra proprietății intelectuale în materie de circuite integrate, adoptat la Washington la 26 mai 1989. „Acordul OMC” desemnează Acordul de instituire a OMC.

Articolul 3

Tratament național

(1) Fiecare membru acordă resortisanților celorlalți membri un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă propriilor resortisanți în ceea ce privește protecția⁽¹⁾ proprietății intelectuale, sub rezerva excepțiilor deja prevăzute, după caz, în Convenția de la Paris (1967), Convenția de la Berna (1971), Convenția de la Roma sau Tratatul asupra proprietății intelectuale în materie de circuite integrate. În ceea ce privește artiștii interpreți sau executanți, producătorii de fonograme și organismele de radiodifuziune, această obligație nu se aplică decât în legătură cu drepturile prevăzute în prezentul acord. Orice membru care se prevalează de posibilitățile oferite de articolul 6 al Convenției de la Berna (1971) sau de articolul 16 alineatul (1) litera (b) al Convenției de la Roma trebuie să prezinte o notificare Consiliului pentru TRIPS, așa cum este indicat în aceste prevederi.

(2) Membrii se pot prevala de excepțiile permise în conformitate cu alineatul (1) în ceea ce privește procedurile judiciare și administrative, inclusiv stabilirea domiciliului sau reședinței sau desemnarea unui mandatar în jurisdicția unui membru, numai în cazurile în care aceste excepții sunt necesare pentru asigurarea aplicării actelor cu putere de lege și a normelor administrative care nu sunt incompatibile cu prevederile prezentului acord și dacă astfel de practici nu sunt aplicate de o manieră care să constituie o restricționare deghizată a comerțului.

Articolul 4

Clauza națiunii celei mai favorizate

În ceea ce privește protecția proprietății intelectuale, orice avantaje, favoruri, privilegii sau imunități acordate de către un membru resortisanților oricărei alte țări sunt extinse imediat și necondiționat și resortisanților tuturor celorlalți membri. Sunt exceptate de la această obligație toate avantajele, favorurile, privilegiile sau imunitățile acordate de un membru:

- (a) care decurg din acorduri internaționale referitoare la asistența judiciară sau aplicarea legilor în general și nu se limitează în special la protecția proprietății intelectuale;
- (b) care sunt acordate în conformitate cu prevederile Convenției de la Berna (1971) sau ale Convenției de la Roma care autorizează ca regimul acordat să nu fie în funcție de tratamentul național, ci de tratamentul acordat într-o altă țară;
- (c) care privesc drepturile artiștilor interpreți sau executanți, ale producătorilor de fonograme și ale organismelor de radiodifuziune care nu sunt prevăzute în prezentul acord;
- (d) care decurg din acorduri internaționale referitoare la protecția proprietății intelectuale a căror intrare în vigoare precede pe cea a Acordului OMC, cu condiția ca aceste acorduri să fie notificate Consiliului pentru TRIPS și să nu constituie o discriminare arbitrară sau nejustificabilă cu privire la resortisanții altor membri.

Articolul 5

Acorduri multilaterale privind achiziționarea sau menținerea protecției

Obligațiile decurgând din articolele 3 și 4 nu se aplică procedurilor prevăzute de acordurile multilaterale încheiate sub auspiciile OMPI pentru dobândirea sau menținerea de drepturi de proprietate intelectuală.

⁽¹⁾ În sensul articolelor 3 și 4, „protecția” înglobează aspectele referitoare la existența, dobândirea, domeniul de aplicare, menținerea drepturilor de proprietate intelectuală și mijloacele de asigurare a respectării acestora, precum și problemele referitoare la exercitarea drepturilor de proprietate intelectuală pe care prezentul acord le tratează în mod expres.

▼B*Articolul 6***Epuizarea drepturilor**

În scopul de a soluționa diferențe în cadrul prezentului acord, sub rezerva prevederilor articolelor 3 și 4, nici o prevedere a prezentului acord nu trebuie să fie utilizată pentru a aborda problema epuizării drepturilor de proprietate intelectuală.

*Articolul 7***Obiective**

Protecția și respectarea drepturilor de proprietate intelectuală ar trebui să contribuie la promovarea inovației tehnologice și la transferul și răspândirea tehnologiei, în avantajul reciproc al celor care creează și al celor care utilizează cunoștințe tehnice și de o manieră favorabilă pentru binele social și economic și care să asigure un echilibru între drepturi și obligații.

*Articolul 8***Principii**

(1) Membrii pot, atunci când își elaborează sau modifică actele cu putere de lege și normele, să adopte măsurile necesare pentru a proteja sănătatea publică și nutriția și pentru a promova interesul public în sectoare de o importanță vitală pentru dezvoltarea lor socio-economică și tehnologică, cu condiția ca aceste măsuri să fie compatibile cu prevederile prezentului acord.

(2) Pot fi necesare măsuri adecvate, dacă sunt compatibile cu prevederile prezentului acord, pentru a se evita folosirea abuzivă a drepturilor de proprietate intelectuală de către titularii de drepturi sau recurgerea la practici care să restrângă de o manieră nerezonabilă comerțul sau să prejudicieze transferul internațional de tehnologie.

PARTEA II

**NORME REFERITOARE LA EXISTENȚA, DOMENIUL DE APLICARE
ȘI EXERCITAREA DREPTURILOR DE PROPRIETATE
INTELECTUALĂ**

Secțiunea 1

Drepturi de autor și drepturi conexe

*Articolul 9***Relația cu Convenția de la Berna**

(1) Membrii trebuie să respecte articolele 1-21 din Convenția de la Berna (1971) și anexa la respectiva convenție. Cu toate acestea, membrii nu au drepturi sau obligații în baza prezentului acord în ceea ce privește drepturile conferite de articolul 6a al convenției respective sau drepturile derivate din aceasta.

(2) Protecția dreptului de autor se extinde asupra expresiilor, și nu asupra ideilor, procedurilor, metodelor de funcționare sau conceptelor matematice în sine.

▼B*Articolul 10***Programe de calculator și compilații de date**

- (1) Programele de calculator, fie că sunt exprimate în cod sursă, fie în cod obiect, sunt protejate ca opere literare în temeiul Convenției de la Berna (1971).
- (2) Compilațiile de date sau de alte elemente, fie că sunt reproduse pe suport exploatabil pe mașină sau sub orice altă formă, care, din cauza alegerii sau aranjării conținutului lor, constituie creații intelectuale, sunt protejate ca atare. Această protecție, care nu este extinsă asupra datelor sau elementelor în sine, nu trebuie să aducă atingere nici unui drept de autor care subzistă pentru datele sau elementele însele.

*Articolul 11***Drepturi de închiriere**

În ceea ce privește cel puțin programele de calculator și operele cinematografice, membrii trebuie să acorde autorilor și succesorilor în drepturi dreptul de a autoriza sau de a interzice închirierea comercială către public a originalelor sau a unor copii ale operelor lor protejate prin dreptul de autor. Membrii sunt exonerati de această obligație în ceea ce privește operele cinematografice cu excepția cazului în care această închiriere a condus la o răspândire largă a copiilor acestor opere care să compromită într-un mod important dreptul exclusiv de reproducere conferit de către statul membru respectiv autorilor și succesorilor în drepturi. În ceea ce privește programele de calculator, această obligație nu se aplică închirierilor în cazurile în care programul în sine nu este obiectul esențial al închirierii.

*Articolul 12***Durata protecției**

În cazul în care durata protecției unei opere, alta decât o operă fotografică sau o operă de artă aplicată, este calculată pe altă bază decât durata vieții unei persoane fizice, această durată trebuie să fie de cel puțin 50 de ani de la sfârșitul anului calendaristic în care are loc publicarea autorizată a operei sau, dacă o astfel de publicare autorizată nu are loc în decurs de 50 de ani calculați de la data realizării operei, de cel puțin 50 de ani calculați de la sfârșitul anului calendaristic în care are loc realizarea.

*Articolul 13***Limitări și excepții**

Membrii trebuie să restrângă limitările sau excepțiile de la drepturile exclusive la anumite cazuri speciale care nu aduc atingere exploataării normale a operei și nici nu cauzează un prejudiciu nejustificat intereselor legitime ale titularului dreptului.

*Articolul 14***Protecția artiștilor interpreți sau executanți, a producătorilor de fonograme (înregistrări sonore) și a organismelor de radiodifuziune**

- (1) În ceea ce privește fixarea prestației lor pe o fonogramă, artiștii interpreți sau executanți au posibilitatea de a împiedica actele menționate în continuare atunci când sunt întreprinse fără autorizarea lor: fixarea prestației lor nefixate și reproducerea acestei fixări. Artiștii interpreți sau executanți au de asemenea posibilitatea de a împiedica actele menționate în continuare atunci când sunt întreprinse fără autorizarea lor: difuzarea prin intermediul undelor radioelectrice și comunicarea către public a prestației lor în direct.

▼B

(2) Producătorii de fonograme se bucură de dreptul de a autoriza sau interzice reproducerea directă sau indirectă a fonogramelor lor.

(3) Organismele de radiodifuziune au dreptul de a interzice actele menționate în continuare atunci când sunt întreprinse fără autorizarea lor: fixarea, reproducerea fixărilor și retransmiterea prin intermediul undelor radioelectrice de emisie, precum și comunicarea către public a emisiunilor lor de televiziune. În cazurile în care membrii nu acordă astfel de drepturi organismelor de radiodifuziune, ei trebuie să dea titularilor dreptului de autor asupra conținutului emisiunilor posibilitatea de a împiedica actele susmenționate, sub rezerva prevederilor Convenției de la Berna (1971).

(4) Prevederile articolului 11 în ceea ce privește programele de calculator se aplică *mutatis mutandis* producătorilor de fonograme și oricărui altor titulari de drepturi asupra fonogramelor așa cum sunt ele stabilite în legislația unui stat membru. Dacă, la 15 aprilie 1994, un membru aplică un sistem de remunerare echitabilă pentru titularii de drepturi în ceea ce privește închirierea fonogramelor, el poate menține acest sistem, cu condiția ca închirierea comercială a fonogramelor să nu aibă ca efect compromiterea de o manieră importantă a drepturilor exclusive de reproducere ale titularilor de drepturi.

(5) Durata protecției oferite în baza prezentului acord artiștilor interpreți sau executanți și producătorilor de fonograme nu trebuie să fie inferioară unei perioade de cincizeci de ani calculată de la sfârșitul anului calendaristic în care are loc fixarea sau execuția. Durata de protecție acordată în temeiul alineatului (3) nu trebuie să fie inferioară unei perioade de douăzeci de ani calculată de la sfârșitul anului calendaristic în care are loc radiodifuzarea.

(6) În raport cu drepturile conferite în baza alineatelor (1), (2) și (3), orice membru poate să prevadă condiții, limitări, excepții și rezerve în măsura autorizată prin Convenția de la Roma. Totuși, prevederile articolului 18 al Convenției de la Berna (1971) se aplică *mutatis mutandis* și drepturilor artiștilor interpreți sau executanți și celor ale producătorilor de fonograme.

Secțiunea 2

Mărcile de comerț

Articolul 15

Obiectul protecției

(1) Orice semn sau orice combinație de semne capabile să deosebească un produs sau un serviciu al unei întreprinderi de cel al altor întreprinderi poate să constituie o marcă de comerț. Astfel de semne, în special cuvintele, inclusiv numele de persoane, literele, cifrele, elementele figurative și combinațiile de culori, precum și orice combinație a acestor semne, sunt susceptibile de a fi înregistrate ca mărci. În cazurile în care anumite semne nu sunt în sine în măsură să distingă produsele sau serviciile respective, membrii pot subordona înregistrabilitatea caracterului distinctiv dobândit prin folosință. Membrii pot solicita, drept condiție de înregistrare, ca semnele să fie perceptibile vizual.

(2) Alineatul (1) nu trebuie să fie interpretat ca împiedicând un membru să refuze înregistrarea unei mărci din alte motive, cu condiția ca acestea să nu deroge de la prevederile Convenției de la Paris (1967).

▼ B

(3) Membrii pot subordona înregistrabilitatea folosinței. Totuși, folosința efectivă a unei mărci nu trebuie să fie o condiție pentru depunerea unei cereri de înregistrare. O cerere nu trebuie să fie respinsă pentru singurul motiv că folosința prognozată a mărcii nu a avut loc înainte de expirarea unei perioade de trei ani începând de la data depunerii sale.

(4) Natura produselor sau serviciilor cărora urmează să li se aplice o marcă nu constituie în nici un caz un obstacol pentru înregistrarea mărcii.

(5) Membrii publică fiecare marcă, fie înainte ca ea să fie înregistrată, fie în cel mai scurt timp după înregistrare și acordă o posibilitate rezonabilă de a se cere anularea înregistrării. În plus, membrii pot acorda posibilitatea opoziției la înregistrarea unei mărci.

*Articolul 16***Drepturi conferite**

(1) Titularul unei mărci înregistrate are dreptul exclusiv de a împiedica orice terț ce acționează fără consimțământul său să utilizeze în cadrul operațiunilor comerciale semne identice sau similare pentru produse sau servicii identice sau similare celor pentru care marca este înregistrată, în cazul în care o astfel de utilizare ar genera un risc de confuzie. În caz de folosire a unui semn identic pentru produse sau servicii identice, riscul de confuzie va fi prezumat. Drepturile descrise mai sus nu trebuie să aducă atingere nici unui drept anterior existent și nu trebuie să afecteze posibilitatea pe care o au membrii de a conferi drepturi pe bază de folosință.

(2) Articolul 6a al Convenției de la Paris (1967) se aplică, *mutatis mutandis*, serviciilor. Pentru a se stabili dacă o marcă este larg cunoscută, membrii trebuie să țină seama de notorietatea acestei mărci în cadrul segmentului de public respectiv, inclusiv de notorietatea în țara membră în discuție, obținută ca urmare a promovării acestei mărci.

(3) Articolul 6a al Convenției de la Paris (1967) se aplică, *mutatis mutandis*, produselor sau serviciilor care nu sunt similare celor pentru care este înregistrată o marcă, cu condiția ca folosința acestei mărci pentru aceste produse sau servicii să indice o legătură între aceste produse sau servicii și titularul mărcii înregistrate și dacă această folosință riscă să dăuneze intereselor titularului mărcii înregistrate.

*Articolul 17***Excepții**

Membrii pot prevedea excepții limitate privind drepturile conferite printr-o marcă, de exemplu în ceea ce privește folosința corectă a termenilor descriptivi, cu condiția ca aceste excepții să țină cont de interesele legitime ale titularului mărcii și ale terților.

*Articolul 18***Durata protecției**

Înregistrarea inițială și fiecare reînnoire a înregistrării unei mărci acoperă o durată de minimum șapte ani. Înregistrarea unei mărci comerciale poate fi reînnoită indefinit.

▼ B*Articolul 19***Obligația de folosință**

(1) În cazul în care folosința unei mărci este obligatorie pentru menținerea înregistrării sale, înregistrarea nu poate fi anulată decât după o perioadă neîntreruptă de nefolosință de cel puțin trei ani, cu excepția cazului în care titularul mărcii prezintă motive întemeiate referitoare la existența unor obstacole în calea folosinței. Circumstanțele independente de voința titularului mărcii care constituie un obstacol în calea folosinței mărcii, de exemplu restricțiile la import sau alte prevederi ale autorităților publice ce vizează produsele sau serviciile protejate prin marcă, trebuie să fie considerate ca motive întemeiate de justificare a nefolosinței.

(2) Atunci când folosința unei mărci se face de către o altă persoană sub controlul titularului, aceasta se va considera ca o folosință a mărcii în scopul menținerii înregistrării.

*Articolul 20***Alte cerințe**

Folosința unei mărci în cursul unor operațiuni comerciale nu trebuie să fie împiedicată în mod nejustificat prin cerințe speciale, cum ar fi folosința simultană a unei alte mărci, folosința sub o formă specială sau folosința de o manieră care să dăuneze capacității sale de a distinge produsele sau serviciile unei întreprinderi de cele ale altor întreprinderi. Aceasta nu exclude o cerință stipulând folosința mărcii care identifică întreprinderea care produce produsele sau serviciile împreună, dar fără a se stabili o legătură între cele două, cu marca ce distinge produsele sau serviciile specifice respective ale acestei întreprinderi.

*Articolul 21***Licențe și cesiune**

Membrii pot stabili condițiile privind acordarea de licențe și cesionarea mărcii, înțelegându-se că nu este permisă acordarea de licențe obligatorii pentru mărci și că titularul unei mărci înregistrate are dreptul să o cedeze fără să existe în mod necesar și transferul întreprinderii căreia marca îi aparține.

*Secțiunea 3***Indicații geografice***Articolul 22***Protecția indicațiilor geografice**

(1) În sensul prezentului acord, prin indicații geografice se înțeleg indicațiile care servesc la identificarea unui produs ca fiind originar din teritoriul unui membru sau al unei regiuni ori localități din acest teritoriu, în cazurile în care o calitate, un renume sau o altă caracteristică a produsului poate fi atribuită în mod esențial acestei origini geografice.

(2) În ceea ce privește indicațiile geografice, membrii trebuie să prevadă mijloacele juridice care să permită părților interesate să împiedice:

▼B

- (a) utilizarea, în desemnarea sau prezentarea unui produs, a oricărui mijloc care indică sau sugerează că produsul în cauză este originar dintr-o regiune geografică alta decât locul adevărat de origine, într-un mod care să inducă publicul în eroare cu privire la originea geografică a produsului;
- (b) orice utilizare care constituie un act de concurență neloială în sensul articolului 10a al Convenției de la Paris (1967).
- (3) Membrii trebuie să refuze sau să anuleze, fie din oficiu dacă legislația permite, fie la cererea unei părți interesate, înregistrarea unei mărci comerciale care conține o indicație geografică sau este constituită dintr-o astfel de indicație, pentru produse care nu sunt originare din teritoriul indicat, dacă utilizarea acestei indicații în marca comercială pentru astfel de produse în țara membră respectivă este de natură să inducă publicul în eroare cu privire la locul adevărat de origine.
- (4) Protecția prevăzută la alineatele (1), (2) și (3) este aplicabilă contra unei indicații geografice care, deși este literalmente exactă în ceea ce privește teritoriul, regiunea sau localitatea din care produsele sunt originare, face să se înțeleagă în mod greșit de către public că produsele sunt originare dintr-un alt teritoriu.

*Articolul 23***Protecția suplimentară a indicațiilor geografice pentru vinuri și produse spirtoase**

- (1) Fiecare membru trebuie să prevadă mijloacele juridice care să permită părților interesate să împiedice utilizarea unei indicații geografice de identificare a vinurilor pentru vinuri care nu sunt originare din locul indicat de indicația geografică respectivă sau de identificare a produselor spirtoase pentru produse spirtoase care nu sunt originare din locul indicat prin indicația geografică respectivă, chiar și în cazurile în care originea adevărată a produsului este indicată sau în cazurile în care indicația geografică este utilizată în traducere sau este însoțită de expresii cum ar fi „de genul”, „de tipul”, „de stilul”, „imitație” sau altele⁽¹⁾.
- (2) Înregistrarea unei mărci pentru vinuri care conține o indicație geografică ce identifică vinuri ori care este constituită dintr-o astfel de indicație, sau înregistrarea unei mărci pentru produse spirtoase care conține o indicație geografică ce identifică produse spirtoase sau care este constituită dintr-o astfel de indicație, este refuzată sau anulată, fie din oficiu dacă legislația unui membru permite aceasta, fie la cererea unei părți interesate, în ceea ce privește vinurile sau produsele spirtoase care nu au această origine.
- (3) În cazul indicațiilor geografice omonime pentru vinuri, protecția este acordată fiecărei indicații, sub rezerva prevederilor articolului 22 alineatul (4). Fiecare membru stabilește condițiile practice în care indicațiile omonime respective sunt diferențiate unele de altele, ținându-se cont de necesitatea asigurării unui tratament echitabil producătorilor respectivi și face în așa fel încât consumatorii să nu fie induși în eroare.
- (4) Pentru a facilita protecția indicațiilor geografice pentru vinuri, trebuie să fie purtate negocieri la Consiliul pentru TRIPS cu privire la constituirea unui sistem multilateral de notificare și de înregistrare a indicațiilor geografice pentru vinurile susceptibile de a beneficia de o protecție în țările membre care participă la sistem.

⁽¹⁾ Fără a aduce atingere articolului 42, teza 1, membrii pot, în ceea ce privește aceste obligații, să prevadă măsuri administrative pentru a le asigura respectarea.

*Articolul 24***Negocieri internaționale; excepții**

(1) Membrii convin să intre în negocieri în scopul creșterii protecției indicațiilor geografice specifice în temeiul articolului 23. Prevederile alineatelor (4)-(8) nu trebuie să fie invocate de către un membru pentru a refuza să poarte negocieri sau să încheie acorduri bilaterale ori multilaterale. În cadrul acestor negocieri, membrii sunt gata să examineze aplicabilitatea continuă a acestor prevederi la indicațiile geografice specifice a căror utilizare face obiectul acestor negocieri.

(2) Consiliul pentru TRIPS examinează periodic aplicarea prevederilor prezentei secțiuni; el procedează la o primă examinare într-un termen de doi ani de la data intrării în vigoare a Acordului OMC. Orice problemă referitoare la respectarea obligațiilor decurgând din aceste prevederi poate fi adusă în atenția Consiliului care, la cererea unui membru, ține consultări cu orice membr(u)(i) în problema respectivă pentru care nu a fost posibil să se găsească o soluție satisfăcătoare prin consultări bilaterale sau plurilaterale între membrii respectivi. Consiliul ia măsurile care pot fi convenite pentru facilitarea funcționării prezentei secțiuni și pentru favorizarea realizării obiectivelor acesteia.

(3) Atunci când aplică această secțiune, un membru nu trebuie să diminueze protecția indicațiilor geografice care există în această țară membră la data imediat anterioară celei de intrare în vigoare a Acordului OMC.

(4) Nici o prevedere din prezenta secțiune nu pretinde vreunui membru să împiedice folosința continuă și similară a unei anumite indicații geografice dintr-o altă țară membră care identifică vinuri sau produse spirtoase, cu privire la produse sau servicii, de către unul dintre resortisanții sau de către una dintre persoanele domiciliat pe acel teritoriu și care au utilizat această indicație geografică în mod continuu pentru produse sau servicii identice sau similare pe teritoriul acestui membru fie (a) pentru o perioadă de zece ani înainte de 15 aprilie 1994, fie (b) cu bună-credință, înainte de această dată.

(5) În cazurile în care o marcă comercială a fost depusă sau înregistrată cu bună-credință, sau în cazurile în care drepturile cu privire la o marcă au fost dobândite prin folosința cu bună-credință:

(a) înainte de data aplicării prezentelor prevederi într-o țară membră astfel cum este ea stabilită în partea VI sau

(b) înainte ca indicația geografică să fie protejată în țara sa de origine,

măsurile adoptate pentru aplicarea prezentei secțiuni nu trebuie să prejudicieze admisibilitatea sau validitatea înregistrării unei mărci, sau dreptul de folosință a unei mărci, pe motiv că această marcă este identică sau similară cu o indicație geografică.

(6) Nici o prevedere din prezenta secțiune nu pretinde vreunui membru să aplice prevederile prezentei secțiuni în ceea ce privește o indicație geografică a oricărui alt membru pentru produsele sau serviciile pentru care indicația pertinentă este identică cu termenul uzual utilizat în vocabularul curent ca nume comun al acelor produse sau servicii pe teritoriul aceluși membru. Nici o prevedere din prezenta secțiune nu pretinde vreunui membru să aplice prevederile prezentei secțiuni în ceea ce privește o indicație geografică a oricărui alt membru pentru produsele viticole pentru care indicația pertinentă este identică cu numele uzual al unei varietăți de struguri existente pe teritoriul aceluși membru la data intrării în vigoare a Acordului OMC.

▼B

(7) Un membru poate dispune ca orice cerere formulată în baza prezentei secțiuni cu privire la folosința sau la înregistrarea unei mărci să fie prezentată într-un termen de cinci ani după ce folosința adversă care prejudiciază indicația protejată a devenit general cunoscută în această țară membră sau după data înregistrării mărcii comerciale în această țară membră, cu condiția ca marca să fi fost publicată la acea dată, dacă data respectivă este anterioară datei la care folosința adversă care prejudiciază a devenit general cunoscută în această țară membră, dacă indicația geografică nu a fost utilizată sau înregistrată cu rea-credință.

(8) Prevederile prezentei secțiuni nu prejudiciază în nici un fel dreptul oricărei persoane de a folosi, în cursul operațiunilor comerciale, numele său sau al predecesorului său în afaceri, cu excepția cazului în care acest nume este folosit de o manieră care să inducă publicul în eroare.

(9) Nu există obligație în baza prezentului acord de a se proteja indicații geografice care nu sunt protejate în țara lor de origine sau care încetează să fie protejate, ori care cad în desuetudine în țara respectivă.

Secțiunea 4**Desene și modele industriale***Articolul 25***Cerințe pentru a beneficia de protecție**

(1) Membrii trebuie să prevadă protecția desenelor și modelelor industriale create în mod independent care sunt noi sau originale. Membrii pot dispune ca desenele și modelele să nu fie considerate noi sau originale dacă ele nu diferă în mod semnificativ de desene sau modele cunoscute sau de combinații de elemente ale unor desene sau modele cunoscute. Membrii pot dispune ca o astfel de protecție să nu se extindă asupra desenelor și modelelor dictate în mod esențial de considerente tehnice sau funcționale.

(2) Fiecare membru trebuie să vegheze ca prevederile privind garantarea protecției desenelor și modelelor de textile, în special în ceea ce privește orice cost, examinare sau publicare, să nu compromită în mod nerezonabil posibilitatea de a cere și de a obține această protecție. Membrii sunt liberi să îndeplinească această obligație prin legislația în materie de desene și modele industriale sau prin legislația în materie de drepturi de autor.

*Articolul 26***Protecție**

(1) Titularul unui desen sau model industrial protejat are dreptul să împiedice terții care acționează fără consimțământul său să fabrice, să vândă sau să importe articole care poartă sau conțin un desen sau model care este, în totalitate sau într-o măsură substanțială, o copie a acestui desen sau model protejat, atunci când actele respective sunt făcute în scopuri comerciale.

(2) Membrii pot prevedea excepții limitate cu privire la protecția desenelor și modelelor industriale, cu condiția ca acestea să nu aducă atingere de o manieră nejustificată exploataării normale a desenelor sau modelelor industriale protejate și să nu cauzeze vreun prejudiciu nejustificat intereselor legitime ale titularului desenului sau modelului protejat, cu luarea în considerare a intereselor legitime ale terților.

(3) Durata protecției oferite este de minimum 10 ani.

▼B

Secțiunea 5

Brevete

Articolul 27

Obiect brevetabil

(1) Sub rezerva prevederilor alineatelor (2) și (3), un brevet poate fi obținut pentru orice invenție, de produs sau de procedeu, în toate domeniile tehnologice, cu condiția ca aceasta să fie nouă, să implice o activitate inventivă și să fie susceptibilă de aplicare industrială⁽¹⁾. Sub rezerva prevederilor articolului 65 alineatul (4), a articolului 70 alineatul (8) și a alineatului (3) din prezentul articol, pot fi obținute brevete și este posibil de a exercita drepturi asupra brevetului fără discriminare în ceea ce privește locul de origine al invenției, domeniul tehnologic și faptul că produsele sunt importate sau sunt de origine națională.

(2) Membrii pot exclude de la brevetare invențiile a căror exploatare comercială pe teritoriul lor trebuie să fie împiedicată pentru a proteja ordinea publică sau moralitatea, sănătatea și viața persoanelor și animalelor sau prezervarea vegetalelor, sau pentru a evita aducerea de atingeri grave mediului înconjurător, cu condiția ca această excludere să nu depindă numai de faptul că exploatarea este interzisă prin legislația lor.

(3) Membrii pot de asemenea exclude de la brevetare:

- (a) metode de diagnostic, terapeutice și chirurgicale pentru tratamentul persoanelor sau animalelor;
- (b) vegetalele și animalele altele decât micro-organismele, precum și procedeele esențial biologice de obținere de vegetale sau animale, altele decât procedeele nebiologice și microbiologice. Totuși, membrii trebuie să prevadă protecția varietăților vegetale prin brevete, printr-un sistem *sui generis* eficient, sau printr-o combinație a acestor două mijloace. Prevederile prezentului alineat urmează a fi reexamineate la patru ani după data intrării în vigoare a Acordului OMC.

Articolul 28

Drepturi conferite

(1) Un brevet conferă titularului său următoarele drepturi exclusive:

- (a) în cazurile în care obiectul brevetului este un produs, să împiedice terții care acționează fără consimțământul său să desfășoare următoarele acte: să fabrice, să folosească, să ofere spre vânzare, să vândă sau să importe⁽²⁾ în aceste scopuri acel produs;
- (b) în cazurile în care obiectul brevetului este un procedeu, să împiedice terții care acționează fără consimțământul său să desfășoare actul constând în utilizarea procedurii, precum și următoarele acte: folosirea, oferirea spre vânzare, vânzarea sau importul în aceste scopuri, cel puțin în ceea ce privește produsul obținut direct prin acel procedeu.

⁽¹⁾ În sensul prezentului articol, „activitate inventivă” și „susceptibilă de aplicare industrială” pot fi considerate de către un membru ca sinonime cu termenii „neevidentă” și, respectiv, „utilă”.

⁽²⁾ Acest drept, precum și orice alt drept conferit în baza prezentului acord, în ceea ce privește utilizarea, vânzarea, importul, formele de distribuție a mărfurilor, este subordonat dispozițiilor articolului 6.

▼B

(2) Titularul unui brevet are, de asemenea, dreptul de a ceda sau de a transmite pe cale succesorală brevetul și de a încheia contracte de licență.

*Articolul 29***Condiții impuse depunătorilor de cereri de brevete**

(1) Membrii trebuie să ceară depunătorului unei cereri de brevet ca acesta să divulge invenția într-o manieră suficient de clară și completă pentru ca o persoană de specialitate în acel domeniu să o poată executa și pot cere de la acesta să indice maniera cea mai bună de executare a invenției cunoscută de inventator la data depozitului sau în cazul în care este invocată prioritatea, la data priorității cererii.

(2) Membrii pot cere depunătorului unei cereri de brevet să furnizeze informații asupra cererilor pe care le-a depus și brevetelor respective care i-au fost acordate în străinătate.

*Articolul 30***Excepții la drepturile conferite**

Membrii pot prevedea excepții limitate la drepturile exclusive conferite printr-un brevet, cu condiția ca acestea să nu aducă atingere în mod nejustificat exploatarii normale a brevetului și nici să nu cauzeze vreun prejudiciu nejustificat intereselor legitime ale titularului brevetului, cu luarea în considerare a intereselor legitime ale terților.

*Articolul 31***Alte utilizări fără autorizarea titularului dreptului**

În cazurile în care legislația unui membru permite alte utilizări ⁽¹⁾ ale obiectului unui brevet fără autorizarea titularului dreptului, inclusiv utilizarea de către autorități publice sau de către terți autorizați de către acestea, trebuie să fie respectate următoarele prevederi:

- (a) autorizarea acestei utilizări este examinată pe baza circumstanțelor proprii acesteia;
- (b) o astfel de utilizare poate să nu fie permisă decât dacă, înaintea acestei utilizări, potențialul utilizator s-a străduit să obțină autorizarea de la titularul dreptului, în condiții și modalități comerciale rezonabile și dacă, cu toate eforturile sale, nu a reușit aceasta într-un termen rezonabil. Un membru poate deroga de la această prevedere în situații de urgență națională sau în alte circumstanțe de extremă urgență sau în caz de utilitate publică în scopuri necomerciale. În situații de urgență națională sau în alte circumstanțe de extremă urgență, titularul dreptului trebuie totuși să fie notificat de îndată ce este în mod rezonabil posibil. În caz de utilitate publică în scopuri necomerciale, atunci când autoritățile publice sau întreprinderea contractantă, fără să facă cercetare de brevet, cunosc sau au motive pertinente de a cunoaște că un brevet valabil este sau va fi utilizat de către autoritățile publice sau în contul acestora, titularul dreptului este notificat despre aceasta în cel mai scurt timp;

⁽¹⁾ Prin „alte utilizări” se înțeleg utilizările altele decât cele care sunt autorizate în baza articolului 30.

▼ B

- (c) întinderea și durata unei astfel de utilizări sunt limitate la scopurile pentru care aceasta a fost autorizată, iar în cazul tehnologiei de semi-conductori, respectiva utilizare este destinată numai pentru scopuri publice necomerciale sau pentru a remedia o practică ce a fost stabilită, în baza unei proceduri juridice sau administrative, ca fiind anticoncurențială;
- (d) o astfel de utilizare este neexclusivă;
- (e) o astfel de utilizare este netransmisibilă, cu excepția părții din întreprindere sau a fondului de comerț care se bucură de exercițiul acesteia;
- (f) orice utilizare de acest gen este autorizată în principal pentru aprovizionarea pieței interne a membrului care a autorizat această utilizare;
- (g) autorizarea unei astfel de utilizări este susceptibilă de a fi retrasă, sub rezerva ca interesele legitime ale persoanelor astfel autorizate să fie protejate într-o manieră adecvată, dacă și atunci când circumstanțele care au condus la aceasta încetează să existe și este de crezut că nu se vor mai repeta. Autoritatea competentă este abilitată să reexamineze, pe bază de cerere motivată, dacă circumstanțele continuă să existe;
- (h) titularul dreptului primește o remunerație adecvată corespunzătoare fiecărui caz în parte, cu luarea în considerare a valorii economice a autorizării;
- (i) validitatea juridică a oricărei hotărâri privind autorizarea unei astfel de utilizări poate face obiectul unei căi de atac judiciare sau altei căi de atac independente de către o autoritate superioară distinctă a acestui membru;
- (j) orice hotărâre referitoare la remunerația prevăzută în raport cu o astfel de utilizare poate face obiectul unei căi de atac judiciare sau unei alte căi de atac independente de către o autoritate superioară distinctă a acestui membru;
- (k) membrii nu sunt obligați să aplice condițiile enunțate la literele (b) și (f) în cazurile în care o astfel de utilizare este permisă pentru a remedia o practică considerată ca anticoncurențială ca urmare a unei proceduri judiciare sau administrative. Necesitatea de a corecta practicile anticoncurențiale poate fi luată în considerare în stabilirea remunerației în astfel de cazuri. Autoritățile competente sunt abilitate să refuze încetarea autorizării dacă și atunci când circumstanțele care au condus la această autorizare riscă să se producă din nou;
- (l) în cazurile în care o astfel de utilizare este autorizată pentru a permite exploatarea unui brevet („al doilea brevet”) care nu poate fi exploatat fără să aducă atingere unui alt brevet („primul brevet”), următoarele condiții suplimentare sunt aplicabile:
 - (i) invenția revendicată în cel de-al doilea brevet presupune un progres tehnologic important, de interes economic substanțial, în raport cu invenția revendicată în primul brevet;
 - (ii) titularul primului brevet are dreptul la o licență reciprocă în condiții rezonabile pentru utilizarea invenției revendicate în cel de-al doilea brevet;
 - (iii) utilizarea autorizată în raport cu primul brevet este netransmisibilă cu excepția cazului în care cel de-al doilea brevet este de asemenea transmis.

▼B*Articolul 32***Revocare/Decădere**

Pentru orice hotărâre referitoare la revocarea sau decăderea unui brevet se acordă posibilitatea unei căi de atac judiciare.

*Articolul 33***Durata protecției**

Durata protecției oferite nu trebuie să se termine înainte de expirarea unei perioade de douăzeci de ani calculați de la data constituirii depozitului reglementar⁽¹⁾.

*Articolul 34***Brevete de procedeu: sarcina probei**

(1) În sensul procedurii civile referitoare la încălcarea drepturilor titularului menționate în articolul 28 alineatul (1) litera (b), dacă obiectul brevetului este un procedeu de obținere a unui produs, autoritățile judiciare sunt abilitate să dispună pârâtului să demonstreze că procedeul utilizat pentru obținerea unui produs identic este diferit de procedeul brevetat. În consecință, membrii dispun, în cazul cel puțin uneia dintre situațiile de mai jos, ca orice produs identic fabricat fără consimțământul titularului brevetului să fie, până la proba contrară, considerat ca fiind obținut prin procedeul brevetat:

- (a) dacă produsul obținut prin procedeul brevetat este nou;
- (b) dacă există o probabilitate mare ca produsul identic să fi fost obținut prin procedeul respectiv și ca titularul brevetului să nu fi putut, în ciuda unor eforturi rezonabile, să stabilească ce procedeu a fost de fapt utilizat.

(2) Orice membru este liber să dispună ca sarcina probei menționată la alineatul (1) să incumbe pretinsului contravenient numai în cazul în care condiția prevăzută la litera (a) este îndeplinită sau numai în cazul în care condiția prevăzută la litera (b) este îndeplinită.

(3) Cu ocazia prezentării probei contrarii, sunt luate în considerare interesele legitime ale pârâților legate de protecția secretelor lor de fabricație și de comerț.

Secțiunea 6

Scheme de configurație (topografii) ale circuitelor integrate

*Articolul 35***Legături cu Tratatul IPIC**

Membrii convin să acorde protecția schemelor de configurație (topografii) ale circuitelor integrate (denumite în prezentul acord „scheme de configurație”) în conformitate cu articolele 2-7 [cu excepția articolului 6 alineatul (3)], articolul 12 și articolul 16 alineatul (3) din Tratatul privind proprietatea intelectuală în materie de circuite integrate și, în plus, să respecte prevederile de mai jos.

⁽¹⁾ Se înțelege că acci membri care nu au un sistem de acordare inițială pot decide ca durata de protecție să fie calculată de la data depozitării în cadrul sistemului de acordare inițială.

▼B*Articolul 36***Domeniu de aplicare al protecției**

Sub rezerva prevederilor articolului 37 alineatul (1), membrii consideră ca ilegale actele menționate în continuare dacă acestea sunt îndeplinite fără autorizarea titularului dreptului⁽¹⁾: importul, vânzarea sau distribuirea în orice alt mod, în scopuri comerciale, a unei scheme de configurație protejate, a unui circuit integrat în care este încorporată o schemă de configurație protejată, sau a unui articol care încorporează un astfel de circuit integrat, numai în măsura în care acest articol continuă să conțină o schemă de configurație reprodusă în mod ilicit.

*Articolul 37***Acte care nu necesită autorizarea titularului dreptului**

(1) Fără a aduce atingere prevederilor articolului 36, nici un membru nu trebuie să considere ca ilegală îndeplinirea oricărui act vizat în articolul respectiv cu privire la un circuit integrat care încorporează o schemă de configurație reprodusă ilegal, sau orice articol care încorporează un astfel de circuit integrat, atunci când persoana care îndeplinește sau face să se îndeplinească aceste acte nu știa și nu avea un motiv valabil să știe, atunci când a achiziționat respectivul circuit integrat sau articolul care îl încorporează, că acesta conținea o schemă de configurație reprodusă în mod ilicit. Membrii trebuie să dispună ca, după terminarea perioadei preavizului prin care această persoană a fost informată în mod suficient că schema de configurație este reprodusă în mod ilicit, aceasta să poată îndeplini oricare dintre actele vizate cu privire la stocurile de care dispune sau pe care le-a comandat înainte de acest moment, dar poate fi obligată să plătească titularului dreptului o sumă echivalentă cu o redevență rezonabilă cum ar fi cea care ar fi plătită în cadrul unei licențe negociate în mod liber pentru o astfel de schemă de configurație.

(2) Condițiile menționate la articolul 31 literele (a)-(k) se aplică, *mutatis mutandis*, în cazul licenței obligatorii a unei scheme de configurație sau a utilizării acesteia de către autoritățile publice sau în contul acestora fără autorizarea titularului dreptului.

*Articolul 38***Durata protecției**

(1) În țările membre în care înregistrarea este o condiție a protecției, durata protecției schemelor de configurație nu se termină înainte de expirarea unei perioade de zece ani calculată de la data depozitării cererii de înregistrare sau calculată de la prima exploatare comercială indiferent unde în lume.

(2) În țările membre în care înregistrarea nu este condiție de protecție, schemele de configurație sunt protejate pentru o perioadă de cel puțin zece ani de la data primei exploatare comerciale indiferent unde în lume.

(3) Independent de prevederile alineatelor (1) și (2), un membru poate dispune ca protecția să expire la cincisprezece ani de la crearea schemei de configurație.

⁽¹⁾ „Titularul dreptului” utilizat în această secțiune va fi interpretat ca având același sens cu termenul titular utilizat în Tratatul IPIC.

▼B

Secțiunea 7

Protecția informațiilor nedivulgate

Articolul 39

(1) În cursul asigurării unei protecții efective contra concurenței neloiale potrivit articolului 10a din Convenția de la Paris (1967), membrii trebuie să protejeze informațiile nedivulgate în conformitate cu alineatul (2) și datele comunicate autorităților publice sau organismelor acestora în conformitate cu alineatul (3).

(2) Persoanele fizice și juridice au posibilitatea să împiedice ca informații aflate în mod licit sub controlul lor să fie divulgate terților, sau dobândite sau utilizate de către aceștia fără consimțământul lor și de o manieră contrară uzanțelor comerciale cinstite⁽¹⁾, dacă aceste informații:

- (a) sunt secrete în sensul că, în totalitatea lor sau în configurația sau asamblarea exactă a elementelor lor, ele nu sunt în general cunoscute de persoane de specialitate în domeniu care se ocupă în mod normal de genul de informații în cauză sau nu le sunt ușor accesibile;
- (b) au o valoare comercială prin faptul că sunt secrete;
- (c) au făcut obiectul unor măsuri rezonabile, în funcție de circumstanțe, destinate să le păstreze secrete și întreprinse de persoana care le controlează în mod licit.

(3) Atunci când aprobarea comercializării produselor farmaceutice sau a produselor chimice pentru agricultură care conțin entități chimice noi, este condiționată de comunicarea de date nedivulgate rezultate din încercări sau de alte date nedivulgate, a căror stabilire cere un efort considerabil, membrii trebuie să protejeze aceste date contra exploatării neloiale în comerț. În plus, membrii protejează aceste date contra divulgării, cu excepția cazului când aceasta este necesară pentru protecția publicului, sau cu excepția cazului în care sunt luate măsuri pentru a se asigura că datele sunt protejate contra exploatării neloiale în comerț.

Secțiunea 8

Controlul practicilor anticoncurențiale în licențele contractuale

Articolul 40

(1) Membrii convin că anumite practici sau condiții în materie de acordare de licențe legate de drepturile de proprietate intelectuală care limitează concurența pot să aibă efecte negative asupra schimburilor și să împiedice transferul și difuzarea de tehnologie.

(2) Nici o prevedere a prezentului acord nu împiedică membrii de a specifica în legislația lor practicile sau condițiile în materie de acordare de licențe care pot, în cazuri specifice, să constituie o folosință abuzivă a drepturilor de proprietate intelectuală având un efect negativ asupra concurenței pe piața respectivă. Așa cum este prevăzut mai sus, un membru poate adopta, în conformitate cu celelalte

⁽¹⁾ În sensul acestei dispoziții, „de o manieră contrară uzanțelor comerciale cinstite” reprezintă cel puțin practicile de genul ruperii contractului, abuzului de încredere și instigarea la acestea și cuprinde dobândirea de informații nedivulgate de către terți care cunoșteau că respectiva dobândire implică astfel de practici sau terți care au dat dovadă de o gravă neglijență ignorând-o.

▼B

prevederi ale prezentului acord, măsuri corespunzătoare pentru a preveni sau controla aceste practici, care pot cuprinde, de exemplu, clauze exclusive de retrocesiune, condiții care împiedică contestarea validității și un regim coercitiv de licențe grupate, în lumina actelor cu putere de lege și normelor administrative pertinente ale respectivului membru.

(3) Dacă i se adresează o cerere, fiecare membru trebuie să poarte consultări cu oricare alt membru care are motive să creadă că un titular de drept de proprietate intelectuală, resortisant al membrului căruia i s-a adresat cererea de consultare și domiciliat în această țară membră, se pretează la practici care violează actele cu putere de lege și normele administrative ale membrului care a prezentat cererea referitoare la obiectul prezentei secțiunii, și care dorește să asigure respectarea acestei legislații, fără a prejudicia oricare altă acțiune pe care unul sau celălalt membru ar putea să o angajeze în conformitate cu legea și respectarea întregii libertăți de a lua o hotărâre definitivă. Membrul căruia i s-a adresat cererea trebuie să o examineze în mod aprofundat și cu înțelegere și să acorde posibilități adecvate de consultare membrului care a prezentat-o; el cooperează prin furnizarea de informații neconfidențiale la dispoziția publicului care prezintă un interes în cauză, precum și alte informații de care dispune, sub rezerva legislației interne și a încheierii de acorduri reciproc satisfăcătoare cu privire la respectarea caracterului confidențial al acestor informații de către membrul care a prezentat cererea.

(4) În cazul în care resortisanți ai unui membru sau persoane domiciliat în această țară membră fac, în altă țară membră, obiectul unor proceduri privind o pretinsă violare a actelor cu putere de lege și a normelor administrative ale acestui alt membru cu privire la obiectul prezentei secțiunii, membrului în cauză i se acordă de către celălalt membru, la cerere, posibilitatea să poarte consultări în aceleași condiții ca acelea prevăzute la alineatul (3).

PARTEA III**MIJLOACE DE ASIGURARE A RESPECTĂRII DREPTURILOR DE PROPRIETATE INTELLECTUALA****Secțiunea 1****Obligații generale***Articolul 41*

(1) Membrii se asigură că legislația lor conține proceduri destinate a asigura protecția drepturilor de proprietate intelectuală de genul celor care sunt enunțate în prezenta parte, de o manieră care să permită o acțiune eficientă contra oricărui act care ar aduce atingere drepturilor de proprietate intelectuală acoperite prin prezentul acord, inclusiv măsuri corective rapide destinate să prevină orice atingere și măsuri corective care să constituie un mijloc de descurajare a oricărei atingeri ulterioare. Aceste proceduri se aplică într-un mod care să evite crearea de obstacole în comerțul legitim și să ofere măsuri de salvagardare contra folosinței lor abuzive.

(2) Procedurile destinate să asigure respectarea drepturilor de proprietate intelectuală trebuie să fie loiale și echitabile. Ele nu trebuie să fie inutile de complexe sau costisitoare, să conțină termene nerezonabile și să antreneze întârzieri nejustificate.

(3) Hotărârile asupra fondului trebuie să fie, de preferință, scrise și motivate. Ele trebuie să fie puse cel puțin la dispoziția părților în cauză fără întârziere inutilă. Hotărârile asupra fondului trebuie să se bazeze exclusiv pe elemente de probă asupra cărora părțile au avut posibilitatea să-și prezinte opinia.

▼ B

(4) Părțile într-o cauză au posibilitatea să ceară reexaminarea actelor administrative finale de către o autoritate judiciară și, sub rezerva dispozițiilor referitoare la competența din legislația unui membru în funcție de importanța unui caz, cel puțin a aspectelor de drept ale hotărârilor judiciare inițiale asupra fondului. Totuși, nu există obligația de a prevedea posibilitatea cererii reexaminării achizițiilor în cazuri penale.

(5) Se înțelege că prezenta parte nu creează nici o obligație de constituire, pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală, a unui sistem judiciar distinct de cel care vizează asigurarea respectării legii, în general, și nici nu afectează capacitatea membrilor de a asigura respectarea legislației lor în general. Nici o prevedere a prezentei părți nu creează obligații în ceea ce privește repartizarea resurselor între mijloacele de asigurare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală și mijloacele de asigurare a respectării legii în general.

Secțiunea 2

Proceduri și măsuri corective civile și administrative

*Articolul 42***Proceduri imparțiale și echitabile**

Membrii acordă titularilor de drepturi⁽¹⁾ acces la procedurile judiciare civile destinate să asigure respectarea drepturilor de proprietate intelectuală acoperite prin prezentul acord. Pârâții trebuie să fie informați în timp util printr-o notificare scrisă suficient de precisă indicând, printre altele, dovezile pe care se sprijină pretențiile. Părților li se permite să fie reprezentate de către un avocat independent, iar procedurile nu trebuie să impună cerințe excesive în materie de prezență obligatorie personală. Toate părțile într-o astfel de cauză au dreptul să-și justifice pretențiile și să prezinte orice elemente pertinente de probă. Procedura trebuie să conțină un mijloc de identificare și protecție a informațiilor confidențiale, cu excepția cazului în care acest lucru este contrar prevederilor constituționale existente.

*Articolul 43***Elemente de probă**

(1) În cazurile în care o parte prezintă elemente de probă rezonabil de accesibile și suficiente pentru a demonstra pretențiile sale și precizează elementele de probă în susținerea pretențiilor sale care se găsesc sub controlul părții adverse, autoritățile judiciare sunt competente să dispună ca aceste elemente de probă să fie înfățișate de către partea adversă, sub rezerva existenței, în cazurile adecvate, a condițiilor care să garanteze protecția informațiilor confidențiale.

(2) În cazurile în care o parte la o procedură refuză voluntar și fără motiv valabil accesul la informațiile necesare sau nu furnizează astfel de informații într-un termen rezonabil, sau împiedică în mod notabil o procedură referitoare la o acțiune angajată pentru asigurarea respectării unui drept, un membru poate abilita autoritățile judiciare să stabilească determinări preliminare și finale, pozitive sau negative, pe baza informațiilor care le-au fost prezentate, inclusiv a plângerii sau pretenției prezentate de către partea lezată prin împiedicarea accesului la informații, cu condiția acordării posibilității părților de a fi ascultate cu privire la pretențiile sau elementele lor de probă.

⁽¹⁾ În sensul prezentei părți, „titular al dreptului” reprezintă federațiile și asociațiile competente să revendice un astfel de drept.

▼B*Articolul 44***Injoncțiuni**

(1) Autoritățile judiciare sunt competente să dispună unei părți să înceteze de a aduce atingere unui drept, între altele în scopul de a împiedica introducerea în circuitele comerciale care sunt în competența lor a mărfurilor importate care implică o atingere a unui drept de proprietate intelectuală, imediat după vămuirea acestor mărfuri. Membrii nu au obligația de a le abilita să acționeze astfel în ceea ce privește un obiect protejat dobândit sau comandat de către o persoană înainte de a ști sau de a fi avut motive rezonabile să știe că acea comercializare a respectivului obiect antrenează încălcarea unui drept de proprietate intelectuală.

(2) Fără a aduce atingere celorlalte prevederi ale prezentei părți și cu condiția de a fi respectate prevederile părții II care se referă în mod expres la utilizarea unui drept de către autoritățile publice, sau de către terți autorizați de autoritățile publice, fără autorizarea titularului acestui drept, membrii pot limita măsurile corective posibile contra unei astfel de utilizări, la vărsarea unei remunerații în conformitate cu articolul 31 litera (h). În celelalte cazuri se aplică măsurile corective prevăzute în prezenta parte sau, în cazurile în care aceste măsuri corective sunt incompatibile cu legislația unui membru, pot fi obținute hotărâri de soluționare a unei acțiuni în constatare în fața instanței și o compensație adecvată.

*Articolul 45***Daune interese**

(1) Autoritățile judiciare sunt competente să dispună făptuitorului să verse titularului dreptului daune interese adecvate pentru repararea daunei pe care acesta a suferit-o prin faptul că i-a fost încălcat dreptul de proprietate intelectuală de către făptuitor, care s-a pretat la o activitate care aduce o astfel de atingere în cunoștință de cauză sau având motive rezonabile să cunoască acest lucru.

(2) Autoritățile judiciare sunt de asemenea competente să dispună făptuitorului să plătească titularului dreptului cheltuielile de judecată, care pot cuprinde onorariile de avocat corespunzătoare. În cazurile adecvate, membrii pot autoriza autoritățile judiciare să dispună recuperarea beneficiului nerealizat și/sau plata de daune interese prestabilite chiar dacă făptuitorul s-a pretat la o activitate care aduce atingere unui drept de proprietate intelectuală fără să știe sau fără să aibă motive rezonabile să știe acest lucru.

*Articolul 46***Alte măsuri corective**

Pentru a crea un mijloc de descurajare eficient contra încălcării drepturilor, autoritățile judiciare sunt competente să dispună ca mărfurile pentru care au constatat că încalcă un drept să fie, fără nici un fel de compensație, scoase din circuitele comerciale într-un mod care să nu cauzeze prejudiciu titularului dreptului sau, cu excepția cazului în care acest lucru este contrar prevederilor constituționale existente, să fie distruse. Ele sunt de asemenea competente să dispună ca materiale și instrumente care au servit în principal la crearea sau la fabricarea mărfurilor în cauză să fie, fără nici un fel de compensație, scoase din circuitele comerciale într-un mod care să reducă la minimum riscurile unor noi încălcări. Cu ocazia examinării unor astfel de cereri, se va ține seama de faptul că trebuie să existe proporționalitate între gravitatea încălcării și măsurile corective ordonate, precum și de interesele terților. În ceea ce privește mărfurile de marcă contrafăcute, simplul fapt de retragere a mărcii aplicate în mod ilicit nu este suficient, cu excepția unor circumstanțe excepționale, pentru a permite introducerea mărfurilor în circuitele comerciale.

▼B*Articolul 47***Dreptul de informare**

Membrii pot dispune ca autoritățile judiciare să fie competente să impună contravenientului, cu condiția ca o astfel de măsură să nu fie disproporționată în raport cu gravitatea faptei, să informeze titularul dreptului asupra identității terților care participă la producerea și la distribuția mărfurilor sau serviciilor în cauză, precum și asupra circuitelor lor de distribuție.

*Articolul 48***Despăgubirea pârâtului**

(1) Autoritățile judiciare sunt competente să ordone unei părți la cererea căreia au fost luate măsuri și care a utilizat abuziv procedurile destinate să asigure respectarea drepturilor de proprietate intelectuală să acorde, unei părți căreia i s-a cerut în mod nejustificat să facă sau să nu facă ceva, o compensație adecvată pentru repararea daunei suferite printr-o astfel de utilizare abuzivă. Autoritățile judiciare sunt de asemenea competente să dispună reclamantului să plătească cheltuielile de judecată ale pârâtului, care pot cuprinde onorariile de avocat adecvate.

(2) În ceea ce privește administrarea oricărei legi referitoare la protecția sau respectarea drepturilor de proprietate intelectuală, membrii nu trebuie să exoneraze nici autoritățile nici agenții publici de responsabilitatea lor de a lua măsuri corective adecvate decât în cazurile în care s-a acționat sau s-a avut intenția să se acționeze cu bună-credință în cadrul administrării respectivei legi.

*Articolul 49***Proceduri administrative**

În măsura în care o măsură corectivă civilă poate fi dispusă ca urmare a unei proceduri administrative asupra fondului cauzei, aceste proceduri trebuie să fie în conformitate cu principiile echivalente în conținut cu cele care sunt enunțate în prezenta secțiune.

Secțiunea 3

Măsuri provizorii*Articolul 50*

(1) Autoritățile judiciare sunt competente să dispună adoptarea de măsuri provizorii rapide și eficiente:

- (a) pentru a împiedica ca un act care încalcă un drept de proprietate intelectuală să fie comis și, în special, pentru a împiedica introducerea în circuitele comerciale de competența lor, de mărfuri, inclusiv de mărfuri importate imediat după vămuire;
- (b) pentru a păstra elemente de probă pertinente referitoare la această pretinsă încălcare.

(2) Autoritățile judiciare sunt competente să adopte măsuri provizorii în absența părții (*inaudita altera parte*) în cazurile în care acest lucru este necesar, în special atunci când orice întârziere este de natură să cauzeze un prejudiciu ireparabil titularului dreptului sau când există riscul demonstrabil de distrugere a elementelor de probă.

▼ B

(3) Autoritățile judiciare sunt competente să pretindă reclamantului să furnizeze orice element de probă rezonabil accesibil pentru a-și forma cu suficientă certitudine convingerea că el este titularul dreptului și că dreptul său a fost încălcat sau că această încălcare este iminentă și să dispună depunerea unei cauțiuni sau unei garanții echivalente suficiente pentru a-l proteja pe pârât și a preveni abuzurile.

(4) În cazurile în care au fost adoptate măsuri provizorii în lipsa celeilalte părți (*inaudita altera parte*), părțile afectate trebuie să fie notificate despre aceasta, fără întârziere, cel mai târziu după executarea măsurilor. O cale de atac, inclusiv dreptul de a fi ascultat, trebuie să aibă loc la cererea pârâtului, într-un termen rezonabil după notificarea măsurilor, indiferent dacă acestea urmează a fi modificate, abrogate sau confirmate.

(5) Autoritatea care va executa măsurile provizorii poate cere reclamantului să furnizeze alte informații necesare pentru identificarea mărfurilor respective.

(6) Fără a aduce atingere prevederilor alineatului (4), măsurile provizorii luate în temeiul alineatelor (1) și (2) sunt abrogate sau încetează să-și producă efectele în alt mod, la cererea pârâtului, dacă o procedură ce conduce la luarea unei hotărâri asupra fondului nu este inițiată într-un termen rezonabil stabilit de autoritatea judiciară care a dispus măsurile, în cazul în care legislația unui membru permite aceasta sau, în absența unei astfel de determinări, într-un termen care să nu depășească douăzeci de zile lucrătoare sau treizeci și una de zile calendaristice dacă acest termen este mai lung.

(7) În cazurile în care măsurile provizorii sunt abrogate sau încetează datorită oricărei acțiuni sau omisiuni a reclamantului, sau în cazurile în care se constată ulterior că nu a avut loc încălcarea sau amenințarea cu încălcarea a unui drept de proprietate intelectuală, autoritățile judiciare sunt competente să ordone reclamantului, la cererea pârâtului, să acorde acestuia din urmă o compensație corespunzătoare pentru repararea oricărei daune cauzate prin aceste măsuri.

(8) În cazul în care o măsură provizorie poate fi ordonată ca urmare a unor proceduri administrative, aceste proceduri trebuie să fie în conformitate cu principiile echivalente în substanță cu cele enunțate în prezenta secțiune.

Secțiunea 4

Prevederi speciale referitoare la măsurile la frontieră⁽¹⁾

Articolul 51

Suspendarea punerii în circulație de către autoritățile vamale

Membrii trebuie să adopte, în conformitate cu prevederile enunțate mai jos, proceduri⁽²⁾ care să permită titularului unui drept care are motive valabile să bănuiască că urmează să fie efectuat un import de mărfuri de marcă contrafăcute

⁽¹⁾ În cazurile în care un membru elimină cea mai mare parte a măsurilor sale de control legate de circulația mărfurilor dincolo de frontiera sa cu un alt membru, component al aceleiași uniuni vamale, nu i se cere să aplice dispozițiile prezentei secțiuni la frontiera respectivă.

⁽²⁾ Se înțelege că nu este obligatoriu să se aplice aceste proceduri importurilor de mărfuri puse în circulație pe piața unei alte țări de către titularul dreptului sau cu consimțământul său și nici mărfurilor aflate în tranzit.

▼B

sau de mărfuri piratate care aduc atingere dreptului de autor⁽¹⁾ să prezinte autorităților administrative sau judiciare competente o cerere scrisă pentru suspendarea punerii în liberă circulație a acestor mărfuri de către autoritățile vamale. Membrii pot permite ca o astfel de cerere să fie făcută în ceea ce privește mărfurile care implică alte încălcări ale unor drepturi de proprietate intelectuală, cu condiția ca prevederile enunțate în prezenta secțiune să fie respectate. Membrii pot de asemenea să prevadă proceduri corespunzătoare pentru suspendarea de către autoritățile vamale a punerii în circulație a mărfurilor care aduc atingere unor drepturi de proprietate intelectuală, destinate să fie exportate de pe teritoriul lor.

*Articolul 52***Solicitare**

Orice titular de drept care declanșează procedurile prevăzute la articolul 51 trebuie să furnizeze elemente de probă adecvate pentru a convinge autoritățile competente că în baza legilor țării de import se prezumă existența unei atingeri aduse dreptului său de proprietate intelectuală, precum și o descriere suficient de detaliată a mărfurilor pentru ca autoritățile vamale să le poată recunoaște cu ușurință. Autoritățile competente aduc la cunoștința reclamantului, într-un termen rezonabil, dacă au luat sau nu în considerare cererea sa și îl informează, în cazurile în care ele sunt acelea care o decid, asupra duratei perioadei pentru care autoritățile vamale vor lua măsuri.

*Articolul 53***Cauțiune sau garanție echivalentă**

(1) Autoritățile competente sunt abilitate să pretindă reclamantului constituirea unei cauțiuni sau a unei garanții echivalente suficiente pentru a-l proteja pe pârât și autoritățile competente și să prevină abuzurile. Această cauțiune sau garanție echivalentă nu trebuie să descurajeze în mod nejustificat recurgerea la aceste proceduri.

(2) În cazurile în care, ca urmare a unei cereri prezentate în baza prezentei secțiuni, autoritățile vamale au suspendat punerea în liberă circulație a mărfurilor conținând desene sau modele industriale, brevete, scheme de configurație sau informații nedivulgate, pe baza unui act care nu emană de la o autoritate judiciară sau de la o altă autoritate independentă și în care termenul prevăzut la articolul 55 a ajuns la scadență fără ca autoritatea abilitată în acest scop să fi decis o măsură provizorie, și sub rezerva că toate celelalte condiții cerute pentru import să fi fost îndeplinite, proprietarul, importatorul sau destinatarul acestor mărfuri are posibilitatea să le pună în liberă circulație după depunerea unei cauțiuni a cărei valoare va fi suficientă pentru a-l proteja pe titularul dreptului de orice atingere a dreptului său. Plata acestei cauțiuni nu trebuie să prejudicieze în nici un fel alte măsuri corective pe care le poate obține titularul dreptului, fiind înțeles că această cauțiune va fi restituită dacă acesta nu valorifică dreptul de acțiune în justiție într-un termen rezonabil.

(¹) În sensul prezentului acord:

- (a) „mărfuri de marcă contrafăcute” reprezintă toate mărfurile, inclusiv ambalajul lor, care poartă fără autorizare o marcă identică cu marca înregistrată valabil pentru mărfurile respective, sau care nu poate fi distinsă în aspectele sale esențiale de această marcă și care prin aceasta aduce atingere drepturilor titularului mărcii respective în baza legislației țării de import;
- (b) „mărfuri piratate care aduc atingere dreptului de autor” reprezintă toate copiile făcute fără consimțământul titularului dreptului sau al unei persoane valabil autorizate de către acesta în țara de producție și care sunt făcute direct sau indirect după un produs, în cazurile în care realizarea acestor copii ar constitui o atingere dreptului de autor sau unui drept conex, în baza legislației țării de import.

Articolul 54

Notificarea de suspendare

Importatorul și reclamantul trebuie să fie notificați fără întârziere cu privire la suspendarea punerii în liberă circulație a mărfurilor, decisă în conformitate cu articolul 51.

Articolul 55

Durata suspendării

Dacă într-un termen care nu depășește zece zile lucrătoare după ce reclamantul a fost notificat asupra suspendării, autoritățile vamale nu au fost informate că o procedură care să conducă la o hotărâre pe fond a fost deschisă de către o parte, alta decât pârâtul, sau că autoritatea corespunzător abilitată în acest scop a luat măsuri provizorii de prelungire a suspendării punerii în liberă circulație a mărfurilor, acestea sunt puse în liberă circulație, sub rezerva că toate celelalte condiții fixate pentru import sau export să fi fost îndeplinite; în cazurile adecvate, acest termen poate fi prelungit cu zece zile lucrătoare. Dacă o procedură care să conducă la o hotărâre pe fond a fost angajată, o revizuire, inclusiv dreptul de a fi ascultat, trebuie să aibă loc la cererea pârâtului, în vederea luării într-un termen rezonabil a hotărârii dacă aceste măsuri vor fi modificate, abrogate sau confirmate. Sub rezerva celor de mai sus, în cazul în care suspendarea punerii în liberă circulație a mărfurilor este executată sau menținută potrivit unei măsuri judiciare provizorii, se aplică prevederile articolului 50 alineatul (6).

Articolul 56

Despăgubirea importatorului și a proprietarului mărfurilor

Autoritățile corespunzătoare sunt abilitate să dispună reclamantului să verse importatorului, destinatarului și proprietarului mărfurilor o compensație adecvată pentru repararea oricărei daune care le-a fost cauzată prin reținerea nejustificată a mărfurilor sau reținerea mărfurilor puse în liberă circulație în temeiul articolului 55.

Articolul 57

Dreptul de inspecție și de informare

Fără a aduce prejudiciu protecției informațiilor confidențiale, membrii abilitați autoritățile competente să acorde titularului dreptului o posibilitate suficientă pentru inspectarea oricăror mărfuri reținute de către autoritățile vamale în scopul stabilirii fundamentului pretențiilor sale. Autoritățile competente sunt de asemenea abilitate să acorde importatorului o posibilitate echivalentă de a inspecta astfel de mărfuri. În cazurile în care a fost stabilită o determinare pozitivă asupra fondului cauzei, membrii pot abilita autoritățile competente să informeze titularul dreptului asupra numelor și adreselor expeditorului, importatorului și destinatarului, precum și cu privire la cantitatea mărfurilor respective.

Articolul 58

Acțiunea din oficiu

În cazurile în care membrii pretind autorităților competente să acționeze din proprie inițiativă și să suspende punerea în liberă circulație a mărfurilor pentru care există prezumții de probă că aduc atingere unui drept de proprietate intelectuală:

▼ B

- (a) autoritățile competente pot în orice moment să ceară titularului dreptului orice informație care le-ar putea ajuta în exercitarea acestor puteri;

- (b) importatorul și titularul dreptului sunt notificați cu privire la suspendare în cel mai scurt timp. În cazurile în care importatorul face recurs la măsura de suspendare pe lângă autoritățile competente, suspendarea este supusă, *mutatis mutandis*, condițiilor enunțate la articolul 55;

- (c) membrii nu exonerează autoritățile și agenții publici de responsabilitatea lor cu privire la măsuri corective adecvate decât în cazurile în care ei au acționat sau au avut intenția să acționeze cu bună-credință.

*Articolul 59***Măsuri corective**

Fără a aduce atingere celorlalte drepturi de a introduce o acțiune pe care le are titularul și sub rezerva dreptului pârâtului de a cere revizuirea de către o autoritate judiciară, autoritățile competente sunt abilitate să dispună distrugerea sau scoaterea din circuit a mărfurilor care aduc atingere unui drept, în conformitate cu principiile enunțate la articolul 46. În ceea ce privește mărfurile de marcă contrafăcute, autoritățile nu trebuie să permită reexportul mărfurilor în starea respectivă, nici să le supună unui alt regim vamal, decât în circumstanțe excepționale.

*Articolul 60***Importuri de minimis**

Membrii pot excepta de la aplicarea prevederilor precedente mărfurile fără caracter comercial conținute în cantități mici în bagajele personale ale călătorilor sau expediate în colete mici.

Secțiunea 5

Proceduri penale*Articolul 61*

Membrii trebuie să prevadă proceduri penale și sancțiuni aplicabile cel puțin pentru actele de contrafacere a mărcilor sau de piraterie care aduc atingere unui drept de autor, săvârșite cu intenție, comise la scară comercială. Sancțiunile includ închisoare și/sau amenzi suficiente pentru a fi descurajatoare și sunt la un nivel comparativ cu cele aplicate unor delict grave similare. În cazurile adecvate, sancțiunile posibile includ și sechestrarea, confiscarea și distrugerea mărfurilor în cauză, precum și a tuturor materialelor și instrumentelor care au servit în mod principal la comiterea delictului. Membrii pot prevedea proceduri penale și sancțiuni aplicabile celorlalte acte care aduc atingere unor drepturi de proprietate intelectuală, în special atunci când acestea sunt comise intenționat și la scară comercială.

PARTEA IV

DOBÂNDIREA ȘI MENȚINEREA DREPTURILOR DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ ȘI PROCEDURI INTER PARTES REFERITOARE LA ACESTEA*Articolul 62*

(1) Membrii pot pretinde, drept condiție pentru dobândirea sau menținerea drepturilor de proprietate intelectuală prevăzute în secțiunile 2-6 ale părții II, să fie respectate proceduri și formalități rezonabile. Aceste proceduri și formalități trebuie să fie compatibile cu prevederile prezentului acord.

(2) În cazurile în care dobândirea unui drept de proprietate intelectuală este condiționată de acordarea sau înregistrarea acestui drept, membrii veghează ca procedurile de acordare sau de înregistrare să permită acordarea sau înregistrarea dreptului într-un termen rezonabil și de o manieră care să evite restrângerea nejustificată a perioadei de protecție, sub rezerva respectării condițiilor fundamentale pentru dobândirea dreptului.

(3) Articolul 4 din Convenția de la Paris (1967) se aplică, *mutatis mutandis*, mărcilor privind un serviciu.

(4) Procedurile referitoare la dobândirea sau menținerea drepturilor de proprietate intelectuală și, în cazurile în care legislația unui membru prevede astfel de proceduri, procedurile de revocare administrativă, precum și procedurile *inter partes* cum ar fi opoziția, revocarea și anularea, sunt guvernate de principiile generale enunțate la articolul 41 alineatele (2) și (3).

(5) Actele administrative finale în cadrul oricărei proceduri menționate la alineatul (4) pot face obiectul căilor de atac de către o autoritate judiciară sau evasi-judiciară. Totuși, nu există nici o obligație de a prevedea posibilitatea de revizuire a actelor în caz de opoziție fără succes sau de revocare administrativă, cu condiția ca motivele acestor proceduri să poată face obiectul unor proceduri de invalidare.

PARTEA V

PREVENIREA ȘI SOLUȚIONAREA DIFERENDELOR*Articolul 63***Transparența**

(1) Actele cu putere de lege și normele administrative, precum și hotărârile judiciare și actele administrative finale de aplicabilitate generală, cu caracter executoriu într-o țară membră, care vizează aspecte ce fac obiectul prezentului acord (existența, domeniul de aplicare, dobândirea de drepturi de proprietate intelectuală și mijloacele de a le asigura respectarea precum și prevenirea unei folosințe abuzive a acestor drepturi) trebuie să fie publicate sau, în cazurile în care publicarea lor nu ar fi realizabilă, puse la dispoziția publicului, în limba națională, astfel încât să se permită guvernelor și titularilor drepturilor să ia cunoștință despre acestea. Acordurile referitoare la aspectele care fac obiectul prezentului acord, și care sunt în vigoare între guvernul sau un organism guvernamental al unui membru și guvernul sau un organism guvernamental al unui alt membru, trebuie de asemenea să fie publicate.

▼B

(2) Membrii trebuie să notifice actele cu putere de lege și normele administrative menționate la alineatul (1) la Consiliul pentru TRIPS pentru a-l ajuta în examinarea funcționării prezentului acord. Consiliul încearcă să reducă la minimum sarcina pe care executarea acestei obligații o prezintă pentru membri și poate decide să elimine obligația de a i se notifica direct aceste acte în cazul în care consultările cu OMPI privind stabilirea unui registru comun de acte cu putere de lege și normele administrative dau rezultate. Pe de altă parte, Consiliul studiază în acest sens orice măsură necesară în ceea ce privește notificările ce urmează a fi prezentate în conformitate cu obligațiile impuse de prezentul acord, care decurg din prevederile articolului 6b din Convenția de la Paris (1967).

(3) Fiecare membru trebuie să fie gata să furnizeze unui alt membru, care îi solicită în scris, informații de genul celor menționate la alineatul (1). Un membru care are motive să creadă că o hotărâre judiciară sau un act administrativ sau un acord bilateral specific în domeniul drepturilor de proprietate intelectuală afectează drepturile care îi revin în baza prezentului acord poate cere în scris să aibă acces la acea hotărâre judiciară sau act administrativ sau la acel acord bilateral specific sau să fie informat despre acestea într-o modalitate suficient de detaliată.

(4) Nici o prevedere din alineatele (1)-(3) nu obligă membrii să dezvăluie informații confidențiale a căror divulgare ar împiedica aplicarea legilor, sau ar fi, într-un alt mod, contrare interesului public sau ar aduce prejudiciu intereselor comerciale legitime ale întreprinderilor publice sau private.

*Articolul 64***Soluționarea diferendelor**

(1) Prevederile articolelor XXII și XXIII ale GATT 1994, astfel cum acestea sunt precizate și aplicate prin Înțelegerea privind soluționarea litigiilor, se aplică atât consultărilor cât și soluționării diferendelor în temeiul prezentului acord, cu excepția prevederilor contrare ale acestuia din urmă.

(2) Articolul XXIII paragraful 1 literele (b) și (c) al GATT 1994 nu se aplică soluționării diferendelor în cadrul prezentului acord pentru o perioadă de cinci ani calculată de la data intrării în vigoare a Acordului OMC.

(3) În cursul perioadei menționate la alineatul (2), Consiliul pentru TRIPS examinează întinderea și modalitățile pentru plângerile de tipul celor care sunt prevăzute la articolul XXIII paragraful 1 literele (b) și (c) al GATT 1994 formulate în temeiul prezentului acord și prezintă recomandările sale Conferinței ministeriale spre aprobare. Orice hotărâre a Conferinței ministeriale de aprobare a respectivelor recomandări sau de prelungire a perioadei menționate la alineatul (2) trebuie să fie luată numai prin consens, iar recomandările adoptate au efect pentru toți membrii fără altă procedură formală de acceptare.

PARTEA VI

PREVEDERI TRANZITORII*Articolul 65***Prevederi tranzitorii**

(1) Sub rezerva prevederilor alineatelor (2)-(4), nici un membru nu are obligația de a aplica prevederile prezentului acord înainte de expirarea unei perioade generale de un an de la data intrării în vigoare a Acordului OMC.

▼B

(2) O țară membră în curs de dezvoltare are dreptul să amâne pentru o nouă perioadă de patru ani data aplicării prevederilor prezentului acord, așa cum este ea definită la alineatul (1), cu excepția celor din articolele 3-5.

(3) Orice alt membru care se află în procesul de tranziție de la o economie planificată la o economie de piață bazată pe libera inițiativă și care întreprinde o reformă structurală a sistemului său de proprietate intelectuală și se confruntă cu probleme speciale în elaborarea și aplicarea actelor cu putere de lege și normelor administrative în materie de proprietate intelectuală, poate de asemenea să beneficieze de o perioadă de amânare așa cum se prevede la alineatul (2).

(4) În măsura în care o țară membră în curs de dezvoltare are, în temeiul prezentului acord, obligația de a extinde protecția prin brevete pentru produse în domeniul tehnologiei care nu pot face obiectul unei astfel de protecții pe teritoriul său la data aplicării generale a prezentului acord pentru acel membru, astfel cum este definită la alineatul (2), respectivul membru poate prelungi pentru o perioadă suplimentară de cinci ani aplicarea prevederilor în materie de brevete pentru produse din secțiunea 5 a părții a II-a referitoare la respectivele domenii ale tehnologiei.

(5) Un membru care se prevalează de prevederile alineatelor (1), (2), (3) sau (4) pentru a beneficia de o perioadă de tranziție trebuie să facă așa încât modificările aduse actelor cu putere de lege, normelor administrative și practicilor sale în această perioadă să nu le facă mai puțin compatibile cu prevederile prezentului acord.

*Articolul 66***Țări membre cel mai puțin avansate**

(1) Având în vedere nevoile și cerințele speciale ale țărilor membre cel mai puțin avansate, constrângerile lor economice, financiare și administrative și faptul că au nevoie de flexibilitate pentru a se dota cu o bază tehnologică viabilă, acestor membri nu li se cere să aplice prevederile prezentului acord, cu excepția celor de la articolele 3-5, pentru o perioadă de zece ani de la data aplicării, astfel cum ea este definită la articolul 65 alineatul (1). La cererea motivată a unei țări membre cel mai puțin avansate, Consiliul pentru TRIPS acordă prelungiri ale acestui termen.

(2) Țările membre dezvoltate trebuie să ofere stimulente întreprinderilor și instituțiilor de pe teritoriul lor pentru a promova și încuraja transferul de tehnologie către țările membre cel mai puțin avansate, pentru a le permite acestora să se doteze cu o bază tehnologică solidă și viabilă.

*Articolul 67***Cooperare tehnică**

Pentru a facilita aplicarea prezentului acord, țările membre dezvoltate trebuie să ofere, la cerere și în conformitate cu modalitățile și condițiile convenite reciproc, o cooperare tehnică și financiară țărilor membre în curs de dezvoltare și țărilor membre cel mai puțin avansate. Această cooperare cuprinde asistența în materie de elaborare a actelor cu putere de lege și normelor administrative referitoare la protecția și respectarea drepturilor de proprietate intelectuală și la prevenirea abuzurilor, precum și sprijin în ceea ce privește constituirea sau consolidarea birourilor sau agențiilor naționale însărcinate cu aceste aspecte, inclusiv formarea de personal.

PARTEA VII

PREVEDERI INSTITUȚIONALE; PREVEDERI FINALE

Articolul 68

Consiliul privind aspectele legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală

Consiliul pentru TRIPS monitorizează funcționarea prezentului acord și, în special, controlează dacă membrii se achită de obligațiile rezultate din acesta și trebuie să le acorde acestora posibilitatea de a proceda la consultări asupra problemelor referitoare la aspectele legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală. El trebuie să exercite orice altă atribuție pe care membrii i-o încredințează și, în special, să furnizeze orice ajutor solicitat de către aceștia din urmă în contextul procedurilor de reglementare a diferendelor. În exercitarea funcțiilor sale, Consiliul pentru TRIPS poate consulta orice sursă pe care o consideră adecvată și cere acesteia informații. În consultare cu OMPI, Consiliul caută să stabilească, în anul care urmează primei sale reuniuni, dispoziții corespunzătoare în vederea unei cooperări cu organele acestei organizații.

Articolul 69

Cooperare internațională

Membrii convin să coopereze în vederea eliminării comerțului internațional cu mărfuri care aduc atingere drepturilor de proprietate intelectuală. În acest scop, ei trebuie să stabilească puncte de contact în cadrul administrației lor și să notifice despre aceasta și să fie gata să facă schimb de informații asupra comerțului cu astfel de mărfuri. Ei trebuie să încurajeze în special schimbul de informații și cooperarea între autoritățile vamale în materie de comerț cu mărfuri de marcă contrafăcute și mărfuri piratate care aduc atingere dreptului de autor.

Articolul 70

Protecția obiectelor existente

(1) Prezentul acord nu creează obligații în privința actelor îndeplinite înainte de data aplicării sale pentru membrul în cauză.

(2) Cu excepția unor prevederi contrare ale prezentului acord, acesta creează obligații în ceea ce privește toate obiectele existente la data aplicării sale pentru membrul respectiv și care sunt protejate în acea țară membră la acea dată, sau care îndeplinesc sau vor îndeplini ulterior criteriile de protecție definite în prezentul acord. În ceea ce privește prezentul alineat și alineatele (3) și (4), obligațiile corelative dreptului de autor referitoare la operele existente trebuie să fie stabilite numai în conformitate cu articolul 18 al Convenției de la Berna (1971), iar obligațiile corelative drepturilor producătorilor de fonograme și ale artiștilor interpreți sau executanți asupra fonogramelor existente trebuie să fie stabilite numai în conformitate cu articolul 18 al Convenției de la Berna (1971) astfel cum sunt ele aplicabile în temeiul articolului 14 alineatul (6) al prezentului acord.

(3) Nu este obligatoriu să se restabilească protecția pentru obiecte care, la data aplicării prezentului acord pentru membrul respectiv, au căzut în domeniul public.

▼ B

(4) În ceea ce privește orice act referitor la obiecte specifice care încorporează materii protejate aducând atingere unui drept în baza legislației concordante cu prezentul acord, și care a fost început, sau pentru care a fost efectuată o investiție importantă, înainte de data acceptării Acordului OMC de către acel membru, orice membru poate să prevadă limitarea măsurilor corective pe care le poate obține titularul dreptului în ceea ce privește continuarea acestor acte după data de aplicare a prezentului acord pentru acel membru. În astfel de cazuri, membrul trebuie totuși să prevadă cel puțin plata unei remunerații echitabile.

(5) Un membru nu are obligația să aplice prevederile articolului 11 și ale articolului 14 alineatul (4) originalelor și copiilor cumpărate înainte de data aplicării prezentului acord pentru acel membru.

(6) Membrilor nu li se cere să aplice articolul 31 și nici prevederea enunțată la articolul 27 alineatul (1) potrivit căreia drepturi de brevet pot fi exercitate fără discriminare în ceea ce privește domeniul tehnologic, pentru utilizarea fără autorizarea titularului dreptului, în cazurile în care autorizația pentru această utilizare a fost acordată de către autoritățile publice înainte de data la care prezentul acord a devenit cunoscut.

(7) În cazul drepturilor de proprietate intelectuală pentru care înregistrarea este o condiție a protecției, poate fi permisă modificarea cererii de înregistrare în curs la data aplicării prezentului acord pentru membrul respectiv în vederea solicitării unei protecții mai mari în baza prevederilor prezentului acord. Aceste modificări nu vor introduce elemente noi.

(8) În cazurile în care un membru nu acordă, la data intrării în vigoare a Acordului OMC, pentru produsele farmaceutice și produsele chimice pentru agricultură, posibilitatea beneficierii de protecția conferită de un brevet, în temeiul obligațiilor sale prevăzute de articolul 27, acest membru:

(a) independent de prevederile părții VI, trebuie să ofere, începând de la data intrării în vigoare a Acordului OMC, un mijloc de depunere a cererilor de brevet pentru astfel de invenții;

(b) aplică acestor cereri, începând cu data aplicării prezentului acord, criteriile de brevetabilitate enunțate în prezentul acord ca și cum ele s-ar fi aplicat la data depozitului reglementar pentru cererea în acea țară membră sau, în cazurile în care poate fi obținută o prioritate și aceasta este solicitată, la data priorității cererii;

(c) acordă protecția conferită de un brevet în conformitate cu prevederile prezentului acord începând de la data depozitului în conformitate cu articolul 33 din prezentul acord, pentru acelea dintre cereri care răspund criteriilor de protecție menționate la litera (b).

(9) În cazurile în care un produs face obiectul unei cereri de brevet într-o țară membră în temeiul alineatului (8) litera (a), se acordă drepturi exclusive de comercializare, indiferent de prevederile părții VI, pentru o perioadă de cinci ani de la data obținerii aprobării de comercializare în acea țară membră sau până când un brevet pentru produs este acordat sau refuzat în acea țară membră, fiind aplicată perioada cea mai scurtă, cu condiția ca, după intrarea în vigoare a Acordului OMC, o cerere de brevet să fi fost depusă și un brevet să fi fost eliberat pentru acest produs într-o altă țară membră și o aprobare de comercializare să fi fost obținută în această altă țară membră.

▼ B*Articolul 71***Examinare și amendamente**

(1) La expirarea perioadei de tranziție menționate la articolul 65 alineatul (2), Consiliul pentru TRIPS examinează aplicarea prezentului acord. Consiliul pentru TRIPS inițiază o nouă examinare, având în vedere experiența dobândită pe parcursul aplicării acordului, la doi ani după această dată și în continuare la intervale identice. Consiliul poate, de asemenea, să procedeze la examinări în funcție de orice fapt nou pertinent care poate justifica o modificare a prezentului acord sau un amendament la acesta.

(2) Amendamentele care au drept unic scop adaptarea la niveluri mai ridicate a protecției drepturilor de proprietate intelectuală stabilite și aplicabile în conformitate cu alte acorduri multilaterale și care au fost acceptate în cadrul acestor acorduri de către toți membrii OMC pot fi supuse Conferinței ministeriale pentru ca aceasta să ia măsurile prevăzute la articolul X alineatul (6) al Acordului OMC pe baza unei propuneri a Consiliului pentru TRIPS elaborată prin consens.

*Articolul 72***Rezerve**

Nu pot fi formulate rezerve în ceea ce privește prevederile prezentului acord fără consimțământul celorlalți membri.

*Articolul 73***Excepții privind securitatea**

Nici o prevedere din prezentul acord nu trebuie să fie interpretată:

- (a) ca impunând unui membru obligația de a furniza informații a căror divulgare ar fi, după părerea sa, contrară intereselor esențiale de securitate;
- (b) sau ca împiedicând un membru să ia vreo măsură pe care o va considera necesară pentru protecția intereselor esențiale de securitate:
 - (i) referitoare la materiile fisionabile sau la materiile care servesc la fabricarea acestora;
 - (ii) referitoare la traficul de arme, muniții și material de război și la orice comerț cu alte articole și materiale destinate direct sau indirect să asigure aprovizionarea forțelor armate;
 - (iii) aplicate în timp de război sau în caz de gravă tensiune internațională;
- (c) sau ca împiedicând un membru să ia vreo măsură în vederea aplicării angajamentelor sale în baza Cartei Organizației Națiunilor Unite, în vederea menținerii păcii și securității internaționale.

*ANEXA 2***ÎNȚELEGERE PRIVIND REGULILE ȘI PROCEDURILE DE SOLUȚIONARE A LITIGIILOR**

MEMBRII CONVIN DUPĂ CUM URMEAȚĂ:

*Articolul 1***Domeniul și modul de aplicare**

(1) Regulile și procedurile prezentei înțelegeri se aplică litigiilor înaintate în conformitate cu dispozițiile privind consultările și soluționarea litigiilor din acordurile enumerate în apendicele 1 la prezenta înțelegere (numite în continuare „acorduri vizate”). Regulile și procedurile prezentei înțelegeri se aplică, de asemenea, consultărilor și soluționării litigiilor dintre membri cu privire la drepturile și obligațiile acestora în conformitate cu dispozițiile Acordului de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului (numit în prezenta înțelegere „Acordul OMC”) și ale prezentei înțelegeri, luate separat sau împreună cu oricare alt acord vizat.

(2) Regulile și procedurile prezentei înțelegeri se aplică sub rezerva regulilor și procedurilor speciale sau suplimentare referitoare la soluționarea litigiilor, conținute în acordurile vizate care sunt identificate în apendicele 2 la prezenta înțelegere. În măsura în care există diferențe între regulile și procedurile din prezenta înțelegere și regulile și procedurile speciale sau suplimentare indicate în apendicele 2, aceste reguli și proceduri speciale sau suplimentare indicate în apendicele 2 prevalează. În litigiile referitoare la reguli și proceduri care țin mai mult de un acord vizat, în cazul în care există un conflict între regulile și procedurile speciale sau suplimentare ale acestor acorduri supuse examinării și dacă părțile în litigiu nu se pot înțelege asupra regulilor și procedurilor într-un termen de 20 zile de la data constituirii grupului special, președintele Organului de soluționare a litigiilor vizat la articolul 2 alineatul (1) (numit în prezenta înțelegere „OSL”), în consultare cu părțile în litigiu, stabilește regulile și procedurile de urmat, în termen de 10 zile de la înaintarea cererii de către oricare dintre cei doi membri. Președintele se orientează după principiul potrivit căruia regulile și procedurile speciale sau suplimentare trebuie folosite când acest lucru este posibil, iar regulile și procedurile enunțate în prezenta înțelegere trebuie folosite în măsura necesară evitării unui conflict.

*Articolul 2***Administrare**

(1) Se instituie Organul de soluționare a litigiilor pentru administrarea acestor reguli și proceduri și, cu excepția unei dispoziții contrare într-un acord vizat, pentru administrarea prevederilor din acordurile vizate referitoare la consultări și la soluționarea litigiilor. În acest scop, OSL are autoritatea de a crea grupuri speciale, de a adopta rapoartele grupurilor speciale și ale organului de apel, de a supraveghea aplicarea hotărârilor și a recomandărilor și de a autoriza suspendarea concesiilor și a altor obligații care rezultă din acordurile vizate. În cazul în care se referă la litigiile care apar în cadrul unui acord vizat care este un acord comercial plurilateral, termenul „membru” în sensul prezentei înțelegeri desemnează numai membrii care sunt părți la acordul comercial plurilateral respectiv. În cazul în care OSL administrează prevederile referitoare la soluționarea litigiilor legate de un acord comercial plurilateral, numai membrii care sunt părți la acel acord pot să participe la procesul de adoptare a hotărârilor sau la măsurile inițiate de OSL privind litigiul respectiv.

(2) OSL informează consiliile și comitetele competente ale OMC cu privire la evoluția litigiilor legate de prevederile din acordurile vizate respective.

▼ B

- (3) OSL se întrunește ori de câte ori este nevoie pentru a-și îndeplini funcțiile sale în termenele prevăzute în prezenta înțelegere.
- (4) În cazul în care regulile și procedurile din prezenta înțelegere stabilesc că OSL trebuie să adopte o hotărâre, aceasta se adoptă în consens ⁽¹⁾.

*Articolul 3***Dispoziții generale**

- (1) Membrii afirmă atașamentul lor față de principiile de administrare a litigiilor aplicate până în prezent în conformitate cu articolele XXII și XXIII din GATT 1947 și față de regulile și procedurile precizate și modificate prin prezenta înțelegere.
- (2) Sistemul OMC de soluționare a litigiilor este un element esențial pentru asigurarea certitudinii și a previzibilității sistemului comercial multilateral. Membrii recunosc că acesta servește la păstrarea drepturilor și a obligațiilor membrilor în conformitate cu acordurile vizate și la clarificarea dispozițiilor existente ale acestor acorduri în conformitate cu regulile cutumiare de interpretare a dreptului internațional public. Recomandările și hotărârile OSL nu pot să sporească sau să diminueze drepturile și obligațiile prevăzute în acordurile vizate.
- (3) Soluționarea rapidă a oricărei situații în care un membru consideră că un avantaj care rezultă pentru el direct sau indirect din acordurile vizate este compromis prin măsurile luate de către un alt membru este esențială pentru buna funcționare a OMC și pentru existența unui echilibru adecvat între drepturile și obligațiile membrilor.
- (4) Recomandările sau hotărârile OSL au ca scop soluționarea cazului într-o manieră satisfăcătoare în conformitate cu drepturile și obligațiile din prezenta înțelegere și din acordurile vizate.
- (5) Toate soluțiile la chestiunile ridicate oficial în sensul dispozițiilor referitoare la consultări și soluționarea litigiilor din acordurile vizate, inclusiv hotărârile arbitrale, trebuie să fie compatibile cu aceste acorduri și nu trebuie să anuleze sau să compromită avantajele care rezultă pentru orice membru din respectivele acorduri și nici să împiedice atingerea vreunui dintre obiectivele acestor acorduri.
- (6) Soluțiile convenite de comun acord la chestiunile ridicate oficial în baza prevederilor acordurilor vizate referitoare la consultări și soluționarea litigiilor sunt notificate OSL și consiliilor și comitetelor competente, în fața cărora orice membru poate ridica orice chestiune legată de acest subiect.
- (7) Înainte de a introduce o acțiune, membrul respectiv analizează dacă o măsură luată în baza prezentelor proceduri ar fi utilă. Scopul mecanismului de soluționare a litigiilor este să se ajungă la o soluționare pozitivă a diferendelor. Este net preferabilă o soluție acceptabilă de comun acord pentru părți și compatibilă cu acordurile vizate. În absența unei soluții convenite de comun acord, primul obiectiv al mecanismului de soluționare a litigiilor este retragerea măsurilor în cauză, dacă se constată că acestea sunt incompatibile cu prevederile vreunui dintre acordurile vizate. Nu ar trebui să se recurgă la acordarea unei compensații decât în situația în care măsura în cauză nu poate fi retrasă imediat și numai cu titlu temporar în așteptarea retragerii măsurii incompatibile cu un acord vizat. Ultima acțiune la care membrii pot recurge în numele procedurilor de soluționare a litigiilor, potrivit prezentei înțelegeri, este posibilitatea de a suspenda aplicarea concesiilor sau executarea altor obligații în temeiul acordurilor vizate, în mod discriminatoriu, față de celălalt membru, sub rezerva ca OSL să autorizeze aceste măsuri.

⁽¹⁾ Se consideră că OSL adoptă o decizie prin consens asupra unei chestiuni cu privire la care a fost sesizat dacă nici un membru, prezent la întrunirea OSL în cursul căreia este adoptată hotărârea, nu se opune în mod oficial la hotărârea propusă.

▼ B

(8) În cazurile în care a survenit o încălcare a obligațiilor asumate în baza unui acord vizat, se presupune că măsura în cauză anulează sau compromite un avantaj. Cu alte cuvinte, se presupune în mod normal că o încălcare a regulilor are un efect nefavorabil asupra altor membri părți la acordul vizat și în acest caz membrului împotriva căruia s-a depus plângerea îi revine sarcina de a aduce proba contrară.

(9) Prevederile prezentei înțelegeri nu aduc atingere dreptului membrilor de a solicita o interpretare autorizată a prevederilor acordului vizat, prin adoptarea de hotărâri în temeiul acordului OMC sau al unui acord vizat care este un acord comercial plurilateral.

(10) Se înțelege că cererile de conciliere și folosirea procedurilor de soluționare a litigiilor nu ar trebui să fie concepute și nici considerate ca acte contencioase și că, în cazul în care apare un litigiu, toți membrii folosesc aceste proceduri cu bună-credință, în efortul de soluționare a acestui litigiu. Se înțelege, de asemenea, că nu trebuie să fie legate între ele cererile și acțiunile reconvenționale care se referă la aspecte distincte.

(11) Prezenta înțelegere se aplică numai noilor cereri de consultări înaintate, în baza prevederilor acordurilor vizate referitoare la consultări, la data intrării în vigoare a Acordului OMC sau după această dată. În cazul litigiilor pentru care o cerere de consultări în baza GATT 1947 sau a oricărui alt acord anterior acordurilor vizate a fost prezentată înainte de data intrării în vigoare a Acordului OMC, continuă să se aplice regulile și procedurile relevante de soluționare a litigiilor în vigoare imediat anterior datei de intrare în vigoare a Acordului OMC ⁽¹⁾.

(12) Fără a se aduce atingere alineatului (11), în cazul în care o plângere este depusă de o țară membră în curs de dezvoltare împotriva unei țări membre dezvoltate, în baza unuia dintre acordurile vizate, partea reclamantă are dreptul să invoce, ca alternativă la prevederile conținute în articolele 4, 5, 6 și 12 din prezenta înțelegere, prevederile corespunzătoare din Decizia din 5 aprilie 1966 (BISD, 14S/18), cu excepția cazului în care grupul special considera că termenul prevăzut la alineatul (7) din această decizie este insuficient pentru prezentarea raportului său și, cu acordul părții reclamante, acest termen poate fi prelungit. În măsura în care există o diferență între regulile și procedurile menționate la articolele 4, 5, 6 și 12 și regulile și procedurile corespunzătoare din decizie, prevalează acestea din urmă.

*Articolul 4***Consultări**

(1) Membrii afirmă hotărârea lor de a consolida și îmbunătăți eficiența procedurilor de consultare utilizate de către aceștia.

(2) Fiecare membru se angajează să examineze cu înțelegere orice solicitare care i-ar putea fi adresată de un alt membru cu privire la măsuri luate pe teritoriul său și care afectează funcționarea oricărui acord vizat și să ofere posibilități adecvate de consultare cu privire la aceste solicitări ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Acest alineat se aplică și litigiilor pentru care rapoartele grupurilor speciale nu au fost adoptate sau nu au fost aplicate în totalitate.

⁽²⁾ În cazurile în care dispozițiile oricărui alt acord vizat cu privire la măsuri luate de guverne sau autorități ale administrației regionale sau locale pe teritoriul unui stat membru diferă de dispozițiile prezentului alineat, dispozițiile acestui alt acord vizat prevalează.

▼ B

(3) În cazul în care se înaintează o cerere de consultări în baza unui acord vizat, membrul căruia i-a fost adresată cererea trebuie să răspundă, în afara cazului când părțile au convenit altfel, în termen de 10 zile de la data primirii cererii și angajează consultări cu bună-credință, în termen de maximum 30 de zile de la data primirii cererii, pentru a ajunge la o soluție reciproc satisfăcătoare. În cazul în care membrul nu răspunde în cele 10 zile de la data primirii cererii sau nu angajează consultări cel mai târziu în 30 zile sau într-un alt termen stabilit de comun acord, după data primirii cererii, membrul care a solicitat consultările poate să ceară direct constituirea unui grup special.

(4) Toate cererile de consultări de acest tip sunt notificate OSL și consiliilor și comitetelor competente de către membrul care cere deschiderea consultărilor. Fiecare cerere de consultări trebuie depusă în scris și motivată; ea va identifica măsurile obiect al litigiului și temeiul juridic al plângerii.

(5) În cursul consultărilor angajate în conformitate cu dispozițiile unui acord vizat, înainte de a continua acțiunea în baza prezentei înțelegeri, membrii trebuie să încerce să ajungă la o rezolvare satisfăcătoare a chestiunii.

(6) Consultările sunt confidențiale și nu aduc atingere drepturilor oricărui membru în cadrul unei eventuale continuări a procedurii.

(7) În cazul în care consultările nu conduc la o soluționare a litigiului în termen de 60 zile de la data primirii cererii de consultări, partea reclamantă poate cere constituirea unui grup special. Ea poate să ceară constituirea grupului special și în perioada de 60 zile menționată anterior dacă părțile care au luat parte la consultări consideră de comun acord că acestea nu au condus la soluționarea litigiului.

(8) În caz de urgență, inclusiv în cazurile în care este vorba de bunuri perisabile, membrii angajează consultări în cel mult 10 zile de la data primirii cererii. În cazul în care consultările nu conduc la soluționarea litigiului în termen de 20 zile de la data primirii cererii, partea reclamantă poate solicita constituirea unui grup special.

(9) În cazuri de urgență, inclusiv cele în care este vorba de bunuri perisabile, părțile aflate în litigiu, grupurile speciale și organul de apel nu vor precupeți nici un efort pentru a accelera procedura cât mai mult posibil.

(10) În cursul consultărilor, membrii trebuie să acorde o atenție specială problemelor și intereselor specifice ale țărilor membre în curs de dezvoltare.

(11) În cazul în care un membru, altul decât membrii care iau parte la consultări, consideră că are un interes comercial substanțial în consultările desfășurate în temeiul articolului XXII alineatul (1) din GATT 1994, al articolului XXII alineatul (1) din GATS sau al dispozițiilor corespunzătoare din alte acorduri vizate⁽¹⁾, el poate notifica membrii respectivi precum și OSL, în termen de 10 zile de la data transmiterii cererii de consultări în baza articolului sus-menționat, despre dorința sa de a fi admis să participe la consultări. Membrul respectiv este

⁽¹⁾ Prevederile corespunzătoare din acordurile vizate referitoare la consultări sunt următoarele: Acordul privind agricultura, articolul 19; Acordul privind aplicarea măsurilor sanitare și fitosanitare, articolul 11 alineatul (1); Acordul privind produsele textile și confecțiile, articolul 8 alineatul (4); Acordul privind barierele tehnice în calea comerțului, articolul 14 alineatul (1); Acordul privind măsurile de investiții legate de comerț, articolul 8; Acord privind aplicarea articolului VI al GATT 1994, articolul 17 alineatul (2); Acordul privind aplicarea articolului VII al GATT 1994, articolul 19 alineatul (2); Acord privind controlul înainte de expediție, articolul 7; Acordul privind regulile de origine, articolul 7; Acordul referitor la procedurile privind licențele de import, articolul 6; Acordul privind subvențiile și măsurile compensatorii, articolul 30; Acordul privind măsurile de salvagardare, articolul 14; Acord privind aspectele legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală, articolul 64 alineatul (1); și prevederile corespunzătoare referitoare la consultări din acordurile comerciale plurilaterale stabilite de organisme competente ale fiecărui acord și notificate OSL.

▼ B

admis să participe la consultări cu condiția ca membrul căruia îi este adresată cererea de consultări să recunoască existența unui interes substanțial; în caz afirmativ, aceștia informează OSL. În cazul în care cererea de participare la consultări nu este acceptată, membrul solicitant poate cere deschiderea de consultări în temeiul articolului XXII alineatul (1) sau al articolului XXIII alineatul (1) ale GATT 1994, al articolului XXII alineatul (1) sau al articolului XXIII alineatul (1) ale GATS sau în temeiul dispozițiilor corespunzătoare ale altor acorduri vizate.

*Articolul 5***Bunele oficii, concilierea și medierea**

(1) Bunele oficii, concilierea și medierea sunt proceduri inițiate în mod voluntar dacă părțile în litigiu convin astfel.

(2) Procedurile de bune oficii, conciliere și mediere și în special poziția adoptată de părțile în litigiu în cursul acestor proceduri sunt confidențiale și nu aduc atingere drepturilor pe care oricare parte le poate exercita într-o eventuală acțiune ulterioară desfășurată în baza prezentelor proceduri.

(3) Bunele oficii, concilierea sau medierea pot fi cerute în orice moment de către oricare dintre părțile în litigiu. Aceste proceduri pot începe în orice moment și pot fi reziliate în orice moment. O dată ce procedurile de bune oficii, de conciliere sau de mediere iau sfârșit, partea reclamantă poate cere constituirea unui grup special.

(4) În cazul în care se inițiază proceduri de bune oficii, de conciliere sau de mediere în termen de 60 de zile de la data primirii unei cereri de consultări, partea reclamantă trebuie să aștepte să se scurgă o perioadă de 60 de zile de la data primirii cererii de consultări înainte să ceară constituirea unui grup special. Ea poate cere constituirea unui grup special în perioada de 60 de zile dacă toate părțile în litigiu consideră că procedurile de bune oficii, de conciliere sau de mediere nu au condus la soluționarea litigiului.

(5) În cazul în care părțile în litigiu convin astfel, procedurile de bune oficii, de conciliere sau de mediere pot continua în timp ce se desfășoară procedura grupului special.

(6) Directorul general, acționând din oficiu, poate să-și ofere bunele oficii, concilierea sau medierea pentru a ajuta părțile la soluționarea litigiului.

*Articolul 6***Constituirea grupurilor speciale**

(1) La cererea părții reclamante, se constituie un grup special cel mai târziu la întrunirea OSL care urmează celei la care cererea a fost înscrisă pentru prima dată pe ordinea de zi a OSL, cu excepția cazului în care la respectiva reuniune OSL decide în consens să nu se constituie un grup special⁽¹⁾.

(2) Cererea de constituire a unui grup special trebuie prezentată în scris. Ea precizează dacă au avut loc consultări, indică măsurile specifice în cauză și conține un rezumat al temeiului juridic al plângerii, care trebuie să fie suficient pentru a prezenta chestiunea în mod clar. În cazul în care partea solicitantă cere constituirea unui grup special al cărui mandat diferă de mandatul standard, cererea sa scrisă trebuie să conțină textul mandatului special propus.

⁽¹⁾ La cererea părții reclamante, OSL este convocat pentru o întrunire în acest scop în termen de 15 zile de la prezentarea cererii, cu condiția unui preaviz de cel puțin 10 zile înainte de reuniune.

Articolul 7

Mandatul grupurilor speciale

(1) Grupurile speciale au mandatul următor, cu excepția cazului în care părțile în litigiu convin altfel într-un termen de 20 zile de la constituirea grupului special:

„Să analizeze, în lumina prevederilor relevante din (numele acordului/acordurilor vizat/e invocat/e de părțile aflate în litigiu), chestiunea supusă OSL de către (numele părții) în documentul...; să efectueze constatările care să ajute OSL să formuleze recomandări sau să statueze asupra chestiunii, astfel cum este prevăzut în respectivul/respectivele acord/uri.”

(2) Grupurile speciale analizează dispozițiile relevante ale acordului/acordurilor vizat/e citate de părțile în litigiu.

(3) La constituirea grupului special, OSL își poate autoriza președintele să definească mandatul grupului special, în consultare cu părțile aflate în litigiu, sub rezerva prevederilor alineatului (1). Mandatul astfel definit este comunicat tuturor membrilor. În cazul în care se convine asupra unui mandat, altul decât mandatul standard, orice membru poate ridica la OSL orice chestiune legată de acest mandat.

Articolul 8

Componența grupurilor speciale

(1) Grupurile speciale sunt compuse din persoane foarte calificate care pot avea sau nu legături cu autoritățile naționale, inclusiv persoane care au făcut parte dintr-un grup special sau au prezentat o cauză în fața unui astfel de grup, care au fost reprezentanți ai unui membru sau ai unei părți contractante la GATT 1947 sau reprezentanți în consiliul ori comitetul unui acord vizat sau al unui acord anterior acestuia sau care au făcut parte din Secretariat, care au predat dreptul ori politica comercială internațională sau au publicat lucrări în aceste domenii sau care au fost responsabili cu politica comercială a unei țări membre.

(2) Membrii grupurilor speciale trebuie aleși astfel încât să se asigure independența acestora, participarea persoanelor de origini și de formații suficient de diverse, precum și o experiență variată.

(3) Nici un cetățean al țărilor membre ale căror guverne⁽¹⁾ sunt părți într-un litigiu sau terțe părți în sensul articolului 10 alineatul (2) nu este ales în grupul special într-un litigiu, cu excepția cazului în care părțile aflate în litigiu decid altfel.

(4) Pentru a sprijini alegerea membrilor grupurilor speciale, Secretariatul ține o listă indicativă cu persoane care pot avea sau nu legături cu administrații naționale și au calificările menționate la alineatul (1), dintre care vor fi aleși, după caz, membrii grupurilor speciale. Această listă conține lista persoanelor fără legătură cu administrațiile naționale, chemate să facă parte din grupuri speciale, elaborată la 30 noiembrie 1984 (BISD, 31S/9), precum și listele, indicative sau altele, elaborate în baza unuia dintre acordurile vizate, și păstrează numele persoanelor figurând în acestea din urmă la momentul intrării în vigoare a Acordului OMC. Membrii pot sugera periodic nume de persoane având sau nu legături cu administrațiile naționale care ar putea fi incluse în lista indicativă, furnizând informații pertinente cu privire la cunoștințele acestor persoane de comerț internațional și cu privire la domeniul sau obiectul acordurilor vizate, iar aceste nume sunt incluse în listă atunci când OSL le va aproba. Pentru fiecare dintre persoanele înscrise, lista indică domeniile specifice de experiență sau de competență ale persoanelor respective în domeniul acordurilor vizate.

⁽¹⁾ În cazul în care o uniune vamală sau o piață comună este parte într-un diferend, această prevedere se aplică resortisanților tuturor țărilor membre ale uniunii vamale sau ale pieței comune.

▼B

(5) Grupurile speciale sunt compuse din trei persoane, cu excepția cazului în care părțile aflate în litigiu convin, în termen de 10 zile de la constituirea grupului special, asupra unui grup special compus din cinci persoane. Membrii sunt informați în cel mai scurt timp despre componența grupului special.

(6) Secretariatul face propuneri părților aflate în litigiu cu privire la numirea membrilor grupului special. Părțile în aflate litigiu nu se vor opune la aceste numiri decât pentru motive întemeiate.

(7) În cazul în care nu se ajunge la un acord cu privire la componența unui grup special în termen de 20 zile de la data constituirii grupului, directorul general, la cererea oricăreia dintre părți și în consultare cu președintele OSL și cu președintele comitetului sau al consiliului competent, stabilește componența grupului special desemnând persoanele care i se par cele mai indicate, în conformitate cu regulile sau procedurile speciale sau suplimentare pertinente din acordul vizat sau din acordurile vizate care sunt în cauză, după ce va fi consultat părțile în litigiu. Președintele OSL va informa membrii cu privire la componența grupului special astfel constituit cel mai târziu la 10 zile de la data la care a primit o astfel de cerere.

(8) În general, țările membre se angajează să-și autorizeze funcționarii să facă parte din grupuri speciale.

(9) Membrii grupurilor speciale își desfășoară activitatea în nume propriu, și nu în calitate de reprezentanți ai unui guvern sau ai unei organizații. Țările membre nu le vor da deci instrucțiuni și nu vor căuta să îi influențeze ca persoane individuale în ceea ce privește chestiunile în legătură cu care grupul special este sesizat.

(10) În caz de diferend între o țară membră în curs de dezvoltare și o țară membră dezvoltată, grupul special cuprinde, la solicitarea țării membre în curs de dezvoltare, cel puțin un resortisant al unei țări membre în curs de dezvoltare.

(11) Cheltuielile membrilor grupurilor speciale, inclusiv cheltuielile de deplasare și indemnizațiile de subzistență, sunt suportate de bugetul OMC în conformitate cu criteriile pe care le va adopta Consiliul General pe baza recomandărilor Comitetului pentru buget, finanțe și administrație.

*Articolul 9***Proceduri aplicabile în cazul în care există mai mulți reclamanți**

(1) În cazurile în care mai mulți membri solicită constituirea unui grup special cu privire la aceeași chestiune, se poate constitui un singur grup special pentru a le examina plângerile, ținând cont de drepturile tuturor membrilor respectivi. De fiecare dată când este posibil, este preferabil să se constituie un singur grup special pentru a examina astfel de plângeri.

(2) Grupul special unic examinează chestiunea și prezintă OSL constatările sale astfel încât să nu compromită cu nimic drepturile de care părțile aflate în litigiu ar fi beneficiat dacă plângerile lor respective ar fi fost examinate de către grupuri speciale distincte. La solicitarea uneia dintre părțile aflate în litigiu, grupul special prezintă rapoarte distincte cu privire la litigiul în cauză. Comunicările scrise ale fiecăreia dintre părțile reclamante sunt puse la dispoziția celorlalte și fiecare dintre aceste părți are dreptul să fie prezentă atunci când oricare dintre celelalte părți își prezintă punctele sale de vedere în fața grupului special.

(3) În cazul în care se constituie mai multe grupuri speciale pentru a examina plângeri referitoare la aceeași chestiune, se fac toate eforturile posibile pentru ca aceleași persoane să facă parte din fiecare din aceste grupuri, iar calendarul lucrărilor grupurilor speciale implicate în investigarea acestor litigii va fi armonizat.

▼B*Articolul 10***Terțe părți**

- (1) Procedura grupurilor speciale ține cont pe deplin de interesele părților aflate într-un litigiu și de cele ale celorlalți membri în cadrul unui acord vizat invocat în litigiu.
- (2) Orice membru care are un interes substanțial într-o chestiune supusă unui grup special și care a informat OSL despre aceasta (denumită în prezenta înțelegere „terță parte”) are posibilitatea să fie audiat de acest grup special și să-i prezinte acestuia comunicări scrise. Și aceste comunicări sunt transmise părților aflate în litigiu și sunt menționate în raportul grupului special.
- (3) Terțele părți primesc comunicările prezentate de către părțile aflate în litigiu la prima întrunire a grupului special.
- (4) În cazul în care o terță parte consideră că o măsură care a făcut deja obiectul procedurii grupurilor speciale anulează sau compromite avantaje care rezultă pentru ea dintr-un acord vizat, membrul respectiv poate recurge la procedurile normale de soluționare a litigiilor prevăzute în prezenta înțelegere. Ori de câte ori este posibil, un astfel de litigiu este supus grupului special inițial.

*Articolul 11***Funcția grupurilor speciale**

Funcția grupurilor speciale este aceea de a sprijini OSL să se achite de responsabilitățile sale în baza prezentei înțelegeri și a acordurilor vizate. În consecință, grupul special trebuie să facă o evaluare obiectivă a chestiunii cu care este sesizat, inclusiv o evaluare obiectivă a faptelor în cauză, a aplicabilității prevederilor acordurilor vizate relevante și a conformității faptelor cu aceste prevederi, precum și să formuleze alte constatări de natură să sprijine OSL să facă recomandări sau să statueze după cum este prevăzut în acordurile vizate. Grupul special trebuie să aibă în mod regulat consultări cu părțile aflate în litigiu și să dea acestora posibilități adecvate de găsire a unei soluții reciproc satisfăcătoare.

*Articolul 12***Procedurile grupurilor speciale**

- (1) Grupurile speciale urmează procedurile de lucru enunțate în apendicele 3, cu excepția cazurilor în care grupul special decide altfel după consultarea părților aflate în litigiu.
- (2) Procedurile grupurilor speciale trebuie să fie suficient de flexibile pentru ca rapoartele grupurilor să fie de foarte bună calitate și să nu se întârzie lucrările grupurilor în mod nejustificat.
- (3) După ce au consultat părțile aflate în litigiu, persoanele care fac parte din grupul special stabilesc, cât mai repede cu putință și ori de câte ori este posibil, în termen de o săptămână după ce au fost decise componența și mandatul grupului special, calendarul lucrărilor acestui grup, ținând cont de prevederile alineatului (9) al articolului 4, dacă este cazul.
- (4) La stabilirea calendarului de lucru, grupul special le acordă părților aflate în litigiu un termen suficient pentru a-și redacta comunicările.
- (5) Grupurile speciale trebuie să fixeze termene precise de răspuns în ceea ce privește comunicările scrise ale părților, iar părțile trebuie să respecte aceste termene.

▼B

(6) Fiecare parte aflată în litigiu își depune comunicările sale scrise la Secretariat pentru transmiterea imediată grupului special și celeilalte sau celorlalte părți aflate în litigiu. Partea reclamantă va prezenta prima sa comunicare înaintea celei a părții pârâte, cu excepția cazului în care, la stabilirea calendarului la care se face referire la alineatul (3) și după consultarea părților în litigiu, grupul special decide că părțile vor trebui să îi transmită simultan primele lor comunicări. În cazul în care este prevăzut că primele comunicări să fie depuse pe rând, grupul special va stabili un termen precis pentru primirea comunicării de la partea pârâtă. Toate comunicările scrise ulterioare vor fi înaintate simultan.

(7) În cazurile în care părțile aflate în litigiu nu reușesc să găsească o soluție reciproc satisfăcătoare, grupul special prezintă OSL constatările sale sub forma unui raport scris. În aceste cazuri, grupurile speciale expun în raportul lor constatările lor de fapt, aplicabilitatea dispozițiilor relevante și justificarea de bază a constatărilor și a recomandărilor lor. În cazurile în care se ajunge la o soluționare a litigiului dintre părți, grupul special se va limita în raport la expunerea succintă a cauzei și la menționarea faptului că a fost găsită o soluție.

(8) Pentru ca procedura să fie mai eficientă, termenul în care grupul special procedează la examinarea cauzei, de la data la care componența și mandatul său au fost hotărâte până la data la care raportul final este transmis părților aflate în litigiu, nu va depăși șase luni, ca regulă generală. În caz de urgență, inclusiv când este vorba despre bunuri perisabile, grupul special se străduiește să transmită raportul său părților aflate în litigiu în termen de trei luni.

(9) În cazul în care consideră că nu poate să-și transmită raportul în termen de șase luni sau de trei luni în caz de urgență, grupul special informează OSL în scris asupra motivelor acestei întârzieri și indică acestuia termenul la care consideră că poate să-și transmită raportul său. În nici un caz intervalul de timp dintre constituirea unui grup special și distribuirea raportului acestuia către membri nu trebuie să depășească nouă luni.

(10) În contextul unor consultări referitoare la o măsură luată de o țară membră în curs de dezvoltare, părțile pot conveni să prelungească termenele fixate la articolul 4 alineatele (7) și (8). În cazul în care, la expirarea termenului indicat, părțile care au luat parte la consultări nu pot cădea de acord asupra încheierii acestor consultări, președintele OSL decide, după consultarea părților, dacă acest termen trebuie să fie prelungit și, în caz afirmativ, pentru cât timp. În plus, la examinarea unei plângeri care vizează o țară membră în curs de dezvoltare, grupul special îi acordă acesteia un termen suficient pentru a-și pregăti și prezenta argumentația. Nici o acțiune întreprinsă în conformitate cu prezentul alineat nu afectează prevederile articolului 20 alineatul (1) și ale articolului 21 alineatul (4).

(11) În cazurile în care una sau mai multe dintre părți este/sunt țări membre în curs de dezvoltare, raportul grupului special indică în mod explicit modul în care a ținut cont de prevederile relevante cu privire la tratamentul diferențiat și mai favorabil pentru țările membre în curs de dezvoltare, părți la acordurile vizate care au fost invocate de către țara membră în curs de dezvoltare în cursul procedurii de soluționare a litigiilor.

(12) La cererea părții reclamante, grupul special poate, în orice moment, să-și suspende lucrările, pentru o perioadă care nu depășește 12 luni. În caz de suspendare, termenele fixate la alineatele (8) și (9) ale prezentului articol, la articolul 20 alineatul (1) și la articolul 21 alineatul (4) se prelungesc cu o durată egală cu durata suspendării lucrărilor. În cazul în care lucrările grupului special au fost suspendate pentru mai mult de 12 luni, autorizarea de constituire a grupului special devine caducă.

Articolul 13

Dreptul de a cere informații

(1) Fiecare grup special are dreptul de a cere informații și consultanță tehnică oricărei persoane sau oricărui organism pe care îl consideră adecvat. Cu toate acestea, înainte de a solicita astfel de informații sau consultanță oricărei persoane sau oricărui organism din jurisdicția unei țări membre, grupul special informează autoritățile țării membre respective. Țările membre trebuie să dea un răspuns în cel mai scurt termen și complet oricărei cereri de informații prezentate de un grup special care consideră aceste informații necesare și adecvate. Informațiile confidențiale nu vor fi divulgate fără autorizarea oficială din partea persoanei, a organismului sau a autorităților țării membre care le furnizează.

(2) Grupurile speciale pot cere informații de la oricare sursă pe care o consideră adecvată și pot consulta experți pentru a obține opinia lor asupra anumitor aspecte ale chestiunii. Cu privire la o chestiune de fapt referitoare la o problemă științifică sau la o altă problemă tehnică ridicată de către o parte aflată în litigiu, grupurile speciale pot cere un raport consultativ scris din partea unui grup de experți. Regulile care se aplică constituirii unui astfel de grup și procedurile sale sunt prevăzute în apendicele 4.

Articolul 14

Confidențialitate

- (1) Deliberările grupurilor speciale sunt confidențiale.
- (2) Rapoartele grupurilor speciale sunt redactate fără ca părțile aflate în diferend să fie prezente, prin prisma informațiilor furnizate și a declarațiilor făcute.
- (3) Opiniile exprimate în raportul grupului special de către membrii individuali ai grupului special sunt anonime.

Articolul 15

Faza de reexaminare intermediară

(1) După examinarea comunicărilor și a argumentelor orale prezentate cu titlu de obiecții, grupul special transmite părților aflate în diferend secțiunile descriptive (elemente factice și argumente) ale proiectului său de raport. Într-un termen fixat de către grupul special, părțile transmit grupului special observațiile lor în scris.

(2) După expirarea termenului fixat pentru primirea observațiilor de la părțile aflate în litigiu, grupul special trimite părților un raport intermediar, incluzând atât secțiunile descriptive, cât și opiniile și concluziile grupului special. Într-un termen stabilit de grupul special, o parte poate transmite grupului special o cerere scrisă de reexaminare a anumitor aspecte ale raportului intermediar, înainte ca raportul final să fie distribuit membrilor. La cererea uneia dintre părți, grupul special poate avea o nouă întrevvedere cu părțile cu privire la chestiunile identificate în comentariile scrise. În cazul în care în perioada rezervată observațiilor nu este primită nici o observație de la nici o parte, raportul intermediar poate fi considerat drept raport final al grupului special și distribuit în cel mai scurt termen membrilor.

(3) Constatările din raportul final al grupului special includ examinarea argumentelor prezentate în faza de reexaminare intermediară. Etapa reexaminării intermediare este finalizată în termenul indicat la articolul 12 alineatul (8).

Articolul 16

Adoptarea rapoartelor grupurilor speciale

(1) Pentru ca membrii să aibă timp suficient pentru a examina rapoartele grupurilor speciale, OSL nu examinează aceste rapoarte, în vederea adoptării lor, decât la 20 de zile de la data distribuirii lor către membri.

▼B

(2) Membrii care au obiecții cu privire la raportul unui grup special prezintă în scris motivele obiecțiilor lor, astfel încât acestea să fie distribuite cu cel puțin 10 zile înainte de întrunirea OSL în cursul căreia raportul va fi examinat.

(3) Părțile aflate în litigiu au dreptul să participe pe deplin la examinarea raportului grupului special de către OSL, iar părerile lor sunt consemnate în întregime.

(4) În termen de 60 zile de la data distribuirii raportului grupului special către membri, acest raport va fi adoptat într-o reuniune a OSL ⁽¹⁾, cu excepția cazului în care o parte aflată în litigiu notifică oficial OSL despre decizia sa de a introduce apel sau a cazului în care OSL decide în consens să nu adopte raportul. În cazul în care o parte a notificat decizia sa de a introduce apel, raportul grupului special nu este examinat spre adoptare de către OSL, înainte de finalizarea procedurii de apel. Această procedură de adoptare nu aduce atingere dreptului membrilor de a-și exprima opiniile asupra raportului unui grup special.

*Articolul 17***Examinarea în apel** Organul permanent de apel

(1) Un organ permanent de apel este constituit de către OSL. Acest organ soluționează apelurile cu privire la cauzele supuse unor grupuri speciale. El este compus din șapte persoane, dintre care trei vor lua parte la soluționarea unei cauze date. Persoanele care fac parte din Organul de apel ocupă această funcție prin rotație. Această rotație va fi stabilită prin procedurile de lucru ale Organului de apel.

(2) OSL desemnează persoanele care fac parte din Organul de apel. Mandatul lor va fi de patru ani și, pentru fiecare persoană, se poate reînnoi o singură dată. Cu toate acestea, mandatele a trei persoane trase la sorți dintre cele șapte persoane desemnate imediat după intrarea în vigoare a Acordului OMC vor expira după doi ani. De îndată ce devin vacante, locurile vor fi reocupate. O persoană desemnată pentru a înlocui o persoană al cărei mandat nu a expirat va ocupa postul pe durata rămasă din mandatul predecesorului său.

(3) Organul de apel cuprinde persoane a căror autoritate este recunoscută, care au făcut dovada cunoștințelor lor în materie de drept, de comerț internațional și, în general, în domeniul acordurilor vizate. Ele nu au nici o legătură cu o administrație națională. Componența organului de apel va fi, în ansamblu, reprezentativă din punctul de vedere al componenței OMC. Toate persoanele care fac parte din organul de apel vor fi disponibile în orice moment și în termen scurt și se vor ține la curent cu activitățile legate de soluționarea litigiilor și alte activități pertinente ale OMC. Ele nu participă la soluționarea unor litigii care ar putea crea un conflict de interese direct sau indirect.

(4) Numai părțile aflate în litigiu, iar nu și terțele părți, pot introduce apel la raportul unui grup special. Terțele părți care au informat OSL că au un interes substanțial în cauză în conformitate cu articolul 10 alineatul (2) pot prezenta comunicări scrise organului de apel și au posibilitatea să fie audiate de către acesta.

⁽¹⁾ În cazul în care nu este prevăzută o întrunire a OSL în perioada respectivă, OSL se va întruni în acest scop la un moment care să corespundă prevederilor alineatelor (1) și (4) ale articolului 16.

▼ B

(5) Ca regulă generală, durata procedurii, între data la care o parte aflată în litigiu notifică oficial decizia sa de a introduce apel și data la care Organul de apel distribuie membrilor raportul său, nu depășește 60 de zile. La stabilirea calendarului său, Organul de apel ține cont, dacă este cazul, de prevederile articolului 4 alineatul (9). În cazul în care Organul de apel consideră că nu poate să își prezinte raportul în 60 zile, el informează OSL în scris cu privire la motivele acestei întârzieri și indică termenul în care consideră că poate să îi prezinte raportul său. În nici un caz procedura nu depășește 90 zile.

(6) Apelul se limitează la chestiunile de drept cuprinse în raportul grupului special și la interpretările de drept făcute de acest grup.

(7) Organul de apel primește sprijinul administrativ și juridic de care are nevoie.

(8) Cheltuielile persoanelor care ocupă o funcție în Organul de apel, inclusiv cheltuielile de deplasare și indemnizațiile de subzistență, sunt suportate din bugetul OMC, în conformitate cu criteriile pe care le adoptă Consiliul General pe baza recomandărilor Comitetului pentru buget, finanțe și administrație.

Proceduri pentru examinarea în apel

(9) În consultare cu președintele OSL și cu directorul general, Organul de apel elaborează proceduri de lucru care sunt comunicate membrilor spre informare.

(10) Lucrările Organului de apel sunt confidențiale. Rapoartele Organului de apel sunt redactate fără ca părțile aflate în litigiu să fie prezente și în baza informațiilor furnizate și a declarațiilor făcute.

(11) Opiniile exprimate în raportul Organului de apel de către persoanele care fac parte din acest organ sunt anonime.

(12) Organul de apel examinează fiecare dintre aspectele ridicate în conformitate cu alineatul (6) în timpul procedurii de apel.

(13) Organul de apel poate să confirme, să modifice sau să infirme constatările și concluziile juridice ale grupului special.

Adoptarea rapoartelor Organului de apel

(14) Raportul Organului de apel este adoptat de OSL și acceptat necondiționat de către părțile aflate în litigiu, cu excepția cazului în care OSL decide prin consens să nu adopte raportul Organului de apel în termen de 30 zile de la distribuirea acestuia către membri ⁽¹⁾. Această procedură de adoptare nu aduce atingere dreptului membrilor de a-și exprima opiniile asupra unui raport al Organului de apel.

Articolul 18

Comunicările cu grupul special sau cu Organul de apel

(1) Nu va exista nici o comunicare *ex parte* cu grupul special sau cu Organul de apel în privința aspectelor pe care unul sau altul dintre aceste organisme le examinează.

(2) Comunicările scrise înaintate grupului special sau Organului de apel sunt tratate ca fiind confidențiale, dar sunt ținute la dispoziția părților aflate în litigiu. Nici o dispoziție a prezentei înțelegeri nu împiedică o parte în litigiu să-și facă publice propriile poziții. Țările membre consideră confidențiale informațiile comunicate grupului special sau Organului de apel de către un alt membru și pe care membrul respectiv le-a desemnat drept confidențiale. De asemenea, la cererea unui membru, o parte în litigiu furnizează un rezumat neconfidențial al informațiilor conținute în comunicările sale scrise care pot fi făcute publice.

⁽¹⁾ În cazul în care pentru perioada respectivă nu este prevăzută o întrunire a OSL, acesta se va întruni în acest scop.

▼B*Articolul 19***Recomandările grupului special și ale Organului de apel**

(1) În cazurile în care un grup special sau Organul de apel ajunge la concluzia că o măsură este incompatibilă cu un acord vizat, el recomandă ca membrul respectiv ⁽¹⁾ să facă în așa fel încât măsura respectivă să devină conformă cu acel acord ⁽²⁾. În afara recomandărilor, grupul special sau Organul de apel poate sugera membrului respectiv modalități de aplicare a acestor recomandări.

(2) În conformitate cu articolul 3 alineatul (2), în constatările și recomandările lor, grupul special și Organul de apel nu pot să sporească sau să diminueze drepturile și obligațiile prevăzute în acordurile vizate.

*Articolul 20***Termenele pentru hotărârile OSL**

Cu condiția ca părțile aflate în litigiu să nu convină altfel, termenul între data la care OSL constituie grupul special și cea la care OSL examinează raportul grupului special sau al Organului de apel în vederea adoptării acestuia nu depășește, ca regulă generală, nouă luni, în cazurile în care nu s-a înaintat apel la raportul grupului special, sau 12 luni, în cazul în care există un astfel de apel. În cazurile în care fie grupul special, fie Organul de apel a dispus, în conformitate cu articolul 12 alineatul (9) sau cu articolul 17 alineatul (5), prelungirea termenului pentru prezentarea raportului său, termenul suplimentar pe care și l-a acordat se adăugă la perioadele sus-menționate.

*Articolul 21***Supravegherea aplicării recomandărilor și a hotărârilor**

(1) Pentru soluționarea efectivă a litigiilor în interesul tuturor membrilor, este indispensabil să se dea curs în cel mai scurt timp recomandărilor sau hotărârilor OSL.

(2) O atenție specială trebuie acordată chestiunilor care afectează interesele țărilor membre în curs de dezvoltare în ceea ce privește măsurile care au făcut obiectul procedurilor de soluționare a litigiilor.

(3) La o reuniune a OSL care are loc în termen de 30 zile ⁽³⁾ de la data adoptării raportului grupului special sau al Organului de apel, membrul respectiv informează OSL despre intențiile sale cu privire la aplicarea recomandărilor și a hotărârilor acestuia. În cazul în care este imposibil pentru un membru să se conformeze imediat cu recomandările făcute și hotărârile pronunțate, acest membru dispune de un termen rezonabil pentru a face acest lucru. Termenul rezonabil va fi:

(a) termenul propus de membrul respectiv, cu condiția ca acest termen să fie aprobat de OSL; sau, în absența unei astfel de aprobări,

(b) un termen convenit de părțile aflate în litigiu în 45 zile de la data adoptării recomandărilor și a hotărârilor; sau, în absența unui astfel de acord,

⁽¹⁾ „Membrul respectiv” este partea în litigiu căreia grupul special sau Organul de apel îi adresează recomandările lor.

⁽²⁾ În ceea ce privește recomandările în cauzele care nu includ încălcarea prevederilor GATT 1994 sau a oricărui alt acord vizat, a se vedea articolul 26.

⁽³⁾ În cazul în care pentru perioada respectivă nu este prevăzută o întrunire a OSL, acesta se va întruni în acest scop.

▼B

(c) un termen stabilit prin arbitraj obligatoriu în 90 zile de la data adoptării recomandărilor și a hotărârilor⁽¹⁾. În această procedură de arbitraj, arbitrul⁽²⁾ trebuie să pornească de la principiul că termenul rezonabil de aplicare a recomandărilor grupului special sau ale Organului de apel nu trebuie să depășească 15 luni de la data adoptării raportului grupului special sau al Organului de apel. Totuși, acest termen poate fi mai scurt sau mai lung, în funcție de situație.

(4) Cu excepția cazurilor în care grupul special sau Organul de apel a prelungit termenul de prezentare a raportului său, în conformitate cu articolul 12 alineatul (9) sau articolul 17 alineatul (5), perioada dintre data la care grupul special a fost constituit de OSL și data de stabilire a termenului rezonabil nu depășește 15 luni, în afară de cazul în care părțile aflate în litigiu convin altfel. În cazurile în care fie grupul special, fie Organul de apel au stabilit prelungirea termenului de prezentare a raportului lor, termenul suplimentar acordat se adăugă la termenul de 15 luni, cu condiția ca, în afara cazurilor în care părțile în litigiu convin că există o situație excepțională, termenul total să nu depășească 18 luni.

(5) În caz de dezacord cu privire la existența sau compatibilitatea cu un acord vizat a măsurilor luate în vederea asigurării conformității cu recomandările făcute și hotărârile pronunțate, acest diferend este soluționat pe baza prezentelor proceduri de soluționare a litigiilor și recurgând, ori de câte ori este posibil, la grupul special inițial. Grupul special distribuie raportul în termen de 90 zile de la data la care i-a fost deferită chestiunea. În cazul în care consideră că nu își poate prezenta raportul în acest termen, grupul special informează OSL în scris asupra motivelor acestei întârzieri, indicând și termenul în care consideră că poate să își prezinte raportul.

(6) OSL supraveghează aplicarea recomandărilor sau a hotărârilor adoptate. Chestiunea aplicării recomandărilor sau a hotărârilor poate fi ridicată la OSL de oricare membru, în orice moment după adoptarea lor. În afară de cazul în care OSL decide altfel, chestiunea aplicării recomandărilor sau a hotărârilor este înscrisă pe ordinea de zi a întrunirii OSL după șase luni de la data la care a fost stabilit termenul rezonabil prevăzut la alineatul (3) și rămâne înscrisă pe ordinea de zi a întrunirilor OSL până când este soluționată. Cu cel puțin 10 zile înainte de aceste întruniri, membrul respectiv prezintă OSL un raport scris asupra situației, indicând în ce fază se găsește aplicarea recomandărilor sau a hotărârilor adoptate.

(7) În cazul în care este vorba despre o chestiune ridicată de o țară membră în curs de dezvoltare, OSL studiază măsurile pe care le poate lua în continuare și care să fie adecvate situației.

(8) În cazul în care este vorba despre o acțiune înaintată de o țară membră în curs de dezvoltare, la analiza măsurilor adecvate care pot fi întreprinse, OSL ține cont nu numai de schimburile comerciale vizate de măsurile în cauză, ci și de efectul lor asupra economiei țărilor membre în curs de dezvoltare respective.

*Articolul 22***Compensația și suspendarea concesiilor**

(1) Compensația și suspendarea concesiilor sau a altor obligații sunt măsuri temporare la care se poate recurge în cazul în care recomandările și hotărârile nu sunt aplicate într-un termen rezonabil. Totuși, nici compensația și nici suspendarea concesiilor sau altor obligații nu sunt de preferat aplicării depline a unei recomandări referitoare la aducerea unei măsuri în conformitate cu acordurile vizate. Compensația este voluntară și, dacă este acordată, trebuie să fie compatibilă cu acordurile vizate.

⁽¹⁾ În cazul în care părțile nu ajung să se înțeleagă asupra alegerii unui arbitru într-un termen de 10 zile după ce chestiunea a fost supusă arbitrajului, directorul general desemnează arbitrul în termen de 10 zile, după ce va fi consultat părțile.

⁽²⁾ „Arbitru” reprezintă fie o persoană, fie un grup.

▼ B

(2) În cazul în care membrul respectiv nu aduce măsura considerată incompatibilă cu acordul vizat, în conformitate cu respectivul acord, sau nu respectă în alt mod recomandările și hotărârile în termenul rezonabil stabilit în conformitate cu articolul 21 alineatul (3), acest membru deschide negocieri, dacă i se face o cerere în acest sens și cel târziu până la expirarea termenului rezonabil, cu oricare parte care a invocat procedurile de soluționare a litigiilor, în scopul găsirii unei compensații acceptabile pentru ambele părți. În cazul în care nu se convine asupra nici unei compensații satisfăcătoare în termen 20 zile de la data expirării termenului rezonabil, orice parte care a invocat procedurile de soluționare a litigiilor poate să solicite OSL autorizarea să suspende, cu privire la membrul implicat, aplicarea de concesiuni sau alte obligații în baza acordurilor vizate.

(3) La examinarea concesiilor sau a altor obligații care să fie suspendate, partea reclamantă aplică principiile și procedurile următoare:

- (a) principiul general este următorul: partea reclamantă trebuie mai întâi să caute să suspende concesiile sau alte obligații în ceea ce privește același/aceleași sector/sectoare ca cel/cele în care grupul special sau Organul de apel au constatat o încălcare sau o altă anulare sau reducere a avantajelor;
- (b) în cazul în care această parte consideră că nu este posibil sau eficace să suspende concesiile sau alte obligații în ceea ce privește același/aceleași sector/sectoare, ea poate să caute să suspende concesiile sau alte obligații în alte sectoare în baza aceluiași acord;
- (c) în cazul în care această parte consideră că nu este posibil sau eficace să suspende concesiile sau alte obligații în ceea ce privește alte sectoare în baza aceluiași acord și că situația este suficient de gravă, ea poate să caute să suspende concesiile sau alte obligații în baza unui alt acord vizat;
- (d) în aplicarea principiilor de mai sus, această parte ține cont de elementele următoare:
 - (i) comerțul în sectorul sau în cadrul acordului în baza căruia grupul special sau Organul de apel a constatat o încălcare sau o altă anulare sau reducere a avantajelor și importanța acestui comerț pentru acea parte;
 - (ii) elementele economice generale legate de anularea sau reducerea avantajelor și consecințele economice generale ale suspendării concesiilor sau altor obligații;
- (e) în cazul în care această parte decide să solicite autorizarea de a suspenda concesiile sau alte obligații în conformitate cu litera b) sau c), ea indică motivele în cererea sa. În același timp cu transmiterea cererii la OSL, ea va fi comunicată și consiliilor competente, cât și, în cazul unei cereri conforme cu litera b), organelor sectoriale competente;
- (f) în sensul prezentului alineat, „sector” reprezintă:
 - (i) pentru mărfuri, toate mărfurile;
 - (ii) pentru servicii, un sector principal cuprins în „Clasificarea sectorială a serviciilor”, care identifică aceste sectoare⁽¹⁾;
 - (iii) pentru aspectele legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală (TRIPS), fiecare dintre categoriile de drepturi de proprietate intelectuală vizate în secțiunile 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 din partea a II-a sau obligațiile rezultând din partea a III-a sau partea a IV-a a Acordului privind TRIPS;

⁽¹⁾ Lista din documentul MTN.GNS/W/120 identifică unsprezece sectoare.

▼B

(g) în sensul prezentului alineat, „acord” reprezintă:

(i) pentru mărfuri, acordurile din anexa 1A la Acordul OMC luate în ansamblu, precum și acordurile comerciale plurilaterale în măsura în care părțile în litigiu respective sunt părți la aceste acorduri;

(ii) pentru servicii, GATS;

(iii) pentru drepturile de proprietate intelectuală, Acordul TRIPS.

(4) Nivelul de suspendare a concesiilor sau a altor obligații, autorizat de OSL, este echivalent cu nivelul anulării sau reducerii avantajelor.

(5) OSL nu autorizează suspendarea concesiilor sau altor obligații în cazul în care un acord vizat interzice o astfel de suspendare.

(6) În cazul în care apare situația descrisă la alineatul (2), OSL acordă, la cerere, autorizarea de suspendare a concesiilor sau a altor obligații în termen de 30 zile de la data expirării termenului rezonabil, cu excepția cazului în care decide prin consens să respingă cererea. Totuși, dacă membrul implicat contestă nivelul suspendării propuse sau susține că principiile și procedurile enunțate la alineatul (3) nu au fost urmate, în cazurile în care o parte reclamantă a cerut autorizarea de suspendare a concesiilor sau a altor obligații în conformitate cu alineatul (3) litera (b) sau (c), chestiunea este supusă arbitrajului. Acest arbitraj este asigurat de grupul special inițial, în cazul în care membrii acestuia sunt disponibili, sau de un arbitru⁽¹⁾ numit de directorul general și va fi finalizat în 60 zile de la data expirării termenului rezonabil. Concesiile sau alte obligații nu sunt suspendate în timpul arbitrajului.

(7) Arbitrul⁽²⁾, acționând în baza alineatului (6), nu examinează natura concesiilor sau a altor obligații de suspendat, ci stabilește dacă nivelul respectivei suspendări este echivalent cu nivelul anulării sau al reducerii avantajelor. Arbitrul poate de asemenea să stabilească dacă suspendarea concesiilor sau a altor obligații propuse este permisă în baza acordului vizat. Totuși, dacă chestiunea supusă arbitrajului include susținerea potrivit căreia principiile și procedurile enunțate la alineatul (3) nu au fost urmate, arbitrul examinează această susținere. În cazul în care arbitrul stabilește că aceste principii și proceduri nu au fost urmate, partea reclamantă le aplică în conformitate cu alineatul (3). Părțile acceptă ca definitivă hotărârea arbitrului și părțile implicate nu caută un al doilea arbitraj. OSL este informat în cel mai scurt timp de această hotărâre și acordă, la cerere, autorizarea de suspendare a concesiilor sau a altor obligații în cazul în care cererea va fi compatibilă cu hotărârea arbitrului, cu excepția cazului când OSL decide prin consens să respingă cererea.

(8) Suspendarea concesiilor sau a altor obligații este temporară și nu se aplică decât până ce măsura considerată ca incompatibilă cu un acord vizat este eliminată sau până când membrul care trebuie să pună în aplicare recomandările sau hotărârile găsește o soluție pentru anulare sau pentru reducerea avantajelor, sau până când se ajunge la o soluție reciproc satisfăcătoare. În conformitate cu articolul 21 alineatul (6), OSL continuă să țină sub supraveghere aplicarea recomandărilor sau a hotărârilor adoptate, inclusiv în cazurile în care o a fost acordată o compensație sau în cazurile în care au fost suspendate concesiile sau alte obligații, dar în care nu au fost aplicate recomandările de conformare a unei măsuri cu acordurile vizate.

⁽¹⁾ „Arbitru” reprezintă fie o persoană, fie un grup.

⁽²⁾ „Arbitru” reprezintă fie o persoană, fie un grup, fie membrii grupului special inițial care acționează în calitate de arbitru.

▼ B

(9) Dispozițiile referitoare la soluționarea litigiilor din acordurile vizate pot fi invocate în ceea ce privește măsurile care afectează respectarea acordurilor, măsuri luate de guvernele sau autoritățile regionale sau locale pe teritoriul unei țări membre. Atunci când OSL stabilește că o dispoziție a unui acord vizat nu a fost respectată, membrul responsabil ia toate măsurile rezonabile care îi stau în putere pentru a face ca măsura să fie respectată. În cazul în care acest lucru nu este posibil, se aplică dispozițiile acordurilor vizate și ale prezentei înțelegeri referitoare la compensație și la suspendarea concesiilor sau a altor obligații ⁽¹⁾.

*Articolul 23***Consolidarea sistemului multilateral**

(1) În cazul în care unii membri caută să obțină o reparație în caz de încălcare a obligațiilor sau de anulare ori reducere a avantajelor care rezultă din acordurile vizate sau în caz de împiedicare a atingerii unui obiectiv al respectivelor acorduri, ei recurg și se conformează regulilor și procedurilor din prezenta înțelegere.

(2) În astfel de cazuri, membrii:

(a) nu determină că a avut loc o încălcare, că au fost anulate sau compromise avantaje sau că atingerea unui obiectiv din acordurile vizate a fost împiedicată decât în cazul în care recurg la soluționarea litigiilor în conformitate cu regulile și procedurile din prezenta înțelegere și stabilesc toate determinările de acest gen prin prisma constatărilor conținute în raportul grupului special sau al Organului de apel adoptat de OSL sau a unei hotărâri arbitrale luate în baza prezentei înțelegeri;

(b) urmează procedurile enunțate la articolul 21 pentru a stabili termenul rezonabil care să îi permită membrului respectiv să aplice recomandările și hotărârile;

(c) urmează procedurile enunțate la articolul 22 pentru a stabili nivelul suspendării concesiilor sau al altor obligații și pentru a obține autorizarea OSL, în conformitate cu aceste proceduri, înainte de a suspenda concesiile sau alte obligații rezultând din acordurile vizate pe motiv că membrul respectiv nu a aplicat recomandările și hotărârile în termenul rezonabil respectiv.

*Articolul 24***Procedurile speciale referitoare la țările membre cel mai puțin dezvoltate**

(1) În toate etapele stabilirii cauzelor unui litigiu și ale procedurilor de soluționare a litigiilor referitoare la o țară membră cel mai puțin dezvoltată, o atenție deosebită se acordă situației speciale a țărilor membre cel mai puțin dezvoltate. În acest sens, membrii vor face dovadă de moderație în cazul în care vor ridica chestiuni în conformitate cu prezentele proceduri, care implică o țară membră cel mai puțin dezvoltată. În cazul în care se constată că o măsură luată de o țară membră cel mai puțin dezvoltată are ca efect anularea sau reducerea avantajelor, părțile reclamante vor face dovada de moderație atunci când vor solicita o compensație sau autorizarea de suspendare a concesiilor sau a altor obligații în conformitate cu prezentele proceduri.

⁽¹⁾ În cazurile în care dispozițiile oricărui acord vizat referitoare la măsurile luate de guverne sau autoritățile regionale sau locale pe teritoriul unui membru diferă de dispozițiile din prezentul paragraf, prevalează dispozițiile acordului vizat.

▼ B

(2) În orice cauză supusă soluționării litigiilor referitoare la o țară membră cel mai puțin dezvoltată pentru care nu s-a găsit nici o soluție satisfăcătoare în decursul consultărilor, directorul general sau președintele OSL, la cererea unei țări membre cel mai puțin dezvoltate, își oferă bunele oficii, concilierea și medierea pentru a ajuta părțile să soluționeze litigiul, înainte de a se face cererea de constituire a unui grup special. Pentru a-și aduce acest sprijin, directorul general sau președintele OSL poate consulta orice sursă pe care o va considera adecvată.

*Articolul 25***Arbitrajul**

(1) Un arbitraj rapid în cadrul OMC, conceput ca un mijloc alternativ de soluționare a litigiilor, poate facilita soluționarea unor litigii referitoare la chestiuni definite în mod clar de către cele două părți.

(2) Cu excepția unei prevederi contrare în prezenta înțelegere, recurgerea la arbitraj depinde de acordul părților care convin asupra procedurilor de urmat. Înțelegerile privind recurgerea la arbitraj sunt notificate tuturor membrilor cu suficient timp înainte de deschiderea efectivă a procedurii de arbitraj.

(3) Alți membri nu pot deveni părți la o procedură de arbitraj decât cu acordul părților care au convenit să recurgă la arbitraj. Părțile la procedură convin să se conformeze hotărârii arbitrale. Hotărârile arbitrale sunt notificate OSL și consiliului sau comitetului oricărui acord relevant, și oricare membru poate ridica în aceste organisme orice chestiune legată de aceste hotărâri.

(4) Articolele 21 și 22 ale prezentei înțelegeri se aplică *mutatis mutandis* hotărârilor arbitrale.

Articolul 26

(1) Plângeri în situația în care nu există o încălcare de tipul descris la articolul XXIII alineatul (1) litera (b) din GATT 1994

În cazul în care prevederile articolului XXIII alineatul (1) litera (b) din GATT 1994 se aplică unui acord vizat, grupul special sau Organul de apel nu poate pronunța hotărâri sau face recomandări decât în cazurile în care o parte în litigiu consideră că un avantaj care îi revine direct sau indirect din acordul vizat în cauză este anulat sau compromis sau că atingerea unuia dintre obiectivele respectivului acord este împiedicată prin faptul că un membru aplică o măsură, contrară sau nu dispozițiilor respectivului acord. În cazurile și în măsura în care această parte consideră, iar un grup special sau Organul de apel stabilește că este vorba de o măsură care nu contravine dispozițiilor unui acord vizat căruia i se aplică dispozițiile articolului XXIII alineatul (1) litera (b) din GATT 1994, se aplică procedurile enunțate în prezenta înțelegere sub rezerva celor ce urmează:

- (a) partea reclamantă prezintă o justificare detaliată în sprijinul oricărei plângeri referitoare la o măsură care nu contravine acordului vizat în cauză;
- (b) în cazurile în care s-a constatat că o măsură anulează sau reduce avantajele care rezultă dintr-un acord vizat relevant sau împiedică atingerea obiectivelor respectivului acord, fără să existe o încălcare a acestuia, nu există obligația ca măsura să fie retrasă. Totuși, în aceste cazuri, grupul special sau Organul de apel recomandă ca membrul respectiv să procedeze la o ajustare reciproc satisfăcătoare;
- (c) fără să aducă atingere dispozițiilor articolului 21, arbitrajul prevăzut la articolul 21 alineatul (3) poate, la cererea oricăreia dintre părți, să includă o stabilire a nivelului avantajelor care au fost anulate sau compromise și să facă sugestii referitoare la mijloacele prin care se ajunge la o ajustare reciproc satisfăcătoare; aceste sugestii nu sunt obligatorii pentru părțile în litigiu;

▼B

(d) fără să aducă atingere dispozițiilor articolului 22 alineatul (1), compensația poate face parte din ajustarea reciproc satisfăcătoare care soluționează definitiv litigiul.

(2) Plângeri de tipul descris la articolul XXIII alineatul (1) litera (c) din GATT 1994

În cazul în care dispozițiile articolului XXIII alineatul (1) litera (c) din GATT 1994 se aplică unui acord vizat, grupul special nu poate pronunța hotărâri sau face recomandări decât în cazurile în care o parte consideră că un avantaj care îi revine direct sau indirect din acordul vizat în cauză este anulat sau compromis sau consideră că atingerea unuia din obiectivele respectivului acord este împiedicată prin faptul că există o situație alta decât cele cărora li se aplică dispozițiile articolului XXIII alineatul (1) litera (a) și alineatul (1) litera (b) din GATT 1994. În cazurile și în măsura în care această parte va considera, iar grupul special va stabili că problema este sub incidența acestui alineat, procedurile enunțate în prezenta înțelegere se aplică numai până la etapa procedurii în care raportul grupului special a fost distribuit membrilor, inclusiv. Regulile și procedurile de soluționare a litigiilor enunțate în decizia din 12 aprilie 1989 (BISD, S36/61-67) se aplică examinării raportului în vederea adoptării, supravegherii și aplicării recomandărilor și hotărârilor. Se vor aplica de asemenea dispozițiile de mai jos:

(a) partea reclamantă prezintă o justificare detaliată în susținerea oricărui argument invocat cu privire la chestiunile care se află sub incidența prezentului alineat;

(b) într-o cauză care privește chestiunile vizate de prezentul alineat, în cazul în care un grup special constată că respectiva cauză implică aspecte legate de soluționarea litigiilor, altele decât cele care se află sub incidența acestui alineat, grupul special transmite OSL un raport cu privire la aceste chestiuni, precum și un raport separat cu privire la chestiunile care se află sub incidența prezentului alineat.

*Articolul 27***Atribuțiile Secretariatului**

(1) Secretariatul este însărcinat să sprijine grupurile speciale, în special în ceea ce privește aspectele juridice, istorice și procedurale ale chestiunilor tratate și să ofere servicii de secretariat și sprijin tehnic.

(2) La cererea membrilor, Secretariatul își dă concursul la soluționarea litigiilor; se poate întâmpla însă ca țările membre în curs de dezvoltare să aibă nevoie de asistență și consiliere juridică suplimentară în ceea ce privește soluționarea litigiilor. În acest scop, Secretariatul pune la dispoziția oricărei țări membre în curs de dezvoltare care solicită acest lucru, un expert juridic calificat din cadrul serviciilor de cooperare tehnică ale OMC. Acest expert ajută țara membră în curs de dezvoltare într-o manieră care să asigure păstrarea imparțialității Secretariatului.

(3) Secretariatul organizează cursuri speciale de pregătire pentru membrii interesați, referitoare la prezentele proceduri și la practicile de soluționare a litigiilor, astfel încât experții țărilor membre să fie mai bine informați în acest domeniu.

▼B*APENDICELE 1***ACORDURI VIZATE PRIN ÎNȚELEGERE**

- A. Acord de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului
- B. Acorduri comerciale multilaterale
 - Anexa 1A: Acordurile multilaterale privind comerțul cu mărfuri
 - Anexa 1B: Acordul General privind Comerțul cu Servicii
 - Anexa 1C: Acordul privind aspectele legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală
 - Anexa 2: Înțelegerea privind regulile și procedurile de soluționare a litigiilor
- C. Acorduri comerciale plurilaterale
 - Anexa 4: Acorduri privind comerțul cu aeronave civile
 - Acord privind achizițiile publice
 - Acord internațional privind produsele lactate
 - Acord internațional privind carnea de vită

Aplicarea prezentei înțelegeri la acordurile comerciale plurilaterale depinde de adoptarea, de către părțile la fiecare dintre acorduri, a unei decizii stabilind condițiile de aplicare a înțelegerii la acordul respectiv, inclusiv orice regulă sau procedură specială sau suplimentară de inclus în apendicele 2, astfel cum ea este notificată la OSL.

APENDICELE 2

**REGULI ȘI PROCEDURI SPECIALE SAU SUPLIMENTARE
CONȚINUTE ÎN ACORDURILE VIZATE**

Acord	Reguli și proceduri
Acord privind aplicarea măsurilor sanitare și fitosanitare	11.2
Acord privind produsele textile și confecțiile	2.14, 2.21, 4.4, 5.2, 5.4, 5.6, 6.9, 6.10, 6.11, 8.1 la 8.12
Acord privind barierele tehnice în calea comerțului	14.2 la 14.4, anexa 2
Acord privind aplicarea articolului VI al GATT 1994	17.4 la 17.7
Acord privind aplicarea articolului VII al GATT 1994	19.3 la 19.5, anexa II.2 (f), 3, 9, 21
Acord privind subvențiile și măsurile compensatorii	4.2 la 4.12, 6.6, 7.2 la 7.10, 8.5, nota de subsol 35, 24.4, 27.7, anexa V
Acordul general privind comerțul cu servicii	XXII:3, XXIII:3
Anexa privind serviciile financiare	4
Anexa privind serviciile de transport aerian	4
Decizia privind unele proceduri de soluționare a litigiilor pentru GATS	1 la 5

Lista regulilor și procedurilor cuprinse în prezentul apendice conține dispoziții dintre care numai o parte poate fi pertinentă în acest context.

Reguli sau proceduri speciale sau suplimentare conținute în acordurile comerciale plurilaterale, astfel cum sunt stabilite de organele competente ale fiecărui acord și notificate la OSL.

APENDICELE 3

PROCEDURI DE LUCRU

1. În desfășurarea lucrărilor sale, grupul special urmează prevederile relevante din prezenta înțelegere. În plus, se aplică procedurile de lucru de mai jos.
2. Grupul special se întrunește în ședință cu ușile închise. Părțile aflate în litigiu și părțile interesate asistă la reuniuni numai atunci când grupul special le va invita să compare în fața lui.
3. Deliberările grupului special și documentele care i-au fost prezentate rămân confidențiale. Nici o dispoziție a prezentei înțelegeri nu împiedică o parte într-un litigiu să facă publice propriile sale poziții. Membrii tratează drept confidențiale informațiile comunicate grupului special de un alt membru și pe care acest membru le-a desemnat ca atare. În cazurile în care o parte într-un litigiu înaintează grupului special o versiune confidențială a comunicărilor sale scrise, partea respectivă furnizează, de asemenea, la cererea unei țări membre, un rezumat neconfidențial al informațiilor conținute în comunicările sale care pot fi făcute publice.
4. Înainte de prima întrunire a grupului special cu părțile pe chestiuni de fond, părțile aflate în litigiu transmit grupului special comunicări scrise în care prezintă faptele în cauză și argumentele lor respective.
5. La prima sa întrunire cu părțile pe chestiuni de fond, grupul special cere părții care a introdus plângerea să-și prezinte cauza; apoi, în cursul aceleiași ședințe, partea pârâtă este invitată să își expună punctul său de vedere.
6. Toate părțile terțe care au informat OSL cu privire la interesul lor referitor la cauza respectivă, sunt invitate în scris să-și prezinte punctele de vedere în cursul unei ședințe a primei reuniuni pe chestiuni de fond a grupului special, destinată acestui scop. Toate aceste terțe părți pot fi prezente pe întreaga durată a acestei ședințe.
7. Obiecțiile sunt prezentate pe parcursul celei de-a doua reuniuni pe chestiuni de fond a grupului special. Partea pârâtă are dreptul să ia cuvântul înaintea părții reclamante. Înainte de această întrunire, părțile transmit grupului special conținutul obiecțiilor în scris.
8. Grupul special poate în orice moment să pună întrebări părților și să le ceară explicații, fie în cursul reuniunii, fie în scris.
9. Părțile în litigiu, precum și orice parte terță invitată să își expună punctul de vedere în conformitate cu articolul 10 pun la dispoziția grupului special o versiune scrisă a declarațiilor lor orale.
10. În interesul garantării unei transparențe totale, expunerile, obiecțiile și declarațiile menționate la punctele 5-9 sunt făcute în prezența părților. În plus, comunicările scrise ale fiecărei părți, inclusiv observațiile cu privire la partea descriptivă a raportului și răspunsurile la întrebările puse de grupul special, sunt puse la dispoziția celeilalte părți sau a celorlalte părți.

▼ B

11. Orice procedură suplimentară specifică grupului special.

12. Calendarul propus pentru activitatea grupului special:

- (a) Primirea primelor comunicări scrise ale părților:
 - 1. partea reclamantă: 3-6 săptămâni
 - 2. partea pârâtă: 2-3 săptămâni
- (b) Data, ora și locul primei reuniuni pe chestiuni de fond cu părțile; ședința cu părțile terțe: 1-2 săptămâni
- (c) Primirea obiecțiilor scrise ale părților: 2-3 săptămâni
- (d) Data, ora și locul celei de a doua reuniuni pe chestiuni de fond cu părțile: 1-2 săptămâni
- (e) Transmiterea către părți a părții descriptive a raportului 2-4 săptămâni
- (f) Primirea observațiilor părților cu privire la partea descriptivă a raportului: 2 săptămâni
- (g) Remiterea către părți a raportului intermediar, inclusiv a constatărilor și a concluziilor: 2-4 săptămâni
- (h) Termenul de care dispun părțile pentru a cere reexaminarea unei/unor părți din raport: 1 săptămână
- (i) Perioada prevăzută pentru reexaminare de către grupul special, inclusiv eventuale întruniri suplimentare cu părțile: 2 săptămâni
- (j) Transmiterea raportului final către părțile aflate în litigiu: 2 săptămâni
- (k) Distribuirea raportului final către membri: 3 săptămâni

Calendarul de mai sus poate fi modificat în cazul unei situații neprevăzute. Dacă este nevoie, se organizează reuniuni suplimentare cu părțile.

APENDICELE 4

GRUPURI CONSULTATIVE DE EXPERTI

Regulile și procedurile de mai jos se aplică grupurilor consultative de experți constituite în conformitate cu dispozițiile articolului 13 alineatul (2).

1. Grupurile consultative de experți se află sub autoritatea grupului special. Mandatul și procedurile lor de lucru detaliate sunt stabilite de grupul special cărui i se subordonează.
2. Participarea la lucrările grupurilor consultative de experți se limitează la persoanele care au competențe și o experiență profesională recunoscută în domeniul respectiv.
3. Nici un resortisant al părților aflate în litigiu nu poate să fie membru al unui grup consultativ de experți fără acordul comun al respectivelor părți, cu excepția unor situații excepționale în care grupul special consideră că nu este posibil să dispună în alt mod de cunoștințele științifice specializate care îi sunt necesare. Funcționarii guvernamentali ai părților aflate în litigiu nu pot fi membri ai unui grup consultativ de experți. Membrii grupurilor consultative de experți fac parte din aceste grupuri în nume propriu, și nu în calitate de reprezentanți ai unui guvern sau ai unei organizații. Guvernele și organizațiile nu le dau deci instrucțiuni în ceea ce privește chestiunile cu care grupul consultativ de experți va fi sesizat.
4. Grupurile consultative de experți pot cere informații și consultanță tehnică de la oricare sursă pe care o consideră adecvată. Înainte de a cere astfel de informații sau consultanță unei surse aflate sub jurisdicția unei țări membre, ele informează guvernul țării membre respective. Toate țările membre vor răspunde în cel mai scurt timp și complet la orice solicitare de informații prezentată de un grup consultativ de experți care va considera aceste informații drept necesare și adecvate.
5. Părțile aflate într-un litigiu au acces la toate informațiile pertinente furnizate unui grup consultativ de experți, cu excepția cazului când acestea sunt confidențiale. Informațiile confidențiale comunicate unui grup consultativ de experți nu sunt divulgate fără autorizarea oficială din partea guvernului, organizației sau persoanei care le-a furnizat. În cazurile în care aceste informații sunt cerute unui grup consultativ de experți, însă divulgarea lor de către acesta nu este autorizată, guvernul, organizația sau persoana care le-a furnizat transmite un rezumat neconfidențial al acestor informații.
6. Grupul consultativ de experți înaintează părților aflate în litigiu un proiect de raport, pentru a afla observațiile lor și a ține seama de ele, după caz, în raportul final, care este transmis și el părților aflate în litigiu atunci când este înaintat grupului special. Raportul final al grupului consultativ de experți are numai valoare consultativă.

ANEXA 3

MECANISMUL DE EXAMINARE A POLITICILOR COMERCIALE

STATELE MEMBRE CONVIN DUPĂ CUM URMEAȚĂ:

A. Obiective

- (i) Scopul Mecanismului de examinare a politicilor comerciale (denumit în continuare TPRM) este acela de a contribui la respectarea, într-o mai mare măsură, de către toate statele membre, a regulilor, a disciplinelor și a angajamentelor definite în acordurile comerciale multilaterale și, după caz, în acordurile comerciale plurilaterale, și, deci, de a facilita funcționarea sistemului comercial multilateral, permițând o mai mare transparență și o mai bună înțelegere a politicilor și a practicilor comerciale ale statelor membre. În consecință, mecanismul de examinare face posibilă aprecierea și evaluarea sistematică și colectivă a tuturor politicilor și a practicilor comerciale ale diferitelor state membre și a impactului acestora asupra funcționării sistemului comercial multilateral. Totuși, el nu este destinat să servească drept punct de pornire pentru a asigura respectarea obligațiilor specifice care decurg din acorduri, pentru proceduri de soluționare a diferendelor sau pentru a impune țărilor membre noi angajamente în materie de politici.
- (ii) Evaluarea desfășurată în cadrul mecanismului de examinare se înscrie, în măsura în care este relevant, în contextul mai larg al nevoilor economice și de dezvoltare, al politicilor și al obiectivelor statelor membre, precum și în contextul mediului extern. Totuși, funcția acestui mecanism de examinare este de a analiza impactul politicilor și a practicilor comerciale ale unei țări membre asupra sistemului comercial multilateral.

B. Transparența internă

Statele membre recunosc valoarea intrinsecă, pentru economia țărilor membre și pentru sistemul comercial multilateral, a transparenței interne la nivelul deciziilor luate de guverne în materie de politică comercială și convin să încurajeze și să promoveze o mai mare transparență în propriile lor sisteme, admițând totodată că realizarea transparenței interne trebuie asigurată prin voință proprie și ținând cont de sistemul juridic și politic al fiecărei țări membre.

C. Proceduri de examinare

- (i) Se constituie Corpul de examinare a politicilor comerciale (denumit în continuare TPRB) pentru efectuarea examinărilor de politici comerciale.
- (ii) Politicile și practicile comerciale ale tuturor statelor membre sunt supuse unei examinări periodice. Impactul diferitelor țări membre asupra funcționării sistemului comercial multilateral, definit în funcție de ponderea lor în comerțul mondial în decursul unei perioade reprezentative recente, este factorul determinant pentru a se decide frecvența examinărilor. Primele patru entități comerciale de pe listă (Comunitățile Europene considerate ca una singură) sunt supuse examinării la fiecare doi ani. Următoarele 16 fac obiectul unei examinări la fiecare patru ani, iar celelalte la fiecare șase ani, un interval mai lung putând să fie fixat pentru țările membre cel mai puțin dezvoltate. Se înțelege că examinarea entităților având o politică externă comună care se aplică la mai mult de un stat membru se va referi la toate acele elemente de politică privind comerțul, inclusiv la politicile și practicile relevante ale fiecărui stat membru implicat. În mod excepțional, în cazul unor schimbări în politica sau practicile comerciale ale unui stat membru, care ar avea repercusiuni majore asupra partenerilor săi comerciali, TPRB poate să solicite acestui stat membru, după consultări, să devanseze următoarea examinare.
- (iii) Dezbaterile din cadrul reuniunilor TPRB se concentrează pe obiectivele enunțate la litera A. Aceste dezbateri se axează pe politicile și practicile comerciale ale țării membre, care fac obiectul evaluării în cadrul mecanismului de examinare.

▼ B

- (iv) TPRB elaborează un plan de bază pentru coordonarea examinărilor. Totodată, el poate să dezbată și să ia notă de rapoartele actualizate ale țărilor membre. TPRB stabilește în fiecare an un program de examinări, după consultări cu țările membre direct implicate. În funcție de părerile și cu acordul statului membru sau al statelor membre a căror politică este examinată, președintele poate alege prezentatori care propun, acționând în nume personal, subiectul în dezbaterile din cadrul TPRB.
- (v) În lucrările sale, TPRB are la dispoziție următoarea documentație:
- (a) un raport complet, despre care se face mențiune la litera D, furnizat de către statul membru sau statele membre supuse examinării;
 - (b) un raport, care trebuie elaborat de către secretariat, pe propria sa răspundere, în funcție de informațiile avute la dispoziție și de cele comunicate de țara membră sau țările membre respective. Secretariatul trebuie să solicite acesteia (acestora) lămuriri asupra politicilor și practicilor ei (lor) comerciale.
- (vi) Rapoartele elaborate de țara membră supusă examinării și de secretariat, precum și procesul verbal al reuniunii TPRB sunt publicate în cel mai scurt timp de la încheierea examinării.
- (vii) Aceste documente sunt înaintate Conferinței ministeriale, care ia notă de ele.

D. Elaborarea rapoartelor

Pentru a se ajunge la o cât mai mare transparență, fiecare stat membru prezintă, în mod regulat, un raport la TPRB. Rapoartele complete cuprind politicile și practicile comerciale ale țării membre sau țărilor membre implicate, pe baza unui model convenit, pe care îl va stabili TPRB. La început, acest model are ca bază modelul general pentru rapoartele pe țări, stabilit prin decizia din 19 iulie 1989 (BISD, 36S/406-409), modificat după cum va fi necesar, pentru a extinde domeniul de aplicare a rapoartelor la toate aspectele politicilor comerciale tratate în acordurile comerciale multilaterale care figurează în anexa 1 și, după caz, în acordurile comerciale plurilaterale. Acest model poate fi revizuit de către TPRB pe baza experienței dobândite. În intervalul dintre două examinări, statele membre prezintă rapoarte succinte atunci când intervin schimbări importante în politica lor comercială; ele pun la dispoziție, de asemenea, o actualizare anuală a informațiilor statistice după modelul convenit. Se ține cont în mod special de dificultățile pe care le au țările membre cel mai puțin dezvoltate în elaborarea rapoartelor lor. Secretariatul acordă, la cerere, asistență tehnică țărilor membre în curs de dezvoltare, în special celor mai puțin dezvoltate. Este necesară coordonarea, în cea mai mare măsură posibilă, a informațiilor oferite în rapoartele și notificările făcute în temeiul dispozițiilor acordurilor comerciale și, după caz, ale acordurilor comerciale plurilaterale.

E. Coordonarea cu dispozițiile GATT 1994 și GATS referitoare la balanța de plăți

Statele membre admit necesitatea de a reduce la minimum sarcinile guvernelor care trebuie să întreprindă și consultări aprofundate în ceea ce privește aplicarea prevederilor GATT 1994 sau ale GATS referitoare la balanța de plăți. În acest scop, după consultări cu țara sau țările membre respective și cu președintele Comitetului pentru restricții privind balanța de plăți, președintele TPRB stabilește măsurile administrative care să permită armonizarea ritmului normal de examinări ale politicilor comerciale cu calendarul de consultări privind balanța de plăți, dar nu poate amâna cu mai mult de 12 luni examinările politicilor comerciale.

F. Evaluarea mecanismului

TPRB realizează o evaluare a modului în care funcționează TPRM cel mai târziu la cinci ani după intrarea în vigoare a Acordului de constituire a OMC. Rezultatele acestei evaluări sunt prezentate la Conferința ministerială. TPRB poate realiza ulterior evaluări ale TPRM la intervalele de timp pe care și le stabilește sau la cererea Conferinței ministeriale.

▼B**G. Trecerea în revistă a evoluției mediului comercial internațional**

TPRB realizează, de asemenea, o trecere în revistă anuală a evenimentelor survenite în mediul comercial internațional care au un impact asupra sistemului comercial multilateral. Această evaluare are la bază un raport anual al directorului general, în care sunt descrise principalele activități ale OMC și sunt scoase în evidență aspectele semnificative care afectează sistemul comercial.

ACT FINAL**Cuprinzând rezultatele negocierilor comerciale multilaterale din cadrul
Rundeii Uruguay**

Marrakech, 15 aprilie 1994

1. Reprezentanții guvernelor și ai Comunităților Europene, membrii Comitetului de negocieri comerciale, întruniți pentru a finaliza negocierile comerciale multilaterale din cadrul Rundeii Uruguay, sunt de acord că Acordul de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului (denumit în prezentul act final „Acordul OMC”), declarațiile și deciziile ministeriale, precum și Înțelegerea asupra angajamentelor în domeniul serviciilor financiare, anexată la acest document, conțin rezultatele negocierilor și reprezintă o parte integrală a prezentului act final.
2. Prin semnarea prezentului act final, reprezentanții convin:
 - (a) să supună Acordul OMC autorităților competente în domeniu, în scopul aprobării sale, în conformitate cu propriile proceduri;
 - (b) să adopte declarațiile și deciziile ministeriale.
3. Reprezentanții sunt de acord că este de dorit ca Acordul OMC să fie acceptat de către toți participanții la negocierile comerciale multilaterale din cadrul Rundeii Uruguay (denumiți în continuare „participanți”), în vederea intrării sale în vigoare până la data de 1 ianuarie 1995 sau cât mai repede posibil după această dată. Până cel târziu la sfârșitul anului 1994, miniștrii se întâlnesc, în conformitate cu Declarația Ministerială de la Punta del Este, alineatul final, pentru a decide asupra aplicării pe plan internațional a rezultatelor, inclusiv asupra momentului intrării în vigoare a acestora.
4. Reprezentanții convin ca Acordul OMC să fie deschis în vederea acceptării sale în ansamblu, prin semnătură sau prin intermediul altui instrument de acceptare, tuturor participanților, în conformitate cu articolul XIV din acord. Acceptarea și intrarea în vigoare a acordului comercial plurilateral, inclus în anexa 4 din Acordul OMC, vor fi guvernate de dispozițiile respectivului acord comercial plurilateral.
5. Înainte de a accepta Acordul OMC, participanții care nu sunt părți contractante la Acordul General pentru Tarife și Comerț (GATT) trebuie să fi încheiat în prealabil negocierile de aderare la GATT și să devină părți contractante la acesta. Pentru participanții care nu sunt părți contractante la GATT în momentul încheierii actului final, listele nu sunt definitive și trebuie încheiate ulterior în scopul aderării lor la GATT și al acceptării Acordului OMC.
6. Prezentul act final, precum și textele anexate acestuia, sunt depozitate la Directorul General al PĂRȚILOR CONTRACTANTE la GATT, care furnizează prompt fiecărui participant o copie legalizată.

Adoptat la Marrakech, astăzi, cincisprezece aprilie o mie nouă sute nouăzeci și patru, într-un singur exemplar, în limbile engleză, franceză și spaniolă, fiecare text fiind autentic.

(Lista semnăturilor care vor fi incluse în tratatul pe suport de hârtie al Actului final deschis pentru semnare)

▼ B**DECIZIE PRIVIND MĂSURILE ÎN FAVOAREA ȚĂRILOR CEL MAI PUȚIN DEZVOLTATE**

MINIȘTRII,

recunoscând situația dificilă a țărilor cel mai puțin dezvoltate și nevoia de a asigura participarea lor efectivă la sistemul de comerț mondial și de a lua noi măsuri pentru a îmbunătăți oportunitățile lor comerciale,

recunoscând nevoile specifice ale țărilor cel mai puțin dezvoltate în domeniul accesului la piețe, domeniu în care accesul preferențial rămâne un mijloc esențial pentru îmbunătățirea oportunităților comerciale ale acestora,

reafirmându-și angajamentul de a aplica integral dispozițiile referitoare la țările cel mai puțin dezvoltate conținute în alineatul (2) litera (d), alineatele (6) și (8) din Decizia din 28 noiembrie 1979 privind tratamentul diferențiat și mai favorabil, reciprocitatea și participarea deplină a țărilor în curs de dezvoltare,

având în vedere angajamentul participanților, astfel cum este specificat în Declarația Ministerială de la Punta del Este, partea I secțiunea B (vii),

1. DECID că, în cazul în care acest lucru nu este deja prevăzut de către instrumentele negociate pe parcursul Rundei Uruguay și fără a aduce atingere faptului că au acceptat aceste instrumente, țările cel mai puțin dezvoltate, cât timp rămân în această categorie și chiar dacă se supun regulilor generale stabilite de instrumentele menționate anterior, își asumă angajamente și acordă concesiile doar în măsura în care acestea sunt în conformitate cu dezvoltarea lor individuală, cu nevoile lor financiare și comerciale sau cu capacitățile lor instituționale și administrative. Țărilor cel mai puțin dezvoltate li se permite să prelungească cu un an față de data de 15 aprilie 1994 perioada în care trebuie să își depună listele, în conformitate cu dispozițiile articolului XI din Acordul de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului.

2. CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

- (i) Aplicarea fără întârziere a tuturor măsurilor speciale și diferențiate adoptate în favoarea țărilor cel mai puțin dezvoltate, inclusiv cele adoptate în contextul Rundei Uruguay, se asigură, printre altele, prin examinări periodice.
- (ii) În măsura posibilităților, concesiile din cadrul clauzei națiunii celei mai favorizate referitoare la măsurile tarifare și netarifare convenite în Runda Uruguay cu privire la produsele ce prezintă un interes la export pentru țările cel mai puțin dezvoltate, pot fi aplicate în mod autonom, în avans și nu pe etape. Se analizează posibilitatea de a perfecționa în continuare SGP și alte scheme pentru produsele care prezintă un interes deosebit la export pentru țările cel mai puțin dezvoltate.
- (iii) Regulile stabilite de diferite acorduri și instrumente, precum și dispozițiile tranzitorii ale Rundei Uruguay ar trebui să fie aplicate într-un mod flexibil și care să sprijine țările cel mai puțin dezvoltate. În acest scop, se acordă o atenție deosebită preocupărilor specifice țărilor cel mai puțin dezvoltate, în cadrul consiliilor și comitetelor de resort.
- (iv) În cadrul procesului de aplicare a măsurilor de sprijin al importurilor și a altor asemenea măsuri, la care se face referire în textul GATT 1947, articolul XXXVII, alineatul (3) litera (c) și în dispozițiile corespunzătoare din GATT 1994, se acordă o atenție specială intereselor de export ale țărilor cel mai puțin dezvoltate.

▼B

- (v) Țările cel mai puțin dezvoltate trebuie să beneficieze de o asistență tehnică substanțial sporită pentru dezvoltarea, consolidarea și diversificarea producției lor și a bazei exporturilor, inclusiv a serviciilor, precum și în domeniul promovării comerțului, astfel încât aceste țări să își maximizeze beneficiile obținute de pe urma accesului liberalizat la piețe.
3. CONVIN să analizeze continuu nevoile specifice ale țărilor cel mai puțin dezvoltate și să continue să adopte măsuri pozitive, care să faciliteze extinderea posibilităților comerciale în favoarea acestor țări.

▼ B**DECLARAȚIE PRIVIND CONTRIBUȚIA ORGANIZAȚIEI MONDIALE A COMERȚULUI LA OBTINEREA UNEI MAI MARI COERENȚE A POLITICII ECONOMICE LA NIVEL MONDIAL**

1. Miniștrii recunosc faptul că globalizarea economiei mondiale a dus la interacțiuni tot mai mari între politicile economice promovate de fiecare țară în parte, inclusiv interacțiuni între aspectele structurale, macroeconomice, comerciale, financiare și de dezvoltare ale elaborării de politici economice. Sarcina armonizării acestor politici revine în primul rând guvernelor naționale, dar coerența lor la nivel internațional este un element important și de valoare, menit să sporească eficacitatea acestor politici la nivel național. Acordul la care s-a ajuns în urma Rundei Uruguay, demonstrează faptul că toate guvernele participante recunosc contribuția pe care o pot avea politicile comerciale liberale la o creștere sănătoasă și la dezvoltarea propriilor lor economii, precum și a economiei mondiale în general.

2. Funcționarea cu succes a fiecărui aspect al politicii economice contribuie la progresul altor domenii. O mai mare stabilitate a cursului de schimb, bazată pe condiții economice și financiare mai ordonate, ar trebui să contribuie la extinderea comerțului, la creșterea și dezvoltarea durabilă, precum și la corectarea dezechilibrelor externe. De asemenea, se remarcă nevoia existenței unor fluxuri adecvate de resurse financiare și de resurse pentru investiții reale în condiții preferențiale și a unor eforturi suplimentare privind rezolvarea problemei îndatorării, în scopul asigurării creșterii și dezvoltării economice. Liberalizarea comerțului reprezintă o componentă din ce în ce mai importantă a succesului programelor de ajustare pe care multe țări le aplică, deseori implicând costuri sociale de tranziție semnificative. În acest sens, miniștrii subliniază rolul Băncii Mondiale și Fondului Monetar Internațional în sprijinirea ajustării la liberalizarea comerțului, inclusiv sprijinul acordat țărilor în curs de dezvoltare importatoare nete de produse alimentare, care se confruntă cu costuri mari pe termen scurt, ca urmare a reformelor comerțului agricol.

3. Rezultatele pozitive ale Rundei Uruguay reprezintă o contribuție majoră la realizarea unor politici comerciale internaționale complementare și coerente. Rezultatele Rundei Uruguay asigură expansiunea accesului la piețe în beneficiul tuturor țărilor, ca și un cadru multilateral consolidat al disciplinelor comerciale. Acestea garantează, de asemenea, faptul că politica comercială va fi promovată într-o manieră mai transparentă și care să ia mai mult în considerare beneficiile pe care le are un mediu comercial deschis asupra competitivității interne. Sistemul comercial multilateral consolidat ce a rezultat de pe urma Rundei Uruguay poate să ofere un cadru adecvat procesului de liberalizare, să contribuie la realizarea unei supravegheri mai stricte și să asigure observarea atentă a regulilor și disciplinelor convenite în mod multilateral. Aceste îmbunătățiri semnifică faptul că politica comercială poate juca un rol mai substanțial în viitor în asigurarea coerenței procesului de elaborare a unor politici economice globale.

4. Miniștrii recunosc, totuși, că dificultățile provenind din afara sferei comerciale nu pot fi depășite prin măsurile luate numai în domeniul comercial. Miniștrii subliniază importanța pe care o au eforturile depuse în scopul perfecționării altor elemente ale procesului de elaborare de politici economice globale, pentru a completa aplicarea efectivă a rezultatelor obținute ca urmare a Rundei Uruguay.

5. Legăturile existente între diferitele aspecte ale politicii economice impun ca instituțiile internaționale cu responsabilități în fiecare din aceste domenii, să promoveze politici consecvente și care se sprijină reciproc. În acest sens, Organizația Mondială a Comerțului ar trebui să urmărească și să dezvolte cooperarea cu organizațiile internaționale responsabile de aspectele monetare și financiare, respectând în acest sens mandatul, cerințele de confidențialitate și autonomia necesară fiecărei instituții în cadrul procesului de luare a deciziilor, precum și evitând impunerea de cerințe suplimentare, interconținuate, asupra guvernelor. Miniștrii invită în continuare Directorul General al OMC să analizeze, împreună cu Directorul General al Fondului Monetar Internațional și cu Președintele Băncii Mondiale, implicațiile pe care le au responsabilitățile OMC pentru cooperarea sa cu instituțiile create prin acordul de la Bretton Woods, ca și formele pe care le poate lua o asemenea cooperare, având în vedere obținerea unei mai mari coerențe a politicii economice globale.

DECIZIE PRIVIND PROCEDURILE DE NOTIFICARE

Miniștrii decid prin prezenta să recomande Conferinței ministeriale adoptarea deciziei privind perfecționarea și revizuirea procedurilor de notificare, astfel cum sunt ele prezentate în cele ce urmează.

MEMBRII,

dorind să îmbunătățească procedurile de notificare conform Acordului de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului (denumit în continuare Acordul OMC) și astfel să contribuie la transparența politicilor comerciale ale statelor membre și la eficiența modalităților de supraveghere stabilite în acest scop,

reamintind obligațiile privind publicarea și notificarea, astfel cum decurg ele din Acordul OMC, inclusiv obligațiile asumate în condițiile protocoalelor specifice de aderare, derogare și ale altor acorduri încheiate de statele membre,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

I. Obligația generală de notificare

Statele membre își afirmă angajamentul de a-și îndeplini obligațiile referitoare la procedurile de notificare și publicare, obligații ce decurg din acordurile comerciale multilaterale și, acolo unde este cazul, din acordurile comerciale plurilaterale.

Statele membre își reafirmă angajamentele stabilite în Înțelegerea privind notificarea, consultarea, soluționarea litigiilor și supravegherea, adoptată la 28 noiembrie 1979 (BISD 26S/210). În ceea ce privește angajamentul luat în respectiva înțelegere de a notifica, în măsura în care este posibil, adoptarea de măsuri comerciale care ar putea afecta aplicarea GATT 1994, asemenea notificări trebuie să fie elaborate fără a prejudicia compatibilitate acestor măsuri față de drepturile și obligațiile care decurg din acordurile comerciale multilaterale și, acolo unde este cazul, din acordurile comerciale plurilaterale, statele membre fiind de acord să se orienteze după lista de măsuri anexată prezentei declarații. Astfel, statele membre sunt de acord că introducerea sau modificarea unor astfel de măsuri este supusă procedurilor de notificare prevăzute de înțelegerea din 1979.

II. Centralizarea notificărilor

Se va crea un registru centralizat pentru notificări, care se va afla în responsabilitatea Secretariatului. În timp ce statele membre continuă să urmeze procedurile de notificare existente, Secretariatul se asigură că registrul centralizat înregistrează informații oferite de statul membru implicat cu privire la măsura respectivă, inclusiv scopul său, aria comercială de aplicabilitate și dispoziția în baza căreia a fost notificată. Registrul centralizat va raporta înregistrările privind procedurile de notificare în funcție de fiecare stat membru și după obligații.

Registrul centralizat are un rol de informare anuală a fiecărui stat membru, în ceea ce privește obligațiile periodice de notificare la care statul membru respectiv este așteptat să răspundă pe parcursul anului următor.

Registrul centralizat atrage atenția fiecărui stat membru asupra cererilor periodice de notificare care rămân neîndeplinite.

Informațiile conținute de registrul centralizat sunt disponibile la cerere oricărui stat membru care are dreptul să primească notificarea respectivă.

▼B**III. Examinarea procedurilor și obligațiilor de notificare**

Consiliul pentru comerțul cu mărfuri recurge la examinarea procedurilor și obligațiilor de notificare, prevăzute în acordurile din anexa 1A a Acordului OMC. Examinarea se face de către un grup de lucru, lista membrilor acestui grup fiind deschisă tuturor statelor membre. Grupul este creat imediat după data intrării în vigoare a Acordului OMC.

Atribuțiile grupului de lucru sunt:

- examinarea în profunzime a tuturor obligațiilor privind procedurile de notificare existente prevăzute în acordurile din anexa 1A a Acordului OMC, având în vedere atât simplificarea, standardizarea și consolidarea acestor obligații, cât și o mai bună aplicare a acestor obligații, în conformitate cu obiectivul general referitor la îmbunătățirea transparenței politicilor comerciale ale statelor membre și a eficienței dispozitivelor de supraveghere stabilite în acest scop, dar ținând cont de nevoia unor state membre în curs de dezvoltare în ceea ce privește acordarea de asistență pentru îndeplinirea obligațiilor privind notificarea;
- elaborarea de recomandări Consiliului pentru comerțul cu mărfuri, dar nu mai târziu de doi ani de la data intrării în vigoare a Acordului OMC.

▼B*ANEXĂ***LISTA EXEMPLIFICATIVĂ ⁽¹⁾ A MĂSURILOR SUPUSE
PROCEDURILOR DE NOTIFICARE**

Taxe vamale (inclusiv domeniul de aplicare și varietatea obligațiilor, prevederile referitoare la SGP, nivelurile aplicate membrilor zonelor de liber schimb sau uniunilor vamale, alte preferințe)

Contingente tarifare și suprataxe

Restricții cantitative, inclusiv restricții voluntare la export și alte aranjamente de comercializare ordonată care afectează importurile

Alte măsuri netarifare, cum ar fi regimurile de acordare a licențelor, prescripțiile privind amestecurile și prelevările variabile

Evaluarea vamală

Regulile de origine

Achizițiile publice

Barierile tehnice

Măsurile de salvagardare

Măsurile antidumping

Măsurile compensatorii

Taxele vamale la export

Subvențiile la export, scutirile fiscale și finanțarea exporturilor în condiții preferențiale

Zonele libere, inclusiv fabricarea sub control vamal

Restricțiile la export, inclusiv restricțiile voluntare la export și alte aranjamente de comercializare ordonată

Alte tipuri de ajutoare de stat, inclusiv subvenții și scutiri fiscale

Rolul întreprinderilor comerciale de stat

Controlul schimburilor valutare în ceea ce privește importurile și exporturile

Operațiunile compensatorii efectuate la ordinul autorităților publice

Orice alte măsuri acoperite de acordurile comerciale multilaterale din Anexa 1A la Acordul OMC

⁽¹⁾ Prezenta listă nu afectează dispozițiile privind procedurile de notificare deja existente în acordurile comerciale multilaterale din anexa 1A a Acordului OMC sau, acolo unde este cazul, în acordurile comerciale plurilaterale, din anexa 4 a Acordului OMC.

▼B**DECLARAȚIE CU PRIVIRE LA RELAȚIILE DINTRE ORGANIZAȚIA MONDIALĂ A COMERȚULUI ȘI FONDUL MONETAR INTERNAȚIONAL**

MINIȘTRII,

luând act de strânsă legătură existentă între PĂRȚILE CONTRACTANTE la GATT 1947 și Fondul Monetar Internațional, precum și prevederile GATT 1947 care guvernează această relație, în special articolul XV al GATT 1947,

recunoscând dorința participanților de a fundamenta relația dintre Organizația Mondială a Comerțului și Fondul Monetar Internațional, în ceea ce privește domeniile reglementate de acordurile comerciale multilaterale din anexa 1A a Acordului OMC, pe dispozițiile care au guvernat relațiile dintre PĂRȚILE CONTRACTANTE la GATT 1947 și Fondul Monetar Internațional,

reafirmă prin prezenta declarație că legăturile dintre OMC și Fondul Monetar Internațional, în ceea ce privește domeniile reglementate de acordurile comerciale multilaterale din anexa 1A a Acordului OMC, se bazează pe dispozițiile care au guvernat legăturile dintre PĂRȚILE CONTRACTANTE la GATT 1947 și Fondul Monetar Internațional, în cazul în care nu este altfel specificat în Actul Final.

▼ B**DECIZIE CU PRIVIRE LA MĂSURILE REFERITOARE LA
POSSIBILITATEA APARIȚIEI UNOR EFECTE NEGATIVE ALE
PROGRAMULUI DE REFORMĂ ASUPRA ȚĂRILOR CEL MAI PUȚIN
DEZVOLTATE ȘI ASUPRA ȚĂRILOR ÎN CURS DE DEZVOLTARE
IMPORTATOARE NETE DE PRODUSE ALIMENTARE**

1. Miniștrii recunosc faptul că aplicarea progresivă a rezultatelor Runderi Uruguay va genera posibilități sporite de extindere a comerțului și a creșterii economice în beneficiul tuturor participanților.

2. Miniștrii recunosc faptul că, pe parcursul programului de reformă având ca scop o mai mare liberalizare a comerțului cu produse agricole, țările cel mai puțin dezvoltate și cele importatoare nete de produse alimentare ar putea fi afectate negativ, în ceea ce privește posibilitatea de a dispune de o aprovizionare adecvată cu produse alimentare de bază provenind din surse externe în conformitate cu modalități și condiții rezonabile, inclusiv dificultățile de finanțare pe termen scurt a unor niveluri normale de importuri comerciale de produse alimentare de bază.

3. Miniștrii sunt de acord să stabilească mecanisme potrivite pentru a se asigura de faptul că aplicarea rezultatelor Runderi Uruguay în comerțul cu produse agricole nu afectează negativ punerea la dispoziție de ajutor alimentar, la un nivel suficient pentru a continua furnizarea de asistență, în scopul asigurării nevoilor alimentare ale țărilor în curs de dezvoltare, în special ale țărilor cel mai puțin dezvoltate sau importatoare nete de produse alimentare. Astfel, miniștrii convin:

- (i) să revizuiască nivelul ajutorului alimentar stabilit periodic de către Comitetul pentru ajutor alimentar în conformitate cu Convenția privind ajutorul alimentar din 1986 și să inițieze negocieri în cadrul forului în măsură să stabilească un nivel al angajamentului privind ajutorul alimentar suficient de mare pentru a satisface nevoile țărilor în curs de dezvoltare pe parcursul programelor de reformă;
- (ii) să adopte o serie de orientări menite să asigure furnizarea unei cantități tot mai mari de produse alimentare de bază țărilor cel mai puțin dezvoltate și celor în curs de dezvoltare importatoare nete de produse alimentare, sub formă de donație și în condiții favorabile adecvate, în conformitate cu articolul IV al Convenției privind ajutorul alimentar 1986;
- (iii) să acorde o atenție deplină, în cadrul programelor de ajutorare, cererilor privind furnizare de asistență tehnică și financiară țărilor cel mai puțin dezvoltate și celor în curs de dezvoltare importatoare nete de produse alimentare, cu scopul de a le îmbunătăți productivitatea și infrastructura agricolă.

4. Miniștrii sunt de acord să asigure faptul că orice acord privind creditele agricole de export prevede în mod adecvat un tratament diferențiat în favoarea țărilor cel mai puțin dezvoltate și celor în curs de dezvoltare importatoare nete de produse alimentare.

5. Miniștrii recunosc faptul că, în urma Runderi Uruguay, unele țări în curs de dezvoltare pot trece prin dificultăți pe termen scurt în a finanța niveluri normale ale importurilor comerciale și că aceste țări pot fi eligibile pentru a atrage resursele instituțiilor financiare internaționale sub forma facilităților existente sau a unor facilități care urmează a fi stabilite, în contextul programelor de ajustare, pentru a rezolva asemenea dificultăți de finanțare. În acest sens, miniștrii iau la cunoștință alineatul (37) din raportul Directorului General adresat PĂRȚILOR CONTRACTANTE la GATT 1947, ca urmare a consultărilor acestuia cu Directorul General al Fondului Monetar Internațional și cu Președintele Băncii Mondiale (MTN.GNG/NG14/35).

6. Dispozițiile prezentei decizii fac obiectul unor revizuirii periodice de către Conferința Ministerială, iar evoluția acestei decizii este monitorizată, după caz, de către Comitetul pentru agricultură.

▼B**DECIZIE CU PRIVIRE LA NOTIFICAREA PRIMEI INTEGRĂRI ÎN
BAZA ARTICOLULUI 2 ALINEATUL (6) AL ACORDULUI PRIVIND
PRODUSELE TEXTILE ȘI CONFECȚIILE**

Miniștrii sunt de acord ca participanții care mențin restricții, în conformitate cu articolul 2 alineatul (1) al Acordului privind produsele textile și confecțiile, să notifice Secretariatului GATT detalii complete ale măsurilor ce urmează a fi luate, în baza articolului 2 alineatul (6) al respectivului Acord, cel târziu la 1 octombrie 1994. Secretariatul GATT distribuie aceste notificări în cel mai scurt termen celorlalți participanți, pentru informare. Aceste notificări sunt puse la dispoziția Organului de monitorizare pentru textile, atunci când va fi înființat, în scopul articolului 2 alineatul (21) al Acordului privind produsele textile și confecțiile.

▼B**DECIZIE ASUPRA PROPUNERII DE ÎNȚELEGERE PRIVIND SISTEMUL DE INFORMARE ASUPRA STANDARDELOR OMC-ISO**

Miniștrii decid să recomande Secretariatului Organizației Mondiale a Comerțului realizarea unei înțelegeri cu Organizația Internațională de Standardizare (ISO) în vederea stabilirii unui sistem de informare în cadrul căruia:

1. membrii ISONET vor transmite Centrului de Informare ISO/IEC de la Geneva, notificările la care se face referire în alineatele C și J ale Codului de bună practică pentru elaborarea, adoptarea și aplicarea standardelor, precum și anexa 3 a Acordului privind barierele tehnice în calea comerțului, astfel cum este indicat de textul acordurilor de mai sus;
2. în cadrul programelor de lucru la care se face referire în alineatul J, se vor utiliza următoarele sisteme de clasificare (alfa)numerică:
 - (a) un sistem de clasificare a standardelor, care ar permite organismelor pentru standardizare să ofere pentru fiecare standard menționat în programul de lucru un indicator (alfa)numeric corespunzător fiecărui subiect în parte;
 - (b) un sistem codificat, pe etape, care ar permite organismelor pentru standardizare să ofere pentru fiecare standard menționat în programul de lucru un indicator (alfa)numeric corespunzător etapei de elaborare a standardului respectiv. În acest sens, se disting cel puțin cinci etape de elaborare: (1) etapa în care se ia decizia de elaborare a unui standard, fără ca activitatea tehnică să înceapă; (2) etapa în care începe activitatea tehnică, însă perioada pentru elaborarea comentariilor nu a debutat; (3) etapa în care perioada de depunere a comentariilor a început, dar nu s-a încheiat încă; (4) etapa în care perioada de depunere a comentariilor s-a încheiat, însă standardul nu a fost încă adoptat; (5) etapa în care se adoptă standardul;
 - (c) un sistem de identificare cuprinzând toate standardele internaționale, care să permită organismelor pentru standardizare să atribuie fiecărui standard menționat în programul de lucru un indicator (alfa)numeric corespunzător standardului internațional folosit ca referință;
3. Centrul de Informare ISO/IEC trimite Secretariatului în cel mai scurt termen copii ale fiecărei notificări la care se face referire la alineatul C al Codului de bună practică;
4. Centrul de Informare ISO/IEC publică periodic informațiile primite, referitoare la notificările care îi sunt adresate în conformitate cu alineatul C și J ale Codului de bună practică; această publicație, pentru care se poate cere o redevență rezonabilă, este difuzată tuturor membrilor ISONET și, prin intermediul Secretariatului, membrilor OMC.

▼B**DECIZIE PRIVIND REVIZUIREA PUBLICAȚIEI CENTRULUI COMUN
DE INFORMARE ISO/IEC**

Miniștrii decid ca, în conformitate cu articolul 13 alineatul (1) al Acordului privind barierele tehnice în calea comerțului, din anexa 1A a Acordului OMC, Comitetul pentru barierele tehnice în calea comerțului, stabilit în baza respectivului acord, să revizuiască, fără a prejudicia procedurile privind consultările și soluționarea litigiilor, cel puțin o dată pe an, publicația Centrului de Informare ISO/IEC și, în mod special, informațiile primite în conformitate cu Codul de buna practică pentru elaborarea, adoptarea și aplicarea standardelor, prevăzut în anexa 3 la acord, în scopul de a acorda membrilor posibilitatea discutării oricărei probleme referitoare la respectivul Cod.

Secretariatul furnizează o listă pentru fiecare stat membru privind organismele de standardizare care au acceptat Codul, precum și o listă a tuturor organismelor de standardizare care au acceptat sau au denunțat Codul în perioada care a urmat ultimei revizuiți a acestuia, în scopul de a facilita discuțiile dintre membri.

Secretariatul distribuie, de asemenea, membrilor, copii ale notificărilor primite de la Centrul de Informare ISO/IEC.

▼B

DECIZIE PRIVIND MĂSURILE ÎMPOTRIVA ELUDĂRII

MINIȘTRII,

luând act de faptul că, deși problema eludării măsurilor antidumping a făcut obiectul negocierilor care au precedat Acordul cu privire la aplicarea articolului VI GATT 1994, negociatorii nu au reușit să cadă de acord asupra unui text precis,

conștienți de faptul că este de dorit să se aplice reguli uniforme în acest domeniu cât mai repede posibil,

decid să supună această problemă soluționării Comitetului pentru practicile antidumping, creat în baza acordului.

▼B

**DECIZIE ASUPRA EXAMINĂRII PREVĂZUTE DE ARTICOLUL 17
ALINEATUL (6) DIN ACORDUL PRIVIND APLICAREA
ARTICOLULUI VI AL ACORDULUI GENERAL PENTRU TARIFE ȘI
COMERȚ 1994**

Miniștrii decid după cum urmează:

Criteriul de examinare prevăzut la articolul 17 alineatul (6) al Acordului privind aplicarea articolului VI al GATT 1994, este reexaminat după o perioadă de trei ani, pentru a analiza dacă este susceptibil de aplicare generală.

▼B

**DECLARAȚIE ASUPRA PROCEDURII DE SOLUȚIONARE A
LITIGIILOR ÎN CONFORMITATE CU ACORDUL PRIVIND
APLICAREA ARTICOLULUI VI DIN ACORDUL GENERAL PENTRU
TARIFE ȘI COMERȚ 1994 SAU DIN ACORDUL PRIVIND
SUBVENȚIILE ȘI MĂSURILE COMPENSATORII, PARTEA A V-A**

Miniștrii recunosc, în ceea ce privește soluționarea litigiilor în conformitate cu Acordul privind aplicarea articolului VI din GATT 1994 sau partea a V-a din Acordul privind subvențiile și măsurile compensatorii, nevoia de a asigura coerența soluționării litigiilor ce rezultă din aplicarea măsurilor antidumping și compensatorii.

▼B**DECIZIE PRIVIND CAZURILE ÎN CARE AUTORITĂȚILE VAMALE
AU MOTIVE DE ÎNDOIALĂ ASUPRA REALITĂȚII ȘI ACURATEȚEI
VALORII DECLARATE ÎN VAMĂ**

Miniștrii invită Comitetul de evaluare vamală, creat în conformitate cu Acordul pentru aplicarea articolului VI al GATT 1994, să adopte următoarea decizie:

COMITETUL DE EVALUARE VAMALĂ,

reafirmând faptul că valoarea de tranzacționare este baza inițială pentru determinarea valorii, în conformitate cu Acordul pentru aplicarea articolului VII GATT 1994 (denumit în continuare „Acordul”),

recunoscând faptul că autoritatea vamală se poate găsi în situația de a se îndoii de realitatea sau de acuratețea anumitor documente oferite de comercianți, în vederea demonstrării valorii declarate,

subliniind faptul că, în aceste condiții, autoritatea vamală nu trebuie să prejudicieze interesele comerciale legitime ale comercianților,

luând în considerare articolul 17 din acord, alineatul (6) al anexei III la acord, precum și deciziile în domeniu ale Comitetului tehnic de evaluare vamală,

DECIDE DUPĂ CUM URMEAZĂ:

1. În cazul în care se prezintă o declarație și în cazul în care autoritatea vamală are motive să se îndoiască de realitatea și acuratețea unor anumite informații sau documente oferite în sprijinul respectivei declarații, autoritatea vamală are dreptul să ceară importatorului să ofere explicații suplimentare, inclusiv documente sau alte probe, pentru a demonstra că valoarea declarată reprezintă suma totală reală plătită sau de plătit pentru mărfurile importate, ajustată în conformitate cu prevederilor articolului 8. În cazul în care, după ce a primit informații suplimentare sau în absența unui răspuns, autoritatea vamală are în continuare îndoieli asupra realității sau acurateții valorii declarate, poate considera că, având în vedere prevederile articolului 11, valoarea în vamă a mărfurilor importate nu poate fi determinată în conformitate cu prevederilor articolului 1. Înainte de a lua decizia finală, autoritatea vamală comunică importatorului, în scris dacă se cere astfel, motivele pentru care se îndoiește de realitatea sau de acuratețea anumitor informații sau documente oferite, iar importatorului i se oferă posibilitatea rezonabilă de răspuns. În cazul în care se ia o decizie finală, autoritatea vamală comunică importatorului, în scris, decizia și motivele pe care se bazează.

2. În aplicarea acordului, orice membru poate să acorde asistență altui membru, în condiții convenite de comun acord.

▼B**DECIZIE ASUPRA TEXTELOR REFERITOARE LA VALOAREA MINIMĂ ȘI LA IMPORTURILE ÎN CARE SUNT IMPLICAȚI AGENȚI, DISTRIBUITORI ȘI CONCESIONARI EXCLUSIVI**

Miniștrii decid ca textele de mai jos să fie supuse spre adoptare Comitetului de evaluare vamală, creat în conformitate cu Acordul de aplicare a articolului VII al GATT 1994.

I

În cazul în care o țară în curs de dezvoltare își rezervă dreptul de a păstra valorile minime stabilite în mod oficial, în conformitate cu alineatul (2) din anexa III și demonstrează motive întemeiate pentru a apela la aceste măsuri, Comitetul examinează cu înțelegere cererea ce i-a fost prezentată în acest scop.

În cazul în care este acceptată o rezervă, termenii și condițiile la care se face referire la alineatul (2) din anexa III iau în considerare gradul de dezvoltare, nevoile financiare și comerciale ale respectivei țări în curs de dezvoltare.

II

1. Un număr însemnat de țări în curs de dezvoltare sunt îngrijorate de faptul că pot apărea probleme de evaluare a importurilor în care sunt implicați agenți, distribuitori și concesionari exclusivi. În conformitate cu articolul 20 alineatul (1), țările membre în curs de dezvoltare pot amâna aplicarea prezentului acord cu până la cinci ani. În aceste condiții, membrii în curs de dezvoltare care apelează la această prevedere, pot utiliza această amânare pentru a realiza studii potrivite și pentru a lua măsurile necesare facilitării aplicării.

2. Având în vedere cele de mai sus, Comitetul recomandă Consiliului pentru cooperare vamală să asiste țările membre în curs de dezvoltare, în conformitate cu dispozițiile din anexa II, să elaboreze studii în domenii identificate ca fiind de natură a pune probleme, inclusiv cele legate de importurile care implică agenți, distribuitori și concesionari exclusivi.

▼B**DECIZIE ASUPRA ARANJAMENTELOR INSTITUȚIONALE PRIVIND
ACORDUL GENERAL PRIVIND COMERȚUL CU SERVICII**

Miniștrii decid să recomande Consiliului pentru comerțul cu servicii să adopte la prima sa întrunire următoarea decizie privind organismele subsidiare.

CONSILIUL PENTRU COMERȚUL CU SERVICII,

acționând în conformitate cu articolul XXIV pentru a facilita aplicarea și promovarea în continuare a obiectivelor Acordului General privind Comerțul cu Servicii,

DECIDE DUPĂ CUM URMEAZĂ:

1. Orice organism subsidiar pe care Consiliul îl poate înființa trimite Consiliului rapoarte anuale sau mai frecvente, în cazul în care este necesar. Fiecare asemenea organism își stabilește propriul regulament de ordine interioară și poate să creeze propriile organe subsidiare, în cazul în care este necesar.
2. Orice comitet sectorial îndeplinește atribuțiile pe care i le dă Consiliul și oferă membrilor posibilitatea de a se consulta asupra oricărei chestiuni în materie de comerț cu servicii în sectorul respectiv și în materie de aplicare a anexei sectoriale relevante. Asemenea atribuții includ:
 - (a) analiza și supravegherea continuă a modului de aplicare a acordului în ceea ce privește sectorul vizat;
 - (b) formularea de propuneri sau recomandări pentru Consiliu, în legătură cu orice problemă legată de comerț în respectivul sector;
 - (c) în cazul în care există o anexă privind sectorul respectiv, să examineze propunerile privind amendarea anexei sectoriale și să formuleze recomandări adecvate Consiliului;
 - (d) furnizarea unui cadru pentru discuții tehnice, în scopul realizării de studii asupra măsurilor luate de membri și examinării oricăror altor probleme tehnice care afectează comerțul cu servicii în respectivul sector;
 - (e) furnizarea de asistență tehnică țărilor membre în curs de dezvoltare și țărilor în curs de dezvoltare care negociază aderarea la Acordul OMC, în legătură cu îndeplinirea obligațiilor și cu alte măsuri care afectează comerțul cu servicii în sectorul respectiv;
 - (f) cooperarea cu orice alte organisme subsidiare înființate în conformitate cu Acordul General privind Comerțul cu Servicii sau cu orice alte organizații internaționale active în respectivul sector.
3. Prin prezenta se instituie Comitetul pentru comerțul cu servicii financiare, care are atribuțiile enumerate la alineatul (2).

▼B**DECIZIE ASUPRA PROCEDURILOR PRIVIND SOLUȚIONAREA
LITIGIILOR ÎN CADRUL ACORDULUI GENERAL PRIVIND
COMERȚUL CU SERVICII**

Miniștrii decid să recomande Consiliului pentru comerțul cu servicii ca, la prima sa întrunire, să adopte următoarea decizie.

CONSILIUL PENTRU COMERȚUL CU SERVICII,

luând în considerare natura specifică a obligațiilor și angajamentelor acordului, precum și a comerțului cu servicii, având în vedere procedura privind soluționarea litigiilor prevăzută la articolele XXII și XXIII,

DECIDE DUPĂ CUM URMEAZĂ:

1. Se va stabili o listă a persoanelor care vor face parte din grupurile speciale care să ajute în procesul de selecție a membrilor acestor grupuri.
2. În acest scop, membrii pot sugera persoane care posedă calificările la care se face referire la alineatul (3), care ar putea fi incluse pe listă și prezintă un *curriculum vitae* cuprinzând, după caz, cunoștințele specializate în anumite domenii.
3. Grupurile speciale sunt formate din persoane calificate care lucrează sau nu în cadrul guvernelor naționale, care au experiență în domenii legate de Acordul General privind Comerțul cu Servicii și de comerțul cu servicii, inclusiv probleme conexe de reglementare. Membrii grupurilor speciale trebuie să acționeze în nume propriu și nu ca reprezentanți ai unor guverne sau organizații.
4. Grupurile speciale stabilite pentru soluționarea litigiilor referitoare la probleme sectoriale sunt compuse din persoane care dețin cunoștințele specializate necesare în sectoarele de servicii specifice.
5. Secretariatul păstrează lista persoanelor care pot forma grupurile speciale și elaborează proceduri pentru gestionarea acestora, în consultare cu președintele Consiliului.

▼B

DECIZIE CU PRIVIRE LA COMERȚUL CU SERVICII ȘI MEDIUL ÎNCONJURĂTOR

Miniștrii decid să recomande Consiliului pentru comerțul cu servicii ca, la prima sa întrunire, să adopte următoarea decizie.

CONSILIUL PENTRU COMERȚUL CU SERVICII,

recunoscând faptul că măsurile necesare protejării mediului înconjurător pot intra în conflict cu dispozițiile acordului,

luând act de faptul că, deoarece măsurile necesare protejării mediului înconjurător au, în general, ca obiectiv protecția sănătății sau a vieții oamenilor, animalelor sau conservarea plantelor, nu este necesar să se prevadă alte dispoziții decât cele ale articolului XIV litera (b),

DECIDE DUPĂ CUM URMEAZĂ:

1. Să invite Comitetul pentru comerț și mediu înconjurător să examineze relația dintre comerțul cu servicii și mediul înconjurător, inclusiv problema dezvoltării durabile și să întocmească un raport, care să conțină și recomandări dacă este cazul, pentru a stabili dacă sunt necesare modificări ale articolului XIV al acordului care să țină seama de astfel de măsuri.
2. Comitetul raportează rezultatele activității sale la prima întrunire bienală a Conferinței Ministeriale, după intrarea în vigoare a Acordului de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului.

▼B**DECIZIE PRIVIND NEGOCIERILE REFERITOARE LA CIRCULAȚIA
PERSOANELOR FIZICE**

MINIȘTRII

luând act de angajamentele care rezultă din negocierile în cadrul Rundei Uruguay asupra circulației persoanelor fizice în scopul furnizării de servicii,

ținând cont de obiectivele Acordului general privind Comerțul cu Servicii, inclusiv participarea tot mai activă a țărilor în curs de dezvoltare la comerțul cu servicii și extinderea exporturilor lor de servicii,

recunoscând importanța obținerii unui nivel mai ridicat al angajamentelor cu privire la circulația persoanelor fizice, pentru a se realiza o echilibrare a beneficiilor în cadrul Acordului General privind Comerțul cu Servicii,

DECID DUPĂ CUM URMEAZĂ:

1. Negocierile privind liberalizarea în continuare a circulației persoanelor fizice în scopul furnizării de servicii vor continua după încheierea Rundei Uruguay, pentru a se obține un nivel mai ridicat al angajamentelor asumate de participanții la Acordul General privind Comerțul cu Servicii.
2. Se constituie un Grup de negociere pentru circulația persoanelor fizice, care să poarte negocierile. Grupul își stabilește propriile proceduri și raportează periodic Consiliului pentru comerțul cu servicii.
3. Grupul de negociere se întâlnește pentru prima dată cel târziu până la 16 mai 1994. El încheie aceste negocieri și finalizează un raport în termen de cel mult șase luni de la intrarea în vigoare a Acordului de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului.
4. Angajamentele care rezultă în urma acestor negocieri sunt incluse în listele membrilor pentru angajamente specifice.

DECIZIE PRIVIND SERVICIILE FINANCIARE

MINIȘTRII,

luând act de faptul că angajamentele înscrise pe listele participanților în domeniul serviciilor financiare la încheierea Rundei Uruguay intră în vigoare pe baza clauzei națiunii celei mai favorizate în același moment cu intrarea în vigoare a Acordului de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului (denumit în continuare „Acordul OMC”),

DECID DUPĂ CUM URMEAZĂ:

1. La încheierea unei perioade ce nu trebuie să depășească șase luni de la intrarea în vigoare a Acordului OMC, statele membre pot să îl îmbunătățească, să îl modifice sau să își retragă angajamentele asumate în acest domeniu fără a oferi compensații, având în vedere dispozițiile prevăzute la articolul XXI din Acordul General privind Comerțul cu Servicii. În același timp, statele membre își vor finaliza poziția față de exceptările la clauza națiunii celei mai favorizate în acest sector, fără a aduce atingere dispozițiilor din anexa cu privire la exceptările prevăzute la articolul II. Începând cu data intrării în vigoare a Acordului OMC și până la terminarea perioadei susmenționate, exceptările enumerate în anexa cu privire la exceptările de la obligațiile prevăzute la articolul II care sunt condiționate de nivelul angajamentelor asumate de ceilalți participanți sau de exceptările altor participanți nu se aplică.

2. Comitetul pentru comerțul cu servicii financiare monitorizează evoluția negocierilor desfășurate în conformitate cu termenii prezentei decizii și supune un raport Consiliului pentru comerțul cu servicii, cel mai târziu în patru luni de la data intrării în vigoare a Acordului OMC.

DECIZIE PRIVIND NEGOCIERILE ASUPRA SERVICIILOR DE TRANSPORT MARITIM

MINIȘTRII,

luând act de faptul că angajamentele asumate de participanți în domeniul serviciilor de transport maritim la încheierea Runderi Uruguay intră în vigoare pe baza acordării clauzei națiunii celei mai favorizate, în același timp cu data intrării în vigoare a Acordului de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului (denumit în continuare „Acordul OMC”),

DECID DUPĂ CUM URMEAZĂ:

1. Să fie inițiate negocieri, la care participarea să fie voluntară, cu privire la sectorul serviciilor de transport maritim, în cadrul Acordului General privind Comerțul cu Servicii. Negocierile au un domeniu de aplicare general, urmărind realizarea unor angajamente în domeniul transporturilor maritime internaționale, al serviciilor auxiliare, precum și cu privire la accesul și utilizarea facilităților portuare, care să ducă la eliminarea restricțiilor într-o perioadă de timp determinată.

2. Se constituie un Grup de negociere pentru servicii de transport maritim (denumit în continuare „GNSTM”), având sarcina de a îndeplini acest mandat. GNSTM raportează periodic cu privire la stadiul acestor negocieri.

3. Negocierile în cadrul GNSTM sunt deschise tuturor guvernelor și Comunităților Europene care își anunță intenția de participare. Până la data prezentei decizii și-au anunțat intenția de a participa la negocieri, următoarele țări:

Argentina, Canada, Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, Coreea, Elveția, Filipine, Finlanda, Hong-Kong, Islanda, Indonezia, Malaiezia, Mexic, Noua Zeelandă, Norvegia, Polonia, România, Singapore, Statele Unite ale Americii, Suedia, Tailanda și Turcia.

Notificările ulterioare referitoare la intenția de participare sunt adresate depozitarului Acordului OMC.

4. GNSTM organizează prima sesiune de negocieri până la cel târziu 16 mai 1994. El încheie aceste negocieri și realizează un raport final nu mai târziu de luna iunie 1996. Raportul final al GNSTM include data la care urmează să fie aplicate rezultatele acestor negocieri.

5. Până la încheierea negocierilor, aplicarea în acest sector a prevederilor articolului II și ale alineatelor (1) și (2) ale anexei privind exceptările de la obligațiile articolului II, este suspendată, nefiind necesară enumerarea exceptărilor în conformitate cu clauza națiunii celei mai favorizate. La încheierea negocierilor, statele membre pot îmbunătăți, modifica sau retrage orice angajament asumat în acest domeniu pe parcursul Runderi Uruguay, fără a oferi compensații, fără a aduce atingere prevederilor articolului XXI. În același timp, statele membre își finalizează pozițiile referitoare la exceptările clauzei națiunii celei mai favorizate în acest sector, fără a aduce atingere dispozițiilor din anexa privind exceptările de la obligațiile articolului II. În cazul în care negocierile nu conduc la nici un rezultat, Consiliul pentru comerțul cu servicii decide dacă va continua negocierile conform acestui mandat.

6. Orice angajament care rezultă de pe urma negocierilor, inclusiv data intrării în vigoare, este înscris în listele anexate Acordului General privind Comerțul cu Servicii și se supune tuturor dispozițiilor acordului.

▼B

7. Începând cu data prezentei decizii și până la data aplicării, stabilită în conformitate cu alineatul (4), este de la sine înțeles faptul că participanții nu aplică nici o măsură de natură să afecteze comerțul cu servicii de transport maritim decât ca răspuns la măsurile aplicate de alte țări cu scopul de a menține sau extinde libertatea de a furniza servicii de transport maritim sau de natură să amelioreze poziția la negocieri.

8. Aplicarea alineatului (7) face obiectul supravegherii de către GNSTM. Orice participant poate aduce în atenția GNSTM orice acțiune sau omisiune pe care o consideră relevantă pentru îndeplinirea dispozițiilor alineatului (7). Se consideră că astfel de notificări au fost înaintate GNSTM în momentul primirii lor de către Secretariat.

DECIZIE PRIVIND NEGOCIERILE ASUPRA TELECOMUNICAȚIILOR DE BAZĂ

MINIȘTRII DECID DUPĂ CUM URMEAZĂ:

1. Participarea la negocieri este deschisă tuturor membrilor care doresc, având scopul declarat de a liberaliza treptat comerțul cu servicii și rețele de transport în domeniul telecomunicațiilor (denumite în continuare „telecomunicații de bază”), în cadrul Acordului General privind Comerțul cu Servicii.

2. Fără a aduce atingere rezultatelor, negocierile au un domeniu de aplicare generală, fără ca vreo formă de telecomunicații de bază să fie exclusă *a priori*.

3. Se constituie un Grup de negociere pentru telecomunicațiile de bază (denumit în continuare „GNTB”) cu rolul de a îndeplini acest mandat. Acest grup raportează periodic asupra stadiului negocierilor.

4. Negocierile în cadrul GNTB vor fi deschise tuturor guvernelor și Comunităților Europene care își anunță intenția de a participa. Până în prezent, și-au anunțat intenția de a participa la negocieri următoarele state:

Australia, Austria, Canada, Chile, Cipru, Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, Coreea, Elveția, Finlanda, Hong-Kong, Japonia, Mexic, Norvegia, Noua Zeelandă, Slovacia, Statele Unite ale Americii, Suedia, Turcia, Ungaria.

Notificările ulterioare asupra intenției de a participa vor fi adresate depozitarului Acordului de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului.

5. GNTB organizează prima rundă de negocieri până cel târziu la 16 mai 1994. El finalizează aceste negocieri și elaborează un raport final nu mai târziu de 30 aprilie 1996. Raportul final al GNTB include data la care vor fi aplicate rezultatele acestor negocieri.

6. Orice angajamente asumate în cadrul acestor negocieri, inclusiv data intrării în vigoare, sunt incluse în listele anexate la Acordul General privind Comerțul cu Servicii și se supun dispozițiilor Acordului.

7. Începând cu data prezentei decizii și până la data aplicării, stabilită în conformitate cu alineatul (5), este de la sine înțeles faptul că nici un participant nu aplică nici o măsură de natură să afecteze comerțul cu telecomunicații de bază și având ca scop îmbunătățirea poziției sale la negocieri. Este de la sine înțeles faptul că această dispoziție nu împiedică respectarea acordurilor comerciale și guvernamentale privind serviciile de telecomunicații de bază.

8. Aplicarea alineatului (7) se face cu condiția supravegherii de către GNTB. Orice participant poate aduce în atenția GNTB orice acțiune sau omisiune pe care o consideră relevantă pentru respectarea dispozițiilor alineatului (7). Se consideră că astfel de notificări au fost înaintate la GNTB în momentul primirii lor de către Secretariat.

DECIZIE PRIVIND SERVICIILE PROFESIONALE

Miniștrii decid să recomande Consiliului pentru comerțul cu servicii adoptarea, la prima sa întrunire, a următoarei decizii.

CONSILIUL PENTRU COMERȚUL CU SERVICII,

recunoscând impactul pe care îl au măsurile legislative referitoare la calificările profesionale, standardele tehnice și licențele asupra extinderii comerțului cu servicii profesionale,

dorind să stabilească discipline multilaterale pentru a veghea ca, în cazul în care sunt asumate angajamente specifice, asemenea măsuri de reglementare să nu reprezinte bariere care nu sunt necesare în calea furnizării de servicii profesionale,

DECIDE DUPĂ CUM URMEAZĂ:

1. Programul de lucru descris la articolul VI alineatul (4), referitor la regulamentul de ordine interioară ar trebui să fie aplicat fără întârziere. În acest scop, este creat un grup de lucru pentru serviciile profesionale pentru a examina disciplinele necesare pentru a se asigura ca măsurile referitoare la cerințele în materie de calificare, standarde tehnice și dispozițiile referitoare la regimul licențelor în domeniul serviciilor profesionale, să nu constituie bariere suplimentare în calea comerțului și să prezinte un raport care să conțină recomandări.

2. Grupul de lucru face cu prioritate recomandări pentru elaborarea unor discipline multilaterale în domeniul contabilității, pentru ca angajamentele specifice să aibă efecte operaționale. În elaborarea acestor recomandări, grupul de lucru trebuie să se concentreze pe:

- (a) dezvoltarea unor discipline multilaterale referitoare la accesul pe piață, pentru a asigura că cerințele de reglementare internă: (i) sunt bazate pe criterii obiective și transparente, cum sunt competența și abilitatea de a furniza serviciul respectiv; (ii) să nu fie mai riguroase decât este necesar în asigurarea calității serviciilor, facilitând astfel liberalizarea efectivă a serviciilor de contabilitate;
- (b) utilizarea unor standarde internaționale și, pe această cale, încurajarea cooperării cu organizațiile internaționale relevante, astfel cum sunt definite în articolul VI alineatul (5) litera (b) și cu scopul de a respecta dispozițiile articolului VII alineatul (5);
- (c) facilitarea aplicării eficiente a articolului VI alineatul (6) al acordului, prin stabilirea unor orientări pentru recunoașterea calificărilor.

În elaborarea acestor discipline, grupul de lucru trebuie să ia în considerare importanța organismelor guvernamentale și neguvernamentale care reglementează serviciile profesionale.

▼B

**DECIZIE PRIVIND APLICAREA ȘI REEXAMINAREA ÎNȚELEGERII
PRIVIND REGULILE ȘI PROCEDURILE CARE GUVERNEAZĂ
SOLUȚIONAREA LITIGIILOR**

MINIȘTRII,

REAMINTIND decizia din 22 februarie 1994, în conformitate cu care regulile și procedurile GATT 1947 cu privire la soluționarea litigiilor sunt aplicabile până la data intrării în vigoare a Acordului de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului,

INVITĂ consiliile și comitetele de resort să își continue activitatea cu scopul de a rezolva orice litigiu în legătură cu care a fost introdusă o cerere de consultări anterior datei respective,

INVITĂ Conferința ministerială să facă o reexaminare completă a regulilor și procedurilor care guvernează soluționarea diferendelor în cadrul OMC, într-un termen de patru ani de la intrarea în vigoare a Acordului de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului și să ia o decizie la prima sa întrunire după finalizarea acestei reexaminări, asupra faptului dacă aceste reguli și proceduri care guvernează soluționarea litigiilor trebuie menținute, modificate sau abrogate.

▼B**ÎNȚELEGERE PRIVIND ANGAJAMENTELE REFERITOARE LA SERVICIILE FINANCIARE**

Participanții la Runda Uruguay au fost abilitați să asume angajamente specifice în domeniul serviciilor financiare, în conformitate cu Acordul General privind Comerțul cu Servicii (denumit în continuare „Acord”), pe baza unei abordări diferite față de cea prevăzută în partea a III-a a acordului. Participanții convin că această abordare poate fi aplicată dacă respectă următoarele condiții:

- (i) să nu intre în conflict cu dispozițiile acordului;
- (ii) să nu prejudicieze dreptul oricărui stat membru de a-și asuma angajamente specifice într-o listă, în conformitate cu abordarea prevăzută în partea a III-a a acordului;
- (iii) angajamentele specifice ce rezultă se aplică pe baza clauzei națiunii celei mai favorizate;
- (iv) să nu permită a se prevedea care este gradul de liberalizare pe care un membru se angajează să-l asigure în baza acordului.

Membrii interesați, pe baza negocierilor și sub rezerva respectării condițiilor și restricțiilor, acolo unde sunt specificate, au înscris în listele lor angajamente specifice, în conformitate cu abordarea de mai jos.

A. Statu quo

Toate condițiile, limitările și restricțiile prezente în angajamentele de mai jos se limitează la măsurile neconforme existente.

B. Accesul la piață*Drepturile de monopol*

1. În afara articolului VIII din acord, se aplică și următoarele dispoziții:

Fiecare stat membru indică în listele referitoare la serviciile financiare drepturile de monopol existente și se străduiește să le elimine sau să reducă domeniul lor de aplicare. În ciuda dispozițiilor alineatului (1) litera (b) din anexa la Acordul privind serviciile financiare, prezentul alineat se aplică activităților la care se face referire în alineatul (1) litera (b) punctul (iii) din anexă.

Serviciile financiare achiziționate de instituțiile publice

2. Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului XIII din acord, fiecare stat membru veghează ca furnizorii de servicii financiare din oricare alt stat membru stabiliți pe teritoriul său să beneficieze de tratamentul națiunii celei mai favorizate și de tratamentul național în ceea ce privește achizițiile de servicii financiare ale instituțiilor publice din respectivul stat membru.

Comerțul transfrontalier

3. Fiecare stat membru permite furnizorilor nerezidenți de servicii financiare să ofere pe cont propriu, printr-un intermediar sau ca intermediar, în termenii și condițiile prin care se acordă tratamentul național, următoarele servicii:

- (a) asigurarea riscurilor legate de:
 - (i) transportul maritim și transportul aerian comercial, lansarea în spațiul cosmic, încărcătura (inclusiv sateliții), asigurarea urmând să acopere toate sau unele din următoarele aspecte: mărfurile transportate, vehiculul care transportă mărfurile și orice răspundere care decurge de aici;

▼ B

- (ii) mărfurile aflate în tranzit internațional;
 - (b) reasigurarea, retrocedarea și serviciile auxiliare asigurării, în conformitate cu alineatul (5) litera (a) punctul iv din anexă;
 - (c) furnizarea și transferul de informații financiare, precum și prelucrarea datelor financiare vizate în alineatul (5) litera (a) punctul xv din anexă, precum și servicii de consultanță și alte servicii auxiliare, exclusiv intermedierea, referitoare la domeniul bancar și la alte servicii financiare, vizate în alineatul (5) litera (a) punctul xvi din anexă.
4. Fiecare stat membru permite rezidenților achiziționarea pe teritoriul oricărui alt stat membru, serviciile financiare incluse în:
- (a) alineatul (3) litera (a);
 - (b) alineatul (3) litera (b);
 - (c) alineatul (5) litera (a) punctul (v) până la punctul xvi din anexă.

Prezența comercială

5. Fiecare stat membru acordă furnizorilor de servicii financiare din oricare alt stat membru dreptul de a-și stabili sau extinde o prezență comercială pe teritoriul său, inclusiv prin intermediul achiziționării de întreprinderi existente.
6. Orice stat membru are dreptul de a impune termeni, condiții și proceduri privind autorizarea stabilirii și extinderii unei prezențe comerciale, cu condiția de a nu eluda obligațiile care decurg din alineatul (5) și de a fi consecvente cu alte obligații care decurg din acord.

Servicii financiare noi

7. Un stat membru permite furnizorilor de servicii financiare din alt stat membru, stabiliți pe teritoriul său, să ofere toate categoriile de servicii financiare noi.

Transferul și prelucrarea informațiilor

8. Nici un stat membru nu adoptă măsuri care împiedică transferul sau prelucrarea informațiilor financiare, inclusiv transferul de date cu ajutorul mijloacelor electronice, sau care, sub rezerva normelor referitoare la import în conformitate cu acordurile internaționale, împiedică transferurile de echipament, acolo unde astfel de transferuri de informații, prelucrări de informații financiare sau transferuri de echipament sunt necesare pentru desfășurarea activității curente a unui furnizor de servicii financiare. Nici o dispoziție din prezentul alineat nu limitează dreptul unui stat membru de a proteja datele personale, secretele personale și confidențialitatea datelor și conturilor personale, atât timp cât un asemenea drept nu este utilizat pentru a eluda respectarea prevederilor acordului.

Intrarea temporară a personalului

9. (a) Fiecare stat membru permite intrarea temporară pe teritoriul său a următoarelor categorii de personal angajat de un furnizor de servicii financiare, provenind din alt stat membru, care își stabilește sau are deja stabilită prezența comercială pe teritoriul respectivului stat membru:
- (i) membrii conducerii superioare care posedă informații esențiale pentru stabilirea, controlul și realizarea de servicii financiare;

▼ B

- (ii) specialiști în operarea serviciilor financiare.
- (b) Fiecare stat membru permite, în funcție de disponibilitatea personalului calificat pe teritoriul său, intrarea temporară pe teritoriul său a următoarelor categorii de personal, asociat unei prezențe comerciale a unui furnizor de servicii financiare, provenind din alt stat membru:
 - (i) specialiști din domeniul serviciilor informatizate, de telecomunicații, precum și conturi ale furnizorilor de servicii financiare;
 - (ii) specialiști în domeniul actuarial și juridic.

Măsuri nediscriminatorii

10. Fiecare stat membru se obligă să înlăture sau să limiteze orice efecte prejudiciabile semnificative pe care le-ar putea avea asupra furnizorilor de servicii financiare dintr-un alt stat membru:
 - (a) măsurile nediscriminatorii care împiedică furnizorii de servicii financiare să ofere pe teritoriul membrului respectiv, sub forma determinată de membrul respectiv, toate serviciile financiare permise de membrul respectiv;
 - (b) măsurile nediscriminatorii care limitează extinderea activităților furnizorilor de servicii financiare pe întregul teritoriu al membrului respectiv;
 - (c) măsurile luate de un membru, atunci când membrul respectiv aplică aceleași măsuri asupra furnizării de servicii bancare și de servicii legate de valori mobiliare și atunci când un furnizor de servicii financiare al oricărui alt membru își concentrează activitățile asupra oferirii de servicii legate de valori mobiliare;
 - (d) oricare alte măsuri care, cu toate că respectă dispozițiile acordului, aduc atingere capacității furnizorilor de servicii financiare ai oricărui alt stat membru de a opera, concura sau intra pe piața membrului respectiv;

cu condiția ca orice măsură conformă cu prezentul paragraf să nu constituie o discriminare față de furnizorii de servicii financiare ai membrului care ia aceste măsuri.

11. Referitor la măsurile nediscriminatorii la care se face referire în alineatul (10) literele (a) și (b), un stat membru depune eforturi să nu limiteze sau să nu restricționeze nici nivelul actual al posibilităților de piață și nici beneficiile de care se bucură deja pe teritoriul membrului respectiv furnizorii de servicii financiare ai tuturor celorlalți membri luați ca grup, cu condiția ca acest angajament să nu aibă ca efect discriminarea împotriva furnizorilor de servicii financiare ai statului membru care aplică asemenea măsuri.

C. Tratatul național

1. În conformitate cu condițiile și termenii în care se acordă tratamentul național, fiecare stat membru oferă furnizorilor de servicii financiare din oricare alt stat membru stabiliți pe teritoriul său acces la sistemele de plată și de compensație ale instituțiilor publice, precum și la facilitățile de finanțare și refinanțare oficiale disponibile în cadrul tranzacțiilor comerciale curente. Prezentul alineat nu are scopul de a oferi acces la facilitățile de creditor în ultimă instanță din statul membru respectiv.

▼B

2. În cazul în care apartenența, participarea sau accesul la organismele de reglementare autonome, bursă sau piața valorilor mobiliare și de futures, organisme de compensație sau orice alte organisme sau asociații, este solicitat de un stat membru, pentru ca furnizorii de servicii financiare din oricare alt stat membru să ofere servicii financiare în condiții egale cu furnizorii de servicii financiare ai statului membru respectiv sau, în cazul în care un stat membru oferă direct sau indirect acestor entități, privilegii sau avantaje în furnizarea de servicii financiare, statul membru respectiv se va asigura că respectivele entități acordă tratamentul național furnizorilor de servicii financiare din oricare alt membru, rezidenți pe teritoriul membrului respectiv.

D. Definiții

În sensul acestei abordări:

1. Un furnizor nerezident de servicii financiare este un furnizor de servicii financiare dintr-un stat membru, care furnizează servicii financiare pe teritoriul altui stat membru, de la un sediu situat pe teritoriul unui alt membru, indiferent dacă un asemenea furnizor de servicii financiare are sau nu o prezență comercială pe teritoriul statului membru în care este furnizat serviciul financiar.
2. Expresia „prezență comercială” înseamnă o întreprindere aflată pe teritoriul unui stat membru, care oferă servicii financiare și include filiale al căror capital este deținut total sau parțial, asociații în participațiune, societăți de persoane, persoane fizice care desfășoară activități economice în mod independent, operațiuni de franciză, sucursale, agenții, reprezentanțe sau alte forme de organizare.
3. Un serviciu financiar nou este un serviciu de natură financiară, inclusiv servicii legate de produse noi sau deja existente sau modul în care este livrat un produs, care nu este furnizat de nici un alt furnizor de servicii financiare pe teritoriul unui anumit stat membru, dar care este furnizat pe teritoriul altui stat membru.

ANEXA 4

ACORD PRIVIND ACHIZIȚIILE PUBLICE

PĂRȚILE LA PREZENTUL ACORD (numite în cele ce urmează „Părți”),

RECUNOSCÂND faptul că este nevoie de un cadru multilateral efectiv al drepturilor și obligațiilor referitoare la legi, reglementări, proceduri și practici care privesc achizițiile publice în vederea obținerii unei mai mari liberalizări și expansiuni a comerțului internațional, și a îmbunătățirii cadrului internațional pentru reglementarea comerțului mondial,

RECUNOSCÂND faptul că actele cu putere de lege, normele administrative, procedurile și practicile care privesc achizițiile publice nu ar trebui elaborate, adoptate sau aplicate produselor și serviciilor străine sau interne și furnizorilor străini și interni, în așa fel încât să ofere protecție produselor sau serviciilor interne sau furnizorilor interni și să nu facă discriminări între produsele sau serviciile străine sau între furnizorii străini,

RECUNOSCÂND faptul că este de dorit să fie promovată transparența legilor, a reglementărilor, a procedurilor și a practicilor care privesc achizițiile publice,

RECUNOSCÂND nevoia de a stabili proceduri internaționale cu privire la notificarea, consultarea, supravegherea și soluționarea litigiilor, în vederea asigurării unei aplicări corecte, prompte și efective a dispozițiilor internaționale cu privire la achizițiile publice și pentru a menține echilibrul drepturilor și a obligațiilor la cel mai înalt nivel posibil,

RECUNOSCÂND nevoia de a ține cont de nevoile de dezvoltare, financiare și comerciale ale țărilor în curs de dezvoltare, în special ale țărilor cel mai puțin dezvoltate,

DORIND, în conformitate cu articolul IX alineatul (6) litera (b) din Acordul privind achizițiile publice încheiat la 12 aprilie 1979, modificat la 2 februarie 1987, să lărgască și să îmbunătățească acordul pe bază de reciprocitate și să extindă sfera de acoperire a acordului astfel încât să includă și contractele de servicii,

DORIND să încurajeze acceptarea și aderarea la prezentul acord a guvernelor care nu fac parte din el,

ANGAJÂNDU-SE să continue negocierile în vederea îndeplinirii acestor obiective,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

*Articolul I***Domeniul de aplicare**

(1) Prezentul acord se aplică oricăror acte cu putere de lege, norme administrative, proceduri sau practici cu privire la orice achiziție făcută de entități care intră în aria de aplicare a prezentului acord, așa cum se precizează în apendicele I⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Pentru fiecare parte, apendicele I este împărțit în cinci anexe:

- Anexa 1 conține autoritățile guvernamentale centrale.
 - Anexa 2 conține autoritățile guvernamentale centrale subordonate.
 - Anexa 3 conține orice alte entități care achiziționează în conformitate cu dispozițiile prezentului acord.
 - Anexa 4 precizează serviciile, indiferent dacă figurează pe lista pozitivă sau pe cea negativă, care sunt acoperite de prezentul acord.
 - Anexa 5 precizează serviciile de construcții vizate.
- Pragurile relevante sunt precizate în anexele fiecărei părți.

▼ B

- (2) Prezentul acord se aplică achizițiilor realizate prin orice mijloc contractual, inclusiv prin cumpărare, închiriere sau leasing, cu sau fără opțiunea de a cumpăra, inclusiv orice combinație de produse sau servicii.
- (3) În cazul în care, în contextul achizițiilor vizate de prezentul acord, entitățile solicită întreprinderilor care nu sunt incluse în apendicele I să atribuie contracte în conformitate cu anumite cerințe, articolul III se aplică *mutatis mutandis* acestor cerințe.
- (4) Prezentul acord se aplică oricărui contract de achiziții având o valoare care nu este inferioară pragurilor corespunzătoare, precizate în apendicele I.

*Articolul II***Evaluarea contractelor**

- (1) Pentru implementarea prezentului acord se aplică următoarele dispoziții la stabilirea valorii contractelor ⁽¹⁾.
- (2) Evaluarea trebuie să ia în considerație toate formele de remunerare, inclusiv orice prime, onorarii, comisioane și dobânzi de încasat.
- (3) Metoda de evaluare nu trebuie să fie aleasă de către entitate și nici cantitățile de achiziționat nu trebuie scindate în nici un caz, cu intenția de a evita aplicarea prezentului acord.
- (4) În cazul în care o cerință individuală pentru o achiziție duce la atribuirea de mai mult de un contract, sau la atribuirea de contracte în părți separate, baza pentru evaluare trebuie să fie ori:
- (a) valoarea reală a contractelor succesive similare, încheiate pe parcursul anului fiscal precedent sau într-o perioadă de 12 luni și, dacă acest lucru este posibil, adaptată pentru schimbările preconizate din punctul de vedere al cantității și valorii pentru următoarele 12 luni
- sau
- (b) valoarea estimată a contractelor succesive pe parcursul anului fiscal sau în cele 12 luni care urmează contractului inițial.
- (5) În cazul contractelor de leasing sau de închiriere, de produse sau servicii, sau în cazul contractelor care nu precizează un preț total, baza pentru evaluare trebuie să fie:
- (a) în cazul contractelor pe termen fix, unde termenul lor este de 12 luni sau mai puțin, valoarea contractuală totală pentru durata lor, sau, în cazul în care termenul lor depășește 12 luni, valoarea lor totală, inclusiv valoarea reziduală estimată;
- (b) în cazul contractelor cu durata nedefinită, rata lunară înmulțită cu 48.
- În cazul în care există vreo îndoială, atunci se folosește a doua bază de evaluare, și anume (b).
- (6) În cazurile în care o achiziție preconizată presupune existența de clauze de opțiune, atunci baza de evaluare va fi valoarea totală a achiziției maxime autorizate, care include și achizițiile opționale.

*Articolul III***Tratamentul național și nediscriminarea**

- (1) Cu respectarea tuturor actelor cu putere de lege, normelor administrative, procedurilor și practicilor privitoare la achizițiile publice aflate în sfera de cuprindere a prezentului acord, fiecare parte trebuie să acorde imediat și necondiționat produselor, serviciilor și furnizorilor altor părți care oferă produse sau servicii părților, un tratament nu mai puțin favorabil decât:

⁽¹⁾ Prezentul acord se aplică oricărui contract de achiziții, pentru care valoarea este estimată ca fiind egală sau mai mare decât pragul corespunzător, în momentul publicării anunțului, în conformitate cu articolul IX.

▼B

- (a) acela acordat produselor interne, serviciilor interne și furnizorilor interni
și
- (b) acela acordat produselor, serviciilor și furnizorilor oricărei alte părți.
- (2) Cu respectarea tuturor actelor cu putere de lege, normelor administrative, procedurilor și practicilor privitoare la achizițiile publice aflate în sfera de cuprindere a prezentului acord, fiecare parte trebuie să asigure:
- (a) că entitățile sale nu trebuie să acorde unui furnizor stabilit pe plan local un tratament mai puțin favorabil decât cel acordat unui alt furnizor stabilit pe teritoriul național, pe baza gradului de control sau de participare străină la capital
și
- (b) că entitățile sale nu exercită discriminare asupra furnizorilor stabiliți pe plan local, pe criteriul țării de origine a mărfii sau serviciului care este furnizat, cu condiția ca țara de producție să fie parte la prezentul acord, în conformitate cu dispozițiile articolului IV.
- (3) Dispozițiile alineatelor (1) și (2) nu trebuie aplicate taxelor vamale și impunerilor de orice fel, colectate la importare sau în legătură cu importurile, metodei de percepere a acestor impozite și taxe, altor reglementări sau formalități de import și măsurilor afectând comerțul cu servicii, altele decât actele cu putere de lege, normelor administrative, procedurile și practicile privitoare la achizițiile publice aflate în sfera de cuprindere a prezentului acord.

*Articolul IV***Reguli privind originea**

- (1) O parte nu trebuie să aplice produselor sau serviciilor importate sau furnizate în scopul achizițiilor publice, aflate în sfera de cuprindere a prezentului acord și provenind de la alte părți, reguli de origine care sunt diferite de regulile care se aplică în desfășurarea normală a comerțului și la momentul tranzacției în cauză, importurilor sau furnizărilor acelorași produse sau servicii provenind de la aceleași părți.
- (2) Ca urmare a adoptării programului de lucru pentru armonizarea regulilor privind originea produselor ce urmează să fie pus în executare în conformitate cu Acordul privind regulile de origine, din anexa 1A a Acordului de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului (menționat în cele ce urmează ca „Acordul OMC”) și a încheierii negocierile privind comerțul cu servicii, părțile trebuie să țină cont de rezultatele celui program de lucru și de negocierile respective pentru a modifica în mod corespunzător alineatul (1).

*Articolul V***Tratament special și diferențiat pentru țările în curs de dezvoltare***Obiective*

- (1) În aplicarea și administrarea prezentului acord, părțile trebuie să țină cont în mod corespunzător, prin aplicarea dispozițiilor prezentului articol, de nevoile de dezvoltare, financiare și comerciale ale țărilor în curs de dezvoltare, în special ale țărilor cel mai puțin dezvoltate, luând în considerație necesitatea ca ele să:
- (a) își salvgardeze balanța de plăți și să își asigure un nivel adecvat al rezervelor pentru implementarea programelor de dezvoltare economică;
- (b) își promoveze crearea sau dezvoltarea ramurilor de producție naționale, incluzând dezvoltarea industriilor la scară mică și artizanale în zonele rurale sau mai puțin dezvoltate; și dezvoltarea economică a altor sectoare ale economiei;
- (c) își sprijine unitățile industriale atât timp cât acestea sunt dependente de achizițiile publice, în întregime sau în mod substanțial
și
- (d) își încurajeze dezvoltarea economică prin aranjamente regionale sau globale, cu țările în curs de dezvoltare, prezentate Conferinței ministeriale a Organizației Mondiale a Comerțului (denumită în continuare „OMC”) și care nu sunt dezaprobată de aceasta.

▼ **B**

(2) În mod consecvent cu dispozițiile prezentului acord, în pregătirea și aplicarea actelor cu putere de lege, normelor administrative și procedurilor care privesc achizițiile publice, fiecare parte trebuie să faciliteze creșterea importurilor din țările în curs de dezvoltare, având în vedere problemele deosebite ale țărilor cel mai puțin dezvoltate și ale celor aflate la niveluri reduse de dezvoltare economică.

Domeniu de aplicare

(3) În vederea asigurării posibilității țărilor în curs de dezvoltare de a adera la prezentul acord în condiții potrivite cu nevoile lor de dezvoltare, financiare și comerciale, obiectivele enumerate la alineatul (1) trebuie să fie avute în vedere în mod corespunzător pe parcursul negocierilor referitoare la achizițiile din țările în curs de dezvoltare care să fie acoperite de dispozițiile prezentului acord. În pregătirea listelor referitoare la achizițiile aflate sub incidența prevederilor prezentului acord, țările dezvoltate trebuie să depună eforturi de a include entități care achiziționează produse și servicii pe care țările în curs de dezvoltare să fie interesate să le exporte.

Excepții convenite

(4) O țară în curs de dezvoltare poate să negocieze cu alți participanți la negocierile desfășurate pe baza prezentului acord excluderi reciproc acceptabile de la regulile referitoare la tratamentul național, cu privire la anumite entități, produse sau servicii care sunt incluse în listele lor, ținând cont de condițiile deosebite ale fiecărui caz. În astfel de negocieri, considerațiile menționate în alineatul (1), de la litera (a) la litera (c) sunt avute în vedere în mod corespunzător. O țară în curs de dezvoltare participantă la aranjamentele regionale sau globale între țări în curs de dezvoltare, menționate la alineatul (1) litera (d), poate de asemenea să negocieze excepții de la listele ei, ținând cont de condițiile deosebite ale fiecărui caz, luând în considerație, *inter alia*, dispozițiile referitoare la achizițiile publice prevăzute în cadrul aranjamentelor regionale sau globale vizate și, în special, produsele sau serviciile care pot fi supuse programelor comune de dezvoltare industriale.

(5) După intrarea în vigoare a prezentului acord, o țară în curs de dezvoltare care este parte la acord poate modifica listele privind entitățile și serviciile vizate, în conformitate cu dispozițiile pentru modificarea unor astfel de liste conținute în articolul XXIV alineatul (6), având în vedere nevoile sale de dezvoltare, financiare și comerciale, ori poate să solicite Comitetului privind achizițiile publice (în cele ce urmează menționat drept „Comitetul”) să acorde excepții de la regulile cu privire la tratamentul național pentru anumite entități, produse sau servicii care sunt incluse în listele lor, având în vedere condițiile deosebite ale fiecărui caz în parte și ținând cont în mod corespunzător de dispozițiile alineatului (1) de la litera (a) la litera (c). După intrarea în vigoare a prezentului acord, o parte care este țară în curs de dezvoltare poate de asemenea să solicite Comitetului să acorde excepții pentru anumite entități, produse sau servicii care sunt incluse în listele ei în lumina participării sale la aranjamente regionale sau globale cu țări în curs de dezvoltare, având în vedere condițiile deosebite ale fiecărui caz în parte și luând în mod convenit în considerație dispozițiile alineatului (1) litera (d). Fiecare solicitare adresată Comitetului de către o țară parte în curs de dezvoltare, cu privire la modificarea unei liste, trebuie să fie însoțită de documentația relevantă cererii sau de informațiile care sunt necesare pentru examinarea problemei în cauză.

(6) Alineatele (4) și (5) trebuie aplicate *mutatis mutandis* țărilor în curs de dezvoltare care aderă la prezentul acord după intrarea lui în vigoare.

(7) Excepțiile acceptate de genul celor menționate în alineatele (4), (5) și (6) fac obiectul examinării în conformitate cu dispozițiile alineatului (14) de mai jos.

Asistența tehnică pentru părțile care sunt țări în curs de dezvoltare

(8) Fiecare parte care este țară dezvoltată oferă, la cerere, toată asistența tehnică pe care o consideră potrivită țărilor în curs de dezvoltare în rezolvarea problemelor din domeniul achizițiilor publice.

(9) Această asistență, care trebuie să fie acordată fără a se face vreo discriminare între părțile care sunt țări în curs de dezvoltare, se referă, *inter alia*, la:

— soluționarea anumitor probleme tehnice legate de atribuirea unui anumit contract

și

— orice altă problemă pe care partea care formulează solicitarea și o altă parte convin să o soluționeze în contextul acestei asistențe.

▼ B

(10) Asistența tehnică menționată în alineatele (8) și (9) include traducerea, într-o limbă oficială a OMC desemnată de către entitate, a documentației de calificare și a ofertelor făcute de furnizorii din părțile țării în curs de dezvoltare, cu excepția cazului în care părțile țării dezvoltate nu consideră traducerea ca fiind împovărătoare, și în acest caz se oferă explicația respectivă părților care sunt țări în curs de dezvoltare, ca urmare a solicitării adresate fie părților țării dezvoltate fie entităților acestora.

Centrele de informare

(11) Părțile care sunt țări dezvoltate trebuie să înființeze, individual sau în comun, centre de informare care să răspundă solicitărilor rezonabile din partea părților care sunt țări în curs de dezvoltare pentru a obține informații care se referă, *inter alia*, la acte cu putere de lege, norme administrative și practici cu privire la achizițiile publice, anunțuri de intenție publicate, adresele entităților vizate de prezentul acord, precum și natura și volumul produselor și serviciilor procurate sau care urmează să fie procurate, inclusiv informațiile disponibile despre licitații viitoare. Comitetul poate de asemenea să înființeze un centru de informare.

Tratamentul special pentru țările cel mai puțin dezvoltate

(12) Având în vedere alineatul (6) al Deciziei PĂRȚILOR CONTRACTANTE la GATT 1947 din 28 noiembrie 1979 cu privire la tratamentul diferențiat și mai favorabil, reciprocitatea și o mai mare participare a țărilor în curs de dezvoltare (BLS/D S26/203-205), un tratament special trebuie acordat țărilor cel mai puțin dezvoltate, părți la prezentul acord, și furnizorilor din aceste părți cu privire la produsele sau serviciile originare din aceste părți, în contextul oricăror măsuri generale sau specifice în favoarea părților care sunt țări în curs de dezvoltare. O parte poate de asemenea să acorde avantajele prezentului acord furnizorilor din țările cel mai puțin dezvoltate care nu sunt părți, cu privire la produsele sau serviciile care își au originea în aceste țări.

(13) Fiecare parte care este țară dezvoltată acordă, la cerere, asistența pe care o consideră potrivită ofertanților potențiali din țările cel mai puțin dezvoltate în prezentarea ofertelor lor și în selectarea produselor sau a serviciilor care ar putea prezenta interes pentru entitățile sale precum și pentru furnizorii din țările cel mai puțin dezvoltate, și de asemenea să le ofere asistență pentru a se conforma normelor tehnice și standardelor referitoare la produsele sau serviciile care fac obiectul achizițiilor preconizate.

Examinarea

(14) Comitetul examinează anual funcționarea și eficacitatea prezentului articol și, pe baza rapoartelor ce sunt înaintate de către părți, o dată la trei ani, realizează o examinare majoră în scopul evaluării efectelor sale. Ca parte a examinărilor ce au loc o dată la trei ani și în vederea obținerii unei implementări maxime a prevederilor prezentului acord, incluzând în special articolul III, și având în vedere situația de dezvoltare, financiară și comercială a țărilor în curs de dezvoltare vizate, Comitetul stabilește dacă excepțiile prevăzute în conformitate cu dispozițiile alineatelor de la (4) la (6) ale prezentului articol trebuie să fie modificate sau extinse.

(15) Pe parcursul viitoarelor runde de negocieri, în conformitate cu dispozițiile alineatului (7) al articolului XXIV, fiecare parte care este țară în curs de dezvoltare trebuie să ia în calcul posibilitatea extinderii listelor sale prin adăugarea unor noi entități și servicii, având în vedere situația sa economică, financiară și comercială.

*Articolul VI***Specificații tehnice**

(1) Specificațiile tehnice de stabilire a caracteristicilor produselor sau serviciilor ce urmează să fie achiziționate, precum calitatea, performanța, siguranța și dimensiunile, simbolurile, terminologia, împachetarea, marcarea și etichetarea, sau procesele și metodele pentru producerea lor și cerințele cu privire la procedurile de evaluare a conformității definite de entitățile contractante, nu trebuie să fie elaborate, adoptate sau aplicate în scopul, sau cu efectul, de a crea obstacole inutile în calea comerțului internațional.

▼B

- (2) Specificațiile tehnice definite de entitățile contractante trebuie, după caz:
- (a) să se refere la caracteristici de performanță mai degrabă decât la caracteristici descriptive sau de proiectare;
 - (b) să se bazeze pe standarde internaționale, atunci când acestea există; în alte situații, pe norme tehnice naționale ⁽¹⁾, pe standarde naționale recunoscute ⁽²⁾, sau coduri de construcție.
- (3) Nu trebuie să existe nici o cerință sau trimitere la o marcă sau nume comercial, brevet, modele sau tipuri specifice, ori la o anumită origine, un anumit producător sau furnizor, cu excepția cazului în care nu există o cale suficient de precisă ori de inteligibilă de a descrie cerințele referitoare la achiziții și cu condiția includerii în documentația de ofertă publică a unor formulări de genul „sau echivalent”.
- (4) Entitățile nu trebuie să solicite sau să accepte, într-o manieră în care ar putea avea ca efect înlăturarea concurenței, o consultanță care ar putea fi folosită în pregătirea specificațiilor pentru o anumită achiziție din partea unei firme care ar putea avea un interes comercial în achiziția respectivă.

*Articolul VII***Procedurile de licitație**

- (1) Fiecare parte trebuie să vegheze ca procedurile de licitație ale entităților sale să fie aplicate în mod nediscriminatoriu și să fie în conformitate cu dispozițiile articolelor VII-XVI.
- (2) Entitățile nu trebuie să furnizeze nici unui furnizor informații cu privire la o achiziție anume într-un mod care ar avea ca efect înlăturarea concurenței.
- (3) În sensul prezentului acord:
- (a) Procedurile de licitație deschise sunt acele proceduri prin care toți ofertanții interesați pot trimite o ofertă.
 - (b) Procedurile de licitație restrânse sunt acele proceduri în cadrul cărora, în conformitate cu articolul X alineatul (3) și cu alte dispoziții relevante ale prezentului acord, pot înainta oferta doar acei furnizori care au fost invitați de către entitate să facă acest lucru.
 - (c) Procedurile de negociere cu o singură sursă sunt acele proceduri prin care entitatea îi contactează pe furnizori în mod individual, numai pe baza condițiilor precizate în articolul XV.

*Articolul VIII***Calificarea furnizorilor**

În procesul calificării furnizorilor, entitățile nu trebuie să facă discriminări între furnizorii altor părți sau între furnizorii interni și furnizorii altor părți. Procedurile de calificare trebuie să respecte următoarele cerințe:

- (a) orice condiții pentru participarea la procedurile de licitație trebuie să fie publicate în timp util pentru a da posibilitatea furnizorilor interesați să inițieze și, în măsura în care acest lucru este compatibil cu derularea eficientă a procesului de achiziție, să finalizeze procedurile de calificare;

⁽¹⁾ În sensul prezentului acord, o normă tehnică este un document care prezintă caracteristici ale unui produs sau ale unui serviciu sau procese legate de ele și metode de producție, inclusiv dispozițiile administrative aplicabile cu care conformarea este obligatorie. Ea poate de asemenea să includă sau să se refere exclusiv la cerințe de terminologie, simboluri, împachetare, marcare sau etichetare așa cum se aplică ele unui produs, serviciu, proces sau metodă de producție.

⁽²⁾ În sensul prezentului acord, un standard este un document aprobat de către un organism recunoscut, care prevede, pentru o utilizare obișnuită și repetată, regulile, orientările sau caracteristicile produselor, serviciilor sau ale proceselor și a metodelor de producție referitoare la acestea, cu care conformarea nu este obligatorie. El poate de asemenea să includă sau să se refere exclusiv la cerințe privind terminologia, simbolurile, împachetarea, marcarea sau etichetarea așa cum se aplică ele unui produs, serviciu, proces sau metode de producție.

▼B

- (b) orice condiții pentru participarea la procedurile de licitație trebuie să fie limitate la acelea care sunt esențiale pentru a asigura capacitatea firmei de a îndeplini contractul în cauză. Orice condiții pentru participare solicitate de la furnizori, inclusiv garanțiile financiare, aspectele tehnice de calificare și informațiile necesare pentru stabilirea capacității financiare, comerciale și tehnice a furnizorilor, precum și verificarea calificărilor nu trebuie să fie mai puțin favorabile pentru furnizorii altor părți decât pentru furnizorii interni și nu trebuie să facă discriminări între furnizorii altor părți. Capacitatea financiară, comercială și tehnică a unui furnizor trebuie să fie judecată atât pe baza activității de afaceri globale a furnizorului, cât și pe baza activității acestuia pe teritoriul entității care face achiziția, ținând cont în mod corespunzător de relația juridică dintre organizațiile furnizoare;
- (c) procesul de calificare a furnizorilor și timpul cerut de acesta nu trebuie să fie folosite în scopul ținerii furnizorilor altor părți în afara listei de furnizori sau în scopul neluării lor în considerație pentru o anumită achiziție preconizată. Entitățile trebuie să îi recunoască drept furnizori calificați pe acei furnizori interni sau pe acei furnizori ai altor părți care întrunesc condițiile de participare la o anumită achiziție vizată. Furnizorii care solicită să participe la o anumită achiziție vizată care încă nu sunt calificați sunt de asemenea luați în considerație, cu condiția să existe timp suficient pentru a finaliza procedura de calificare;
- (d) entitățile care păstrează liste permanente de furnizori calificați trebuie să vegheze ca furnizorii să poată depune o cerere de calificare în orice moment; și ca toți furnizorii calificați care solicită acest lucru să fie incluși în listele respective într-o perioadă de timp rezonabil de scurtă;
- (e) dacă, după publicarea anunțului în conformitate cu articolul IX alineatul (1), un furnizor care încă nu este calificat solicită să participe la o achiziție preconizată, entitatea trebuie să înceapă în mod prompt procedurile în vederea calificării;
- (f) orice furnizor care a solicitat să devină furnizor calificat trebuie să fie informat de către entitățile în cauză în legătură cu decizia adoptată în acest sens. Furnizorii calificați incluși pe listele permanente de către entități trebuie de asemenea să fie notificați cu privire la desființarea unor astfel de liste, sau cu privire la eliminarea lor din cadrul acestora;
- (g) fiecare parte trebuie să vegheze:
- (i) ca fiecare entitate și diferitele sale servicii să urmeze procedură unică de calificare, cu excepția cazurilor în care există o nevoie motivată în mod corespunzător de a urma o procedură diferită;
 - (ii) să se facă eforturi pentru a reduce la minimum diferențele din procedurile de calificare dintre entități;
- (h) nimic din conținutul literelor (a)-(g) nu trebuie să împiedice excluderea oricărui furnizor pe motive de genul falimentului sau al declarațiilor false, cu condiția ca o astfel de acțiune să fie compatibilă cu tratamentul național și cu dispozițiile de nediscriminare ale prezentului acord.

*Articolul IX***Invitația de a participa la achizițiile preconizate**

- (1) În conformitate cu alineatele (2) și (3), entitățile trebuie să publice o invitație de participare pentru toate cazurile de achiziții preconizate, cu excepția celorlalte situații prevăzute la articolul XV (negociere cu o singură sursă). Anunțul trebuie să fie publicat în publicația corespunzătoare de pe lista cuprinsă în apendicele II.
- (2) Invitația de participare poate lua forma unui anunț cu privire la achiziția propusă, după cum este prevăzut la alineatul (6).
- (3) Entitățile din anexele 2 și 3 pot utiliza ca invitație de participare un anunț cu privire la o achiziție planificată, potrivit prevederilor alineatului (7), sau un anunț cu privire la sistemul de calificare, potrivit prevederilor alineatului (9).

▼ B

(4) Entitățile care utilizează un anunț cu privire la achizițiile planificate ca invitație de participare trebuie ulterior să invite toți furnizorii care și-au exprimat interesul să își confirme acest interes pe baza informațiilor care includ cel puțin informațiile prevăzute la alineatul (6).

(5) Entitățile care utilizează ca invitație de participare un anunț cu privire la sistemul de calificare trebuie să furnizeze, cu respectarea considerațiilor menționate la articolul XVIII alineatul (4) și la timp, informațiile care să permită tuturor celor care și-au exprimat un interes să aibă o șansă semnificativă de a-și evalua interesul de a participa la achiziție. Aceste informații includ informațiile conținute în anunțurile menționate la alineatele (6) și (8), în măsura în care astfel de informații sunt disponibile. Informațiile oferite unui furnizor interesat trebuie furnizate într-o formă nediscriminatorie față de alți furnizori interesați.

(6) Fiecare anunț cu privire la achiziția propusă, prevăzut la alineatul (2), trebuie să conțină următoarele informații:

- (a) natura și cantitatea, incluzând orice opțiune pentru o achiziție suplimentară și, dacă este posibil, o estimare a termenelor în care pot fi exercitate astfel de opțiuni; în cazul contractelor recurente natura și cantitatea și, dacă este posibil, o estimare a termenelor pentru anunțurile cu privire la licitațiile ulterioare pentru produsele sau serviciile ce urmează a fi procurate;
- (b) dacă procedura este deschisă sau restrictivă sau implică negocieri;
- (c) dacă este cazul, data pentru începerea livrării sau pentru finalizarea livrării de produse sau servicii;
- (d) adresa și data finală pentru înaintarea cererii pentru a primi invitația de participare la licitație sau pentru calificarea pe listele de furnizori, sau pentru a primi oferte, precum și limba sau limbile în care trebuie înaintate acestea;
- (e) adresa entității care atribuie contractul și care furnizează orice informații necesare pentru a obține caietul de sarcini și alte documente;
- (f) orice cerințe economice și tehnice, garanții financiare și informații solicitate de la furnizori;
- (g) suma și termenii de plată pentru orice sumă de plată pentru documentația de licitație
și
- (h) dacă entitatea solicită prezentarea de oferte de: achiziție, leasing, închiriere, sau mai mult de unul dintre aceste tipuri.

(7) Fiecare anunț referitor la achizițiile preconizate menționate la alineatul (3) trebuie să conțină cât mai multe din informațiile prevăzute la alineatul (6), în măsura în care sunt disponibile. Trebuie să includă în orice caz informațiile prevăzute la alineatul (8) și:

- (a) o precizare a faptului că furnizorii interesați trebuie să înștiințeze entitatea în legătură cu interesul lor cu privire la achiziție;
- (b) un punct de contact cu entitatea de la care se pot obține informații suplimentare.

(8) Pentru fiecare caz de achiziție preconizată, entitatea publică un scurt anunț într-una din limbile oficiale ale OMC. Anunțul trebuie să conțină cel puțin următoarele informații:

- (a) obiectul contractului;
- (b) limitele de timp pentru înaintarea ofertelor sau o cerere de a primi o invitație pentru a prezenta oferte

și

- (c) adresele de unde se pot solicita documentele referitoare la contracte.

▼ B

(9) În cazul procedurilor de licitație restrânsă, entitățile care țin liste permanente de furnizori calificați trebuie să publice anual într-una dintre publicațiile menționate în apendicele III un anunț referitor la următoarele:

- (a) enumerarea listelor ținute, inclusiv titlurile acestora, în legătură cu produsele sau serviciile sau cu categoriile de produse sau servicii care urmează a fi procurate prin liste;
- (b) condițiile ce trebuie să fie îndeplinite de către furnizori în vederea înscrierii lor pe aceste liste și metodele de verificare a fiecărei dintre aceste condiții de către entitatea vizată

și

- (c) perioada de valabilitate a listelor, și formalitățile pentru reînnoirea lor.

În cazul în care un astfel de anunț este utilizat ca invitație de participare în conformitate cu alineatul (3), anunțul trebuie să includă următoarele informații suplimentare:

- (a) natura produselor sau serviciilor vizate;
- (b) o precizare a faptului că anunțul constituie o invitație de participare.

Cu toate acestea, atunci când durata sistemului de calificare este de trei ani sau mai scurtă, și dacă durata sistemului este precizată clar în anunț și este de asemenea precizat clar faptul că nu se vor publica anunțuri ulterioare, este suficient să se publice anunțul o singură dată, la începutul sistemului. Un astfel de sistem nu trebuie să fie folosit într-un sens care să eludeze prevederilor prezentului acord.

(10) În cazul în care, după publicarea unei invitații de participare la orice tip de achiziție preconizată, dar înainte de termenul stabilit pentru deschiderea sau primirea ofertelor astfel cum se precizează în anunțuri sau în documentația de licitație, se dovedește necesar să se modifice sau să se republice anunțul, atunci modificarea sau anunțul republicat va fi distribuit la fel ca și documentelor originale pe care se bazează modificarea. Orice informații semnificative comunicate unui furnizor în legătură cu o anumită achiziție preconizată trebuie să fie comunicate în mod simultan oricărui altor furnizori interesați în timp util, ca să li se permită furnizorilor să ia în considerație astfel de informații și să acționeze în consecință.

(11) Entitățile trebuie să precizeze clar faptul că achiziția este de domeniul de aplicare al prezentului acord, în anunțurile prevăzute de prezentul articol sau în publicația în care apar anunțurile respective.

*Articolul X***Procedurile de selecție**

(1) Pentru a asigura o concurență internațională reală optimă în cadrul procedurilor de licitație restrânsă, pentru fiecare achiziție preconizată, entitățile trebuie să invite pentru prezentare de oferte un număr cât mai mare de furnizori interni și de furnizori ai altor părți, în conformitate cu utilizarea eficientă a sistemului de achiziții. Ele trebuie să selecteze furnizorii care să participe la procedură în mod corect și nediscriminatoriu.

(2) Entitățile care țin liste permanente de furnizori calificați pot selecta furnizorii care urmează să fie invitați să înainteze oferte dintre cei care figurează pe listele respective. Orice selecție trebuie să ofere șanse echitabile furnizorilor de pe liste.

(3) Furnizorilor care solicită să depună oferte pentru o anumită achiziție preconizată trebuie să li se permită să înainteze o ofertă și sunt luați în considerație, cu condiția ca, în cazul celor care încă nu s-au calificat, să existe timpul necesar pentru a finaliza procedura de calificare în temeiul articolelor VIII și IX. Numărul furnizorilor suplimentari cărora li se permite să participe este limitat doar de către necesitatea asigurării unei funcționări eficiente a sistemului de achiziții.

(4) Solicitățile de participare la procedurile de licitație restrânsă pot fi transmise prin telex, telegramă sau fax:.

▼B*Articolul XI***Limite de timp pentru depunerea ofertelor și livrare***Dispoziții generale*

- (1) (a) Orice limită de timp stabilită trebuie să fie adecvată astfel încât să permită furnizorilor altor părți, ca și furnizorilor interni, să își pregătească și să depună ofertele înainte de închiderea procedurilor de depunere de oferte. În stabilirea unei asemenea limite de timp, entitățile trebuie, în conformitate cu propriile lor nevoi rezonabile, să ia în calcul factori precum complexitatea achizițiilor preconizate, măsura în care se anticipează recurgerea la subcontractare precum și perioada de timp necesară în mod normal pentru a transmite ofertele prin poștă de la puncte din străinătate și de la puncte interne.
- (b) Fiecare parte trebuie să vegheze ca entitățile sale să țină cont în mod corespunzător de termenele de publicare atunci când stabilesc data finală pentru primirea ofertelor sau a cererilor pentru a fi invitați să depună oferte.

Termene

- (2) Cu excepția situațiilor prevăzute la alineatul (3),
- (a) în cadrul procedurilor deschise, termenul pentru a primi oferte nu trebuie să fie mai scurt de 40 de zile de la data publicării, menționată la articolul IX alineatul (1);
- (b) în cadrul procedurilor restrânse care nu implică utilizarea unei liste permanente de furnizori calificați, termenul pentru a înainta o cerere pentru a fi invitat să participe la licitație nu trebuie să fie mai scurt de 25 de zile de la data publicării menționată la articolul IX alineatul (1); termenul pentru primirea ofertelor nu trebuie în nici un caz să fie mai scurt de 40 de zile de la data emiterii invitației de a participa la licitație;
- (c) în cadrul procedurilor restrânse care implică utilizarea unei liste permanente de furnizori calificați, termenul pentru primirea ofertelor nu trebuie să fie mai scurt de 40 de zile de la data emiterii inițiale a invitațiilor de a participa la licitație, indiferent dacă data emiterii inițiale a invitațiilor de a participa la licitație coincide sau nu cu data publicării, prevăzută la articolul IX alineatul (1).
- (3) Termenele prevăzute la alineatul (2) pot fi reduse în situațiile prezentate mai jos:
- (a) dacă anunțul separat a fost publicat cu 40 de zile și nu mai mult de 12 luni în avans și dacă anunțul cuprinde cel puțin:
- (i) toate informațiile disponibile prevăzute la articolul IX alineatul (6);
 - (ii) informațiile prevăzute la articolul IX alineatul (8);
 - (iii) o precizare a faptului că furnizorii interesați trebuie să își exprime fața de entitate interesul cu privire la achiziție
- și
- (iv) un punct de contact cu entitatea de la care se pot obține informații suplimentare,
- termenul de 40 de zile pentru primirea ofertelor poate fi înlocuit printr-un termen suficient de lung pentru a permite depunerea de oferte valabile și care, de regulă, nu trebuie să fie mai scurt de 24 de zile, dar în orice caz nu mai scurt de 10 zile;
- (b) în cazul celei de a doua publicări și a celor ulterioare acesteia, referitoare la contracte de natură recurentă în sensul articolul IX alineatul (6), termenul de 40 de zile pentru primirea ofertelor poate fi redus la nu mai puțin de 24 de zile;
- (c) în cazul în care o stare de urgență demonstrată în mod corespunzător de către entitate face imposibil de respectat termenele în discuție, termenele prevăzute la alineatul (2) pot fi reduse, dar nu trebuie în nici un caz să fie mai scurte de 10 zile de la data publicării în conformitate cu articolul IX alineatul (1)

sau

▼B

- (d) pentru achizițiile făcute de către entitățile prezentate pe listele din anexele 2 și 3, termenul prevăzut la alineatul (2) litera (c), poate să fie fixat prin acord reciproc între entitate și furnizorii selectați. În absența acordului, entitatea poate fixa termene care trebuie să fie suficient de lungi pentru a permite depunerea de oferte valabile și trebuie în orice caz să nu fie mai scurte de 10 zile.
- (4) În conformitate cu nevoile rezonabile proprii ale entității, orice dată de livrare trebuie să țină cont de factori precum complexitatea achizițiilor preconizate, măsura în care se estimează că se va realiza o subcontractare și o apreciere realistă a timpului necesar pentru producție, de stocare și transport al produselor de la punctele de furnizare sau pentru prestarea serviciilor.

*Articolul XII***Documentația de licitație**

- (1) În cazul în care, în procedurile de licitație, o entitate permite ca ofertele să fie înaintate în mai multe limbi, una dintre acele limbi trebuie să fie una dintre limbile oficiale ale OMC.
- (2) Documentația de licitație înaintată furnizorilor trebuie să conțină toate informațiile necesare care să le permită acestora să depună oferte valabile, inclusiv informațiile care trebuie publicate în anunțul de intenție, cu excepția celor prevăzute la articolul IX alineatul (6) litera (g), precum și următoarele informații:
- (a) adresa entității la care trebuie trimise ofertele;
 - (b) adresa la care trebuie trimise cererile pentru informații suplimentare;
 - (c) limba sau limbile în care trebuie depuse ofertele și documentele de licitație;
 - (d) data limită și perioada de primire a ofertelor și perioada în care orice ofertă ar trebui să fie deschisă spre acceptare;
 - (e) persoanele autorizate să fie prezente la deschiderea ofertelor precum și data, ora și locul acestei deschideri;
 - (f) orice cerință economică și tehnică, garanții financiare și informații sau documente solicitate de la furnizori;
 - (g) o descriere completă a produselor sau serviciilor solicitate sau a oricăror cerințe inclusiv specificațiile tehnice, certificarea de conformitate cu care trebuie îndeplinite, planurile, desenele și materialele instructive necesare;
 - (h) criteriile pentru atribuirea contractului, inclusiv orice alți factori decât prețul, care trebuie luați în considerație în evaluarea ofertelor și elementele de cost care trebuie incluse în evaluarea prețurilor ofertelor, cum ar fi costurile de transport, asigurare și inspecție, iar în cazul produselor sau serviciilor altor părți, taxele vamale și alte impuneri la import, impozite și moneda în care se efectuează plata;
 - (i) modalitățile de plată;
 - (j) orice alți termeni sau condiții;
 - (k) în conformitate cu articolul XVII, termenii și condițiile, dacă există, în conformitate cu care vor fi tratate ofertele din țările care nu sunt părți la prezentul acord, dar care aplică procedurile articolului respectiv.

▼B*Comunicarea documentației de licitație de către entități*

- (3) (a) În cadrul procedurilor deschise, entitățile trebuie să expedieze documentația de licitație la solicitarea oricărui furnizor participant la procedură, și trebuie să răspundă în cel mai scurt timp la orice solicitare rezonabilă de explicații legate de acestea.
- (b) În cadrul procedurilor restrânse, entitățile trebuie să expedieze documentația de licitație la cererea oricărui furnizor care solicită să participe, și trebuie să răspundă în cel mai scurt timp la orice solicitare rezonabilă de explicații legate de acestea.
- (c) Entitățile trebuie să răspundă în cel mai scurt timp la orice solicitare rezonabilă de informații relevante privind licitația, care vine din partea unui furnizor care participă la procedura de licitație, cu condiția ca astfel de informații să nu îi ofere acelui furnizor un avantaj față de concurenții lui în procedura de atribuire a contractului.

*Articolul XIII***Depunerea, primirea și deschiderea ofertelor și atribuirea contractelor**

(1) Depunerea, primirea și deschiderea ofertelor și atribuirea contractelor trebuie să respecte următoarele cerințe:

- (a) ofertele sunt de obicei depuse în scris, direct sau prin poștă. Dacă sunt permise ofertele prin telex, telegramă sau fax, ofertele depuse în acest mod trebuie să includă toate informațiile necesare pentru evaluarea ofertei, în special, prețul final propus de către ofertant și o declarație prin care ofertantul acceptă toți termenii, condițiile și dispozițiile invitației de participare la licitație. Oferta trebuie să fie confirmată în cel mai scurt timp printr-o scrisoare sau prin expedierea unei copii semnate a telex-ului, telegramei sau fax-ului. Nu sunt permise ofertele prezentate prin telefon. Conținutul telex-ului, telegramei sau fax-ului prevalează, atunci când există vreo diferență sau conflict între acel conținut și orice documentație primită după expirarea termenului limită;

și

- (b) posibilitatea care poate fi oferită ofertanților de a corecta erorile de formă neintenționate, între momentul deschiderii ofertelor și momentul atribuirii contractului, nu trebuie să ducă la nici o practică discriminatorie.

Primirea ofertelor

(2) Un furnizor nu trebuie să fie penalizat dacă oferta este primită la biroul desemnat în documentația de licitație după expirarea termenului din cauza unei întârzieri datorate exclusiv proastei manevrări din partea entității. Ofertele pot fi de asemenea luate în considerație în alte situații excepționale, dacă procedurile entității vizate au prevederi în acest sens.

Deschiderea ofertelor

(3) Toate ofertele solicitate în cadrul unor proceduri deschise sau restrânse de către entități trebuie să fie primite și deschise în conformitate cu proceduri și condiții care garantează regularitatea deschiderilor. Primirea și deschiderea ofertelor trebuie să fie de asemenea în conformitate cu tratamentul național și cu dispozițiile de nediscriminare ale prezentului acord. Informațiile cu privire la deschiderea ofertelor trebuie să rămână în cadrul entităților vizate, la dispoziția autorităților publice responsabile de entitatea respectivă, astfel încât să poată fi folosite dacă este necesar în conformitate cu procedurile articolelor XVIII, XIX, XX și XXII.

Atribuirea contractelor

- (4) (a) Pentru a fi luată în considerație în vederea atribuirii, în momentul deschiderii, o ofertă trebuie să se conformeze cerințelor esențiale specificate în cadrul anunțurilor sau în documentația de licitație și să vină din partea unui furnizor care să corespundă condițiilor de participare. În cazul în care o entitate a primit o ofertă în mod anormal inferioră ca valoare decât alte oferte prezentate, atunci ea poate să ia legătura cu ofertantul pentru a se asigura că poate să se conformeze condițiilor de participare și să îndeplinească termenii contractului.

▼ B

- (b) Cu excepția cazului în care, din rațiuni de interes public, o entitate decide să nu atribuie un contract, contractul este atribuit de entitate ofertantului care s-a dovedit a fi pe deplin capabil să îl îndeplinească și a cărui ofertă, indiferent dacă este pentru produse sau servicii interne, sau pentru produse sau servicii ale altor părți, este fie cea mai ieftină ofertă, fie oferta care, prin raportare la termenii criteriilor specifice de evaluare prevăzute în anunțuri sau în documentația de licitație, este considerată ca fiind cea mai avantajoasă.
- (c) Atribuirea trebuie făcută în conformitate cu criteriile și cerințele esențiale menționate în documentația de licitație.

Clauze opționale

- (5) Clauzele opționale nu trebuie să fie folosite într-un mod care să eludeze dispozițiile acordului.

*Articolul XIV***Negocierea**

- (1) O parte poate să prevadă ca entitățile să poarte negocieri:
 - (a) în contextul achizițiilor în care ele și-au exprimat o astfel de intenție, și anume în anunțul prevăzut la articolul IX alineatul (2) (invitația adresată furnizorilor de a participa la procedura pentru achizițiile preconizate)sau
 - (b) atunci când din evaluare rezultă că nici o ofertă nu este în mod clar cea mai avantajoasă prin raportare la termenii criteriilor specifice de evaluare stabilite în anunțuri sau în documentația de licitație.
- (2) Negocierile trebuie în primul rând să fie utilizate pentru a identifica punctele tari și punctele slabe din oferte.
- (3) Entitățile trebuie să trateze ofertele în condiții de confidențialitate. În special, ele nu trebuie să furnizeze informații menite să îi ajute pe anumiți participanți să își ridice ofertele până la nivelul altor participanți.
- (4) Entitățile trebuie să nu practice discriminări între diferiți furnizori în cursul negocierilor. În special, ele trebuie să vegheze ca:
 - (a) orice eliminare a participanților să fie efectuată în conformitate cu criteriile stabilite în anunțuri și în documentația de licitație;
 - (b) toate modificările criteriilor și ale cerințelor tehnice să fie transmise în scris tuturor participanților rămași în cadrul negocierilor;
 - (c) tuturor participanților rămași să li se dea ocazia să depună oferte noi sau modificate pe baza cerințelor revizuiteși
 - (d) atunci când negocierile sunt finalizate, tuturor participanților rămași în cadrul negocierilor să li se permită să depună oferte finale în același termen.

*Articolul XV***Procedura de negociere cu o singură sursă**

- (1) Dispozițiile articolelor VII-XIV cu privire la procedurile de licitație deschisă și restânsă nu trebuie aplicate în condițiile următoare, numai dacă procedura de negociere cu o singură sursă nu este utilizată în vederea evitării competiției maxime posibile sau într-un mod care ar putea constitui un mijloc de discriminare între ofertanții altor părți sau de protecție a producătorilor sau furnizorilor interni:

▼ B

- (a) în absența ofertelor de răspuns la o ofertă deschisă sau restrânsă, sau când ofertele înaintate au fost realizate în mod ilicit, sau nu au fost în conformitate cu cerințele esențiale ale licitației, sau vin din partea unor furnizori care nu îndeplinesc condițiile de participare stabilite în acest sens în conformitate cu prezentul acord, cu condiția, cu toate acestea, ca cerințele ofertei inițiale să nu fie modificate în mod substanțial în contract în forma în care este atribuit;
- (b) atunci când, pentru lucrări de artă sau pentru motive legate de protecția drepturilor exclusive, de genul drepturilor la brevet sau drepturile de autor, sau în absența concurenței din motive tehnice, produsele sau serviciile pot fi furnizate numai de către un anumit furnizor și nu există vreo alternativă sau înlocuitor rezonabil;
- (c) în măsura în care acest lucru este strict necesar atunci când, din motive de extremă urgență provocate de evenimente care nu puteau fi prevăzute de către entitate, produsele sau serviciile nu pot fi obținute la timp prin proceduri de licitație deschisă sau restrânsă;
- (d) pentru livrări suplimentare efectuate de către furnizorul inițial care sunt precognizate fie ca înlocuire a unor piese de schimb pentru livrările deja executate, fie ca instalații, fie ca o extindere a livrărilor existente de produse, servicii sau instalații în cazul în care o schimbare a furnizorului ar echivala cu furnizarea de echipament sau servicii care nu îndeplinesc cerințele de substituibilitate cu echipamentele sau cu serviciile deja existente ⁽¹⁾;
- (e) când o entitate achiziționează prototipuri sau un prim produs sau serviciu care au fost dezvoltate la cererea sa în cursul, și pentru, un anumit contract de cercetare, experimentare, studiu sau dezvoltare inițială. Când astfel de contracte au fost executate, achizițiile ulterioare de produse sau servicii trebuie să facă obiectul articolelor de la VII la XIV ⁽²⁾;
- (f) când lucrări suplimentare de construcție care nu au fost incluse în contractul inițial, dar care corespund obiectivelor documentației inițiale de licitație, ca urmare a unor situații neprevăzute, au devenit necesare pentru a finaliza executarea de lucrări de construcție descrise în documentația respectivă, iar entitatea trebuie să atribuie contracte de lucrări suplimentare contractorului care prestează lucrările de construcție respective întrucât separarea lucrărilor suplimentare de construcție de contractul inițial ar fi dificilă din motive tehnice sau economice și ar provoca inconveniente semnificative. Cu toate acestea, valoarea totală a contractelor atribuite pentru lucrările suplimentare de construcție nu poate să depășească 50 % din valoarea contractului principal;
- (g) pentru noi lucrări de construcție care constau din repetarea de lucrări similare de construcție care sunt în conformitate cu un proiect de bază pentru care a fost atribuit un contract inițial în conformitate cu articolele VII-XIV și pentru care entitatea a indicat în anunțul de participare pentru atribuirea contractului precognizat, legat de lucrarea inițială de construcție că procedurile de licitație restrânsă ar putea fi utilizate în atribuirea contractelor pentru astfel de lucrări noi de construcție;
- (h) pentru produse achiziționate de pe piața produselor de bază;
- (i) pentru achiziții efectuate în condiții excepționale de avantajoase care apar numai pe termen foarte scurt. Această dispoziție este menită să se aplice unor vânzări neobișnuite efectuate de firme care nu sunt în mod obișnuit furnizori, sau vânzări de active ale unor societăți în lichidare sau reorganizare judiciară. Nu este menită să acopere achizițiile de rutină de la furnizorii obișnuiți;
- (j) în cazul contractelor atribuite câștigătorului unui concurs de proiectare, cu condiția ca acel concurs să fi fost organizat într-un mod care să respecte principiile prezentului acord, în special în ceea ce privește publicarea, în sensul articolului IX, a unei invitații adresate furnizorilor calificați în mod corespunzător, de a participa la un astfel de concurs care trebuie evaluat de către un juriu independent în vederea atribuirii contractelor de proiectare câștigătorilor concursului.

⁽¹⁾ Se înțelege că „echipamentele existente” include software-ul în măsura în care achiziția inițială de software a fost inclusă în aria de acoperire a acordului.

⁽²⁾ Dezvoltarea inițială a unui prim produs sau serviciu poate include producția sau furnizarea limitată în scopul încorporării rezultatelor testelor din teren și pentru a demonstra că produsul sau serviciul este adecvat pentru producția sau furnizarea în cantități la standarde acceptabile de calitate. Nu se referă la producția sau furnizarea în cantități pentru a stabili viabilitatea comercială a produsului sau pentru a amortiza cheltuielile de cercetare și dezvoltare.

▼ B

(2) Entitățile trebuie să elaboreze un raport scris cu privire la fiecare contract atribuit în conformitate cu dispozițiile alineatului (1). Fiecare raport trebuie să conțină numele entității contractante, valoarea și tipul de produse sau servicii achiziționate, țara de origine, și o precizare a condițiilor din acest articol care au prioritate. Acest raport trebuie să rămână la entitățile vizate, fiind la dispoziția autorităților publice responsabile pentru a putea fi folosite dacă sunt solicitate în conformitate cu dispozițiile articolelor XVIII, XIX, XX și XXII.

*Articolul XVI***Compensațiile**

(1) În calificarea și selectarea furnizorilor, produselor sau serviciilor, sau în evaluarea ofertelor sau în cazul unei atribuirii de contracte, entitățile nu trebuie să impună, să caute sau să ia în considerație compensații ⁽¹⁾.

(2) Cu toate acestea, ținând cont de considerații de politică generală, inclusiv cele referitoare la dezvoltare, o țară în curs de dezvoltare poate să negocieze în momentul aderării condițiile de utilizare a compensațiilor, de genul cerințelor pentru încorporarea unui conținut de proveniență autohtonă. Astfel de cerințe trebuie să fie folosite numai pentru calificarea în vederea participării la procesul de licitație și nu drept criterii pentru atribuirea contractelor. Condițiile trebuie să fie obiective, clar definite și nediscriminatorii. Ele trebuie să fie precizate în apendicele I al țării respective și pot să includă limitări precise în impunerea compensațiilor pentru orice contract care face obiectul prezentului acord. Existența unor astfel de condiții trebuie notificată Comitetului și trebuie inclusă în anunțul de intenție și în altă documentație.

*Articolul XVII***Transparența**

(1) Fiecare parte trebuie să încurajeze entitățile să indice termenii și condițiile, inclusiv orice abatere de la procedurile concurențiale de licitație sau accesul la proceduri de contestație, în care se acceptă ofertele înaintate de furnizori situați în țări care nu sunt părți la prezentul acord dar care, în vederea instituirii transparenței în propriile atribuiri de contracte:

- (a) fac precizări în legătură cu contractele lor în conformitate cu articolul VI (specificații tehnice);
- (b) publică anunțurile menționate la articolul IX, inclusiv, în versiunea anunțului prevăzută la articolul IX alineatul (8) (rezumatul anunțului de intenție) și care este publicat într-o limbă oficială a OMC, o precizare a termenilor și condițiilor în care se acceptă oferte de la furnizorii situați în țări părți la prezentul acord;
- (c) sunt dispuse să vegheze ca reglementările lor în domeniul achizițiilor să nu se schimbe în mod obișnuit în timpul unei achiziții, iar în cazul în care o astfel de schimbare se dovedește inevitabilă, să asigure disponibilitatea unor mijloace satisfăcătoare de despăgubire.

(2) Guvernele care nu sunt părți la prezentul acord și care se conformează condițiilor precizate în alineatul (1) literele (a)-(c), au dreptul de a participa în cadrul Comitetului în calitate de observatori dacă informează părțile în acest sens.

*Articolul XVIII***Informarea și reexaminarea în legătură cu obligațiile entităților**

(1) Entitățile trebuie să publice un anunț în publicația corespunzătoare precizată în apendice II nu mai târziu de 72 de zile după atribuirea fiecărui contract reglementat de articolele XIII-XV. Aceste anunțuri trebuie să conțină:

⁽¹⁾ Compensațiile în cazul achizițiilor publice sunt măsurile folosite pentru a încuraja dezvoltarea locală sau pentru a îmbunătăți conturile balanței de plăți prin mijloace de natură internă, acordare de licențe de tehnologie, investiții, cerințe, contrapartidă sau cerințe similare.

▼ B

- (a) natura și cantitatea de produse sau servicii ce fac obiectul contractului atribuit;
- (b) denumirea și adresa entității care atribuie contractul;
- (c) data atribuirii;
- (d) numele și adresa ofertantului câștigător;
- (e) valoarea contractului câștigător sau cea mai ridicată și cea mai coborâtă ofertă luată în considerație în atribuirea contractului;
- (f) unde este cazul, mijloacele de identificare a anunțului publicat în conformitate cu articolul IX alineatul (1) sau justificarea utilizării unei astfel de proceduri în conformitate cu articolul XV

și

- (g) tipul procedurii folosite.
- (2) La solicitarea unui furnizor al unei părți, fiecare entitate trebuie să ofere în cel mai scurt timp:

- (a) o explicație a practicilor și procedurilor sale de achiziții;
- (b) informații relevante cu privire la motivele pentru care cererea de calificare a furnizorului a fost respinsă, motivele pentru care calificarea sa existentă a fost anulată și motivele pentru care nu a fost selectat

și

- (c) în cazul unui ofertant respins, informații relevante privind motivele pentru care oferta lui nu a fost selectată și caracteristicile și avantajele relative ale ofertei selectate, precum și numele ofertantului câștigător.

(3) Entitățile trebuie să informeze în cel mai scurt timp furnizorii participanți despre deciziile luate cu privire la atribuirea contractelor și, la cerere, în scris.

(4) Cu toate acestea, entitățile pot să decidă ca anumite informații cu privire la atribuirea contractului, conținute în alineatul (1) și alineatul (2) litera (c) să nu fie comunicate în cazul în care publicarea unor astfel de informații ar putea împiedica asupra aplicării legii, sau ar fi contrară în alt mod interesului public sau ar aduce atingere interesului comercial legitim al anumitor întreprinderi, publice sau private, sau ar putea aduce atingere concurenței loiale între furnizori.

*Articolul XIX***Informarea și reexaminarea referitoare la obligațiile părților**

(1) Fiecare parte trebuie să publice în cel mai scurt timp orice act cu putere de lege și normă, hotărâre judecătorească, act administrativ de aplicabilitate generală și orice procedură (inclusiv clauzele contractuale standard) cu privire la achizițiile publice aflate în sfera de aplicare a prezentului acord, în publicațiile corespunzătoare menționate în apendice IV și într-un mod care să le permită celorlalte părți și furnizori să ia cunoștință. Fiecare parte trebuie să fie pregătită ca, la cerere, să prezinte explicații oricărei alte părți privind propriile proceduri referitoare la achizițiile publice.

(2) Guvernul unui ofertant respins și care este parte la prezentul acord poate încerca să obțină, fără a aduce atingere dispozițiilor articolului XXII, astfel de informații suplimentare cu privire la atribuirea contractului care pot fi necesare pentru a se asigura că achiziția a fost efectuată în mod corect și imparțial. În acest scop, autoritatea contractantă trebuie să furnizeze informații atât despre caracteristicile și avantajele relative ale ofertei câștigătoare cât și despre prețul contractului. În mod obișnuit, ultimele informații pot fi dezvăluite de către guvernul ofertantului respins, cu condiția exercitării acestui drept cu discreție. În cazul în care publicarea acestor informații ar aduce atingere concurenței în cadrul licitațiilor viitoare, atunci aceste informații nu vor fi dezvăluite decât după consultarea și cu acordul părții care a oferit informațiile guvernului ofertantului respins.

▼ B

(3) Informații disponibile referitoare la achizițiile efectuate de entitățile vizate și atribuirile de contracte individuale sunt furnizate, la cerere, oricărei alte părți.

(4) Informațiile confidențiale furnizate oricărei părți de natură a impieta asupra aplicării legii, sau care ar fi contrare în alt mod interesului public sau ar aduce atingere interesului comercial legitim al anumitor întreprinderi, publice sau private, sau ar putea aduce atingere concurenței loiale dintre furnizori nu trebuie să fie dezvăluite fără autorizarea oficială a părții care furnizează informațiile.

(5) Fiecare parte trebuie să colecteze și să furnizeze Comitetului statistici anuale cu privire la achizițiile vizate de prezentul acord. Astfel de rapoarte conțin următoarele informații cu privire la contractele atribuite de către toate entitățile contractante vizate de prezentul acord:

(a) pentru entitățile din anexa 1, statistici cu privire la valoarea estimată a contractelor atribuite, atât superioară cât și inferioară valorii de prag, în mod global și defalcate pe entități; pentru entitățile din anexele 2 și 3, statistici cu privire la valoarea estimată a contractelor atribuite peste valoarea de prag în mod global și defalcate pe categorii de entități;

(b) pentru entitățile din anexa 1, statistici cu privire la numărul și la valoarea totală a contractelor atribuite peste valoarea de prag, defalcate pe entități și categorii de produse și servicii în conformitate cu sistemele uniforme de clasificare; pentru entitățile din anexele 2 și 3, statistici cu privire la valoarea estimată a contractelor atribuite peste valoarea de prag, defalcate pe categorii de entități și categorii de produse și servicii;

(c) pentru entitățile din anexa 1, statistici, defalcate pe entități și pe categorii de produse și servicii cu privire la numărul și la valoarea totală a contractelor atribuite în fiecare dintre cazurile prevăzute la articolul XV; pentru categoriile de entități din anexele 2 și 3, statistici cu privire la valoarea totală a contractelor atribuite peste valoarea de prag, în fiecare dintre cazurile prevăzute la articolul XV

și

(d) pentru entitățile din anexa 1, statistici, defalcate pe entități, cu privire la numărul și la valoarea totală a contractelor atribuite în conformitate cu derogările de la acord cuprinse în anexele corespunzătoare; pentru categoriile de entități din anexele 2 și 3, statistici cu privire la valoarea totală a contractelor atribuite în conformitate cu derogările de la acord cuprinse în anexele corespunzătoare.

În măsura în care astfel de informații sunt disponibile, fiecare parte trebuie să furnizeze statistici cu privire la țara de origine a produselor și a serviciilor achiziționate de către entitățile sale. Pentru a se asigura că astfel de statistici sunt comparabile, Comitetul acordă consultanță cu privire la metodele ce urmează să fie folosite. Pentru a asigura monitorizarea reală a achizițiilor vizate de prezentul acord, Comitetul poate decide în unanimitate să modifice cerințele literelor (a)-(d) în ceea ce privește natura și limitele informațiilor statistice care urmează să fie furnizate, precum și defalcările și clasificările ce urmează să fie folosite.

Articolul XX

Procedurile de soluționare a contestațiilor

Consultări

(1) În cazul unei plângeri înaintate de un furnizor referitoare la încălcarea prezentului acord în contextul unei achiziții, fiecare parte trebuie să încurajeze furnizorul să caute o soluționare a plângerii sale prin consultare cu entitatea contractantă. În astfel de cazuri entitatea contractantă trebuie să examineze plângerea la timp și în mod imparțial, într-un mod care să nu aducă atingere obținerii de măsuri corective prin sistemul de soluționare a contestațiilor.

Contestații

(2) Fiecare parte trebuie să prevadă proceduri nediscriminatorii, rapide, transparente și eficiente care să dea furnizorilor posibilitatea de a înainta contestații cu privire la presupusele încălcări ale acordului, ce apar în contextul achizițiilor în care aceștia au, sau au avut, un interes.

▼ B

- (3) Fiecare parte trebuie să prevadă proceduri de contestații în scris și să le facă general accesibile.
- (4) Fiecare parte trebuie să se asigure că documentația legată de toate aspectele procesului de achiziții publice vizate de prezentul acord trebuie să fie păstrată pentru trei ani.
- (5) Furnizorului interesat poate să i se solicite să inițieze o procedură de contestare și să notifice entitatea contractantă într-un anumit termen din momentul în care motivul plângerii este cunoscut sau ar fi trebuit să fie cunoscut în mod rezonabil, dar în nici un caz în cadrul unei perioade mai mici de 10 zile.
- (6) Contestațiile sunt soluționate de o instanță de judecată sau de un organism de reexaminare imparțial și independent care nu are nici un interes în rezultatul achiziției și ai cărui membrii să fie feriți de influențe externe pe parcursul mandatului. Organismul de reexaminare care nu este o instanță de judecată trebuie fie să permită o cale de atac judiciară fie să aibă proceduri care să prevadă că:
- (a) participanții pot fi audiți înainte de emiterea unei opinii sau de adoptarea unei hotărâri;
 - (b) participanții pot fi reprezentați și însoțiți;
 - (c) participanții trebuie să aibă acces la toate procedurile;
 - (d) procedurile pot avea loc în public;
 - (e) opiniile sau hotărârile sunt comunicate în scris cu motivarea lor;
 - (f) se pot prezenta martori;
 - (g) documentele sunt comunicate organismului de reexaminare.
- (7) Procedurile de contestare prevăd:
- (a) măsuri tranzitorii rapide pentru a îndepărta încălcările acordului și pentru a păstra oportunitățile comerciale. O asemenea acțiune poate duce la suspendarea procesului de achiziție. Cu toate acestea, procedurile pot prevedea că se poate ține cont de consecințele adverse prioritare asupra intereselor vizate, inclusiv interesul public, atunci când se decide dacă astfel de măsuri trebuie să fie aplicate sau nu. În asemenea situații, orice cauză legitimă pentru a nu acționa va fi prezentată în scris;
 - (b) o evaluare și o posibilitate de a adopta o decizie referitoare la justificarea contestației;
 - (c) corectarea încălcării acordului sau despăgubirea pentru pierderea sau daunele suferite, care pot fi limitate la cheltuielile de pregătire a ofertei sau de înaintare a contestației.
- (8) Pentru a conserva interesele comerciale și alte interese implicate, procedura de contestare trebuie să fie finalizată la timp.

*Articolul XXI***Instituțiile**

- (1) Se creează un Comitet privind achizițiile publice compus din reprezentanți ai fiecărei părți. Acest Comitet își alege un președinte și un vicepreședinte și se reunește de câte ori este necesar, dar nu mai puțin de o dată pe an în scopul de a le acorda părților posibilitatea de a se consulta asupra oricăror probleme legate de aplicarea prezentului acord sau de promovarea obiectivelor sale, și de a îndeplini și alte responsabilități care pot fi trasate de către părți.

▼ B

(2) Comitetul poate înființa grupuri de lucru sau alte organisme subsidiare, care îndeplinesc funcțiile conferite de Comitet.

*Articolul XXII***Consultările și soluționarea litigiilor**

(1) Dispozițiile Înțelegerii cu privire la regulile și procedurile care guvernează soluționarea litigiilor în cadrul Acordului OMC (numită în cele ce urmează „Înțelegerea privind soluționarea litigiilor”) sunt aplicabile cu excepția situațiilor de mai jos.

(2) În cazul în care o parte consideră că orice beneficiu care îi revine direct sau indirect, în baza prezentului acord, este anulat sau compromis, sau că atingerea oricărui obiectiv al prezentului acord este împiedicată ca rezultat al faptului că o altă parte sau alte părți nu își îndeplinesc obligațiile ce decurg din prezentul acord, sau ca rezultat al aplicării de către o altă parte sau de către alte părți a unei măsuri, indiferent dacă intră sau nu în conflict cu dispozițiile prezentului acord, partea respectivă poate, cu scopul de a ajunge la o soluționare reciproc avantajoasă a acestei probleme, să înainteze documente în scris sau propuneri celeilalte sau celorlalte părți, pe care le consideră interesate. O astfel de acțiune este notificată în cel mai scurt timp Organului de soluționare a litigiilor înființat prin Înțelegerea privind soluționarea litigiilor (numit în cele ce urmează „OSL”), așa cum se menționează mai jos. Orice parte astfel solicitată va acorda o deosebită atenție documentelor sau propunerilor ce i-au fost înaintate.

(3) OSL are autoritatea de a înființa grupuri speciale, de a adopta rapoarte ale grupurilor speciale și ale Corpului de apel, de a face recomandări sau a pronunța hotărâri asupra chestiunii respective, de a supraveghea executarea hotărârilor și recomandărilor, și de a autoriza suspendarea concesiilor și a altor obligații ce decurg din prezentul acord, sau consultări privind căile de atac atunci când retragerea măsurilor despre care s-a stabilit că încalcă dispozițiile acordului nu este posibilă, cu condiția ca doar membrii OMC parte la prezentul acord să participe la hotărârile și acțiunile întreprinse de către OSL în privința litigiilor în temeiul prezentului acord.

(4) Grupurile speciale au următorul mandat, cu excepția cazului în care părțile aflate în litigiu ajung la un altfel de acord în termen de 20 de zile de la constituirea grupului:

„Să examineze, în lumina prevederilor relevante ale prezentului acord și a (denumirea oricărui alt acord citat de părțile aflate în litigiu), problema înaintată spre examinare OSL de către (numele părții) prin documentul... și să facă genul de constatări care să susțină OSL în elaborarea recomandărilor sau în pronunțarea hotărârilor prevăzute de prezentul acord.”

În cazul unui diferend în care sunt invocate de către una din părți atât dispozițiile prezentului acord cât și ale unuia sau ale mai multor alte acorduri cuprinse în apendicele 1 al Înțelegerii privind soluționarea litigiilor, alineatul (3) se aplică doar acelor părți ale raportului grupului special care se referă la interpretarea și aplicarea prezentului acord.

(5) Grupurile speciale înființate de OSL pentru a examina litigiile din sfera de aplicare a prezentului acord includ persoane calificate în domeniul achizițiilor publice.

(6) Trebuie să se depună toate eforturile pentru accelerarea procedurilor în măsura posibilului. Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 12 alineatele (8) și (9) ale Înțelegerii privind soluționarea litigiilor, grupul special se străduiește să prezinte raportul final părților aflate în litigiu, în termen de cel mult patru luni, iar în caz de întârziere în termen de cel mult șapte luni, de la data la care s-a căzut de acord cu privire la componența și mandatul grupului special. Prin urmare, trebuie depuse eforturi pentru a reduce cu două luni și perioadele prevăzute la articolul 20 alineatul (1) și la articolul 21 alineatul (4) ale Înțelegerii privind soluționarea litigiilor. De asemenea, în ciuda dispozițiilor articolului 21 alineatul (5) al Înțelegerii privind soluționarea litigiilor, grupul special se străduiește să își pronunțe hotărârea, în cazul unui dezacord al măsurilor adoptate cu privire la existența sau conformitatea cu un acord prevăzut, pentru a se conforma cu recomandările și cu hotărârile, în termen de 60 zile.

▼B

(7) Fără a aduce atingere articolului 22 alineatul (2) al Înțelegerii privind soluționarea litigiilor, orice diferend care apare în cadrul unui acord menționat în apendicele 1 al Înțelegerii privind soluționarea litigiilor, diferit de prezentul acord, nu duce la suspendarea concesiilor sau a altor obligații prevăzute de prezentul acord, iar orice alt litigiu în cadrul prezentului acord nu duce la suspendarea concesiilor sau a altor obligații care decurg din orice alt acord menționat în apendicele 1 sus-amintit.

*Articolul XXIII***Excepțiile de la acord**

(1) Nimic din prezentul acord nu este utilizat pentru a împiedica o parte să ia măsuri sau pentru a nu dezvălui informații pe care le consideră necesare pentru protecția intereselor ei esențiale de securitate în legătură cu achizițiile de arme, muniții sau materiale de război, sau cu privire la achizițiile indispensabile pentru securitatea națională sau pentru apărarea națională.

(2) Sub rezerva cerinței ca astfel de măsuri să nu fie aplicate într-un mod care ar constitui un mijloc de discriminare arbitrară sau nejustificată între țări în care predomină aceleași condiții sau o restricție mascată impusă comerțului internațional, nimic din prezentul acord nu este utilizat pentru a împiedica o parte să instituie sau să aplice măsuri: necesare pentru protejarea moralității, ordinii sau siguranței, vieții sau sănătății oamenilor, animalelor sau prezervării plantelor sau protecției proprietății intelectuale; sau referitoare la produsele fabricate sau serviciile furnizate persoanelor handicapate, în instituțiile filantropice sau în închisori.

*Articolul XXIV***Dispoziții finale***(1) Acceptarea și intrarea în vigoare*

Prezentul acord intră în vigoare la 1 ianuarie 1996 pentru acele guverne ⁽¹⁾ pentru care domeniul de aplicare acceptat este cuprins în anexele de la 1 la 5 ale apendicelui I din prezentul acord și care au acceptat, prin semnătură, Acordul din 15 aprilie 1994 sau au semnat, până la acea dată, acordul ce urma să fie ratificat și ulterior au ratificat acordul înainte de 1 ianuarie 1996.

(2) Aderarea

Orice guvern care este membru al OMC, sau înaintea datei intrării în vigoare a Acordului OMC care este parte contractantă la GATT 1947, și care nu este parte la prezentul acord, poate adera la prezentul acord în condiții care urmează să fie convenite de guvernul respectiv și părți. Aderarea are loc prin depunerea la Directorul General al OMC a unui instrument de aderare care precizează condițiile convenite în acest sens. Acordul intră în vigoare pentru un guvern care aderă la acesta la 30 de zile de la data aderării la acord.

(3) Dispoziții tranzitorii

(a) Hong Kong și Coreea pot să amâne aplicarea prevederilor prezentului acord, cu excepția articolelor XXI și XXII, nu mai târziu de 1 ianuarie 1997. Data de începere a aplicării prevederilor de către ele, dacă este înainte de 1 ianuarie 1997, este notificată Directorului General al OMC cu 30 de zile în avans.

⁽¹⁾ În sensul prezentului acord, „guvern” include autoritățile competente ale Comunităților Europene.

▼ B

- (b) În cursul perioadei dintre data intrării în vigoare a prezentului acord și data aplicării lui de către Hong Kong, drepturile și obligațiile între Hong Kong și toate celelalte părți la prezentul acord care au fost la 15 aprilie 1994 părți la Acordul privind achizițiile publice încheiat la Geneva la 12 aprilie 1979, modificat la 2 februarie 1987 („Acordul din 1988”) sunt guvernate de către dispozițiile de fond⁽¹⁾ ale Acordului din 1988, inclusiv anexele sale modificate sau rectificate, prevederi care sunt incluse în prezentul document prin referirea la ele și rămân în vigoare până la 31 decembrie 1996.
- (c) Între părțile la prezentul acord care sunt și părți la Acordul din 1988, drepturile și obligațiile prezentului acord au prioritate asupra celor decurgând din Acordul din 1988.
- (d) Articolul XXII nu intră în vigoare până la data intrării în vigoare a Acordului OMC. Până la acea dată, dispozițiile articolului VII din Acordul din 1988 se aplică la consultările și soluționarea litigiilor prevăzute de prezentul acord, prevederi care sunt încorporate prin prezentul document în acord, prin referire la ele. Aceste prevederi sunt aplicate sub auspiciile Comitetului înființat în baza prezentului acord.
- (e) Înainte de data intrării în vigoare a Acordului OMC, trimerile la organele OMC sunt interpretate ca trimerile la organismul corespunzător din GATT, iar trimerile la Directorul General al OMC și trimerile la Secretariatul OMC sunt interpretate ca trimerile la Directorul General al PĂRȚILOR CONTRACTANTE ale GATT 1947 și, respectiv, la Secretariatul GATT.

(4) Rezervele

Nu poate exista nici o rezervă cu privire la nici una din prevederile prezentului acord.

(5) Legislația națională

- (a) Fiecare guvern care acceptă sau aderă la prezentul acord asigură, nu mai târziu de data intrării în vigoare a prezentului acord pentru el, conformitatea actelor cu putere de lege, a normelor și procedurilor sale administrative, și a regulilor, procedurilor și practicilor aplicate de către entitățile conținute în listele anexate la prezentul document, cu dispozițiile prezentului acord.
- (b) Fiecare parte informează Comitetul cu privire la orice modificare adusă actelor cu putere de lege și normelor privind prezentul acord ca și la administrarea acestora.

(6) Rectificări sau modificări

- (a) Rectificările, transferurile unei entități dintr-o anexă în alta sau, în cazuri excepționale, alte modificări legate de anexele de la I la IV, sunt notificate Comitetului, împreună cu informații privind consecințele posibile ale acestui transfer pentru domeniul de aplicare reciproc convenit prevăzut de prezentul acord. Dacă rectificările, transferurile sau alte modificări sunt de natură pur formală sau minoră, ele produc efecte cu condiția să nu se formuleze nici o obiecție în termen de 30 de zile. În alte cazuri, președintele Comitetului convoacă o ședință a Comitetului în cel mai scurt timp. Comitetul examinează propunerea și orice altă cerere de ajustări compensatorii, în scopul menținerii unui echilibru al drepturilor și obligațiilor și a unui nivel comparabil al domeniului de aplicare reciproc acceptat, prevăzut de prezentul acord cu cel anterior notificării. În cazul în care nu se ajunge la un acord, problema este tratată în conformitate cu dispozițiile conținute în articolul XXII.

⁽¹⁾ Toate dispozițiile Acordului din 1988 cu excepția preambulului, articolelor VII și IX, cu excepția alineatului (5) literele (a) și (b) și alineatului (10).

▼ B

- (b) Când, în exercitarea drepturilor sale, o parte dorește să retragă o entitate din apendicele I pe motiv că influența sau controlul guvernului asupra acesteia au fost eliminate efectiv, acea parte trebuie să notifice Comitetul. O asemenea modificare produce efecte din data ce urmează sfârșitul următoarei ședințe a Comitetului, cu condiția ca ședința să nu aibă loc mai curând de 30 de zile de la data notificării și să nu se fi formulat nici o obiecție. În cazul formulării unei obiecții, problema este tratată în conformitate cu procedurile privind consultările și soluționarea litigiilor în temeiul articolului XXII. La examinarea modificării propuse pentru apendicele I și a oricărei ajustări compensatorii ce decurge din aceasta, se ține cont de efectele de deschidere a pieței ale înlăturării controlului sau influenței guvernamentale.

(7) *Reexaminări, negocieri și activități viitoare*

- (a) Comitetul reexaminează anual aplicarea și funcționarea prezentului acord ținând cont de obiectivele acestuia. Comitetul informează anual Consiliul General al OMC cu privire la evoluțiile înregistrate în timpul perioadei acoperite de reexaminarea respectivă.

- (b) Nu mai târziu de sfârșitul celui de-al treilea an de la data intrării în vigoare a prezentului acord și periodic după aceea, părțile continuă negocierile, cu scopul de a îmbunătăți prezentul acord și de a obține cea mai mare extindere posibilă a domeniului său de aplicare între toate părțile, pe bază de reciprocitate, având în vedere dispozițiile articolului V cu privire la țările în curs de dezvoltare.

- (c) Părțile se străduiesc să evite adoptarea sau menținerea măsurilor și practicilor discriminatorii care denaturează achizițiile deschise și se străduiesc, în contextul negocierilor prevăzute la litera (b), să elimine pe cele care rămân la data intrării în vigoare a prezentului acord.

(8) *Tehnologia informației*

Cu scopul de a se asigura că acordul nu constituie un obstacol inutil în calea progresului tehnic, părțile se consultă în mod regulat în cadrul Comitetului cu privire la evoluțiile în utilizarea tehnologiei informației în achizițiile publice și, dacă este necesar, negociază modificări la acord. Aceste consultări au în special scopul de a veghea ca utilizarea tehnologiei informației să promoveze obiectivele unor achiziții publice deschise, nediscriminatorii și eficiente prin proceduri transparente, ca acele contracte aflate în sfera de acoperire a acordului să fie identificate în mod clar și ca toate informațiile disponibile cu privire la un anumit contract să poată fi identificate. Când o parte intenționează să inoveze, ea se străduiește să țină cont de părerile exprimate de alte părți cu privire la orice probleme potențiale.

(9) *Amendamente*

Părțile pot adopta amendamente la prezentul acord ținând cont, *inter alia*, de experiența acumulată în aplicarea acestuia. Din momentul în care părțile au căzut de acord în conformitate cu procedurile stabilite de către Comitet, un astfel de amendament nu intră în vigoare pentru nici o parte până când nu a fost acceptat de partea respectivă.

(10) *Retragerea*

- (a) Orice parte se poate retrage din prezentul acord. Retragerea produce efecte după expirarea a 60 de zile de la data la care Directorul General al OMC a fost notificat în scris privind retragerea. La primirea unei astfel de notificări orice parte poate să solicite o reuniune imediată a Comitetului.
- (b) Dacă o parte la prezentul acord nu devine membru al OMC în termen de un an de la data intrării în vigoare a Acordului OMC sau încetează să mai fie membru OMC, atunci ea încetează să fie parte la prezentul acord cu efect de la aceeași dată.

▼B*(11) Neaplicarea prezentului acord între anumite părți*

Prezentul acord nu se aplică între două părți dacă oricare dintre părți nu consimte la o asemenea aplicare, în momentul în care acceptă sau aderă la prezentul acord.

(12) Note, apendice și anexe

Notele, apendicele și anexele la prezentul acord constituie parte integrantă a acestuia.

(13) Secretariatul

Secretariatul prezentului acord este asigurat de către Secretariatul OMC.

(14) Depunere

Prezentul acord va fi depus la Directorul General al OMC, care trebuie să furnizeze în cel mai scurt timp fiecărei părți o copie certificată conformă a prezentului acord, a fiecărei rectificări sau modificări a acestuia în conformitate cu alineatul (6), a oricărui amendament al acestuia în conformitate cu alineatul (9), și o notificare a fiecărei acceptări a acestuia sau aderări la acesta în conformitate cu alineatele (1) și (2) și a fiecărei retrageri din acesta în conformitate cu alineatul (10) al prezentului articol.

(15) Înregistrare

Prezentul acord este înregistrat în conformitate cu dispozițiile articolului 102 din Carta Organizației Națiunilor Unite.

Realizat la Marrakech la 15 aprilie o mie nouă sute nouăzeci și patru, într-un singur exemplar, în limbile engleză, franceză și spaniolă, fiecare text fiind autentic, cu excepția situațiilor în care există o precizare contrară referitoare la apendicele acestuia.

▼B

NOTE

Termenii „țară” sau „țări” așa cum sunt folosiți în cadrul prezentului acord, inclusiv anexele, trebuie înțeleși ca incluzând orice teritoriu vamal separat parte la prezentul acord.

În cazul unui teritoriu vamal separat parte la prezentul acord, în cazul în care o expresie din cadrul prezentului acord este însoțită de calificativul „național”, o astfel de expresie va fi înțeleasă ca având legătură cu acel teritoriu vamal, dacă nu este precizat altfel.

Articolul 1, alineatul (1)

Având în vedere considerațiile de politică generală referitoare la asistența condiționată, inclusiv obiectivul țărilor în curs de dezvoltare cu privire la necondiționarea unui astfel de ajutor, prezentul acord nu se aplică achizițiilor făcute în promovarea ajutorului condiționat acordat țărilor în curs de dezvoltare atât timp cât este acordat de către părți.

INTERNATIONAL DAIRY ARRANGEMENT

PREAMBLE

Recognizing the importance of milk and dairy products to the economy of many countries ⁽¹⁾ in terms of production, trade and consumption;

Recognizing the need, in the mutual interests of producers and consumers, and of exporters and importers, to avoid surpluses and shortages, and to maintain prices at an equitable level;

Noting the diversity and interdependence of dairy products;

Noting the situation in the dairy products market, which is characterized by very wide fluctuations and the proliferation of export and import measures;

Considering that improved cooperation in the dairy products sector contributes to the attainment of the objectives of expansion and liberalization of world trade, and the implementation of the principles and objectives concerning developing countries agreed upon in the Tokyo Declaration of Ministers dated 14 September 1973 concerning the Multilateral Trade Negotiations;

Determined to respect the principles and objectives of the General Agreement on Tariffs and Trade (hereinafter referred to as „General Agreement” or „GATT”) ⁽²⁾ and, in carrying out the aims of this Arrangement, effectively to implement the principles and objectives agreed upon in the said Tokyo Declaration;

The participants to the present Arrangement have, through their representatives, agreed as follows:

PART ONE

GENERAL PROVISIONS

Article I

Objectives

The objectives of this Arrangement shall be, in accordance with the principles and objectives agreed upon in the Tokyo Declaration of Ministers dated 14 September 1973 concerning the Multilateral Trade Negotiations,

- to achieve the expansion and ever greater liberalization of world trade in dairy products under market conditions as stable as possible, on the basis of mutual benefit to exporting and importing countries;
- to further the economic and social development of developing countries.

Article II

Products Coverage

1. This Arrangement applies to the dairy products sector. For the purpose of this Arrangement, the term „dairy products” is deemed to include the following products, as defined in the Customs Cooperation Council Nomenclature:

⁽¹⁾ In this Arrangement and in the Protocols annexed thereto, the term „country” is deemed to include the European Economic Community.

⁽²⁾ This preambular provision applies only among participants that are Contracting Parties to the GATT.

▼B

	<i>CCCN</i>
(a) Milk and cream, fresh, not concentrated or sweetened	04.01
(b) Milk and cream, preserved, concentrated or sweetened	04.02
(c) Butter	04.03
(d) Cheese and curd	04.04
(e) Casein	ex 35.01

2. The International Dairy Products Council established in terms of Article VII: 1(a) of this Arrangement (hereinafter referred to as the Council) may decide that the Arrangement is to apply to other products in which dairy products referred to in paragraph 1 of this Article have been incorporated if it deems their inclusion necessary for the implementation of the objectives and provisions of this Arrangement.

*Article III***Information**

1. The participants agree to provide regularly and promptly to the Council the information required to permit it to monitor and assess the overall situation of the world market for dairy products and the world market situation for each individual dairy product.

2. Participating developing countries shall furnish the information available to them. In order that these participants may improve their data collection mechanisms, developed participants, and any developing participants able to do so, shall consider sympathetically any request to them for technical assistance.

3. The information that the participants undertake to provide pursuant to paragraph 1 of this Article, according to the modalities that the Council shall establish, shall include data on past performance, current situation and outlook regarding production, consumption, prices, stocks and trade, including transactions other than normal commercial transactions, in respect of the products referred to in Article II of this Arrangement, and any other information deemed necessary by the Council. Participants shall also provide information on their domestic policies and trade measures, and on their bilateral, plurilateral or multilateral commitments, in the dairy sector and shall make known, as early as possible, any changes in such policies and measures that are likely to affect international trade in dairy products. The provisions of this paragraph shall not require any participant to disclose confidential information which would impede law enforcement or otherwise be contrary to the public interest or would prejudice the legitimate commercial interests of particular enterprises, public or private.

Note: It is understood that under the provisions of this Article, the Council instructs the secretariat to draw up, and keep up to date, an inventory of all measures affecting trade in dairy products, including commitments resulting from bilateral, plurilateral and multilateral negotiations.

*Article IV***Functions of the International Dairy Products Council and Cooperation between the Participants to this Arrangement**

1. The Council shall meet in order to:

(a) make an evaluation of the situation in and outlook for the world market for dairy products, on the basis of a status report prepared by the secretariat with the documentation furnished by participants in accordance with Article III of this Arrangement, information arising from the operation of the Protocols covered by Article VI of this Arrangement, and any other information available to it;

▼B

(b) review the functioning of this Arrangement.

2. If after an evaluation of the world market situation and outlook referred to in paragraph 1(a) of this Article, the Council finds that a serious market disequilibrium, or threat of such a disequilibrium, which affects or may affect international trade, is developing for dairy products in general or for one or more products, the Council will proceed to identify, taking particular account of the situation of developing countries, possible solution for consideration by governments.

3. Depending on whether the Council considers that the situation defined in paragraph 2 of this Article is temporary or more durable, the measures referred to in paragraph 2 of this Article could include short-, medium-or long-term measures to contribute to improve the overall situation of the world market.

4. When considering measures that could be taken pursuant to paragraphs 2 and 3 of this Article, due account shall be taken of the special and more favourable treatment, to be provided for developing countries, where this is feasible and appropriate.

5. Any participant may raise before the Council any matter affecting this Arrangement *inter alia* for the same purposes provided for in paragraph 2 of this Article. Each participant shall promptly afford adequate opportunity for consultation regarding such matter⁽¹⁾ affecting this Arrangement.

6. If the matter affects the application of the specific provisions of the Protocols annexed to this Arrangement, any participant which considers that its trade interests are being seriously threatened and which is unable to reach a mutually satisfactory solution with the other participant or participants concerned, may request the Chairman of the Committee for the relevant Protocol established under Article VII:2(a) of this Arrangement, to convene a special meeting of the Committee on an urgent basis so as to determine as rapidly as possible, and within four working days if requested, any measures which may be required to meet the situation. If a satisfactory solution cannot be reached, the Council shall, at the request of the Chairman of the Committee for the relevant Protocol, meet within a period of not more than fifteen days to consider the matter with a view to facilitating a satisfactory solution.

Article V

Food Aid and Transactions other than Normal Commercial Transactions

1. The participants agree:

(a) In cooperation with FAO and other interested organizations, to foster recognition of the value of dairy products in improving nutritional levels and of ways and means through which they may be made available for the benefit of developing countries.

(b) In accordance with the objectives of this Arrangement, to furnish, within the limits of their possibilities, dairy products to developing countries by way of food aid. Participants should notify the Council in advance each year, as far as practicable, of the scale, quantities and destinations of their proposed contributions of such food aid. Participants should also give, if possible, prior notification to the Council of any proposed amendments to the notified programme. It would be understood that contributions could be made bilaterally or through joint projects or through multilateral programmes, particularly the World Food Programme.

⁽¹⁾ It is confirmed that the term „matter” in this paragraph includes any matter which is covered by multilateral agreements negotiated within the framework of the Multilateral Trade Negotiations, in particular those bearing on export and import measures. It is further confirmed that the provisions of Article IV:5 and this footnote are without prejudice to the rights and obligations of the parties to such agreements.

▼B

- (c) Recognizing the desirability of harmonizing their efforts in this field, as well as the need to avoid harmful interference with normal patterns of production, consumption and international trade, to exchange views in the Council on their arrangements for the supply and requirements of dairy products as food aid or on concessional terms.
2. Donated exports to developing countries, exports destined for relief purposes or welfare purposes in developing countries, and other transactions which are not normal commercial transactions shall be effected in accordance with the FAO „Principles of Surplus Disposal and Consultative Obligations”. Consequently the Council shall cooperate closely with the Consultative Sub-Committee on Surplus Disposal.
3. The Council shall, in accordance with conditions and modalities that it will establish, upon request, discuss, and consult on, all transactions other than normal commercial transactions and other than those covered by the Agreement on Interpretation and Application of Articles VI, XVI and XXIII of the General Agreement on Tariffs and Trade.

PART TWO

SPECIFIC PROVISIONS

*Article VI***Protocols**

1. Without prejudice to the provisions of Articles I to V of this Arrangement, the products listed below shall be subject to the provisions of the Protocols annexed to this Arrangement:

Annex I

— *Protocol Regarding Certain Milk Powders*

Milk powder and cream powder, excluding whey powder

Annex II

— *Protocol Regarding Milk Fat*

Milk fat

Annex III

— *Protocol Regarding Certain Cheeses*

Certain cheeses

PART THREE

*Article VII***Administration of the Arrangement**1. *International Dairy Products Council*

- (a) An International Dairy Products Council shall be established within the framework of the GATT. The Council shall comprise representatives of all participants to the Arrangement and shall carry out all the functions which are necessary to implement the provisions of the Arrangement. The Council shall be serviced by the GATT secretariat. The Council shall establish its own rules of procedure.

▼B**(b) Regular and special meetings**

The Council shall normally meet at least twice each year. However, the Chairman may call a special meeting of the Council either on his own initiative, at the request of the Committees established under paragraph 2 (a) of this Article, or at the request of a participant to this Arrangement.

(c) Decisions

The Council shall reach its decisions by consensus. The Council shall be deemed to have decided on a matter submitted for its consideration if no member of the Council formally objects to the acceptance of a proposal.

(d) Cooperation with other organizations

The Council shall make whatever arrangements are appropriate for consultation or cooperation with inter-governmental and non-governmental organizations.

(e) Admission of observers

- (i) The Council may invite any non-participating country to be represented at any meeting as an observer.
- (ii) The Council may also invite any of the organizations referred to in paragraph 1 (d) of this Article to attend any meeting as an observer.

2. Committees

- (a) The Council shall establish a Committee to carry out all the functions which are necessary to implement the provisions of the Protocol Regarding Certain Milk Powders, a Committee to carry out all the functions which are necessary to implement the provisions of the Protocol Regarding Milk Fat and a Committee to carry out all the functions which are necessary to implement the provisions of the Protocol Regarding Certain Cheeses. Each of these Committees shall comprise representatives of all participants to the relevant Protocol. The Committees shall be serviced by the GATT secretariat. They shall report to the Council on the exercise of their functions.

(b) Examination of the market situation

The Council shall make the necessary arrangements, determining the modalities for the information to be furnished under Article III of this Arrangement, so that

- the Committee of the Protocol Regarding Certain Milk Powders may keep under constant review the situation in and the evolution of the international market for the products covered by this Protocol, and the conditions under which the provisions of this Protocol are applied by participants, taking into account the evolution of prices in international trade in each of the other dairy products having implications for the trade in products covered by this Protocol;
- the Committee of the Protocol Regarding Milk Fat may keep under constant review the situation in and the evolution of the international market for the products covered by this Protocol, and the conditions under which the provisions of this Protocol are applied by participants, taking into account the evolution of prices in international trade in each of the other dairy products having implications for the trade in products covered by this Protocol;

▼B

- The Committee of the Protocol Regarding Certain Cheeses may keep under constant review the situation in and the evolution of the international market for the products covered by this Protocol, and the conditions under which the provisions of this Protocol are applied by participants, taking into account the evolution of prices in international trade in each of the other dairy products having implications for the trade in products covered by this Protocol.

(c) Regular and special meetings

Each Committee shall normally meet at least once each quarter. However, the Chairman of each Committee may call a special meeting of the Committee on his own initiative or at the request of any participant.

(d) Decisions

Each Committee shall reach its decisions by consensus. A committee shall be deemed to have decided on a matter submitted for its consideration if no member of the Committee formally objects to the acceptance of a proposal.

PART FOUR*Article VIII***Final Provisions****1. Acceptance⁽¹⁾**

- (a) This Arrangement is open for acceptance, by signature or otherwise, by governments members of the United Nations, or of one of its specialized agencies and by the European Economic Community.
- (b) Any government⁽²⁾ accepting this Arrangement may at the time of acceptance make a reservation with regard to its acceptance of any of the Protocols annexed to the Arrangement. This reservation is subject to the approval of the participants.
- (c) This Arrangement shall be deposited with the Director-General to the CONTRACTING PARTIES to the GATT who shall promptly furnish a certified copy thereof and a notification of each acceptance thereof to each participant. The texts of this Arrangements in the English, French and Spanish languages shall all be equally authentic.
- (d) Acceptance of this Arrangement shall carry denunciation of the Arrangement Concerning Certain Dairy Products, done at Geneva on 12 January 1970 which entered into force on 14 May 1970, for participants having accepted that Arrangement and denunciation of the Protocol Relating to Milk Fat, done at Geneva on 2 April 1973 which entered into force on 14 May 1973, for participants having accepted that Protocol. Such denunciation shall take effect on the date of entry into force of this Arrangement.

2. Provisional application

Any government may deposit with the Director-General to the CONTRACTING PARTIES to the GATT a declaration of provisional application of this Arrangement. Any government depositing such a declaration shall provisionally apply this Arrangement and be provisionally regarded as participating in this Arrangement.

⁽¹⁾ The terms „acceptance” or „accepted” as used in this Article include the completion of any domestic procedures necessary to implement the provisions of this Arrangement.

⁽²⁾ For the purpose of this Arrangement, the term „government” is deemed to include the competent authorities of the European Economic Community.

▼B3. *Entry into force*

- (a) This Arrangement shall enter into force, for those participants having accepted it, on 1 January 1980. For participants accepting this Arrangement after that date, it shall be effective from the date of their acceptance.
- (b) The validity of contracts entered into before the date of entry into force of this Arrangement is not affected by this Arrangement.

4. *Validity*

This Arrangement shall remain in force for three years. The duration of this Arrangement shall be extended for further periods of three years at a time, unless the Council at least eighty days prior to each date of expiry, decides otherwise.

5. *Amendment*

Except where provision for modification is made elsewhere in this Arrangement the Council may recommend an amendment to the provisions of this Arrangement. The proposed amendment shall enter into force upon acceptance by the governments of all participants.

6. *Relationship between the Arrangement and the Annexes*

The following shall be deemed to be an integral part of this Arrangement, subject to the provisions of paragraph l(b) of this Article:

- the Protocols mentioned in Article VI of this Arrangement and contained in its Annexes I, II and III;
- the lists of reference points mentioned in Article 2 of the Protocol Regarding Certain Milk Powders, Article 2 of the Protocol Regarding Milk Fat, and Article 2 of the Protocol Regarding Certain Cheeses, contained in Annexes I(a), II(a) and III(a) respectively;
- the Schedules of price differentials according to milk fat content mentioned in Article 3:4, note 3 of the Protocol Regarding Certain Milk Powders and Article 3:4, note I of the Protocol Regarding Milk Fat, contained in Annexes I(b) and II(b) respectively;
- the register of processes and control measures referred to in Article 3:5 of the Protocol Regarding Certain Milk Powders, contained in Annex Ic.

7. *Relationship between the Arrangement and the GATT*

Nothing in this Arrangement shall affect the rights and obligations of participants under the GATT ⁽¹⁾.

8. *Withdrawal*

- (a) Any participant may withdraw from this Arrangement. Such withdrawal shall take effect upon the expiration of sixty days from the day on which written notice of withdrawal is received by the Director-General to the CONTRACTING PARTIES to the GATT.
- (b) Subject to such conditions as may be agreed upon by the participants, any participant may withdraw from any of the Protocols annexed to this Arrangement. Such withdrawal shall take effect upon the expiration of sixty days from the day on which written notice of withdrawal is received by the Director-General to the CONTRACTING PARTIES to the GATT.

Done at Geneva this twelfth day of April nineteen hundred and seventy-nine.

⁽¹⁾ This provision applies only among participants that are Contracting Parties to the GATT.

▼B

ANNEX I

PROTOCOL REGARDING CERTAIN MILK POWDERS

PART ONE

*Article 1***Product Coverage**

1. This Protocol applies to milk powder and cream powder falling under CCCN heading No 04.02, excluding whey powder.

PART TWO

*Article 2***Pilot Products**

1. For the purpose of this Protocol, minimum export prices shall be established for the pilot products of the following description:

(a) Designation: Skimmed-milk powder

Milk fat content: less than or equal to 1,5 per cent by weight
Water content: less than or equal to 5 per cent by weight

(b) Designation: Whole milk powder

Milk fat content: 26 per cent by weight

Water content: less than or equal to 5 per cent by weight

(c) Designation: Buttermilk powder ⁽¹⁾

Milk fat content: less than or equal to 11 per cent by weight
Water content: less than or equal to 5 per cent by weight

Packaging: in packages normally used in the trade, of a net content by weight of not less than 25 kg, or 50 lbs, as appropriate

Terms of sale: f.o.b. ocean-going vessels from the exporting country or free-at-frontier exporting country.

By derogation from this provision, reference points are designated for the countries listed in Annex I (a) ⁽²⁾. The Committee established in pursuance of Article VII: 2 (a) of the Arrangement (hereinafter referred to as the Committee) may amend the contents of that Annex.

Prompt payment against documents.

⁽¹⁾ Derived from the manufacture of butter and anhydrous milk fat.

⁽²⁾ Annex I (1) is not reproduced.

▼B*Article 3***Minimum Prices***Level and observance of minimum prices*

1. Participants undertake to take the steps necessary to ensure that the export prices of the products defined in Article 2 of this Protocol shall not be less than the minimum prices applicable under the present Protocol. If the products are exported in the form of goods in which they have been incorporated, participants shall take the steps necessary to avoid the circumvention of the price provisions of this Protocol.

2. (a) The minimum price levels set in the present Article take account, in particular, of the current market situation, dairy prices in producing participants, the need to ensure an appropriate relationship between the minimum prices established in the Protocols to the present Arrangement, the need to ensure equitable prices to consumers, and the desirability of maintaining a minimum return to the most efficient producers in order to ensure stability of supply over the longer term.

- (b) The minimum prices provided for in paragraph 1 of the present Article applicable at the date of entry into force of this Protocol are fixed at:
 - (i) US\$ 425 ⁽¹⁾ per metric ton for the skimmed-milk powder defined in Article 2 of this Protocol.

 - (ii) US \$ 725 ⁽²⁾ per metric ton for the whole milk powder defined in Article 2 of this Protocol.

 - (iii) US \$ 425 ⁽³⁾ per metric ton for the buttermilk powder defined in Article 2 of this Protocol.

3. (a) The levels of the minimum prices specified in the present Article can be modified by the Committee, taking into account, on the one hand, the results of the operation of the Protocol and, on the other hand, the evolution of the situation of the international market.

- (b) The levels of the minimum prices specified in the present Article shall be subject to review at least once a year by the Committee. The Committee shall meet in September of each year for this purpose. In undertaking this review the Committee shall take account in particular, to the extent relevant and necessary, of costs faced by products, other relevant economic factors of the world market, the need to maintain a long-term minimum return to the most economic producers, the need to maintain stability of supply and to ensure acceptable prices to consumers, and the current market situation and shall have regard to the desirability of improving the relationship between the levels of the minimum prices set out in paragraph 2(b) of the present Article and the dairy support levels in the major producing participants.

Adjustment of minimum prices

4. If the products actually exported differ from the pilot products in respect of the fat content, packaging or terms of sale, the minimum prices shall be adjusted so as to protect the minimum prices established in this Protocol for the products specified in Article 2 of this Protocol according to the following provisions:

⁽¹⁾ US\$ 600 per metric ton since 1 October 1981.

⁽²⁾ US\$ 830 per metric ton since 5 June 1985.

⁽³⁾ US\$ 600 per metric ton since 1 October 1981.

▼ B

Milk fat content:

If the milk fat content of the milk powders described in Article 1 of the present Protocol excluding buttermilk powder ⁽¹⁾ differs from the milk fat content of the pilot products as defined in Article 2.1 (a) and (b) of the present Protocol, then for each full percentage point of milk fat as from 2 per cent, there shall be an upward adjustment of the minimum price in proportion to the difference between the minimum prices established for the pilot products defined in Article 2.1 (a) and (b) of the present Protocol ⁽²⁾.

Packaging:

If the products are offered otherwise than in packages normally used in the trade, of a net content by weight less than 25 kg or 50 lbs, as appropriate, the minimum prices shall be adjusted so as to reflect the difference in the cost of packaging from the type of package specified above.

Terms of sale:

If sold on terms other than f.o.b. from the exporting country or free-at-frontier exporting country ⁽³⁾, the minimum prices shall be calculated on the basis of the minimum f.o.b. prices specified in paragraph 2 (b) of this Article, plus the real and justified costs of the services provided: if the terms of the sale include credit, this shall be charged for at the prevailing commercial rates in the country concerned.

Exports and imports of skimmed-milk powder and buttermilk powder for purposes of animal feed

5. Dy derogation from the provisions of paragraphs 1 to 4 of this Article participants may, under the conditions defined below, export or import, as the case may be, skimmed-milk powder and buttermilk powder for purposes of animal feed at prices below the minimum prices provided for in this Protocol for these products. Participants may make use of this possibility only to the extent that they subject the products exported or imported to the processes and control measures which will be applied in the country of export or destination so as to ensure that the skimmed-milk powder and buttermilk powder thus exported or imported are used exclusively for animal feed. These processes and control measures shall have been approved by the Committee and recorded in a register established by it ⁽⁴⁾. Participants withing to make use of the provisions of this paragraph shall give advance notification of their intention to do so to the Committee which shall meet, at the request of a participant, to examine the market situation. The participants shall furnish the necessary information concerning their transactions in respect of skimmed-milk powder and buttermilk powder for purposes of animal feed, so that the Committee may follow development in this sector and periodically make forecasts concerning the evolution of this trade.

Special conditons of sales

6. Participants undertake within the limit of their institutional possibilities to ensure that practices such as those referred to in Article 4 of this Protocol do not have the effect of directly or indirectly bringing the export prices of the producers subject to the minimum price provisions below the agreed minimum prices.

⁽¹⁾ As defined in Article 2.1 (c) of this Procotol.

⁽²⁾ See Annex I(b), „Schedule of price differentials according to milk fat content”. (Annex 1 (b) is not reproduced).

⁽³⁾ See Article 2.

⁽⁴⁾ See Annex I(c), „Register of Processes and Control Measures”. It is understood that exporters would be permitted to ship skimmed-milk powder and buttermilk powder for animal feed purposes in an unaltered state to importers which have nad their processes and control measures inserted in the Register. In this case, exporters world inform the Committee of their intention to ship unaltered skimmed-milk powder and or buttermilk powder for animal feed purposes to those importers which have their processes and control measures registered. (Annex I (c) is not reproduced).

▼B*Field of application*

7. For each participant, this Protocol is applicable to exports of the products specified in Article 1 of this Protocol manufactured or repacked inside its own customs territory.

Transactions other than normal commercial transactions

8. The provisions of paragraphs 1 to 7 of this Article shall not be regarded as applying to donated exports to developing countries or to exports destined for relief purposes or food-related development purposes or welfare purposes in developing countries.

*Article 4***Provision of Information**

1. In cases where prices in international trade of the products covered by Article 1 of this Protocol are approaching the minimum prices mentioned in Article 3:2(b) of this Protocol, and without prejudice to the provisions of Article III of the "Arrangement, participants shall notify to the Committee all the relevant elements for evaluating their own market situation and, in particular, credit or loan practices, twinning with other products, barter or three-sided transactions, refunds or rebates, exclusivity contracts packaging costs and details of the packaging, so that the Committee can make a verification.

*Article 5***Obligations of Exporting Participants**

1. Exporting participants agree to use their best endeavours, in accordance with their institutional possibilities, to supply on a priority basis the normal commercial requirements of developing importing participants, especially those used for food-related development purposes and welfare purposes.

*Article 6***Cooperation of Importing Participants**

1. Participants which import products covered by Article 1 of this Protocol undertake in particular:

- (a) to cooperate in implementing the minimum prices objective of this Protocol and to ensure, as far as possible, that the products covered by Article 1 of this Protocol are not imported at less than the appropriate customs valuation equivalent to the prescribed minimum prices;
- (b) without prejudice to the provisions of Article III of the Arrangement and Article 4 of this Protocol, to supply information concerning imports of products covered by Article 1 of this Protocol from non-participants;
- (c) to consider sympathetically proposals for appropriate remedial action if imports at prices inconsistent with the minimum prices threaten the operation of this Protocol.

2. Paragraph 1 of this Article shall not apply to imports of skimmed-milk powder and buttermilk powder for purposes of animal feed, provided that such imports are subject to the measures and procedures provided for in Article 3:5 of this Protocol.

▼B

PART THREE

Article 7

Derogations

1. Upon request by a participant, the Committee shall have the authority to grant derogations from the provisions of Article 3, paragraphs 1 to 5 of this Protocol in order to remedy difficulties which observance of minimum prices could cause certain participants. The Committee shall pronounce on such a request within three months from the date of the request.

Article 8

Emergency Action

1. Any participant, which considers that its interests are seriously endangered by a country not bound by this Protocol, can request the Chairman of the Committee to convene an emergency meeting of the Committee within two working days to determine and decide whether measures would be required to meet the situation. If such a meeting cannot be arranged within the two working days and the commercial interests of the participant concerned are likely to be materially prejudiced, that participant may take unilateral action to safeguard its position, on the condition that any other participants likely to be affected are immediately notified. The Chairman of the Committee shall also be formally advised immediately of the full circumstances of the case and shall be requested to call a special meeting of the Committee at the earliest possible moment.

▼B*ANNEX II***PROTOCOL REGARDING MILK FAT**

PART ONE

*Article 1***Product Coverage**

1. This Protocol applies to milk fat falling under CCCN heading No 04.03, having a milk fat content equal to or greater than 50 per cent by weight.

PART TWO

*Article 2***Pilot Products**

1. For the purpose of this Protocol, minimum export prices shall be established for the pilot products of the following descriptions:

(a) Designation: Anhydrous milk fat

Milk fat content: 99,5 per cent by weight

(b) Designation: Butter

Milk fat content: 80 per cent by weight

Packaging:

In packages normally used in the trade, of a net content by weight of not less than 25 kg or 50 lbs, as appropriate.

Terms of sale:

F.o.b. from the exporting country or free-at-frontier exporting country. By derogation from this provision, reference points are designated for the countries total in Annex II(a)Annex II(a) is not reproduced. ⁽¹⁾. The Committee established in pursuance of Article VII:2(a) of the Arrangement (hereinafter referred to as the Committee) may amend the contents of that Annex.

Prompt payment against documents.

*Article 3***Minimum Prices**

Level and observance of minimum prices

1. Participants undertake to take the steps necessary to ensure that the export prices of the products defined in Article 2 of this Protocol shall not be less than the minimum prices applicable under the present Protocol. If the products are exported in the form of goods in which they have been incorporated, participants shall take the steps necessary to avoid the circumvention of the price provisions of this Protocol.

⁽¹⁾ Annex II(a) is not reproduced.

▼ B

2. (a) The minimum price levels set out in the present Article take account, in particular, of the current market situation, dairy prices in producing participants, the need to ensure an appropriate relationship between the minimum prices established in the Protocols to the present Arrangement, the need to ensure equitable prices to consumers, and the desirability of maintaining a minimum return to the most efficient producers in order to ensure stability of supply over the longer term.
- (b) The minimum prices provided for in paragraph 1 of the present Article applicable at the date of entry into force of this Protocol are fixed at:
 - (i) US\$ 1 100 ⁽¹⁾ per metric ton for the anhydrous milk fat defined in Article 2 of this Protocol.
 - (ii) US \$ 925 ⁽²⁾ per metric ton for the butter defined in Article 2 of this Protocol.
3. (a) The levels of the minimum prices specified in the present Article can be modified by the Committee, taking into account, on the one hand, the results of the operation of the Protocol and, on the other hand, the evolution of the situation of the international market.
- (b) The levels of the minimum prices specified in the present Article shall be subject to review at least once a year by the Committee. The Committee shall meet in September of each year for this purpose. In undertaking this review the Committee shall take account in particular, to the extent relevant and necessary, of costs faced by producers, other relevant economic factors of the world market, the need to maintain a long-term minimum return to the most economic producers, the need to maintain stability of supply and to ensure acceptable prices to consumers, and the current market situation and shall have regard to the desirability of improving the relationship between the levels of the minimum prices set out in paragraph 2(b) of the present Article and the dairy support levels in the major producing participants.

Adjustment of minimum prices

4. If the products actually exported differ from the pilot products in respect of the fat content, packaging or terms of sale, the minimum prices shall be adjusted so as to protect the minimum prices established in this Protocol for the products specified in Article 2 of this Protocol according to the following provisions:

Milk fat content:

If the milk fat content of the product defined in Article 1 of the present Protocol differs from the milk fat content of the pilot products as defined in Article 2 of the present Protocol then, if the milk fat content is equal to or greater than 82 per cent or less than 80 per cent, the minimum price of this product shall be, for each full percentage point by which the milk fat content is more than or less than 80 per cent, increased or reduced in proportion to the difference between the minimum prices established for the pilot products defined in Article 2 of the present Protocol.

Packaging:

If the products are offered otherwise than in packages normally used in the trade, of a net content by weight of not less than 25 kg or 50 lbs., as appropriate, the minimum prices shall be adjusted so as to reflect the difference in the cost of packaging from the type of package specified above.

⁽¹⁾ US\$ 1 200 per metric ton since 5 June 1985.

⁽²⁾ US\$ 1 000 per metric ton since 5 June 1985.

▼ B

Terms of sale:

If sold on terms other than f.o.b. from the exporting country or free-at-frontier exporting country ⁽¹⁾, the minimum prices shall be calculated on the basis of the minimum f.o.b. prices specified in paragraph 2(b) of this Article, plus the real and justified costs of the services provided, if the terms of the sale include credit this shall be charged for at the prevailing commercial rates in the country concerned.

Special conditions of sales

5. Participants undertake within the limit of their institutional possibilities to ensure that practices such as those referred to in Article 4 of this Protocol do not have the effect of directly or indirectly bringing the export prices of the products subject to the minimum price provisions below the agreed minimum prices.

Field of application

6. For each participant, this Protocol is applicable to exports of the products specified in Article 1 of this Protocol manufactured or repacked inside its own customs territory.

Transactions other than normal commercial transactions

7. The provisions of paragraphs 1 to 6 of this Article shall not be regarded as applying to donated exports to developing countries or to exports destined for relief purposes of food-related development purposes or welfare purposes in developing countries.

*Article 4***Provision of Information**

1. In cases where prices in international trade of the products covered by Article 1 of this Protocol are approaching the minimum prices mentioned in Article 3.2(b) of this Protocol, and without prejudice to the provisions of Article III of the Arrangement, participants shall notify to the Committee all the relevant elements for evaluating their own market-situation and, in particular, credit or loan practices, twinning with other products, barter or three-sided transactions, refunds or rebates, exclusivity contracts, packaging costs and details of the packaging, so that the Committee can make a verification.

*Article 5***Obligations of Exporting Participants**

1. Exporting participants agree to use their best endeavours, in accordance with their institutional possibilities, to supply on a priority basis the normal commercial requirements of developing importing participants, especially those used for food-related development purposes and welfare purposes.

*Article 6***Cooperation of Importing Participants**

1. Participants which import products covered by Article 1 of this Protocol undertake in particular:

⁽¹⁾ See Article 2.

▼B

- (a) to cooperate in implementing the minimum prices objective of this Protocol and to ensure, as far as possible, that the products covered by Article 1 of this Protocol are not imported at less than the appropriate customs valuation equivalent to the prescribed minimum prices;
- (b) without prejudice to the provisions of Article III of the Arrangement and Article 4 of this Protocol, to supply information concerning imports of products covered by Article 1 of this Protocol from non-participants;
- (c) to consider sympathetically proposals for appropriate remedial action if imports at prices inconsistent with the minimum prices threaten the operation of this Protocol.

PART THREE

*Article 7***Derogations**

1. Upon request by a participant, the Committee shall have the authority to grant derogations from the provisions of Article 3, paragraphs 1 to 4 of this Protocol in order to remedy difficulties which observance of minimum prices could cause certain participants. The Committee shall pronounce on such a request within three months from the date of the request.

*Article 8***Emergency Action**

1. Any participant, which considers that its interests are seriously endangered by a country not bound by this Protocol, can request the Chairman of the Committee to convene an emergency meeting of the Committee within two working days to determine and decide whether measures would be required to meet the situation. If such a meeting cannot be arranged within the two working days and the commercial interests of the participant concerned are likely to be materially prejudiced, that participant may take unilateral action to safeguard its position, on the condition that any other participants likely to be affected are immediately notified. The Chairman of the Committee shall also be formally advised immediately of the full circumstances of the case and shall be requested to call a special meeting of the Committee at the earliest possible moment.

▼B*ANNEX III***PROTOCOL REGARDING CERTAIN CHEESES**

PART ONE

*Article 1***Product Coverage**

1. This Protocol applies to cheeses falling under CCCN heading No 04.04, having a fat content in dry matter, by weight, equal to or more than 45 per cent and a dry matter content, by weight, equal to or more than 50 per cent.

PART TWO

*Article 2***Pilot Product**

1. For the purpose of this Protocol, a minimum export price shall be established for the pilot product of the following description:

Designation: Cheese

Packaging:

In packages normally used in the trade of a net content by weight of not less than 20 kg or 40 lbs., as appropriate.

Terms of sale:

F.o.b. from the exporting country or free-at-frontier exporting country.

By derogation from this provision, reference points are designated for the countries listed in Annex III(a)⁽¹⁾. The Committee established in pursuance of Article VII:2(a) of the Arrangement (hereinafter referred to as the Committee) may amend the contents of that Annex.

Prompt payment against documents.

*Article 3***Minimum Price***Level and observance of minimum price*

1. Participants undertake to take the steps necessary to ensure that the export prices of the products defined in Articles 1 and 2 of this Protocol shall not be less than the minimum price applicable under the present Protocol. If the products are exported in the form of goods in which they have been incorporated, participants shall take the steps necessary to avoid the circumvention of the price provisions of this Protocol.

⁽¹⁾ Annex III(a) is not reproduced.

▼ B

2. (a) The minimum price level set out in the present Article takes account, in particular, of the current market situation, dairy prices in producing participants, the need to ensure an appropriate relationship between the minimum prices established in the Protocols to the present Arrangement, the need to ensure equitable prices to consumers, and the desirability of maintaining a minimum return to the most efficient producers in order to ensure stability of supply over the longer term.
- (b) The minimum price provided for in paragraph 1 of the present Article applicable at the date of entry into force of this Protocol is fixed at US \$ 800 ⁽¹⁾ per metric ton.
3. (a) The level of the minimum price specified in the present Article can be modified by the Committee, taking into account, on the one hand, the results of the operation of the Protocol and, on the other hand, the evolution of the situation of the international market.
- (b) The level of the minimum price specified in the present Article shall be subject to review at least once a year by the Committee. The Committee shall meet in September of each year for this purpose. In undertaking this review the Committee shall take account in particular, to the extent relevant and necessary, of costs faced by producers, other relevant economic factors of the world market, the need to maintain a long-term minimum return to the most economic producers, the need to maintain stability of supply and to ensure acceptable prices to consumers, and the current market situation and shall have regard to the desirability of improving the relationship between the level of the minimum price set out in paragraph 2(b) of the present Article and the dairy support levels in the major producing participants.

Adjustment of minimum price

4. If the products actually exported differ from the pilot products in respect or the packaging or terms of sale, the minimum price shall be adjusted so as to protect the minimum price established in this Protocol according to the following provisions:

Packaging:

If the products are offered otherwise than in packages as specified in Article 2, the minimum price shall be adjusted so as to reflect the difference in the cost of packaging from the type of package specified above.

Terms of sale:

If sold on terms other than f.o.b. from the exporting country or free-at-frontier exporting country ⁽²⁾, the minimum price shall be calculated on the basis of the minimum f.o.b. price specified in paragraph 2(b) of this Article, plus the real and justified costs of the services provided; if the terms of the sale include credit, this shall be charged for at the prevailing commercial rates in the country concerned.

Special conditions of sale

5. Participants undertake within the limit of their institutional possibilities to ensure that practices such as these referred to in Article 4 of this Protocol do not have the effect of directly or indirectly bringing the export prices of the products subject to the minimum price provisions below the agreed minimum price.

Field of application

6. For each participant, this Protocol is applicable to exports of the products specified in Article 1 of this Protocol manufactured or repacked inside its own customs territory.

⁽¹⁾ US\$ 1 000 per metric ton since 1 October 1981.

⁽²⁾ See Article 2.

▼B*Transactions other than normal commercial transactions*

7. The provisions of paragraphs 1 to 6 of this Article shall not be regarded as applying to donated exports to developing countries or to exports destined for relief purposes or food-related development purposes or welfare purposes in developing countries.

*Article 4***Provision of Information**

1. In cases where prices in international trade of the products covered by Article 1 of this Protocol are approaching the minimum price mentioned in Article 3:2(b) of this Protocol and without prejudice to the provisions of Article III of the Arrangement participants shall notify to the Committee all the relevant elements for evaluating their own market situation and, in particular, credit or loan practices, twinning with other products, barter or three-sided transactions, refunds or rebates, exclusivity contracts, packaging costs and details of the packaging, so that the Committee can make a verification.

*Article 5***Obligations of Exporting Participants**

1. Exporting participants agree to use their best endeavours, in accordance with their institutional possibilities, to supply on a priority basis the normal commercial requirements of developing importing participants, especially those used for food-related development purposes and welfare purposes.

*Article 6***Cooperation of Importing Participants**

1. Participants which import products covered by Article 1 of this Protocol undertake in particular:

- (a) to cooperate in implementing the minimum price objective of this Protocol and to ensure, as far as possible, that the products covered by Article 1 of this Protocol are not imported at less than the appropriate customs valuation equivalent to the prescribed minimum price;
- (b) without prejudice to the provisions of Article III of the Arrangement and Article 4 of this Protocol, to supply information concerning imports of products covered by Article 1 of this Protocol from non-participants;
- (c) to consider sympathetically proposals for appropriate remedial action if imports at prices inconsistent with the minimum price threaten the operation of this Protocol.

PART THREE*Article 7***Derogations**

1. Upon request by a participant, the Committee shall have the authority to grant derogations from the provisions of Article 3, paragraphs 1 to 4 of this Protocol in order to remedy difficulties which observance of minimum prices could cause certain participants. The Committee shall pronounce on such a request within thirty days from the date of the request.

▼B

2. The provisions of Article 3:1 to 4 shall not apply to exports, in exceptional circumstances, of small quantities of natural unprocessed cheese which would be below normal export quality as a result of deterioration or production faults. Participants exporting such cheese shall notify the GATT secretariat in advance of their intention to do so. Participants shall also notify the Committee quarterly of all sales of cheese effected under the provisions of this paragraph, specifying in respect of each transaction, the quantities, prices and destinations involved.

*Article 8***Emergency Action**

1 Any participant, which considers that its interests are seriously endangered by a country not bound by this Protocol, can request the Chairman of the Committee to convene an emergency meeting of the Committee within two working days to determine and decide whether measures would be required to meet the situation. If such a meeting cannot be arranged within the two working days and the commercial interests of the participant concerned are likely to be materially prejudiced, that participant may take unilateral action to safeguard its position, on the condition that any other participants likely to be affected are immediately notified. The Chairman of the Committee shall also be formally advised immediately of the full circumstances of the case and shall be requested to call a special meeting of the Committee at the earliest possible moment.

ACORD PRIVIND CARNEA DE BOVINE

Preambul

Având convingerea că trebuie realizată o cooperare internațională sporită, de natură să contribuie la un mai mare grad de liberalizare, stabilitate și dezvoltare a comerțului internațional cu carne și animale vii;

ținând seama de necesitatea de a evita perturbări grave în comerțul internațional cu carne de vită și bovine vii;

recunoscând importanța producției și comerțului cu carne de vită și bovine vii pentru economiile multor țări, în special pentru anumite țări dezvoltate și în curs de dezvoltare;

având în vedere obligațiile care le revin în conformitate cu principiile și obiectivele Acordului General pentru Tarife și Comerț (denumit în continuare „Acordul General” sau „GATT 1994”) (1);

hotărâți ca, în realizarea scopurilor prezentului acord, să pună în aplicare principiile și obiectivele convenite în Declarația ministerială de la Tokio, din 11 septembrie 1973, cu privire la negocierile comerciale multilaterale, îndeosebi cele referitoare la tratamentul special, mai favorabil, acordat țărilor în curs de dezvoltare;

participanții la prezentul acord, prin reprezentanții lor, convin următoarele:

PARTEA I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiective

Obiectivele prezentului acord sunt următoarele:

1. Să promoveze dezvoltarea, liberalizarea la o scară tot mai largă și stabilitatea pieței internaționale a cărnii de vită și a animalelor vii, facilitând eliminarea progresivă a barierelor și restricțiilor din calea comerțului mondial cu carne de vită și bovine vii, inclusiv a celor care compartimentează acest comerț, și să perfecționeze cadrul internațional al comerțului mondial în avantajul consumatorilor și al producătorilor, al importatorilor și al exportatorilor deopotrivă.
2. Să încurajeze o cooperare internațională mai largă în toate aspectele care privesc comerțul internațional cu carne de vită și bovine vii, în special în scopul de a asigura o raționalizare sporită și o distribuție mai eficientă a resurselor în cadrul economiei internaționale a cărnii.
3. Să asigure avantaje suplimentare pentru comerțul internațional al țărilor în curs de dezvoltare în sectorul cărnii de vită și al bovinelor vii, prin ameliorarea posibilităților oferite acestor țări de a participa la extinderea comerțului mondial cu aceste produse, *inter alia*, prin:
 - (a) promovarea stabilității pe termen lung a prețurilor în contextul extinderii pieței internaționale a cărnii de vită și a bovinelor vii; și
 - (b) promovarea menținerii și ameliorării câștigurilor țărilor în curs de dezvoltare exportatoare de carne de vită și bovine vii,

(1) Această prevedere se aplică numai părților contractante ale GATT.

▼ B

scopul celor de mai sus fiind acela de a obține câștiguri suplimentare, prin asigurarea unei stabilități pe termen lung a piețelor cărnii de vită și bovinelor vii.

4. Să dezvolte în continuare comerțul pe baze competitive, ținând seama de poziția tradițională a producătorilor eficienți.

*Articolul II***Produse vizate**

Prezentul acord se referă la carnea de bovine. În scopul aplicării prezentului acord, se consideră că termenul „carne de bovine” include:

	CCCN
(a) Animale bovine vii	01.02
(b) Carne și organe comestibile de bovine, proaspete, refrigerate sau înghețate	ex 02.01
(c) Carne și organe comestibile de bovine, sărate, în saramură, uscate sau afumate	ex 02.06
(d) Alte preparate de carne sau carne conservată sau organe de bovine	ex 16.02

și orice alt produs care poate fi adăugat de Consiliul internațional al cărnii, în conformitate cu dispozițiile articolului V din prezentul acord, în scopul atingerii obiectivelor și prevederilor prezentului acord.

*Articolul III***Informații și monitorizarea pieței**

(1) Toți participanții sunt de acord să comunice Consiliului, cu regularitate și fără întârziere, informațiile care să-i permită acestuia să monitorizeze și să evalueze situația de ansamblu a pieței internaționale a cărnii și situația pieței internaționale pentru fiecare sortiment de carne.

(2) Țările în curs de dezvoltare participante comunică informațiile de care dispun. Pentru ca aceste țări să-și perfecționeze mecanismele de culegere a datelor, țările dezvoltate participante și țările în curs de dezvoltare participante în măsură să facă acest lucru examinează cu bunăvoință orice cerere de asistență tehnică ce le este adresată.

(3) Informațiile pe care participanții se angajează să le furnizeze, în conformitate cu alineatul (1) al prezentului articol, cuprind, în funcție de modalitățile pe care Consiliul le va stabili, date privind realizările din trecut și situația curentă și o evaluare generală a producției (inclusiv evoluția compoziției șeptelului), a consumului, a prețurilor, a stocului și a comerțului cu produsele menționate la articolul II, precum și orice alte informații pe care Consiliul le va considera necesare, în special cu privire la produsele concurente. Participanții furnizează, de asemenea, informații cu privire la politicile lor interne și măsurile comerciale, inclusiv angajamentele bilaterale și plurilaterale în sectorul cărnii de bovine, și notifică în cel mai scurt timp posibil orice modificare a acestor politici și măsuri care ar putea să afecteze comerțul internațional cu carne de vită și bovine vii. Dispozițiile prezentului alineat nu obligă nici un participant să divulge date confidențiale care ar constitui un obstacol în calea aplicării legii, ar fi contrare interesului public sau ar aduce prejudicii intereselor comerciale legitime ale unor întreprinderi de stat sau private.

(4) Secretariatul acordului urmărește variațiile datelor despre piață, îndeosebi cele care se referă la efectivele șeptelului, stocuri, sacrificări și prețuri interne și internaționale, pentru a putea detecta din timp simptomele oricăror dezechilibre grave între ofertă și cerere. Secretariatul ține la curent Consiliul cu elementele semnificative care intervin pe piața mondială, precum și cu perspectivele producției, consumului, exporturilor și importurilor.

▼B

Notă: Se înțelege că, în conformitate cu dispozițiile prezentului articol, Consiliul cere secretariatului să elaboreze și să actualizeze lista tuturor măsurilor care influențează comerțul cu carne de vită și bovine vii, inclusiv angajamentele care rezultă din negocieri bilaterale, plurilaterale sau multilaterale.

*Articolul IV***Atribuțiile Consiliului internațional al cărnii și cooperarea între țările participante la prezentul acord**

- (1) Consiliul se întrunește pentru:
 - (a) a evalua situația ofertei și cererii mondiale pe baza unei analize interpretative a situației prezente și a dezvoltării probabile, realizată de secretariatul acordului, pe baza documentației furnizate în conformitate cu articolul III al prezentului acord, inclusiv cea referitoare la aplicarea politicilor naționale și comerciale, precum și a oricăror alte informații de care dispune secretariatul;
 - (b) a proceda la o analiză cuprinzătoare a aplicării prezentului acord;
 - (c) a oferi posibilitatea unor consultări regulate asupra tuturor problemelor care afectează comerțul internațional cu carne de bovine.
- (2) În cazul în care, după evaluarea situației ofertei și cererii mondiale menționate la alineatul (1) litera (a) a prezentului articol sau după examinarea tuturor informațiilor pertinente, în conformitate cu articolul III alineatul (3), Consiliul constată existența unui dezechilibru grav sau a unei amenințări de dezechilibru grav pe piața internațională a cărnii, Consiliul, luând în mod special în considerare situația țărilor în curs de dezvoltare, va proceda prin consens la identificarea, în scopul examinării de către guverne, a soluțiilor posibile de remediere a situației în conformitate cu principiile și regulile GATT 1994.
- (3) În funcție de aprecierea Consiliului privind caracterul temporar sau de durată mai lungă a situației definite la alineatul (2) al prezentului articol, măsurile adoptate în conformitate cu alineatul (2) al acestui articol pot include măsuri pe termen scurt, mediu sau lung, luate atât de importatori, cât și de exportatori, pentru a contribui la ameliorarea situației de ansamblu a pieței mondiale, în conformitate cu obiectivele și scopurile acordului, în special dezvoltarea, liberalizarea crescândă și stabilitatea pieței internaționale a cărnii și animalelor vii.
- (4) În examinarea măsurilor menționate la alineatele (2) și (3) ale acestui articol, se acordă atenția cuvenită tratamentului special și mai favorabil acordat țărilor în curs de dezvoltare, în cazul în care acest lucru este adecvat și realizabil.
- (5) Participanții se angajează să facă toate eforturile posibile pentru a contribui la aplicarea obiectivelor prezentului acord, enunțate în articolul I. În acest scop și în conformitate cu principiile și regulile Acordului General, participanții poartă cu regularitate discuțiile prevăzute la articolul IV alineatul (1) litera (c), pentru a examina posibilitățile de realizare a obiectivelor prezentului acord, în special eliminarea în continuare a obstacolelor din calea comerțului cu carne de vită și animale vii. Aceste discuții trebuie să pregătească calea pentru examinarea ulterioară a soluțiilor posibile la problemele comerciale, în conformitate cu principiile și regulile GATT, care ar putea fi acceptate în comun de către toate părțile interesate, într-un context echilibrat de avantaje reciproce.
- (6) Orice participant poate să ridice în fața Consiliului orice problemă care afectează prezentul acord, *inter alia*, în aceleași scopuri ca cele prevăzute la alineatul (2) al prezentului acord. Consiliul se întrunește, la cererea unei părți, într-un interval care să nu depășească 15 zile, pentru a examina orice chestiune ⁽¹⁾ care afectează prezentul acord.

⁽¹⁾ Notă: Se confirmă că termenul „chestiune” din acest alineat include orice aspect tratat de acordurile multilaterale negociate în cadrul negocierilor comerciale multilaterale, în special acelea care vizează exportul și importul. Se confirmă mai departe că prevederile articolului IV alineatul (6) și prezenta notă de subsol nu aduc atingere drepturilor și obligațiilor părților la astfel de acorduri.

PARTEA A II-A

*Articolul V***Administrarea acordului**(1) *Consiliul internațional al cărnii*

Un Consiliu internațional al cărnii se instituie în cadrul GATT. Consiliul este format din reprezentanți ai tuturor părților participante la acord și îndeplinește toate atribuțiile care sunt necesare pentru aplicarea prevederilor acordului. Consiliul beneficiază de serviciile secretariatului GATT. Consiliul își stabilește regulamentul intern de funcționare, în special metodele de consultare menționate la articolul IV.

(2) *Întruniri ordinare și extraordinare*

Consiliul se întrunește în mod normal cel puțin de două ori pe an. Totuși, Președintele poate să convoace întruniri extraordinare ale Consiliului, fie din proprie inițiativă, fie la solicitarea unui participant la prezentul acord.

(3) *Decizii*

Consiliul adoptă deciziile prin consens. Se consideră că, dacă nici un membru al Consiliului nu se opune în mod oficial acceptării unei propuneri, Consiliul a decis asupra chestiunii care i-a fost supusă spre examinare.

(4) *Cooperare cu alte organizații*

Consiliul face aranjamentele pe care le consideră necesare pentru consultarea sau cooperarea cu organizații interguvernamentale și neguvernamentale.

(5) *Admiterea observatorilor*

(a) Consiliul poate invita orice țară care nu este parte la acord să fie reprezentată la oricare din întrunirile sale în calitate de observator.

(b) Consiliul poate, de asemenea, să invite oricare dintre organizațiile menționate la alineatul (4) al prezentului articol să participe la oricare din întrunirile sale în calitate de observator.

PARTEA A III-A

*Articolul VI***Dispoziții finale**(1) *Acceptare* ⁽¹⁾

(a) Prezentul acord este deschis spre acceptare, prin semnare sau în alt mod, guvernelor membre ale Organizației Națiunilor Unite sau ale uneia dintre agențiile sale specializate, cât și Comunității Economice Europene.

(b) La momentul acceptării prezentului acord, toate guvernele ⁽²⁾ care îl acceptă pot să formuleze rezerve, în legătură cu acceptarea lui, față de oricare din prevederile sale. Aceste rezerve sunt supuse aprobării celorlalte părți.

(c) Prezentul acord este depus la Directorul General al părților contractante la GATT, care pune la dispoziția fiecărui participant, cu promptitudine, o copie autenticată a acordului și o notificare referitoare la acceptarea acestuia de către fiecare stat. Textele prezentului acord în limbile engleză, franceză și spaniolă sunt considerate autentice în egală măsură.

⁽¹⁾ Termenul „acceptare” sau „acceptat” folosit în acest articol include finalizarea tuturor procedurilor naționale necesare pentru aplicarea prevederilor prezentului acord.

⁽²⁾ În sensul prezentului acord, termenul „guvern” se referă la autoritățile competente din cadrul Comunității Economice Europene.

▼ B

(d) La data intrării în vigoare a prezentului acord, Grupul consultativ internațional al cărnii își încetează existența.

(2) *Aplicare provizorie*

Orice guvern poate depune la Directorul General al părților contractante la GATT o declarație de aplicare provizorie a prezentului acord. Toate guvernele care depun o astfel de declarație vor aplica prezentul acord în mod provizoriu și vor fi considerate în mod provizoriu ca participante la prezentul acord.

(3) *Intrare în vigoare*

Prezentul acord intră în vigoare, pentru participanții care l-au acceptat, la 1 ianuarie 1980. Pentru participanții care acceptă prezentul acord după această dată, el intră în vigoare de la data acceptării lor.

(4) *Valabilitate*

Prezentul acord rămâne în vigoare timp de trei ani. Valabilitatea prezentului acord se prelungeste de fiecare dată cu o altă perioadă de trei ani, în afara cazului în care Consiliul decide în alt fel, cu cel puțin 80 de zile înainte de data expirării respectivei perioade de trei ani.

(5) *Modificare*

Cu excepția cazurilor în care modificările sunt prevăzute în alte părți ale prezentului acord, Consiliul poate recomanda o modificare a dispozițiilor prezentului acord. Modificarea propusă intră în vigoare după acceptarea sa de guvernele tuturor participanților.

(6) *Relația între acord și GATT*

Nici o prevedere din prezentul acord nu va afecta drepturile și obligațiile participanților care decurg din GATT ⁽¹⁾.

(7) *Retragere*

Orice parte se poate retrage din prezentul acord. Această retragere intră în vigoare la expirarea unei perioade de șaiszeci de zile de la data la care Directorul General al Părților contractante ale GATT a primit notificarea de retragere, în scris.

⁽¹⁾ Această prevedere se aplică numai părților contractante ale GATT.

▼B

ANEXA 1

**PROIECT DE SCHIMB DE SCRISORI ÎNTRE URUGUAY ȘI
COMUNITATEA EUROPEANĂ**

Comunitatea Europeană este de acord să includă în oferta sa finală pentru accesul pe piață, în conformitate cu Runda Uruguay, o cantitate suplimentară de două mii de tone metrice de carne de vită de calitate superioară (0201.30.00-0206.10.85 carne de bovine, proaspătă sau refrigerată: 0202.30.90-206 29.91 carne de bovine, înghețată) din Uruguay.

Comunitatea Europeană și Uruguay convin că prevederea cuprinsă în acordul Rundei Tokyo, potrivit căreia Comunitatea Europeană este pregătită să accepte posibilitatea ca Uruguay-ul să exporte cantități anuale suplimentare de carne de vită de calitate superioară, în condițiile în care contingentul total de asemenea intrări nu a fost folosit integral de alte țări beneficiare, încetează să se aplice.

Prevederea sus-menționată încetează să se aplice la aceeași dată la care se aplică cantitatea suplimentară de două mii de tone metrice.